

**Zpráva o situaci v oblasti veřejného pořádku a vnitřní bezpečnosti
na území České republiky v roce 2004
(ve srovnání s rokem 2003)**

Praha 2005

VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY

USNESENÍ

VLÁDY ČESKÉ REPUBLIKY

ze dne 29. června 2005 č. 827

ke Zprávě o situaci v oblasti veřejného pořádku a vnitřní bezpečnosti na území České republiky v roce 2004 (ve srovnání s rokem 2003)

V l á d a

I. b e r e n a v ě d o m í Zprávu o situaci v oblasti veřejného pořádku a vnitřní bezpečnosti na území České republiky v roce 2004 (ve srovnání s rokem 2003), obsaženou v části III materiálu č.j. 964/05 (dále jen „Zpráva“);

II. s t a n o v í Priority bezpečnostní politiky v oblasti veřejného pořádku a vnitřní bezpečnosti, uvedené v příloze tohoto usnesení;

III. p o v ě ř u j e předsedu vlády předložit Zprávu předsedovi Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky;

IV. u k l á d á

1. ministru vnitra

a) předložit vládě do 30. června 2006 Zprávu o situaci v oblasti veřejného pořádku a

vnitřní bezpečnosti na území České republiky v roce 2005 (ve srovnání s rokem 2004),
doplněnou v příloze o informaci o problematice extremismu na území České republiky v
roce 2005,

b) odůvodnit Zprávu v Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky,

2. členům vlády a vedoucím ostatních ústředních orgánů státní správy věnovat zvýšenou
pozornost prioritám uvedeným v bodě II tohoto usnesení.

Provedou:

členové vlády,
vedoucí ostatních ústředních
orgánů státní správy

Předseda vlády

Ing. Jiří P a r o u b e k , v. r.

OBSAH

1. ÚVOD	
2. TRESTNÁ ČINNOST, VÝVOJ JEDNOTLIVÝCH DRUHŮ TRESTNÉ ČINNOSTI A BEZPEČNOSTNÍCH RIZIK.....	
2.1 ZÁKLADNÍ ÚDAJE O TRESTNÉ ČINNOSTI	
2.1.1 Územní rozložení kriminality. Teritoriální rozdíly.....	
2.1.2 Pachatelé trestné činnosti	
2.1.2.1 Trestná činnost recidivistů	
2.1.2.2 Trestná činnost páchaná cizími státními příslušníky	
2.1.2.3 Kriminalita mládeže.....	
2.1.2.4 Trestná činnost příslušníků Policie ČR, Armády ČR, zaměstnanců Celní správy a příslušníků a občanských pracovníků Vězeňské služby ČR.....	
2.1.3 Oběti trestné činnosti	
2.1.4 Pátání po osobách a věcech	
2.1.5 Přestupky	
2.2 VÝVOJ JEDNOTLIVÝCH DRUHŮ TRESTNÉ ČINNOSTI. ROZBOR JEDNOTLIVÝCH PROBLEMATIK V OBLASTI VNITŘNÍ BEZPEČNOSTI A VEŘEJNÉHO POŘÁDKU	
2.2.1 Majetková kriminalita	
2.2.2 Hospodářská kriminalita.....	
2.2.3 Korupce.....	
2.2.4 Násilná kriminalita	
2.2.5 Mravnostní kriminalita	
2.2.6 Nelegální migrace	
2.2.7 Organizovaný zločin	
2.2.7.1 Nelegální obchod s drogami	
2.2.7.2 Obchod s lidmi.....	
2.2.7.3 Nelegální obchod se zbraněmi, výbušninami a radioaktivním materiálem.....	
2.2.7.4 Padělání	
2.2.8 Terorismus	
2.2.9 Bezpečnost silničního provozu.....	
2.2.10 Kriminalita páchaná v oblasti železniční dopravy.....	
2.2.11 Ochrana utajovaných skutečností	
2.2.12 Vyšetřování zločinů komunismu.....	

3. POLITIKA V OBLASTI VEŘEJNÉHO POŘÁDKU A VNITŘNÍ BEZPEČNOSTI	
3.1 PŘEHLED ZÁKLADNÍCH KONCEPČNÍCH A ANALYTICKÝCH DOKUMENTŮ	
3.2 LEGISLATIVNÍ AKTIVITY	
3.3 OBLAST PREVENCE KRIMINALITY	
3.4 EVROPSKÁ INTEGRACE, MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE.....	
3.5 AKTIVITY MV V OBLASTI PERSONÁLNÍ PRÁCE, VĚDY A VÝZKUMU, VZDĚLÁVÁNÍ, ORGANIZACE, OBLASTI EKONOMICKÉ A INFORMAČNÍCH A TELEKOMUNIKAČNÍCH SYSTÉMŮ.....	
4. ZÁVĚR.....	

TABULKOVÁ A GRAFICKÁ ČÁST

PŘÍLOHY:

- Příloha č. 1 Informace o problematice extremismu na území ČR v roce 2004
- Příloha č. 2 Bezpečnostní situace ve střední Evropě

1. Úvod

Zpráva o situaci v oblasti veřejného pořádku a vnitřní bezpečnosti na území České republiky v roce 2004 (dále jen „Zpráva“) byla zpracována v gesci Ministerstva vnitra (dále jen „MV“) z podkladů Úřadu vlády, Ministerstva spravedlnosti („MS“), Ministerstva obrany („MO“), Ministerstva financí („MF“), Ministerstva kultury („MK“), Ministerstva práce a sociálních věcí („MPSV“), Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy („MŠMT“), Ministerstva průmyslu a obchodu („MPO“), Ministerstva informatiky („MI“), Ministerstva dopravy („MD“), Ministerstva zahraničních věcí („MZV“), Ministerstva životního prostředí („MŽP“), Bezpečnostní informační služby („BIS“), Národního bezpečnostního úřadu („NBÚ“), Nejvyššího státního zastupitelství („NSZ“), Úřadu průmyslového vlastnictví („ÚPV“) a Úřadu pro ochranu osobních údajů.

Zásady politiky v oblasti vnitřní bezpečnosti jsou definovány v Bezpečnostní strategii České republiky, kterou schválila vláda usnesením ze dne 10. prosince 2003 č. 1254. V gesci Úřadu vlády, sekretariátu Bezpečnostní rady státu, bude v souladu s tímto usnesením do konce prosince 2005 vládě předložena *Zpráva o stavu zajištění bezpečnosti České republiky*, odrážející bezpečnostní zájmy a potřeby České republiky v kontextu vyvíjejícího se bezpečnostního prostředí s cílem pružně reagovat na jeho významné změny. Proto je v návaznosti na tento úkol do závěru Zprávy zařazeno vyhodnocení bezpečnostní strategie shrnující aktuální cíle politiky v oblasti vnitřní bezpečnosti.

Oproti Zprávě o situaci v oblasti veřejného pořádku a vnitřní bezpečnosti na území České republiky v roce 2003 není ve Zprávě samostatně zpracována oblast integrovaného záchranného systému a požární ochrany, a to proto, že problematika je podrobně popsána v *Informaci o plnění Koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2006 s výhledem do roku 2015 s návrhem na její dílčí úpravu*, kterou vláda schválila svým usnesením ze dne 5. ledna 2005 č. 21. Problematika oblasti ochrany obyvatelstva, požární ochrany, integrovaného záchranného systému, krizového řízení a civilního nouzového plánování bude komplexně řešena v materiálu *Zpráva o stavu zajištění ochrany před mimořádnými událostmi*, která bude Bezpečnostní radě státu a vládě ČR předložena v souladu s Návrhem optimalizace bezpečnostního systému ČR jako součást Zprávy o stavu zajištění bezpečnosti ČR do konce roku 2005.

Zpráva plní funkci **informativní**, meziresortní informace by měly napomoci k zajištění systematické návaznosti jednotlivých kroků v oblasti politiky vnitřní bezpečnosti. Bez znalosti vývoje v oblasti vnitřní bezpečnosti a trendů kriminality by mohlo dojít k nesourodému přijímání opatření.

Cílem Zprávy je především:

- podat přehled o vývoji a dynamice kriminality, vývoji jednotlivých druhů kriminality, o struktuře kriminality a o pachatelích trestné činnosti,
- podat přehled o situaci v oblastech souvisejících s veřejným pořádkem a vnitřní bezpečností,
- informovat o aktivitách exekutivy v oblasti bezpečnostní politiky, o vytvářených strategiích a opatřeních legislativní i nelegislativní povahy a umožnit využití získaných poznatků pro boj proti trestné činnosti, zejména pro přípravu rozhodnutí v oblastech legislativy, koncepčních a organizačních záměrů,
- podat přehled o prevenci kriminality jako nástroji ofenzivní kontroly kriminality. Ministr vnitra, jako předseda Republikového výboru prevence kriminality, odpovídá za preventivní politiku státu (nedílnou součást bezpečnostní politiky), předkládá do vlády Strategie prevence kriminality. V roce 2004 byla předložena vládě *Strategie prevence kriminality na léta 2004 až 2007*, schválena usnesením ze dne 28. dubna 2004 č. 393.
- identifikovat a deklarovat ty oblasti, na které je zapotřebí ze strany ústředních orgánů státní správy upnout mimořádnou pozornost.

Zpráva směřuje ke shrnutí problémů a poznatků. Nezabývá se vyhodnocením jednotlivých přijatých opatření, neboť v převážné většině jsou vyhodnocovány v samostatných zprávách, informacích a analýzách, je zde na ně však upozorněno. Nezabývá se také řadou již fungujících mechanismů.

Součástí Zprávy je také základní informace o politice vlády v oblasti veřejného pořádku a vnitřní bezpečnosti. V závěru Zprávy je na základě vyhodnocených poznatků zformulován návrh priorit bezpečnostní politiky v oblasti veřejného pořádku a vnitřní bezpečnosti pro další období.

Samostatné přílohy Zprávy jsou: Informace o problematice extremismu na území České republiky v roce 2004 a Informace o bezpečnostní situaci ve střední Evropě. Dále je v příloze uvedena tabulková a grafická část, na kterou je odkazováno v textové části.

Kriminalita je vyjádřena souhrnem trestných činů spáchaných ve společnosti. Rozlišuje se kriminalita *zjevná*, která je statisticky evidovaná a kriminalita *skrytá, latentní*, o které se policie, státní zastupitelství a soudy z různých důvodů nedovědí. Většina spáchaných trestných činů vychází najevo a stává se předmětem trestního stíhání, blíže neurčená část kriminality však zůstává latentní. Na rozsah latence kriminality má vliv zejména důvěra občanů v bezpečnostní orgány, obava ze msty pachatelů, reakce spoluobčanů na oznamování trestné činnosti a kriminální citlivost ve společnosti, kterou se rozumí míra tolerance k porušování zákonů. Policie ČR s použitím preventivních i represivních opatření usilovala o maximální redukci viditelných i latentních forem kriminality.

Stav, dynamika a struktura kriminality jsou analyzovány na dlouhodobých časových řadách statistických údajů o evidovaných trestných činech a stíhaných a odsouzených osobách a v závěru se stanovují rizika budoucího vývoje. Struktura kriminality se vyjadřuje poměrem jednotlivých skupin trestných činů, a to majetkových, hospodářských, násilných a mravnostních. Kriminalita se analyzuje též podle územního rozložení, podle demografických a socioprofesionálních kategorií pachatelů, zjišťuje se rozsah recidivy, zkoumají se specifika kriminality mládeže.

Ve většině průmyslově rozvinutých států i v rozvojových zemích dochází v posledních desetiletích k vzestupu kriminality, který je dáván do souvislosti s procesy industrializace, urbanizace a migrace a s demografickými změnami. Mezi dynamické jevy v kriminalitě ve světě patří terorismus, organizovaný zločin, hospodářská trestná činnost nadnárodních organizací, růst zločinnosti spojené s drogami, trestné činy využívající nebo poškozující počítače, ničení životního prostředí, vandalismus. Moderní přístupy zdůrazňují komplexnost boje s kriminalitou, rozvíjí se vědní obor viktimologie, zabývající se zkoumáním obětí trestné činnosti.

Statistické údaje užití ve Zprávě vycházejí ze **statistik kriminality Policie ČR**. Policejní evidenčně statistický systém kriminality (dále jen „ESSK“) specifikuje jednotlivé druhy kriminality podle takticko-statistické klasifikace. K evidenci kriminality dochází na základě oznámení podaných občany či Policií ČR operativně zjištěných skutečností, nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin. Podmínkou jejich zařazení do evidence kriminality je stanovení trestně právní kvalifikace.

Základními jednotkami ESSK jsou: a) skutek (který představuje 1 trestný čin) a b) pachatel trestného činu, přičemž jako pachatelé trestného činu jsou evidovány i osoby, které následně nejsou trestně stíhány: tj. např. nejsou z důvodu věku trestně odpovědné. Každý skutek mající znaky trestného činu se vykazuje jako samostatný trestný čin. Dále se dodržuje zásada, že jediný skutek je zpravidla vykazován jako jeden trestný čin, i když jde o jednočinný souběh (ve statistice se vykáže nejzávažnější z nich, tedy ten, který je nejpřísněji trestný). U vícečinného souběhu se vykazuje tolik trestných činů, kolik bylo samostatných skutků. Jako jediný skutek jsou vykazovány i trestné činy hromadné a trvající.

Za objasněný se považuje trestný čin, kdy bylo zahájeno trestní stíhání či bylo sděleno podezření z trestného činu nebo byla věc odložena podle ustanovení § 159a odst. 2 a 3 trestního řádu. Údaj „stíhané a vyšetřované osoby“ v sobě zahrnuje osoby, proti kterým bylo zahájeno trestní stíhání nebo kterým bylo sděleno podezření, a osoby, jejichž trestní stíhání je nepřípustné (např. osoby ve věku do 15 let; pachatelé, kteří umřeli do doby sdělení obvinění; osoby vyňaté z pravomoci orgánů činných v trestním řízení; osoby, jejichž stíhání je podmíněno souhlasem poškozeného; osoby, které byly pro týž skutek pravomocně odsouzeny nebo jejich stíhání pro týž skutek bylo pravomocně zastaveno nebo skončilo pravomocným rozhodnutím o postoupení věci) nebo neúčelné (např. trest by byl bez významu vedle trestu, který byl již osobě uložen nebo ji podle očekávání postihne). Výše zjištěné škody, uváděná v policejních statistikách, je zjišťována zejména od poškozené osoby, policejním orgánem, odhadcem působícím v příslušném oboru, soudním znalcem a pojišťovnou. Při započítání šetření se uvádí prvotní zjištěná škoda, u neukončených trestních věcí má zjištěná škoda charakter orientační. V textu jsou také používány údaje týkající se dodatečně objasněnosti; jedná se o trestné činy, které byly objasněny v daném statistickém roce, ale byly zjištěny (a

jako zjištěné vykazány) již v některém z předcházejících statistických období.¹ Při posuzování kriminality pachatelů je nutné mít na zřeteli, že údaje jsou odvozeny z podílu na objasněných trestných činech.

Pro co možná nejkompaktnější představu o kriminalitě jsou ve statistikách zahrnuty i objasněné trestné činy spáchané dětmi, jež ještě nedosáhly věku rozhodného pro trestní odpovědnost.

Kriminální statistiky jsou doplňovány **statistikami Ministerstva spravedlnosti**, které obsahují jednak statistiky státních zastupitelství, jednak statistiky soudů. ***Výsledky kriminální statistiky vykazované Policií ČR v daném období nejsou srovnatelné se statistikou vedenou resortem spravedlnosti.*** Důvodem je zejména časový odstup, někdy i víceletý, mezi ukončením konkrétní trestní věci v jednotlivých fázích trestního řízení. Policejní statistika jednotlivé případy zachytí na počátku trestního řízení, statistika soudní naopak až na jeho konci. Policejní statistiky dále obsahují sestavy „Průběh a výsledek trestního řízení u státních zástupců“ a „Průběh a výsledek trestního řízení u soudů“.

Předmětem soudních statistik nejsou skutky ani pachatelé, u nichž došlo k odložení věci podle §159a trestního řádu před začátkem trestního stíhání (např. z důvodu nedostatku věku, amnestie či nepřičetnosti), zastavení trestního stíhání podle §172 tr. řádu (např. není-li prokázáno, že skutek spáchal obviněný) či jeho přerušení. Odsouzenou osobou se zde rozumí osoba, proti které byl vydán odsuzující rozsudek, který již nabyl právní moci. Stíhanou osobou podle statistiky MS je osoba, jejíž trestní stíhání vedené podle § 160 tr. řádu bylo ve sledovaném roce ukončeno.

Soudní statistika vykazuje počty obžalovaných a odsouzených osob, pouze policejní statistika vykazuje i trestné činy s neznámým pachatelem, což umožňuje širší pohled na stav kriminality, zejména přihlédneme-li k tradičně nízké objasněnosti majetkové kriminality.

V boji s kriminalitou nelze přijmout všechna opatření, která stát považuje za vhodné. U opatření, která mají za následek omezování základních lidských práv a svobod, včetně práva na ochranu před neoprávněným zpracováním osobních údajů, musí být přijaty dostatečné záruky proti zneužití, zejména záruky právní. Tuto zásadu je třeba respektovat v rámci opatření zaměřených k potlačování kriminality.

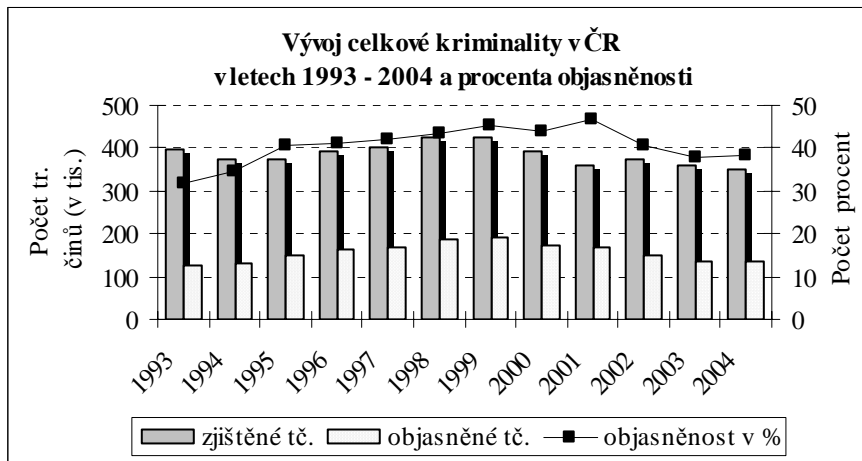
Informace do systému kriminální statistiky jsou získávány při plnění konkrétních úkolů Policie ČR na úseku předcházení a odhalování trestné činnosti, zjišťování pachatelů trestných činů a konání vyšetřování o trestných činech, a proto kriminální statistika nepostihuje a nemůže postihnout rozdílnost vynaložených sil, prostředků a časovou náročnost na vyřešení zjištěných trestných činů.

Údaje uvedené ve Zprávě se vztahují, není-li uvedeno jinak, k roku 2004. Další informace vztahující se zejména k opatřením jsou aktuální ke dni 28. února 2005.

¹ Dnem 1.1.2002 nabyla účinnosti novela trestního řádu provedená zákonem č. 265/2001 Sb., která vedla k podstatné změně právní úpravy a změnila i metodiku vykazování Z dlouhodobého pohledu (nikoli meziročního srovnání) dochází k poklesu objasněnosti a k nárůstu dodatečně objasněných trestných činů; tento stav mohl být ovlivněn § 159 novely tr. řádu, která nově stanovila lhůty pro skončení prověřování skutečností nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin. Do konce roku 2001 byly spisy s neznámým pachatelem ukončovány na základě interní policejní normotvorby do 30 dnů, nyní je ze zákona stanovena doba prověřování do 2 měsíců (věc patřící do příslušnosti samosoudce), do 3 měsíců (věc patřící do příslušnosti okresního soudu) nebo 6 měsíců (věc patří do příslušnosti krajského soudu).

2. Trestná činnost, vývoj jednotlivých druhů trestné činnosti a bezpečnostních rizik

2.1 Základní údaje o trestné činnosti

Kriminální statistika

Celkový počet:

zjištěných trestných činů 351.629 (-1,7 %, -6.111)²
zjištěných trestných činů/10 tis. obyvatel 344 (-7)
stíhaných a vyšetřovaných osob 121.531 (+0,1 %, +138)
objasněných trestných činů 134.444 (-0,8 %, -1.137)
objasněnosti 38,2 % (+0,3 %)³

Soudní statistika

Celkový počet:

obžalovaných osob 75.841 (-3,7 %, -2.872)
pravomocně odsouzených osob 68.442
(+3,5 %, +2.311)
trestných činů odsouzených osob 89.353
(+2,5 %, +2.173)

výše zjištěných škod 48,455.947 tis. Kč (+0,9 %, +418.944 tis. Kč)

výše zajištěných škod 2,179.201 tis. Kč (+65,4 %, +861.595 tis. Kč), tj. 4 % škod zjištěných

dodatečně objasněné trestné činy 6.456 (-20 %, -1.617)

- Podle údajů ESKK se počet zjištěných trestných činů v roce 2004 snížil o 1,7 %. Z dlouhodobého hlediska lze konstatovat, že čtvrtým rokem jsou evidovány téměř stejné počty zjištěných trestných činů, **počet trestných činů v roce 2004 byl nejnižší od roku 1993**. Nejvyšší podíl na celkové kriminalitě zaujímá území hl. m. Prahy s 27,7 %. Pokles počtu zjištěných trestných činů provázal pokles objasněných trestných činů a konstantní objasněnost (podíl počtu objasněných trestných činů na celkem zjištěných trestných činech).
- Pokud se týká nejvýraznějších výkyvů ve vývoji kriminality: **vzrostl** počet zjištěných **hospodářských trestných činů**, nárůst je provázán na jedné straně zvýšením evidovaných počtů trestných činů úvěrového podvodu, zpronevěry a porušování práv k ochranné známce, na druhé straně snížením evidovaných počtů trestných činů krádeží a podvodu; **vzrostl** počet zjištěných **násilných trestných činů**, nejvýrazněji vzrostl počet evidovaných trestných činů loupeže na finančních institucích, problémem zůstávají trestné činy loupeží a úmyslného ublížení na zdraví. **Poklesl** počet zjištěných **majetkových trestných činů**, s výjimkou výrazného růstu počtu kapesních krádeží, poklesl počet evidovaných vloupání do bytů, rodinných domků a rekreačních objektů či krádeží motorových vozidel dvoustupých a krádeží věcí z automobilů.

² Údaje v závorkách znamenají změnu oproti roku 2003.

³ Například v Rakousku objasněnost činila 38 % (v roce 2003 39,6 %).

* Útvary Policie ČR bylo zahájeno ve zkráceném přípravném řízení 19.317 trestných činů, tj. 14,4 % z případů, kdy byl zjištěn pachatel trestné činnosti (17.873 tr.č., tj. 13,2 % v r. 2003). Vykázáno bylo dalších 6.456 dodatečně objasněných trestných činů (8.073 v r. 2003 a 2.945 v r. 2002).

* Z hlediska kvalitativního ukazatele, tzv. žalovatelnosti, která znamená počet žalob vypracovaných státním zástupcem z celkového objemu trestních věcí ukončených a předaných policií, lze konstatovat, že v r. 2004 vzrostl počet případů, ve kterých státní zástupce meritorně rozhodl, na 108.049 (+3,3 %), z tohoto počtu v 91.613 případech (+1,9 %) podal obžalobu či návrh na potrestání.

- **Mírně vzrostly zjištěné škody a výrazně vzrostly zajištěné škody.** Výše škod byla ovlivněna několika velkými kauzami, např. kauzami společností KTP Quantum, Czech Trade, Union banky, např. v kauze „IPB – pohledávky“ byla vykázána škoda přesahující 8,9 mld. Kč.

(podrobnější údaje viz tabulková a grafická část č. 1-3)

Poznatky z výzkumu veřejného mínění

- V květnu 2004 byl ukončen rozsáhlý reprezentativní výzkum veřejného mínění „**Spokojenost občanů s prací Policie ČR**“. Výzkum realizovala agentura STEM/MARK, a.s. ve třech vlnách od prosince 2003 do dubna 2004. Celkově jsou s prací Policie ČR v místě bydliště spokojeni dvě třetiny občanů a dvě pětiny poukazují na její postupné zlepšování v posledních letech. Spokojenost s prací Policie ČR jako celku je vyšší než na místní úrovni. Spokojeni jsou s ní tři čtvrtiny občanů a více než polovina poukazuje na její postupné zlepšování v posledních letech.
- **Většina obyvatel (59 %) měla v uplynulých 12 měsících alespoň zprostředkovanou zkušenost s nějakým trestným činem, přičemž třetina dokonce bezprostřední zkušenost.** Jen 41% občanů se nesetkalo s žádným trestným činem ani prostřednictvím lidí ze svého bezprostředního okolí. Někteří lidé byli dokonce obětí dvou trestných činů (14 %); téměř třetina přišla do styku s dvěma trestnými činy prostřednictvím svých blízkých. Analýza ukázala, že zkušenost s trestnou činností udávají častěji lidé mladší a ti, kdo dosáhli vyššího vzdělání: 40 % lidí ve věku 30-44 let, 40 % vysokoškolsky a 36 % středoškolsky vzdělaných lidí uvedlo přímou osobní zkušenost s nějakým trestným činem.
- **Většina postižených trestným činem, jehož se stala obětí, ohlásila policii (59 %).** Ti, kdo tak neučinili, nejčastěji tvrdili, že situaci vyřešili sami (55 %). Jiným častým důvodem bylo přesvědčení, že policie stejně nic nezmůže (46 %). Podle prohlášení více než třetiny lidí by hlášení trestného činu policii vyžadovalo příliš mnoho námahy a času (36%). Trestné činy hlásí častěji ženy (61 %), lidé ve věku 30-45 let (63 %), vysokoškolsky či středoškolsky vzdělaní lidé a obyvatelé velkoměst (ve všech případech 2/3 z nich). Nejméně se obracejí na policii lidé žijící v obcích s 2 tis -5 tis. obyvateli (50 %).
- Všeobecně přítomný je strach z dopravních nehod, kterých se obávají 4/5 občanů. Mezi znepokojivé trestné činy, u kterých jsou obavy vyšší, patří vandalství, kapesní krádeže, vloupání do bytu, domu, chalupy a vloupání do auta (obávají se jich zhruba 2/3 občanů). Fyzického násilí v různých formách se obává téměř polovina občanů. Nejvíce obav z konkrétních trestných činů mají Pražané a obyvatelé středních Čech.
- Občané projevují jistou dávku občanské odpovědnosti a jsou ochotni spolupracovat s Policií ČR při objasňování trestné činnosti. **Ochota informovat Policii ČR o trestném činu je plošná (93 %).** O něco méně lidí by bylo ochotno vystoupit jako svědek v anonymitě (82 %). Nejméně jsou pak lidé ochotni vystoupit pod svým jménem (62 %).
- **Pocit ohrožení a obavy z trestných činů s různou intenzitou pociťují více než dvě třetiny občanů.** Za silné lze obavy označit u čtvrtiny obyvatelstva, u dalších 46 % občanů se jedná spíše o slabý pocit nebezpečí. Pocity ohrožení jsou významně spojeny s velikostí místa bydliště a nejvyšších hodnot dosahují ve velkoměstech. Pocit nebezpečí je nejsilněji vnímán Pražany. Větší obavy jsou registrovány také mezi obyvateli středních a severních Čech. Naopak jako lokality s nižší mírou pocitu nebezpečí lze označit oba moravské kraje, jižní a východní Čechy.
- Z hlediska zkušenosti s jednotlivými druhy trestných činů se opět **od situace v ČR výrazně odlišuje Praha, kde měli lidé častěji než jinde zkušenosti s téměř všemi druhy trestné činnosti (s výjimkou krádeže kol).** Vysoce nadprůměrná je osobní zkušenost Pražanů s vloupáním, kapesními krádežemi, krádežemi aut a s vandalstvím. Nadprůměrně časté zkušenosti z některými trestnými činy ještě zjišťujeme ve středních Čechách (bezprostřední i zprostředkovaná zkušenost s krádeží auta a zprostředkovaná s vloupáním) a také v severních Čechách (oba typy zkušenosti s fyzickým napadením). Severní Morava a západní Čechy se nejvíce blíží celostátnímu průměru, nicméně s některými trestnými činy zde má méně lidí nějakou zkušenost a na severní Moravě má relativně více lidí zkušenost s krádeží kola někomu blízkému. Oproti tomu jižní Čechy, východní Čechy a jižní Morava jsou kraje, kde mají lidé s většinou trestných činů méně časté zkušenosti než jinde (s výjimkou nadprůměrně časté zkušenosti s krádeží jízdního kola blízkým osobám ve východních Čechách).

2.1.1 Územní rozložení kriminality. Teritoriální rozdíly

Základní údaje ČR v roce 2004:

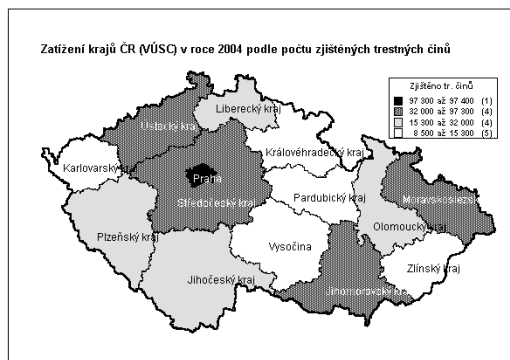
Rozloha v km²: 78 866

Počet obyvatel: 10 211 455

Hustota obyvatelstva v ČR: 129 osob/ km²

Nezaměstnanost: 8,3 %

(jedná se o průměrnou nezaměstnanost za 1.-4. čtvrtletí 2004)

Vývoj kriminality z hlediska vyšších územních samosprávných celků

- **Pořadí krajů se výrazně nemění**, nejvyšší počet trestných činů je charakteristický pro hl. m. Prahu (podíl 27,7 %), s odstupem následuje kraj Středočeský (10,7 %), Moravskoslezský (10 %), Ústecký a Jihomoravský, dále kraj Plzeňský, Jihočeský, Liberecký, Olomoucký a Královéhradecký. Nejnižší kriminalitou (do podílu 3 %) je zatížena Vysočina, kraj Karlovarský, Pardubický a Zlínský.
- Vývoj kriminality byl **v jednotlivých krajích diferencovaný**, k poklesu kriminality došlo na území hl. m. Prahy a ve Středočeském kraji, v krajích Jihomoravském, Moravskoslezském, Zlínském, Olomouckém, Vysočina, Karlovarském, Libereckém, Královéhradeckém a Pardubickém, k nárůstu kriminality došlo v Ústeckém, Plzeňském a Jihočeském kraji.
- **Pořadí krajů po přepočtu kriminality na 10 tis. obyvatel je rozdílné**, po hl. m. Praze (835 tr. č.), na kterou připadá více než dvojnásobný počet trestných činů oproti dalším nejvíce zatíženým krajům, následují kraje Ústecký (394 tr. č.), Liberecký (359 tr. č.), Karlovarský (341 tr. č.), Středočeský (333 tr. č.) a Plzeňský (308 tr. č.). Nejnižší kriminalitou se i nadále vyznačují kraje Vysočina (165 tr. č.) a Zlínský (180 tr. č.). Výrazně rozdílné pořadí z hlediska absolutního počtu trestných činů a trestných činů v přepočtu na 10 tis. obyvatel zůstává u Karlovarského kraje (11. místo v počtu zjištěných trestných činů, ovšem 4. místo v přepočtu na 10 tis. obyvatel).
- Nejvyšší podíl na celkové kriminalitě zaujímá **hl. m. Praha**. Došlo k reorganizaci systému obvodních ředitelství správy hl. m. Prahy, 10 těchto ředitelství bylo redukováno na 4 překrývající 22 správních obvodů. Jejím cílem je snížení počtu řídicích funkcí ve prospěch výkonného aparátu a zajištění efektivnějšího využití sil a prostředků.
 - * Na území hl. m. Prahy byl evidován pokles celkové kriminality (-1,8 %), k vyššímu nárůstu došlo u hospodářské a mravnostní kriminality; majetková kriminalita představuje 33 % z celkového počtu v ČR, z objasněných případů spáchali cizinci 46,7 %, na jejím páčání se podílejí zejména organizované skupiny cizinců, převážně občanů Rumunska, Bulharska a Slovenska, kteří přijíždějí na naše území speciálně za tímto účelem. Vysoký podíl na této trestné činnosti mají recidivisté (61,7 %) a často se na ní podílejí děti (6,2 %). Výše způsobených škod celkové kriminality dosáhla 27,83 mld. Kč (+34,1 %). Míra nezaměstnanosti je 3,9 %. Vývoj kriminality v Praze však není zásadně odlišný od vývoje v metropolích ostatních států, obdobná je situace např. v Mnichově, kde je srovnatelný počet obyvatel i trestných činů.
 - * Ve Středočeském kraji také došlo k poklesu celkové kriminality (-2,1 %). Je zde nejrozvinutější rekreační oblast v ČR s cca 100 tis. rekreačními objekty. Příznačná je nová výstavba rodinných domů a obchodních a průmyslových zón v okolí Prahy. Oproti celorepublikovému vývoji došlo jak v hl. m. Praze, tak Středočeském kraji k nárůstu krádeží vloupáním do rodinných domků. Míra nezaměstnanosti je 5,4 %.
 - * Po hl. m. Praze a Středočeském kraji je v majetkové a hospodářské kriminalitě nejproblematičtější Jihomoravský kraj (míra nezaměstnanosti 8,3 %) a dále Moravskoslezský kraj (míra nezaměstnanosti 14,5 %), pro který je charakteristická také nejvyšší míra násilné kriminality.

- * K dalším exponovaným oblastem patří kraj Ústecký, problémem je zde především násilná kriminalita. Míra nezaměstnanosti je 14,4 %⁴.
- * Vysoká kriminalita ve velkoměstech je ovlivněna řadou faktorů - hustotou obyvatel a anonymitou, migrací, věkovou a sociální skladbou, turistikou, rozsáhlou sídlištní zástavbou, množstvím obchodů, institucí i koncentrací kriminálních osob. Diskutovanou otázkou je vztah mezi kriminalitou a mírou nezaměstnanosti. Srovnání počtu zjištěných tr. č. na 10 tis. obyvatel a míry nezaměstnanosti v roce 2004 tento vztah zcela nepotvrzují, např. vyšší míra nezaměstnanosti a nižší míra kriminality se týká kraje Olomouckého, zatímco v hl. m. Praze a Středočeském kraji je nižší míra nezaměstnanosti a zároveň vysoká kriminalita. Vysoká míra kriminality i nezaměstnanosti se vyskytuje v Ústeckém a Jihomoravském kraji.

(Podrobnější údaje viz tabulková a grafická část č. 4-7, 42-65)

II. Opatření

- Prioritou Policie ČR je koncipování její strategie jako skutečné služby veřejnosti. U společensky patologických jevů vymezených v bezpečnostních rizicích, je to cesta eliminace kriminogenních faktorů, prevence (primární nástroj řešení předcházení trestné činnosti) a represe (důsledné objasňování a odhalování pachatelů a jejich ekonomická destabilizace - odčerpávání zisků z trestné činnosti).
- V roce 2004 proběhla finalizace příprav a realizace úkolů vyplývajících pro Policii ČR z plného členství v EU - zejména **zprovoznění Národní jednotky Europol, kanceláře Sirene, zapojení do databáze EURODAC, příprava na zapojení do Schengenského informačního systému (SIS)**, realizace úkolů vyplývajících pro Policii ČR z mezinárodně právních závazků v návaznosti na členství v EU (zejména novelizace trestního řádu se zaměřením na aplikaci Evropského zatýkacího rozkazu), realizace úkolů spojených s účinností nových zákonů (soudnictví ve věcech mládeže, zákon o zbraních a střelivu, správa zajištěného majetku), koncipování mediální strategie a zajištění podpory výkonu policejních činností, zajištění bezpečnosti leteckého provozu, dokončení integrace služby kriminální policie a vyšetřování, vytvoření nového útvaru finanční policie, důraz na kvalitu plnění úkolů Policie ČR na místě trestného činu jako předpokladu pro následnou znaleckou činnost, shromažďování informací k zajištěným stopám v policejních databázích a důkazní řízení, prosazování a zavádění modelu kvality řízení (EFQM) a nového systému hodnocení v podmínkách Policie ČR a modernizaci operačních středisek.
- MV připravuje novou doktrínu policie **Projekt POLICIE 2015**, jejímž cílem je popsat, jakou působnost by v roce 2015 policie měla vykonávat, jaká je očekávaná podoba fungování policejního sboru, jaké dovednosti má mít policista v roce 2015 a stanovuje nástroje, které budou k dosažení těchto cílů stanoveny.
- V oblasti prevence byl zřízen poradní orgán policejního prezidenta **Metodická rada pro preventivní činnost Policie ČR**, který si klade za cíl zpracovat v roce 2005 preventivní politiku Policie ČR se zapojením prvků community policing. Politika by měla být založena na odpovědnosti všech služeb policie za preventivní přístupy a metody v policejní práci.
- Zástupci Policie ČR se pravidelně účastní zasedání **17 pracovních skupin Rady Evropské unie pro oblast Spravedlnost a vnitra** (např. SIS/Sirene, Policejní spolupráce a Hodnocení Schengenu) a podílejí se na přípravě podkladů pro zasedání Rady JHA (Záležitosti spravedlnosti a vnitra), COREPER (Výbor stálých zástupců) a CATS (Výbor, ustavený dle čl. 36).
- V rámci dvoustranné spolupráce se SRN spolupracuje Úřad služby kriminální policie a vyšetřování Policejního prezidia ČR (ÚSKPV) zejména se Spolkovým kriminálním úřadem, Zemským kriminálním úřadem Sasko a Bavorským zemským kriminálním úřadem. Spolupráce se realizuje zvláště v přímém výkonu služby (výměna relevantních informací v konkrétních případech odhalování trestné činnosti s mezinárodním prvkem, zřizování společných vyšetřovacích týmů apod.) a v rámci kurzů a hospitací.

⁴ K 1. 1. 2004 byla v kraji Ústeckém z hlediska okresů nejvyšší míra nezaměstnanosti v okrese Most 23,5 % a Teplice 19,9 %, v kraji Moravskoslezském v okrese Karviná 21 % a Ostrava město 18,2 %. V kraji Ústeckém byly z hlediska zjištěné trestné činnosti nejzatíženější okresy Teplice a Ústí nad Labem, v kraji Moravskoslezském okresy Ostrava a Karviná.

- MV se účastní za ČR na práci Evropské sítě pro prevenci kriminality EU, dále Komise OSN pro prevenci a trestní soudnictví. Pracovník MV byl v roce 2004 zvolen předsedou Stálého výboru RE k diváckému násilí. MV se aktivně zapojilo do projektu Rady Evropy k prevenci násilí (*další aktivity jsou uvedené v jednotlivých částech Zprávy – OPATŘENÍ*).
- V oblasti příprav na budování národního řešení SIS se zintenzívnila činnost pracovní skupiny k harmonizaci policejních informačních systémů. V druhé polovině roku 2004 proběhla základní jednání se všemi rozhodnými mimoresortními partnery ohledně zajištění procedur pro předávání údajů k objektům, které budou zadávány do SIS II.
- Dne 27. ledna 2004 byla podepsána *Smlouva mezi ČR a Slovenskou republikou o spolupráci v boji proti trestné činnosti, při ochraně veřejného pořádku a při ochraně státních hranic*. Smlouva vstoupila v platnost dne 24. února 2005. Jedná se o návrhu *Smlouvy mezi ČR a Rakouskou republikou o policejní spolupráci a o druhém dodatku k Evropské úmluvě o vzájemné pomoci ve věcech trestních z 20. dubna 1959*. Dále probíhala jednání o návrhu *Smlouvy mezi ČR a Polskou republikou o spolupráci v boji proti trestné činnosti, při ochraně veřejného pořádku a o spolupráci v příhraničních oblastech*.
- **V oblasti personální** probíhala odborná a služební příprava policistů odpovídající evropským standardům, zvyšování úrovně jazykové, prosazování koncepce celoživotního povinného vzdělávání policistů a zaměstnanců Policie ČR.
- V oblasti ekonomické se jednalo o tvorbu rozpočtu a o materiální vybavení Policie ČR ochrannými prostředky.
 - * Ve srovnání s rokem 2003 došlo k mírnému poklesu naplněnosti početních stavů Policie ČR z 98,4 % na 97,8 %. Nejnižší stav policistů je u správy hlavního města Prahy. Za rok 2004 bylo přijato celkem 1.548 policistů a 1.700 občanských zaměstnanců. Uvolněno bylo 1.098 policistů a pracovní poměr skončilo 1.263 občanských zaměstnanců.
 - * V souladu se *zaváděním modelu Evropské nadace pro řízení kvality (EFQM)* do policie byl uskutečněn výzkum spokojenosti pracovníků Policie ČR v únoru a v březnu 2004, v němž bylo anonymně dotázáno 6.000 respondentů. Spokojenost pracovníků patří mezi základní faktory ovlivňující dosahování stanovených cílů organizace.
 - * V rámci modelu EFQM byly na pěti pilotních policejních útvech zavedeny prvky otevřené recepce ve styku s veřejností – místní oddělení policie na Praze 5, obvodní oddělení policie Brno střed, obvodní oddělení policie v Ústí nad Labem, obvodní oddělení policie v České Kamenici a obvodní oddělení policie v Hradci Králové. Součástí zavádění modelu EFQM byly semináře pro policisty vztahující se k přijímání občanů na policejních útvech a jednání policistů s veřejností, takže v každém policejním kraji je jedna služebna Policie ČR, kde jsou policisté vyškoleni na jednání s veřejností formou otevřené recepce. V rámci pilotních útvarů byla zavedena funkce recepčního úředníka a provedeny stavební úpravy týkající se vybudování samotné recepce.
- Byl zahájen **rutinní provoz infrastruktury rádiového digitálního systému PEGAS** ve všech 14 regionálních sítích. U krajských policejních správ, které jsou vybaveny koncovými prvky v počtech blížících se zpracované systemizaci (jedná se převážně o kraje moravské), došlo k přechodu do ostrého provozu. Zůstává nedostatečné vybavení terminály ostatních krajů a celé služby cizinecké a pohraniční policie. V dubnu 2004 byl zahájen ověřovací provoz datových přenosů v síti PEGAS u útvarů služby pořádkové policie s využitím mobilních datových terminálů v počtu 600 ks.
- Usnesením č. 800 ze dne 25. srpna 2004 byla schválena vládou **Zpráva o postupu a průběžných výsledcích zavádění Národní strategie pro práci Policie ČR ve vztahu k národnostním a etnickým menšinám**. Podle závěrů jsou všechny strategické cíle resortu vnitra v oblasti policejní práce ve vztahu k národnostním a etnickým menšinám postupně naplňovány.
 - * V oblasti vzdělávání a formování kariéry policistů došlo během let 2003 a 2004 k významnému pokroku. Menšinová problematika, otázky rasové rovnosti a lidských práv jsou zařazeny do vzdělávání studentů SPŠ a do proškolení učitelů, stejně tak jako do základní odborné přípravy. Od druhé poloviny 2004 probíhá v rámci celoživotního vzdělávání policistů při všech krajských správách kurz k problematice policejní práce ve vztahu k menšinám, kterým projdou všechny služby Policie ČR. Ve výhledu následujících dvou let bude nutné doplnit menšinovou problematiku do programu vzdělávání policejního managementu a vytvořit specializační kurzy pro příslušníky SCPP.

- * MV a Policie ČR prohloubí nábor příslušníků menšin k Policii ČR. I nadále bude důsledně uplatňovat antidiskriminační postupy v policejní práci.
- * Od 31. ledna 2005 při všech krajských policejních správách byly zřízeny funkce styčných důstojníků pro problematiku menšin. MV a Policie ČR budou aktivně pokračovat v rozšiřování projektu asistentů policie a dalších procedurách navazování vztahů s představiteli minoritních komunit.
- * Klíčovými oblastmi zůstává uplatňování antidiskriminačních postupů v policejní práci, boj proti různým formám diskriminace uvnitř policejního sboru, podpora systémové preventivní činnosti Policie ČR ve vztahu k minoritám i podpora regionálních aktivit Policie ČR v této oblasti.
- * Východiskem pro návrhy na další opatření v dané oblasti budou údaje získané na základě sociologického šetření vztahu Policie ČR a národnostních a etnických menšin.

Shrnutí

Počet zjištěných trestných činů se snížil o 1,7 % a od roku 1993 tak dosáhl nejnižší hodnoty, konkrétně 351.629 trestných činů. Pokles počtu zjištěných trestných činů provázel pokles objasněných trestných činů, ve srovnání s rokem předchozím o 0,8 %. Objasněnost evidovaných trestných činů zůstala konstantní, tj. 38 %.

Ve struktuře kriminality vzrostl počet zjištěných hospodářských trestných činů a násilných trestných činů. Poklesl počet zjištěných majetkových trestných činů, s výjimkou výrazného růstu počtu kapesních krádeží, poklesl počet evidovaných vloupání do bytů, rodinných domků a rekreačních objektů či krádeží motorových vozidel dvoustopých a krádeží věcí z automobilů.

Nejvyšší podíl na celkové kriminalitě zaujímá území hl. m. Prahy s 27,7 %, s odstupem následuje kraj Středočeský (10,7 %), Moravskoslezský (10 %), Ústecký a Jihomoravský, dále kraj Plzeňský, Jihočeský, Liberecký, Olomoucký a Královéhradecký. Nejnižší kriminalitou, do podílu 3 %, je zatížena Vysočina, kraj Karlovarský, Pardubický a Zlínský.

V roce 2004 proběhla finalizace příprav a realizace úkolů vyplývajících pro Policii ČR z plného členství v EU - zejména zprovoznění Národní jednotky Europol, kanceláře Sirene, zapojení do databáze EURODAC.

V oblasti příprav na budování národního řešení Schengenského informačního systému se zintenzívnila činnost pracovní skupiny k harmonizaci policejních informačních systémů.

Plněna jsou opatření vyplývající z vládou schválené Zprávy o postupu a průběžných výsledcích zavádění Národní strategie pro práci Policie ČR ve vztahu k národnostním a etnickým menšinám. Při všech krajských policejních správách byly zřízeny funkce styčných důstojníků pro problematiku menšin.

V oblasti prevence byla schválena Strategie prevence kriminality na léta 2004 až 2007, jejíž prioritou je rozvoj programů prevence kriminality na místní úrovni a specifických meziresortních projektů. Byl zřízen poradní orgán policejního prezidenta Metodická rada pro preventivní činnost Policie ČR.

2.1.2. Pachatelé trestné činnosti

I. Vývoj a charakteristika

Kriminální statistika

Počet stíhaných a vyšetřovaných osob 121.531 (+138, +0,1 %); Z toho:
mužů (věk 18 let a více) 97.087 (+1.665),
tj. 79,9 % (+1,3%)
žen (věk 18 let a více) 14.513 (+1.248), tj. 11,9 % (+1 %)
prvopachatelů 65.313 (-2.845), tj. 53,7 % (-2,4 %)⁵

Soudní statistika

Počet odsouzených osob 68.442 osob (+2.311, +3,5 %)
Počet obžalovaných osob 75.861 (-2.872, -3,6 %)

Vězeňská statistika (k 31.12.2004)

Počet vězněných obviněných osob 3.269 (-140, -4 %)
Počet vězněných odsouzených osob 15.074 (+1.206, +8,7 %)

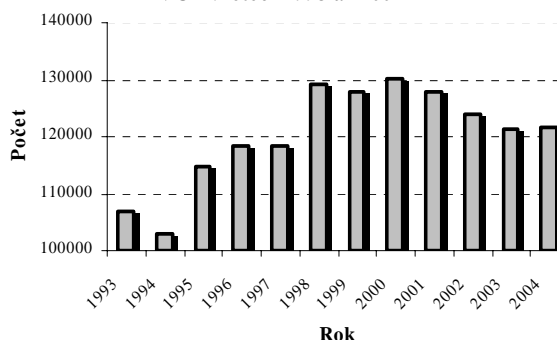
- **Počet pachatelů stagnoval**, resp. mírně vzrostl⁶, stagnace souvisí se stagnujícím počtem objasněných trestných činů.

- * Stagnace počtu pachatelů a pokles počtu objasněných trestných činů jsou provázány **pokračujícím zvyšováním počtu recidivistů** (od roku 1993 nejvyšší hodnota) i vyšším počtem jimi spáchaných trestných činů.
- * Z hlediska věku převažuje ve struktuře pachatelů kategorie **20-30 let** s podílem **34,4 %**. Kategorie pachatelů ve věku 30-60 let představuje podíl 48,6 % (z toho 30-40 let tvoří podíl 26,1 % a 40-60 let 22,5 %). Pachatelé ve věku 18-20 let tvoří 7,3 %, nad 60 let 1,6 %. Ve srovnání s předchozím obdobím mírně vzrostl podíl kategorie 30-60 let a poklesl podíl věkové kategorie 0-15 let a 15-18 let ve struktuře pachatelů.
- * V podílu pachatelů na počtu obyvatel příslušné věkové skupiny dominuje kategorie **18-20 let** s podílem **3,3 %** a 20-30 let s podílem 2,5 %, následuje kategorie 15-18 let s podílem 1,6 a 30-60 let s podílem 1,4 %.
- * Skladba pachatelů podle vzdělání se oproti minulým rokům příliš nemění, nejpočetnější skupinu tvoří **pachatelé se základní školou a vyučením (45,9 %, -0,6 %)**, následují pachatelé se základní školou bez kvalifikace (23,8 %, +1,3 %) a pachatelé, u kterých nebylo zjištěno vzdělání nebo se jedná o cizince nebo děti (14,7 %). Méně početnou, vyjma pachatelů hospodářské kriminality, je skupina pachatelů se střední školou (10 %, +0,1 %) a s odstupem pachatelé s vysokoškolským vzděláním (2,4 %) a se zvláštní školou bez kvalifikace (2 %).

(podrobnější údaje viz tabulková a grafická část č. 10-12, 50)

- Soudy ČR bylo pravomocně odsouzeno 68.442 osob (+3,5 %). Skladba ukládaných trestů nezaznamenala větší výkyvy. Nejčastěji byly ukládány tresty odnětí svobody s podmíněným odkladem 36.161 osobám, což představuje 52,8 % ze všech uložených trestů, tresty odnětí svobody nepodmíněné 10.192 osobám, tj. 14,9 %, trest obecně prospěšné práce 13.031 osobám, tj. 19 % a samostatný peněžitý trest 2.913 osobám, tj. 4,3 %.

Vývoj počtu stíhaných a vyšetřovaných osob
v ČR v letech 1993 až 2004

⁵ Jedná se o pachatele, kteří nebyli ztotožněni s policií evidovanými pachateli.

⁶ Novela trestního řádu provedená zákonem č. 265/2001 Sb. se kromě zavedení nového institutu zkráceného přípravného řízení nadále promítá i do dalších statistických ukazatelů. Jestliže tedy byl v roce 2002 zaznamenán pokles počtu osob, proti kterým bylo zastaveno trestní stíhání dle § 172 odst. 1, 2 tr. řádu takřka o 35 %, v letech 2003 a 2004 tento trend pokračoval, i když ne tak výrazně. Mnohem větší pokles nastal u rozhodnutí o postoupení věci jinému orgánu dle § 171 tr. řádu, v r. 2004 pokles o 17,4 % (v r. 2003 -48 % a v r. 2002 -43,3 %). Nadále je možno vycházet z toho, že na tomto poklesu se nepodílelo pouze zkrácené přípravné řízení, ale i přesun těžiště dokazování z přípravného řízení do stadia projednání věci v řízení před soudem, jakož i to, že bylo nově upraveno mimořádné kasační oprávnění nejvyššího státního zástupce dle § 174a tr. řádu.

- * Nepodmíněné tresty odnětí svobody byly nejčastěji ukládány ve výměře do jednoho roku 6.118 osobám (60,02 %) a dále ve výměře od jednoho roku do pěti let 3.516 osobám (34,49%). Tresty ve výměře od pěti do patnácti let byly uloženy 359 osobám (5,28%), výjimečný trest od 15 do 25 let byl uložen 13 osobám a trest na doživotí 6 osobám.
- * Střediska **Probační a mediační služby** (dále jen „PMS“) v ČR evidovala celkem 28.403 nových případů. Zřetelně větší podíl tvoří případy evidované v rámci vykonávacího trestního řízení (19.393) proti případům v rámci řízení přípravného (5.042). Nejvíce případů v oblasti zajištění výkonu trestu se týkalo obecně prospěšných prací (14.418 případů, tj. 74,3 %; 71,7 % v r. 2003, 66,9 % v r. 2002 a 60,5 % v r. 2001) z celkového počtu případů evidovaných v rámci vykonávacího řízení. PMS spolupracuje v této oblasti s obecními a městskými úřady, ale i s obecně prospěšnými organizacemi, v jejichž prospěch lze tento trest od 1.1.2002 vykonávat. Nejvytíženější oblastí ve vykonávací fázi trestního řízení byla oblast probace, tj. oblast zajištění výkonu dohledu a kontroly uložených přiměřených povinností/omezení v rámci institutů podmíněného odsouzení, podmíněného propuštění z výkonu trestu odnětí svobody, podmíněného zastavení trestního stíhání a podmíněného upuštění od potrestání (4.377 případů). PMS řešila 882 případů zajištění výkonu dohledu u podmíněně propuštěných.
- * Došlo v 59 případech k napadení 75 příslušníků Vězeňské služby. Z nestřežených objektů a pracovišť uprchlo celkem 23 odsouzených, ze střeženého objektu se o útěk neúspěšně pokusili 3 odsouzení. Počtu hromadných vystoupení vězňených osob bylo 13, podílelo se na nich celkem 2.191 odsouzených. Ze 13 vystoupení lze 2 hodnotit jako závažná, k jejich řešení byl použit služební zákrok pod jednotným velením.

II. Opatření

- Na dokumentaci zjištěných trestných činů a na jejich řešení se podílí **Kriminalistický ústav Praha** (dále jen „KÚP“), a to především formou znaleckých zkoumání (provedeno 15.357), a formou kriminalisticko-technických činností (11.237), např. dle požadavků Interpolu; významnou oblastí jsou genetické expertizy, balistické expertizy, daktyloskopická identifikace osob, počítačové expertizy atd., průběžně doplňována byla Národní databáze DNA (k 31.12.2004 databáze zahrnovala celkem 8.754 profilů DNA).
- Novela trestního řádu přinesla nový institut **Evropského zatýkacího rozkazu**, na jehož základě může být občan ČR vydán jinému členskému státu EU k trestnímu postihu.
- **Ve věznicích** se rozšiřuje nabídka aktivit na prevenci kriminálního chování a systematickou přípravu odsouzených na propuštění.
 - * PMS uskutečnila ve spolupráci s Národní probační službou Anglie a Walesu projekt *Risk and Need Assessment*. Projekt umožňuje vyhodnocovat rizika opakování trestné činnosti u pachatelů trestných činů. Systém, který je využíván např. ve Velké Británii či Kanadě, umožňuje na základě dat, vztahujících se k pachateli trestného činu (např. věk, pohlaví, vzdělání, schopnost uplatnění na trhu práce, sociální kompetence) vypracovat hodnocení pachatelova potenciálu opakovat trestnou činnost a podle toho stanovit příslušnou alternativní sankci či opatření a úroveň dohledu včetně resocializačního programu.
 - * Pokračovaly aktivity v oblasti vzdělávání zejména pro výchovné pracovníky, kteří přicházejí do bezprostředního kontaktu s vězňenými osobami a pokračovaly další specializované vzdělávací programy.

2.1.2.1 Trestná činnost recidivistů ⁷

I. Vývoj a charakteristika

Kriminální statistika

Počet recidivistů 54.880 (+3.042, +5,9 %)

Podíl na pachatelích 45,2 % (+2,5 %)

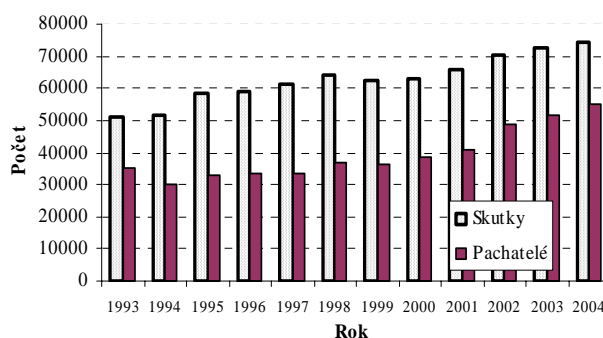
Počet trestných činů spáchaných recidivisty
74.097 (+1.541, +2,1 %)

Soudní statistika

Počet odsouzených recidivistů

11.096 (+620, +5,9 %)

Vývoj trestné činnosti recidivistů
v ČR v letech 1993 až 2004

- I přes stagnaci celkového počtu pachatelů došlo k dalšímu **růstu počtu recidivistů**, jimi spáchaných trestných činů a jejich podílu ve struktuře pachatelů.
- **Od roku 1993 se jedná o nejvyšší hodnoty. Zvýšil se počet násilných a hospodářských trestných činů**, snížil se počet majetkových a mravnostních tr. činů, kde pachatelem byl recidivista; pokud jde o jednotlivé objasněné trestné činy, vzrostl počet trestných činů násilné kriminality včetně vražd a úmyslného ublížení na zdraví. Na celkovém počtu pachatelů majetkové kriminality se recidivisté podílejí 55,5 %, na krádeži prostých 60,4 %, na počtu pachatelů násilné kriminality 39,1 %, hospodářské kriminality 33,9 %.
- Z celkového počtu odsouzených osob bylo soudem označeno 11.096 recidivistů (16,2 %), nejčastěji za trestné činy proti majetku 5.144 osob (46,4 %). 4.402 osobám byly uloženy nepodmíněné tresty odnětí svobody, 2.514 osobám tresty odnětí svobody s nepodmíněným odkladem a 4.180 osobám ostatní druhy trestů, z toho 232 osobám samostatný peněžitý trest.

(podrobnější údaje viz tabulková a grafická část č. 13)

II. Opatření

- Opatření vycházejí ze **Strategie prevence kriminality na období 2004-2007**. Jedná se zejména o zvýraznění aspektů prevence recidivy v preventivních aktivitách vězeňství a zkvalitnění programů přípravy odsouzených na propuštění z výkonu trestu odnětí svobody a zvýšení počtu vzdělávacích aktivit a počtu pracovních míst pro odsouzené.

⁷ Recidivistou ve smyslu policejní statistiky je pachatel úmyslného trestného činu, který byl již za jiný úmyslný trestný čin dříve odsouzen. Výklad pojmu recidivista v jiných resortních statistikách (např. soudní, vězeňské) je odlišný od výkladu policie.

2.1.2.2 Trestná činnost páchaná cizími státními příslušníky

I. Vývoj a charakteristika

Kriminální statistika

Počet stíhaných a vyšetřovaných cizinců

7.215 (+292, +4,2 %)

Podíl na pachatelích 5,9 % (+0,2 %)

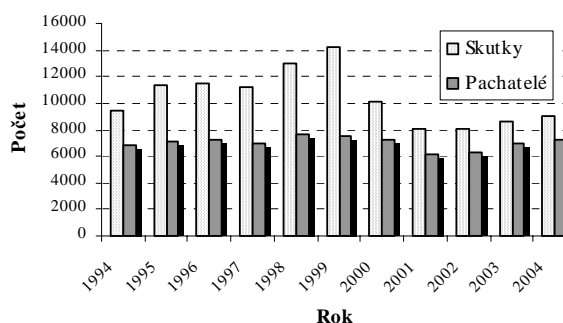
Počet trestných činů spáchaných cizinci

9.028 (+410, +4,8 %)

Soudní statistika

Odsouzeno 4.097 (+421, +11,5 %) cizinců

Vývoj trestné činnosti cizinců
v ČR v letech 1994 až 2003

- **Počet pachatelů cizinců vzrostl**, jejich podíl na trestně stíhaných osobách v ČR se významně nemění, od roku 1993 se pohybuje stále okolo hodnoty **6 %**.
- Zvýšil se počet objasněných mravnostních, násilných, majetkových a hospodářských trestných činů spáchaných cizinci; vzrostl počet objasněných vražd a úmyslných ublížení na zdraví; v podílu stíhaných cizinců na celkovém počtu stíhaných osob byl nejvyšší podíl zaznamenán u maření výkonu úředního rozhodnutí 17,5 %, kapesních krádeží 14,8 % a vražd 14,6 %, následují loupeže s 9,6 %. Závažné je propojení vybrané trestné činnosti cizinců na organizovaný zločin.
- Nejvyšší podíl cizinců na celkovém počtu pachatelů je v **hl. m. Praze 15,4 %** a dále v Západočeském kraji 7,2 % - hl.m. Praha je dlouhodobě nejexponovanějším územím v ČR. Z hlediska regionálního rozložení lze spatřovat souvislost mezi oblastmi nejčastěji využívanými cizinci k nelegální migraci přes ČR, oblastmi, kde je vyšší koncentrace cizinců s povoleným pobytem a regiony s vysokým podílem trestně stíhaných cizinců. Odhlédneme-li od hl. m. Prahy, ve vnitrozemí bylo stíháno 30,7 % cizinců, v příhraničních okresech 38,6 %.
- Statistice trestně stíhaných cizinců dominují občané Slovenské republiky (s podílem 33 % na stíhaných cizincích), na dalších místech jsou občané Ukrajiny (podíl 24 %), dále občané Vietnamu, Polska a Rumunska.
- Nejvíce odsouzených osob bylo příslušníků Ukrajinské republiky, 1.164 osob, a Slovenské republiky, 1.132 osob.

* Z celkového počtu trestně stíhaných cizinců na území ČR jich mělo 670 (-312 osob) pobyt na vízum do 90 dnů, 555 (-260 osob) pobyt na vízum nad 90 dnů a 843 (-1 osoba) trvalý pobyt⁸. Neoprávněný pobyt na území ČR v době zahájení trestního stíhání mělo 28,7 % (27,7 % v roce 2003) z celkového počtu trestně stíhaných cizinců.

(podrobnější údaje viz tabulková a grafická část č. 14)

II. Opatření

- Opatření k eliminaci trestné činnosti cizinců jsou uvedena v kapitolách Pachatelé trestné činnosti, Hospodářská kriminalita, Nelegální migrace a Organizovaný zločin.

⁸ K 31. 12. 2004 bylo evidováno na území ČR 254.294 cizinců s povoleným pobytem (+5,8 %), z toho 99.467 (+23 %) cizinců s pobytem trvalým a 154.827 (-3 %) cizinců s pobytem dlouhodobým. Do kategorie dlouhodobý pobyt jsou od 1. 5. 2004 zahrnovány osoby s pobytem na vízum nad 90 dnů, s povolením k dlouhodobému pobytu a k přechodnému pobytu pro občany EU a jejich rodinné příslušníky.

2.1.2.3 Kriminalita mládeže

I. Vývoj a charakteristika

Kriminální statistika

Počet pachatelů trestné činnosti z řad dětí (do 15 let) 3.734 (-1.414, -27,5 %)

Počet trestných činů spáchaných dětmi 3.319 (-1.373 tr.č., -29,3 %)

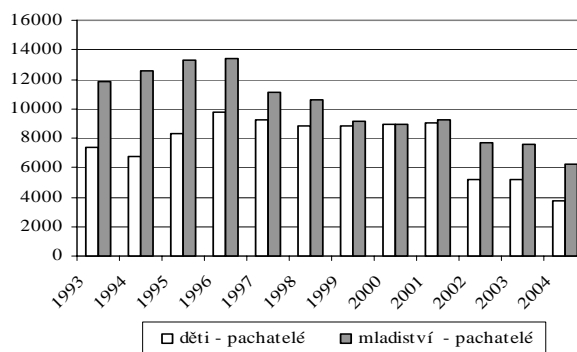
Počet pachatelů trestné činnosti z řad mladistvých (15-18 let) 6.197 (-1.391, -18 %)

Počet trestných činů spáchaných mladistvými 7.886 (-1.893 tr.č., -19,4 %)

Soudní statistika

Odsouzeno 3.293 mladistvých (-265, -7,4 %)

Vývoj počtu pachatelů dětí a mladistvých v letech 1993-2004

- V prvním roce účinnosti zákona č. 218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o změně některých zákonů (zákon o soudnictví ve věcech mládeže), se projevil poměrně výrazný pokles ve všech sledovaných ukazatelích. **Počet pachatelů dětí a mladistvých⁹ i počet objasněných trestných činů** spáchaných touto kategorií **poklesl, poklesl také podíl dětí** na celkovém počtu pachatelů na **3,1 %** (-1,1 %) a **podíl mladistvých na 5,1 %** (-1,1 %). Pokles podílu mládeže na páchaní trestné činnosti je možné spatřovat také v nabytí účinnosti zákona, který od 1. 1. 2004 významným způsobem ovlivňuje hodnocení materiálního znaku provinění, tedy stupně nebezpečnosti jednání mladistvých a osob mladších 15ti let pro společnost. *V souvislosti se zákonem byly provedeny změny v rámci ESSK, od listopadu 2004 je užíván nový formulář Hlášení o průběhu a výsledku trestního řízení.*
- Ve struktuře objasněných trestných činů převládají u dětí i mladistvých majetkové trestné činy¹⁰; z dlouhodobého hlediska dochází k výraznému snížení všech základních kategorií trestné činnosti; tento pozitivní vývoj se neprojevuje u násilné kriminality mladistvých, kde došlo ke zvýšení o 8,6 %, vzrostl počet vražd spáchaných jak dětmi (zjištěny 4 tr. č., +4 tr. č.), tak mladistvými (zjištěno 12 tr. č., +7 tr. č.); v období let 1997–2003 byl zaznamenán nejvyšší počet vražd spáchaných dětmi pouze v r. 1999 (4 tr.č.) a spáchaných mladistvými v r. 1998 (16 tr.č.). U mladistvých došlo také ke zvýšení počtu loupeží a úmyslných ublížení na zdraví – jde dlouhodobě o nejvyšší hodnoty.
 - * Nejvyšší počet pachatelů dětí připadá na Severomoravský a Severočeský kraj, nejvyšší počet pachatelů mladistvých je evidován také v Severomoravském a Severočeském kraji a dále v Jihomoravském kraji.
 - * Páchání trestné činnosti ovlivňují faktory jako špatně fungující rodina, party vrstevníků, záškoláctví, alkoholismus a další závislosti, nevhodné erotické pořady, a obvykle se kumulují; delikventi se více vyskytují mezi nepracujícími mladistvými. Jejich jednání je často promyšlené včetně alibi.
 - * V přepočtu na 10 tis. dětí ČR připadalo 20,9 objasněných trestných činů s pachatelem dítětem (29,5 v roce 2003; 34 v roce 2002 a 59,6 v roce 2001). V přepočtu na 10 tis. mladistvých ČR připadalo 200,4 objasněných trestných činů s mladistvým pachatelem (247,1 v roce 2003; 271 v roce 2002 a 320,9 v roce 2001).
 - * V kategorii dětí ve věku do 6 let bylo zjištěno celkem 11 pachatelů, z toho nejčastěji pro trestný čin poškozování cizí věci (4) a výtržnictví (2); dětí ve věku 6-9 let celkem 295 pachatelů, dětí ve věku 10-11 let celkem 603 pachatelů, dětí ve věku 12-13 let celkem 1.390 pachatelů a dětí ve věku 14 let celkem 1.434 pachatelů, v těchto kategoriích se nejčastěji jednalo o trestný čin krádeže vloupáním do ostatních objektů, poškozování cizí věci a loupež.

⁹ Mládeží se rozumí děti mladší patnácti let a mladiství; dítětem je označován ten, kdo v době spáchaní činu jinak trestného nedovršil patnáctý rok věku, mladistvým ten, kdo v době spáchaní činu dovršil patnáctý rok a nepřekročil osmnáctý rok svého věku (zákon č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže).

¹⁰ V r. 2002 vešla v platnost novelizace ustanovení § 89 odst.11 tr. zákona ohledně stanovení výše škody. Zvýšení hranice škody nikoli nepatrně na 5.000 Kč znamenalo dekriminální významného počtu útoků proti majetku páchaných dětmi, u kterých byla a je méně závažná majetková kriminalita nejčastějšími formami jejich delikvence.

- Nejčastějším, z celkového počtu odsouzených mladistvých osob, zůstává odsouzení za majetkové činy 1.313 osob (-195), 659 mladistvým osobám (-1.389) byl uložen trest odnětí svobody s podmíněným odkladem, 69 (-144) nepodmíněné tresty. U 650 mladistvých osob bylo upuštěno od potrestání.

(podrobnější údaje viz tabulková a grafická část č. 15-16)

II. Opatření

- Vláda přijala usnesením č. 795 ze dne 25. srpna 2004 materiál **Vyhodnocení účinnosti přijaté legislativy související se systémovým přístupem k péči o delikventní mládež**. Vyhodnocení mj. obsahuje metodický materiál **Systém včasné intervence pro obec s rozšířenou působností (dále jen „SVI“)**, který obsahuje nové pojetí informačního systému SVI zohledňující potřebu jednotného informačního prostředí pro všechna zapojená města a instituce, vyšší územně správní celky a ústřední orgány státní správy, včetně možnosti založení Národního registru týraných dětí. Projekt SVI se realizuje ve městě Svitavy a byl podpořen státní dotací v rámci Programu prevence kriminality na místní úrovni.
 - * Součástí materiálu je návrh opatření k dalšímu zlepšování situace, která směřují zejména do tří oblastí: ke zkvalitňování fungování systému péče o delikventní děti po stránce personální, komunikační i kooperační; k eliminaci příčin kriminality dětí a k minimalizaci podmínek, které páčání trestné činnosti usnadňují.
 - * v souladu s usnesením č. 795/2004 probíhá od srpna 2004 příprava výzkumu zaměřeného na mladé lidi, kteří odcházejí ze zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy. Jeho cílem je zjistit, v jaké míře se tito lidé dopouštějí po opuštění zařízení protiprávní činnosti a nakolik jsou schopni se integrovat do běžného života.
- Republikový výbor pro prevenci kriminality (dále jen „RVPPK“) se na svých zasedáních opakovaně zabýval problémy spojenými s dětmi umístěnými v zařízeních pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy. Po analýze zjištěných poznatků zřídil v říjnu 2004 **stálou pracovní skupinu k problematice predelikventních a delikventních dětí a mládeže**, se zvláštním zřetelem na děti umístěné v zařízeních pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy. Jejím cílem je popsat situaci v předmětné oblasti, definovat úkoly a předložit RVPPK návrhy na opatření.
- Zvláštní péči mladistvým pachatelům věnuje **Probační a mediační služba (dále jen „PMS“)**. Prioritami je pokračovat v tvorbě metodických postupů probačních úředníků. Záměrem je i propojovat činnost s metodickými postupy kurátorů pro mládež, sociálních pracovníků a pracovníků vzdělávacích, sociálních a dalších služeb zaměřených na práci s mládeží. Z celkového počtu 28.403 případů evidovaných PMS bylo 13,7 % evidováno v souvislosti s trestnou činností mladistvých a dětí.
 - * Na základě úzké spolupráce s externími odborníky na poskytování sociálních služeb byl, ve smyslu zákona č. 218/2003 Sb., vytvořen systém akreditačního a dotačního řízení pro oblast probačních programů pro mladistvé pachatele, v druhé polovině roku 2004 bylo pak v úzké spolupráci s MS akreditační i dotační řízení probačních programů realizováno.
 - * V roce 2004 byl v rámci projektu Phare realizován třídní seminář **Soudnictví pro mladistvé – strategické přístupy** seznamující s britským modelem trestní politiky ve věcech mládeže, spočívajícím ve vytváření multidisciplinárních týmů zaměřených na vytváření účinné strategie řešení kriminality mládeže. V druhé polovině roku 2004 byl v šesti vybraných městech ČR zahájen pilotní **Projekt snižování kriminality mládeže**. V rámci tohoto projektu došlo k vytvoření týmů složených ze zástupců orgánů činných v trestním řízení, Probační a mediační služby, orgánů sociálně právní ochrany dětí, nevládních organizací a zástupců měst a obcí, tedy všech subjektů, které se v daném regionu podílejí na řešení kriminality mládeže. Činnost týmu by měla zahrnovat shromažďování statistických dat z trestní praxe, jejich analýzu a vyhodnocení se zaměřením na strukturu kriminality, definování cílových skupin pachatelů, identifikování klíčových faktorů ovlivňujících kriminalitu, plánování a vytváření účinné strategie řešení kriminality mládeže. **PMS bude vytváření multidisciplinárních týmů zaměřených na práci s rizikovou mládeží na úrovni všech soudních okresů, krajů i republikové úrovni prosazovat jako svou národní prioritu na rok 2005.**
 - * V r. 2004 byl ukončen pilotní program „Právo pro každý den“, zaměřený na zvýšení právního vědomí a na posílení sociálních dovedností mladistvých a mladých dospělých prvopachatelů. Z vyhodnocení výsledků programu realizovaného v Praze, Brně a Pardubicích vyplývá, že 43,75% účastníků dosáhlo velmi dobrých znalostí, 50% účastníků dosáhlo úrovně dobrých znalostí a 6,25% účastníků dosáhlo úrovně dostatečných znalostí z oblasti práva.

* Probíhaly další projekty, např. projekt „*Lehrenprogrammme*“, realizovaný ve spolupráci se švýcarskou probační a sociální službou kantonu Curych, který je zaměřen na mladistvé pachatele (15-18 let), jimž je soudem nebo SZ uloženo výchovné opatření v podobě povinné účasti v probačním programu. Program je v současné době pilotován ve třech soudních krajích a jeho cílem je vytvořit model výukového programu, vycházejícího z potřeb mladistvých pachatelů v jednotlivých krajích a vyškolit trenéry, kteří budou výukový program poskytovat.

- Prioritami činnosti PMS bude nadále pokračovat v tvorbě metodických doporučení a postupů probačních úředníků pro činnosti poskytované v souvislosti se zákonem o soudnictví ve věcech mládeže. S touto prioritou souvisí i záměr PMS propojovat své odborné činnosti s postupy kurátorů pro mládež, sociálních pracovníků a pracovníků vzdělávacích, sociálních a dalších služeb zaměřených na práci s mládeží.
- Prevence kriminality prolíná většinou vyučovacích předmětů základních a středních škol. Systém preventivní výchovy ve školách a školských zařízeních vymezují nově přijaté zákony a dokumenty MŠMT: Dne 1.1. 2005 nabyl účinnosti **zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon)**. Prevenci kriminality řeší § 16 „Vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami“, § 29 „Bezpečnost a ochrana zdraví ve školách a školských zařízeních“ a § 30 „Školní řád, vnitřní řád a stipendijní řád“. Poslanecké sněmovně byl předložen vládní **návrh zákona, kterým se mění zákon č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních** a o změně dalších zákonů, ve znění nálezu Ústavního soudu č. 476/2004 Sb., a další související zákony.
- **Rámcové vzdělávací programy** pro jednotlivé stupně vzdělávání, které jsou postupně ověřovány a schvalovány: schváleny byly „Rámcový program pro předškolní vzdělávání“ a „Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání“, ověřují se „Rámcový vzdělávací program středního odborného vzdělávání“ a „Rámcový vzdělávací program pro gymnaziální vzdělávání“.
- Oblast primární specifické prevence je zabezpečena školskými dokumenty z let 1999–2003, doplněnými v r. 2004 o *Pravidla pro rodiče a děti k bezpečnějšímu užívání internetu*.
- Další dokumenty byly vypracovány v rámci řešení projektu „*Vytvoření a realizace systému sekundární prevence uplatňovaného ve školách a školských zařízeních při působení na jedince s poruchami chování, rizikové skupiny dětí a mládeže a osoby experimentující s OPL*“.
- MŠMT dále pokračovalo v uskutečňování minimálních preventivních programů v základních, středních a speciálních školách, ve školských zařízeních pro výchovu mimo vyučování a školských zařízeních pro výkon ústavní a ochranné výchovy a preventivně výchovné péče zaměřených do oblastí zejména kriminality, šikany, zneužívání návykových látek, xenofobie, rasismu, záškoláctví apod..
 - * Realizace minimálního preventivního programu je pro každou školu a školské zařízení závazná a podléhá kontrole České školní inspekce. Velká pozornost byla věnována rozvoji nových forem práce výchovného poradenství (např. pro děti s výchovnými problémy vznikla nová zařízení – střediska výchovné péče),
 - * MŠMT uskutečnilo opatření a podporovalo programy zaměřené na prevenci násilí ve školách a školských zařízeních, opatření na **vytváření volnočasových aktivit pro děti se zaměřením na rizikové skupiny, národnostní menšiny a etnické skupiny**. Důraz je kladen na prevenci zneužívání drog s důrazem na **škodlivé působení alkoholu a tabáku**, pokračovat bude v programech podporující spolupráci škol s rodiči a veřejností, bude participovat na vybraných projektech dalších subjektů, včetně Policie ČR.
 - * Pro MŠMT zůstává rovněž prioritou návaznost strategie prevence v působnosti MŠMT a krajských preventivních strategií; dále podpora projektů cíleně zaměřených na práci výchovných a výchovně léčebných ústavů a důraz je kladen na meziresortní a mezinárodní spolupráci. MŠMT ve spolupráci s MZd a MV řeší zřízení specializovaného pracoviště pro výkon ochranného ústavního léčení mladistvých a mladých dospělých agresivních pachatelů odděleně od pracoviště pro dospělé, v souladu s usnesením vlády č. 795/2004 k vyhodnocení účinnosti přijaté legislativy související se systémovým přístupem k péči o delikventní mládež. Problematika agrese má narůstající tendence a přesouvá se do nižších věkových kategorií.

2.1.2.4 Trestná činnost příslušníků Policie ČR, Armády ČR, zaměstnanců Celní správy ČR a příslušníků a občanských pracovníků Vězeňské služby ČR

Trestná činnost příslušníků Policie ČR

I. Vývoj a charakteristika

Kriminální statistika

Počet pachatelů trestné činnosti - policistů

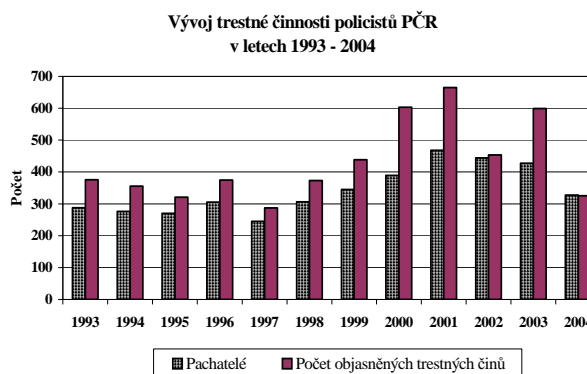
327 (-100, -23,4 %)

Počet trestných činů 325

(-274, - 45,7 %)

Soudní statistika

Odsouzeno 120 (+26) policistů

- Inspekce ministra vnitra zaznamenala od roku 1998 mírně kolísavý vývoj trestně stíhaných příslušníků Policie ČR, který dosáhl vrcholu v roce 2001 a od té doby vykazuje **pokles**, v roce 2004 výrazný. Počty stíhaných příslušníků policie se vracejí zhruba na úroveň let 1998 – 1999. U počtu objasněných trestných činů došlo z dlouhodobého hlediska k poklesu, zhruba je na úrovni roku 1998. V roce 2001 bylo evidováno 665 tr. č., v roce 2002 453 tr. č., v roce 2003 599 tr. č. a v roce 2004 325 tr. č..

* Státní zástupce zahájil **trestní stíhání vůči 304 policistům**, návrhem na podání obžaloby bylo ukončeno vyšetřování ve 109 případech, v 1 případě zpracováním zprávy o výsledku zkráceného přípravného řízení ve smyslu § 179c odst. 1 tr. řádu. Návrh na podmíněné zastavení trestního stíhání dle § 307 tr. řádu a schválení narovnání dle § 309 tr. řádu podal státní zástupce ve 33 případech. Ve 2 případech byl podán návrh na zastavení podle § 172 odst. 1 písm. d) tr. řádu ve smyslu § 11 odst. 1 tr. řádu a po jednom případě ve smyslu § 172 odst. 1 písm. e) a písm. f) tr. řádu. Ve 157 případech nebylo trestní stíhání ukončeno.

* 193 (-187) skutků bylo spácháno v době výkonu služby policistů a 132 (-87) v době mimo službu.

* Z hlediska věkového složení se situace v zásadě nezměnila, počet pachatelů ve věkové kategorii do 30 let činí 50 % (proti 52 %); více než polovinu z 325 objasněných trestných činů spáchali policisté s délkou služby do 10 let (170 tr. č.). K výraznému růstu podílu na spáchaných trestných činech došlo u policistů s délkou služby 11 až 15 let na 27,4 % (89 tr. č.) ze 17,4 % v roce 2003 (104 tr. č.). Podíl policistů s delší dobou služby poklesl z 23,7 % na 20,3 %.

* Na celkovém počtu zjištěných pachatelů se nejvíce podíleli opět policisté zařazení ve službě **pořádkové policie 50,8 %**, vzrostl podíl pachatelů kriminální policie a vyšetřování 19,6 %. Výrazně poklesl podíl pachatelů z řad dopravní policie na 13,5 % z 20,4 %.

* Nejvyšší podíl na objasněné trestné činnosti mají trestné činy **zneužívání pravomoci veřejného činitele 29,3 %**, majetkové trestné činy 20 %, následují trestné činy v dopravě 15 %.

* Soudy byli nejčastěji příslušníci Policie ČR odsouzeni pro trestný čin zneužívání pravomoci veřejného činitele podle § 158 tr. z. 51 pachatelů, 12 pro tr. čin ublížení na zdraví, těžká újma.

(podrobnější údaje viz tabulková a grafická část č.18-19)

II. Opatření

- V souladu s **Aktualizovaným resortním protikorupčním programem**, který byl schválen ministrem vnitra v roce 2004, jsou prováděna opatření ke zlepšení situace. Zvýšila se činnost kontrolních mechanismů policie a operativně pátrací činnosti Inspekce ministra vnitra je zaměřena na tento druh kriminality.

- Oslabit možné korupční prostředí v Policii ČR by mělo přinést zavedení **bezhotovostního styku při výběru pokut** uložených v blokovém řízení. V Policii ČR byl zahájen zkušební provoz platebních terminálů umožňujících bezhotovostní platbu pokut.
- V rámci Inspekce MV bylo spojeno oddělení s celostátní působností specializované pro boj s korupcí s oddělením pro boj s hospodářskou, finanční a drogovou kriminalitou, s cílem efektivnějšího využití kvalifikovaných pracovníků.
- Prioritou **policejního vzdělávání** je důraz na profesionalitu, kvalifikovanost a etický standard, který od policisty společnost očekává a právem vyžaduje.
- Dokončen byl twinningový projekt Phare „Zavedení modelu Evropské nadace pro řízení kvality (EFQM) do Policie ČR“ - manažerský nástroj pro určování strategických cílů, plánování činností a vyhodnocování efektivity policejní práce na bázi zjišťovaných potřeb občanů, policistů, partnerských institucí - justice, orgánů samosprávy, občanských sdružení, atd.
- V květnu 2005 je zahajován projekt Transition Facilities 2004 „Posilování prevence a metod Community Policing v policejní práci“ s cílem zvýšit pocit bezpečí obyvatel a spokojenost se službami Policie ČR prostřednictvím aplikace managementu jakosti na bázi EFQM a převzetím metod Community Policing, které se osvědčily v Nizozemí, ve Velké Británii a dalších členských státech EU.
- Důraz je kladen na **kontrolní činnost** jako prevenci proti nezákonnému jednání policistů.
 - * V Policii ČR bylo evidováno 5.911 stížností, oznámení a podání na činnost útvarů a příslušníků policie, z toho bylo vyřízeno celkem 5.471 stížností. 721 bylo vyhodnoceno jako oprávněné (mezi hlavní příčiny patřily nedbalost a nekázeň, dále nesprávný výklad právních předpisů a rovněž nedostatky v řízení a kontrolní činnosti). Kontrolními pracovníky policie bylo provedeno 3.144 kontrolních akcí, z toho byla ve 334 případech přijata opatření k nápravě, v 241 byla přijata kázeňská opatření, v 18 případech personální opatření, ve 22 případech systémová opatření a v 31 případech vyvozeny jiné důsledky z osobní odpovědnosti.
- Problematikou korupce policistů se rovněž zabývá Zpráva o korupci v ČR v roce 2004 a o plnění Aktualizovaného vládního programu boje proti korupci, kterou MV předložilo vládě.

Trestná činnost příslušníků Armády ČR

I. Vývoj a charakteristika

Kriminální statistika

Počet případů podezření ze spáchání trestných činů 1.216 (-1.426 tr. č., -54 %)

Soudní statistika

Odsouzeno 584 příslušníků Armády ČR (-415)

- Pokračoval **pokles počtu trestně stíhaných příslušníků Armády ČR**. Tento pozitivní vývoj souvisí zejména s pokračující profesionalizací Armády ČR.
 - * Rozhodující část pachatelů tvořili 82 % vojáci v základní službě. Postupnou profesionalizací útvarů AČR vzrostl počet pachatelů z řad vojáků z povolání na 14 % (+9 %).
 - * Převažovaly **trestné činy vojenské 62 %** (74 % v roce 2003). Z trestných činů vojenských se vojáci nejčastěji dopouštěli jednání směřující k páčání trestných činů svémocného odloučení a zběhnutí 67 % (65 % v roce 2003). Vojenská policie (VP) šetřila 362 případů podezření ze spáchání trestných činů proti majetku a 47 případů závažné hospodářské trestné činnosti.
 - * Ve 20 případech došlo k trestným činům porušování práv a chráněných zájmů vojáků, tzv. šikanování (-63), tj. 1,6 %.
 - * U útvarů AČR šetřila VP 1 případ pro podezření ze spáchání trestného činu nedovoleného ozbrojování, jehož příčinou byla nedostatečná kontrolní činnost.
 - * Pro podezření ze spáchání trestného činu nebo přestupku na úseku toxikomanie bylo VP šetřeno celkem 83 osob (-156). U 96 % pachatelů bylo zjištěno užívání tzv. měkkých drog (především kouření marihuany). Psychotropní látky byly přechovávány a užívány především vojáky v základní službě; v 1 případě bylo zjištěno užití těchto látek vojákem z povolání.
 - * VP evidovala 215 dopravních nehod zaviněných řidiči služebních vozidel se škodou více než 8,2 mil. Kč a šetřila 804 přestupků, z toho 258 v dopravě.
 - * Nejčastěji se odsouzení příslušníci Armády ČR dopouštěli trestné činnosti svémocného odloučení dle § 284 tr. z., 166 osob (39,4 %), a trestného činu zběhnutí dle § 282 tr. z., 57 osob (11,5 %).

II. Opatření

- VP se i nadále věnuje včasnému odhalování, předcházení a šetření protiprávních jednání a udržení dosaženého stupně objasněnosti případů s důrazem na přijímání efektivních opatření při jejich šetření.
- Na objasňování případů kvalifikované majetkové a hospodářské trestné činnosti bude VP úzce spolupracovat s příslušnými orgány MO, případně s dalšími resortními kontrolními orgány a s Policií ČR. S přesunem pravomocí v oblasti nákupu majetku a služeb v resortu MO lze předpokládat nárůst případů porušování zákona.
- VP bude pokračovat v aktivní účasti na činnosti resortní Rady pro předcházení negativním jevům a jejich potlačování a v činnosti komisí při operačních stupních velení; důraz bude kladen na vzájemnou informovanost a sjednocení postupu při přijímání opatření.
- Prevence sociálně patologických jevů v resortu MO je prováděna dle opatření vyplývajících z Koncepce sociálně nežádoucích jevů na období 2005-2009; plněny jsou úkoly z Národní strategie protidrogové politiky na období 2005-2009 a z Programu prevence Vojenské policie v oblasti kriminality na období 2004-2007. Analýza programů bude využita pro tvorbu koncepce protidrogové politiky v podmínkách plně profesionální AČR.
- Prevence se zaměřuje na mladé vojáky z povolání, žáky, studenty a posluchače vojenských škol, vzdělávání je směřováno také k profesionálním jednotkám odjíždějícím na zahraniční mise.

Trestná činnost zaměstnanců Celní správy¹¹

¹¹ Zpracováno z podkladů MF.

I. Vývoj a charakteristika

- Orgánům činným v trestním řízení bylo na základě vnitřní kontrolní inspekční činnosti oznámeno **44 případů** (80 případů v roce 2003, 106 případů v roce 2002) protiprávního jednání zaměstnanců celní správy v souvislosti s výkonem služby.
- Obvinění bylo sděleno 31 zaměstnancům (61 v roce 2003 61, 47 v roce 2002, 61 v roce 2001) především z důvodů zneužívání pravomoci veřejného činitele, maření úkolu veřejného činitele z nedbalosti, přijímání úplatku, zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby.
 - * V méně závažných případech nedostatečného plnění povinností bylo postupováno podle ustanovení § 33 zákona č. 186/1992 Sb., o služebním poměru a byly uloženy kázeňské tresty - 37 případů písemná důtka, 112 případů snížení funkčního platu; dále bylo 34 celníků propuštěno ze služebního poměru v souvislosti s provedeným šetřením.

II. Opatření

- V rámci prevence ohrožení korupcí zaměstnanců celní správy jsou plněna opatření vyplývající z **Akčního plánu integrity Celní správy**. Byl rozpracován materiál Záměry pro podporu integrity zaměstnanců Celní správy. Pokračuje činnost Protikorupční komise Celní správy a připraveny byly semináře zaměstnanců zabývajících se spotřební daní na téma Test integrity a spotřební daň.
- Případy závažného porušení služebních nebo pracovních povinností byly publikovány ve věstnících celní správy.
- Inspekční a kontrolní orgány na celních ředitelstvích úzce spolupracují s příslušnými složkami MV a Policie ČR v boji proti korupci a závažné hospodářské trestné činnosti ve státní správě. Jsou organizovány porady a školení včetně praktického výcviku zaměstnanců těchto útvarů.

Trestná činnost příslušníků a občanských pracovníků Vězeňské služby¹²

Počet pachatelů příslušníků Vězeňské služby (dále jen „VS“) 156 (-33)

Počet pachatelů-občanských pracovníků Vězeňské služby 11 (-7)

- Prošetřováno pro podezření ze spáchané trestné činnosti při výkonu služby i mimo službu bylo celkem 156 příslušníků VS. U 95 (-16) příslušníků VS byla věc odložena dle § 159a, odst. 1 tr. řádu a u 27 (-13) příslušníků VS byla věc odevzdána ke kázeňskému projednání dle § 159a/lb a 222/2 tr. řádu. Obviněno bylo 10 (-8) příslušníků VS. K zastavení trestního stíhání došlo u 4 (+1) a šetření dosud probíhá u 17 (+6) příslušníků VS. V souvislosti s výkonem služby bylo odsouzeno 7 a za trestné činy mimo službu 5 příslušníků VS.
- Zahájené trestní řízení bylo u 11 (-7) občanských pracovníků VS, z toho u 7 (0) byla věc odložena orgány Policie ČR.
- Soudu bylo pravomocně odsouzeno 12 příslušníků (nebo bývalých příslušníků) VS a 5 občanských pracovníků.

Shrnutí ke kap. 2.1.2

Pokles počtu pachatelů je provázen:

- **zvýšením počtu recidivistů** na 54.880 (+3.042) osob (od roku 1993 se jedná o nejvyšší hodnoty);
Nárůst se projevil u zvýšení násilné kriminality (vražd, úmyslného ublížení na zdraví) a hospodářské kriminality, na druhé straně klesla majetková a mravnostní kriminalita. Počet evidovaných násilných trestných činů 7.864 dosáhl nejvyšší hodnoty od roku 1996;
- **mírným zvýšením počtu pachatelů cizinců** na 7.215 (+292) osob;
Vzrostl počet objasněných trestných činů u všech kategorií kriminality (hospodářské, majetkové, mravnostní i násilné, včetně vražd a úmyslných ublížení na zdraví);
- **poklesem počtu pachatelů dětí** na 3.734 (-1.414) **a mladistvých** na 6.197 (-1.391);
U obou skupin převládají majetkové trestné činy; z dlouhodobého hlediska dochází ke snížení všech základních kategorií trestné činnosti (pokud se nejedná o zvýšenou latenci); tento pozitivní vývoj se neprojevuje u násilné kriminality mladistvých, kde došlo ke zvýšení o 8,6 %, vzrostl počet vražd spáchaných jak dětmi, tak mladistvými; u mladistvých došlo také ke zvýšení počtu loupeží a úmyslných ublížení na zdraví – jde dlouhodobě o nejvyšší hodnoty.
- **snížením počtu trestně stíhaných příslušníků Policie ČR** na 327 (-100);
Převažují trestné činy zneužívání pravomoci veřejného činitele, majetkové trestné činy a trestné činy v dopravě);
- poklesem pachatelů příslušníků Armády ČR, Celní správy a Vězeňské služby.

¹² Zpracováno z podkladů MS.

2.1.3 Oběti trestné činnosti

I. Poznatky k obětem trestné činnosti

Počet obětí trestné činnosti:

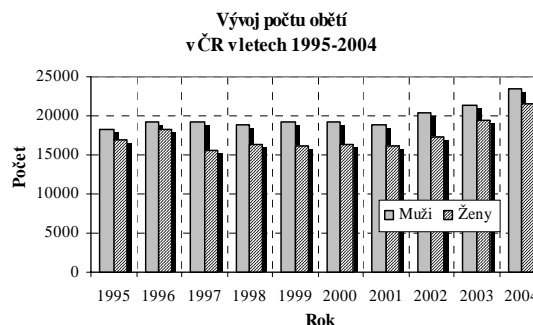
muži 23.383 (+2.130)

ženy 21.630 (+2.115)

počet skupin osob¹³ 2.411 (+247)

počet osob ve skupinách 6.031 (+562)

celkem osob 51.044 (+4.807)

- **Oběti trestné činnosti** jsou občané, kteří se v souvislosti s páchanou trestnou činností stanou objektem přímého útoku pachatele, ať již konkrétním fyzickým napadením nebo formou majetkové nebo jiné újmy. Ve smyslu zákona č. 209/1997 Sb., o poskytnutí peněžité pomoci obětem trestných činů, se obětí rozumí fyzická osoba, které v důsledku trestného činu vznikla škoda na zdraví, a dále osoba pozůstalá po oběti, která v důsledku trestného činu zemřela, jestliže této osobě zemřelý výživu poskytoval nebo byl povinen poskytovat.

* Kriminologický podobor, zkoumající roli oběti trestného činu při jeho genezi, odhalování a stíhání, je **viktologie** (z latinského victima = oběť). Zabývá se též způsoby pomoci obětem trestných činů. Z hlediska prevence kriminality má viktologie význam zejména osvětový a poradenský (předávání informací o možnostech ochrany před různými typy trestných činů a vhodném chování v „kriminogenních situacích“, resp. při napadení). V mnoha zemích jsou zřízeny „horké telefonní linky důvěry“, byly přijaty programy poskytující pomoc obětem sexuálních zločinů a chránící oběti před mstou ze strany pachatelů; do akce bývají zapojeny agentury sociálních služeb a zakládají se fondy k úhradě poradenství, rehabilitace, ušlého výděleku, pohřebního a pomoci pozůstalým.

- MV usiluje o co nejsystematičtější znalost o obětech, ESSK zůstává jedinou statistikou orgánů činných v trestním řízení, které obsahují údaje o obětech trestných činů, byť nekomplexní a neuváděné ve standardizovaných výstupech.

- Podle ESSK se **počet obětí zvýšil**. Zvýšení se týkalo zejména loupeží, úmyslného ublížení na zdraví, znásilnění a kapesních krádeží, což koresponduje s nárůstem těchto trestných činů. *Při interpretaci dat je nutno vzít v úvahu, že statistiky evidují počty obětí pouze u trestných činů, kde lze napadený objekt specifikovat jako oběť – osobu. Jde de facto o minimální počty obětí.*

* Vzrostl počet obětí mužů i žen trestných činů kapesních krádeží, počet obětí-mužů i žen trestného činu vraždy motivované osobními vztahy, dále počet obětí mužů i žen trestného činu loupeže. Ženy se častěji než muži staly obětí nebezpečného vyhrožování. Nejčastěji se muži i ženy stávali oběťmi trestných činů krádeží kapesních, úmyslného ublížení na zdraví, loupeží a vydírání.

* Podle rozdělení obětí dle věku lze říci, že nejčastější obětí trestných činů vydírání, loupeže a úmyslného ublížení na zdraví se stává věková kategorie 18-30 let, pokud se týká trestného činu loupeže, byl evidován nárůst obětí žen ve věkové kategorii 61 a více let, vražd motivovaných osobními vztahy nárůst obětí žen v kategorii 41-60 let.

- Dle poznatků Policie ČR přetrvává tendence útoku pachatelů na osaměle žijící a seniory pod záminkou; často dochází k napadání osob v bytech, rodinných domech, apod.

- Pokud se týká trestných činů sledovaných v souvislosti s **kriminalitou páchanou na mládeži**, dle statistik byl evidován mírný nárůst; u kategorie mladistvých obětí byl evidován nárůst, u kategorie obětí dětí pokles. Počet obětí - dětí se snížil na 2.540 (z toho 1.162 dívek; -4,1 %), nejčastěji se staly obětí loupeže, úmyslného ublížení na zdraví, pohlavního zneužívání a týrání; počet obětí - mladistvých vzrostl na 2.451 (z toho 1.073 dívek; +4,7 %), nejčastěji se stali obětí pohlavního zneužití a kapesních krádeží.

¹³ Struktura kategorie skupiny osob umožňuje pouze určit celkový počet osob ve skupinách, nelze však zatím rozlišit, kolik z toho bylo žen a mužů. V celkovém počtu kategorie muži a ženy nejsou proto tyto osoby zahrnuty.

Trestná činnost páchaná na mládeži může vytvářet kriminogenní zázemí pro vznik pozdější trestné činnosti. Značná psychická újma zvyšuje riziko budoucího asociálního chování.

- **Domácí násilí** lze definovat jako jednání, které má za cíl uplatnění moci nebo kontroly nad dospělou osobou, k níž je nebo byl pachatel v intimním vztahu, způsobující na straně oběti tíseň, strach nebo újmu. Intimním vztahem je vztah rodinný, partnerský či obdobný. Domácí násilí má formy fyzického, sexuálního a psychologického násilí, donucené sociální izolace a ekonomické deprivace. Policie zaevidovala 185 tr. činů týrání svěřené osoby dle § 215 tr. z. (+48) a 161 tr. činů týrání osoby žijící ve společném obydlí dle nového ustanovení § 215a tr. z.
 - * Existence domácího násilí je podmíněna řadou faktorů, např.: lhostejným či schvalujícím postojem veřejnosti, současnou neefektivní právní postižitelností domácího násilí, vlivem rodiny, společnosti, výchovy, osobnostními charakteristikami násilníka, osobnostními charakteristikami oběti;
 - * Rozsah a následky domácího násilí lze snížit pomocí preventivního a represivního působení státu, zejména: kriminalizací násilného jednání agresora, zakotvením právních prostředků jednoznačně stranických oběti, a to jak v rovině práva trestního tak i civilního (např. „institut vykázní násilníka ze společného obydlí“, možnost vyloučit či omezit přístup násilníka k oběti „držovací, zakazující opatření“), proškolením státních zaměstnanců s případy domácího násilí, soudci, policisté, sociální pracovníci, zdravotníci, učitelé; osvětovým působením na veřejnost, zakotvením neprávních opatření, např.: azylové domy se skrytou adresou, intervenční centra poskytující sociálně-právní poradenství, psychologickou pomoc apod.

(Další údaje ke kriminalitě páchané na mládeži viz kapitoly *Mravnostní kriminalita a Obchod s lidmi, tabulková a grafická část č. 17, 20-21*)

II. Opatření

- Novela trestního zákona č. 91/2004 Sb. zavedla novou skutkovou podstatu trestného činu, **týrání osoby žijící ve společně obývaném bytě nebo domě**, podle které bude možno přísněji postihnout domácí násilí. Pachatel tak od 1. června 2004 může být odsouzen až na 8 let. Novela reagovala na nutnost postižení jednání s rysy domácího násilí, kterými jsou jednání nesoucí znaky týrání, společně sdílený prostor a příbuzenské, rodinné, citové nebo materiální vazby mezi agresorem a obětí. Na zavedení nové skutkové podstaty podle § 215a navazovalo přijetí návrhu nové přitěžující okolnosti (§ 34 písm. d)), která je formulována obecněji tak, aby postihla i obdobné zavrženíhodné jednání vůči osobám mladším patnácti let, těhotným, vážně nemocným, vysokého věku nebo nemohoucím, aniž by muselo jít o osoby blízké, které jsou vymezeny dostatečně ve stávající § 89 odst. 8 trestního zákona. Jiné formy bezbrannosti, závislosti nebo podřízenosti jsou kryty přitěžující okolností dle § 34 písm. c) tr. zákona.
- Z poslancecké iniciativy byl zpracován **návrh zákona, kterým se mění některé zákony v oblasti ochrany před domácím násilím** (sněmovní tisk č. 828). Návrh se zaměřuje na příčinu domácího násilí a na ochranu ohrožené osoby. Úprava zavádí právní prostředky, které by osobám ohroženým domácím násilím, zejména ženám, umožnily řešit situaci efektivněji než dosud. Usiluje o změnu postoje společnosti k domácímu násilí a k jeho jednotlivým účastníkům. Nabízené právní prostředky pomohou řešit situaci ženám a dalším osobám ohroženým domácím násilím (například mužům nebo seniorům ohrožovaným svými potomky).
- V roce 2004 byl v koordinaci MV realizován projekt zaměřený na ochranu před domácím násilím a na nápravu jeho následků, který byl popsán v materiálu **Informace o realizaci modelového mezioborového projektu k vytvoření právního rámce a metodických postupů pro zavedení interdisciplinárních týmů spojujících zdravotní, sociální a policejní pomoc při odhalování a stíhání domácího násilí**, který vláda vzala na vědomí usnesením č. 794 ze dne 25. srpna 2004. Na řešení projektu participovaly MS, MPSV, MZd, MŠMT a nevládní organizace ProFem, Bílý kruh bezpečí a ROSA. Usnesením vláda resortům uložila, aby zabezpečily plnění přijatých opatření. MV vznikl úkol vypracovat metodiku policejního postupu na místě činu a pro přijímání trestního oznámení v případech domácího násilí, včetně povinnosti policistů posuzovat vážnost či stupeň ohrožení oběti a aplikovat nové metodiky zaměřené na tyto případy do systému výcviku a školení policistů. Proto byl vydán „*Metodický pokyn ředitele ÚSKPV, kterým se upravuje postup Policie ČR při oznámení, prověřování a vyšetřování případů domácího násilí*“ ze dne 10. září 2004.

- Policie ČR Ostrava ve spolupráci s nevládní organizací Bílý kruh bezpečí realizovala **Pilotní projekt interdisciplinární spolupráce v případech domácího násilí**. Do sítě spolupracujících institucí je zahrnuta městská policie, přestupková oddělení a přestupkové komise obecních úřadů, orgány sociálně právní ochrany dětí, krizové centrum pro děti a rodinu, manželská a předmanželská poradna, fakultní nemocnice s poliklinikou (sociální služba), praktičtí lékaři, azylový charitní domov sv. Zdislavy pro matky s dětmi a DONA Centrum BKB (telefonická linka pomoci). Cílem projektu je zvýšit informovanost obětí i spolupracujících institucí o kompetencích a službách nabízených jednotlivými institucemi a v ideálním případě rozšíření projektu do dalších měst v ČR.
- Jednou z priorit RVPPK v oblasti finanční podpory projektů sociální prevence jsou i **projekty krizových a poradenských zařízení pro oběti trestné činnosti**. V rámci Programu prevence kriminality na místní úrovni byly podpořeny 4 projekty částkou 262 000,- Kč.
- MPSV vyhláší dotační řízení v oblasti podpory aktivit nestátních neziskových organizací zaměřených na potlačení domácího násilí páchaného na ženách.
- Podle novely trestního zákona č. 692/2004 Sb. byl s účinností od 31. 12. 2004 upraven § 34 vložím písmene f), kterým se stanoví, že při výměře trestu se jako k přitěžující okolnosti přihlédne zejména k tomu, že pachatel spáchal trestný čin vůči osobě, podílející se na záchraně života a zdraví nebo na ochraně majetku.
- **MS** projednávalo celkem 114 žádostí obětí trestné činnosti o poskytnutí peněžité pomoci dle zákona č. 209/1997 Sb., o poskytnutí peněžité pomoci obětem trestných činů. Vyřízeno bylo 83 věcí, z toho peněžítá pomoc byla poskytnuta u 43 žádostí ve výši 2.488.438,- Kč.
 - * Pomoc se na žádost oběti poskytne v částce 25.000 Kč nebo ve výši, která představuje obětí prokázanou ztrátu na výdělku a prokázané náklady spojené s léčením, snížené o součet všech částek, které oběť z titulu náhrady škody již obdržela. Možnost poskytnutí peněžité pomoci v paušální částce byla zavedena novelou zákona č. 265/2001 Sb., která umožnila poskytnout peněžitou pomoc i oběti, která splňuje podmínky stanovené zákonem, avšak není schopná prokázat vyšší způsobené škody. Dalším přínosem bylo zvýšení maxima peněžité pomoci z původní částky 60.000 Kč na částku 150.000 Kč.
- **Střediska PMS** pracovala s oběťmi trestných činů v 5.042 případech, v rámci nichž se podařilo uzavřít 941 dohod o řešení následků trestných činů, včetně problému náhrady škody.
- Ve prospěch obětí trestných činů se angažuje občanské sdružení **Bílý kruh bezpečí (BKB)**, se kterým MS neformálně spolupracuje, a to zejména cestou konzultací, poskytovaných tak, aby nebyla dotčena osobnostní práva žadatelů o peněžitou pomoc i jejich osobní údaje. BKB se zaměřuje na pomoc obětem trestných činů a na prevenci kriminality, poskytuje obětem a svědkům trestných činů odbornou a bezplatnou pomoc včetně morální podpory.

2.1.4 Pátrání po osobách a věcech

- Policie ČR vyhlásila pátrání po **31.550 osobách** (+2.453), z nichž **úspěšně ukončila 79,4 %** případů, tzn., že bylo vypátráno 25.066 (+1.931) osob. Po některých osobách je vyhlášeno pátrání i několikrát do roka, jedná se především o opakované útoky mládeže ze zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy, ale nejen o ně.
- Stoupající trend v pátrání je příznačný pro osoby, na které byl vydán příkaz k zatčení, jednalo se o 9.522 (+822) vyhlášených pátrání, zadrženo bylo 7.286 osob (+582), tj. 76,5 %, k dodání do výkonu trestu odnětí svobody, jednalo se o 4.080 pátrání (+816), z toho Policie ČR dodala do výkonu trestu odnětí svobody 2.944 (+612) osob, tj. 72,2 %. Z důvodu zjištění neznámého pobytu pachatele bylo pátrání vyhlášeno ve 3.044 (+45) případech s úspěšností 73,1 %. Po osobách podezřelých z trestné činnosti, na které byl vydán státním zástupcem předchozí souhlas k zadržení, bylo vyhlášeno pátrání ve 4.583 (+314) případech, z toho bylo zadrženo 3.077 (+247) osob, tj. 67,1 %.
- * Za účelem předvedení k orgánu činnému v trestním řízení bylo vyhlášeno pátrání po osobách ve 353 (-27) případech, z toho bylo vypátráno 267 (-38) osob, obviněných – vyhlášeno 418 osob (-56), z toho bylo vypátráno 327 (-52) osob, tj. 78,2 %. Po svědkovi bylo vyhlášeno pátrání ve 111 (-11) případech a vypátráno jich bylo 90 (-4), tj. 81,1 %. Na základě maření výkonu úředního rozhodnutí bylo vyhlášeno 149 (-16) osob s nařízením výkonu ochranného opatření, z toho bylo vypátráno 138 (-14) osob, tj. 92,6 %.
- Dále bylo vyhlášeno pátrání po 33 (+10) uprchlých vězňích, 27 bylo zadrženo, a 5 (+3) vojenských zbězích, zadrženi byli 3.
- Na základě přijatých oznámení bylo vyhlášeno pátrání po 3.997 (-66) pohřešovaných osobách, z toho bylo vypátráno 3.811 (-75) osob, tj. 95,3 %, 5.200 (+728) svěřencích uprchlých ze zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy, z toho bylo vypátráno a vráceno zpět do ústavu 4.766 osob, tj. 91,6 % a 104 (-41) uprchlících, kteří svévolně opustili azylové zařízení – pátrání odvoláno v 91 případech, tj. 87,5 %.
- Další pátrání se soustřeďuje především na oblast **odcizených motorových vozidel**, kterých bylo vypátráno 8.184 (-1.721), tzn. že bylo nalezeno 31,9 % odcizených vozidel.
- V oblasti pátrání po **odcizených a ztracených zbraních** došlo ke snížení počtu přijatých oznámení na 918 (-401), z toho 875 zbraní bylo oznámeno jako odcizené.

Pátrání prostřednictvím Interpolu viz kapitola Evropská integrace podkapitola Mezinárodní policejní spolupráce

Opatření

- Hlavním úkolem **Skupiny cíleného pátrání** vzniklé k 1. 9. 2003 je intenzivně pátrat po vybraných pachatelích zvláště závažných trestných činů, jejichž zatčení nebo zadržení má zvláštní důležitost a jsou vyčerpány možnosti klasického pátrání, nebo když tyto možnosti nezaručují úspěch. Po dobu své činnosti skupina zadržela celkem 8 osob, na které byl vydán příkaz k dodání do výkonu trestu odnětí svobody nebo mezinárodní zatykač. Skupina poskytuje 24 hodin denně organizační a koordinační pomoc teritoriální útvarům při akcích vyhlášených z důvodů bezprostředního ohrožení života a zdraví pohřešovaných osob.
- K zefektivnění procesu prevence v oblasti pátrání po odcizených věcech byla schválena *Smlouva o zpřístupnění vytěžování a zužitkování databáze systému pro identifikaci a ochranu majetku KRIMISTOP*. Podstatou tohoto systému je označování jednotlivých zájmových předmětů mikrotečkami s neopakovatelnou číselnou kombinací a jejich identifikace.
- MV připravuje spolupráci se soukromým sektorem v rámci projektu HelpDesk, která umožní efektivní komunikaci mezi zainteresovanými subjekty. Projekt by měl účinně napomoci ke snížení kriminality v oblasti krádeží motorových vozidel.
- Policie ČR spolupracuje při pátrání zejména s televizními stanicemi (např. pořad ČT1 Na stopě, Snídaně s Novou), pátrání je vyhlášováno také prostřednictvím internetových stránek MV.

- Zkvalitňovány jsou pátrací systémy **PATRMV** a **LOOK**, jejichž využíváním se podařilo odhalit množství nelegálních vývozu odcizených vozidel. Byla vytvořena aplikace pro dotazování městské policie do informačních systémů PATROS a PATRMV. V rámci systému LOOK byly vytvářeny aktualizací dávky pro aplikaci na hraničních přechodech a v mobilních zařízeních umístěných v testovacích služebních vozidlech.
- Kontrola osob na hranici i ve vnitrozemí je se zaměřením na využití u cizinecké a pohraniční policie zefektivněna dlouhodobě budovaným informačním systémem Lustrace, který je založen na mobilní výpočetní technice bezdrátově napojené na centrální evidenci osob a cizinců.
- Útěky dětí ze školských zařízení pro výkon ústavní výchovy a ochranné výchovy řeší usnesení vlády č. 795 ze dne 25. srpna 2004 k **Vyhodnocení účinnosti přijaté legislativy související se systémovým přístupem k péči o delikventní mládež**: K povinnostem Policie ČR patří i pátrání po dětech na útěku z výchovných zařízení, kterým byla soudem nařízena ústavní výchova, nebo uložena ochranná výchova, což dosud nebylo jednoznačně vykládáno. Je třeba zvážit změnu evidence útěků u dětí ze zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy útvarů Policie ČR, která bude odpovídat současnému stavu (Policie ČR odliší skutečný útěk od např. pozdního návratu z vycházky),
- MŠMT zahájilo práci na realizaci: dotazníkového šetření ve všech zařízeních pro výkon ústavní a ochranné výchovy zaměřeného na zjištění skutečné situace v oblasti počtu útěků dětí a souvisejících problémů, odborné analýze důvodů umístění dětí v kontextu výsledků diagnostiky poruch osobnosti a důvodů, které k umístění vedly.

Shrnutí

Mírně vzrostl počet policií vyhlášených pátrání po osobách na 31.550. Z toho bylo úspěšně dokončeno, vypátráno 79,4 % osob. K nárůstu došlo v pátrání po osobách, na které byl vydán příkaz k zatčení a k dodání do výkonu trestu odnětí svobody.

Úkolem specializované Skupiny cíleného pátrání je intenzivně pátrat po vybraných pachatelích zvlášť závažných trestných činů, jejichž zatčení nebo zadržení má zvláštní důležitost a jsou vyčerpány možnosti klasického pátrání, nebo když tyto možnosti nezaručují úspěch.

Zkvalitňovány jsou pátrací systémy PATRMV a LOOK, jejichž využíváním se podařilo odhalit množství nelegálních vývozu odcizených vozidel.

Útěky dětí ze školských zařízení pro výkon ústavní výchovy a ochranné výchovy řeší vládou schválený materiál Vyhodnocení účinnosti přijaté legislativy související se systémovým přístupem k péči o delikventní mládež.

2.1.5 Přestupky¹⁴

I. Vývoj a charakteristika

- Příslušníky služby **pořádkové policie** bylo zjištěno celkem 1.138.370 (-34.716) přestupků dle zákona o přestupcích; nejvíce na úseku bezpečnosti a plynulosti silničního provozu dle § 22 cit. zák. (69,8 %, -1,6 %) a přestupků proti majetku dle § 50 cit. zák. (15,1 %, +3,3 %), následují přestupky na úseku veřejného pořádku a občanského soužití a ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi. V blokovém řízení byly řešeny pořádkovou policií celkem 820.363 (-31.737) přestupky, přičemž na pokutách byla uložena částka ve výši téměř 431 mil. Kč (+110 mil. Kč). Pořádková policie dále oznámila nebo odevzdala dle § 58 odst. 1a odst. 3 písm. a) k projednání 176.185 (+424) přestupků. Odložila dle § 58 odst. 3 písm. b) celkem 137.723 (-3.288) přestupků, z toho z důvodu nezjištění pachatele 122.522 (-3.392) přestupků.
- Služba **správních činností** policie řešila u držitelů zbrojních průkazů celkem 6.080 (+583) přestupků. Z toho jich v blokovém řízení vyřídila 2.497 (+418) s pokutami ve výši 785,6 tis. Kč (-29,8 tis. Kč), 3.583 (+2.132) přestupků oznámila k projednání správnímu orgánu (obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností). K nejzávažnějším přestupkům patří dlouhodobě případy nedostatečného zabezpečení zbraní a střeliva proti krádežím, ztrátám a zneužití; ve 316 (-85) případech řešila 396 (-122) ztrát a odcizení zbraní. Vykonáno bylo 761 (+30) dozorových akcí u držitelů zbrojních licencí¹⁵, přičemž bylo odhaleno 56 (+24) případů porušení zákona, za něž byly uděleny pokuty ve výši 451,4 tis. Kč. Na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi projednala služba správních činností 958 (+2) přestupků, za které uložila pokuty ve výši 1.073 tis. Kč (+342,3 tis. Kč).
- Služba **železniční policie** řešila celkem 40.760 (+4.581) přestupků, z toho v blokovém řízení 35.795 přestupků. Za tyto přestupky bylo v blokovém řízení uloženo 16,7 mil. Kč.
- Službou **dopravní policie** bylo zjištěno 1.007.117 (+3.416) přestupků řidičů motorových vozidel a 22.830 (-2.842) dopravních přestupků ostatních účastníků silničního provozu, za které byla v blokovém řízení uložena částka dosahující 417,8 mil. Kč (+27 mil. Kč). Na místě policisté vyřídili 842.930 (-1.988) přestupků, 187.021 (+2.570) přestupek byl oznámen správním orgánům. Více jak 83 % (-13 %) představují přestupky proti bezpečnosti a plynulosti silničního provozu dle § 22 zákona o přestupcích. Z nich tvoří největší skupinu (48 %) přestupky proti povolené rychlosti jízdy. Téměř 2 % přestupků řidičů byla řešena v souvislosti s požitím alkoholu. V kategorii ostatních účastníků silničního provozu se na více jak 22 tis. přestupcích podílejí chodci 44,8 % (-1,4 %) a cyklisté 32,4 % (-2,4 %).
- Policisté služby **cizinecké a pohraniční policie** řešili celkem 141.815 (-32.266) přestupků, z toho 38.284 (-16.339) dle zákona o pobytu cizinců na území ČR, za které uložili blokové pokuty v částce 25,7 (-11) mil. Kč. V souvislosti s překračováním státní hranice bylo spácháno 7.219 (-8.540) přestupků. Přestupků podle zákona o přestupcích bylo řešeno 102.393 (-14.681) a uloženy blokové pokuty v částce 42,8 (+0,4) mil. Kč. Zjištěny a oznámeny byly 523 (-980) přestupky podle § 93 zákona o azylu. V souvislosti s porušením zákona o ochraně státních hranic řešili policisté 615 (-266) přestupků.

* Nižší počty žadatelů o azyl ubytovaných v zařízeních Správy uprchlických zařízení MV v roce 2004 mají vliv na snížení počtu jimi spáchaných přestupků. Tento trend je potvrzován na pravidelných setkáních se zástupci obcí, kde jsou umístěna azylová zařízení.

¹⁴ V této kapitole se pojednává o přestupcích řešených Policií ČR a obecní policií.

¹⁵ K 31.12.2004 policie eviduje 1.882 (-11) držitelů zbrojních licencí vydaných k činnostem souvisejícím se zbraněmi a střelivem. Jedná se o licence podle § 31 zákona o zbraních udělené převážně k provozování podnikatelské činnosti související se zbraněmi podle živnostenského zákona a k ostatním činnostem, jako je obecní policie, sportovní kluby a další činnosti.

- **Obecní policie**¹⁶ řešila celkem 1.877.379 přestupků, za které uložila blokové pokuty v celkové částce 249.527.450,- Kč. Z celkového počtu přestupků řešila 1.483.716 přestupků v dopravě (860.933 bylo řešeno blokově, 219.170 postoupeno správnímu orgánu, 403.613 bylo řešeno domluvou) a uloženy byly blokové pokuty ve výši 198.893.200,- Kč.

(podrobnější údaje viz tabulková a grafická část č. 8-9)

II. Opatření

- **Návrh zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (zákon o přestupcích) a návrh zákona o změně některých zákonů v souvislosti s přijetím zákona o přestupcích.** Cílem je sjednotit odpovědnost za přestupky fyzických osob a jiné správní delikty právnických a fyzických osob s tím, že základem správně-trestní odpovědnosti se stane přestupek. Jsou nově stanoveny obecné podmínky odpovědnosti za přestupek fyzických a právnických osob, ukládání sankcí a ochranných opatření a řízení o přestupku. Legislativní rada vlády rozhodla vyčkat do výsledků jednání Parlamentu ČR o rekonstrukci trestního práva hmotného.
- Potřeba eliminovat případy, kdy bylo zaznamenáno stupňované protiprávní jednání, za které byl pachatel opakovaně postihován v přestupkovém řízení, vedlo MV k návrhu zavedení evidence vybraných přestupků. Vláda schválila usnesením ze dne 8. září 2004 č. 847 **Návrh řešení evidence vybraných přestupků vedené prostřednictvím Rejstříku trestů** včetně analýzy možnosti a způsobu zavedení trestněprávního postihu recidivy některých předem určených přestupků, zejména přestupků proti majetku a proti občanskému soužití. Na základě tohoto usnesení zpracovalo MS **věcný záměr zákona o registru přestupků.**

Shrnutí

Příslušníky služby pořádkové policie bylo zjištěno celkem 1.138.370 přestupků dle zákona o přestupcích, nejvíce na úseku bezpečnosti a plynulosti silničního provozu a přestupků proti majetku. Služba správních činností policie řešila u držitelů zbrojních průkazů celkem 6.080 přestupků. Služba železniční policie řešila celkem 40.760 přestupků. Službou dopravní policie bylo zjištěno 1.007.117 přestupků řidičů motorových vozidel a 22.830 dopravních přestupků ostatních účastníků silničního provozu. Policisté služby cizinecké a pohraniční policie řešili celkem 141.815 přestupků. Obecní policie řešila celkem 1.877.379 přestupků.

Nově stanovit obecné podmínky odpovědnosti za přestupek fyzických a právnických osob, ukládání sankcí a ochranných opatření a řízení o přestupku by měl návrh zákona o přestupcích.

Možnost zavedení trestněprávního postihu recidivy některých předem určených přestupků, zejména přestupků proti majetku a proti občanskému soužití, je součástí věcného záměru zákona o registru přestupků.

¹⁶ Činnost obecních policí upravuje zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů. Podruhé zveřejňujeme údaje týkající se obecní policie, které poskytlo Kolegium ředitelů Statutárních měst a hl.města Prahy; přehled sice není kompletní, údaje však zahrnují podstatnou část (256 z 313 obecních policí) - výsledky všech statutárních měst, všech okresních měst a všech městských policí s počtem strážníků větším než dvacet (z větší části nejsou úplné údaje obecních policí s počtem strážníků menším než čtyři).

2.2 Vývoj jednotlivých druhů trestné činnosti. Rozbor jednotlivých problematik v oblasti vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku

2.2.1 Majetková kriminalita

I. Vývoj a charakteristika

Kriminální statistika

Počet zjištěných trestných činů 243.808

(-9.564 tr.č., -3,8 %)

Počet stíhaných a vyšetřovaných osob 38.904

(-2.101, -5,1 %)

Počet objasněných trestných činů 47.938

(-3.590 tr.č., -7 %)

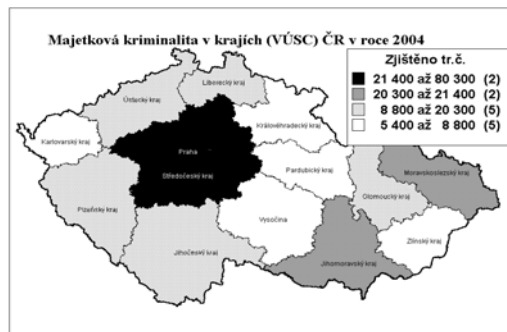
Výše objasněnosti 19,7 % (-0,6 %)

Výše zjištěných škod 10.921.321 tis. Kč

(-288.707 tis. Kč, -2,6 %)

Výše zajištěných škod 242.382 tis. Kč (+128.608, +113 %)

Počet dodatečně objasněných trestných činů 4.201 (-354 tr.č., -7,8 %)

Soudní statistika Počet odsouzených osob 23.487 (-641, -2,7 %) dle §§ 247, 248, 250, 251 tr. z.

- Vývoj majetkové kriminality měl **snížující se trend, z dlouhodobého hlediska je počet zjištěných trestných činů nejnižší od roku 1993**. Současně se snížil počet objasněných trestných činů. Došlo k poklesu krádeží vloupáním i krádeží prostých, krádeže vloupáním se podílejí na majetkové trestné činnosti 27 %, krádeže prosté 67 %.
- Struktura pachatelů majetkové kriminality se nemění, rekrutují se převážně z řad recidivistů, kteří se zajímají zejména o předměty pro vlastní potřebu; další skupina pachatelů páchá trestnou činnost převážně „na objednávku“.

Krádeže vloupáním a krádeže prosté; kriminalita na movitém kulturním dědictví

- **Pokračoval pokles krádeží vloupáním** (kontinuálně evidován od roku 1994; růst byl evidován pouze v roce 2002); evidovaný počet trestných činů krádeží vloupáním je druhým nejnižším počtem od roku 1998. Obecně se situace nemění, krádeže vloupáním vykazují stále více znaky organizované kriminality, jsou profesionálně připravovány. Pokles se dotkl především krádeží vloupáním do rekreačních objektů, do obchodů, do bytů v činžovních domech i rodinných domků. Problémem zůstává nárůst krádeží vloupáním do rodinných domků v rámci hl. m. Prahy a Středočeského kraje.
- Počet evidovaných trestných činů **krádeží prostých také poklesl** (jedná se o nejnižší počet od roku 1997); pokles se projevil v kategorii krádeží věcí z automobilů, jízdních kol a motorových vozidel dvoustopých; s **37 %** zde **dominují krádeže věcí z automobilů** (výrazně ovlivňují pocit bezpečí občanů, patří mezi nejčastěji vyskytující se trestné činy) a se **14 %** následují **krádeže automobilů**. Pevná část krádeží aut je organizována a na vysoké profesionální úrovni (zejména pokud se týká překonávání zabezpečovacích prvků vozidel, překódování elektronických řídicích systémů, ale i druhotných identifikačních znaků), problémem je zlegalizování ukradených vozidel. **Výrazně vzrostly kapesní krádeže a krádeže jiné na osobách** (krádeže z odložených kabelek, batohů, z odloženého oblečení, okrádání opilých osob apod.).

Situace z hlediska vyšších územních samosprávných celků

- Nejvyšší počet majetkových trestných činů je evidován v hl. m. Praze, která se na této kriminalitě podílí 32,9 % (problémem byly, ve smyslu růstu počtu těchto trestných činů evidovaných Policií ČR, krádeže vloupáním do rodinných domků), následuje kraj Středočeský (11,4 % podíl, charakteristický byl také růst krádeží vloupáním do rodinných domků), Jihomoravský (8,8 % podíl, výrazně rostly kapesní krádeže), Moravskoslezský (8,6 %), Ústecký (8,3 %), nejnižší majetkovou kriminalitou se vyznačují kraje, v nichž počet majetkových trestných činů nepřekročil 7 tisíc, Vysočina, kraje Zlínský a Karlovarský a Pardubický.

- **Negativní vývoj zůstává v evidované kriminalitě na movitém kulturním dědictví**, pokud se týká evidovaného počtu trestných činů krádeží prostých včetně exteriéru i na volném prostranství; Trestná činnost je také páchána z velké části sériově a organizovaně, závažnost kriminality je zejména ve škodách na kulturním dědictví, které nejdou vyčíslit.

(podrobnější údaje viz tabulková a grafická část č. 22-23, 48-49)

- *Podle sociologického výzkumu agentury STEM/MARK, a.s. se názory na posílení přítomnosti policie v místě bydliště významně liší podle velikosti místa bydliště. Vcelku nejčastěji by si lidé přáli posílit pěší hlídky policistů společně s autohlídkami. Pětina obyvatel nepociťuje nutnost přítomnosti policie v ulicích zvyšovat. **Za velice užitečný pro zvyšování bezpečnosti považují občané kamerový systém (3/4), přičemž nemají obavy z narušování soukromí.***

II. Opatření

- Pozitivní vliv na vývoj krádeží věcí z automobilů a dalších krádeží měla novela zákona o živnostenském podnikání č. 119/2004, která **omezila obchodování s kradeným zbožím v zastavárnách**. Kontrolním orgánům a Policii ČR je prostřednictvím evidované totožnosti klientů, zboží a data prodeje umožněno zjistit, kdo a kdy zájmové zboží k prodeji předal. Za neplnění povinnosti provozovatelů zastáven zjišťovat totožnost svých klientů se výrazně zvedla sankce. Živnostenský úřad může udělit pokutu až do výše jednoho milionu korun. Novela přinesla i rozšíření oprávnění policie vstupovat za určitých podmínek i do jiných prostor živnostenské provozovny než jen prostor určených pro zákazníky.
- Na vývoj krádeží vloupáním do bytů a obytných lokalit mají pozitivní vliv preventivní programy dlouhodobě realizované ve městech a obcích, včetně pokračování celorepublikového projektu „Bezpečná lokalita“, a informování občanů o možnostech ochrany před trestnou činností v médiích, průběžnou činností Preventivních činností Policie ČR a v rámci policejních preventivních akcí.
- V rámci pracovních skupin Evropské komise jsou zástupci Úřadu služby kriminální policie a vyšetřování PP ČR členy pracovní skupiny pro Nezákonný obchod s kulturními statky.
- V rámci policie je zpracován projekt „Ochrana kulturního dědictví“ za využití finančního mechanismu Evropského hospodářského prostoru/Norsko 2004-2009. Program je připravován ve spolupráci s MK.
- MK pokračovalo v realizaci programu **Integrovaného systému ochrany movitého kulturního dědictví ČR (ISO)**, členěného do 4 částí:
 - * 1. Na zabezpečení objektů, ve kterých jsou uloženy předměty movitého kulturního dědictví ve vlastnictví státu, krajů, obcí a církevních subjektů byly poskytnuty dotace o výši 60.669 tis. Kč; 2. Na evidenci předmětů Římskokatolické církve byly poskytnuty dotace Národnímu památkovému ústavu 3.730 tis. Kč, Diecézním konzervátorským centřům 869 tis. Kč a muzeím a galeriím 4.506 tis. Kč; 3. Na výkupy předmětů kulturní hodnoty mimořádného významu do veřejných sbírek ve vlastnictví státu, krajů a obcí zapsaných v Centrální evidenci sbírek, a do mobiliárních fondů Národního památkového ústavu 50.561 tis. Kč; 4. Na preventivní ochranu sbírek muzejní povahy správcům sbírek 32.828 tis. Kč
- Byl přijat zákon č. 80/2004 Sb., kterým se mění č.71/1994 Sb., o prodeji a vývozu předmětů kulturní hodnoty. Tím bylo dosaženo toho, že žadatelem o vydání osvědčení k vývozu předmětu je vlastník předmětu.
- MK ve spolupráci s policií a ČOI provedlo kontrolu u 11 obchodních subjektů, vyplývající ze zákona č.71/1994 Sb., o prodeji a vývozu předmětů kulturní hodnoty.
- MK ve spolupráci s Národním památkovým ústavem provedlo namátkové průzkumy trhu se starožitnostmi v sousedních státech, zejména v Rakousku, a poznatky o zjištěných předmětech sakrální a kultovní povahy předalo policii.
- MV připravuje materiál **Problematika krádeží motorových vozidel**, jehož součástí je soubor opatření legislativního, organizačního a preventivního charakteru.

- Stálý automatický informační systém **LOOK** umožňuje provádění lustrace motorových vozidel projíždějících monitorovanými úseky (příspěvá ke snižování krádeží aut a ke zvyšování výslednosti pátrání po odcizených motorových vozidlech).
- V průběhu září 2004 proběhla **policejní akce Vozidla**, zaměřená na prodejny ojetých vozidel, autovrakoviště, autobazary, zastavárny, bazary na PČR správách hl. m. Prahy, Středočeského, Severočeského a Jihomoravského kraje s cílem pátrat po odcizených vozidlech a pachatelích.
- Ke zlepšení činnosti policie od oznámení krádeže vozidla byla vydána metodická pomůcka „Krádeže vozidel a věcí z nich“.

Shrnutí

Majetková trestná činnost se mírně snížila o 3,8 % na 243.808, přičemž došlo ke snížení u téměř všech jejích druhů. Vzrostly kapesní krádeže a krádeže jiné na osobách. Došlo také k nepatrnému snížení škod majetkové kriminality. Přes přijímaná preventivní opatření zůstávají problémem:

- krádeže vloupáním do domů v hl. m. Praze a Středočeském kraji, krádeže věcí z automobilů (nejčastěji se vyskytující trestné činy) a krádeže motorových vozidel dvoustopých;
- kriminalita na movitém kulturním dědictví; její závažnost nespočívá pouze v evidovaných trestných činech, ale zejména ve škodách na kulturním dědictví, které jsou nevyčíslitelné a nevratné.

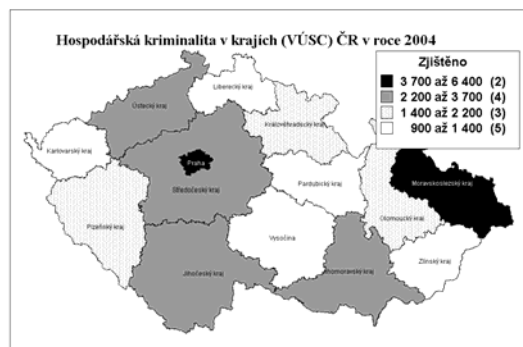
Zlepšení situace pomohla novela zákona o živnostenském podnikání, která omezila obchodování s kradeným zbožím v zastavárnách. Významné jsou legislativní a kontrolní aktivity v oblasti ochrany movitého kulturního dědictví atd.; nezastupitelnou roli mají preventivní aktivity, přibývají města, která chtějí předcházet kriminalitě kamerovým systémem, atd.

2.2.2 Hospodářská kriminalita

I. Vývoj a charakteristika

Kriminální statistika

Počet zjištěných trestných činů 33.464
(+2.013 tr.č., +6,4 %)
Podíl na celkové kriminalitě 9,5 %
Počet stíhaných a vyšetřovaných osob 22.927
(+1.409, +6,5 %)
Počet objasněných trestných činů 23.995
(+1.192 tr.č., +5,2 %)
Výše objasněnosti 71,7 % (-0,8 %)
Výše zjištěných škod 36,112.416 tis. Kč
(+803.088 tis. Kč, +2,3 %)
Výše zajištěných škod 327.144 tis. Kč
(-714.245 tis. Kč, -69 %)
Počet dodatečně objasněných trestných činů 776 (-711, -47,8 %)

Soudní statistika Počet odsouzených osob 1.505 (-1) dle § 118 - 152 tr. z.

- Počet zjištěných **hospodářských trestných činů vzrostl o 6,4 %**, z dlouhodobého hlediska je **třetí nejvyšší od roku 1997**. Nejvyšší podíl na hospodářské kriminalitě zaujímají podvody, zpronevěry a úvěrové podvody. Pokles hospodářské kriminality je na jedné straně provázen snížením evidovaného počtu trestných činů porušování autorského práva, podvodu a kráčení daně, na druhé straně zvýšením počtu evidovaných trestných činů úvěrového podvodu, porušování práv k ochranné známce a zpronevěry.
 - * Z hlediska doby zahájení páčání objasněné trestné činnosti bylo v roce 2004 z evidovaných objasněných trestných činů hospodářské kriminality zahájeno páčání v tomtéž roce zhruba v 26 %, **doba zahájení páčání u 74 % spadá do minulých let** - téměř 31 % do roku 2003, u více než 17 % do roku 2002, 11 % do roku 2001 a 14 % dokonce do předchozích let.
 - * Závažná hospodářská kriminalita je páčána rafinovaně a lze předpokládat, že nepůjde již jen zevnitř subjektů (banky, záložny a další subjekty), ale více zvenčí pachatelé specializovanými na určitý bankovní či finanční produkt.
 - * K úspěšnému ukončení přípravného řízení jsou vytvořeny předpoklady ve velmi úzké spolupráci a v neformální komunikaci mezi Policií ČR a dozorujícím státním zástupcem.
- **Zjištěné škody hospodářské kriminality vzrostly o 2,3 %**. Podíl škod hospodářské kriminality na celkových škodách zůstává vysoký **74,5 % (+1%)**.
 - * Škody jsou ovlivněny několika velkými kauzami, např. v kauze „IPB – pohledávky“ byla vykázána škoda přesahující 8,9 mld. Kč. ÚOKFK nebo jiný útvar SKPV zahájil trestní stíhání u 90 případů se škodou 15,8 mld. Kč (22,18 mld. Kč v roce 2003).
 - * Policie šetřila méně případů zkrácení daně 595 (-98) s výrazně vyššími škodami 4,4 mld. Kč (1,87 mld. Kč v r. 2003).
 - * Policii ČR se daří dokumentovat závažné kauzy, přispívá k tomu vzdělávání a programy mezinárodní spolupráce, účastní se i pracovníci NSZ.

Situace z hlediska vyšších územních samosprávných celků

- *Nejvyšším počtem hospodářských trestných činů se vyznačuje území hl. m. Prahy (podíl 18,9 %), Moravskoslezský (11,5 %), Jihomoravský (11 %) a Ústecký kraj (10,2 %); teritorii, v nichž počet hospodářských trestných činů nepřekročil hranici 1.300 tr. činů, jsou Vysočina, kraj Karlovarský a Zlínský.*

Podrobnější údaje viz tabulková a grafická část č. 24-28, 46-47.

Finanční kriminalita

- Závažná hospodářská a finanční kriminalita zůstává nadále nejnebezpečnějším prvkem pro řádné fungování ekonomických procesů v ČR. Zahrnuje zejména vyhýbání se daňovým povinnostem, uplatňování podvodných nároků na vrácení DPH při vývozu a dovozu zboží, přehnané výdaje v oblasti veřejných zakázek zadávaných na základě zmanipulovaných výběrových řízení, zneužívání dotací státu a prostředků ze strukturálních fondů EU. Dále trestná činnost pachatelů, kteří profitují na porušování zákona o konkursu a vyrovnání. Tyto aktivity jsou spojeny se snahou o pronikání do struktur státní správy a uplatňováním korupce. Nebezpečná je snaha pachatelů o provázanost s místními politickými představiteli a vytvářením vazeb na státní zastupitelství a soudy. Cílem je ovládnutí části ekonomických procesů, legalizace finančních prostředků a jejich reinvestování do zločinu, legální nebo nelegální ekonomiky.
- Vývoj jednotlivých forem trestné činnosti se v zásadě nezměnil. Zaznamenán byl pouze určitý přesun z čistě finanční kriminality do oblasti daňové a dotační. Tato trestná činnost se opírá o souhrn vztahů ekonomických subjektů, které navazují na činnost finančních institucí a obchodníků s cennými papíry.
 - * V oblasti bankovníctví a na kapitálovém trhu jsou zjišťovány i nadále především klasické podvody, zneužívání důvěrných informací, trestné činy proti měně, neoprávněné držení platební karty atd. Pachatelé za účelem neoprávněného získání bankovních produktů předkládají žádosti s nepravou identitou klienta a další padělané nebo pozměněné dokumenty. Postup bank a dalších subjektů působících v této oblasti je nyní obezřetnější.
 - * Mezi nebezpečné účetní praktiky patří obchodování mezi mateřskou společností a některou z dceřinných společností, kdy ve snaze zlepšit hospodářský výsledek mateřské společnosti dochází k transakcím v účetnictví (např. přeceňování nové technologie).
 - * Policie ČR pokračovala v šetření případů závažné finanční kriminality, např. trestní odpovědnost osob za úpady IPB, a.s. a Union banky, a.s. a za schvalování nestandardních úvěrů v Komerční bance, a.s. a případy spojené s likvidací záložen a kampeliček. Pokračuje trestní stíhání managerů Private investors; v r. 2004 byl podán návrh na podání obžaloby dvou managerů KTP Quantum se škodou téměř 4 mld. Kč.
 - * Společným jmenovatelem Policií ČR odhalených případů často zůstává, nedostatečná vnější i vnitřní kontrola zainteresovaných subjektů, která by měla fungovat jako primární, přitom dlouhodobě neplní zcela svou funkci.

Ochrana fiskálních zájmů státu

- Fiskální zájmy státu jsou ohroženy finanční kriminalitou v celém souboru závažných forem trestné činnosti spojených s realizací široké škály kriminálních jednání souvisejících s finančními operacemi. Odhalování trestné činnosti na úseku fiskálních zájmů státu je problematické. Páchaná trestná činnost je vysoce kvalifikovaná, probíhá organizovaně a především je latentní. Efektivita postihu je stále nízká.
 - * **Na úseku daní** nedošlo z hlediska kvalitativního k zásadním změnám. Z hlediska výše škod způsobených daňovými úniky (nejen souvisejí s krácením daní) opět docházelo k podvodům při poskytování subvencí a dotací, při likvidaci podniků, při konkursním a vyrovnávacím řízení apod. MF předalo 1.497 oznámení o podezření ze spáchání daňových trestných činů ve výši 1.604 mil. Kč. Specializované oddělení MF-ÚFDŘ převzalo od orgánů činných v trestním řízení a postoupilo místně příslušným správcům daně více než 50 podnětů ve věci podezření z daňových trestných činů, na jejichž bylo zajištěno na nestanovenou nebo nezaplacenou daň několik desítek mil. Kč.
 - * Po přístupu ČR do EU došlo **ke změně kompetencí celní správy** vyplývající z toho, že hranice ČR vyjma letišť se stávají hranicemi vnitro unijními a zboží ze zemí EU nabývá statut českého zboží. Rovněž tak změna kompetencí celní správy dle ust. § 2 písm. b) zákona č. 185/2004 Sb., o celní správě ČR, směřuje kontrolní činnost celní správy do nových oblastí (např. kontrola ilegální zaměstnanosti a asistenční činnosti).
 - * **Celními orgány** bylo evidováno celkem 907 (+481) případů, při nichž bylo zadrženo více než 45,7 (-1,9) mil. ks neznačených cigaret a 646 tun tabáku. Únik na cle, DPH a SPD u vyčíslených případů představuje částku 337 mil. Kč. K nejvýznamnějším případům 2004 patří odhalení profesionální výrobní linky na výrobu cigaret a zadržení hlavních pachatelů.
 - * Celními orgány bylo zjištěno 36 případů porušení celních předpisů u ropných produktů a únik na cle a daních lze vyčíslit částkou cca 6,9 mil. Kč. Bylo zjištěno 487 případů porušení zákona č. 353/2003 Sb., o spotřební dani, kdy bylo zajištěno více než 7 mil. litrů alkoholických nápojů (líh, destiláty, víno a pivo). Odhadovaný únik na cle a daních činí cca 37,8 mil. Kč. V součinnosti s PČR byly zjištěny v oficiálním lihovaru daňové úniky

překračující 20 mil. Kč, kdy na technologickém zařízení lihovaru byly provedeny takové úpravy, že umožňovaly odběr lihu ještě před úředními měřidly správce daně.

- * V oblasti zemědělských produktů bylo zjištěno porušení celních předpisů u zboží v hodnotě cca 86,7 mil. Kč. Zjištěný únik na cle a daních by činil cca 3,9 mil. Kč. Nejzávažnější případy se týkaly brambor, potravinových směsí cukru s kakaem, sirupu s citrónovou příchutí. Proti roku 2003 dochází ke změně v druhu produktů (kuřecí, hovězí a vepřové maso). Zaznamenáno bylo obejití veterinárních předpisů, kdy králičí maso z Číny bylo v dubnu propuštěno do volného oběhu v ČR.
- * Zaznamenáno bylo 160 případů porušení celních předpisů při dovozech motorových vozidel. U 205 ks dovezených vozidel byla stanovena celní hodnota na 74,5 mil. Kč. Únik na cle a daních u těchto vozidel je vyčíslen částkou 13,2 mil. Kč. Byly zjištěny i případy dovozu výrobků ze zlata. Orgány celní správy prošetřují rovněž již v minulosti zjištěné případy nadměrného vývozu zlata. Jedná se o případy, kdy existuje podezření z neoprávněných odpočtů DPH.
- * Výrazně vzrostl počet obdržných hlášení **Finančně analytickým úřadem** (FAÚ), z bankovní sféry i jiných finančních institucí, o podezřelých obchodech na 3.267 (+65 %). Oznámení byla celkem na 132 osob, z toho na 94 občanů ČR, 12 občanů zemí bývalého SSSR, 5 ČLR, 3 Vietnamu a 18 ostatních států. Nárůst byl způsoben důkladnějším prověřováním transakcí v bankovním sektoru, k čemuž napomohla i kontrolní činnost ČNB a kontrola systému vnitřních zásad FAÚ. Vliv mělo i vydání Opatření ČNB č.1 ze dne 8. září 2003, k vnitřnímu řídicímu a kontrolnímu systému banky pro oblast předcházení legalizace výnosů z trestné činnosti, a novela zákona č. 61/1996 Sb., která mimo jiné stanovila povinnost oznamovat nejen obchody podezřelé z praní peněz ale i z financování terorismu, s účinností od 1. 9. 2004.
- * Policie obdržela celkem 104 oznámení FAÚ o podezření ze spáchání trestného činu (-10); Od vzniku tzv. finanční policie došlo k zahájení trestního stíhání 14 osob pro legalizaci výnosů z trestné činnosti. Nejproblematictější pro dokumentování tr. č. legalizace výnosů z trestné činnosti dle § 252a tr. z. je zjištění tr. činu predikativního, ze kterého špinavé peníze pocházejí. Daří se odhalovat predikativní trestný čin v případech, kdy je spáchán na území ČR. Policie prováděla celkem šetření u 139 oznámení, v nichž byl zajištěn majetek ve výši více jak 2 mld. Kč. Finanční šetření jsou stále více zadávána z pokynu státních zástupců a soudců.

II. Opatření

- K 1. 7. 2004 byl zřízen **Útvar odhalování nelegálních výnosů a daňové kriminality, tzv. finanční policie**. Tento útvar má celorepublikovou působnost s expoziturami v krajích, a je zařazen do Služby kriminální policie a vyšetřování (dále jen „ÚONVDK SKPV“). Útvar se specializuje na vyhledávání výnosů z nejzávažnějších forem hospodářské kriminality, s důrazem na daňovou kriminalitu, a praní špinavých peněz. Jeho vytvoření bylo vedeno záměrem zefektivnit postih daňových trestných činů a zkvalitnit spolupráci mezi policií a orgány správy daní. Hlavní změna vedoucí ke zlepšení spolupráce těchto orgánů spočívá ve sdílení informací, čemuž výrazně přispěla novela zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní poplatků, na základě které došlo k prolomení mlčenlivosti pracovníků správce daně i třetích osob ohledně toho, co se dozvěděli v rámci daňového řízení vůči specializovaným policejním složkám.
- MV iniciovalo vznik pracovní skupiny složené ze zástupců MS, NSZ a ÚONVDK SKPV, která se zabývá problematikou zjišťování, zajišťování a odčerpávání výnosů a souvisejících problematik, např. správa zajištěného majetku, majetkové tresty, dispozice s odčerpanými výnosy. Postupně by měl být vytvořen systém, který umožní efektivně odčerpávat co možná největší část nelegálních zisků, aniž by byla ohrožena ústavně zaručená práva. Některé problémy řeší návrh novely trestního řádu předložený MS v prosinci 2004, který navrhuje zakotvení institutu zajištění a propadnutí nemovitostí, jiných majetkových hodnot a náhradní hodnoty a podřazuje veškerou správu zajištěných věcí a majetku pod zákon č. 279/2003 Sb., o výkonu zajištění věcí a majetku v trestním řízení.
- MV se věnuje analýze problémů souvisejících s aplikací zákona č. 279/2003 Sb., o výkonu zajištění majetku a věcí v trestním řízení, který nabyl účinnosti k 1. 1. 2004. Byla vypracována zpráva o tom, jak je tento zákon v praxi využíván a v čem spočívají jeho stěžejní problémy. V návaznosti na zprávu jsou dotčeným orgánům předkládána řešení identifikovaných problémů.
- V rámci OSN se MV podílelo na vytváření *modelové bilaterální smlouvy o sdílení konfiskovaných výnosů z trestné činnosti*. V rámci Rady Evropy se MV účastní na přijímání revize Úmluvy Rady Evropy o praní, vyhledávání, zadržování a konfiskaci výnosů ze zločinu (č. 33/1997 Sb.).

- Pro kvalitnější využití oprávnění k vyhledávací činnosti dle § 36 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, a zlepšení spolupráce mezi daňovou správou a orgány činnými v trestním řízení bylo ustanoveno *samostatného oddělení Integrace informací na MF-ÚFDŘ*.
- * V rámci *projektu PHARE 2001*, zaměřeného na ekonomickou kriminalitu, praní peněz, skryté vyšetřování, zpravodajskou analýzu, evropské instituce, boj proti korupci, spravedlnost a zabavování výnosů z trestné činnosti, uskutečnila Policie ČR 9 seminářů a workshopů v rámci ČR pro policii, státní zastupitelství a MF-GŘC a 3 služební pobyty v SRN a Velké Británii. Projekt byl zakončen v květnu 2004.
- * V říjnu 2004 byl zakončen *projekt PHARE 2002*, v rámci komponent zaměřených na kriminální zpravodajství, prevenci hospodářské kriminality, skryté vyšetřování, analýzu digitálních stop na datových nosičích, konfiskaci výnosů z trestné činnosti a management a zvyšování povědomí, uskutečnila Policie ČR 12 seminářů a workshopů pro policii a státní zastupitelství a 10 služební pobytů v SRN.
- * Pokračovala práce policie ve výboru Moneyval v Radě Evropy, zaměřeném na hodnocení opatření proti praní peněz. Zástupci NSZ pracují ve výboru Rady Evropy pro hodnocení opatření na úseku praní špinavých peněz (PC-R-EV).
- Pracovníky ÚSKPV byla zpracována **analýza problematiky fiktivních firem** s cílem navrhnout možnosti řešení týkající se odhalování a šetření takovýchto obchodních společností. Na základě těchto podkladů byl vydán pokyn náměstka policejního prezidenta pro trestní řízení k ujednocení postupu Policie ČR SKPV.
- ÚOKFK se zapojil do sítě AFCOS na Nejvyšším státním zastupitelství a stal se příslušný k ochraně finančních zájmů EU a pro spolupráci s OLAF v Bruselu.
- Usnesením č. 218 ze dne 10. března 2004 byla vládou schválena **Zpráva o výsledcích činnosti týmu Lichva** zřízeného při PP ČR a pracovní skupiny pro potírání lichvy v sociálně vyloučených romských komunitách, sestavené v rámci Policie ČR Správy Severomoravského kraje. Problematikou lichvy se rovněž zabývá Pracovní skupina Rady vlády pro záležitosti romské komunity pro oblast vnitra a Policie ČR.
- **Úřad pro ochranu osobních údajů** se v rámci Europolu účastní na činnosti **orgánu dozorcího zpracování osobních údajů**. Při kontrolách v r. 2004 zjistil v řadě případů závažné nedostatky při zajištění fyzické bezpečnosti zpracovávaných osobních údajů. Zneužití identifikačních osobních údajů představuje specifickou trestnou činnost v oblasti bankovních a finančních služeb, proti které bude zapotřebí přijmout další opatření (např. vydání bezpečnějších identifikačních údajů). Do novely ustanovení § 13 zákona č. 101/2000 Sb., provedené zákonem č. 439/2004 Sb., byla zahrnuta povinnost správců zpracovávajících osobní údaje vytvořit dokumentaci technicko-organizačních opatření k zabezpečení osobních údajů proti neoprávněnému přístupu a zneužití.

Další oblasti závažné hospodářské kriminality

Duševní vlastnictví

- Kriminalita na úseku duševního vlastnictví zahrnuje oblast průmyslových práv (práv k ochranným známkám, patentům, práv k označení původu a zeměpisným označení ap.), práv k obchodnímu jménu a práv autorských. Pro hodnocené období byl charakteristický nárůst počtu zjištěných trestných porušování práv k ochranné známce a mírný pokles porušování práv autorských.

Obchodování s padělaným a pirátským zbožím způsobuje zejména značnou škodu výrobcům, obchodníkům respektujícím zákony a majitelům autorských práv, klame spotřebitele. Při porušování práv k **ochranné známce** se jedná zejména o záměrné neoprávněné označování zboží ochrannými známkami a o následný prodej, převážně na tržističích. U porušování **autorského práva** se v praxi jedná zejména o nelegální výrobu a prodej pirátských hudebních a filmových nosičů, autorská práva jsou též porušována neoprávněným užitím filmových nebo hudebních děl při veřejných produkcích, kdy autoři neudělili souhlas s užitím. Policie zaznamenala nové trendy v oblasti porušování průmyslových práv, jako jsou distribuce nelegálních sofistikovaných výrobků (např. náplně do tiskáren, baterie k mobilním telefonům) či případy, kdy neoprávněné označení výrobku ochrannou známkou, k níž přísluší právo jinému, je současně využíváno jako způsob obcházení podmínek vyplývajících z jiných právních norem.

- Trestná činnost v oblasti duševního vlastnictví (§§ 150-152) je důsledně Policií ČR postihována, na hranicích je zvýšená činnost celních orgánů, kontrolní roli má **Česká obchodní inspekce (ČOI)**, která při kontrolách zajišťuje padělky a případy řeší ve správním řízení.
 - * Trestná činnost je z velké části páchána především na tržištích, dle poznatků Policie ČR jsou pachatelé převážně cizí státní příslušníci; případy jsou řešeny zajištěním padělků a správním řízením ČOI. ČOI zjistila nedostatky v 2.007 provozovnách, především u stánkového prodeje. Bylo zjištěno 968 tis. kusů zboží porušujícího práva duševního vlastnictví. Toto zboží v hodnotě téměř 944 mil. Kč bylo zabaveno. Z hlediska sortimentu byly falzifikáty zjištěny u textilu (porušení práv k ochranné známce) a audio-video (porušení autorského práva). Nejčastější výskyt nabízení a prodeje falzifikátů byl zjištěn v Ústeckém a Karlovarském kraji. Kontrolní činnost byla prováděna i ve spolupráci s celními orgány a Policií ČR. Byly zlikvidovány falzifikáty v hodnotě 578,5 mil. Kč. Po splnění podmínek zákona byly pro humanitární účely poskytnuty výrobky v hodnotě 17,5 mil. Kč.

Další údaje o kriminalitě v oblasti duševního vlastnictví též v kapitole Počítačová kriminalita – softwarové pirátství.

Opatření

- Pokračovala činnost **meziresortní komise pro potírání nelegálního jednání proti právům v oblasti duševního vlastnictví při MPO.**
- Pracovní skupina Rady EU pokračovala v **přípravě implementace směrnice o vymáhání práv duševního vlastnictví**, implementaci provede MK, MS a ÚPV. Na schůzce členských států EU v únoru 2005 byly vyjasněny sporné otázky a jednotný postup v rámci EU.
 - * ČR již čtvrtým rokem **nebyla zařazena na tzv. Watch List**, seznam zemí s nedostatečnou ochranou duševního vlastnictví, především s ohledem na to, že vytvořila legislativní a jiné podmínky pro dodržování práv v oblasti duševního vlastnictví (ČR byla kritizována pouze ze strany sdružení farmaceutických firem USA PhRMA, jež se týkala stanovování cen léků, tedy souvisela spíše s problémem přístupu na trh, než s ochranou duševního vlastnictví).
 - * Dokončen byl projekt **Prosazování práv z duševního vlastnictví** (Phare 2001). V červnu 2004 byl na adrese www.dusevniuvlastnictvi.cz zprovozněn meziresortní informační systém, umožňující efektivní výměnu informací mezi institucemi podílejícími se na prosazování práv z duševního vlastnictví. Během prvního pololetí bylo na základě vytvořené metodologie proškoleny 557 zaměstnanců státní správy, k čemuž byly vydány učební texty a vytvořena videonahrávka o systému prosazování práv z duševního vlastnictví v ČR.
- MK připravuje **novelu autorského zákona** k předložení do vlády v červnu 2005, která zpřesní a doplní stávající ustanovení v souvislosti s novou legislativou ES, mj. i v souvislosti se směrnicí o vymáhání práv duševního vlastnictví. Cílem je i napravit poslaneckou novelizací autorského zákona upravující výjimky z výlučného práva autora na sdělování jeho vysílaných děl v hotelových místnostech komerčních subjektů, jež je v rozporu s legislativou ES.
- MK ve spolupráci s MS a ÚPV připravuje transpozici přijaté směrnice 2004/48/EHS, o vymáhání práv duševního vlastnictví, jejímž cílem je harmonizace prostředků k účinnému vymáhání práv v rámci jednotného evropského trhu (lhůta duben 2006). Dotýká se jak práva autorského, tak práv průmyslových.
- V rámci MŠMT byl zpracován Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání (respektování práv k duševnímu vlastnictví při využívání softwaru) a ověřovaný je Rámcový vzdělávací program pro gymnaziální vzdělávání (informační ekologie, hygiena, etika a legislativa).
- **ČOI** se zabývá mimo jiné **ochranou práv duševního vlastnictví a ochranou spotřebitele** před trestnou činností a přestupky. Výsledky kontrol stále ukazují, že problematika práv duševního vlastnictví není uspokojivá.
 - * ČOI pokračovala s celními orgány a Policií ČR v kontrolách zákazu klamání spotřebitele nabízením a prodejem výrobků nebo zboží porušujícího práva duševního vlastnictví. Nedostatky byly zjištěny v 2.007 provozovnách, především u stánkového prodeje. Bylo zjištěno a zabaveno 968 tis. ks zboží porušujícího práva duševního vlastnictví v hodnotě téměř 944 mil. Kč. Nejčastější falzifikáty byly zjištěny u textilu (porušení práv k ochranné známce) a audio-video (porušení autorského práva). Nejčastější výskyt nabízení a prodeje falzifikátů byl zjištěn v Ústeckém a Karlovarském kraji. Zlikvidovány byly falzifikáty v hodnotě 578,5 mil. Kč, pro humanitární účely byly poskytnuty výrobky v hodnotě 17,5 mil. Kč.

Počítačová kriminalita

- Počítačová (informační) kriminalita, zahrnující oblast **informačních technologií a internetu**, je specifickou formou trestné činnosti. V roce 2004 došlo krátkodobě k masivnímu nárůstu počtu případů zneužití telefonních linek se zvýšeným tarifem pro neautorizované přeměrování připojení koncových uživatelů Internetu. Byly zaznamenány první sofistikované případy zneužití internetového bankovníctví. Zvýšený počet případů byl u zneužívání bezplatných telefonních linek, jejichž prostřednictvím jsou blokována centra tísňového volání. Využití výpočetní techniky a informačních technologií při páčání hospodářské trestné činnosti je běžné, slouží zejména k tipování obětí předpokládané trestné činnosti.

Počítačová kriminalita se soustřeďuje převážně na neoprávněné užívání a šíření počítačových programů - dle § 152 tr. z. (tzv. softwarové pirátství) a poškození a zneužití záznamu na nosiči informací (§ 257a tr. z.). V ESSK zůstává částečně skryta pod trestnými činy podvodů ve finanční a bankovní sféře, zpronevěrami či daňovými trestnými činy, kde útok na počítač či jeho programové vybavení je prostředkem k dokonání jiného trestného činu.

- Další trend rozvoje informačních technologií a návazně i případy zneužití budou i nadále vykazovat rostoucí tendenci.
- V oblasti **softwarového pirátství** se situace vyznačuje snižující se tendencí, zabývají se jím převážně jednotlivci. Užívání softwaru v rozporu s autorskými právy umožňují vnitřní sítě Internetu v rozhraní peer-to-peer. Opakuje se tzv. nadlimitní softwarové pirátství, kdy je legálně využívána jedna licence legálně nabytého softwaru, avšak nelegálně využívána na několika místech současně. Na vzestupu je využívání tzv. cracků k neomezenému využívání verzí programů jinak časově a funkčně omezených.
- V oblasti **útoků na data** dříve aktivní skupiny působící v této oblasti poněkud omezily svoji činnost v podobě otevřených útoků, jejich činnost je však latentní. V případě zjištění útoku se projevuje neochota poškozených tuto věc řešit trestně právním postupem. Mimo důkazní možnosti policie stojí dohledávání útočnicků aplikujících počítačové viry.
- V oblasti **elektronického obchodu** vyplývá dle informací zahraničních policejních složek trend používání sofistikovaných programů k páčání trestné činnosti. Zaznamenány byly případy zneužití **elektronického bankovníctví**, při kterých se jednalo vždy o selhání lidského faktoru. V jednom případě bylo řešeno prolomení ochrany počítače, zjištění přístupových práv a provedení neoprávněné finanční transakce.
- Policie ČR zaznamenala nárůst zasílání výhružných zpráv (např. o uložení výbušných systémů, fyzického násilí a vydírání) prostřednictvím e-mailů a SMS zpráv, pachatele se podařilo odhalit.

Za stěžejní úkol považuje Policie ČR vyhledávání trestné činnosti na internetu v oblasti extremismu a protizákonné pornografie (viz příloha Informace o problematice extremismu na území ČR v roce 2004 a kapitola Obchod s lidmi).

Opatření

- V rámci ÚSKPV PP ČR bylo vytvořeno od 1. 11. 2004 **nově koncipované pracoviště specializované pro boj s informační kriminalitou, oddělení informační kriminality**, jehož úkolem je postihovat trestnou činnost páchanou za využití informačních technologií, zejména v počítačové síti Internet.
- V rámci pracovních skupin Evropské komise jsou zástupci ÚSKPV členy pracovní skupiny Padělání a Internet.
- Od roku 2002 je ÚSKPV ustanoveno kontaktním místem pro zahraniční partnery při řešení případů informační kriminality. Zástupci jsou též zapojeni v tzv. twinningových projektech v rámci programů vnější pomoci ES (Twinning Out) v oblastech krádeží motorových vozidel, ochrany kulturního dědictví, padělání zboží, trestná činnost na úseku průmyslového a duševního vlastnictví a kriminalita související s informačními a komunikačními technologiemi.
- ÚSKPV navrhlo projekty k financování z nástrojů Evropského hospodářského prostoru, které by dále prohloubily spolupráci s evropskými partnery, jedná se o projekty: odborná školení v problematice kriminálních analýz, ochrana kulturního dědictví, podpora boje s internetovou kriminalitou, řešení automobilové kriminality a rozvoj lidských zdrojů.

- V souladu s úmluvou o počítačové kriminalitě z roku 2001, jako součást přípravy před podpisem a následnou ratifikací, zajišťuje Policie ČR kontakt v rámci mezinárodní spolupráce v oblasti tzv. cyber kriminality. Pracoviště působí od 1. listopadu 2004 v rámci ÚSKPV a zajišťuje 24 hodinové kontaktní místo pro komunikaci se zahraničím.
- V rámci projektu PHARE 2003 (počítačová a internetová kriminalita, odhalování digitálních stop a zneužívání elektronických systémů, optimalizace finančního vyšetřování, mezinárodní spolupráce, vyšetřování podvodů proti finančním zájmům EU) se *předpokládá posílení úseků ÚOKFK PČR, které v rámci EU jsou zapojeny do sítě OLAF, a zlepšení vybavenosti pro sledování internetu a mobilních telefonů*. Byly zajištěny 2 semináře a služební pobyt v Belgii a Holandsku.

Kriminalita páchaná na životním prostředí

- Z přehledu statisticky vykázané trestné činnosti za léta 2002, 2003 a 2004 je zřejmé, že vývoj trestné činnosti nedoznal výrazných změn. Policie evidovala 32 trestných činů úmyslného ohrožení životního prostředí dle § 181a, c, e, f, h tr. z. (-3 tr. č.) a mírný nárůst, 27 trestných činů ohrožení životního prostředí z nedbalosti dle § 181b, c, e, g, h tr. z. (+11 tr. č.).
- Případy proti životnímu prostředí jsou páchany stále kvalifikovaněji a vykazují často vysoký stupeň organizovanosti pachatelů, to se týká zejména případů nelegálních těžeb dřevní hmoty a nelegálního nakládání s exempláři CITES; v případech spojených s kontaminací povrchových vodotečí a vodních nádrží se velmi těžko zjišťuje původce znečištění, oblast nakládání s odpady se vyznačuje vysokou latencí.
- Dle údajů MS pokračovala tendence předchozích let v poklesu počtu osob stíhaných i obžalovaných pro většinu těchto trestných činů.
 - * Pokud jde o trestný čin poškozování lesa těžbou ve smyslu § 181c tr. z. (úpravě před „euronovelou“, která nabyla účinnosti dnem 1. 7. 2002, neznámý), v roce 2002 se jednalo o 27 stíhaných, resp. 24 obžalovaných, v roce 2003 pak činily počty stíhaných i obžalovaných osob 17 a v roce 2004 bylo dosaženo zcela shodného počtu. Ostatní trestné činy se téměř nevyskytovaly.
 - * Dle NSZ není vyloučeno, že novelizace tr. zákona č. 134/2002 Sb., která měla zjednodušit postih tr. činů proti životnímu prostředí, neplní svůj cíl. V případě poškozování lesa těžbou dle § 181c tr. z. jednak nedůvodně oproti trestní sazbě v § 181a tr. z. mírněji postihuje jednu z rozšířených forem tr. činnosti proti životnímu prostředí (kácení lesních porostů), jednak výklad skutkové podstaty umožňuje pachatelům vyhnout se trestnímu stíhání těžbou v menším rozsahu, resp. na více plochách lesa, aniž by bylo možno tyto plochy počítat. V případě ohrožení životního prostředí dle § 181a a § 181b tr. z. definice skutkových podstat kumuluje množství podmínek, jejichž výskyt lze jen velmi obtížně naplnit a dokladovat dostupnými důkazy, takže běžné případy poškození životního prostředí nelze pomocí trestní represe postihnout.

Opatření

- V rámci MV byla již v roce 2002 zpracována Koncepce boje s kriminalitou páchanou na životním prostředí, která definovala základní opatření v dané oblasti.
 - * Vyčlenění byli policisté specialisté na okresních ředitelstvích a správách krajů Policie ČR, kteří za problematiku kriminality v oblasti životního prostředí zodpovídají. Personálně byla posílena skupina ochrany nehmotných práv a dopravy PP ČR. Uzavřena byla Dohoda o spolupráci mezi Policií ČR a ČIŽP, podle které ČIŽP své podněty k zahájení trestního stíhání doplní odborným stanoviskem, navazovány jsou kontakty Policie ČR s odpovědnými pracovníky ČIŽP, referátů životního prostředí krajských úřadů a obcí s rozšířenou působností. Pokud se týká odborného vzdělávání příslušníků Policie ČR, byla aktualizována základní odborná příprava o výuku související s trestnou činností na životním prostředí, zformulovány byly výstupní kompetence policisty v oblasti ochrany životního prostředí, absolventa nově koncipované nástupní přípravy.
- V Senátu Parlamentu ČR se za účasti pracovníka Ministerstva spravedlnosti Spojených států amerických uskutečnil seminář k metodám eliminace environmentální kriminality;
- Zástupci Policie ČR se účastní 15ti měsíčního twinningového projektu PHARE 2003, jehož gestorem v ČR jsou holandské specializované úřady pro oblast environmentu.

- Všechny členské státy EU jsou vázány Basilejskou úmluvou o kontrole pohybu nebezpečných odpadů přes hranice států a jejich zneškodňování, která řeší i problematiku nezákonné přepravy odpadů.
- ČIŽP se aktivně účastní aktivit sítě EU pro zavádění a prosazování práva životního prostředí IMPEL, jejímž cílem je zajistit efektivnější aplikaci zákonů o životním prostředí.
- MŽP připravilo desítky návrhů zákonů a nařízení vlády v oblasti ochrany životního prostředí včetně prováděcích vyhlášek (např. zákon č. 100/2004 Sb., o ochraně druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin regulováním obchodu s nimi a dalších opatřeních k ochraně těchto druhů a o změně některých zákonů; zákon č. 188/2004 Sb., kterým se mění zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů); připraven byl návrh zákona o hodnocení a snižování hluku v životním prostředí.
- Na středních školách jsou otevírány obory se zaměřením na ochranu životního prostředí a ekologii. MŠMT vyhláší každoročně programy na podporu občanských sdružení působících v oblasti environmentální. Vysoké školy se podílejí na plnění Akčního programu EVVO, Pedagogická fakulta UK Praha zpracovala sborník se základními informacemi o ochraně životního prostředí, který byl předán děkanům pedagogických fakult k dalšímu využití. Na vysokých školách je pravidelně otevírán studijní obor životní prostředí.

Trestná činnost na úseku spojů

- S rozšířením nabídky nových telekomunikačních služeb došlo k nárůstu podvodného jednání – fraudu. Nejčastějším případem je zneužívání linek se zvláštním tarifem k jiným účelům a podvodná přeměrování uživatelů vytáčeného přístupu na Internet 971 a na linky se zvláštním tarifem 976. Rozšiřuje se také tzv. telefonický SPAM (nabídka lákavých výher, s podmínkou zavolání na linku se zvláštním tarifem). Problémová čísla se většinou nacházejí v sítích alternativních operátorů. Současná právní úprava a přístup regulátora neumožňuje efektivně tyto formy fraudu omezit.

Shrnutí

Počet zjištěných hospodářských trestných činů v roce 2004 vzrostl o 6,4 % na 33.464, od roku 1997 dosahuje třetí nejnižší hodnoty. Z dlouhodobého hlediska je vývoj diferencovaný, údaje se pohybují v rozmezí od 25 tisíc trestných činů v roce 1996 do téměř 43 tisíc v roce 1999. Nebezpečnost závažné hospodářské trestné činnosti spočívá zejména v propojení s organizovaným zločinem a s korupcí.

Škody jsou ovlivněny několika velkými kauzami, např. v kauze „IPB – pohledávky“ byla vykázána škoda přesahující 8,9 mld. Kč.

Policii se daří dokumentovat závažné kauzy hospodářské kriminality; je to výsledek její cílené specializace (i po organizační stránce) a zejména výsledek dlouhodobého a průběžného vzdělávání (včetně mezinárodních kursů), také ve spolupráci se speciálními útvary NSZ.

S ohledem na vytvoření legislativních a jiných podmínek pro dodržování práv v oblasti duševního vlastnictví nebyla ČR zařazena již čtvrtým rokem na tzv. Watch List - seznam zemí s nedostatečnou ochranou duševního vlastnictví.

K zefektivnění postihu daňových deliktů přispívá vytvoření finanční policie, předpokládá se dá významný posun při zajištění majetku a věcí v trestním řízení.

2.2.3. Korupce

I. Vývoj a charakteristika

Je spojena především s trestnými činy: § 160 přijímání úplatku, § 161 podplácení a § 162 nepřímé úplatkářství, dále vybrané trestné činy - zneužívání pravomoci veřejného činitele a maření úkolu veřejného činitele z nedbalosti (§ 159). K trestným činům, které mají znaky korupčního chování, lze řadit také vybrané trestné činy porušování předpisů o nakládání s kontrolovaným zbožím a technologiemi (§ 124a), porušení povinnosti v řízení o konkursu podle § 126, porušování povinnosti při správě cizího majetku podle § 255, zneužívání informací v obchodním styku podle § 128, pletichy při veřejné soutěži a veřejné dražbě podle § 128a až 128c trestního zákona a některé další skutkové podstaty.

Kriminální statistika¹⁷

Počet zjištěných tr. činů úplatkářství (§ 160-162) 287 (+132, +85,2 %)
Objasněno trestných činů 283 (+133, +88,7 %)

Počet zjištěných tr. činů zneužívání pravomoci veř. činitele (§ 158) 248 (-136, -35,4 %)
Objasněno trestných činů 205 (-130, -38,8 %)

Počet zjištěných tr. činů maření úkolu veř. činitele z nedbalosti (§ 159) 18 (-5, -21,7 %)
Objasněno trestných činů 18 (-5, -21,7 %)

- Pokud se týká kvantitativních ukazatelů, došlo k výraznému nárůstu zjištěných trestných činů úplatkářství dle § 160-162 tr. z. a k poklesu zneužívání pravomoci veřejného činitele a maření úkolu veřejného činitele z nedbalosti. Vzrostl počet odsouzených osob dle § 158, § 160, § 161 tr. z.. Z analýzy policejních specialistů vyplývá, že problémem zůstává trestná činnost pracovníků veřejného sektoru v propojení na podnikatelské aktivity při zadávání a uzavírání výběrových řízení na veřejné zakázky.

* Trestná činnost na úseku řízení a správy poklesla na 40 (-23 tr. č.). Vzrostl naopak počet případů maření úkolu veřejného činitele z 1 na 5 případů a počet tr. činů úplatkářství ze 17 na 32. Ze 40 tr. č. zneužití pravomoci veřejného činitele byli v 19 případech pachateli pracovníci celní služby a ve 12 případech pracovníci na úseku veřejné správy. Ze 30 tr. č. úplatkářství byli ve 3 případech pachateli pracovníci na úseku veřejné správy, v 1 případě podplácení byli pachateli pracovníci soudů. Klesla trestná činnost příslušníků Policie ČR související s korupcí ze 359 na 162 tr. činů.

* Nadále zůstává obtížné dokumentovat organizovanou korupci, především díky skrytým metodám komunikace mezi jejími účastníky. Policejní specialisté však zaznamenali poměrně významné úspěchy dokumentace korupčního jednání ve spojitosti s přesunem operativně pátracích prostředků ze zákona o Policii ČR do trestního řádu (§ 158b až 158e) a využitím odposlechů dle § 88 tr. řádu. Včasné a promyšlené nasazení takových prostředků bude proto jednou ze základních forem boje proti korupci.

* Společným znakem odhalených případů je, že jde většinou o relativně méně závažné případy. Lze předpokládat stále vysokou míru latence korupce.

(Podrobnější údaje viz tabulková a grafická část č. 29-30)

II. Opatření

- MV předložilo vládě **Zprávu o korupci v ČR v roce 2004 a o plnění Aktualizovaného vládního programu boje proti korupci**, obsahující komplexní vyhodnocení trestné činnosti, úkolů a návrhů opatření v boji proti korupci pro další období.
- Usnesením vlády ze dne 19. května 2003 č. 473 bylo ministru vnitra uloženo na úrovni vlády **koordinovat přípravu protikorupčních opatření v ČR**. Za tím účelem je v gesci MV svolávána koordinační skupina pro boj s korupcí (v roce 2004 proběhla čtyři její zasedání) s cílem definovat priority protikorupční politiky vlády a resortních protikorupčních opatření.

¹⁷ Jedná se o statistiku všech trestných činů, které mohou mít znaky korupčního jednání. Ne všechny trestné činy podle §§ 158 a 159 jsou korupčního charakteru. Policejní statistika nerozlišuje, kdy se jedná o korupci a kdy nikoli.

- MV iniciovalo zřízení Podvýboru pro problematiku korupce v rámci Výboru pro obranu a bezpečnost Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR (ustaven byl 1. 10. 2003). Jeho účelem je vytvoření platformy k diskusi o postupu v oblasti boje proti korupci a jeho cílech.
- Jednou z priorit je vytvořit legislativní předpoklady pro předcházení korupce ve státní správě. MV vypracovalo Návrh věcného záměru zákona o kontrole majetkových poměrů a návrh změny zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním.
- Protikorupčním opatřením by se mělo stát zavedení evidence vybraných přestupků. Za klíčovou oblast pro zavedení evidence správních trestů je považována oblast přerozdělování veřejných financí - zadávání veřejných zakázek, udělování veřejných podpor a podpor malého a středního podnikání. Jako další opatření v rámci boje proti korupci je navrhováno zavedení nových trestů ukládaných v přestupkovém řízení - zákazu účasti na veřejné soutěži a zákazu nebo omezení přijímat veřejné dotace nebo subvence a jejich evidence. Materiál MV **Návrh řešení evidence vybraných přestupků vedené prostřednictvím Rejstříku trestů** včetně analýzy možnosti a způsobu zavedení trestněprávního postihu recidivy některých předem určených přestupků, zejména přestupků proti majetku a proti občanskému soužití byl přijat usnesením vlády ze dne 8. září 2004 č. 847. Na základě tohoto usnesení MS zpracovalo **věcný záměr zákona o registru přestupků**, který v souladu s usnesením vlády ze dne 27. dubna 2005 č. 499 ke zprávě o plnění úkolů uložených vládou s termínem plnění od 1. března do 31. března 2005 má být vládě předložen do 31. května 2005.
- V boji proti korupci v podnikatelském prostředí je prioritou přijetí **nového zákona o úpadku** zpracovaného v gesci MS. Návrh objektivizuje výběr i jmenování konkursního správce, stanovuje kvalifikační předpoklady pro výkon této funkce, jejichž přezkoumáváním bude pověřena zvláštní profesní komora. Ta bude také dohlížet na způsob výkonu funkce konkursních správců. Návrh zákona také posiluje roli věřitelů.
- Oslabit možné korupční prostředí v řadách Policie ČR by měla přinést MV navrhovaná možnost **bezhotovostního styku při výběru pokut** uložených v blokovém řízení. PP ČR ve spolupráci s MV pracuje na přípravě zkušebního provozu platebních terminálů u dopravní policie.
- Dne 12. 5. 2004 přijala vláda usnesení č. 456 k Národní strategii proti podvodným jednáním poškozujících nebo ohrožujících finanční zájmy Evropských společenství (ES). Strategie zahrnuje systém vnitřní kontroly hospodaření s finančními prostředky jednotlivých programů z celkového rozpočtu Evropské unie, systém AFCOS a vnitřní komunikační síť, hlášení zjištěných nesrovnalostí, legislativní úpravu ve vztahu k závazkům vyplývajícím ze smluv k ochraně finančních zájmů ES.
- ČR je aktivní **na mezinárodním poli**
 - * Zapojila se v rámci Ad-hoc výboru do přípravy Úmluvy OSN proti korupci. V listopadu 2003 text Úmluvy odsouhlasilo Valné shromáždění OSN, gesci za přístup ČR přijalo MS.
 - * Dne 1. 1. 2004 vstoupila v platnost Občansko právní úmluva o korupci Rady Evropy, ratifikovaná ČR v září 2003. Ve Sbírce mezinárodních smluv byla uveřejněna pod č. 3/2004.
 - * Aktivní je MV ve Skupině států proti korupci GRECO, ČR je členem od 8. 2. 2002. Doporučení hodnotící mise expertů Rady Evropy byla zapracována do programu boje proti korupci.
- V rámci všech resortů jsou aktualizovány a vyhodnocovány **resortní interní protikorupční programy**. Z hlediska korupčních rizik podrobně analyzují situaci v jednotlivých resortech. U jednotlivých rizikových oblastí uvádějí souhrn právních, administrativních, technických, organizačních a metodických opatření, jejichž cílem je bránit nežádoucímu ovlivňování rozhodovacích procesů. V rámci některých resortů vznikly samostatné programy součástí (Vězeňská služba, Generální ředitelství cel).
- Kromě doporučení obsažených v Kodexu etiky zaměstnanců ve veřejné správě, schváleného usnesením vlády ze dne 21. března 2001 č. 270, vyvíjejí některé instituce vlastní kodexy (celníci, interní auditoři, soudci ad.). Rozkazem policejního prezidenta č. 1 ze dne 25. ledna 2005 byl vydán Etický kodex Policie ČR.
- V rámci MV bylo zpracováno nařízení o protikorupčních opatřeních v oblasti zadávání veřejných zakázek a nařízení o přípravě a realizaci projektů financovaných z programů pomoci Evropské unie a spolufinancovaných z rozpočtu MV. Problematika korupce byla začleněna do systému speciálních

a inovačních kursů pro specialisty a management, i do základní přípravy policistů ve středních policejních školách i v rámci Policejní akademie ČR.

- Boj proti korupci a závažné hospodářské a finanční kriminalitě je cílem Útvaru odhalování korupce a finanční kriminality SKPV jako specializované a flexibilní policejní složky.
- Na internetových stránkách MV je zveřejněna rubrika Boj proti korupci. Je možno zde najít zprávy o korupci, etické kodexy, mezinárodní úmluvy v boji proti korupci, informace o protikorupčních aktivitách v zahraničí atd., informace o činnosti Kontaktního poradenského centra pro oběti korupce v rámci působnosti MV. Prostřednictvím tiskových zpráv tzv. Informačního servisu MV jsou zveřejňovány informace o problematice korupce.

Shrnutí

Problémovou oblastí zůstává zadávání a uzavírání výběrových řízení v oblasti státních a obecních zakázek.

Protikorupčním opatřením by se mělo stát zavedení evidence vybraných přestupků, kontrola majetkových poměrů, novelizace zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním, konkrétně institutu předstíraného převodu. V boji proti korupci v podnikatelském prostředí je prioritou přijetí nového zákona o úpadku. Oslabit korupční prostředí v řadách policie by měla přinést MV navrhovaná možnost bezhotovostního styku při výběru pokut uložených v blokovém řízení.

Mezi základní nástroje patří zasedání koordinační skupiny pro boj s korupcí, ve které MV koordinuje přípravu protikorupčních opatření na úrovni vlády. Od těchto zasedání se odvíjí spolupráce MV a dalších resortů s nestátní neziskovou organizací Transparency International. Politickým garantem boje proti korupci by mělo být ustavení Podvýboru pro problematiku korupce v rámci Výboru pro obranu a bezpečnosti Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR.

Podrobné informace o opatřeních v boji proti korupci a dalších připravovaných krocích, včetně mezinárodní spolupráce, jsou obsahem materiálu Zpráva o korupci v ČR v roce 2004 a o plnění Aktualizovaného vládního programu boje proti korupci.

2.2.4 Násilná kriminalita

I. Vývoj a charakteristika

Kriminální statistika

Počet zjištěných trestných činů 23.579 (+1.221 tr.č., +5,5 %)

Počet stíhaných a vyšetřovaných osob 17.920 (+606, +3,5 %)

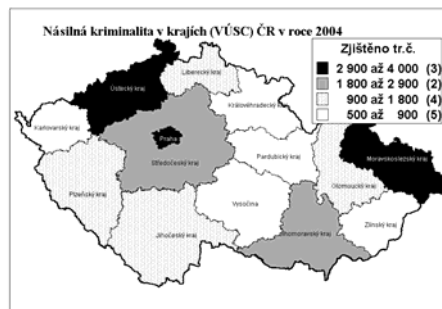
Počet objasněných trestných činů 17.364 (+968 tr.č., +5,9 %)

Výše objasněnosti 73,6 %

Počet zjištěných trestných činů vražd 227 tr.č. (-5 tr.č.)

Počet dodatečně objasněných trestných činů 624

(-114, -15,4 %)

Soudní statistika

Počet odsouzených osob 3.298 (+233, +7,6 %) dle § 221, 222 a 225 tr. z.

- **Počet zjištěných trestných činů násilné kriminality vzrostl, z dlouhodobého hlediska došlo k mírnému nárůstu.** Nárůst byl provázen zvýšením počtu objasněných trestných činů. Stagnoval počet zjištěných vražd i počet vydírání, zvýšil se počet evidovaných **loupeží na finančních institucích a loupeží**. Mírně vzrostl počet trestných činů nebezpečného vyhrožování a úmyslného ublížení na zdraví.
- Struktura pachatelů násilné kriminality se nemění, rekrutují se převážně z řad recidivistů s podílem 39,1 %, podíl cizinců je 5,7 %, podíl dětí 4,5 % a mladistvých 6,9 %.
 - * Se střelnou zbraní a výbušninou podléhající regulaci podle zákona o zbraních a zákona o výbušninách bylo spácháno prokazatelně 386 násilných trestných činů.
 - * Násilná kriminalita je trvale ovlivňována faktory - organizovanost, alkohol, drogy a recidiva, používání zbraní. Zvyšuje se agresivita pachatelů, dochází k určité specializaci na násilnou trestnou činnost - vraždy, loupežná přepadení, vydírání (viz též kapitola *Organizovaný zločin*).

Situace z hlediska vyšších územních samosprávných celků

- Nejvyšší počet násilných trestných činů je charakteristický pro Moravskoslezský kraj (podíl 16,6 %), hl. m. Prahu (15,2 %), Ústecký (12,3 %) kraj, naopak nejnižší počet, tj. kraje, v nichž počet násilných trestných činů nepřevyšil hranici 700 tr. činů (podíl do 3 %), charakterizují Vysočinu a kraj Pardubický. V hl. m. Praze zůstává evidován několikanásobně vyšší počet loupeží a loupeží na finančních institucích oproti ostatním krajům.

Trestné činy vražd a pokusů vražd a trestné činy loupeží

- Počet zjištěných a objasněných trestných činů vraždy a pokusů vražd zůstal na stejné úrovni; z dlouhodobého hlediska to znamená počet **nejnižší od roku 1995**. Trestně bylo stíháno celkem 246 osob.
- Vzrostl počet vražd, v nichž pachatel byl cizinec na 33 tr. činů (+9); alarmující je nárůst počtu vražd spáchaných dětmi na 4 tr. činy (+4) a mladistvými na 12 tr. činů (+7).
 - * Vyznačují se kvalifikovaností přípravy, loupežnými motivy, motivy likvidace možného svědka, nesolventností podnikatelů, odstranění konkurence, osobními vztahy.
- Vzrostl počet evidovaných **loupeží** a dlouhodobě se jedná o nejvyšší hodnotu, zaznamenán byl zvýšený počet případů loupeží v peněžních ústavech. Ke snížení došlo u loupežných přepadení benzinových čerpadel a na stejné úrovni jsou případy loupeží v hernách, restauracích apod. Nejvyšší počet je tzv. pouličních loupeží, s malou způsobenou škodou, ale zvyšující se brutalitou pachatelů.
 - * Častěji byly kriminalitou postíženy poštovní služby, a to přepadení pošt z 66 na 96 případů, vloupání do pošt ze 21 na 35 případů, přepadení doručovatelů se naopak snížilo (z 12 na 8), stagnoval počet případů přepadení

poštovních kurzů přepravujících finanční hotovost (4 případy, všechny skončily nezdarem). Celkem Česká pošta, s.p. evidovala 143 (+40) případů zaměřených proti osobám a majetku ČR.

- Pro trestný čin vraždy (§ 219) bylo odsouzeno 143 (-30) osob a pro trestný čin loupeže (§ 234) bylo odsouzeno 1.695 (+108) osob.
- Policie ČR evidovala celkem **4.228 (+466) trestných činů se zbraní**, tj. podíl 1,2 % na celkové kriminalitě. Z toho bylo celkem 790 (-24) trestných činů spácháno se střelnou zbraní, která podléhá regulaci dle zákona o zbraních, a 220 trestných činů bylo spácháno neurčenou střelnou zbraní. Výbušninou podléhající regulaci dle báňského zákona bylo spácháno 53 tr.č. Ve 180 případech byla použita nelegálně držená zbraň podléhající registraci či ohlášení kategorie A (zakázaná), B (podléhající povolení) nebo C (podléhající ohlášení), v 9 případech kategorie D (jinak regulovaná). V 78 případech byla použita legálně držená zbraň kategorie A, B, C, ve 105 případech kategorie D. Celkem bylo objasněno 3.009 trestných činů (včetně dodatečně objasněných), z toho 478 spácháno se střelnou zbraní.
 - * K držení a nošení zbraní a střeliva je v ČR vydáno celkem 308.308 (-1.777) individuálních zbrojních průkazů, z toho 1.608 (-89) cizinců, 73.555 sběratelů zbraní a střeliva, 123.594 sportovních střelců, 131.300 myslivců, 62.525 držitelů k výkonu povolání a 228.978 držitelů k ochraně zdraví, života a majetku a 13 k provádění pyrotechnického průzkumu.
 - * U držitelů zbrojních průkazů bylo evidováno celkem 316 (-85) případů odcizení zbraní, při kterých bylo odcizeno 396 (-122) ks zbraní. Držitelé zbrojních průkazů použili ve 23 případech zbraň v mezích nutné obrany.
- Policie ČR řešila **569 (-40) případů nedovoleného ozbrojování** dle § 185 tr. zákona. Pro trestný čin nedovoleného ozbrojování bylo pravomocně odsouzeno 145 (-28) osob.
- Zaznamenáno bylo 22 (-10) událostí spojených s nálezem **nástražných výbušných systémů (NVS)** a 309 (+78) případů nálezů výbušnin a pyrotechnických předmětů pro technické a zábavné účely; v 52 (+8) případech došlo k výbuchům NVS, munice a jiných výbušných a pyrotechnických předmětů, při kterých bylo 24 (-74) osob zraněno a 2 (-1) osoby byly usmrceny.
- **Policíí ČR bylo evidováno 749 (-114, -13,2 %) požárů¹⁸**. Rozhodující příčinou vzniku požárů zůstává nedbalostní jednání osob (neodbornost, hra dětí se zápalkami, nedodržování bezpečnostních předpisů apod.) a technické závady. Úmyslné zakládání požárů je spojeno, stejně jako v minulém roce, s pojišťovacími podvody, zejména v objektech sloužících k podnikání, zjišťují se poznatky mající vztah k jiné trestné činnosti (vydírání, daňové úniky apod.).

(podrobnější údaje viz tabulková a grafická část č. 31-33, 44-45)

II. Opatření

- Ke zvýšení ochrany peněžních ústavů jsou policisté ve stálém kontaktu se zástupci České bankovní asociace a Generálního ředitelství Českých pošt.
- Novelou trestního zákona č. 692/2004 Sb. byl s účinností od 31. 12. 2004 upraven § 34 vložím písmene f), kterým se stanoví, že při výměře trestu se jako k přitěžující okolnosti přihlédne zejména k tomu, že pachatel spáchal trestný čin vůči osobě, podléhající se na záchraně života a zdraví nebo na ochraně majetku.
- Pokračovalo **komplexní posílení ochrany osob a majetku České pošty**, které se projevilo v poklesu škod způsobených trestnou činností (o 72,7 % na 3,196 mil. Kč). Pozitivní vliv mělo vybudování **Dohledového centra ČR** v roce 2003, na který bylo v průběhu roku 2004 připojeno již přibližně 860 pošt, dalších 430 pošt je napojeno na pulty Policie ČR. Všechny poštovní přepážky jsou vybaveny trezory s časovým zpožděvačem, pošty a přepravní vozidla bezpečnostními boxy s automatickým zabarvením peněz při přepadení a pokladní úseky jako zóny s kontrolovaným přístupem v zázemí na velkých poštách. Využívány jsou technologie ke sledování zásilek od podání k dodání, výpočetní technika a datová

¹⁸ ESK Policie ČR vykazuje pouze ty požáry, které byly po jejich zjištění kvalifikovány jako trestné činy (resp. se jedná o policii oznámená nebo operativně zjištěná „důvodná podezření“, že byl spáchán trestný čin), což je příčinou diskrepance vzhledem k údajům Hasičského záchranného sboru evidujícího veškeré události-požáry.

archivace k hledání pachatelů ztrátovosti balíků i k ověřování oprávněnosti adresátů při výdeji peněz na přepážkách.

- V rámci MV byl vydán *Rozkaz policejního prezidenta k provedení policejního opatření k omezení případů loupeží v objektech peněžních ústavů a poštovních úřadů.*
- Experti Kriminologického ústavu Praha (KÚP) se znaleckými zkoumánými v oborech daktyloskopie, genetika, fyzikální chemie a balistika podíleli na zjištění pachatelů vydírání, vražd, znásilnění a výbuchů.
- Pokračovala spolupráce pracovní skupiny PČR a KÚP „Mrzák“ na zkoumání stop z míst nálezů a výbuchů NVS na železničních tratích, u pomníků a před hotelem DUO v Praze.
- Na zvyšování pocitu bezpečnosti občanů a jejich aktivní spoluúčasti při ochraně osob je průběžně zaměřena řada preventivních programů (*viz kapitola Prevence kriminality*).

Shrnutí

Počet zjištěných trestných činů násilné kriminality vzrostl o 5,5 % na 23.579, z dlouhodobého hlediska došlo k mírnému nárůstu. Kvalitativně se situace nemění, vyznačuje se kvalifikovaností přípravy a brutalitou pachatelů.

Nejvyšší počet násilných trestných činů je dlouhodobě evidován v Moravskoslezském kraji, následuje hl. m. Praha a Ústecký kraj.

Stagnoval počet zjištěných vražd (evidováno 227) i počet vydírání (1.786), zvýšil se počet evidovaných loupeží na finančních institucích (176) a loupeží (5.931). Vzrostl počet přepadení a vloupání do pošt; s ohledem na posílení zabezpečení s výrazně nižšími zjištěnými škodami.

Mírně vzrostl počet trestných činů spáchaných se zbraní, snížil se počet trestných činů spáchaných se střelnou zbraní.

2.2.5 Mravnostní kriminalita

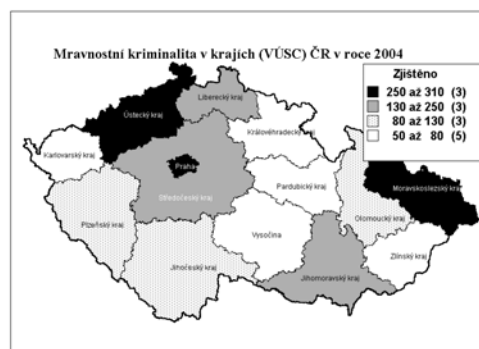
I. Vývoj a charakteristika

Kriminální statistika

Počet zjištěných trestných činů 1.909 (+11 tr.č., +0,6 %)
Počet stíhaných a vyšetřovaných osob 1.377 (-14, -1 %)
Počet objasněných trestných činů 1.574 (-17 tr.č., -1,1 %)
Výše objasněnosti 82,5 % (-1,3 %)
Počet dodatečně objasněných trestných činů 24 (-22, -47,8 %)

Soudní statistika

Počet odsouzených 599 (+39, +7 %) dle § 241-245 tr. z.

- **Mravnostní kriminalita dlouhodobě osciluje kolem 2.000 evidovaných trestných činů ročně** (vyjma roku 1998). K největšímu zvýšení došlo u trestného činu znásilnění (687 tr. č.). U dalších trestných činů nebyla zaznamenána výraznější změna. Poklesl počet odhalených trestných činů kuplířství. Pro trestné činy pohlavního zneužívání podle § 242 tr. z. bylo odsouzeno 409 osob a pro trestné činy znásilnění podle § 241 tr. zák. 183 osob.

- * Charakteristická je zejména vysoká míra latence; důvody neoznámení mohou být různé, často se uvádějí obavy z oznámení, pocit studu, strach z ostudy či opovržení atd. Mravnostní kriminalita je rozšířena ve městech s velkou koncentrací obyvatelstva (Praha, Brno, Ostrava, Plzeň), kde dochází k případům znásilnění, pohlavního zneužívání i kuplířství. Kuplířstvím jsou zatíženy také oblasti s příhraniční prostitucí. Na trestnou činnost kuplířství se váží i další trestné činy, zejména obchodování se ženami, omezování osobní svobody, vydírání, ale i krádeže ad.; často s prvky organizované kriminality. Prostituce je spojena s majetkovou trestnou činností, šířením pohlavních chorob a s ohrožováním mravnosti.
- * Policie ČR řešila poznatky k výskytu dětské pornografie a zoofilie na Internetu na základě upozornění tuzemských a zahraničních uživatelů nebo prostřednictvím Interpolu. Odhalování pachatelů stěžuje chybějící legislativní úprava, která by ukládala majitelům serverů povinnost uchovávat po určitou dobu tzv. logové soubory, které jsou výchozím bodem pro zjištění pachatele.

II. Opatření

- Důležitou změnu přinesl zákon č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže, který s účinností od 1. 1. 2004 do trestního zákona zavádí **nový trestný čin v ustanovení § 217a Svádění k pohlavnímu styku**. Toto ustanovení nově kriminalizuje komerční sexuální zneužívání osob ve věku 15-18 let.
- Vláda schválila **Zprávu o plnění Národního plánu boje proti komerčnímu sexuálnímu zneužívání dětí (léta 2002 až 2004) a jeho aktualizaci na další období (léta 2004 až 2006)** usnesením ze dne 21. července 2004 č. 718. Zpráva obsahuje Plán úkolů boje proti komerčnímu sexuálnímu zneužívání dětí na období let 2004 až 2006.
- V květnu 2004 byl zahájen projekt PHARE **Posilování boje proti obchodování s lidmi**, ve spolupráci s Velkou Británií a Nizozemím.
- Během roku 2004 došlo k institucionalizaci **Programu podpory a ochrany obětí obchodování s lidmi**, který byl pilotně zahájen v rámci projektu OSN v roce 2003.
- Jednou z priorit MV je účinné řešení problematiky prostituce. Hlavním úkolem byla **příprava zákona o regulaci prostituce**.

Další související problematika včetně opatření je obsahem kapitoly Obchod s lidmi. (podrobnější údaje viz tabulková a grafická část č. 34)

Shrnutí

Vývoj v oblasti mravnostní kriminality stagnoval na 1.909 (+0,6 %), s výjimkou nárůstu počtu zjištěných trestných činů znásilnění. Charakteristická je vysoká latence.

Trvalým problémem zůstávají trestné činy kuplířství a šíření pornografie na internetu.

Plněny jsou úkoly vyplývající z vládou schváleného materiálu Zpráva o plnění Národního plánu boje proti komerčnímu sexuálnímu zneužívání dětí a jeho aktualizace na další období (léta 2004 až 2006).

Hlavní prioritou je právní regulace prostituce.

2.2.6 Nelegální migrace

I. Vývoj a charakteristika

Kriminální statistika

Počet osob zjištěných při nelegální migraci přes státní hranice ve směru z ČR 7.943 (-1.463, -15,6 %)

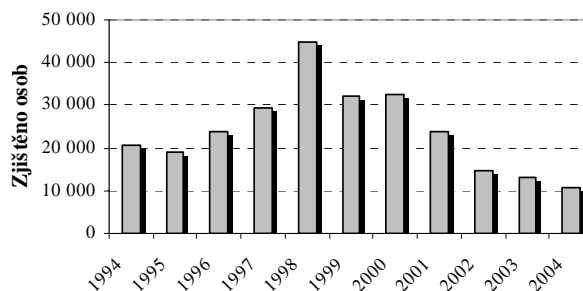
Stíháno a vyšetřováno osob (§171a tr. z.) 235 (+66, +39,1 %)¹⁹

Počet odsouzených (§ 171a tr.z.) 117 (+17, +17 %)

Počet osob zjištěných při nelegální migraci přes státní hranice 10.695 (-2.511, -19 %)

Počet osob zjištěných při nelegální migraci, porušování pobytového režimu 16.696 (-4.645, -21,8 %)

Počet osob zjištěných při nelegální migraci přes státní hranice v letech 1994 až 2004

Pod pojmem *nelegální migrace* se v ČR rozlišují dvě základní kategorie: a) *nelegální migrace přes státní hranice*, tj. zjištěné případy *nelegálního vstupu osob přes státní hranice na území ČR a případy nedovoleného způsobu opuštění státu přes státní hranice*. Mezi tyto osoby jsou zahrnovány jak cizinci, tak občané ČR, a případy, které registrovaly útvary Policie ČR i orgány ochrany hranic jiných států; b) *nelegální migrace ve vnitrozemí ČR - porušování pobytového režimu*, tato kategorie je v ČR sledována od června 1999 na základě požadavku Centra pro informace, diskusi a výměnu názorů k překračování hranic a imigraci EU. Pod touto kategorií se rozumí zjištěné případy *nelegálního pobytu cizinců v ČR, a to ve vnitrozemí nebo na hraničních přechodech při jejich vycestování z ČR*.

Nelegální migrace přes státní hranice ČR

- Celkový počet nelegálních přechodů státní hranice ČR (dále jen „SH“) **poklesl o 19 %**²⁰. Z celkového počtu osob, které nelegálně překročily státní hranice ČR nebo se o to prokazatelně pokusily, bylo 9.433 (88,2 %) cizinců a 1.262 (11,8 %) občanů ČR. Z celkového počtu zjištěných cizinců pocházelo 7.555, tj. 80,1 % (-14,6 %) ze zemí, jejichž občané podléhají v ČR vízové povinnosti.
- Z celkového počtu osob, které nelegálně překročily SH, připadá podíl 74,3 % tj. 7.943 osob na směr z ČR a podíl 25,7 %, tj. 2.752 osob na směr do ČR. Nejvyšší počty nelegálních migrantů byly zjištěny na SH s Rakouskem (43,6 %, tj. 4 661 osob), dále pak se SRN (23 %, tj. 2 457 osob), s Polskem (22,1 %, tj. 2 368 osob) a se Slovenskem (8 %, tj. 845 osob).

* Počet zjištěných nelegálních přechodů SH výrazněji poklesl na úseku státních hranic ČR se Slovenskem (-26,2 %), SRN (-27,1 %) a Polskem (-19,7 %). Počet těchto případů na hranicích s Rakouskem se výrazně nezměnil (-4,4%). Za zmínku stojí 69,9 % nárůst zjištěných případů nelegálních přechodů na letišti ČR.

* Nejčteněji zastoupenými státními příslušníky nesousedních zemí podílejícími se na nelegální migraci přes SH byli občané Ruska (3.725), Číny (1.009), Ukrajiny (878), Gruzie (564), Moldavska (294) a Vietnamu (237). Výrazně poklesl počet státních příslušníků Indie (-66,3 %, -293 osob), Číny (-53,1 %, -1 143 osob) a Vietnamu (-56,9 %, -313 osob) podílejících se na nelegální migraci přes SH. Nejvýraznější nárůst byl naopak zjištěn u občanů Mongolska (+137,3 %, +70 osob), v absolutních číslech nejvíce vzrostl počet občanů Ukrajiny (+52,7 %, +303 osob) a občanů Ruské federace (+27,9 %, +813 osob). Při malých absolutních číslech byl u občanů Ekvádoru (+216,7%, +39 osob) v roce 2004 zaznamenán největší procentuální nárůst.

* Od vstupu ČR do EU dochází k výraznému poklesu počtu osob, které nelegálně překročily státní hranice a poté vstoupily do azylového řízení. V roce 2004 bylo do azylových zařízení přemístěno ze zařízení pro zajištění cizinců 417 osob, v roce 2003 to bylo 1.245 osob.

- Nelegálními migranty jsou ve velké míře využívány služby **převaděčských skupin**, často s použitím neregulérních cestovních dokladů či úkrytů dopravních prostředků. Tyto převaděčské skupiny jsou velmi dobře organizovány, mají kontrolu nad celým průběhem cesty migrantů ze země původu do cílové země.

¹⁹ Údaj je získán z nestandardních výstupů ESSK.

²⁰ Nelegální migrace se však vyznačuje vysokou latencí. Hodnocení vychází ze zjištěných záchytů. Celkový objem migrantů, který projde Českou republikou, aniž by se o tom dozvěděly státní orgány, zjistit spolehlivě nelze.

- * Asistence jiné osoby při nedovoleném překročení státních hranic ČR byla Policií ČR zjištěna u 2.353 (+217) osob. S neregulérním cestovním dokladem bylo při překračování SH zadrženo 712 (+132) osob. O nelegální přechod státní hranice se 1.448 (-72) osob pokusilo opakovaně. V úkrytu dopravního prostředku bylo zjištěno 398 osob (+27,6 %, +86).
- Pro trestné činy nedovoleného překročení SH (§171a tr. z.) bylo pravomocně odsouzeno 117 osob, (§171c tr. z.) 1 osoba.
- Při nelegální migraci přes SH dochází i nadále ke **zneužívání azylové procedury**, i když podíl žadatelů o azyl na celkovém počtu cizinců zjištěných při nelegální migraci přes SH se snížil o 39 % (-1.360 osob). O azyl v ČR požádalo 5.459 osob (-52 %).
- * Počty žadatelů o azyl začaly klesat po vstupu ČR do EU. Po 1.5. 2004 bylo podáno pouze 2.728 žádostí (50 % z celkového počtu žádostí o azyl podaných k 31.12. 2004). Tento pokles je zapříčiněn především změnou charakteru migrace státních příslušníků Ruské federace – Čečenska a výrazným snížením počtu žadatelů ze Slovenska.
- * Mezi nejčastěji zastoupené státní příslušnosti žadatelů o azyl v ČR patřili občané Ukrajiny (29,3%) a Ruské federace (27,4%). Na dalších místech se umístili žadatelé o azyl z Vietnamu (7,1%), Číny (5,9%) a Běloruska (4,1%).

Nelegální migrace - porušování pobytového režimu

- Snížil se počet zjištěných osob, které na území ČR porušily pobytový režim. Policií ČR bylo takto zjištěno celkem 16.696 osob (-21,8 %, -4.654). Z tohoto počtu bylo 75,1 % cizinců zjištěno ve vnitrozemí ČR a 24,9 % na hraničních přechodech při výjezdu z ČR. Nelegální pobyt cizinců byl nejčastěji policisty odhalen při kontrolní činnosti a pobytových kontrolách (49 %), velké procento cizinců (22,2 %) se na útvaru Policie ČR přihlásilo z vlastní vůle.
- * Z celkového počtu zjištěných cizinců porušujících pobytový režim představovali 74,8 % (tj. 12 491 osob) občané Ukrajiny. Dalšími nejčastěji zastoupenými byli občané Vietnamu (4,3%, tj. 719 osob), Ruska (3,1 %, tj. 510 osob) a Běloruska (3,1 %, tj. 513 osob).
- * Při legalizaci pobytu a zaměstnávání osob formou účasti cizinců v právnických osobách jsou užívána falešná potvrzení o složení povinné částky, potvrzení o zaplacení pojištění. Nelegální pobyt cizinců bývá doprovázen i dalšími nezákonnými činnostmi, jako je vykonávání práce bez příslušného povolení, maření výkonu úředního rozhodnutí (nevycestování po vydání rozhodnutí o správním vyhoštění) nebo majetková trestná činnost. K výdělečné činnosti však bývá cizinci často zneužíváno i turistické vízum.
- **Pravomocné rozhodnutí o správním vyhoštění** bylo vydáno 15.194 cizincům (+7,2 %), zejména občanům Ukrajiny (podíl 66,9 %), občanům Číny (7 %) a Ruska (5 %). Počet rozhodnutí vydaných Ukrajincům vzrostl o 14 %, což souvisí s vyššími počty těchto osob odhalených při neoprávněném pobytu i s jejich častějším zapojením do nelegální migrace přes SH. Počet rozhodnutí vydaných občanům Číny poklesl o 22 %, souvisí s nižšími počty zjištěných při nelegální migraci přes SH. Došlo k nárůstu vydaných rozhodnutí občanům Ruska o 178 %, také u těchto osob se situace odráží v obou kategoriích nelegální migrace. Soudy uložily 2.021 trestů vyhoštění.

(podrobnější údaje viz tabulková a grafická část č. 35)

II. Opatření

- MV zpracovalo a vláda přijala dne 5. ledna 2005 usnesení č. 7 k **Informaci o plnění úkolů Akčního plánu boje s nelegální migrací za rok 2004**. Hlavním cílem akčního plánu je nalézt a uskutečňovat opatření, která by minimalizovala nelegální migraci na území ČR a vedla cizince k tomu, aby do ČR přijížděli legálně, protože to pro ně bude výhodnější.
- * MPSV průběžně plnilo úkoly a zdokonalováním informačního systému umožnilo pružnější zpracovávání agendy související se zaměstnáváním cizinců na úřadech práce.
- * V oblasti boje proti nelegálnímu zaměstnávání cizinců pokračovala činnost meziresortního orgánu pro potírání nelegálního zaměstnávání cizinců.

- V roce 2004 byl uveden do rutinního provozu **Cizinecký informační systém (CIS)**, který umožňuje kontrolu doby platnosti cestovního dokladu. Integrální součástí CIS je 14 samostatných úloh, které zabezpečují vedení údajů o cizincích. CIS je zatím zprovozněn pouze v rozsahu základních funkcí. K systému je připojeno 721 pracovišť a je využíván 6.870 uživateli služby cizinecké a pohraniční policie.
- **V květnu 2004 byl do rutinního provozu uveden systém EURODAC**, který slouží k porovnání otisků prstů osob - žadatelů o azyl nebo osob nelegálně pobývajících na území ČR s centrální databází EU. Byl zprovozněn národní přístupový bod do administrativní sítě EU Testa centrály EURODAC v Lucemburku.
- **Návrh novely zákona č. 326/1999 Sb.**, předpoklad účinnosti k 1. 7. 2005, nově řeší zřizování, provozování a podmínky pobytu zajištěných cizinců (pro účely správního vyhoštění) v zařízení pro zajištění cizinců,
 - * v souvislosti se změnou hlavy XII se do působnosti ministerstva svěřuje vymáhání nákladů spojených se zajištěním cizince v zařízení a se správním vyhoštěním. Zákonem je stanoven okruh subjektů, které jsou povinny hradit vynaložené náklady v souvislosti se zajištěním a správním vyhoštěním cizince.
 - * transponovány: Směrnice Rady 2003/86/ES ze dne 22.9.2003 o právu na sloučení rodiny, která stanoví podmínky pro uplatňování práva na sloučení rodiny se státními příslušníky třetích zemí, kteří oprávněně pobývají na území členských států; Směrnice Rady 2003/110/ES ze dne 25.11.2003 o pomoci v případech průvozu za účelem navracení leteckou cestou, která byla přijata v souvislosti se zajištěním jednotného postupu členských států EU při provádění opatření souvisejících s leteckým průvozem občanů třetích států; Rozhodnutí Rady č. 2004/17/ES upravující vyžadování dokladu o zdravotním pojištění, jako náležitost k udělení jednotného schengenského víza,
 - * další nezbytné legislativní změny s cílem soustředit do jednoho právního předpisu veškeré výjimky týkající se pobytu cizinců v tranzitním prostoru mezinárodního letiště (vymezení okruhu osob, které mohou pobývat v tomto prostoru pouze na základě uděleného letištního víza a stanovení okruhu osob, na které se tato povinnost nevztahuje),
 - * v případě víz udělených za účelem podnikání se opětovně mezi zákonné náležitosti zařazuje předložení potvrzení finančního úřadu ČR o stavu jeho daňových nedoplatků a potvrzení okresní správy sociálního zabezpečení o zaplacení pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti.
- připravuje se **další novela zákona č. 326/1999 Sb.**, jejímž cílem je implementovat směrnice Rady EU/ES a další dokumenty, které již platné jsou (např. Směrnice Rady 2003/109/ES o právním postavení státních příslušníků třetích zemí, kteří jsou dlouhodobě pobývajících rezidenty; Směrnice Rady 2004/38/ES o právu občanů EU a jejich rodinných příslušníků volně se pohybovat a pobývat na území členských států EU; Směrnice Rady 2004/81/ES týkající se vydávání povolení k pobytu občanům třetích zemí, kteří se stali obětmi obchodování s lidmi nebo kteří se stali subjektem převaděčství a spolupracují s příslušnými orgány), nebo v průběhu prací na novele v platnost vstoupí (např. směrnice 2004/114/ES, o podmínkách přijímání státních příslušníků třetích zemí za účelem studia, výměnných pobytů žáků, neplacené odborné přípravy nebo dobrovolné služby).
- **Sjednávání readmisních dohod**
 - * ve stadiu rozjednanosti jsou readmisní dohody ČR s Arménií, Gruzii (připravují se prováděcí ujednání),
 - * připravují se expertní jednání o textu readmisních dohod s Makedonií, Srbskem a Černou Horou,
 - * korespondenční cestou se jedná o návrhu dohody s Vietnamem a posuzuje se protinávrh druhé strany,
 - * návrhy na sjednání readmisních dohod byly zaslány Íránu, Iráku, Indii a Bělorusku; oslovené státy dosud nereagovaly nebo jejich reakce byla odmítavá,
 - * Česká republika byla ve věci sjednání readmisní dohody oslovena státy Beneluxu, Itálií a Švédskem; sjednání těchto dohod však nemá prioritu,
 - * v gesci EU jsou sjednány nebo rozjednány readmisní dohody se státy Hong Kong (platná k 1. 4. 2004), Macao (platná k 1. 6. 2004), Srí Lanka (v platnost by měla vstoupit v roce 2005), Albánie, Čína, Pákistán, Rusko, Ukrajina, Maroko, Alžírsko, Turecko. U těchto dohod je nezbytné, aby jednotlivé členské státy EU s příslušnými smluvními stranami po vstupu dohod v platnost sjednaly prováděcí ujednání.

- Dne 1. 10. 2004 nabyl účinnosti nový **zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti**, který činí právní podmínky zaměstnávání občanů států EU i cizinců (občanů z tzv. třetích zemí) jednoznačnými a reflektujícími aktuální stav. Zákon též usiluje o řešení problémů spojených s obcházením regulace vstupu cizinců na trh práce ČR, kdy cizinci účelově zakládají obchodní společnosti a družstva. Zákon vytvořil lepší podmínky pro kontrolu zaměstnávání cizinců, nedostatečně však řeší neoprávněné zaměstnávání cizinců tzv. společníků obchodních společností a členů družstev plnících běžné úkoly vyplývající z předmětu činnosti těchto právnických osob.
- Vláda vzala na vědomí **Zprávu o připravenosti ČR k převzetí schengenského acquis** usnesením ze dne 21. ledna 2004 č. 77. Zároveň uložila ministru vnitra založit mezirezortní pracovní skupinu, která bude pověřena organizací a prováděním hodnotících kontrolních misí v ČR v souvislosti s dokončením příprav na zapojení ČR do schengenské spolupráce. Další periodickou zprávou spolu s vyhodnocením Harmonogramu úkolů pro dokončení implementace schengenského acquis vzala vláda na vědomí usnesením ze dne 12. května 2004 č. 457, vláda zároveň stanovila referenční datum 1. července 2006, ke kterému bude ČR připravena k zahájení hodnotící procedury EU předcházející plnému zapojení do schengenské spolupráce.
 - * Úkoly na úseku udělování víz jsou v souladu se standardy EU zabezpečovány prostřednictvím systému Modernizace vízového procesu/Evidence cizinců (MVP/EVC), do něhož již byly zapojeny všechny zastupitelské úřady, kde se víza vydávají. Se vstupem do EU a přechodem na používání vízového štítku podle vzoru EU byla na zastupitelských úřadech instalována nová verze tohoto systému MVP/EVC2. Systém bude dále rozvíjen a bude doplněn o systém VISION, který umožní konzultace žádostí o vízum s příslušnými orgány dalších smluvních stran schengenské dohody. Zkušební provoz tohoto systému byl zahájen na Generálním konzulátu Drážďany k 1. 6. 2004. Zdokonaluje se spojení zastupitelských úřadů tak, aby kvalita a rychlost spojení v rámci vízového procesu odpovídala požadavkům EU.
 - * Probíhají jednání v rámci expertních skupin Komise na téma Vízový informační systém (VIS), kterých se účastní zástupce MZV. Na základě výsledků jednání bude nutné následně harmonizovat a upravit vízový program na zastupitelských úřadech ČR (MVP/EVC2) tak, aby umožnil plnou funkčnost informačního systému N-VIS a C-VIS.
 - * MZV připravuje podklady pro vypsání výběrového řízení na vybudování komunikační infrastruktury ústředí MZV se zastupitelskými úřady ČR tak, aby mohly být splněny požadavky informačních systémů SIS II a VIS na datovou propustnost a dobu pro zaslání odpovědi při bezpečnostní prověrce žadatele o vízum ČR a na pořizování biometrických údajů žadatele.
- V rámci českého předsednictví Visegrádské čtyřky se dne 19. července 2004 u příležitosti zasedání Rady JHA v Bruselu uskutečnilo **setkání ministrů vnitra V4**, kteří schválili návrh deklarace ohledně možnosti společného začlenění států V4 do schengenské spolupráce. Výsledkem českého předsednictví bylo rovněž schválení pravidel pro harmonizaci Schengenských akčních plánů a rozdělení acquis do dvou částí pro účely schengenských evaluací. V prosinci 2004 ČR zpracovala připomínky k návrhu polského předsednictví V4 k žádosti o zahájení schengenského hodnocení jednotlivých států V4. Výsledná žádost ČR deklaruje připravenost k zahájení schengenského hodnocení od 1. 1. 2006 a byla podepsána ministrem vnitra dne 29. 12. 2004. Prostřednictvím Stálého zastoupení v Bruselu byla deklarace v lednu 2005 předána Generálnímu sekretariátu Rady.
- V červenci 2004 byl ukončen 18 měsíční program PHARE 2002 **Schengenský akční plán a Schengenský informační systém - II. fáze**, jehož základním cílem byla podpora ČR při plnění Schengenského akčního plánu. Uvedený projekt se skládal ze 6 komponentů - Zavedení, fungování a využití SIS, VISION/FADO, Komunikace, Vzdělávání a školicí systém, Bezpečnost letectví, Evaluace - hodnocení nedostatků a analýza.
- Usnesením ze dne 21. ledna 2004 č. 86 vyslovila vláda ČR souhlas se sjednáním *Smlouvy mezi ČR a Slovenskou republikou, kterou se mění a doplňuje Smlouva mezi ČR a SR o úpravě režimu a o spolupráci na společných státních hranicích* ze dne 29. října 1992, ve znění Smlouvy ze dne 18. srpna 1997, která byla podepsána v Bratislavě dne 27. ledna 2004. Od února 2004 projednávají obě komory Parlamentu ČR vyslovení souhlasu s ratifikací smlouvy.
 - * Někteří poslanci a senátoři mylně ztotožňují vstup ČR a SR do EU s plným zapojením obou států do schengenského systému, přičemž neuznávají přechodné období, tzn. existenci dočasné vnější hranice

a nechápou nutnost zajištění její ochrany ve smyslu I. kategorie schengenského acquis. Z tohoto důvodu nevidí potřebu zavedení standardního režimu na česko-slovenských státních hranicích. Proti smlouvě vystupují také starostové některých příhraničních obcí, kteří mají nepodložené obavy ze zhoršení situace v příhraničí, které mnohdy vyplývají z nízké informovanosti o konkrétních ustanoveních režimové smlouvy a jejich realizaci v praxi. MV ve spolupráci s MZV intenzivně vysvětluje důvody přijetí novely režimové smlouvy. Jednání jsou vedena především s hejtmany příslušných krajů a se starosty příhraničních obcí.

- Se vstupem ČR do EU dne 1. 5. 2004 bylo zahájeno provádění společného výkonu pohraniční kontroly s orgány sousedního státu na hraničních přechodech, které splňují podmínky společného výkonu služby na tzv. jedno zastavení.
- V boji s nelegální migrací je důležitým prvkem zajištění zavádění biometrických údajů do cestovních dokladů.
- Od vstupu ČR do EU zabezpečuje Správa uprchlických zařízení MV přejímání žadatelů o udělení azylu ze zahraničí, v roce 2004 to bylo 17 případů. Jedná se o osoby, které svou žádost podali v jiné členské zemi unie, nicméně ČR je ve smyslu Nařízení Rady ES č. 343/2003 (tzv. Dublin II) příslušná k rozhodnutí ve věci jejich žádosti o azyl. Správa uprchlických zařízení zabezpečuje přepravu těchto osob ze státní hranice do azylových zařízení a poskytuje jim další služby dle zákona č. 325/1999 Sb., o azylu.
- Vláda přijala dne 5. ledna 2005 usnesení č. 5 k Realizaci **Koncepce integrace cizinců do konce roku 2004 a k jejímu dalšímu rozvoji v roce 2005**. Cílem je přiblížit postavení legálně a dlouhodobě usazených cizinců právnímu postavení občanů ČR a systematická ochrana přístupu cizinců k základním lidským právům a svobodám na území ČR.
 - * MPO vytvořilo pracovní skupinu pro schvalování a realizaci projektů v oblasti integrace cizinců. Po přijetí novely živnostenského zákona č. 167/2004 Sb. ve vztahu k zahraničním fyzickým osobám, zpracovalo MPO metodický pokyn k zajištění jednotné aplikace nové právní úpravy pro potřeby krajských živnostenských úřadů. MPO na podporu integrace cizinců zpracovalo dva projekty, Informační materiál pro zahraniční fyzické osoby o živnostenském podnikání a struktuře a působnosti živnostenských úřadů, a projekt Problematika ochrany spotřebitelů v ČR, rámcové informace pro cizince.
 - * MŠMT je věcně příslušné za vzdělávání cizinců na území ČR, vedle vzdělávání v rámci základních a středních škol zajišťuje bezplatné kurzy pro osoby, jimž byl udělen azyl, zabezpečuje aktivity v době mimo vyučování atd. Dále v souladu s usnesením vlády ČR č. 395/2002 zřídilo a provozuje specializované Zařízení pro děti - cizince zajišťující péči dětem - cizincům, které se ocitnou na našem území bez doprovodu svých zákonných zástupců. Toto zařízení v sobě zahrnuje diagnostický ústav, dětský domov se školou a výchovný ústav.

Shrnutí

V problematice nelegální migrace došlo k poklesu zjištěných nelegálních přechodů státní hranice ČR. Nejčteněji zastoupenými státními příslušníky podílejícími se na nelegální migraci přes státní hranice ČR byli občané Ruska a Číny.

Výrazně se snížil podíl žadatelů o azyl na celkovém počtu cizinců zjištěných při nelegální migraci přes státní hranice ČR, k poklesu došlo po vstupu ČR do EU.

Snížil se počet zjištěných osob, které na území ČR porušily pobytový režim.

2.2.7 Organizovaný zločin

Organizovaný zločin představuje univerzální bezpečnostní riziko. Jeho aktivity zasahují do oblastí závažné kriminality i do společenského života. Členové skupin používají k dosažení cílů jakýchkoliv prostředků, často brutálních. Organizované celky působí v mnoha evropských i zámořských zemích a vyvíjejí multikriminální aktivity (trestné činy vražd, vydírání, loupeží, podvodů jsou pro ně prostředkem k dosahování primárních cílů). Přístup státu proti organizovanému zločinu musí být systémový, zásadní je boj s korupcí a finanční kriminalitou, opatření k odčerpání výnosů z trestné činnosti.

- Monitorované zločinecké organizace jsou v přímých vazbách na zahraničí. Podle zprávy Evropského policejního úřadu Europolu z roku 2003 budou zločinecké organizace využívat nové členské státy EU jako své základny pro pašování drog, obchod s lidmi a praní špinavých peněz. Organizace působící na území ČR jsou založeny převážně na národnostní či etnické příslušnosti, jejich aktivity jsou spojené zejména s organizováním nelegální migrace, krádežemi motorových vozidel, organizováním obchodu s lidmi a prostituce, paděláním platebních prostředků, zboží či dokladů, překupnictvím odcizeného zboží, vymáháním dluhů na objednávku, vymáháním poplatků za tzv. ochranu, obchodováním se zbraněmi, střelivem a výbušninami, podvody a další trestnou činností. Průvodními jevy jsou vraždy, ublížení na zdraví, vydírání, zastrasování nebo únosy. Následuje snaha o legalizaci výnosů z trestné činnosti. Obrovské finanční prostředky, kterými disponují, umožňují využívat vyspělých technologií.
- Počet zločineckých skupin, které lze označit za skupiny organizovaného zločinu (s počtem členů cca do 30 osob) je možné podle Policie ČR odhadnout na 100. Počet členů u jednotlivých skupin je odlišný, a to podle národnostního či etnického složení skupiny, a lze ho tedy charakterizovat pouze hrubým odhadem, který vychází z matematického násobku průměru (jednalo by se zhruba tedy o 1500 – 2000 členů). Jedná se o členy a ne osoby, které jednotlivé zločinecké struktury podporují, či pro ně pracují. Odhad zastoupení jednotlivých gangů: ruskojazyčné 35 %, balkánské, včetně býv. Jugoslávie a Itálie 25 %, asijské 25 %, ostatní 15 %.

Na území ČR působí v současné době zločinecké organizace:

Ruskojazyčné:

- * Nové informace o aktivitách skupin organizovaného zločinu ze zemí býv. SSSR vypovídají o tom, že některé z nich jsou součástí nadnárodních struktur, vykazují aktivity jako sdílení infrastruktur, rozměňování podnikatelských rizik, odbourávání vzájemných konkurenčních bojů, vzájemná podpora při obcházení zákonů. Jsou plně konsolidované a směřují do poslední vývojové etapy, což znamená jejich integraci do společenských struktur státu, ovládnutí části společenských a politických aktivit, legalizaci zisků z trestné činnosti prostřednictvím veřejných investic. Pod krytím legálních subjektů se snaží získat vliv ve státních strukturách, které potom využívají k nelegální činnosti. Infiltrují se do průmyslových podniků se strategickým významem pro stát a vykonávají servis pro řadu zločineckých či netransparentních ekonomických subjektů.
- * Dle ÚOOZ za nebezpečné formy lze považovat vydírání podnikatelů, tzv. „klientů“, a vymáhání dluhů pod krycí identitou různých firem. Přitom dochází k násilným projevům. Nárůst je zřejmý u tzv. pouliční kriminality, zejména jde o loupežná přepadení. Dochází k prolínání skupin z býv. SSSR a izraelského organizovaného zločinu. Jednotlivé skupiny se zaměřují na nelegální činnost v oblasti hazardních her, obchodování s drogami a na organizování prostituce. Zároveň činnost těchto skupin doprovází vysoká míra brutality. Od roku 2003 došlo ke zvýšení jejich aktivity na našem území o 80-100 %.
- * Rizikem jsou vzrůstající finanční zisky ruskojazyčných skupin, které umožňují snadnější ovlivňování orgánů a úřadů veřejné správy. Dalším rizikem je snaha skupin původem z Kavkazu převzít teritoria na území ČR, která jsou nyní ovládána zločineckými skupinami z Ukrajiny a Ruska. V této souvislosti se stále častěji objevují autoritativní zločinecké osoby (tzv. vory v zakoně), které jsou strůjci těchto snah. Nelze vyloučit, že může dojít k násilným střetům mezi jednotlivými skupinami organizovaného zločinu. Nelze opomenout ani vnitropolitickou situaci na Ukrajině. Jedním z následků může být přelévání zisků z trestné činnosti z Ukrajiny do ČR, kde mohou sloužit k dalším nelegálním aktivitám. Stejně tak může dojít ke zvýšení migrace Ukrajinců, osob napojených na kriminální prostředí.
- * Jako další riziko lze označit zvýšenou aktivitu izraelských zločineckých struktur na území ČR a jejich úzké propojení s ruskojazyčnými skupinami. Jejím vyvrcholením byl pokus o vraždu spolumajitele kasina ROYAL v Praze.

Balkánské a italské:

- * Zabývají se trestnou činností spojenou s poskytováním sexuálních služeb za úplatu, tato trestná činnost je páchána vysoce organizovaně, s využitím několika stupňů řídicích článků, s přesně stanovenými úkoly a odpovědností, kdy dochází k prolínání legálních a nelegálních finančních prostředků. Na trestné činnosti v souvislosti s výrobou

a obchodováním s drogami se podílejí pachatelé ze zemí býv. Jugoslávie a Bulharska. Řídící články zločineckých struktur mnohdy působí mimo území ČR. Dochází k prolínání legálních a nelegálních finančních prostředků - jde zejména o nejrůznější restaurační zařízení nebo kasina se spoluvlastnickým podílem či managementem osob zejména ze zemí býv. Jugoslávie.

- * Další podíl na aktivitách mají trestné činy v souvislosti s obchodem s motorovými vozidly. Motorová vozidla jsou převážena přes území ČR nebo vyvážena z ČR do dalších zemí. Na této trestné činnosti se podílejí hlavně etničtí Albánci a Bulhaři, přičemž využívají občany ČR, kteří jim zajišťují servisní činnosti spočívající v garážování odcizených vozidel, v úpravách těchto vozidla či jejich převozu.
- * Trestná činnost proti měně spočívá nejvíce v padělání a pozměňování peněz, padělky jsou často vyráběny mimo území ČR a do ČR dováženy za účelem jejich distribuce. Výroba padělek probíhá většinou na území Bulharska a Turecka.

Asijské:

- * U vietnamských skupin lze konstatovat mírně klesající trend, pokud jde o násilnou trestnou činnost a naopak zvyšující se trend v oblasti daňových úniků a hospodářské trestné činnosti. Přetrvává spolupráce s čínskými organizacemi. Tato uskupení se zabývají obchodováním s lidmi, zbraněmi a drogami a hospodářskou trestnou činností. Jejich aktivitou jsou i padělané cestovní doklady.
- * Pokračuje spolupráce Vietnamců s ruskojazyčnými vyděračskými skupinami, podílejí se na násilné trestné činnosti, páchané na osobách z Vietnamu. Vzrostla spolupráce s osobami ze zemí býv. SSSR v oblasti obchodování s drogami. Partnery v oblasti drog jsou ruskojazyčné a čínské skupiny a domácí občané, jako zprostředkovatelé.
- * Trend zvyšování počtu žadatelů o azyl z řad osob vietnamské národnosti, mírně poklesl. Nadále se jedná o kriminální osoby, které se chtějí vyhnout trestům uloženým v domovské zemi nebo ve státech EU.
- * Jako největší problém lze označit nedodržování pobytového režimu, dále prodej padělaného značkového zboží a obrovské celní a daňové úniky.
- * Na území ČR Číňané obchodují zejména s textilem a elektronikou. Toto zboží do země dovážejí a zde prodávají osobám vietnamské národnosti za účelem dalšího prodeje. Dále Číňané vlastní velké množství restaurací, z nichž část slouží k „praní špinavých peněz“.

Arabské:

- * Jde převážně o propojení osob stejného náboženského vyznání, které vytvářejí volná sdružení. Tato sdružení jsou velmi operativní a flexibilní a tudíž je odhalování jejich struktur velmi ztíženo. Vytvářejí kontakty na domácí občany, a to i na osoby pracující ve veřejné správě. Trestná činnost se soustředí převážně na oblasti pašování a distribuce drog, zejména z oblasti Blízkého východu a severní Afriky, organizování nelegální migrace, obchod se zbraněmi, nelegální obchod s cizí měnou spojený s „praním špinavých peněz“ a leasingové podvody. Hlavními řídicími články jsou osoby arabského původu, které v ČR žijí již dlouhou dobu a často již mají státní občanství ČR. Zároveň jsou tyto osoby provázány s Araby žijícími v dalších státech Evropy.
- * Existuje riziko, že organizace vytvořené na základě arabského fundamentalismu podporující náboženský či revoluční terorismus, disponují spojením na osoby a organizace podobného zaměření po celém světě. V ČR existuje několik arabských fundamentalistických organizací. Jedná se o obchodní společnosti založené za účelem finanční podpory uvedené teroristické skupiny. Další občanská sdružení poskytují těmto organizacím logistickou podporu a zprostředkovávají kontakty.

České:

- * Jsou v poslední době registrovány ÚOOZ na krajských úrovních, kde se činnost jeví z jejich pohledu výhodnější, a to z důvodu lepší znalosti prostředí, ovládnutí osob a menší pravděpodobnosti, že se dostanou do pozornosti policejních služeb.
- * Trestná činnost osob, zapojených do českých organizovaných skupin, je mnohostranná tak, jak je to běžné i u zahraničních struktur. Pohybuje se od prosté násilné činnosti až po hospodářskou trestnou činnost. Násilná činnost bývá až následkem jiné trestné činnosti nebo je doprovodným jevem, zejména k hospodářské trestné činnosti.
- * Dvě výrazně české skupiny byly v roce 2004 realizovány v oblasti OPL. Jedna z nich (výlučně česká) se zaměřovala na obchod s extází, druhá skupina (s účastí jednoho Srba) byla polydrogová (metamfetamin, kokain, efedrin).

V oblasti páchaní organizované trestné činnosti násilného charakteru:

- * Mezi pachateli převažují osoby z býv. SSSR, Vietnamu a Číny, ale i občané ČR. Zvýšil se počet násilných trestných činů, zejména loupežných přepadení peněžních ústavů, snížil se počet trestných činů spojených s omezováním osobní svobody, jde však o latenci, ze strany poškozených často nedochází k oznamování trestné činnosti.

- * V organizovaných případech trestných činů vraždy nedošlo k výraznějším změnám, jsou prováděny na zakázku a pachatelé ihned opouštějí území ČR. Vzrůstá počet pohřešovaných osob z řad podnikatelů.
- * Nové jsou případy vydírání státu či velkých nadnárodních koncernů, kdy pod hrozbou kontaminace jedy či jinými zdraví škodlivými látkami například potravin, zdrojů pitné vody či ohrožení velké skupiny osob jsou ze strany pachatelů požadovány velké finanční částky. K páčání této trestné činnosti je využívána výpočetní technika.
- * Využitím násilí nebo pohrůžky násilím, vydíráním se zabývají organizované skupiny pachatelů s hierarchickou strukturou, využívající prvky konspirace, disciplínu, zásadu mlčenlivosti a krutou odplatu za zradu. Jejich aktivity představují specifický typ mnohostranné trestné činnosti, přičemž vykazující řadu formálních rysů shodných s legální podnikatelskou činností.

Opatření

- Mezi události, které ovlivňují problematiku organizovaného zločinu, lze zařadit zejména **vstup ČR do EU, vstup ČR do mezinárodní policejní organizace Europol a pokračování příprav na přistoupení k Schengenské dohodě**. Oblast mezinárodní policejní spolupráce dostala členstvím ČR v Europolu výrazný impuls, který se projevuje v zapojení speciálních útvarů Policie ČR do programů policejní spolupráce.
- Se Zemským kriminálním úřadem Sasko probíhají dvoustranné projekty v rámci projektů Evropské unie **INTERREG III A**. Jedná se zejména o projekt vyhodnocování činnosti a trestního stíhání uskupení organizovaného zločinu BASKE, jehož cílem je zintenzivnění spolupráce a vybudování pevných informačních míst mezi Zemským kriminálním úřadem Sasko a útvary Policie ČR, které se zabývají bojem s organizovaným zločinem. Dalším projektem je PYTHAGORAS, jehož cílem je přeshraniční spolupráce operačních štábů a speciálních policejních jednotek při vydírání, únosech, braní rukojmí a v případech teroristické násilné kriminality.
- Jedním z úkolů uložených na základě Aktualizované koncepce boje proti organizovanému zločinu z října 2000 je vytvářet legislativní a organizační **podmínky pro odčerpávání výnosů z trestné činnosti**. Hlavní gesci za tento úkol nese ministr vnitra, spolupráce je určena ministru spravedlnosti, ministru financí a řediteli BIS.
 - * V roce 2001 vznikl pracovní tým Výnosy, jehož úkolem je dohledávat nezákonně získaný majetek. V roce 2002 byl transformován v oddělení Útvaru odhalování korupce a závažné hospodářské trestné činnosti SKPV. Od 1. 7. 2004 působí oddělení v rámci nově vzniklého Útvaru odhalování nelegálních výnosů a daňové kriminality. (*V roce 2003 zajistilo oddělení majetek v hodnotě více než 647 mil. Kč, v roce 2004 více než 2 mld. Kč*). Jedním z předpokladů při ustanovení tohoto specializovaného pracoviště bylo získání konkrétních praktických poznatků o legislativních a organizačních bariérách bránících řádnému výkonu dohledání, zajištění a následné konfiskaci výnosu z trestné činnosti. Tyto poznatky jsou rozpracovávány do návrhů konkrétních legislativních a organizačních změn.
 - * Dne 1.1.2004 nabyl účinnosti **zákon č. 279/2003 Sb., o výkonu zajištění majetku a věcí v trestním řízení a o změně některých zákonů**, který představuje průlom v boji proti legalizaci výnosů z trestné činnosti tím, že upravuje způsob zajištění majetku, definuje subjekty určené k jeho správě a způsob správy tohoto majetku, řeší otázky spojené s financováním správy majetku a možnosti jeho prodeje se souhlasem nebo bez souhlasu obviněné osoby.
 - * Od 1. 7. 2004 vstoupila v účinnost novela zákona proti praní špinavých peněz, která zejména rozšířila okruh tzv. povinných osob, tzn. osob, na které dopadají povinnosti ze zákona, a které jsou povinny oznamovat podezřelé obchody FAÚ. Do této kategorie byli zařazeni auditoři, daňoví poradci, účetní, soudní exekutoři, advokáti nebo notáři. Také byla rozšířena působnost tohoto zákona na problematiku financování terorismu.
- MV považuje za potřebné sáhnout v boji proti nejzávažnějším formám organizované kriminality také k některým novým, ve světě již vyzkoušeným institutům. V českém právním řádu chybí institut, který by dostatečně motivoval členy zločineckých společenství k tomu, aby od těchto skupin odstoupili a začali spolupracovat s orgány činnými v trestním řízení. Proto MV iniciovalo ustavení institutu **tzv. korunního svědka**, který by mohl velkou měrou přispět k rozbití zločineckých struktur a k odhalování jejich trestné činnosti. Z těchto důvodů MV vypracovalo návrh právní úpravy institutu korunního svědka a předalo jej MS, které jej přiřadilo k rekonstrukci trestního zákona, návrh je projednáván v Poslanecké sněmovně (účinnost navrhována ke dni 1. ledna 2006). Současně byl Poslanecké sněmovně předložen poslanecký

návrh zákona, který navrhuje právní úpravu institutu korunního svědka včlenit do našeho právního řádu nezávisle na rekodifikaci trestního zákona, tedy cestou samostatného zákona.

- Speciální útvary Policie ČR jsou zapojeny v **pracovních skupinách Europolu** pro koordinaci taktiky a techniky při vyšetřování vražd Europol Homicide Working Group, zaměřených na padělání platebních prostředků a bezhotovostních plateb, prostřednictvím Eurojustu a Analysis Work File, zaměřených na mezinárodní terorismus, obchod s lidmi, padělání měny a ostatních platebních prostředků a aktivity mezinárodních zločineckých struktur. Jejich prostřednictvím probíhá výměna informací i činnost společných mezinárodních vyšetřovacích týmů.

Informace o opatřeních a dalších formách organizovaného zločinu jsou popsány v samostatných kapitolách - zejména v části týkající se majetkové kriminality (krádeže motorových vozidel, kriminalita v oblasti movitého kulturního dědictví) a hospodářské kriminality (duševní vlastnictví, ochrana životního prostředí, zneužívání informačních technologií), terorismu, nelegální migrace, korupce či v podkapitolách organizovaného zločinu (obchod s lidmi, oblast drog, nelegální obchod se zbraněmi).

2.2.7.1 Nelegální obchod s drogami

I. Vývoj a charakteristika

Počet zjištěných trestných činů nedovolená výroba a držení psychotropních látek a jedů 2.847 (-546, -16,1 %)

Objasněno 2.651 tr.č. (-538, -16,9 %); z toho dětmi 81 tr.č. (-26), mladistvými 207 tr.č. (-151)

Počet stíhaných pachatelů 2.085 (-100, -4,6 %); z toho dětí 62 (-11), mladistvých 179 (-110)

Počet odsouzených dle §§187-188 tr. zák 1.331 (+76)

Počet zjištěných trestných činů šíření toxikomanie 239 (-128, -34,9 %)

Objasněno 231 tr. č. (-136 tr. č., -37 %); z toho dětmi 14 tr. č. (-42), mladistvými 26 tr. č. (-62)

Počet stíhaných pachatelů 64 (-46); z toho dětí 4 (-20), mladistvých 15 (-25)

Počet odsouzených dle § 188a tr. z. 45 (-4)

Situaci v oblasti **nelegálního obchodu a šíření omamných, psychotropních látek** (dále jen „OPL“) v ČR charakterizují tyto základní faktory:

- Nabídka drog zůstává dosažitelná na celém území ČR, zejména marihuana, extáze a pervitin se rozšiřuje i do menších měst a obcí; zvyšuje se dovoz OPL cizinců přes hraniční přechody mezi ČR a SR;
- Zvýšený zájem je o hydroponicky vypěstovanou marihuanu tzv. scunk; zvýrazňují se rozdíly v kvalitě drog, OPL s nejnižší koncentrací účinné látky byly zajištěny u distributorů Romů a Vietnamců.
- Ze strany výrobců a distributorů jsou prohlubována opatření - pachatelé při nelegálním obchodu s OPL více používají menší zásilky, drženo je minimální množství OPL, k distribuci jsou využíváni nezletilí, v komunikaci je využívána nejnovější komunikační technika.

Pokud se týká zločineckých organizací a jednotlivých OPL:

- * komunita etnických Albánců je v ČR stále dominantní v obchodu s **heroinem**, s využíváním kurýrních cest dochází k vyšší propojenosti na osoby z Bulharska, Chorvatska, Bosny a Hercegoviny, Albánie a Turecka, tendence je převážet menší zásilky od 1 do 3 kg; v rámci vnitřní distribuce heroínu dochází k propojení na Araby, Vietnamce a Romy;
- * trend zásilek **kokainu** přešel od velkých zásilek, např. v obchodních nákladech, k většímu počtu menších zásilek zasílaných z Jižní Ameriky;
- * vzrůstá počet zjištěných případů tzv. hydroponického pěstování **marihuany**, zejména ve velkých pěstírnách;
- * arabské zločinecké organizace jsou zapojeny do evropského obchodu s **hašišem**, snížila se jejich aktivita v tzv. pouličním prodeji, jedním z důvodů může být, že byla zadržena a odsouzena významná část pachatelů; západoafrické zločinecké sítě organizují především kurýrní přepravu;
- * **pervitin** patří nadále v ČR mezi nejvyhledávanější OPL; v souvislosti s nedostatkem prekurzoru efedrinu (mimo jiné dané i ukončením výroby v ICN Roztoky), zůstává zvýšená výroba pervitinu z volně prodejných léčiv obsahujících efedrin (Modafen, Paralen plus, Nurofen stop grip) a k dovozu efedrinu ze SRN a zemí býv. Jugoslávie; k výrobě pervitinu je v ČR využíván i lék Kalicor, obsahující látku Piracetam; do obchodu s pervitinem a efedrinem jsou zapojeny skupiny z býv. SSSR a Jugoslávie; pokračuje prodej pervitinu v SRN, kde vzrůstá poptávka, dodáván je pod názvem Crystal.
- * pokračuje růst distribuce a konzumentů **extáze**.

(viz tabulková a grafická část č. 36)

II. Opatření:

- Dne 22. prosince 2004 byla usnesením vlády č. 1305 schválena **Národní strategie protidrogové politiky na období 2005 - 2009**. Na základě tohoto usnesení zpracovali příslušní ministři akční plány realizace národní strategie (národní strategií byla stanovena jejich struktura) a předložili je ministru a předsedovi Legislativní rady vlády do 31. března 2005. Do národní strategie byla poprvé zařazena problematika zneužívání tzv. legálních drog, tedy alkoholu a tabáku.

- V kontextu vyváženého uplatňování tří základních strategií - snižování nabídky drog, snižování poptávky po drogách a snižování potenciálních rizik spojených s jejich užíváním byly národní strategií stanoveny dva hlavní cíle:
 1. Potírat organizovaný zločin zapojený do nezákonného nakládání s drogami a vymáhat dodržování zákonů ve vztahu k distribuci legálních drog.
 2. Snižit užívání všech typů drog a potenciální rizika a škody, které mohou jednotlivcům a společnosti v důsledku jejich užívání nastat.
- MV v rámci snižování nabídky drog a poptávky po drogách pokračovalo v realizaci preventivních projektů:
 - * jednalo o **komunitní projekt v Praze 5**, cílem je propojení státních institucí a občanského sektoru nad společným tématem - kriminalita dětí a mládeže. V rámci projektu byl v MČ Prahy 5 jako jediný svého druhu vybudován **stacionář pro děti ohrožené sociálně patologickými jevy a užíváním návykových látek**;
 - * formou odborných seminářů pokračoval **Preventivní projekt pro střední školy**, smyslem je vzdělávání ředitelů škol a pedagogických pracovníků v oblasti školního násilí, právního vědomí, zneužívání návykových látek. MV vypracovalo pro semináře pracovní a učební texty a ve spolupráci se specialisty, zejména z Policie ČR, zajišťuje přednáškovou činnost.
- MŠMT zásadně nesouhlasí s názory o relativně malé škodlivosti marihuany. V souladu s usnesením vlády č. 393/2004 a č. 1305/2004 začalo MŠMT v roce 2004 zpracovávat Strategii prevence společensky nežádoucích jevů u dětí a mládeže na období 2005 - 2008.
- Na boj proti nelegálnímu obchodu s OPL se zaměřují cílené společné akce Policie ČR a celních orgánů (např. při nejvýznamnější akci Šalvěj bylo zajištěno 25 kg heroinu s odhalením organizátorů přepravy z Turecka a při další akci zadrženo téměř 9 kg hašiše z Holandska).
- Pokračuje spolupráce skupiny Krystal složené ze zástupců policie a celní správy SRN a Policie ČR Národní protidrogové centrály a Generálního ředitelství cel. Významným přínosem je nákup velkokapacitního rentgenového přístroje pro celní orgány.

Množství zadržených OPL v ČR v roce 2004

látko	Praha	NPC+OBOZ	Stř.	Jč.	Zč.	Svč.	Vč.	Jm.	Sm.	Přestupky	Celní správa	CELKEM
Amfetamin (g)	0	0	0	1,5	0	1,1	0	0	0	0	44,7	47,3
Amfetamin (tbl)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	14	14
Anabolika (tbl)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	318	318
Braun (ml)	0	0	1000	0	0	0	0	0	0	0	0	1000
Cannabis (g)	515,469	826,284	17823,4108	4486,87	6544,858	9240,238	2208,56	117138,873	1810,79	6178,9174	1753,82	168528,0902
Cannabis-rostliny	26	43	111	99	226	279	180	291	362	0	0	1617
Cannabis-sazenice	0	0	0	0	0	0	0	0	118	0	0	118
Cannabis-semena (g)	0	0	0	0	96	0	0	0	0	2,1662	0	98,1662
Clonazepam (g)	0	0	0	0	1,25	0	0	0	0	0	0	1,25
Diazepam (tbl)	0	0	0	0	0	5	0	0	39	0	0	44
Efedrin (g)	500	204	0,547	1,26	104,65	5,99	0	8,19	0	0,38	0	825,017
Hašis (g)	3,8123	13851,12	5346	7	37,63	2077,5	0	53,2	0	36,2242	1280,36	22692,8465
Heroin (g)	57,8201	35581	18,6		81,81	138,87	0	10,38	10,8	4,3548	0	35903,6349
Kodein (g)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4,4	4,4
Kokain (g)	7,25	572,7	0	0	0	0	0	153	0	0	2549,8	3282,75
LSD (trip)	2	0	0	0	0	0	0	266	0	1	57	326
Lysolávký (g)	0	5	0	60	36,81	0	0	3,03	0	1,8948	0	106,7348
Mateční roztok (l)	0	20	0	0	0	0	0	0	0	0	0	20
Metamfetamin (g)	344,4212	852,3	120,2683	78,546	1105,717	392,21	43,559	279,1672	131,4391	60,002	15,4	3423,0298
Metamfetamin (tbl)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	200	200
Morfin (ml)	0	0	11	0	0	0	0	0	0	0,3671	0	11,3671
Neuro (tbl)	0	0	0	0	0	0	0	0	30	0	0	30
Opium	0	0	0	0	0,73	0	0	0	0	0,9597	0	1,6897
Paracetamol	0	35000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	35000
Pěstírna	2	2	0	0	2	1	2	2	3	0	0	14
Pseudoefedrin (g)	0	0	0	0	0	0	89	0	0	0,241	0	89,241
Rohypnol (tbl)	0	0	0	0	0	6	0	0	51	0	0	57
Subutex (tbl)	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
Subutex (g)	0	0	0	0	0	0	0	0,016	0	0	0	0,016
Toluen (ml)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2000	0	2000
Valoron (ml)	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	2
Varna - metamfetamin	13	10	17	2	10	61	9	73	53	0	0	248
XTC/MDMA (g)	12,3902	0	0	0	0	2,5	0	4,2106	0	4,2662	1,8	25,167
XTC/MDMA (tbl)	226	24179	80844	65	0	238	51	2680	45	28	23	108379

2.2.7.2 Obchod s lidmi

Důležitou změnu v boji proti obchodování s lidmi znamenalo přijetí novely trestního zákona (zákon č. 537/2004 Sb.), která zavedla novou skutkovou podstatu trestného činu obchodování s lidmi (§ 232a, dosavadní § 246 zrušen) reagující na posilování role trestněprávní represe v oblasti boje proti obchodování s lidmi za účelem sexuálního zneužívání, otroctví, nevolnictví a nucené práce v mezinárodním měřítku. Novela nabyla účinnosti k 1. listopadu 2004. Nové znění není formulováno jen pokud jde o přeshraniční obchodování (z ciziny nebo do ciziny), ale vztahuje se i na vnitrostátní obchodování s lidmi. Zároveň došlo k rozšíření výčtu účelů obchodování s lidmi na sexuální vykořisťování obecně, nucenou práci, otroctví a nevolnictví (původně se jednalo pouze o obchod s lidmi za účelem pohlavního styku).

- Největší pozornost organizovaných zločineckých skupin v oblasti obchodu s lidmi za účelem sexuálního zneužívání se soustřeďuje na ženy a děti. Případy lze nadále dělit do tří skupin. ČR je jednak zemí cílovou, popř. tranzitní, dále zemí zdrojovou. Kromě toho se uplatňuje obchodování s lidmi na území ČR bez překročení státní hranice.
- V případech, kdy je ČR zemí cílovou nebo tranzitní, patří k nejvíce obchodovaným ženy z Ukrajiny, Ruska, Běloruska, Moldávie, Litvy, Rumunska, Bulharska a Slovenska. Další početnou skupinu tvoří ženy z Číny a Vietnamu, kde se jedná o uzavřené národnostní komunity, a spolupráce s policejními orgány je z jejich strany téměř nulová, neboť přetrvávají obavy o bezpečnost jejich rodinných příslušníků v zemích jejich původu.
- V případech obchodování se ženami z ČR do zahraničí, se jedná převážně o české ženy, obchodované do zemí EU a dále např. do Japonska nebo Mexika. V cílových zemích pak dochází často k fyzickému násilí. Tyto ženy jsou nejčastěji ochotny spolupracovat s policejními orgány v zahraničí.
- Pro trestný čin obchodování s lidmi za účelem pohlavního styku (§ 246 tr. z.) bylo v r. 2004 **vyšetřováno a stíháno 30 osob**, pravomocně odsouzeno pak 12 osob.
- Policie se soustřeďuje na odhalování organizování komerčního sexuálního zneužívání dětí. Jde o latentní trestnou činnost, jejíž pachatele jsou převážně cizinci. Dochází k rozmachu šíření dětské pornografie na internetu. Tato trestná činnost je nyní postižitelná díky novelizovanému ustanovení § 205 tr. zákona Ohrožení mravnosti. Podle tr. zákona hrozí distributorům a výrobcům tohoto druhu pornografie pouze trest odnětí svobody do tří let nebo peněžitý trest, tato trestní sazba naprosto neodpovídá společenské nebezpečnosti této trestné činnosti.
- Problematickou zůstává oblast obchodu s lidmi za účelem nucené práce, o které doposud není k dispozici dostatek informací. Oběťmi se stává část cizinců nelegálně pracujících na území ČR, kteří jsou nuceni pracovat v tíživých podmínkách a dostávají minimální plat. Mezinárodní organizace pro migraci zpracovává Výzkum rozšíření a forem obchodu s lidmi za účelem nucené práce. Na základě výsledků navrhne MV opatření v rámci vyhodnocení a aktualizace Národní strategie boje proti obchodu s lidmi.
- V rámci vyšetřování trestné činnosti související s obchodem s lidskými orgány se specializovaný útvar policie zabývá prověřováním poznatků, které naznačují, že bude možno brzy zahájit trestní stíhání. K tomu přispěla novelizace ustanovení § 209a tr. zákona Nedovolené nakládání s tkáněmi a orgány, s účinností od 1.9.2002. Při šetření případu je úzce spolupracováno s policejními službami Nizozemí a Slovenska.
- U organizovaných skupin se zvyšuje brutalita, při každém odhaleném případě jsou zajišťovány ilegálně držené střelné zbraně, zvyšuje se snaha o ovlivňování a zastrašování svědků, hlavní řídicí články disponují značnými finančními prostředky.

Opatření

- Koncepční rámec tvoří **Národní strategie boje proti obchodování s lidmi za účelem sexuálního vykořisťování v ČR**, schválená usnesením vlády č. 849/2003. Materiál zmapoval dostupné informace o problematice obchodu s lidmi v ČR, zhodnotil legislativní a administrativní podmínky pro trestně právní postih pachatelů obchodu s lidmi a řešení postavení obětí a navrhl opatření ke zlepšení situace. Pokračuje plnění zadaných úkolů. Do 30. června 2005 předloží ministr vnitra vyhodnocení a aktualizaci národní strategie.

- V květnu 2004 byl zahájen projekt PHARE „*Posilování boje proti obchodování s lidmi*“, ve spolupráci s Velkou Británií a Nizozemím.
 - * Uspořádáno bylo pět kulatých stolů v regionech (v Karlových Varech, Holešově, Ústí nad Labem, Praze a Plzni). Účastníci byli seznámeni s Národní strategií boje proti obchodování s lidmi v ČR a Programem podpory a ochrany obětí, s aktivitami nevládních a mezivládních organizací, posílána byla spolupráce místních organizací. Jako doprovodná akce byl v rámci části kulatých stolů promítán film „Lilya 4-ever“.
 - * Prioritou MV je proškolení a vzdělávání policistů na základních útvarech, kteří hrají důležitou roli při prvním kontaktu s potencionálními obětí, při její identifikaci a zajištění pomoci. V rámci projektu Phare a ve spolupráci se zahraničními experty budou vytvářeny jednak specializační kurzy k problematice obchodu s lidmi, jednak jsou přizpůsobovány vzdělávací osnovy policejního školství tak, aby odrážely moderní a proaktivní policejní přístup k obchodování s lidmi.
- MV připravilo **Zprávu o plnění Národního plánu boje proti komerčnímu sexuálnímu zneužívání dětí (léta 2002 až 2004) a jeho aktualizace na další období (léta 2004 až 2006)**, kterou vláda schválila usnesením ze dne 21. července 2004 č. 718. Zpráva obsahuje Plán úkolů boje proti komerčnímu sexuálnímu zneužívání dětí na období let 2004 až 2006.
 - * Mezi nejdůležitější úkoly patří zajištění úlohy územní samosprávy v oblasti sociálně – právní ochrany dětí na úrovni regionů v rámci dalšího postupu reformy veřejné správy a stabilizace systému spolupráce na této úrovni. Důležité je posilovat vzdělávací aktivity zaměřené na implementaci efektivnějších metod sociální práce i trestního postihu do praxe. Velkým úkolem bude rozvoj zajištění dlouhodobé péče o oběti komerčního sexuálního zneužívání dětí, zejména podpory nevládních organizací, které by odpovídající péči o děti mohly zajišťovat a vytvářet tak alternativu k funkcím, které plní stát. Je nutné rozšiřovat používání senzitivních metod Policie ČR v detekci případů komerčního sexuálního zneužívání dětí a dalších rizikových jevů na úrovni jednotlivých komunit, kde působení orgánů státu a samosprávy a nevládních organizací přináší nejlepší výsledky.
- Jednou z priorit MV je účinné řešení problematiky prostituce. MV připravilo **návrh zákona o regulaci prostituce**. Návrh byl předložen vládě v dubnu 2005. Nabytí účinnosti se předpokládá k datu vypovězení Úmluvy o potlačování a zrušení obchodu s lidmi a využívání prostituce druhých osob.
- Důležitou změnu přinesl zákon č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže, který s účinností od 1. 1. 2004 do trestního zákona zavádí **nový trestný čin v ustanovení § 217a Svádění k pohlavnímu styku**. Toto ustanovení nově kriminalizuje komerční sexuální zneužívání osob ve věku 15-18 let.
- Na sklonku roku 2003 MV a Úřad vlády iniciovalo ve spolupráci s chebským okresním policejním ředitelstvím a Městským úřadem v Chebu **pilotní projekt**, jehož úkolem je získávat informace související s výskytem komerčního sexuálního zneužívání dětí v chebském regionu a provádět opatření. Policisté se soustředí i na další rizikové jevy, kterými jsou zasaženy sociálně vyloučené komunity. Kromě trestně právního postihu pachatelů hraje důležitou roli i spolupráce se sociálními pracovníky Městského úřadu Cheb a se základními školami v Chebu. Takto nastavený systém spolupráce umožňuje efektivnější poskytování pomoci dětským obětem, včetně řešení sociální situace jejich rodin. Součástí činnosti týmu je i prevence a osvěta, která spočívá v přednáškové činnosti na základních školách, v pořádání letních táborů pro děti nebo v posílené hlídkové činnosti v rizikových lokalitách v Chebu. Samozřejmostí je také úzká spolupráce a pravidelné operativní porady s policejními orgány SRN. Tento model spolupráce, který se ukazuje jako velice efektivní nejen v boji proti zneužívání dětí, bude v následujícím období zaváděn i do dalších regionů. V rámci realizovaného projektu vznikl v Chebu specializovaný tým „EGER“, který se ve spolupráci s dvěma romskými asistentkami Policie ČR pro spolupráci s romskou komunitou zabýval údajnou „velkou prostitutí romských dětí“, nepodloženým tvrzením německé nevládní organizace KARO.
- MV je za ČR gestorem **Programu Evropské komise DAPHNE II k prevenci a potlačování násilí na dětech, mladých lidech a ženách a k ochraně obětí a rizikových skupin**, přijat rozhodnutím Evropského parlamentu a Rady č. 2004/803/EC. Zahrnuje povinnost rozšiřovat informace o programu a v omezené míře i poskytovat poradenství.
 - * MV zveřejnilo informaci o programu DAPHNE II na svých internetových stránkách a prostřednictvím RVPPK informovalo o programu ostatní ústřední orgány státní správy. V rámci výzvy I v roce 2004 nepředkládala žádná česká organizace samostatný projekt zaměřený na ženy. Partnersky, ale na osmi projektech zaměřených na ženy,

případně na ženy, děti a mládež, spolupracovalo 11 českých organizací. Na úspěšných projektech se podílely dvě z nich. V rámci výzvy II v roce 2004 figurovaly dvě české organizace jako překladatelské. Projekt jedné z nich, Ligy lidských práv, byl podpořen 43 000,- EUR. Partnersky se na projektech úspěšných v rámci výzvy II zaměřených na ženy podílely čtyři české organizace.

- Během roku 2004 proběhla příprava institucionalizace **Programu podpory a ochrany obětí obchodování s lidmi**, který byl pilotně zahájen v rámci projektu OSN v roce 2003. V roce 2004 do něj bylo zařazeno 11 obětí. Na program kromě MV a PČR participují nevládní organizace La Strada, Sdružení Česká katolická charita, Rozkoš bez rizika a mezivládní organizace IOM. Program byl financován z prostředků Strategie prevence kriminality na léta 2004-2007 (v roce 2004 vyčleněno 4 mil. Kč). V rámci projektu vzniká na PČR informační systém, ve kterém budou zpracovávány informace k obětem trestné činnosti obchodování s lidmi. V oblasti ochrany a podpory obětí obchodu s lidmi jsou hlavními úkoly pomoci rozšíření i na ostatní formy obchodu s lidmi a zlepšení dosažitelnosti programu ve všech regionech ČR a pro všechny cílové skupiny.
- S účinností od 1. října 2004 došlo v zákoně o zaměstnanosti k novelizaci § 97, která umožňuje v ČR legálně pracovat cizincům pobývajícím na našem území na základě víza za účelem strpění pobytu. Tato novelizace se přímo týká obětí obchodování s lidmi, které – jsou-li zařazeny do Modelu ochrany a podpory obětí obchodování s lidmi – mají v ČR legalizovaný pobyt práv na základě víza za účelem strpění pobytu.
- MV zpracovává návrh novely zákona o pobytu cizinců, k implementaci směrnici Rady 2004/81/ES ze dne 29. dubna 2004, týkající se vydávání povolení k pobytu občanům třetích zemí, kteří se stali oběťmi obchodování s lidmi nebo kteří se stali subjektem převaděčství a spolupracují s příslušnými orgány. Tato novela přesněji vymezí podmínky, za kterých oběť obchodu s lidmi může v ČR obdržet dlouhodobý nebo trvalý pobyt.
- Dle usnesení vlády č. 395/2002 o Konceptu umístování, vzdělávání a výchovy dětí s jazykovou bariérou, včetně nezletilých žadatelů o azyl bez doprovodu, v zařízeních ústavní výchovy bylo MŠMT od 15. června 2004 zprovozněno **Zařízení pro děti - cizince**. Toto zařízení do konce roku 2004 přijalo více než 75 dětí cizinců nacházejících se na území ČR bez doprovodu rodičů. Dosavadní zkušenosti zařízení jednoznačně hovoří ve prospěch snížení útěkivosti zde umístěných dětí ve srovnání s jejich umístěním v síti běžných ústavních zařízení. Toto pracoviště úzce spolupracuje i s příslušnými útvary PP ČR a cizinecké policie s cílem zamezit páchaní trestné činnosti dětmi cizinci, ale především zabránění páchaní trestné činnosti na dětech samotných.
- * Problematika sexuálního vykořisťování je v MŠMT rozpracována v Rámcovém vzdělávacím programu pro základní školu a rozpracovává se v připravovaných Rámcových vzdělávacích programech pro gymnaziální vzdělávání a pro střední odborné vzdělávání, dále v Pravidlech pro rodiče a děti k bezpečnému užívání internetu, Informaci pro odbory školství krajských úřadů, předškolní zařízení, školy a školská zařízení Spolupráce předškolních zařízení, škol a školských zařízení s Policií ČR při prevenci a při vyšetřování kriminality dětí a mládeže a kriminality na dětech a mládeži páchané. Ve své práci školy dále využívají příručku pro učitele Sexuální výchova (Problematika dětské pornografie a její prevence na škole) i dříve obdrženou publikaci Komerční sexuální zneužívání dětí. Násilí na dětech .
- Policisté se zúčastnili řady **odborných mezinárodních seminářů** zaměřených na problematiku obchodu s lidmi.

2.2.7.3 Nelegální obchod se zbraněmi, výbušninami a nebezpečnými chemickými a biologickými látkami

- Podle poznatků policie je největším problémem vysoce latentní **nedostatečné znehodnocování zbraní**, které jsou posléze uváděny do plně funkčního stavu a prodávány. Policie ve spolupráci s MPO iniciovala jednání s cílem zpřísnění podmínek v této oblasti, kde v současnosti neexistuje žádná kontrola. Dalším celosvětovým problémem je problém tzv. **reexportů**, kdy jeden stát prodá zbraně do země, která může rovněž volně obchodovat s tímto materiálem, ale následně toto zboží putuje do třetí země, která podléhá embargu na obchodování se zbraněmi, a je deklarováno třeba jako jiné zboží nebo materiál, přičemž všechny zainteresované strany předem vědí, o jakou transakci jde. Ohrožení rovněž představují organizované skupiny, které získávají zbraně k páčání trestné činnosti, to se týká i trhavin.
 - * Po vstupu ČR do EU zůstala tato problematika v národním kontrolním režimu, i když v úzké spolupráci s ostatními členskými státy a v souladu s právními předpisy EU.
 - * Obchod se zbraněmi a vojenským materiálem podléhá mezinárodním kontrolním režimům, jichž je ČR členem. Rizika obchodu se zbraněmi a vojenským materiálem vyplývají zejména z možného zneužití ve válečných konfliktech a také z jejich zneužití skupinami organizovaného zločinu nebo teroristů.
- Úsilí mezinárodního společenství je zaměřeno na **nešíření jaderných, chemických, biologických, tzn. včetně bakteriologických a toxinových zbraní (ZHN) a jejich nosičů**. Potřeba zvyšování úrovně kontrolních mechanismů pro vývozy zboží a technologií dvojího užití²¹ vyplývá ze skutečnosti, že některé země nadále rozvíjejí své raketové programy a programy ZHN. V r. 2004 se jednalo především o Korejskou lidově demokratickou republiku, Írán a Sýrii.
- Situace v ČR je obdobná jako v minulých letech. Většina těchto materiálů pochází pravděpodobně ze zemí býv. Sovětského svazu, opakovaně je zjišťována snaha občanů ČR a SR o nelegální obchodování s těmito materiály, přičemž jde často ze strany prodávajících o podvod.
- Rizikem zůstává **nelegální obchod s vojenským materiálem**, nově i výroba speciálního podkaliberního střeliva. Podle MPO je případné riziko zejména u osob, které nejsou ve zjevném spojení s legálním zahraničním obchodem s vojenským materiálem. Veškerá činnost žadatelů o povolení a držitelů povolení může být zákonnými prostředky monitorována.
- Důležitým aspektem je dle policie nedostatečné zabezpečení státní hranice ČR proti nelegální přepravě, snadné podmínky zakládání firem pro obchod a znehodnocování zbraní a nebezpečného materiálu.
 - * V r. 2004 disponoval povolením k zahraničnímu obchodu s vojenským materiálem vysoký počet právnických osob²². Je nutné důsledně ověřovat informace žadatelů o povolení k zahraničnímu obchodu s vojenským materiálem. Rozšiřování vydaných povolení na nové subjekty, ve kterých figurují stejné osoby ve statutárních orgánech a které mají stejné teritoriální zaměření se stejným předmětem podnikání jako subjekty, které již získaly povolení k zahraničnímu obchodu s vojenským materiálem, není žádoucí.
 - * Riziko dle BIS představuje také případný vývoz a prodej autorských práv k podkaliberní střele LUGER LIBRA SNAIL z produkce společnosti LIBRA, a. s. Proti střele SNAIL nejsou současné ochranné prostředky jednotlivce dostatečné (neprůstřelné vesty, přílby apod.). Případný prodej autorských práv ke střele SNAIL subjektům, u kterých nelze vyloučit zneužití této munice, znamená riziko pro bezpečnostní složky ČR i jiných zemí. MPO spatřuje riziko zejména ve volném nakládání s již vyrobeným střelivem. Otázka prodeje autorských práv je dle MPO druhotná.
 - * V případě ekologické likvidace armádní munice, která probíhá dle usnesení vlády č. 798/2003, existuje riziko nezlíkování munice či delaborátů a jejich následné zneužití v rámci nelegálních obchodů.

(Problematika zbraní a střeliva, nedovoleného ozbrojování viz kapitola Násilná kriminalita).

²¹ Zákon č. 594/2004 Sb., jímž se provádí režim ES pro kontrolu vývozu zboží a technologií dvojího užití a prováděcí předpis - nařízení vlády č. 595/2004 Sb. a vyhláška SÚJB č. 179/2002 Sb., která stanoví seznam vybraných položek a položek dvojího použití v jaderné oblasti ve smyslu zákona č. 18/1997 Sb., o mírovém využívání atomové energie a ionizujícího záření (atomový zákon), a o změně a doplnění některých zákonů, v platném znění.

²² Ke dni 28. prosince 2004 disponovalo v ČR platným povolením 130 právnických osob.

Opatření

- MV v boji proti nelegálnímu obchodu se zbraněmi a radioaktivním materiálem klade důraz na meziresortní a mezinárodní spolupráci, především se sousedními státy, často formou hraniční spolupráce; výměna poznatků probíhá i s dalšími státy (USA, Velkou Británií, Francií, Švýcarskem, Itálií atd.).
 - * Pokračovala dobrá a standardní spolupráce se zainteresovanými subjekty, především se jedná o Český báňský úřad, Státní úřad pro jadernou bezpečnost, Státní ústav pro radiační ochranu, Státní ústav jaderné, chemické a biologické obrany, Generální ředitelství cel, MZe, MZd, MO, ať již v expertní podobě nebo při konkrétních akcích. Na problematiku týkající se nelegálního obchodu se zbraněmi a radioaktivním materiálem se zaměřuje řada vzdělávacích aktivit a stáží určených především Policii ČR.
- Byla vytvořena **centrální databáze informačního systému pohřešovaných a nalezených zbraní (P-ZBRANĚ)**, bylo provedeno školení uživatelů a systém byl uveden do zkušebního provozu. Byly provedeny úpravy pro evidování údajů Evropských zbrojních průkazů.
- Kontrola **vývozu a technologií dvojího užití** je po vstupu ČR do EU prováděna na základě nařízení Rady (ES) č. 1334/2000 v platném znění, které je přímo použitelné ve všech členských státech. Prováděcím předpisem k tomuto nařízení je zákon č. 594/2004 Sb., jímž se provádí režim Evropských společenství pro kontrolu vývozu zboží a technologií dvojího užití, který nabyl účinnosti dnem 3. prosince 2004. Ke stejnému datu nabylo účinnosti nařízení vlády č. 595/2004 Sb., které stanovuje jednotný formulář žádosti o individuální a souhrnné vývozní povolení a mezinárodní dovozní certifikát. Nový zákon zrušuje dosavadní právní předpisy, upravující kontrolu vývozu a dovozu zboží a technologií dvojího užití, tj. zákon č. 21/1997 Sb., včetně jeho změn a prováděcích předpisů.
- Počátkem roku 2004 byl **novelizován zákon č. 38/1994 Sb., o zahraničním obchodu s vojenským materiálem**. Novela spočívala v tom, že v případech, které svým usnesením schválí vláda, stát prostřednictvím MO nebo MV přímo vstupuje do obchodních případů. V průběhu roku 2005 se počítá s další novelou tohoto zákona tak, aby návrh novely byl předložen na jednání vlády do 31. října 2005.
- V roce 2004 byl Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR předložen a schválen vládní **návrh zákona o kontrole obchodu s výrobky, jejichž držení se v České republice omezuje z bezpečnostních důvodů**, a o změně některých zákonů (sněmovní tisk č. 766). Tento zákon nahradí dosavadní zákon č. 62/2000 Sb., o některých opatřeních při vývozu nebo dovozu výrobků a o licenčním řízení. Předpokládá se, že nový zákon nabude účinnosti v průběhu roku 2005.
- MPO ve spolupráci s MV a MO připravilo na základě usnesení vlády ze dne 17. srpna 2004 č. 764 **návrh zákona o nakládání s vojenským materiálem** na území České republiky, který má být vládě předložen do 31. května 2005.
- **Celní správou** bylo uskutečněno celkem 20 případů, převážně byly zajištěny pistole a náboje.
 - * Nejvýznamnějším případem bylo zajištění 1.200 pistolí ČZ vzor 52, které byly zjištěny při provádění domovních prohlídek a prohlídek jiných prostor v rámci akce provedené ve spolupráci s ÚOOZ Policie ČR. Ve spolupráci s Licenční správou MPO byl řešen 1 případ pokusu o nelegální dovoz vojenského materiálu. Následnou kontrolou byl zjištěn 1 případ nelegálního vývozu vojenského materiálu kategorie SVM 10, který byl postoupen k zahájení správního řízení Licenční správě MPO. Dále bylo celními orgány přijato jedno opatření na základě odnětí 2 licencí na vývoz vojenského materiálu.

2.2.7.4 Padělání

- Rok 2004 lze charakterizovat nárůstem počtu padělaných platidel i bezhotovostních platebních prostředků. **Došlo k nárůstu padělků EUR a Kč, k poklesu padělků USD.** Nejvýraznější podíl na zadržovaných 1.261 ks padělcích měny EUR mají bankovky nominální hodnoty 500, 200 a 50 EUR. Dále bylo zadrženo 794 ks padělků měny USD (-70 ks), převážně bankovek 100 USD.
- Výrazně vzrostl počet padělků české měny na 4.389 ks (+1.756 ks). Na nárůstu se podílejí nejvíce padělky bankovek nominální hodnoty 5.000 Kč, dále 1.000 Kč, 500 Kč, následují 2.000 Kč.
 - * K poklesu došlo u pozměněných bankovek na 84 kusů (-2.989), na poklesu se podílí zejména vymizení pozměněných bankovek vyhotovených tzv. shapiroovým řezem. Pokračoval výskyt padělaných karet a šeků, směnek a cenných listin. Charakteristické je mezinárodní organizované propojení pachatelů;
 - * Vzrůstá počet padělaných platebních karet, zejména tzv. skimming platebních karet – padělání načtením dat a jejich přenesení na tzv. blank-plast, případy zaznamenány nejvíce na bankomatech v Praze, Ostravě, Olomouci, Brně a v jejich okolí.
 - * Na základě poznatků policie lze předvídat růst padělků měny EUR, české měny a platebních karet.
- Pro trestné činy padělání a pozměňování peněz (§§ 140-142 tr. z.) bylo pravomocně odsouzeno 98 (-13) osob.

Opatření

- Policie ČR provozuje v testovacím režimu systém BANKA, který eviduje výskyty padělků platebních prostředků. Pokračuje spolupráce s KÚP, Národními ústřednami INTERPOL a EUROPOL, ČNB, Státní tiskárnou cenin, GR cel, GR poš, MF, OPTAGLIO. Pokračuje preventivní činnost, především konzultace s ČNB a školení se Sdružením bankovních karet.
- Pokračuje spolupráce Policie ČR v rámci mezinárodních skupin (Europol – AWF Danube zaměřený na padělky Euro, tým Baltic Wolker, tým Soya, tým Awf Terminal zaměřený na padělky bezhotovostních prostředků).
- Za účelem analýzy, vyhodnocení trestné činnosti a pachatelů v oblasti podvodného zneužívání platebních karet formou tzv. bankomatového skimmingu byla v rámci Policie ČR zřízena pracovní skupina Karty.

Shrnutí ke kapitole 2.2.7

V oblasti organizovaného zločinu **nedošlo k výrazným změnám**, činnost zločineckých organizací se na našem území odvíjí od trendů mezinárodního organizovaného zločinu. Vzhledem ke vstupu ČR do EU pokračuje rostoucí zájem zločineckých organizací o pronikání do západní Evropy prostřednictvím ČR. Dominantní zůstávají ruskojazyčné zločinecké organizace, vyznačují se profesionalitou, nadnárodním charakterem a disponují velkými finančními prostředky; jejich aktivity bývají kryty legálními subjekty.

Aktivity zločineckých organizací se projevují v mnoha oblastech (zejména korupce, nelegální obchod s drogami, obchod s lidmi, nelegální migrace, nelegální obchod se zbraněmi, padělání, závažná hospodářská kriminalita včetně kriminality na úseku duševního vlastnictví, životního prostředí apod.). Doprovázeny jsou násilnými projevy.

V oblasti padělání došlo k **nárůstu padělaných bankovek EUR a Kč.**

Za prioritní v boji proti nejzávažnějším formám organizovaného zločinu považuje MV zavedení ve světě již vyzkoušených institutů, zejména odčerpávání výnosů z trestné činnosti a ustavení institutu tzv. korunního svědka; prioritou resortu vnitra je právní regulace prostituce.

2.2.8 Terorismus

- Situace v ČR je v oblasti terorismu srovnatelná s většinou středoevropských zemích, tedy **z hlediska otevřených teroristických projevů klidná**. ČR se v průběhu roku 2004 nestala dějištěm žádné akce, kterou lze označit za teroristický útok klasického charakteru, tedy politicky motivované násilí nebo pohrůžka násilím, jehož cílem je (vedle případných obětí a škod na místě útoku) zejména vyvolání atmosféry strachu ve společnosti.
- Zároveň však existuje důvodné podezření na přítomnost a opakovaný transit kontaktních osob některých zahraničních teroristických skupin na území ČR. Na území ČR byl zjištěn zájem o nákupy zbraní či technologií ze strany osob podezřelých ze spolupráce s teroristickými organizacemi a byly zaznamenány i snahy o založení poboček zahraničních nevládních organizací, podezřelých z podpory terorismu.
- Ačkoli se nejedná o klasické teroristické akce, je pro ČR značně **znepokojující občasný výskyt incidentů, kdy dochází k použití nebo k výhrůžce použitím výbušnin** (ale i chemických a biologických látek) při akcích kriminálního charakteru bez politického podtextu (vyřizování účtů mezi zločineckými skupinami, případy vydírání, adresované státu resp. jiným veřejným nebo soukromým subjektům).
- Nejčastěji zmiňovaným motivem případného teroristického útoku na území nebo proti zájmům ČR je angažování státu v aktuálním globálním protiteroristickém úsilí, včetně nasazení kontingentů v Iráku a Afghánistánu nebo poskytování prostorů pro vysílání rozhlasové stanice Svobodná Evropa.
- Z potenciálních pachatelů teroristických aktivit se nejčastěji spekuluje jak o cizincích (tranzitujících či krátkodobě nebo dlouhodobě usazených na území ČR), tak o domácích extremistech z ultralevé či ultrapravé části spektra. Vyloučit zcela nelze ani zapojení rezidentů zahraničních rozvědek nebo akce psychicky narušených osob.
- V souvislosti s tím patří mezi nejvíce exponované cíle potenciálního teroristického útoku v ČR zastupitelské úřady některých zemí (USA, Velká Británie, Izrael), letiště a letový provoz, rozhlasové stanice, např. Radio Free Europe, případně místa s velkou koncentrací turistů, např. židovské památky na Starém městě v Praze. Pominout nelze ani tzv. „měkké“, nestřežené cíle, ať již infrastrukturní povahy, nebo charakteristické přítomností velkého množství osob (pražské metro, hypermarkety, velké kulturní a sportovní akce).

Opatření

- Navzdory klidné situaci se ČR na eventualitu konfrontace s terorismem soustavně připravuje. Sumarizací výsledků a nově navrhovaných opatření (zejm. zahraničně-politického, vojenského, logistického, legislativního, organizačního a analytického charakteru) je **Národní akční plán boje proti terorismu**. Jeho aktualizované znění pro rok 2004 bylo schváleno usnesením vlády ze dne 19. května 2004 č. 479. Další aktualizace dokumentu se vztahuje k datu 31. prosince 2004. Její vyznění reaguje i na aktuální vývoj na úrovni EU po útocích v Madridu v březnu 2004 (tj. závěry Evropské deklarace proti terorismu a nových aktualizací Akčního plánu Rady EU proti terorismu).
- Úroveň připravenosti ČR na případný teroristický útok na jejím území, nebo proti jejím zájmům v zahraničí, je možné označit za odpovídající. Za priority ČR pro rok 2005 v oblasti boje proti terorismu jsou jednoznačně považovány:
 - * **Ratifikace a plná implementace Úmluvy OSN o potlačování financování terorismu**. Současný stav, kdy je ČR, vedle Irska, jedinou zemí EU, která Úmluvu dosud neratifikovala, znevěrohodňuje míru zapojení státu do aktuální fáze celosvětového protiteroristického úsilí.
 - * Zajištění takové úrovně **relevantních oprávnění zpravodajských služeb a Policie ČR**, vztahujících se k oblasti boje proti terorismu, které odpovídá úrovni jejich partnerů v dalších zemích EU a které bere v potaz současnou úroveň moderních technologií, které jsou v masovém měřítku zneužívány zločineckými strukturami, včetně teroristů.
 - * Zajištění odpovídajících finančních prostředků pro uskutečnění klíčových a unijně koordinovaných aktivit, jmenovitě **zavádění biometrických údajů do cestovních dokladů**.

- V rámci ÚONVDK SKPV působí oddělení mezinárodní spolupráce a financování terorismu jako celek specializovaný na odhalování a vyšetřování trestné činnosti související s financováním terorismu. Útvar je rovněž zapojen do mezinárodních aktivit jako jsou AWF – analytické pracovní soubory při Europolu, které slouží k mezinárodní výměně informací týkajících se terorismu. Útvar je také jediným policejním útvarem určeným k přijímání oznámení FAÚ MF o podezřelých transakcích ve smyslu zákona č. 61/1996 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti, v souvislosti s podezřením na financování terorismu.
- Veškerá protiteroristická opatření, ke kterým je v ČR přistupováno, jsou koncipována s respektem k ochraně základních lidských práv a svobod.
- Investigativní činnost *speciálních policejních složek* je zefektivňována zaváděním nových informačních technologií zaměřených na automatizaci odborných analýz shromažďovaných poznatků, vyhodnocování textových informací a vytěžování vazeb mezi vyšetřovanými subjekty.
- Oblast odstraňování následků případných teroristických útoků je aktivitou, která je koordinována i v rámci Evropské unie (v souladu s tzv. principem solidarity). V rámci ČR v roce 2004 proběhlo cvičení BESKYDY, jehož scénář byl založen na výbuchu tzv. špinavé bomby před obchodním střediskem. Do cvičení byly vedle složek IZS ČR zapojeny i požární sbory z Polska a Slovenska.
- Pro eventuality dalších zásahů IZS ve vztahu k terorismu jsou připraveny tzv. Typové činnosti společného zásahu složek IZS (např. v případě použití radiologické zbraně, nástražného výbušného systému, atd.).
- Policie ČR ÚOOZ je zapojena do účinné mezinárodní policejní spolupráce spočívající ve výměně informací prostřednictvím Policejní pracovní skupiny pro terorismus (PWGT), Styčné kanceláře (BDL) a organizací Interpol (projekt FTF) a Europol (analytické pracovní skupiny AWF).
- Bylo prováděno šetření k osobám zadrženým nebo podezřelým z trestné činnosti spojené s terorismem v zahraničí. Spolupráce probíhala především s Velkou Británií, Rakouskem, SRN a Slovenskem. Celkem bylo prověřováno v rámci PWGT 461 osob, v rámci Europolu 44 osob, v rámci Interpolu 296 osob, v rámci FTF Interpolu 315 osob a cestou styčných důstojníků či bezpečnostních attaché při velvyslancích 18 osob.
- Spolupráce na úrovni Rady EU je realizována cestou BDL nebo ve formě účasti na jednáních Working Party on Terrorism Rady EU. Provoz komunikačního systému BDL byl zahájen 7.5.2004, tedy bezprostředně po vstupu ČR do EU. Jeden z pracovníků Odboru terorismu a extremismu ÚOOZ je rovněž pověřen funkcí Národního korespondenta pro terorismus v rámci spolupráce EUROJUST. Dále lze uvést spolupráci s USA, Izraelem, Kanadou a Japonskem a kontakty s Alžírskem a Tuniskem.
- Některé operativní informace jsou rovněž prověřovány v rámci spolupráce s BIS, VOZ a ÚZSI, která rovněž zajišťuje pro ÚOOZ informace ze zahraničí a provádí analýzy.
- V trestním zákoně byla vymezena trestní odpovědnost za spáchání či přípravu teroristického útoku podle **nové skutkové podstaty § 95 tr. z. Teroristický útok**. S definicí teroristického útoku byly pozměněny skutkové podstaty trestných činů dle § 91 tr. z. Vlastizrada, § 96 tr. z. Záškodnictví a v kontextu problematiky organizovaného zločinu především § 163a tr. z. Účast na zločinném spolčení, kde došlo ke zvýšení trestní sazby v případech, kdy je tento trestný čin spáchán v souvislosti s teroristickým útokem.
- Byla zpracována **Informace k problematice zesílení prevence proti narušení funkčnosti poštovních služeb nebezpečnými zásilkami a terorismem** jako reakce na doporučení Plánovacího výboru pro civilní spoje (CCPC NATO). Součástí materiálu je i analýza potřeb vybavení sběrných přepravních uzlů náhradními energetickými zdroji včetně finanční kalkulace.
- MV se zabývá **bezpečností židovských objektů** a jejich okolí na území ČR, zejména v hl. m. Praze. Zástupci MV, Policie ČR, pražské samosprávy a židovských institucí zmapovali možné hrozby a rizika v daných lokalitách a navrhli celek opatření k zabezpečení zejména historického centra a dalších židovských objektů na území Prahy. Posílena byla hlídková činnost Policie ČR v těchto oblastech, byly instalovány kamery Městského kamerového systému hl. m. Prahy a byla provedena řada dopravně-bezpečnostních opatření. Pozornost této problematice bude věnována i nadále.

- V oblasti **bezpečnosti civilního letectví** patřily mezi nejdůležitější aktivity:
 - * Problematika je řešena v rámci meziresortní komise pro bezpečnost civilního letectví při MD, na mezinárodní úrovni v rámci regulačního výboru pro bezpečnost při Evropské komisi, bezpečnostních výborů a komisí organizací ICAO a ECAC.
 - * Zvýšená ostraha letišť, kontroly perimetru letišť a veřejně přístupných částí, ochrany řízení letového provozu, v oblasti bezpečnosti letů a rizikových letů; rozšíření kontrol cestujících, prohlídek letadel, provádění předběžných pohovorů s cestujícími, doprovodů některých letů.
 - * Mezi MD a MV byla projednána dohoda o realizaci doprovodů letadel policií. Neozbrojené doprovody zabezpečují jen právnické osoby s povolením MD, a to na základě žádosti leteckých dopravců.
 - * Dva měsíce po vstupu ČR do EU bylo zřízeno oddělení doprovodu letadel v rámci PČR služby cizinecké a pohraniční policie. Oddělení zajišťuje průvozy cizinců přes letiště Praha-Ruzyně, letecké eskorty, bezpečnostní prohlídky letadel ČSA směřované do vytipovaných destinací a na základě bezpečnostní analýzy z důvodu možného teroristického útoku i bezpečnostní doprovody vybraných linek ČSA.
 - * Byly vydány Národní program bezpečnostního výcviku a Národní program řízení kvality v oblasti bezpečnosti a Národní bezpečnostní program, který nabyl účinnost v květnu 2004.

Další související informace - viz příloha Informace o problematice extremismu na území ČR v roce 2004.

Shrnutí

Přes klidnou situaci se ČR soustavně připravovala na eventualitu konfrontace s terorismem. Sumarizací nově navrhovaných opatření zejména zahraničně-politického, vojenského, logistického, legislativního, organizačního a analytického charakteru je Národní akční plán boje proti terorismu a jeho výroční aktualizované znění. Jeho vyznění reaguje i na aktuální vývoj na závěry Evropské deklarace proti terorismu a nových aktualizací Akčního plánu Rady EU proti terorismu.

Úroveň připravenosti ČR na případný teroristický útok na jejím území nebo proti jejím zájmům v zahraničí, je možné označit za odpovídající. Za priority ČR v oblasti boje proti terorismu jsou jednoznačně považovány:

Ratifikace a plná implementace Úmluvy OSN o potlačování financování terorismu.

Zajištění takové úrovně relevantních oprávnění zpravodajských služeb a Policie ČR, které odpovídá úrovni jejich partnerů v dalších zemích EU.

Zajištění zavádění biometrických údajů do cestovních dokladů.

Veškerá protiteroristická opatření, ke kterým je v ČR přistupováno, jsou koncipována s respektem k ochraně základních lidských práv a svobod.

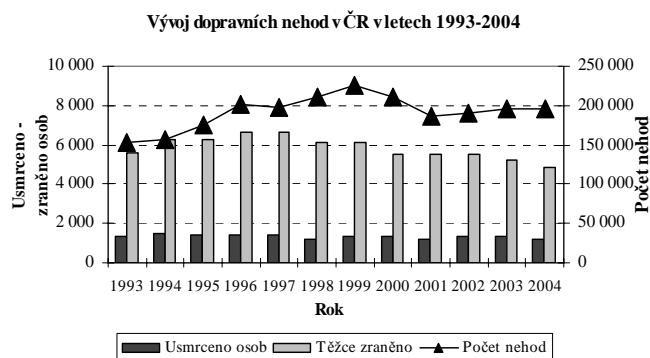
2.2.9 Bezpečnost silničního provozu

I. Vývoj a charakteristika

Počet dopravních nehod: 196.484
(+633, +0,3 %)

Následky dopravních nehod:

usmrcených osob: 1.215 (-104, -7,9 %)
těžce zraněných osob: 4.878 (-375, -7,1 %)
lehce zraněných osob: 29.543 (-769, -2,5 %)
způsobené hmotné škody: 9,69 mld. Kč
(+353,1 mil. Kč, +3,8 %)

- **Stagnace počtu dopravních nehod** (+0,3 %) byla provázána snížením počtu usmrcených osob, těžce zraněných osob i lehce zraněných osob, způsobené hmotné škody se zvýšily. Hodnota hmotných škod je oproti roku 1995 téměř dvakrát vyšší. Za posledních deset let je počet usmrcených třetí nejnižší, těžce zraněných je nejnižší a počet lehce zraněných osob dosáhl páté nejvyšší hodnoty; počet dopravních nehod odpovídá průměru.

* Z celkového počtu usmrcených bylo 444 řidičů osobních automobilů, 261 spolujezdců v osobním automobilu, 243 chodců, 99 cyklistů 74 řidičů motocyklů, 44 řidičů nákladních automobilů. Z celkového počtu usmrcených bylo 27 dětí (- 9), z toho bylo 18 dětí spolujezdců a 9 dětí chodců.

* Počet nehod, kdy viník nehody z místa ujel, mírně poklesl, přesto počet těchto nehod je vysoký (17.175).

* Z hlediska zavinění je situace obdobná jako v předešlých letech, nejvíce nehod zavinili řidiči motorových vozidel, rovněž podíl usmrcených osob je nejvyšší u jimi zaviněných dopravních nehod. Chodci zavinili 1.911 dopravních nehod. K nárůstu došlo v počtu nehod zaviněných nepřiměřenou rychlostí a způsobených lesní zvěří a domácími zvířaty.

* Hlavní příčinou nehod řidičů motorových vozidel zůstává nesprávný způsob jízdy - především nevěnování pozornosti řízení vozidla, nedodržení bezpečné vzdálenosti za vozidlem, nepřizpůsobení rychlosti stavu vozovky atd. Celkem 114.063 nehod připadá na nesprávný způsob jízdy, tj. 63,2 %, který je tak stále nejčetnější hlavní příčinou nehod řidičů motorových vozidel, dalších 17,9 % nehod připadá na nedání přednosti v jízdě, 16,6 % nehod připadá na nepřiměřenou rychlost jízdy a 2,3 % nehod zavinili řidiči z důvodu nesprávného předjíždění. Nejvíce usmrcených osob připadá na nehody zaviněné z důvodu nepřiměřené rychlosti jízdy, 461 osob, tj. 41,8 % následků nehod zaviněných řidiči motorových vozidel.

* Nižší byl počet nehod pod vlivem alkoholu (-7 %) i následků těchto dopravních nehod (počet usmrcených o 52 osob a počet zraněných o 912 osob). Pod vlivem alkoholu bylo zaviněno 4,5 % nehod z celkového počtu.

* Nejtragičtějším dnem byl čtvrtek 23. 12. 2004, kdy při dopravních nehodách zahynulo 16 lidí.

* Za dobu konání akcí Kryštof v roce 2003 a 2004 bylo Policii ČR nahlášeno 13.703 nehod, při kterých 69 osob zahynulo, 281 bylo těžce zraněno a 1.814 lehce zraněno. V porovnání s obdobným obdobím předchozích let bylo nahlášeno o 1.392 nehod méně a nižší jsou i počty usmrcených a zraněných osob – o 25 usmrcených, resp. 694 zraněných. Počet nehod ve dnech konání akcí tak byl nižší o 9,2 %, počet usmrcených byl nižší o 26,6 %, počet těžce zraněných o 35,1 % a počet lehce zraněných o 23 %.

- Pro trestné činy v dopravě dle §§ 201, 201a, 223, 224 180 a 208 tr. z. bylo pravomocně odsouzeno 4.084 osob (-2.802). Nejvíce osob bylo odsouzeno pro trestné činy ublížení na zdraví z nedbalosti – těžká újma na zdraví podle § 224 tr. z. (1.595) a trestný čin ohrožování pod vlivem návykové látky dle § 201 tr. z. (1.606).

(Další informace viz kapitola Přestupky, část týkající se dopravní policie, tabulková a grafická část č. 37-40)

II. Opatření

- MD a zástupci dalších resortů zejména MV spolupracovali na vytvoření **Národní strategie bezpečnosti silničního provozu**, schválené usnesením vlády ze dne 28. dubna 2004 č. 394.

- Usnesením vlády ze dne 1. září 2004 č. 833 byla zřízena Rada vlády pro bezpečnost silničního provozu.
- Usnesením vlády ze dne 1. září 2004 č. 834 byl vysloven souhlas vlády se zřízením **Nadace BESIP**.
- Předložen byl opět vládní **návrh novely zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích** a o změně některých zákonů, s cílem posílit nástroje sloužící k prosazování pravidel silničního provozu v oblasti rychlostního chování.
- V souvislosti s pokračujícím vysokým počtem dopravních nehod a nepříznivým vývojem jejich následků MV připravilo **Resortní akční plán bezpečnosti a plynulosti silničního provozu**, který navazuje na Národní strategii bezpečnosti silničního provozu. Jeho základním cílem je radikální snížení počtu usmrčených osob v provozu na pozemních komunikacích, těžkých následků dopravních nehod a počtu dopravních nehod. Zaměřen je především na intenzivní dohled na bezpečnost silničního provozu zejména v oblasti dodržování rychlostních limitů, řízení motorových vozidel pod vlivem alkoholu a používání zádržných systémů. Dílčím cílem je i zkvalitnění analytické práce a vyhodnocování účinnosti přijatých opatření, zlepšení technických podmínek pro práci policie, zkvalitnění legislativy a podstatné zvýšení vymahatelnosti práva a preventivně výchovná činnost úzce koordinovaná s dohledem. Významným záměrem je i větší zainteresovanost nižších územněsprávních celků, veřejnosti a nestátních subjektů v oblasti bezpečnosti silničního provozu – zejména v oblasti prevence a identifikování a odstraňování nehodových lokalit. Součástí materiálu jsou i opatření ke zvýšení plynulosti silničního provozu. Resortní akční plán je každoročně vyhodnocován.
- Z celkového počtu dopravně bezpečnostních akcí (DBA) v roce 2004 byly na kontrolu řízení motorových vozidel pod vlivem alkoholu a jiných návykových látek zaměřeny 3 DBA „Y“. Mimo nich bylo uskutečněno 27 DBA „Y“ na úrovni kraje a 685 na úrovni okresu. V rámci těchto kontrolních akcí bylo zadrženo 19.835 řidičů s pozitivním výsledkem. Na místě bylo vyřízeno 1.560 případů, za něž byly uloženy blokové pokuty v celkové výši 1.437.100,- Kč. Ostatní případy byly oznámeny příslušným správním úřadům.
- Byl ustanoven pracovní tým ze zástupců MD, MV, Policejního prezidia a Ředitelství silnic a dálnic, který připravuje a předkládá návrhy na řešení nehodových míst na dálnicích.
- MV ve spolupráci s MI a MD připravilo materiál **Jednotný systém dopravních informací pro ČR**, který byl v květnu 2005 předložen vládě. Cílem předložení je snaha o vybudování jednotného systému sběru, zpracování a sdílení dopravních informací v České republice.
- Policie se zapojila po vypracování nového systému dopravního zpravodajství a posiluje vybavení dopravní policie. 14 vozidel služby dopravní policie zn. Ford Mondeo ST 220 v policejní verzi bylo vybaveno mobilní verzí systému automatické kontroly vozidel umožňující datové vstupy do policíi dostupných informačních systémů přes radiové spojení, automatickou kontrolu projíždějících vozidel proti pátrání po vozidlech a registru vozidel a automatickou prostorovou lokalizaci vozidla v terénu.
- **V oblasti prevence:**
 - * V rámci programů prevence kriminality na místní úrovni byly v roce 2004 podpořeny projekty ke zvýšení bezpečnosti silničního provozu. Šlo o instalaci samoukazujících měřičů rychlosti do obcí, ve kterých je opakovaně překračována rychlost jízdy a dochází k závažným dopravním nehodám.
 - * **V rámci činnosti MV a Policie ČR** byla počtvrté realizována celostátní dopravně preventivní akce *Jablko nebo citron*. Zúčastnilo se jí 3.456 dětí a 627 policistů, kteří společně měřili rychlost vozidel v okolí základních škol.
 - * V létě 2004 byl zahájen ve spolupráci s Českou pojišťovnou projekt *Gentleman silnic*. Na základě informací dopravních policistů ocení pojišťovna s policií osoby, které při dopravní nehodě perfektně poskytly první pomoc a zachránily lidský život. Kromě vyjmenovaných projektů bylo uspořádáno mnoho besed a přednášek pro různé cílové skupiny.
 - * V rámci projektů zaměřených na bezpečnost silničního provozu spolupracuje MV od roku 2003 s nadací Malina na realizaci projektů zaměřených na kriminalitu v dopravě a její prevenci. Výsledkem

intenzivní spolupráce jsou *filmy s dopravně bezpečnostní tematikou* (spolupráce MV, MŠMT, MD - BESIP a P ČR):

- * Film „Bourá jen blb?“ byl natočen v červenci 2003 a v roce 2004 distribuován prostřednictvím nadace a Policie ČR nejširší veřejnosti. 30 minutový film obsahuje modelové situace, se kterými se řidiči nejčastěji setkávají a při kterých dochází k dopravním nehodám.
- * Film „Auto je zbraň“ – natočen na podzim 2003, distribuován v roce 2004 a určen absolventům autoškol, obsahuje modelové situace, ve kterých noví řidiči nejčastěji chybují. Film je distribuován prostřednictvím obcí – odborů dopravy a obdrží jej každý nový absolvent autoškoly.
- * Filmy „Bezpečná cesta, Červený blesk, Soutěž“ byly natočeny v roce 2004 a jsou určeny dětem mateřských, základních, speciálních škol a víceletých gymnázií. Mají preventivní charakter a obsahují modelové situace z oblasti silničního provozu, se kterými se děti a mládež nejčastěji setkávají.

Filmy jsou od listopadu 2004 distribuovány do všech uvedených škol. Distribuci zajišťují Domy dětí a mládeže a PIS Policie ČR. V roce 2005 je plánována doprovodná celostátní soutěž.

- * V oblasti primární prevence proběhl 3. ročník celorepublikového projektu Policie ČR *Ajaxův zápisník č.1 a č. 2. Zápisníků*, ve kterých policejní pes učí děti kromě jejich práv a povinností např. dopravní výchovu a vlastní bezpečnost, rozdali policisté 90.000 kusů. Projekt je kladně hodnocen pedagogickou i rodičovskou veřejností.
- * **V rámci činnosti MD** proběhly preventivní informační kampaně *Nepijte, když řídíte!*, *Smrt se nepoutá!*, *Viditelnost*, *The Action* – nový multimediální pořad pro youngsters.
- * Dopravní výchova na školách podle nové koncepce se týkala 243 tis. školních dětí.
- * Byly zabezpečovány kurzy bezpečné jízdy na kluzné fólii na celém území ČR, kterými prošlo 1.053 účastníků.
- * Ve spolupráci s Nadací Partnerství byla vydána příručka *Jak zklidnit dopravu v obcích*. Byly připraveny exkurze pro zástupce obcí v oblasti zklidňování a doprovodné semináře.
- * Ve fázi přípravy jsou dále projekty *Bezpečná cesta do školy* a *Bezpečná škola*.
- * Odvysíláno bylo 38 pořadů pravidelného seriálu STOP v ČT 1 a ČT 2 a 25 informativních šotů TV Prima.

Shrnutí

Stagnující počet dopravních nehod provázel pokles počtu usmrcených osob, těžce zraněných osob i lehce zraněných osob, zvýšily se však způsobené hmotné škody. Hlavní zásady jsou definovány v Národní strategii bezpečnosti silničního provozu, MV připravilo Resortní akční plán bezpečnosti a plynulosti silničního provozu. Jeho základním cílem je radikální snížení počtu usmrcených osob v provozu na pozemních komunikacích, těžkých následků dopravních nehod a počtu dopravních nehod..

Velkou úlohu sehrává prevence, pokračovala realizace preventivních projektů a dopravně preventivních akcí.

2.2.10 Kriminalita páchaná v oblasti železniční dopravy

I. Vývoj a charakteristika

Počet zjištěných trestných činů 3.560 (+357)

Počet objasněných trestných činů 1.072 (+126)

Výše objasněnosti 30,1 % (+0,6 %)

- **Podíl trestné činnosti spáchané na železnici** představuje **1 %** z celkové kriminality. Na této trestné činnosti se často podílejí organizované skupiny, pachatelé jsou jak občané ČR, tak cizí státní příslušníci.
 - * Nejvíce se na zjištěných trestných činech podílí majetková kriminalita (68,7 %). Negativní nadále zůstává situace u krádeží zásilek přepravovaných po železnici, zejména pokud se týká výše zjištěné škody.
 - * Krádežemi spáchanými ve vlacích na cestující veřejnosti bylo poškozeno celkem 814 (+227) osob, z toho 104 (-30) cizích státních příslušníků. Nejvíce bylo poškozeno občanů Slovenska, USA, Velké Británie a Japonska.
 - * Pozornost je věnována přepravě fanoušků na vybraná fotbalová utkání, příznivců extremistických skupin; pozornost je i nadále věnována přepravě jaderného paliva, přepravě zbraní a střeliva apod. (celkem bylo chráněno Policií ČR 24 přeprav jaderného materiálu a 338 zásilek převážně průmyslových tržavin).
 - * Českým drahám, a.s. byly majetkovou trestnou činností v r. 2004 způsobeny škody 61,192 mil. Kč.
- Specifickou oblastí jsou **železniční nehody**. Jako trestné činy bylo řešeno 33 (+5) železničních nehod se škodou 35,2 mil. Kč (+23,6 mil. Kč) a 33 (+3) nehod s účastí vozidel železničního a silničního provozu se způsobenými škodami ve výši cca 22,4 mil. Kč. Nebezpečné jsou případy házení různých předmětů na jedoucí vlaky či kladení překážek na koleje.

II. Opatření

- Policie ČR se podílela na činnosti nově zřízené komise u odboru osobní přepravy GŘ Českých drah, a.s., jejímž hlavním úkolem je navrhnout opatření k eliminaci kriminality na železnici. Kromě Českých drah, a. s., pokračovala spolupráce policie se Správou železniční dopravní cesty, s. o..
- Zástupce Policie ČR se zúčastnil jednání mezinárodní organizace evropských železničních policí a železničních společností COLPOFER. Předmětem jednání byly zejména okolnosti související s teroristickými útoky v železniční dopravě.
- MD se účastní mezinárodních jednání se sousedními státy k postupu v boji proti trestné činnosti na železnici. Železniční správy zajistily informovanost o způsobu hlášení případů okradených cestujících orgánům policie.

Shrnutí

Trestná činnost spáchaná na železnici se mírně se zvýšila. Největší podíl 69 % představuje majetková trestná činnost.

K opatření k eliminaci kriminality na železnici by měla přispět činnost nově zřízené komise u odboru osobní přepravy GŘ Českých drah, a.s., které se účastní Policie ČR. Pokračuje mezinárodní spolupráce, zejména se sousedními státy.

2.2.11 Ochrana utajovaných skutečností

I. Vývoj a charakteristika

- V oblasti ochrany utajovaných skutečností podle zákona č. 148/1998 Sb., o ochraně utajovaných skutečností a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (zákon), došlo v roce 2004 k **nárůstu zaznamenaných případů porušení ochrany utajovaných skutečností**. Národnímu bezpečnostnímu úřadu (NBÚ) bylo oznámeno 26 případů neoprávněného nakládání s utajovanou skutečností (o 6 více než v roce 2003). Ve většině případů se jednalo o porušení vyhlášky NBÚ č. 137/2003 Sb., o podrobnostech stanovení a označení stupně utajení a o zajištění administrativní bezpečnosti.

* NBÚ dále vedl v souladu s ustanovením § 71 zákona v 31 případech správní řízení s fyzickými a právními osobami o uložení pokuty za porušení povinností stanovených zákonem, přičemž ve 14 případech bylo řízení zastaveno, neboť odpadl důvod řízení, ve 13 případech byla uložena pokuta a ve 4 případech nebylo správní řízení ještě ukončeno.

II. Opatření

- Zákon č. 386/2004 Sb., kterým se mění zákon č. 148/1998 Sb., o ochraně utajovaných skutečností a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, prodloužil platnost zákona do 30. června 2005, neboť zákonem č. 436/2003 Sb., kterým se mění zákon č. 555/1992 Sb., o Vězeňské službě a justiční strážci ČR, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, byla platnost zákona stanovena pouze do 30. června 2004.
- Bylo novelizováno nařízení vlády č. 246/1998 Sb., kterým se stanoví seznamy utajovaných skutečností, ve znění pozdějších předpisů. Touto novelou došlo k *úpravě seznamu utajovaných skutečností v působnosti České národní banky*, přibyl *nový seznam utajovaných skutečností v působnosti Ministerstva informatiky* a došlo k úpravě stupňů utajení u vybraných utajovaných skutečností.
- Byla dokončena **příprava nového zákona o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti**, který by měl nahradit stávající zákon. Předpokládané nabytí účinnosti je dne 1. ledna 2006.
- Do podmínek MV byly realizovány zásady zákona o ochraně utajovaných skutečností, zejména opatření v personální, administrativní a objektové bezpečnosti, bezpečnosti informačních systémů a kryptografické ochrany. Cílem je minimalizovat neoprávněné nakládání s utajovanými skutečnostmi. Nově nastupující pracovníci k útvarům MV byli proškolení z předpisů upravujících ochranu utajovaných skutečností; proškolení probíhalo obdobně v rámci odborné přípravy u vedoucích funkcionářů MV, zaměstnanců MV, zaměstnanců a příslušníků Policie ČR a HZS, určených k seznamování se s utajovanými skutečnostmi. Uskutečněn byl celostátní seminář a proškolení pracovníci ústředních orgánů státní správy odpovědní za zajišťování bezpečnostní ochrany objektů.
- Prováděny byly kontroly na úseku administrativní a objektové bezpečnosti a bezpečnosti informačních systémů se zaměřením na vytváření podmínek pro zabezpečení ochrany utajovaných skutečností ze strany vedoucích pracovníků a jejich dodržování.
- Se vstupem ČR do EU dochází ke zvýšené četnosti utajované korespondence mezi ČR a EU. Proto probíhaly *přípravné práce pro zabezpečení elektronického přenosu utajovaných dat stupně utajení "Vyhrazené" v rámci systému "Extranet EU"*.
- K provádění bezpečnostních prověrek byly NBÚ v souladu se zákonem poskytovány informace z databází MV a Policie ČR

Shrnutí

NBÚ a MV přijímaly a zdokonalovaly opatření na ochranu a sdílení utajovaných informací. Byla dokončena příprava nového zákona o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti, který nahradí stávající zákon. Předpokládán nabytí účinnosti je dne 1. ledna 2006.

Důležité je provádění kontrol na úseku administrativní a objektové bezpečnosti a bezpečnosti informačních systémů se zaměřením na vytváření podmínek pro zabezpečení ochrany utajovaných skutečností.

Se vstupem ČR do EU dochází ke zvýšené četnosti utajované korespondence mezi ČR a EU. Proto je třeba soustředit se na zabezpečení elektronického přenosu utajovaných dat.

2.2.12 Vyšetřování zločinů komunismu

- Prioritou Policie ČR úřadu dokumentace a vyšetřování zločinů komunismu SKPV (ÚDV) v roce 2004 bylo, vzhledem ke snížení počtu podnětů, dohledávání případů trestné činnosti policejními orgány v archivech. Rozšířila se přednášková činnost na všech stupních škol a byla prohloubena mezinárodní spolupráce s obdobnými organizacemi v zahraničí, v rovině dohledávání, výměny poznatků a ve společné přednáškové činnosti.
- V ÚDV probíhalo **trestní stíhání v 93 případech**, z toho převedeno do roku 2004 bylo 9 případů a zahájeno trestní stíhání bylo ve dvou nových případech, ukončeno bylo 5 spisů a 6 jich zůstává neukončeno. Průměrná doba vyšetřování trestních věcí činila 16,6 měsíce (v roce 2003 44 měsíců, v roce 2002 32,2 měsíce, v roce 2001 24,6 měsíce).
 - * Celkem bylo za dobu trvání ÚDV **trestně stíháno 187 obviněných**, do roku 2004 bylo převedeno neukončené tr. stíhání proti 12 obviněným, zahájeno tr.stíhání bylo proti 8 obviněným, ukončeno proti 6 obviněným a dosud neukončeno tr. stíhání proti 12 obviněným. Počty vydaných rozhodnutí k obviněným osobám (celkem/rok 2004) dokladují následující údaje: zastaveno bylo dle § 172/1a tr. řádu 6 osob/ 0; zastaveno dle § 172/1b tr. řádu 25/1; zastaveno dle § 172/1c tr. řádu 23/0; zastaveno dle § 172/1d tr.řádu 18/3; zastaveno dle § 172/1e tr.řádu 1/0, přerušeno dle § 173/1 tr. řádu 7/0; předaných NPO 109/2 (včetně opakovaných NPO 183/3); obžalováno 87/2 (včetně opakovaných obžalob 113/3) a pravomocně rozhodnuto soudem 73/13 (nepodmíněně odsouzeno bylo 6 osob, podmíněně odsouzeno bylo 19 osob, 17 osob bylo zproštěno obžaloby, trestní stíhání bylo zastaveno /nejčastěji z důvodu promlčení/ v 31 případech). Jednalo se především o trestné činy zneužívání pravomoci veřejného činitele, vlastizrady, těžké újmy na zdraví, útisku, porušování povinností strážní služby atd.
 - * Celkem bylo prověřováno 1.372 věcí, v roce 2004 bylo evidováno 131 nových věcí, ukončeno bylo 100 věcí a zbývá ukončit 201 věcí; průměrná doba prověřování věcí byla 20 měsíců.
- **Úsek dokumentace** se zaměřuje zejména na shromažďování a analýzu faktů souvisejících s protiprávností komunistického režimu a odporem proti němu:
 - * Vydány byly publikace Českobratrská církev evangelická v agenturním rozpracování StB od P. Dinuše, Romové v českých zemích v letech 1945-1989 od N. Pavelčíkové, Československá justice v letech 1948-1953 v dokumentech II, III od J. Vorla, A. Šimánkové a L. Babky v ediční řadě Sešity (č. 11, 12 a č. 9, 10). Přípravovány byly sborníky k problematice 50. let a katolické církve, publikace o smrti Jana Masaryka, o pohraniční strážní se seznamem zastřelených na státních hranicích, reedice seznamu popravených. Veškeré publikace ÚDV jsou přednostně zasílány veřejným knihovnám, středním a vysokým školám, institucím a státním organizacím.
 - * Pokračovala přednášková činnost zaměřená na problematiku vyrovnání se s komunistickou minulostí (celkem více jak 100), např. na Filosofické fakultě University Karlovy v Praze, Fakultě humanitárních studií University Pardubice, ARC Kolín, VOŠP Praha, FPE ZČU Plzeň, VŠE, gymnáziu Domažlice atd., k této problematice také

probíhala lektorská činnost pedagogických pracovníků středních škol ve spolupráci s pedagogickými centry; ÚDV se podílel také na výstavě Český a slovenský exil ve 20. století.

* Celkem bylo zdokumentováno 234 případů, v roce 2004 14 nových věcí; ukončeno bylo 5 věcí, k 31.12.2004 zůstává neukončeno 89 spisů.

- ÚDV zveřejňuje své informace *na internetových stránkách v 6 jazykových mutacích*, dále se *soustřeďuje na mezinárodní spolupráci* (SRN, Polsko, Slovensko), významná byla návštěva pí Marianne Birthler, Spolkového zmocněnce pro podklady Stasi. Zástupci ÚDV se zúčastnili konference ve Wroclavi na téma „Češi – Slováci – Poláci. Mezi vynuceným přátelstvím a skutečnou solidaritou“, pracovní cesty se uskutečnily např. do SRN a Slovenska, na dobré úrovni pokračuje spolupráce s USA a Francií. Pro sdělovací prostředky, domácí i zahraniční, uskutečnil ÚDV více než 200 výstupů, byl vydán propagační materiál prezentující činnost úřadu. Zvýšil se zájem veřejnosti, včetně zahraniční, o činnost úřadu. ÚDV byl oceněn medailí cti a vděčnosti Jana Masaryka.

Shrnutí

Prioritou Policie ČR úřadu dokumentace a vyšetřování zločinů komunismu SKPV bylo, vzhledem ke snížení počtu podnětů, dohledávání případů trestné činnosti policejními orgány v archivech.

Rozšířila se přednášková činnost na všech stupních škol a byla prohloubena mezinárodní spolupráce s obdobnými organizacemi v zahraničí.

Informace o činnosti úřadu jsou zveřejněny na internetových stránkách v 6 jazykových mutacích, byl vydán propagační materiál prezentující činnost úřadu.

3. Politika v oblasti veřejného pořádku a vnitřní bezpečnosti

Příslušné resorty a instituce přijaly řadu opatření, jejichž cílem je zefektivnit nastavení systému co nejvíce snižujícího kriminální jednání a jeho dopadů na občany. Podrobněji o těchto aktivitách je pojednáno přímo v příslušných částech Zprávy. Součástí kapitoly jsou dále opatření MV a Policie ČR, jako hlavního garanta za oblast veřejného pořádku a vnitřní bezpečnosti, vztahující se zejména k oblasti preventivní, ekonomické, personální, organizační a vzdělávacím aktivitám.

3.1 Přehled základních koncepčních a analytických dokumentů

Vedle pravidelně předkládaných materiálů, kterými jsou:

- * **Národní akční plán boje proti terorismu**
- * **Zpráva o korupci**
- * **Informace o migraci**
- * **Zpráva o plnění úkolů vyplývajících ze Strategie prevence kriminality**
- * **Zpráva o situaci v oblasti veřejného pořádku a vnitřní bezpečnosti**
- * průběžně aktualizované jednotlivými resorty **Střednědobé koncepce resortní politiky**

byly dále zpracovány:

- * **Zpráva o plnění Národního plánu boje proti komerčnímu sexuálnímu zneužívání dětí (léta 2002 až 2004) a jeho aktualizace na další období (léta 2004 až 2006)**
- * **Vyhodnocení účinnosti přijaté legislativy související se systémovým přístupem k péči o delikventní mládež**
- * **Zpráva o výsledcích činnosti týmu LICHVA, zřízeného při PP ČR a pracovní skupiny pro potírání lichvy v sociálně vyloučených romských komunitách, sestavené v rámci Policie ČR Správy Severomoravského kraje**
- * **Národní strategie bezpečnosti silničního provozu**
- * **Resortní akční plán bezpečnosti a plynulosti silničního provozu na období 2004 a 2005**
- * **Návrh řešení evidence vybraných přestupků vedené prostřednictvím Rejstříku trestů včetně analýzy možnosti a způsobu zavedení trestněprávního postihu recidivy některých předem určených přestupků, zejména přestupků proti majetku a proti občanskému soužití**
- * **Návrh věcného záměru zákona o kontrole majetkových poměrů a návrh změny zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním**
- * Nejvyšším státní zastupitelstvím:
 - Zpráva o činnosti státního zastupitelství za rok 2003;**
Zpráva o vyhodnocení efektivnosti využívání institutů podmíněného zastavení trestního stíhání a narovnání a součinnosti s Probační a mediační službou v roce 2003 a v 1. pololetí 2004;
 - Zpráva o vyhodnocení odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu a zjišťování údajů z telekomunikačního provozu v roce 2002 a 2003 v ČR.
- * **Výsledky výzkumné činnosti Institutu pro kriminologii a sociální prevenci**
Institut pro kriminologii a sociální prevenci, jako výzkumné pracoviště resortu spravedlnosti, se orientuje na zkoumání projevů a příčin kriminality a s ní sdružených sociálně-patologických jevů, na výzkumnou studijní a analytickou činnost v oblasti práva a justice a na otázky trestní politiky z hlediska represe a prevence kriminality. V roce 2004 ukončil následující výzkumné úkoly: **Výzkum podmíněného propuštění, Kriminologické aspekty trestné činnosti prvopachatelů, Výzkum mladistvých delikventů, Výzkum interetnických konfliktů, Výzkum vnímání pocitu bezpečí ve vybraných městech.** Zahájil práci na výzkumných úkolech: **Výzkum trestného činu loupeže v Praze, Výzkum bezdomovectví a bezdomovců jako pachatelů a obětí kriminality.** Zpracovány byly analýza k ukládání nepodmíněného trestu odnětí svobody a uplatňování alternativ trestního práva a analýza kriminality nezletilých. Ve většině těchto úkolů se Institut zabýval závažnými formami trestné činnosti, které představují sociální a bezpečnostní rizika pro stát.

a v roce 2005 se připravuje:

- * **Vyhodnocení a aktualizace Národní strategie boje proti obchodování s lidmi za účelem sexuálního vykořisťování v ČR**

3.2 Legislativní aktivity

(nejsou zde uvedeny veškeré legislativní aktivity, vyhlášky jednotlivých resortů apod.; některé z nich jsou součástí příslušných částí Zprávy)

Aktivity realizované v roce 2004

Zákon č. 53/2004 Sb., kterým se mění některé zákony související s oblastí evidence obyvatel

Tento zákon nabyl účinnosti 1. 4. 2004. Cílem zákona je provést zpřesnění v zákoně č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů (zákon o evidenci obyvatel), ve znění pozdějších předpisů, a to v základní oblasti vedení údajů o obyvatelích a dále stanovit podmínky pro poskytování údajů z informačního systému evidence obyvatel dalším subjektům co do rozsahu, způsobu poskytování a podmínek případného dalšího zpracování poskytnutých údajů.

Zákon č. 559/2004 Sb., kterým se mění zákon č. 328/1999 Sb., o občanských průkazech, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 329/1999 Sb., o cestovních dokladech a o změně zákona č. 286/1991 Sb., o Policii ČR, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Tento zákon nabyl účinnosti 1. 1. 2005. Obsahem zákona je zejména upřesnění rozsahu a formy zpracování údajů zapisovaných do občanských průkazů a cestovních dokladů a jejich vedení v příslušných evidencích a zařazení náhradního cestovního dokladu EU a seznamu žáků cestujících na školní výlet v rámci EU mezi cestovní doklady.

Vyhláška č. 296/2004 Sb., kterou se provádí zákon o evidenci obyvatel a kterou se mění vyhláška č. 177/2000 Sb., kterou se provádí zákon o evidenci obyvatel, zákon o občanských průkazech a zákon o cestovních dokladech, ve znění pozdějších předpisů

Tato vyhláška nabyla účinnosti dnem 14. 5. 2004. Vyhláška upravuje zejména způsob předávání rodných čísel na výdejová místa, přidělování rodných čísel výdejovým místem a provádění kontroly údajů vedených v informačním systému evidence obyvatel.

Vyhláška č. 661/2004 Sb., kterou se mění vyhláška Ministerstva vnitra č. 296/2004 Sb., kterou se provádí zákon o evidenci obyvatel a kterou se mění vyhláška č. 177/2000 Sb., kterou se provádí zákon o evidenci obyvatel, zákon o občanských průkazech a zákon o cestovních dokladech, ve znění pozdějších předpisů

Vyhláška nabyla účinnosti 1. 1. 2005. Vyhláška prodlužuje používání stanovených tiskopisů do 31. 12. 2005.

Návrh zákona o regulaci prostituce

Cílem je zejména stanovit podmínky, za nichž bude možné prostituci vykonávat, oddělit legální a nelegální dobrovolnou prostituci a minimalizovat počet osob, které jsou k prostituci nuceny násilím, omezit šíření pohlavně přenosných a jiných nakažlivých chorob, eliminovat případy narušování veřejného pořádku v souvislosti s vykonáváním prostituce a omezit trestnou činnost, která souvisí s prostitucí. V současnosti je ve stadiu přípravy meziresortního připomínkového řízení. Nabytí účinnosti se navrhuje v návaznosti na vypovězení Úmluvy o potlačování a zrušení obchodu s lidmi a využívání prostituce druhých osob.

Narizení vlády č. 612/2004, kterým se stanoví lhůty pro výměnu občanských průkazů bez strojově čitelných údajů

V souvislosti se vstupem ČR do EU a s tím souvisejícími závazky je ČR povinna zajistit sjednocení bezpečnostních požadavků kladených na osobní doklady, které mají být jejími občany v rámci ES používány. Jedním z těchto požadavků je zavedení strojově čitelných údajů do občanských průkazů a ukončení doby platnosti občanských průkazů bez strojově čitelných údajů. Narizení nabylo účinnosti dne 1. 1. 2005.

Vyhláška č. 642/2004 Sb., kterou se provádí zákon o občanských průkazech a zákon o cestovních dokladech

Vyhláška nabyla účinnosti dne 1. 1. 2005. Obsahem je stanovení nových vzorů občanských průkazů a cestovních dokladů, u nichž došlo ke změnám vývojem forem a bezpečnostních prvků podle požadavků ES/EU a mezinárodních standardů.

Správní řád

Zákon byl publikován pod č. 500/2004 Sb. a nabude účinnosti dnem 1. 1. 2006. Zákon obsahuje úpravu správního procesu, která má plně nahradit zákon č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), ve znění pozdějších předpisů, a plně odpovídá standardům evropského správního řízení. Reaguje na změny v uspořádání orgánů veřejné správy a ve složitosti problematiky, kterou musí tyto orgány řešit, nově upravuje působnost správního řádu a jeho systematiku, zavádí do správního řádu nové instituty a zpřesňuje současnou právní úpravu. Tím v budoucnu umožní snížit počet zvláštních procesních úprav, které vzhledem ke stručnosti platného správního řádu musely vzniknout v jednotlivých oborech správního práva. Dne 1. 1. 2003 nabyla účinnosti nová právní úprava správního soudnictví. Rozhodnutí správních úřadů jsou přezkoumávána v plné jurisdikci a správní soudnictví je dvojinstanční. Soudní řád správní byl zpracován v úzké spojitosti s návrhem nového správního řádu a počítá s instituty správním řádem nově zaváděnými (např. nečinnost) nebo nově definovanými (např. ochrana před nečinností).

Návrh zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (zákon o přestupcích) a návrh zákona o změně některých zákonů v souvislosti s přijetím zákona o přestupcích

Návrhy se provádí vládou schválená koncepce správního trestání (usnesení č. 162 ze dne 20. února 2002), která spočívá ve sjednocení odpovědnosti za přestupky fyzických osob a jiné správní delikty právnických a fyzických osob s tím, že základem správně-trestní odpovědnosti se stane přestupek. Jsou nově stanoveny obecné podmínky odpovědnosti za přestupek fyzických a právnických osob, ukládání sankcí a ochranných opatření a řízení o přestupku.

Dne 27. 2. 2004 byly návrhy předloženy vládě. Projednávání v Legislativní radě vlády začalo dne 20. 5. 2004 a při čtvrtém jednání dne 30. 9. 2004 bylo rozhodnuto v dalším projednávání nepokračovat a vyčkat do výsledků jednání Parlamentu ČR o rekonstrukci trestního práva hmotného.

Návrh vyhlášky, kterým se mění vyhláška Ministerstva vnitra č. 247/2001 Sb., o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany

Návrh vyhlášky byl v dubnu 2005 zaslán ministrovi k podpisu před vyhlášením.

Návrh vyhlášky o technických podmínkách požární ochrany staveb

Při přípravě tohoto prováděcího předpisu se ukázalo nezbytné novelizovat části zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů, které zmocňují k vydání prováděcích předpisů. Na úrovni vlády je projednávána možnost spojení návrhu novely zákona o požární ochraně s návrhem novely zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění pozdějších předpisů. Přijetí novely zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, je nezbytné pro další legislativní práce na předmetné vyhlášce. Nové řešení je v rámci změnového zákona, který je přijímán v souvislosti s novým stavebním zákonem. Stavební zákon je v legislativním procesu a je projednáván v Legislativní radě vlády.

Vyhláška č. 564/2004 Sb., kterou se mění vyhláška č. 323/2001 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 238/2000 Sb., o Hasičském záchranném sboru ČR a o změně některých zákonů Vyhláška nabyla účinnosti dne 1. 1. 2005.

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 283/1991 Sb., o Policii ČR, ve znění pozdějších předpisů

Návrh zákona rozšiřuje oprávnění příslušníků Policie ČR provádět, za splnění podmínek daných zákonem, identifikační úkony i přes nesouhlas a odpor osoby podezřelá a obviněná. Toto se týká i osob, které již byly pravomocně odsouzeny za spáchání úmyslného trestného činu, a které se nacházejí ve věznicích nebo kterým bylo pravomocným rozhodnutím uloženo ochranné léčení. Návrh zákona dále rozšiřuje oprávnění příslušníků Policie ČR používat pouta při doprovodu (eskortování) osob i v okamžiku, kdy se eskortovaná osoba nedopouští žádného ohrožujícího jednání, ale existuje důvodný předpoklad, že se takto bude chovat, nebo že se pokusí uprchnout. Návrh bude v nejbližších týdnech zaslán do vlády. Probíhají jednání se zmocněncem vlády ČR pro lidská práva o precizaci dílčích ustanovení návrhu.

Nařízení vlády o poskytování služebního příjmu příslušníkovi, který je zařazen do zálohy činné a je vyslán k výkonu služby do zahraničí

Předmětný návrh byl dne 2. 11. 2004 zaslán do vlády. Předpokládá se jeho stažení z jednání vlády, aby byl předložen v průběhu roku 2005 v nové podobě, eventuálně bude řešená problematika upravena novelou zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů.

Nařízení vlády č. 151/2004 Sb., kterým se stanoví, které střelné zbraně nebo střelivo je možné z jiného členského státu EU přepravit na území ČR bez předchozího souhlasu příslušných orgánů ČR

Nařízení nabylo účinnosti 1. 5. 2004.

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 137/2001 Sb., o zvláštní ochraně svědka a dalších osob v souvislosti s trestním řízením a o změně zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů

Návrhem je reagováno na stav, kdy právním řádem není stanoveno oprávnění policie provádět operativní šetření ve vztahu k chráněné osobě (z důvodu kontroly dodržování podmínek ochrany) a dále pak ve vztahu k režimu poskytování zvláštní ochrany je nedostatečně upravena mezinárodní spolupráce. Vzhledem ke geografickým a demografickým podmínkám ČR lze předpokládat situace, kdy je k zajištění bezpečnosti chráněné osoby nutná její relokace mimo území našeho státu. V těchto případech je přirozeně nezbytné, aby bezprostřední ochranu poskytovaly přímo zahraniční bezpečnostní sbory. Taková forma spolupráce ovšem vyžaduje, aby i naše strana byla schopna nabídnout a také odpovídajícím způsobem zajistit zvláštní ochranu chráněným osobám jako službu Policie ČR. Návrh byl zpracován mimo Plán legislativních úkolů vlády na rok 2004. Dne 15. 2. 2005 byl návrh projednán v prvním čtení na 41. schůzi Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR a přikázán výborům (sněmovní tisk č. 783).

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony

Tento návrh byl předložen mimo Plán legislativních prací vlády na rok 2004. Návrh zákona je předkládán zejména v souvislosti se změnou Hlavy XII, která upravuje otázky související s umístěním cizinců do zařízení pro zajištění cizinců. Do návrhu zákona bylo také transponováno právo ES. Jde o Směrnici Rady 2003/86/ES ze dne 22. 9. 2003 o právu na sloučení rodiny, která stanoví podmínky pro uplatňování práva na sloučení rodiny se státními příslušníky třetích zemí, kteří oprávněně pobývají na území členských států (z článku 20 Směrnice vyplývá pro členské státy EU povinnost zajistit soulad vnitrostátních předpisů s touto směrnicí nejpozději do 3. 10. 2005) a Směrnicí Rady 2003/110/ES ze dne 25. 11. 2003 o pomoci v případech průvozu za účelem navracení leteckou cestou, která byla přijata v souvislosti se zajištěním jednotného postupu členských států EU při provádění opatření souvisejících s leteckým průvozem občanů třetích států (z článku 10 Směrnice vyplývá povinnost pro členské státy EU zajistit soulad vnitrostátních předpisů s touto směrnicí nejpozději do 6. 12. 2005). Cílem návrhu je také zákon o pobytu cizinců na území ČR upravit s ohledem na požadavky aplikační praxe. Účinnost zákona se předpokládá k 1. 7. 2005. Dne 22. 3. 2005 byl návrh projednán v prvním čtení na 42. schůzi Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR a přikázán výborům. Výbor pro obranu a bezpečnost projednal návrh zákona dne 5. 5. 2005 (sněmovní tisk č. 916).

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii ČR, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony

Návrh byl předložen mimo Plán legislativních prací vlády na rok 2004. Cílem je upravit zákon o azylu s ohledem na požadavky aplikační praxe. Jde zejména o zpřesnění dikce některých ustanovení, která mohou vyvolávat spory, zpřesnění postupu správního orgánu za účelem „hladšího“ provádění azylového řízení, odstranění aplikačních potíží doplněním potřebných institutů (např. podpisové doložky ve stejnopisech). Dále je navrhováno upravit zákon tak, aby nevystávaly pochybnosti o příslušnosti útvarů služby cizinecké a pohraniční policie k provádění úkonů podle tohoto zákona. Zákon o azylu totiž používá na řadě míst pojem „odbor cizinecké a pohraniční policie“, tedy označení orgánu, který již neexistuje. Do návrhu jsou promítnuty i změny souvisejících právních předpisů, zejména zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Jde o sjednocení terminologie obou zákonů, a to zejména v oblasti názvu víz. Novým způsobem je upraveno poskytování ubytování, stravy, základních hygienických prostředků a kapesného žadatelů o udělení azylu hlášenému k pobytu v azylovém zařízení. Účinnost zákona se předpokládá k 1. 7. 2005. Dne 22. 3. 2005 byl návrh projednán v prvním čtení na 42. schůzi Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR a přikázán výborům (sněmovní tisk č. 882).

Zákon č. 57/2005 Sb., kterým se mění zákon č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii ČR, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o azylu), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů

Návrh zákona byl předložen mimo Plán legislativních prací vlády na rok 2004 na základě nutnosti transponovat do právního řádu ČR unijní právo v oblasti azylu. Novela zákona o azylu je reakcí na přijatá opatření EU v oblasti azylu - Směrnicí 2003/9/ES ze dne 27. 1. 2003 stanovující minimální požadavky pro přijímání žadatelů o azyl a Směrnicí č. 2003/86/ES ze dne 22. 9. 2003 o právu na sloučení rodiny. Do novely zákona o azylu je promítnuto Nařízení Rady ES č. 343/2003 ze dne 18. 2. 2003, kterým se stanovují kritéria a mechanismy pro určení členského státu odpovědného za přezkoumání žádosti o azyl podané v jednom z členských států občanem třetího státu (tzv. Dublin II). Zákon nabyl účinnost dne 1. 2. 2005.

Ústavní zákon č. 633/2004 Sb., o změně státních hranic se Spolkovou republikou Německo

Na základě ústavního zákona došlo k úpravě státních hranic podle Smlouvy mezi ČR a SRN o změně průběhu společných státních hranic v prostoru dálničního mostu na hraničním přechodu Rozvadov Waidhaus, podepsané v Praze dne 17. dubna 2003. Zákon nabyl účinnosti dne 17. prosince 2004.

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 153/1994 Sb., o zpravodajských službách ČR, ve znění pozdějších předpisů

Návrh byl zpracován mimo Plán legislativních úkolů vlády na rok 2005. Obsahem návrhu je zejména snížení nákladů v oblasti odměňování a výsluhových nároků příslušníků bezpečnostních sborů s cílem dosažení takového růstu platů příslušníků, který by odpovídal růstu platů ostatních kategorií zaměstnanců ve veřejné správě. Dne 25. května 2005 byl návrh novely schválen vládou.

Prováděcí předpisy k zákonu č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů

Účinnost těchto předpisů byla původně stanovena k 1. 1. 2005 a posunuta k 1. 1. 2006:

- * Vyhláška č. 432/2004 Sb., kterou se stanoví seznam činností zakázaných těhotným příslušnicím, příslušnicím do konce devátého měsíce po porodu a příslušnicím, které kojí
- * Vyhláška č. 433/2004 Sb., kterou se stanoví druh a vzor služebních medailí bezpečnostních sborů a důvody pro jejich udělení
- * Vyhláška č. 487/2004 Sb., o osobnostní způsobilosti, která je předpokladem pro výkon služby v bezpečnostním sboru
- * Návrh vyhlášky, kterou se stanoví seznam nemocí, stavů nebo vad, které vylučují nebo omezují zdravotní způsobilost občana pro výkon služby, obsah lékařských vyšetření, náležitosti lékařského posudku a dobu jeho platnosti. Návrh vyhlášky je prováděcím právním předpisem k zákonu č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů, a navazuje na návrh nařízení vlády, kterým se stanoví katalog činností v bezpečnostních sborech
- * Nařízení vlády č. 506/2004 Sb., kterým se stanoví způsob přípravy na služební zkoušku, obsah služební zkoušky, její průběh, hodnocení a ukončení
- * Nařízení vlády č. 507/2004 Sb., kterým se stanoví rozsah a způsob poskytování údajů do informačního systému o služebním příjmu
- * Nařízení vlády č. 508/2004 Sb., kterým se stanoví vzory hodnotního označení příslušníků bezpečnostních sborů

V gesci MS byly připraveny předpisy:

Implementace evropského zatýkacího rozkazu

Rámcové rozhodnutí Rady ze dne 13. června 2002 o evropském zatýkacím rozkazu a postupech předávání mezi členskými státy (2002/584/SVV) bylo do českého práva implementováno novelou zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon (zákon č. 537/2004 Sb.) a novelou zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (zákon č. 539/2004 Sb.). Právní předpisy k provedení rámcového rozhodnutí nabyly účinnosti 1. 11. 2004. Evropský zatýkací rozkaz je soudním rozhodnutím vydaným členským státem EU, kterým se vyžaduje zatčení a předání požadované osoby jiným členským státem. Může být vydán na osoby podezřelé ze spáchání trestných činů, za které je možno uložit trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby alespoň dvanáct měsíců, nebo na osoby odsouzené k trestu odnětí svobody v délce alespoň čtyř měsíců. Vedení trestního stíhání proti organizovaným skupinám, jejichž členové jsou z různých členských států Evropské unie, je nyní zjednodušeno možností stíhat všechny osoby bez ohledu na jejich občanství v jednom členském státě a v rámci jednoho trestního řízení.

Euronovela trestního zákona

Důvodem zpracování této novely byly nutné legislativní změny související se vstupem ČR do EU. Zejména jde o realizace Rámcových rozhodnutí Rady v boji proti terorismu, korupci, potírání obchodu s lidmi, praní špinavých peněz, promítnutí evropského zatýkacího rozkazu do trestního zákona a potřeba, aby uvedené změny nabyly účinnosti dříve, než trestní zákoník, jehož účinnost se předpokládá od 1. ledna 2006. Zákon byl publikován ve Sbírce zákonů pod č. 537/2004 a nabyl účinnosti dne 22. října 2004. K nejzásadnějším bodům:

Rámcové rozhodnutí Rady 2002/475/SVV o boji proti terorismu:

Došlo k zakotvení nové skutkové podstaty trestného činu teroristického útoku do trestního zákona. Tato skutková podstata směřuje k ochraně především obecných demokratických principů, jsou-li napadány kýmkoliv na území naší

republiky. Stejná ochrana se poskytuje i mezinárodním organizacím. Nová skutková podstata chrání proti jakékoli formě jednání mající povahu teroristických činů.

Rámcové rozhodnutí Rady 2002/629/SVV o boji proti obchodování s lidmi:

Zakotvuje se nová skutková podstata trestného činu obchodování s lidmi dle § 232a reagující na posilování role trestněprávní represe v oblasti boje proti obchodování s lidmi za účelem sexuálního zneužívání, otroctví, nevolnictví a nucené práce v mezinárodním měřítku. Trestné dle tohoto ustanovení není jen obchodování s lidmi za účelem pohlavního styku, ale též za účelem nucené práce, otroctví či nevolnictví.

Novela trestního řádu

Tento zákon upravuje zejména změnu protokolace u soudů, zajišťuje informovanost poškozeného nebo svědka o propuštění nebo útěku obviněného z vazby nebo výkonu trestu odnětí svobody, obligatorní vazbu obviněného odsouzeného za zvlášť závažný trestný čin k nepodmíněnému trestu odnětí svobody, zpřísňuje podmínky pro odklad nástupu výkonu trestu a některé další změny vycházející z potřeb praxe soudů a státních zastupitelství.

Euronovela trestního řádu

Důvodem přijetí této novely byla především potřeba implementace Rámcového rozhodnutí Rady o evropském zatýkacím rozkazu. Podstatnou součástí je nová úprava právního styku s cizinou (hlava 25. tr. řádu). Upravuje též postup soudu při podávání žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce Soudnímu dvoru. Zákon byl publikován pod č. 539/2004 Sb. a nabyl účinnosti dnem 1. 11. 2004 (některé novelizační body dnem 1. 1. 2005).

Kodifikace trestního práva hmotného

Poslanecká sněmovna dne 14. 10. 2004 schválila v rámci prvního čtení návrh nového trestního zákoníku a návrh zákona o změně některých zákonů v souvislosti s trestním zákoníkem a zákonem o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim a přikázala je k projednání ústavně právnímu výboru. Vládní návrh zákona o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim dne 2. 11. 2004 v prvním čtení Poslanecká sněmovna zamítla.

Návrh trestního zákoníku

Jde o rekodifikaci trestního práva hmotného na základě vládou schváleného věcného záměru. Nový zákoník opouští „materiální“ pojetí trestního práva a nahrazuje ho formálním pojetím, které sice zachovává materiální východiska při legislativním určení co má být trestným činem a co nikoli, jakož i z hlediska vymezení typové závažnosti jednotlivých trestných činů, ale na druhé straně klade důraz na zákonné vymezení přesných skutkových podstat trestných činů. Zásadní změny jsou provedeny i ve zvláštní části trestního zákoníku, kde byla opuštěna dosavadní systematika, které kladla na první místo trestné činy proti státu a státnímu zřízení. Nová systematika vychází z toho, že v první řadě ochraňuje člověka jako jednotlivce, jeho základní práva a svobody. Návrh zajišťuje plnění závazků z trestněprávní oblasti, které vyplývají pro ČR z mezinárodních smluv a dalších dokumentů, vyjadřuje soulad vnitrostátní úpravy a normami EU a přihlíží k relevantním doporučením a stanoviskům Rady Evropy.

Návrh zákona o změně některých zákonů v souvislosti s trestním zákoníkem a zákonem o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim

V návaznosti na výše uvedený návrh zcela nového trestního zákoníku musí být novelizována řada dalších právních předpisů, celkem téměř 50 zákonů. I tento návrh zákona je projednáván společně s návrhem trestního zákoníku v Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR.

Návrh věcného záměru rekodifikace trestního řádu

Ministrem spravedlnosti byl předložen vládě návrh věcného záměru rekodifikace trestního řádu. Věcný záměr reaguje na zásadní změnu, kterou přináší návrh nového trestního zákoníku, a tou je opuštění materiálního pojetí trestného činu. Nový trestní řád má také zajišťovat plnění všech závazků v trestně právní oblasti, které vyplývají pro ČR z mezinárodní oblasti. Návrh navazuje na tzv. velkou novelu trestního řádu (zákon č. 265/2001 Sb.) a zaměřuje se na základní nedostatek platné právní úpravy, kterou je přílišná složitost trestního řízení a z toho vyplývající celková délka trestního řízení. Požadavky na změny znamenají pokračování ve zjednodušování trestní řízení ve všech jeho stádiích tak, aby bylo zajištěno provedení řízení až do vynesení konečného rozhodnutí v co nejkratším čase. Další posílení významu stadia řízení před soudem na úkor přípravného řízení a s tím související posílení postavení státního zástupce při výkonu dozoru v přípravném řízení a při rozhodování v tomto stadiu řízení při zajištění, aby nedocházelo k jeho přetěžování nadbytečnými administrativními úkoly. V oblasti řádných a zejména mimořádných opravných prostředků usiluje, aby zajišťovaly nápravu podstatných vad rozhodnutí i řízení jim předcházejícího, jakož i sjednocování judikatury soudů

a náležité ovlivňování praxe ostatních orgánů činných v trestním řízení; k tomuto účelu bude i nadále zajištěno, aby procesní strany měly za přesně stanovených podmínek přístup k Nejvyššímu soudu cestou kasační stížnosti (dovolání).

Aktivity navrhované v roce 2005

Návrh zákona o regulaci prostituce

Návrh byl předložen vládě v dubnu 2005. Nabytí účinnosti se předpokládá k datu vypovězení Úmluvy o potlačování a zrušení obchodu s lidmi a využívání prostituce druhých osob. Na 42. schůzi Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR zamítla výpověď a její závěrečný protokol. Není patrné, co se stane s návrhem.

Návrh vyhlášky k provedení zákona o regulaci prostituce

Termín v závislosti na projednání návrhu zákona v Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR.

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Návrh implementuje Směrnici Rady 2003/109/ES ze dne 25. 11. 2003 o právním postavení příslušníků třetích zemí, kteří jsou dlouhodobě pobývajícími rezidenty, a Směrnici Rady 2004/38/EC ze dne 29. 4. 2004 o právu příslušníka EU a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států. Návrh má být předložen vládě dne 31. 5. 2005 a nabýt účinnosti by měl dne 1. 1. 2006.

Návrh novely zákona o azylu a návrh novely zákona o pobytu cizinců na území ČR zmocňují MV k vydání následujících vyhlášek, které mají být předloženy vládě a nabytí účinnosti se váže na den nabytí účinnosti zákona.

- * Návrh vyhlášky, kterou se stanoví výše úhrady za stravu a ubytování a výše a výplatní termíny kapesného pro žadatele o udělení azylu hlášené k pobytu v azylovém zařízení
- * Návrh vyhlášky, kterou se stanoví okruh cizinců, kteří mohou pobývat v tranzitním prostoru mezinárodního letiště na území ČR pouze na základě uděleného letištního víza a výjimky z tohoto požadavku
- * Návrh vyhlášky, kterou se stanoví výše nákladů na ubytování, stravování a přepravu po území cizince zajištěného za účelem správního vyhoštění

V dubnu 2005 byly návrhy zaslány do meziresortního připomínkového řízení.

Návrh zákona, kterým se mění některé zákony související s oblastí evidence obyvatel

V souvislosti se zněním § 8 odst. 1 zákona č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel, ve znění z. č. 53/2004 Sb., je nezbytné přijmout úpravu zvláštních právních předpisů, která by stanovovala jednoznačné podmínky pro poskytování údajů z informačního systému evidence obyvatel příslušným oprávněným subjektům, a to včetně určení rozsahu těchto údajů. Návrh byl předložen vládě a dne 1. 1. 2006 by měl nabýt účinnosti.

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 329/1999 Sb., o cestovních dokladech a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii ČR, ve znění pozdějších předpisů (zákon o cestovních dokladech), ve znění pozdějších předpisů, a o změně některých dalších zákonů

Návrh se zařazuje na základě Nařízení Rady ES č. 2252/2004 Sb., o normách pro bezpečnostní a biometrické prvky v cestovních pasech a cestovních dokladech vydávaných členskými státy, které ukládá do 18 měsíců od nabytí účinnosti tohoto nařízení zavést jeden povinný biometrický prvek (digitální podoba) a do 36 měsíců druhý biometrický prvek (otisky prstů) v paměťovém médiu s dostatečnou kapacitou. Návrh byl v květnu 2005 odeslán do meziresortního připomínkového řízení a dne 1. 9. 2006 by měl nabýt účinnosti.

Návrh vyhlášky, kterou se mění vyhláška č. 487/2004 Sb., o osobnostní způsobilosti, která je předpokladem pro výkon služby v bezpečnostním sboru

Návrhem má dojít k rozšíření důvodů zjišťování osobní způsobilosti o převod příslušníka na služební místo s odlišnou náplní nebo charakterem výkonu služby. Vyhláška by měla nabýt účinnosti dnem účinnosti zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů.

3.3 Oblast prevence kriminality

Prevence kriminality je ofensivním nástrojem kontroly kriminality. Zabývá se příčinami trestné činnosti a omezováním motivů a příležitostí k jejímu páčání. Obecným cílem prevence je minimalizace rizik a následků souvisejících s kriminalitou. Dalšími cíli preventivní politiky je zvyšování pocitu bezpečí občanů a posilování jejich důvěry v policii a instituce veřejné správy.

Zásadním koncepčním materiálem preventivní politiky státu pro oblast kriminality je „**Strategie prevence kriminality na léta 2004 až 2007**“ (dále jen „Strategie“), kterou vláda ČR schválila usnesením ze dne 28. dubna 2004 č. 393. Materiál na základě vyhodnocení preventivních aktivit období 2001-2003, výsledků výzkumů v dané oblasti a analýzy vývojových trendů trestné činnosti stanovuje priority a z nich vyplývající úkoly Republikového výboru pro prevenci kriminality (dále jen „RVPPK“) a resortů v něm zastoupených na další období. Jeho součástí byly i konkrétní úkoly na rok 2004, včetně finančních prostředků vyčleněných v kapitole Veřejná pokladní správa státního rozpočtu a v resortních rozpočtech.

3.3.1 Prevence kriminality na meziresortní a místní úrovni

Priority RVPPK a resortů v něm zastoupených v roce 2004 směřovaly k rozvoji systému prevence kriminality na místní úrovni, ke zkvalitňování spolupráce resortů s kraji, k rozšiřování a zkvalitňování meziresortní spolupráce v oblasti prevence kriminality dětí a mládeže, k prevenci kriminality v rámci sociálně handicapovaných a vyloučených komunit, pomoci obětem trestné činnosti, k přípravě a nastartování nových specifických projektů a k rozvoji mezinárodní spolupráce.

- **Pokračovala realizace programů prevence kriminality na místní úrovni ve 118 městech a obcích.** V 82 městech s počtem obyvatel nad 10 tisíc obyvatel se realizoval posledním rokem Program prevence kriminality na místní úrovni. Navazující program PARTNERSTVÍ realizovalo 36 měst a menších obcí (pět statutárních měst realizovalo současně oba programy). Republikový výbor na základě doporučení Komise pro výběr projektů schválil dotace ve výši **76.273.000,- Kč na 346 projektů obou preventivních programů.**

- * V oblasti sociální prevence bylo podpořeno celkem 220 projektů dotací ve výši 20.915.000,- Kč. Hlavními adresáty projektů byly rizikové skupiny dětí a mládeže (především nabídka volnočasových aktivit, poradenská a krizová zařízení), sociálně handicapované skupiny obyvatel a další rizikové skupiny. Jednou z priorit RVPPK v oblasti finanční podpory projektů sociální prevence jsou i projekty krizových a poradenských zařízení pro oběti trestné činnosti. V rámci Programu prevence kriminality na místní úrovni byly podpořeny 4 projekty částkou 262.000,- Kč.
- * V oblasti situační prevence byly podpořeny projekty omezující možnosti páčání trestné činnosti pomocí technických zařízení. Podpořeno bylo celkem 103 projektů celkovou výší 53.620.000,- Kč. Mezi finančně nejnáročnější a zároveň nejefektivnější patří výstavba městských kamerových dohlížecích systémů (dále jen „MKDS“), které vytvářejí bezpečnou zónu v lokalitách s vysokým nápadem trestné činnosti.
- * Z oblasti informování občanů o možnostech ochrany před trestnou činností, informování o aktuálních bezpečnostních rizicích v lokalitách, o technických možnostech zabezpečení majetku i o existenci krizových a poradenských zařízeních bylo podpořeno 23 projektů celkovou částkou 1.738.000,- Kč.

Z výsledků analýzy trestné činnosti a z vyhodnocení obou programů vyplývá, že realizace preventivních aktivit ve městech a obcích přispívá ke stabilizaci, v některých městech dokonce k poklesu vývoje trestné činnosti.

- Spolupráce mezi resorty se v roce 2004 se výrazně zkvalitnila především v oblasti prevence kriminality dětí a mládeže. Resorty rozšířily nabídku preventivních aktivit, které směřují k eliminaci příčin kriminality dětí a mládeže a k minimalizaci podmínek, které páčání trestné činnosti usnadňují. Materiál „Vyhodnocení účinnosti přijaté legislativy související se systémovým přístupem k péči o delikventní mládež“ stanovil resortům úkoly směřující k dalšímu zlepšování situace a zkvalitňování systému péče o delikventní mládež.

- Resorty spolupracovaly v rámci své věcné příslušnosti s orgány krajů, zejména pak v oblasti sociální prevence, připravovaly metodické materiály a informační materiály a koordinovaly aktivity v oblasti prevence na nižší úrovni státní správy a samosprávy.
- V oblasti mezinárodní spolupráce plnil Republikový výbor a resorty v něm zastoupené úkoly, které pro Českou republiku vyplývají ze zastoupení v mezinárodních organizacích, zejména OSN, Evropské unii a Radě Evropy (3.4).

Aktivity resortu MV v oblasti prevence kriminality směřovaly především k propracování metodiky a postupů potřebných k transformaci stávajících preventivních programů ve městech do Programu Partnerství určeného i menším obcím a rizikovým lokalitám, ke vzdělávání manažerů prevence kriminality měst a krajů a zástupců Policie ČR, kteří se prevencí kriminality zabývají, propracování metodiky hodnocení projektů, zejména z oblasti situační prevence a k realizaci nových specifických projektů (*jsou uvedené v jednotlivých částech Zprávy – OPATŘENÍ*).

- * Příprava transformace dosavadních preventivních programů měst do Programu Partnerství probíhala v úzké spolupráci se správami krajů Policie ČR a zástupci krajských úřadů. Byla zpracována metodika přípravy Programu Partnerství a vytvořeny institucionální základy pro posuzování projektů (jmenování Pracovní skupiny pro výběr obcí do programu, jejímiž členy jsou zástupci krajských správ Policie ČR jmenovaní řediteli krajských správ Policie ČR a ustavení Komise pro výběr projektů Programu prevence kriminality na místní úrovni – Partnerství ministrem vnitra). Proběhlo proškolení analytiků krajských zpráv Policie ČR a postup při přípravě programu byl projednán se všemi zástupci krajských úřadů – manažery prevence kriminality v krajích.
- * MV zpracovalo na základě informací získaných z dotazníkového šetření „Vyhodnocení efektivity městského kamerového dohlížecího systému“ (73 měst), na základě přímých konzultací s provozovateli městských kamerových dohlížecích systémů, s využitím podnětů z celostátního odborného semináře k MKDS v Sokolově (září 2004) a na základě konzultací o možnostech využití nově zaváděného informačního systému KSÚ (kriminálně sledovaná událost) Policie ČR, materiál „Rozšiřující podmínky pro zpracování projektů a standardní postupy pro hodnocení účinnosti MKDS v rámci Programu prevence kriminality na místní úrovni - PARTNERSTVÍ v roce 2005“, který doplňuje požadavky na zpracování projektů MKDS z hlediska zajištění maximální účinnosti jeho provozu, odkazuje na legislativní východiska a základní normy, které je nutné při výstavbě MKDS dodržet a předkládá čtyři základní standardy ke zjišťování vhodnosti a efektivity použití MKDS jako jednoho z nástrojů prevence kriminality.

3.3.2 Systém prevence kriminality v rámci resortu

Rozvoj prevence kriminality v resortu se zaměřoval na integraci Policie ČR do preventivních systémů. Zavádění proaktivních metod práce Policie ČR probíhalo především při přípravě programu - PARTNERSTVÍ, rozvoje činnosti Preventivně informačních skupin Policie ČR při přípravě a realizaci preventivních opatření na místní úrovni a při poradenské a informační službě občanům.

- V roce 2004 realizovalo MV s o.p.s. Otevřená společnost **projekt zavádění principů community policing do praxe Policie ČR**, který je pilotně realizován ve dvou lokalitách - Zruč nad Sázavou a Tišnov. Cílem projektu je ověřit některé postupy community policing v práci pořádkové policie. Jde především o organizaci pochůzkové služby a komunikaci s veřejností. V obou lokalitách proběhlo sociologické šetření mezi občany zaměřené na průzkum pocitu bezpečí před realizací projektu. V listopadu 2004 se uskutečnila **mezinárodní konference „Stav zavádění community policing v Policii ČR“**. Jednalo se o první oficiální setkání realizátorů různých aktivit, které se v České republice odehrávají v oblasti zavádění metod policejní práce zaměřené na službu a komunikaci s občanem a současně koncepční návaznost na ukončený projekt Phare 2001 „Zavedení modelu Evropské nadace pro řízení kvality (EFQM) do Policie ČR“ a připravovaný navazující twinningový projekt MV a PP ČR „Podpora posílení prevence a principů community policing v práci Policie ČR“.
- V roce 2004 byl dopracován **projekt „Učíme se s policií“**, jehož autorem je Správa Police ČR Východočeského kraje. Je určen pro žáky základních a středních škol. MV je odborným garantem projektu. Výstupem z projektu je soubor pracovních textů a metodických návodů pro policisty, kteří realizují přednášky ve školách. Cílem projektu je jednotný přístup k sociálně patologickým jevům a jednotná metodika výuky prevence těchto jevů. V roce 2005 obdrží všechny preventivně informační skupiny PČR (dále jen „PIS“) uvedený textový komplet.

- MV poskytovalo průběžně odbornou pomoc při zřizování policejních poradenských center **PIS Policie ČR**. Pro zvyšování odbornosti policejních preventistů zveřejňuje MV na internetových stránkách aktuální novinky a zajímavá řešení z oblasti ochrany majetku a zdraví osob; dvakrát ročně zde zveřejňuje také aktualizované seznamy certifikované zabezpečovací techniky.
- Odborná i laická veřejnost byla průběžně informována o preventivních aktivitách resortu, měst a obcí a organizací a institucí zabývajících se prevencí kriminality prostřednictvím periodika odboru prevence kriminality MV „Tiskový servis“. Prevence kriminality a prevence aktuálních kriminálně rizikových jevů byla také předmětem televizních a rozhlasových vysílání. Aktuální informace jsou zveřejňovány na internetových stránkách MV. V roce 2004 byl vydán bulletin s tematikou domácího násilí „Za zavřenými dveřmi II“. V reedici byly vydány bulletiny k problematice kriminality dětí a mládeže „Nebezpečný věk“, drogových závislostí „Andělé na jehle netančí“ a k problematice obětí trestného činu „...A co dál?“. Měsíčně vychází časopis Policista, který se věnuje popularizaci práce Policie ČR a MV a přináší specializované odborné texty z oblastí prevence kriminality. Dále je vydáván časopis Kriminalistika, čtvrtletník „pro kriminalistickou teorii a praxi“, který z vědeckého hlediska rozpracovává problémy kriminalistiky a příbuzných oborů, často v širším, mezinárodním měřítku.
- Za účelem informování veřejnosti o práci Policie ČR a Integrovaného záchranného systému (IZS) byly v roce 2004 v celé republice uspořádány velké prezentační akce pro veřejnost. MV ve spolupráci se zástupci Poradního sboru MV pro situační prevenci a s Policií ČR se podílely na organizaci a obsahové přípravě pravidelných mezinárodních veletrhů zabezpečovací techniky - PRAGOALARM/PRAGOSEC v Praze a ISET v Brně. Cílem těchto akcí je informování občanů o možnostech ochrany před trestnou činností a přiblížení práce Policie ČR, včetně propagace úspěšných preventivních aktivit.
- V roce 2004 byl schválen nový pokyn ministra vnitra k rozdělování finančních prostředků určených **na realizaci resortních projektů prevence kriminality**, který stanovuje priority pro období 2004-2007. Jednou z hlavních priorit je rozvoj prevence kriminality na místní úrovni a podpora nových metod práce Policie ČR. **Na program bylo vyčleněno v kapitole resortu 3 900 000,- Kč.**

Na základě zveřejněné výzvy k předložení projektů bylo odboru prevence kriminality doručeno z útvarů Policie ČR a Ministerstva vnitra 129 dílčích projektů, z nichž bylo 57 projektů podpořeno. Projekty lze rozdělit do následujících skupin:

- * Ucelené projekty předložené útvary služby kriminální policie a vyšetřování zaměřené na řešení konkrétního problému (divácké násilí, lichva, zacházení s oběťmi trestných činů, community policing, korupce, doprava), a to buď v dané lokalitě nebo celostátně.
- * Projekty zaměřené na cílovou skupinu dětí a mládež. Jde buď o ucelené dlouhodobé, z hlediska efektivity průběžně vyhodnocované projekty (Ajaxův zápisník, Učíme se s policií, Abeceda bezpečí), anebo o přednáškovou činnost.
- * Podpora při vybudování nového poradenského centra PIS Policie ČR, nově vytvořené PIS Policie ČR nebo vybavení vstupních prostor pro návštěvníky služebny Policie ČR.
- * Projekty zaměřené na informování občanů, propagační akce, výstavy a prezentace Policie ČR.
- * Propagační předměty pro krajské koordinátory prevence kriminality PIS Policie ČR.
- * Projekty směřující k řešení krádeží v obchodních centrech, vykrádání automobilů na parkovištích (instalace varovných a informačních tabulí, značek a tabulí nebo jiný způsob řešení uvedené kriminality).

3.4 Evropská integrace, mezinárodní spolupráce

Aktivity realizované v roce 2004

Evropská unie

Po ukončení ratifikačního procesu Smlouvy o přistoupení do EU se ČR stala dne 1. května 2004 členem Evropské unie. Zapojení zástupců ČR do činnosti všech relevantních pracovních skupin Rady EU, pracovních skupin a výborů Evropské komise a dalších orgánů se tímto změnilo z pozice pozorovatelské do pozice členské, tj. ČR se podílí nejen na projednávání, ale také na rozhodování o všech otázkách.

V průběhu let 2001 až 2004 byla plněna opatření směřující podpoře záměru vlády na připojení ČR k schengenskému systému, zejména přípravou výstavby **Národního schengenského informačního systému**. Projekty v oblasti ICT z programu Phare byly doplněny dalšími realizovanými projekty financovanými ze státního rozpočtu.

Programy pomoci EU (Phare a Přejídné opatření)

Projekty z programu **Phare 2001**, které byly zaměřené na zavedení managementu kvality v rámci Policie ČR, ekonomický zločin a dále na organizovanou a násilnou kriminalitu, již byly ukončeny, tj. skončily twinningové projekty spolupráce s experty zemí EU a byly dokončeny dodávky technického zařízení pro policii (proinvestovaná částka z prostředků EU dosáhla výše 5,95 mil euro).

U projektů programu **Phare 2002** pokračovala spolupráce s experty EU a dodávky technického zařízení. V roce 2004 byly ukončeny. Tyto projekty byly zaměřeny na implementaci Schengenského akčního plánu a Schengenský informační systém (SIS) – fáze II, dále na finanční zpravodajství a konfiskaci výnosů ze zločinu. Částka schválená pro projekty programu Phare 2002 činila 13,65 mil euro.

Na dodávky z programu **Phare 2003** byly uzavřeny kontrakty, probíhaly dodávky zařízení a expertní pomoc. MV a P ČR má v programu tři projekty v celkové výši 2,9 mil euro: Boj proti obchodu s lidmi, Boj proti podvodům proti EU a počítačové finanční kriminalitě a Podpora Národního schengenského informačního systému, které budou pokračovat i v roce 2005. Program Phare 2003 byl posledním rokem, ve kterém se ČR Phare účastní.

V roce 2004 se realizoval **Phare projekt Úřadu pro ochranu osobních údajů**, zahájený v roce 2003, zaměřený na dozor nad ochranou osobních údajů v policejních činnostech s důrazem na problematiku Schengenského informačního systému a spolupráci v oblasti Europolu. Partnerem byla Agentura pro ochranu dat v Madridu.

Pro usnadnění přechodu od kandidátské ke členské zemi **financuje EU pro nové členské státy podobný nástroj - tzv. Přejídné opatření** (Transition Facility – fond EU ve výši 44 mil euro).

Evropská komise schválila programový dokument pro Transition Facility (TF) 2004 pro ČR 14. května 2004. V rámci TF 2004 byly schváleny projekty „Podpora nově vzniklému Dublinskému centru ČR“ a projekt „Podpora při zdokonalování policejní práce v oblasti prevence a jako služby veřejnosti“. V roce 2005 bude zahájena realizace projektů jednak formou twinningu jednak dodávkami zařízení. Schválené finanční prostředky na oba projekty činí celkem 1,24 mil euro.

K předkládání nových návrhů projektů do programu TF 2005 bylo MV vyzváno v říjnu 2004. Z předložených záměrů projektů Policie ČR byly ze strany Centra pro zahraniční pomoc MF doporučeny k dalšímu propracování projekty, u nichž dojde během roku 2005 ke schvalovací proceduře: Boj proti financování terorismu a daňové kriminalitě; Použití operativní techniky/postupů pro odhalování korupce a finanční kriminality; Prosazování schengenského acquis; Informatická podpora policistů s ohledem na ochranu osobních údajů; Protikorupční strategie prosazování principů integrity a etiky policejní práce ke snížení korupčního jednání.

V oblasti prevence kriminality se za ČR MV aktivně účastní na práci **Evropské sítě pro prevenci kriminality EU**. Presentuje zde vytvořený systém prevence kriminality v ČR, zejména programy prevence kriminality na místní úrovni a úspěšné celostátní projekty („Bezpečná lokalita“, „Pomoc a ochrana obětí obchodování s lidmi“ apod.)

Organizace spojených národů

MV se účastní práce v **Komisi OSN pro prevenci a trestní soudnictví**; úspěšně byl zakončen projekt OSN v České republice zaměřený na prevenci obchodování s lidmi. Byly zahájeny přípravy společného česko-švédského projektu prevence obchodování s lidmi v Moldavsku. České zkušenosti s prevencí obchodování s lidmi byly prezentovány na řadě mezinárodních fór.

Rada Evropy

Pokračuje intenzivní spolupráce v oblasti prevence diváckého násilí a zástupce za Českou republiku, pracovník MV, byl v roce 2004 zvolen předsedou **Stálého výboru RE k diváckému násilí**. MV se aktivně zapojilo do projektu Rady Evropy k prevenci násilí, a to zejména přípravou podkladů pro materiály RE a spoluprací na souhrnné informaci o projektu pro domácí uživatele.

Mezinárodně smluvní oblast

Mezinárodní smlouvy, které byly sjednány, resp. vstoupily v platnost v roce 2004:

Bylo sjednáno a vstoupilo v platnost několik významných smluvních dokumentů, které souvisejí s vnitřní bezpečností a veřejným pořádkem; ve všech případech se jedná o dvoustranné mezinárodní smlouvy prezidentského charakteru (některé z nově sjednaných smluv nejsou dosud platné):

- * Dohoda mezi vládou ČR a vládou Slovenské republiky o předávání a přebírání osob na společných státních hranicích z 2. července 2002; vstoupila v platnost dne 1. ledna 2004.
- * Dohoda mezi vládou ČR a vládou Chorvatské republiky o přebírání a předávání osob na státních hranicích z 30. listopadu 1999; vstoupila v platnost 1. května 2004.
- * Dohoda mezi vládou ČR a vládou Moldavské republiky o předávání a přebírání osob na státních hranicích ze 7. srpna 2003; vstoupila v platnost 9. září 2004.
- * Dohoda mezi vládou ČR a vládou Moldavské republiky o spolupráci v boji proti organizovanému zločinu, nedovolenému obchodu s omamnými a psychotropními látkami, terorismu a dalším druhům závažné trestné činnosti ze 7. srpna 2003; vstoupila v platnost 9. září 2004.
- * Dohoda mezi vládou ČR a vládou Republiky Slovinsko o přebírání osob na státních hranicích z 22. května 1998; vstoupila v platnost 16. prosince 2004.
- * Smlouva mezi ČR a Slovenskou republikou o spolupráci v boji proti trestné činnosti, při ochraně veřejného pořádku a při ochraně státních hranic – byla podepsána 27. ledna 2004, vstoupila v platnost 24. února 2005.
- * Dohoda mezi vládou ČR a vládou Bulharské republiky, kterou se mění a doplňuje Dohoda mezi vládou ČR a vládou Bulharské republiky o předávání a zpětném přebírání osob – byla podepsána 27. července 2004.
- * Dohoda mezi vládou ČR a Rakouskou spolkovou vládou o předávání a přebírání osob s neoprávněným pobytem (readmisní dohoda) – byla podepsána 12. listopadu 2004.

Z mnohostranných smluvních dokumentů vstoupila 1. září 2004 pro ČR v platnost *Úmluva o zřízení Evropského policejního úřadu (Úmluva o Europolu)* založená na článku K.3 Smlouvy o Evropské unii a dva její protokoly.

Rozjednané mezinárodní smlouvy

Proběhla expertní jednání mj. o následujících bilaterálních mezinárodních smlouvách týkajících se vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku:

- * Smlouva mezi ČR a Polskou republikou o spolupráci policejních orgánů v boji proti trestné činnosti a při ochraně veřejného pořádku a o spolupráci v příhraničních oblastech – byla ukončena expertní jednání, návrh na sjednání bude předložen vládě.
- * Smlouva mezi ČR a Rakouskou republikou o policejní spolupráci a o druhém dodatku k Evropské úmluvě o vzájemné pomoci ve věcech trestních z 20. dubna 1959 – byla ukončena expertní jednání, návrh na sjednání bude předložen vládě.
- * Dohoda mezi ČR a Gruzíí o předávání osob na státních hranicích - expertní jednání o návrhu Dohody byla v zásadě ukončena, připravuje se sjednání prováděcího protokolu k Dohodě, další jednání probíhají korespondenční cestou.
- * Dohoda mezi ČR a Arménskou republikou o předávání osob na státních hranicích – proběhla 2 kola expertních jednání, připravuje se sjednání prováděcího protokolu k Dohodě, další jednání probíhají korespondenční cestou.
- * Smlouva mezi ČR a Švýcarskou konfederací o spolupráci v boji proti trestné činnosti – návrh na sjednání bude předložen vládě.
- * Ve stádiu přípravy na jednání jsou např. smlouvy upravující policejní spolupráci v boji proti trestné činnosti s Černou Horou, Kypr, Litvou, Maďarskem, Nizozemím, Srbskem a Tureckem.
- * Ve stádiu expertních jednání je mj. smlouva o předávání a přebírání osob na státních hranicích (tzv. readmisní dohoda) se Srbskem a Černou Horou.

Mezinárodní policejní spolupráce

Zahrnuje oblast výměny policejních informací v rámci mezinárodní organizace Interpol, spolupráci na přípravě bilaterálních a multilaterálních smluv, práci související se vstupem do EU a přístupem k Schengenu, činnost Národní centrály SIRENE a Národní jednotky Europol, vysílání policistů ke službě v zahraničí.

Prostřednictvím **Interpolu** bylo na žádost cizích států v ČR v roce 2004 zadrženo a extradováno do dožadujících zemí celkem **38 hledaných osob** (+23 %). Na základě žádostí o mezinárodní pátrání po hledaných osobách zaslaných cestou Národní ústředny Interpol Praha (NÚI) do zahraničí bylo zadrženo 68 osob (+58 %), z nichž bylo do ČR vydáno 32 (+78 %). Cestou Interpolu v zahraničí bylo vypátráno 11 pohřešovaných osob (+57 %) a na území ČR 13 osob (-24 %), které byly pohřešovány v zahraničí. Cestou Interpolu se podařilo vypátrat v ČR 38 (-30 %) motorových vozidel odcizených či zpronevěřených v zahraničí. V zahraničí bylo vypátráno 146 motorových vozidel, která byla odcizena na území ČR (-50 %).

Pokračuje rozvoj nového komunikačního systému Interpolu, přechod k němu mezi členskými zeměmi byl zahájen na přelomu let 2002 a 2003. Nový systém I-24/7 poskytuje kvalitnější přenos dat a umožňuje on line přístup k databázím Generálního sekretariátu Interpolu v Lyonu (GSI), výhledově bude poskytnut vybraným útvarům Policie ČR. Bylo dohodnuto předat GSI databázi zcizených a ztracených cestovních dokladů.

NÚI plní úkoly v oblasti organizované trestné činnosti a obecné kriminality, zejména na úseku převaděčství, ekonomické kriminality, terorismu, vražd, obchodu s uměleckými předměty atd. Interpol Praha spolupracuje s GSI na projektech proti mezinárodnímu terorismu, pátrání po osobách, převaděčství ad. K nejvýznamnějším partnerům patří ústředny Interpolu v SRN, Ukrajině, Rakousku, Slovensku, Rusku, Itálii, Belgii a v Polsku. Interpol Praha využívá pro spolupráci i styčných důstojníků Policie ČR, kteří jsou etablováni v Moskvě, Kyjevě a Bratislavě. Spolupracuje se styčnými důstojníky zahraničních policejních sborů.

Na základě Smlouvy mezi SRN a ČR o spolupráci policejních orgánů a orgánů ochrany hranic v příhraničních oblastech z 19. září 2000 je připravována *Příručka k přeshraniční policejní spolupráci v příhraničních oblastech*. V prosinci 2004 se na Zemském kriminálním úřadu Sasko konalo školení pracovníků Zemského kriminálního úřadu Sasko, PP Chemnitz, PP Drážďany a ÚSKPV PP ČR k obsahu příručky. Návrh příručky bude předložen celorepublikovým orgánům, které ji převezmou do své gesce. Bylo navrženo vypracovat vzor kapesních pomůcek příslušným kompetentním orgánem pro jednotlivé činnosti.

Policejní Skupina pro EU a Schengen je koordinačním místem pro činnosti související s členstvím v EU a přípravou Policie ČR na vstup do Schengenu, plní úkoly vyplývající z integrace ČR do EU. Skupina je rovněž centrálním kontaktním místem pro vysílání zástupců Policie ČR do struktur Rady EU. Zástupci Policie ČR se pravidelně účastní zasedání 17 pracovních skupin Rady EU pro oblast Spravedlnost a vnitro. Policisté odboru mezinárodní policejní spolupráce PP ČR se účastní zasedání pracovních skupin SIS/Sirene, Policejní spolupráce a Hodnocení Schengenu.

Připravují se podklady pro zasedání Rady JHA (Spravedlnost a vnitřní věci), COREPER (Výbor stálých zástupců) a CATS (Výbor, ustavený dle čl. 36).

Národní centrála SIRENE je zastoupena v pracovní skupině Rady EU SIS/SIRENE. Od března 2004 pracuje na Stálém zastoupení ČR v Bruselu na úseku justice a vnitřních věcí bývalý pracovník SIRENE. Pracovníci SIRENE se účastnili návštěvy SIRENE Francie, Rakousko a Belgie, dále školení operátorů SIRENE v Nizozemsku. V rámci projektu Phare 2002 se účastnili řady seminářů, workshopů a twinning light projektu o činnosti Europolu, pořádaného s dánskou stranou.

Intenzivnější je činnost pracovní skupiny k harmonizaci policejních informačních systémů, od září 2004 probíhají jednání každé dva týdny. S tím souvisí vytvoření pracovního překladu dokumentu Data Dictionary SIS II. Proběhla základní jednání se všemi mimoresortními partnery k zajištění procedur pro předávání údajů k objektům, které budou zadávány do SIS II.

V souvislosti s přijetím novely trestního řádu č. 539/2004 Sb., týkající se implementace Rámcového rozhodnutí Rady EU, evropského zatýkacího rozkazu, je připravována úprava principů pátrání po osobách a úprava policejního pátracího systému PATROS. K 1. 11. 2004 byly provedeny příslušné personální

a organizační změny a bylo zahájeno vyřizování agendy EZR v ČR a zároveň zaškolování pracovníků SIRENE. Pracovníci SIRENE dále realizovali školení pracovníků správ krajů Policie ČR k schengenské problematice, přihlásili se k projektu spolupráce v rámci Evropského hospodářského prostoru a zajistili podmínky pro výstavbu softwarového řešení toku dat SIREN s termínem duben 2005.

Národní jednotka Europolu (NJE) je na základě smlouvy ČR s Europlem kontaktním místem pro mezinárodní výměnu informací charakteru kriminálního zpravodajství. Zajišťuje komunikaci českých orgánů s Europlem cestou styčného důstojníka, který je u Europolu dislokován od 15. 9. 2002. K zajištění funkčnosti styčné kanceláře v nepřetržitém provozu byl vyslán do centrály Europolu v Haagu tzv. alternující styčný důstojník. Dle výběrového řízení na podzim 2004 byl vybrán druhý řádný styčný důstojník, jehož umístění v Europolu je předpokládáno v 1. čtvrtletí 2005.

Byl zaznamenán nárůst výměny informací po 1. září 2004, kdy ČR přistoupila k Europolu jako plnoprávný člen. Došlo proto k navýšení počtu pracovních míst na NJE na 16 a ke změně organizační struktury. Další útvary Policie ČR se výrazněji zapojovaly do projektů Europolu, zejména analytických pracovních souborů (AWF). Nyní aktivně přispívají do 13 otevřených AWF. Mezi nejčastější partnery patří Německo a Nizozemsko.

Policie ČR zajišťovala **účast policistů v zahraničních misích**, a to v oblasti výběru vhodných kandidátů, přípravy a přezkoušení ve spolupráci se zkušební komisí OSN a výcvikovými středisky Armády ČR. Byla zajišťována účast českých policistů ve stávajících misích EU – v Bosně a Hercegovině (5 policistů) a Makedonii (4). Služba v těchto misích je beze zbraně, zaměřená především na monitorování činnosti místních policejních sborů. V misi OSN v Kosovu, kde policisté vykonávají se zbraní klasickou policejní práci, průměrně působilo 12 policistů. Dále působili příslušníci Útvaru rychlého nasazení v Iráku, kde se podíleli na ochraně osob a objektů zastupitelského úřadu ČR. Jejich počet byl udržován na 18. Nově byli vysláni 3 policisté do policejní mise OSN v Libérii, kde plní funkce související se vznikem místního policejního sboru. Dvě skupiny po 10 policistech se střídají po šesti měsících ve výcvikovém středisku irácké policie v Jordánsku, kde působí jako instruktoři.

V zahraničí působili dva styční důstojníci při velvyslanectvích ČR v Moskvě a v Bratislavě a jeden při Europolu v Haagu. V září 2004 byl vyslán styčný důstojník k ZÚ ČR v Kyjevě.

3.5 Aktivity MV v oblasti personální práce, vědy a výzkumu, vzdělávání, organizační, ekonomické a informačních a telekomunikačních systémů

Oblast personální práce

Systemizace personálního obsazení útvarů MV, Policie ČR a HZS, vzdělávání zaměstnanců, personální rozvoj a zlepšování kvality policejní práce

Situace v roce 2004

- Ke dni 31.12.2004 byl celkový počet zaměstnanců resortu MV 77.828 (+282). Celková obsazenost plánovaných míst k 31.12.2004 byla 99,5 %.
 - * Z celkových početních stavů je: 48.273 policistů (61,2 %), 9.692 hasičů (12,5 %), 19.863 zaměstnanců v pracovním poměru (26,3 %). Z celkového počtu je 20.008 žen, tj. 24,1 %, z toho je 8.009 žen ve služebních poměrech, tj. 13,2 % z celkového počtu policistů a hasičů a 11.999 žen v pracovním poměru, tj. 55,4 % ze zaměstnanců v pracovním poměru. K 31.12.2004 byl stav na krajských správách 35.819 (+227) policistů, u občanských zaměstnanců došlo k úbytku o 153 osob.
- V roce 2004 se **snížily početní stavy resortu MV** vlivem delimitací a na základě usnesení vlády celkem o 194 pracovních míst. Rozložení jednotlivých vlivů: delimitace vojenských hasičských jednotek z MO: +53; delimitace z MF dle us. vl. č. 134/2004 ke zřízení finanční policie: +255; zabezpečení investičního záměru dle us. vl. č. 954/2004: +17; redukce míst dle us. vl. č. 624/2003 a č. 808/2003: -512; delimitace k MPSV dle us. vl. č. 1252/2003, agenda koordinace integrace cizinců: -3; delimitace k Úřadu vlády dle us. vl. č. 237/2004, modernizace ústřední státní správy: -4. Tento vliv se projevil posílením policejního sboru o 84 osob a hasičského sboru o 68 hasičů a snížením občanských zaměstnanců o 346 osob. V resortu MV došlo ke zvýšení míst hasičů o 393 a policistů o 1 místo, a to na úkor občanských zaměstnanců (-394).
 - * Při přípravě realizace redukce pracovních míst v souvislosti s koncepcí reformy veřejných rozpočtů uplatnil ministr vnitra požadavek na snížení limitu míst u složek s přímým výkonem činností bezpečnostní povahy a činností IZS. Dále na základě dohody s MF bylo vládou navržené snížení v počtu 512 pracovních míst zúženo pouze na snížení pracovních míst v ústředním orgánu MV v počtu 60 míst. Ke dni 1.1.2005 nebyla pro redukci navržena žádná místa z Policie ČR a HZS ČR.
- *Vzdělávání zaměstnanců MV* se soustředilo úkoly vyplývajících pro ČR z členství v EU (eurovzdělávání jako kvalifikační požadavek u vybraných pracovních míst, odborné profesní jazykové vzdělávání). Pracovníci odpovědní za hospodaření se státními finančními prostředky absolvovali školení k metodám analýz výdajů státního rozpočtu. Od roku 2002 pokračovalo vzdělávání zaměstnanců MV o lidských právech a výchově k nim.
- Úspěšně byl dokončen twinningový projekt Phare CZ01/IB/JH/04 „Zavedení modelu Evropské nadace pro řízení kvality (EFQM) do Policie ČR“ zahájený ve spolupráci s Holandskou policií v listopadu 2002. Řídící pracovníci Policie ČR tak dostali do rukou nejmodernější manažerský nástroj pro určování strategických cílů, plánování činností a vyhodnocování efektivity policejní práce na bázi periodicky zjišťovaných potřeb a přání občanů, resp. dalších zainteresovaných stran: policistů samotných, partnerských institucí - především justice, orgánů samosprávy, občanských sdružení, atd.
- Zahájeny byly přípravné práce na navazujícím twinningovém projektu Transition Facilities 2001 „Posilování prevence a metod Community Policing v policejní práci“. Projektová fiše spolu s rozpočtem (52.140.000,- Kč) byla schválena Řídícím výborem Evropské komise v Bruselu v říjnu 2004. Projekt bude realizován ve spolupráci s Holandskem a Velkou Británií.

Plánované aktivity na rok 2005

- V oblasti přípravy zaměstnanců MV bude pokračováno ve vzdělávacích aktivitách zaměřených na členství ČR v EU. Předpokládá se vícestranná spolupráce s evropskými partnery. Pozornost bude soustředěna na vědomosti v oblasti práce s informačními technologiemi a využívání informačních zdrojů.

- V květnu 2005 je zahajován projekt Transition Facilities 2001 „*Posilování prevence a metod Community Policing v policejní práci*“ s cílem zvýšit pocit bezpečí obyvatel a jejich spokojenost se službami Policie ČR prostřednictvím aplikace managementu jakosti na bázi modelu EFQM a převzetím metod Community Policing, které se osvědčily v Nizozemí, ve Velké Británii a dalších členských státech EU.
- Průběžně bude monitorováno plnění opatření vyplývajících z usnesení vlády č. 794 ze dne 25. 8. 2004 (*blíže v kapitole Oběti trestné činnosti*). Do systému výcviků a školení policistů bude aplikována metodika policejního postupu v případech domácího násilí. Evidovány budou výjezdy Policie ČR k případům domácího násilí a způsobu jejich řešení.

Věda a výzkum

Systém státní podpory výzkumu a vývoje v podmínkách MV vychází ze *Střednědobé koncepce resortní politiky MV v letech 2004-2007* a z trendů oblasti veřejného pořádku a vnitřní bezpečnosti, jedná se např. o organizovaný zločin, počítačovou kriminalitu, závažnou hospodářskou kriminalitu, další trestnou činnost a ochranu obyvatelstva v rámci vojenských i nevojenských ohrožení.

V roce 2004 byl na zabezpečení výzkumu a vývoje schválen rozpočet ve výši 18.984 tis. Kč, na rok 2005 je schválen objem finančních prostředků ve výši 70.963 tis. Kč. Značné navýšení finančních prostředků určených na resortní výzkum a vývoj v roce 2005 vycházelo ze skutečnosti, že výdaje na problematiku bezpečnostního výzkumu jsou v rámci ČR řádově nižší než v zemích EU. Vzhledem k nutnosti vládou schvalované výzkumné programy notifikovat Evropskou komisí bude realizace programu „Bezpečnostní výzkum“ zahájena až v roce 2006. Finanční prostředky ve výši 50 mil. Kč určené v roce 2005 na tento program budou převedeny do rezervního fondu a využity až v roce 2006.

Na rok 2005 byla vyhlášena veřejná soutěž, která je zaměřena na zdokonalování specifických směrů výzkumu: oblast krizové řízení, civilní nouzové plánování, ochrana obyvatelstva, integrovaný záchranný systém, požární ochrana a kriminalistický výzkum.

V roce 2004 byla vedením resortu přijata nová resortní koncepce výzkumu a vývoje na období let 2005-2008, která předpokládá některé významné změny, zejména v souvislosti se zajištěním oblasti bezpečnostního výzkumu.

Oblast vzdělávání

Situace v roce 2004

Priority policejního vzdělávání vycházely z úkolů Policie ČR, priorit bezpečnostní politiky v oblasti veřejného pořádku a vnitřní bezpečnosti a z úkolů vyplývajících ze začleňování ČR do EU. *Systém vzdělávání policistů je založen na novém filosofickém pojetí policejní práce* s hlavními principy:

- * *policejní práce musí být službou občanovi (prioritou musí být uspokojení občanských potřeb),*
- * *policista musí být vysoce profesionální, kvalifikovaný, motivovaný, disponující vysokým etickým standardem, který od něj společnost očekává a právem vyžaduje ("nová image policisty"),*
- * *vzdělávání musí být založeno na kompetenčním přístupu (odklon od encyklopedického shromažďování informací),*
- * *ve vzdělávání je nutno, vedle odpovědností a povinností služebních funkcionářů, zdůraznit i osobní odpovědnost každého jednotlivce za odbornou připravenost k výkonu služby.*

Koncepční a projektové aktivity

- *Dokončení reformy systému policejního vzdělávání v ČR, vycházející ze závěrů twinningového projektu Phare č. 9808-02/1 a z Koncepce celoživotního povinného vzdělávání příslušníků a zaměstnanců Policie ČR a resortu vnitra. Policejní školství v ČR se tak dostalo na úroveň srovnatelnou s předními zeměmi EU. K plnému začleňování nového komplexního systému vzdělávání do systému plánování a rozvoje lidských zdrojů v Policii ČR tak může dojít bezprostředně po nabytí účinnosti zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů.*
- Plnoprávné zapojení ČR s právem hlasovacím do European Police College (CEPOL)

- V rámci projektu Phare CZ 01/IB/JH/04 – „Zavedení modelu EFQM do Policie ČR“ bylo v oblasti policejního vzdělávání ověřeno využití modelu EFQM v policejních školách. Následovat bude implementace EFQM do řídicí činnosti škol a do vzdělávacích programů.
- Restrukturalizovány byly vzdělávací programy v oblasti celoživotního vzdělávání policistů (v SPŠ celkem 194 vzdělávacích programů).
- Proběhl pilotní projekt k ověření „Koncepte vzdělávání pedagogických pracovníků“, formulovány kompetence systému vzdělávání pedagogů. Připravena „Koncepte vzdělávání instruktorů a lektorů Policie ČR“. Následovat bude implementace koncepčních materiálů do praxe.
- Uskutečněny vzdělávací projekty a aktivity na národní a mezinárodní úrovni (oblast bezpečnostní problematiky spojené se vstupem do EU, organ. zločinu, nelegální migrace, extremismu, finanční kriminality, korupce, boje proti obchodu s drogami, výchovy policistů k lidským právům, atd.).

Resortní školství a výcvik policistů

MV a Policie ČR disponuje 6 SPŠ MV (prochází cca 10 tis. policistů za rok), Policejní akademii ČR (studuje cca 2 tis. studentů ročně), 8 školními policejními středisky PČR správ krajů a oddělení výkonu odborné praxe při SPŠ MV v Holešově (prochází cca 14 tis. policistů za rok), středisky specializovaného výcviku a instruktory služební přípravy, kteří působí přímo u útvarů Policie ČR.

- Ve SPŠ MV je realizována základní odborná příprava (dále jen „ZOP“) nových policistů a další profesní příprava policistů. V roce 2004 absolvovalo základní odbornou přípravu 2 749 policistů a zahájilo 1 856 policistů. Nástavbový studijní obor policejní činnost ukončil maturitní zkouškou 41 policista, druhý ročník studuje 71 policista. Specializační kurzy absolvovalo 4 924 policistů a inovační kurzy absolvovalo 967 policistů.
- **Policejní akademie ČR** (dále jen „PA ČR“) realizuje 2 bakalářské studijní programy (Bezpečnostně právní studia, Veřejná správa obor Krizový management ve státní správě a územní samosprávě), 1 magisterský studijní program (Bezpečnostně právní studia, obor Policejní management a kriminalistika) a 1 doktorský studijní program (Bezpečnostně právní studia, obor Policejní management a kriminalistika). Na PA ČR studuje celkem 2 071 studentů, z toho je 1 537 policistů. Bakalářský studijní program studuje 1 677 studentů (z toho 1 284 policistů), magisterský 347 studentů (z toho 236 policistů) a 47 studentů studuje doktorský studijní program (z toho 17 policistů).
- Školní policejní střediska PČR správ krajů a oddělení výkonu odborné praxe při SPŠ MV v Holešově realizují odbornou praxi žáků v rámci ZOP a další profesní přípravu policistů z výkonu služby. Odbornou praxi absolvovalo 2 502 policistů, kurzů další odborné přípravy se zúčastnilo 14 200 policistů.
- Policisté v přímém výkonu služby v průběhu výcvikového roku absolvovali služební přípravu v rozsahu min. 120 hodin a prověrky ze střelecké přípravy, kondiční přípravy a z přípravy k používání donucovacích prostředků. U specializovaných složek Policie ČR probíhala další odborná příprava.
- Zpracováván je rámcový vzdělávací program nové ZOP. Vytvořeno bylo 50 nových vzdělávacích programů v oblasti další profesní přípravy prováděné ve SPŠ MV a vzdělávacích zařízeních PČR, zkvalitněn byl bakalářský studijní program PA ČR.
- Ediční rada, složená z pedagogických pracovníků SPŠ MV, připravila 20 projektů nových metodických pomůcek, učebnic, výukových programů a filmů. Další metodické materiály byly zpracovány ve spolupráci s Amnesty International a International Committee of Red Cross.

Mezinárodní spolupráce

MV ČR se účastní těchto mezinárodních vzdělávacích aktivit:

Evropská policejní akademie (CEPOL)

CEPOL vznikl v r. 2000 z rozhodnutí EK jako instituce sdružující vrcholné národní orgány členských zemí EU zastřešující policejní vzdělávání a výcvik. Má právní subjektivitu, stálé sídlo a nyní se rozhoduje o přidělení statutu orgánu EU. Cílem je optimalizace a harmonizace evropského policejního vzdělávání. Ředitelka odboru vzdělávání a správy policejního školství MV (dále jen „OVSPŠ“) má právo hlasovací v Governing Boardu CEPOL, je členem Training a Research Committee. Odbor je národním kontaktním místem CEPOL.

European Police Learning Network (EPLN) – OVSPŠ je národním kontaktním místem EPLN.

Středoevropská policejní akademie (MEPA) – OVSPŠ je národním kontaktním místem MEPA.

Plán ročních aktivit zahrnuje tříměsíční hlavní kurz MEPA věnovaný organizované kriminalitě, měsíční Speciální kurz pro integrovanou hraniční bezpečnost, 8-10 odborných seminářů zaměřených na aktuální témata, odborné hospitace.

Nadace Hannse Seidela

Spolupráce se uskutečňuje na základě Dohody mezi MV ČR a MV Spolkové země Bavorsko ze dne 26.1.1991. Konkrétní akce probíhají na základě ročních plánů sestavovaných podle návrhů SPŠ MV a PP ČR. Tyto návrhy jsou začátkem každého roku projednány zástupci NHS, MV ČR a PP ČR, na základě čehož je sestaven pro obě strany závazný roční plán vzdělávacích aktivit.

Transition Facility

Podán byl návrh na projekt „*Antikorupční strategie v principech integrity a etiky v policejní práci*“ pro program Transition Facility 2005 formou twinning-light. V projektu navrhována účast expertů, kteří by: dodali analýzu antikorupčních strategií v zemích EU, připravili a lektorovali semináře pro učitele SPŠ MV a začlenili případové studie o selhání etického chování policistů, dodali audiovizuální výukové materiály. Součástí projektu je návrh vytvoření softwaru k zhodnocení metod antikorupční výuky. Návrh projektu byl Centrem pro zahraniční pomoc doporučen k financování z rezervy twinning-light.

Velká Británie

Projekt „*Přípravné kurzy pro občany národnostních menšin k přijetí do služebního poměru příslušníka Policie ČR*“, od roku 1998 měsíční přípravné kurzy pro příslušníky národnostních menšin k přijetí do služebního poměru k Policii ČR. Kurzy jsou financovány Britskou ambasádou.

Holandsko

Projekt „*Zařazení lidských práv, respektu k menšinám a jejich ochrany a profesní etiky do výcviku české policie a práce PČR*“ od prosince 2002 do června 2005. Cílem je zařazení problematiky lidských práv a profesní etiky do programu profesního výcviku Policie ČR, podpora při využívání nových znalostí a dovedností do každodenní práce policistů a příspěví ke změně policejní kultury, zlepšení úrovně jednání policie s občany a zvýšení důvěry menšin v policii. Prvními výstupy projektu jsou čtyři nové výukové manuály, které se nyní ověřují v praxi (Uprchlíci a práce Policie ČR, Rasismus a rasově motivovaná trestná činnost, Navázání kontaktu policisty ČR v romské komunitě, Policejní pravomoci a respektování lidských práv), a učební pomůcka Hra s otevřenými kartami, též ověřovaná v praxi. V rámci projektu zahájilo činnost *Středisko pro lidská práva a profesní etiku* na SPŠ MV v Praze. Partnery jsou Holandský helsinský výbor, Český helsinský výbor, Nizozemská organizace pro profesní výcvik policie, Nizozemské centrum pro mezinárodní policejní spolupráci, Nizozemské centrum pro policejní integritu.

Nizozemská policejní akademie

V roce 2004 byl v ČR ukončen projekt EFQM, twinningovými partnery byli experti z NPA, vzdělávání se týkal modul Zavedení systému řízení kvality do policejního vzdělávání.

OSCE - Ázerbajdžán

Na základě požadavku OSCE (Organization for Security and Cooperation in Europe) zajistí MV ČR twinningový projekt s Ázerbajdžánským partnerem v oblasti výcviku policejních trenérů a instruktorů a v oblasti pomoci při přípravě výuky policejních důstojníků zaměřenou na lidská práva, komunikaci policie s veřejností, spolupráci policie s veřejností, etiku policejní práce, použití policejní síly, péči o oběti trestných činů, školení učitelů v oblasti pedagogických dovedností a učebních programů.

Černá Hora

Na základě požadavku ministra vnitra Černé Hory zajistila MV ČR v únoru 2005 výcvik policistů z policejní školy v Černé Hoře.

Saské ministerstvo vnitra

Spolupráce zaměřena na: resortní školství obou zemí, vzdělávání policistů, stáže studentů SPŠ MV na výkonných útvarech v Sasku, hospitace lektorů výuky německého jazyka, hospitace pracovníků Spolkového kriminálního úřadu Saska na PP ČR, reciproční stáže policistů a konference (konference sociálně-vědeckých pracovníků v oblasti vzdělávání policistů).

Embassy USA a Ministerstvo financí USA

Semináře pořádané v ČR pro policejní důstojníky soudce a státní zástupce, zaměřené na potírání korupce ve veřejné správě, praní špinavých peněz, počítačovou kriminalitu a obchod s lidmi ; školitelé z řad MF USA a FBI.

Národní policejní prezidium Norského království

Dlouhodobý projekt zaměřený na výměnné stáže expertů a jazykový výcvik).

Ministerstvo vnitra Francie

Společné odborné semináře, studijní pobyty a jazykové stáže pro studenty, učitele a instruktory.

Demokratická republika Kongo

Na základě požadavku prezidenta Konga zajistilo MV v roce 2004 výcvik vysokých policejních důstojníků této republiky.

V rámci **SPŠ MV** probíhá bilaterální spolupráce s partnerskými školami v Německu (Chemnitz, Norimberk, Eichstätt), Slovensku (Košice), Maďarsku (Policejní výcvikové a vzdělávací centrum v Budapešti), Polsku (Katovice), Francii (Lyon, Remeš) a Nizozemí (Apeldoorn). Spolupráce zahrnuje reciproční stáže učitelů a instruktorů, případně studentů; účast na mezinárodních sportovních aktivitách atd.

Další významné aktivity v oblasti policejního vzdělávání

- Zpracována učební pomůcka „Policie a terorismus“ (SPŠ MV Praha).
- Dokončen projekt Phare CZ/02/IB/JH-02 „Schengenský akční plán a informační systém (SIS)“, plněny jsou úkoly „Koncepce vzdělávání v oblasti schengenské spolupráce pro příslušníky Policie ČR“.
- Proběhlo metodické zaměstnání „Současný stav drogové scény v ČR“ s cílem seznámit učitele a instruktory se situací v oblasti drog v návaznosti na vstup do EU.
- V SPŠ MV v Praze probíhá projekt „Zařazení lidských práv, respektu k menšinám a jejich ochrany a profesní etiky do výcviku české policie a práce PČR. Cílem je zařazení problematiky lidských práv a profesní etiky do programu základního a dalšího profesního výcviku PČR , podpora při využívání znalostí a příspěví ke změně policejní kultury, zlepšení úrovně profesionálního chování policie s občany a zvýšení důvěry menšin v policii; vytvořeny byly manuály pro vzdělávání policistů.
- Projekt „Policejní práce v oblasti menšin a komunity ve střední Evropě“ probíhal v letech 2002-2004 ve spolupráci s Kanadskou královskou jízdni policií. Projekt byl zaměřený na komunitní řešení problémů, na soužití minority s majoritou na lokální úrovni s uplatněním systému CAPRA (client-analysis-partnership-response-assessment). Přípravné kurzy pro občany národnostních menšin k přijetí do služebního poměru příslušníka Policie ČR ve SPŠ MV v Brně od roku 2000.
- Projekt prosazující principy integrity a etiky policejní práce do učebních osnov SPŠ - připraven ve spolupráci s Transparency International. Součástí projektu byl výukový manuál „Profesní integrita“ s evaluačními dotazníky pro učitele a 2 pro studenty. Do nově připravovaných specializačních kurzů pro nižší a střední management byla zařazena kompetence zaměřená na formování postojů v oblasti boje proti korupci.
- Spolupráce na projektu Phare CZ03/IB/JH-03 „Posilování boje proti obchodu s lidmi“, organizování seminářů k posilování vědomí v této oblasti a tvorba metodických materiálů.
- Aktualizace výuky ZOP o výuku související s otázkami trestné činnosti na životním prostředí začlenění této problematiky do specializačních kurzů služby kriminální policie
- Začlenění problematiky rovného postavení mužů a žen ve společnosti do učebních plánů SPŠ MV.

Základní zaměření v roce 2005

Prostřednictvím vzdělávacích a výcvikových aktivit je nutné i nadále prosazovat nové filosofické pojetí policejní práce, jejíž prioritou je uspokojení občanských potřeb.

Navrhované aktivity:

- Implementace a rozvoj moderního systému vzdělávání policistů, se zřetelem na závěry twinningového projektu Phare č. 9808-02/1 a "Koncepte celoživotního povinného vzdělávání příslušníků a zaměstnanců Policie ČR a resortu vnitra".
- Tvorba, zpracování a evaluace vzdělávacích a výcvikových programů na základě soustavné identifikace potřeb výkonu policejní služby.
- Implementovat závěry projektu Phare CZ 01/IB/JH/04 – „Zavedení modelu EFQM do Policie ČR“, uplatňovat model EFQM v koncepční a řídicí činnosti vzdělávacích institucí, postupně začlenit model EFQM do vzdělávacích programů, zejména pro přípravu manažerů.
- Phare – „Schengenský akční plán a Schengenský informační systém – II. fáze, komponent 4 Vzdělávání a školení“.
- Prioritou je i nadále etický výcvik policistů, výcvik v oblasti lidských práv, komunikační výcvik a "community policing".
- Realizovat opatření návrhu „Koncepte dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků SPŠ MV" a „Koncepte vzdělávání instruktorů a lektorů Policie ČR“.
- Aktivně se zapojovat do činnosti mezinárodních policejních vzdělávacích organizací, zejména do CEPOL, EPLN a MEPA.
- Projekt „Podpora posílení prevence a metody community policing v práci P ČR“ – projekt na podporu integrace cizinců.
- Koordinovat a organizovat zahraniční vzdělávací aktivity policistů.

Oblast organizace

Reorganizace úseku reformy veřejné správy reaguje na usnesení vlády č. 237/2004, kterým byla převedena gesce za reformu ústřední státní správy z MV na Úřad vlády, a na změnu zaměření MV v dané oblasti (na rozvoj, modernizaci a zefektivnění výkonu územní veřejné správy). V návaznosti na vstup ČR do EU byl zřízen odbor komunitárního práva. Součástí optimalizace výkonu působnosti ministerstva bylo též zřízení sekce informačních technologií a komunikací.

V oblasti vnitřní organizace a systému řízení Policie ČR byl zřízen nový útvar **Policie ČR útvar odhalování nelegálních výnosů a daňové kriminality služby kriminální policie a vyšetřování**. Dále byly provedeny změny v organizační struktuře Inspekce ministra vnitra reflektující též na potřeby posílení zefektivnění boje s korupcí a závažnou kriminalitou páchanou příslušníky policie. V souvislosti s dokončováním příprav na zapojení ČR do schengenské spolupráce byly zahájeny přípravné práce na modifikaci organizační struktury a působnosti Policie ČR služby cizinecké a pohraniční policie.

Ekonomická oblast

Situace v roce 2004

Pozornost související s oblastí veřejného pořádku a vnitřní bezpečnosti státu byla v roce 2004 zaměřena zejména na následující oblasti:

Boj s terorismem v podmínkách ČR (opatření k zabezpečení historického jádra Prahy, včetně židovských památek a objektů), řešení kriminality mládeže, závažná hospodářská kriminalita (podvody, daňové úniky, „praní špinavých peněz“, korupce a vytváření legislativních předpokladů pro předcházení korupce ve státní správě), kriminalita zločineckých organizací, kriminalita s extremistickým podtextem, nelegální migrace, kriminalita v oblasti omamných a psychotropních látek, kriminalita na úseku duševního vlastnictví, počítačová kriminalita, loupeže, krádeže vloupáním, krádeže aut a věcí, porušování pravidel silničního provozu a další druhy protiprávního jednání, budování Národní databáze DNA, ochrana státních hranic (opatření nadále směřována k převzetí schengenského acquis), pokračování integrace cizinců na území naší republiky a harmonizace migrační a azylové politiky se standardy EU, včetně výstavby Cizineckého informačního systému, rozvoj situační a sociální prevence kriminality, včetně podpory preventivních programů na místní úrovni.

- Pokračovalo zajišťování materiálních a organizačních podmínek pro činnost IZS a naplňování koncepce ochrany obyvatelstva. Součástí budování IZS je výstavba a provozování informačního a komunikačního systému (operačních a informačních středisek), včetně Operačního a informačního střediska GRŘ HZS a jeho připojení na monitorovací a informační centrum EU. Pozornost byla soustředěna na zajištění odborného zázemí pro krizové plánování, koordinaci a sjednocení postupů subjektů veřejné správy, právnických a podnikajících fyzických osob při přípravě na krizové situace.
- Byly poskytovány dotace na podporu programů prevence kriminality (šlo o projekty z oblasti situační a sociální prevence a oblastí informování občanů o možnostech ochrany před trestnou činností). Dotace v celkovém objemu 75 089 tis. byla poskytnuta na 346 projektů.
- Financovány byly úkoly v souvislosti s obnovou a provozováním ICT – zajištění podmínek pro zpracování informací na centrální úrovni, zabezpečení přístupu do klíčových informačních a komunikačních systémů a jejich paměťových subsystémů a k podpoře řízení výkonu služby.

Stručná analýza hospodaření s rozpočtovými prostředky kapitoly MV v roce 2004 ve vztahu k oblasti veřejného pořádku a vnitřní bezpečnosti ČR: **Do rozpočtu kapitoly MV bylo mimo jiné převedeno:**

- * 1 600 919 tis. Kč celkem navýšen rozpočet MV
- * 31 892 tis. Kč rezerva na krizové situace podle zákona 239/2000 Sb. – z kapitoly VPS. V souvislosti s prováděním záchranných prací při činnosti integrovaného záchranného systému za spoluúčasti ostatních složek IZS došlo k mimořádným výdajům v souvislosti s dopravními nehodami. Tyto výdaje byly vynaloženy na opravy havarovaných vozidel HZS ČR,
- * 20 200 tis. Kč rezerva na řešení krizových situací podle zákona č. 240/2000 Sb. - z kapitoly VPS. Finanční prostředky byly použity na výstavbu víceúčelové výcvikové haly OUPU Brno v souvislosti s plněním úkolů vyplývajících z „Národního akčního plánu boje proti terorismu“,
- * 85 000 tis. Kč převod prostředků na zajištění provozu IISSE - z kapitoly MD,
- * 133 612 tis. Kč převod prostředků v souvislosti se zřízením finanční policie, z toho:
- * 82 209 tis. Kč z kapitoly VPS,
- * 51 403 tis. Kč z kapitoly MF,
- * 1 755 tis. Kč letecká hasičská služba - z kapitoly Mze,
- * 22 323 tis. Kč letecká záchranná služba - z kapitoly MZd,
- * 22 200 tis. Kč rekonstrukce a obnova hasičských zbrojnic obcím – z kapitoly VPS,
- * 34 000 tis. Kč vládní utajené spojení – z kapitoly VPS,
- * 55 000 tis. Kč zdravotní péče azylantům podle § 88 zák.č. 325/1999 Sb. – z kapitoly VPS,
- * 8 200 tis. Kč zdravotní péče o cizince dle zák.č. 326/1999 Sb., ve znění pozděj. předpisů. – z kap. VPS,
- * 60 000 tis. Kč prostředky na zabezpečení uprchlíků a přesídlenců (uvolňované na základě příslušných usnesení vlády) – z kapitoly VPS, z toho na projekt „Společný svět“ uvolněno 332 tis. Kč,
- * 93 798 tis. Kč referendum o vstupu do EU (MV, obce, Policie ČR) - z kapitoly VPS,
- * 182 254 tis. Kč určeno na volby v ČR (MV, Policie ČR, územně samosprávné celky) – z kapitoly VPS,

- * 61 104 tis. Kč „Strategie prevence kriminality na místní úrovni“ – z kapitoly VPS, do oblasti ISPROFIN byla vyčleněna částka 57 104 tis. Kč, zbývající 4 000 tis. Kč byly určeny do oblasti neinvestičních výdajů. (Další prostředky s určením na neinvestiční dotace obcím byly uvolněny na základě žádosti MV přímo MF. Jednalo se o částku 17 985 tis. Kč.),
- * 4 400 tis. Kč zajištění týlových služeb pro BIS – z kapitoly BIS,
- * 2 000 tis. Kč převod neinvestičních prostředků na mimořádnou dopravně bezpečnostní akci KRYŠTOF – z kapitoly VPS, která se uskutečnila ve dnech 12.–16.4.2004 (z toho na mzdové prostředky 1 553 tis. Kč a na neadresnou část v rámci ostatních běžných výdajů 447 tis. Kč). V průběhu roku 2004 byla prováděna řada dalších dopravně bezpečnostních akcí, na jejichž zabezpečení, včetně akce KRYŠTOF konané v dubnu 2004, bylo vynaloženo podle údajů převzatých z EKIS celkem 4 801 tis. Kč,
- * 318 656 tis. Kč na pořízení 2 ks vrtulníků ,
- * 34 000 tis. Kč z prostředků převedených z kapitoly VPS byl pořízen majetek a zařízení spojené s rozvojem a obnovou systému vládního utajeného spojení.
- * Dále bylo požadováno navýšení rozpočtu kapitoly MV z kapitoly VPS na zajištění bezpečnostních opatření v souvislosti s teroristickými útoky v Madridu ve výši 342 090 tis. Kč (z toho pro Policii ČR 204 000 tis. Kč, pro GŘ HZS 87 090 tis. Kč), na zavedení biometrických údajů na identifikačních dokladech a aktualizaci bezpečnostních politik krajských úřadů 51 000 tis. Kč a na zabezpečení průběhu mistrovství světa v ledním hokeji 2004 (zvýšení nároků na platy a souv. výdaje) ve výši 12 844 tis. Kč.

V rozpočtu kapitoly MV na rok 2004 byly dále zabezpečeny účelové prostředky ze státního rozpočtu na *financování společných programů EU a ČR ve výši 143 368 tis. Kč.*

Rozpočet roku 2005 bude ovlivněn zejména následujícími vlivy:

- vyvedení ostatních provozních výdajů do oblasti výdajů na financování reprodukce majetku v souvislosti s provozováním, opravami a údržbou majetku informačních a komunikačních technologií a prostředků na údržbu a opravy souvisejících s ostatním majetkem, a to v návaznosti na § 12 odst. 1 zák.č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech v platném znění,
- zahrnutí 2 % snížení systemizovaných míst oproti schválené systemizaci ústředního orgánu v roce 2003, včetně odpovídajících prostředků na platy. Výjimku tvoří místa související s přímým výkonem služby Policie ČR a HZS, včetně souvisejícího resortního školství,
- odložení účinnosti služebního zákona č. 361/2003 Sb. a změna nařízení vlády č. 330/2003 Sb., která zahrnuje novou stupnici platových tarifů příslušníků bezpečnostních sborů,
- snížení objemu neinvestičních výdajů kapitoly MV před jeho schválením PS Parlamentu ČR o 705 000 tis. Kč (450 000 tis. Kč + 255 000 tis. Kč), což se negativně odráží v každodenní činnosti a chodu útvarů Policie ČR, HZS a dalších organizací v působnosti MV.
- nový zákon o elektronických komunikacích v oblasti plateb za odposlechy.

Na rozpočet Policie ČR v roce 2005 budou mít vliv základní priority:

Přibližování standardům EU pokud jde o policejní struktury, účinnosti policejní práce a kompatibilitu informačních systémů; potírání sociálně patologických jevů a zkvalitňování ochrany veřejného pořádku; celoplošné zavedení a plnění úkolů Národní strategie pro práci Policie ČR ve vztahu k národnostním a etnickým menšinám; podpora krizového řízení a aktivit Policie jako složky IZS; materiálně-technické zabezpečení Policie ČR; podpora programů prevence kriminality; adekvátní reakce na možnost teroristických útoků v souvislosti s mezinárodně politickou situací; realizace úkolů spojených s přijetím nových zákonů a novel stávajících zákonů; budování mediální strategie k zajištění faktické podpory policejních činností; plnění vládního programu v oblasti bezpečnosti silničního provozu.

Pro rok 2005 jsou pro MV zabezpečeny ve vztahu k oblasti veřejného pořádku a vnitřní bezpečnosti finanční prostředky do oblastí: rozpočet Policie ČR - výdaje celkem 35 664 544 tis. Kč, rozpočet HZS (14 HZS krajů +GŘ HZS+SOŠ a VOŠ PO MV F.-M.) - výdaje celkem 7 575 934 tis. Kč.

Informační a telekomunikační systémy

Oblast komunikačních systémů

Dlouhodobým úkolem zůstává posílení a modernizace páteřních komunikačních systémů a rozšíření služeb až k základním útvarům Policie ČR. Modernizace probíhá ve dvou hlavních oblastech obsažených v „Rozvojovém projektu komunikačních sítí MV s integrovanými službami“. V oblasti radiokomunikací jde o projekt PEGAS, v oblasti telekomunikací a přenosu dat jde o projekt HELIOS.

Projekt PEGAS

Národní infrastruktura systému je od konce srpna 2003 v běžném provozu na celém území státu. Během roku 2004 pokračovala distribuce koncových zařízení uživatelům IZS, dodáno bylo celkem 5.092 souprav. Na operačních střediscích Policie ČR pokračovala instalace dispečerských zařízení s integrací služeb systému PEGAS. Celkový počet dodaných souprav koncových zařízení za období let 2000-2004 činil u Policie ČR 19.347, HZS 5.401 a Zdravotní záchranné služby 1.072. V souladu s finančními limity stanovenými v projektu na nákup koncových zařízení tak byly ukončeny dodávky pro HZS a Zdravotní záchranné služby, vybavení útvarů Policie ČR bude dokončeno v r. 2005. Uživatelé systému PEGAS mohou využívat kromě hlasových služeb zabezpečených kvalitní enkrypcí navíc i datové služby spočívající v přenosu statusů, SMS a dotazů do určených informačních systémů.

Projekt HELIOS

V rámci projektu je realizována výstavba digitálních komunikačních uzlů s technologií pro hlasovou a datovou komunikaci a výstavba přenosového prostředí sdíleného všemi komunikačními systémy. V oblasti modernizace přenosové části sítě byla obměněna technologie v pásmu 15GHz a navýšena přenosová kapacita směrem k okresním článkům. Rekonfigurace sítě na nové správní uspořádání pokračovala II. etapou, byly rozšířeny telekomunikační uzly v nových krajských městech jak v přenosové, tak datové části. Významně byly upgradovány komunikační uzly v Brně, Zlínu a Ostravě. Implementovaná technologie umožňuje zlepšit komunikační podporu dotčených útvarů za současného snížení provozních nákladů.

Oblast informačních systémů a a komunikačních technologií

Dlouhodobým úkolem je koncepce postupné integrace informačních systémů Policie ČR a jejich harmonizace k podpoře provádění všech ustanovení schengenského acquis. Snahou je vytvořit pro policejní útvary jediné místo uložení a výdeje komplexních a aktuálních informací, kompatibilních s informacemi Schengenského informačního systému. Byl dokončen a uveden do trvalého provozu informační systém služby cizinecké a pohraniční policie (CIS).

4. Závěr

Kvantitativní vývoj trestné činnosti a přijímaná opatření k její eliminaci

Zpráva shrnuje poznatky útvarů MV a Policie ČR, resortů a příslušných institucí v oblasti veřejného pořádku a vnitřní bezpečnosti v roce 2004. Nezaměřuje se pouze na rok 2004, ale snaží vývoj kriminality dávat do souvislostí s údaji delších časových řad. Právě pohled z dlouhodobého hlediska umožňuje zjistit vliv přijatých opatření na vývoj oblasti veřejného pořádku a vnitřní bezpečnosti. Součástí Zprávy jsou informace o opatřeních, která by měla omezit negativní dopady kriminality a souvisejících problematikách. Právě pohled z dlouhodobého hlediska umožňuje zjistit vliv přijatých opatření na vývoj oblasti veřejného pořádku a vnitřní bezpečnosti.

Srovnání roku 2004 s rokem 2003 potvrzuje stagnaci, resp. **mírný pokles vývoje zjištěné trestné činnosti**. Počet objasněných trestných činů i objasněnost stagnovaly. Z dlouhodobého hlediska patří ve vývoji kriminality k nejdynamičtějším obdobím roky 1990 - 1993, od té doby se rozdíl mezi jednotlivými roky začaly zmenšovat. Od roku 1994 do roku 1999 každoročně kriminalita vzrostla, v roce 1999 dosáhla vrcholu. Od roku 1999 se kriminalita postupně snižovala a od roku 2001 má vývoj stagnující tendenci. Ve sledovaném období nedošlo ve vývoji kriminality k výraznějším změnám, v hl. m. Praze zůstává téměř dvojnásobný počet trestných činů oproti ostatním krajům. Řešení situace na území hl. m. Prahy by měla napomoci reorganizace systému obvodních ředitelství správy hl. m. Prahy, při níž došlo k redukování deseti ředitelství na čtyři. Stagnovaly celkové zjištěné škody způsobené trestnou činností, zajištěné škody vzrostly.

Policie ČR s použitím preventivních i represivních opatření usilovala o maximální redukci viditelných i latentních forem kriminality. Na úroveň kriminality má vliv řada variabilních faktorů, zejména oznamování občanů, ale i právnických osob (jež je ovlivněno důvěrou občanů v bezpečnostní orgány, obavou ze msty pachatelů, reakcí spoluobčanů na oznamování trestné činnosti, pojištěním), odhalování a evidence trestné činnosti kontrolními orgány, úrovní kontrolní činnosti. Kriminální statistika nepostihuje mnoho aspektů policejní práce, jakými jsou rozdílnost vynaložených sil a prostředků, časovou náročnost vyřešení některých trestných činů. Nepostihuje psychickou náročnost policejní práce. Policisté spáchali v roce 2004 celkem 13 sebevražd.

Stagnace celkového počtu pachatelů je provázána pokračujícím **zvyšováním počtu recidivistů a mírným zvýšením počtu pachatelů cizinců**. Poklesl počet evidovaných pachatelů dětí a mladistvých, u obou skupin převládají majetkové trestné činy; tento pozitivní vývoj se neprojevuje u násilné kriminality mladistvých, kde došlo ke zvýšení o 8,6 %, vzrostl počet vražd spáchaných jak dětmi, tak mladistvými; u mladistvých došlo také ke zvýšení počtu loupeží a úmyslných ublížení na zdraví. Pokles podílu mládeže na páčání trestné činnosti je možné spatřovat také v nabytí účinnosti zákona o soudnictví ve věcech mládeže, který od 1. 1. 2004 významným způsobem ovlivňuje hodnocení materiálního znaku provinění, tedy stupeň společenské nebezpečnosti jednání mladistvých a osob mladších 15ti let pro společnost.

Snížil se počet trestně stíhaných příslušníků Policie ČR (převažují trestné činy zneužívání pravomoci veřejného činitele, majetkové trestné činy a trestné činy v dopravě), pachatelů příslušníků Armády ČR, Celní správy i Vězeňské služby.

Pokud se týká nejvýraznějších výkyvů ve vývoji kriminality: vzrostl počet zjištěných hospodářských trestných činů, projevující se v růstu počtu trestných činů úvěrového podvodu, zpronevěry a porušování práv k ochranné známce, na druhé straně došlo ke snížení počtu trestných činů krádeží daně a podvodu. Vzrostl počet zjištěných násilných trestných činů, z toho byl nejvýraznější nárůst u loupeží na finančních institucích, loupeží a úmyslného ublížení na zdraví. Poklesl počet zjištěných majetkových trestných činů, projevující se v poklesu vloupání do bytů, rodinných domků a rekreačních objektů, krádeží motorových vozidel dvoustupňových a věcí z automobilů. K nárůstu došlo u kapesních krádeží.

Zlepšení situace v krádeži věcí z automobilů a dalších krádeží pomohla novela zákona o živnostenském podnikání, která omezila obchodování s kradeným zbožím v zastavárnách. Významné jsou legislativní a kontrolní aktivity v oblasti ochrany movitého kulturního dědictví atd. Nezastupitelnou roli mají preventivní aktivity, přibývají města, která chtějí předcházet kriminalitě kamerovým systémem.

Policii se daří dokumentovat závažné kauzy hospodářské kriminality, což je výsledkem cílené specializace a soustavného vzdělávání, včetně mezinárodních kurzů, ve spolupráci s pracovníky speciálních útvarů NSZ. K 1. 7. 2004 byl zřízen Útvar odhalování nelegálních výnosů a daňové kriminality, tzv. finanční policie. Jeho vytvoření bylo vedeno záměrem zefektivnit postih daňových trestných činů a zkvalitnit spolupráci mezi policií a orgány správy daní. Hlavní změna vedoucí ke zlepšení spolupráce těchto orgánů spočívá ve sdílení informací, čemuž výrazně přispěla novela zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní poplatků, na základě které došlo k prolomení mlčenlivosti pracovníků správce daně i třetích osob ohledně toho, co se dozvěděli v rámci daňového řízení vůči specializovaným policejním složkám.

MV iniciovalo vznik pracovní skupiny složené ze zástupců MS, NSZ a Útvaru nelegálních výnosů a daňové kriminality PČR, která se zabývá problematikou **zjišťování, zajišťování a odčerpávání výnosů z trestné činnosti** a souvisejících problematik, např. správa zajištěného majetku, majetkové tresty, dispozice s odčerpanými výnosy. Postupně by měl být vytvořen systém, který umožní efektivně odčerpávat co možná největší část nelegálních zisků, aniž by byla ohrožena ústavně zaručená práva. Některé problémy řeší návrh novely trestního řádu předložený MS v prosinci 2004, který navrhuje zakotvení institutu zajištění a propadnutí nemovitostí, jiných majetkových hodnot a náhradní hodnoty a podřazuje veškerou správu zajištěných věcí a majetku pod zákon č. 279/2003 Sb., o výkonu zajištění věcí a majetku v trestním řízení.

MV se věnuje analýze problémů souvisejících s aplikací zákona č. 279/2003 Sb., o výkonu zajištění majetku a věcí v trestním řízení, který nabyl účinnosti k 1. 1. 2004. Zákon představuje průlom v boji proti legalizaci výnosů z trestné činnosti tím, že upravuje způsob zajištění majetku, definuje subjekty určené k jeho správě a způsob správy tohoto majetku, řeší otázky spojené s financováním správy majetku a možnosti jeho prodeje se souhlasem nebo bez souhlasu obviněné osoby. Byla vypracována zpráva o tom, jak je tento zákon v praxi využíván a v čem spočívají jeho stěžejní problémy. V návaznosti na zprávu jsou dotčeným orgánům předkládána řešení identifikovaných problémů.

Protikorupčním opatřením by se mělo stát zavedení evidence vybraných přestupků. Za klíčovou oblast pro zavedení evidence správních trestů je považována oblast přerozdělování veřejných financí - zadávání veřejných zakázek, udělování veřejných podpor a podpor malého a středního podnikání. Jako další opatření v rámci boje proti korupci je navrhováno zavedení nových trestů ukládaných v přestupkovém řízení - zákazu účasti na veřejné soutěži a zákazu nebo omezení přijímat veřejné dotace nebo subvence a jejich evidence. Materiál MV **Návrh řešení evidence vybraných přestupků vedené prostřednictvím Rejstříku trestů** včetně analýzy možnosti a způsobu zavedení trestněprávního postihu recidivy některých předem určených přestupků, zejména přestupků proti majetku a proti občanskému soužití byl přijat usnesením vlády ze dne 8. září 2004 č. 847.

V boji proti korupci v podnikatelském prostředí je prioritou přijetí **nového zákona o úpadku** zpracovaného v gesci MS. Návrh objektivizuje výběr i jmenování konkursního správce, stanovuje kvalifikační předpoklady pro výkon této funkce, jejichž přezkoumáváním bude pověřena zvláštní profesní komora. Ta bude také dohlížet na způsob výkonu funkce konkursních správců. Návrh zákona také posiluje roli věřitelů.

Oslabit možné korupční prostředí v řadách Policie ČR by měla přinést MV navrhovaná možnost bezhotovostního styku při výběru pokut uložených v blokovém řízení. V roce 2005 je připravováno zahájení zkušebního provozu platebních terminálů v Policii ČR.

Charakteristický pro rok 2004 je růst padělaných bankovek (především Euro a Kč). Mezi události, které ovlivňují problematiku organizovaného zločinu, lze zařadit vstup ČR do EU, vstup ČR do mezinárodní policejní organizace Europol a pokračování příprav na přistoupení k Schengenské dohodě. Oblast mezinárodní policejní spolupráce dostala členstvím ČR v Europolu výrazný impuls, který se projevuje v zapojení speciálních útvarů Policie ČR do programů policejní spolupráce.

Jedním z úkolů MV ve spolupráci s MS, MF a BIS je vytvářet legislativní a organizační podmínky pro odčerpávání výnosů z trestné činnosti. Od 1. 7. 2004 vstoupila v účinnost novela zákona proti praní špinavých peněz, která rozšířila okruh tzv. povinných osob, tzn. osob, na které dopadají povinnosti ze zákona, a které jsou povinny oznamovat podezřelé obchody FAÚ. Do této kategorie byli zařazeni auditoři, daňoví poradci, účetní, soudní exekutoři, advokáti nebo notáři. Také byla rozšířena působnost tohoto zákona na problematiku financování terorismu.

MV považuje za potřebné sáhnout v boji organizované kriminalitě také k novým, ve světě již vyzkoušeným institutům. V českém právním řádu chybí institut, který by motivoval členy zločineckých společenství k tomu, aby od těchto skupin odstoupili a začali spolupracovat s orgány činnými v trestním řízení. Z těchto důvodů MV vypracovalo **návrh právní úpravy institutu korunního svědka** a předalo jej MS, které jej přiřadilo k rekodifikaci trestního zákona, návrh je projednáván v Poslanecké sněmovně (účinnost navrhována ke dni 1. ledna 2006). Současně byl Poslanecké sněmovně předložen poslanecký návrh zákona, který navrhuje právní úpravu institutu korunního svědka včlenit do našeho právního řádu nezávisle na rekodifikaci trestního zákona, tedy cestou samostatného zákona.

V oblasti násilné kriminality byl významný nárůst loupeží a dlouhodobě se jedná o nejvyšší hodnotu, zaznamenán byl zvýšený počet případů loupeží v peněžních ústavech. Došlo k nárůstu přepadení pošt a vloupání do pošt, ovšem s výrazným snížením škod způsobených trestnou činností (o 72,7 %). Projevilo se zde komplexní posílení ochrany osob a majetku České pošty. V rámci MV byl vydán Rozkaz policejního prezidenta k provedení policejního opatření k omezení případů loupeží v objektech peněžních ústavů a poštovních úřadů. Na zvyšování pocitu bezpečnosti občanů a jejich aktivní spoluúčasti při ochraně osob je průběžně zaměřena řada preventivních programů.

Mezi priority MV v oblasti organizovaného zločinu patří problematika prostituce. K jejímu řešení by měla přispět nová **právní úprava regulace provozování prostituce**. Koncepční rámec tvoří Národní strategie boje proti obchodování s lidmi za účelem sexuálního vykořisťování v ČR z roku 2003. Materiál zmapoval dostupné informace o problematice obchodu s lidmi v ČR, zhodnotil legislativní a administrativní podmínky pro trestně právní postih pachatelů obchodu s lidmi a řešení postavení obětí a navrhl opatření ke zlepšení situace. Pokračuje plnění zadaných úkolů. Do 30. 6. 2005 předloží ministr vnitra vládě vyhodnocení a aktualizaci národní strategie.

MV navrhlo základní mechanismy efektivní práce policie ve vztahu k menšinovým komunitám. Usnesením vlády ze dne 25. srpna 2004 č. 800 byla schválena Zpráva o postupu a průběžných výsledcích zavádění Národní strategie pro práci Policie ČR ve vztahu k národnostním a etnickým menšinám. Policie ČR bude nadále důsledně uplatňovat antidiskriminační postupy v policejní práci. Od 31. ledna 2005 při všech krajských policejních správách byly zřízeny funkce styčných důstojníků pro problematiku menšin.

Z hlediska **teroristických projevů byla situace v ČR v roce 2004 klidná**. Potencionálním nebezpečím jsou teroristické akce organizované zahraničními subjekty v reakci na vývoj mezinárodní bezpečnostní situace. Závažnou oblastí je financování teroristických aktivit nebo jiná forma jejich podpory.

V problematice nelegální migrace došlo k **poklesu zjištěných nelegálních přechodů státní hranice ČR**. Nejčteněji zastoupenými státní příslušníky nesousedních zemí podílejícími se na nelegální migraci přes státní hranice ČR byli občané Ruska a Číny. Výrazně se snížil podíl žadatelů o azyl na celkovém počtu cizinců zjištěných při nelegální migraci přes státní hranice ČR, k poklesu došlo po vstupu ČR do EU. Snížil se počet zjištěných osob, které na území ČR porušily pobytový režim.

V oblasti bezpečnosti silničního provozu byly aktivity MD a MV ve spolupráci s dalšími resorty zaměřeny na plnění úkolů vyplývajících z Národní strategie bezpečnosti silničního provozu, schválené usnesením vlády ze dne 28. dubna 2004 č. 394. Zřízena byla Rada vlády pro bezpečnost silničního provozu. MV připravilo Resortní akční plán bezpečnosti a plynulosti silničního provozu, jehož základem je dlouhodobý a pravidelný dohled nad silničním provozem a cílené dopravně bezpečnostní akce menšího rozsahu. Byl ustanoven pracovní tým ze zástupců MD, MV, Policejního prezidia a Ředitelství silnic a dálnic, který připravuje a předkládá návrhy na řešení nehodových míst na dálnicích.

V roce 2004 proběhla finalizace příprav vyplývajících pro Policii ČR z plného členství v EU, zejména zprovoznění Národní jednotky Europol, kanceláře Sirene, zapojení do databáze EURODAC, příprava na zapojení do Schengenského informačního systému, realizace úkolů v návaznosti na členství v EU (zejména novelizace trestního řádu se zaměřením na aplikaci Evropského zatýkacího rozkazu), úkolů spojených s účinností nových zákonů (soudnictví ve věcech mládeže, zákon o zbraních a střelivu, správa zajištěného majetku). V květnu 2004 byl do rutinního provozu uveden systém EURODAC, který slouží k porovnání otisků prstů osob, žadatelů o azyl nebo osob nelegálně pobývajících na území ČR, s centrální databází EU. Zástupci Policie ČR se pravidelně účastní zasedání 17 pracovních skupin Rady Evropské unie

pro oblast Spravedlnost a vnitra a podílejí se na přípravě podkladů pro zasedání Rady JHA, COREPER a CATS.

Plněna jsou opatření v oblasti **prevence kriminality jako nástroje ofenzivní kontroly kriminality**. Ministr vnitra, jako předseda Republikového výboru prevence kriminality, odpovídá za preventivní politiku státu (nedílnou součást bezpečnostní politiky), předkládá do vlády Strategie prevence kriminality. V roce 2004 byla předložena vládě Strategie prevence kriminality na léta 2004 až 2007, schválena usnesením ze dne 28. dubna 2004 č. 393.

MV připravuje novou doktrínu policie Projekt POLICIE 2015, jejímž cílem je popsat, jakou působnost by v roce 2015 policie měla vykonávat, jaká je očekávaná podoba fungování policejního sboru, jaké dovednosti má mít policista v roce 2015 a stanovuje nástroje, které budou k dosažení těchto cílů stanoveny.

Na základě analýzy vývoje kriminality v roce 2004 je navrhováno, aby v roce 2005 zůstaly tyto **priority bezpečnostní politiky z hlediska veřejného pořádku a vnitřní bezpečnosti, boj proti:**

Kriminalitě zločineckých organizací (včetně obchodu s lidmi, protiprávního jednání v oblasti omamných a psychotropních látek, nelegálního obchodu se zbraněmi a paděláním)

Korupci

Závažné hospodářské kriminalitě (podvodům, daňovým únikům, tzv. praní špinavých peněz, kriminalitě na úseku duševního vlastnictví, počítačové kriminalitě)

Nelegální migraci

Terorismu

Kriminalitě mládeže

Kriminalitě s extremistickým podtextem

Loupežím

Krádežím vloupáním, krádežím aut a věcí z nich

Porušování pravidel provozu na pozemních komunikacích

Vyhodnocení plnění Bezpečnostní strategie České republiky Politika v oblasti vnitřní bezpečnosti

Bezpečnostní prostředí se od poslední novelizace Bezpečnostní strategie proměnilo jak z pohledu národního, tak globálního. Z nejvýznamnějších událostí jmenujme rozšíření EU, důsledky války v Iráku pro transatlantické vztahy či významný pokrok v budování Společné evropské bezpečnostní a obranné politiky. Obdobně i v oblasti vnitřní bezpečnosti dochází k novým posunům. Politika EU v oblasti III. pilíře přináší nové impulsy do vnitřní bezpečnosti státu a podstatným způsobem modifikuje povahu práce některých bezpečnostních složek. Významné proměny bezpečnostního systému ČR pak mohou souviset s implementací návrhů optimalizace bezpečnostního systému.

Přes klidnou situaci se ČR soustavně připravovala na **eventualitu konfrontace s terorismem**. Sumarizací nově navrhovaných opatření zejména zahraničně-politického, vojenského, logistického, legislativního, organizačního a analytického charakteru je Národní akční plán boje proti terorismu a jeho výroční aktualizované znění. Úroveň připravenosti ČR na případný teroristický útok na jejím území nebo proti jejím zájmům v zahraničí, je možné označit za odpovídající. Za priority ČR v oblasti boje proti terorismu jsou jednoznačně považovány:

- * Ratifikace a plná implementace Úmluvy OSN o potlačování financování terorismu.
- * Zajištění takové úrovně relevantních oprávnění zpravodajských služeb a Policie ČR, které odpovídá úrovni jejich partnerů v dalších zemích EU.
- * Zajištění zavádění biometrických údajů do cestovních dokladů.

Veškerá protiteroristická opatření, ke kterým je v ČR přistupováno, jsou koncipována s respektem k ochraně základních lidských práv a svobod.

Důležitým úkolem bezpečnostních složek země byl boj proti všem formám organizovaného zločinu. K 1. 7. 2004 byl zřízen Útvar odhalování nelegálních výnosů a daňové kriminality. Jeho vytvoření bylo vedeno záměrem zefektivnit postih daňových trestných činů a zkvalitnit spolupráci mezi policií a orgány správy daní. Jedním z hlavních úkolů v boji proti organizovanému zločinu je **vytvářet legislativní a organizační podmínky pro odčerpávání výnosů z trestné činnosti**. K motivaci členů zločineckých společenství ke spolupráci s orgány činnými v trestním řízení MV vypracovalo návrh právní úpravy institutu korunního svědka a předalo jej MS, které jej přiřadilo k rekodifikaci trestního zákona. Byl zpracován návrh novely zákona o zvláštní ochraně svědka a dalších osob v souvislosti s trestním řízením. Návrh reaguje na stav, kdy právním řádem není stanoveno oprávnění policie provádět operativní šetření ve vztahu k chráněné osobě a dále pak ve vztahu k režimu poskytování zvláštní ochrany je nedostatečně upravena mezinárodní spolupráce. Mezi priority MV v oblasti organizovaného zločinu patří i problematika prostituce. K jejímu řešení by měla přispět nová právní úprava regulace provozování prostituce.

ČR usilovala o **omezení všech forem nelegální migrace** a s ní spojených nelegálních aktivit, a to jak opatřeními na poli mezinárodní spolupráce, tak opatřeními vnitřními. ČR důsledně harmonizuje a uplatňuje migrační, vízovou a azylovou politiku EU. Konceptně jsou hledána a uskutečňována opatření, která by minimalizovala nelegální migraci na území ČR a vedla cizince k tomu, aby do ČR přijížděli legálně, protože to pro ně bude výhodnější. Vláda pokračuje v realizaci koncepce integrace cizinců. Cílem je přiblížit postavení legálně a dlouhodobě usazených cizinců právnímu postavení občanů ČR a systematická ochrana přístupu cizinců k základním lidským právům a svobodám na území ČR. Pokračuje činnost meziresortního orgánu pro potírání nelegálního zaměstnávání cizinců. V roce 2004 byl uveden do rutinního provozu Cizinecký informační systém Policie ČR, který umožňuje kontrolování platnosti cestovních dokladů. Nový zákon o zaměstnanosti zpřehledňuje právní podmínky zaměstnávání občanů států EU i cizinců (občanů z tzv. třetích zemí) jednoznačnými a reflektujícími aktuální stav. Zákon vytváří lepší podmínky pro kontrolu zaměstnávání cizinců. Prioritou zůstává plná implementace schengenských dohod. K tomu má přispět mezirezortní pracovní skupina pověřená organizací a prováděním hodnotících kontrolních misí v ČR v souvislosti s dokončením příprav na zapojení ČR do schengenské spolupráce. Vláda zároveň stanovila referenční datum 1. 6. 2006, ke kterému bude ČR připravena k zahájení hodnotící procedury EU předcházející plnému zapojení do schengenské spolupráce.

Mezi priority ČR v oblasti vnitřní bezpečnosti patřilo potlačování distribuce, prodeje a zneužívání omamných a psychotropních látek jako jedné z hlavních aktivit mezinárodního organizovaného zločinu. ČR tak hodlá činit vyváženými preventivními a represivními aktivitami a účinnou mezinárodní spoluprací. Prostřednictvím Národní strategie protidrogové politiky na období 2005-2009 byly příslušnými resorty zpracovány akční plány realizace národní strategie. V kontextu vyváženého uplatňování tří základních strategií - snižování nabídky drog, snižování poptávky po drogách a snižování potencionálních rizik spojených s jejich užíváním jsou národní strategií stanoveny dva hlavní cíle: **Potírat organizovaný zločin zapojený do nezákonného nakládání s drogami a vymáhat dodržování zákonů ve vztahu k distribuci legálních drog.** Snižit užívání všech typů drog a potencionální rizika a škody, které mohou jednotlivcům a společnosti v důsledku jejich užívání nastat. ČR se bude věnovat vyváženým preventivním a represivním aktivitám a účinné mezinárodní spolupráci.

Pozornost vlády se intenzivně zaměřovala na boj proti korupci a závažné hospodářské kriminalitě, které umožňují pronikání organizovaného zločinu do veřejné správy a ohrožují nejen hospodářskou soutěž, ale i základní principy demokratického zřízení a podryvají tak důvěru občanů ve správu věcí veřejných. Prioritním úkolem ČR je vytvoření legislativních norem nezbytných pro **předcházení korupce ve veřejné správě**, např. přijetí zákona o střetu zájmů, o kontrole majetku nabytého za dobu výkonu funkce, o neslučitelnosti některých funkcí a o změně některých zákonů (zákon o střetu zájmů), zákona o úpadku, zákona o veřejných zakázkách a další. Mezi priority rovněž patří nalezení vhodné úpravy zavádějící do právního řádu ČR institut odpovědnosti právnických osob, jako nezbytného předpokladu pro přistoupení ČR k Úmluvě OSN proti korupci. Vláda se v nadcházejícím období bude věnovat také prohlubování spolupráce s nevládními neziskovými organizacemi působícími v oblasti boje proti korupci, což umožní lépe zapojit do protikorupčních aktivit širokou veřejnost. ČR se bude i nadále účastnit a zapojovat do boje proti korupci na mezinárodní úrovni.

ČR systematicky monitorovala problematiku extremismu, usilovala o **důsledné odhalování a postihování projevů xenofobie, rasismu, antisemitismu** a věnovala pozornost šíření rasistické a jiné nenávisti počítačovou sítí Internet. S použitím preventivních i represivních opatření usilovala o maximální redukci viditelných i latentních forem extremismu. Nemalou úlohu připisovala preventivním opatřením na ochranu příslušníků národnostních a etnických menšin s cílem podporovat bezkonfliktní a tolerantní multikulturní soužití. Významným příspěvkem k prevenci xenofobních postojů veřejnosti jsou vzdělávací aktivity v oblasti lidských práv a multikulturní výchovy a systémový přístup státních orgánů k integraci cizinců. Důraz je kladen na možnost veřejnosti seznámit se se situací v oblasti extremismu, každoročně je zveřejňována informace o problematice extremismu na území ČR. V gesci MV vyvíjí činnost Pracovní skupina pro boj s extremismem zemí V4 a Rakouska. Jako poradní orgán ministra vnitra působí meziresortní Komise pro boj s extremismem, rasismem a xenofobií. Byl vytvořen funkční monitorovací systém tohoto fenoménu, na němž se podílejí především zpravodajské služby a Policie ČR. Meziresortní Komise pro boj s extremismem, rasismem a xenofobií pravidelně stanovuje priority roku v oblasti extremismu – v roce 2005 jsou mezi nimi např. antisemitismus, rasistické a extremistické útoky ohrožující azylanty, migranty a zahraniční pracovníky, zneužívání Internetu extremisty (obdobně tyto priority stanovila Pracovní skupina pro boj s extremismem zemí V4 a Rakouska).

MV navrhlo základní mechanismy efektivní práce policie ve vztahu k menšinovým komunitám prostřednictvím Zprávy o postupu a průběžných výsledcích zavádění Národní strategie pro práci Policie ČR ve vztahu k národnostním a etnickým menšinám. Policie ČR bude nadále důsledně uplatňovat **antidiskriminační postupy v policejní práci**, přispějí k tomu nově zřízené funkce styčných důstojníků pro problematiku menšin při všech krajských policejních správách.

ČR **potlačovala ilegální či nežádoucí obchody se zbraněmi, vojenským materiálem a materiály dvojího užití.** Věnovala zvýšenou pozornost opatřením proti šíření zbraní hromadného ničení a transferům technologií a služeb, které mohou být využity při jejich vývoji, výrobě, skladování a dalších souvisejících činnostech. MV v boji proti nelegálnímu obchodu se zbraněmi a radioaktivním materiálem klade důraz na mezinárodní spolupráci, především se sousedními státy, ale i s dalšími státy. Byla vytvořena centrální databáze informačního systému pohřešovaných a nalezených zbraní. Kontrola vývozu a technologií dvojího užití je po vstupu ČR do EU prováděna na základě nařízení Rady ES č. 1334/2000 v platném znění, které je přímo použitelné ve všech členských státech. Novelizací zákona o zahraničním obchodu s vojenským

materiálem může v případech, které svým usnesením schválí vláda, stát prostřednictvím MO nebo MV, přímo vstupovat do obchodních případů. MPO ve spolupráci s MV a MO připravilo návrh zákona o nakládání s vojenským materiálem na území ČR s termínem předložení vládě do 31. května 2005.

ČR přijímala a zdokonalovala opatření na ochranu a sdílení utajovaných informací. V oblastech komunikačních a informačních systémů i nadále usiluje o bezpečnost a **ochranu důležitých informačních systémů a kritické infrastruktury a o potírání informační kriminality**. Byla dokončena příprava nového zákona o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti, který nahradí stávající zákon. Předpokládané nabytí účinnosti je dne 1. ledna 2006. Důležitým nástrojem je provádění kontrol na úseku administrativní a objektové bezpečnosti a bezpečnosti informačních systémů se zaměřením na vytváření podmínek pro zabezpečení ochrany utajovaných skutečností. Se vstupem ČR do EU dochází ke zvýšené četnosti utajované korespondence mezi ČR a EU. Proto je třeba soustředit se na zabezpečení elektronického přenosu utajovaných dat. Od 1. 11. 2004 bylo v rámci Policie ČR vytvořeno nově koncipované pracoviště specializované pro boj s informační kriminalitou, jehož úkolem je postihovat trestnou činnost páchanou za využití informačních technologií. V souladu s úmluvou o počítačové kriminalitě z roku 2001 zajišťuje Policie ČR kontakt v rámci mezinárodní spolupráce v oblasti tzv. cyber kriminality. Pracoviště zajišťuje 24 hodinové kontaktní místo pro komunikaci se zahraničím.

Z hlediska krizového řízení na úseku veřejného pořádku a vnitřní bezpečnosti byla v roce 2004 hlavní činnost zaměřena na **zpracování krizových plánů MV, Policie ČR, ostatních ministerstev, správních úřadů, krajů a obcí** při ohrožení zákonnosti a migrační vlně včetně zajištění akceschopnosti. Souběžně MV a Policie ČR rozpracovala bezpečnostní opatření pro zajištění úkolů vyplývajících z dalších 21 typových plánů. Meziřesortní diskuse zaměřená na zlepšení stávajícího bezpečnostního systému ČR vyústila ve zpracování Analýzy bezpečnostního systému ČR, kterou vláda doporučila rozpracovat do „Návrhu na optimalizaci současného bezpečnostního systému ČR“. V souvislosti s přechodem na profesionální Armádu ČR byly zpracovány scénáře vývoje krizových situací vyžadující nasazení ozbrojených sil ČR (v počtu až 10.260 vojáků) k posílení Policie ČR a IZS. Usnesení vlády uložilo dotčeným resortům (zejména MO a MV) rozpracovat tyto scénáře do svých krizových plánů a realizačních dohod. V souvislosti se schválením koncepce vzdělávání v oblasti krizového řízení BRS byl upřesněn modul vzdělávání týkající se vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku a stanoven okruh cílových skupin, kterých se bude toto vzdělávání týkat. Pro sjednocení pojmů v oblasti krizového řízení vydalo MV ve spolupráci s ostatními ústředními úřady státní správy Terminologický slovník pojmů pro oblast krizového řízení.

Vláda analyzovala situaci v oblasti veřejného pořádku, identifikovala rizikové faktory a iniciovala návrhy řešení nejen v oblasti represe, ale i v oblasti prevence kriminality. **Cílem prevence je minimalizovat rizika a následky související s kriminalitou, zvyšovat pocit bezpečí občanů a posilovat jejich důvěru v policii a instituce veřejné správy.** Zásadním koncepčním materiálem je Strategie prevence kriminality na léta 2004–2007, kterou vláda ČR schválila usnesením ze dne 28. dubna 2004 č. 393. Prostřednictvím Republikového výboru pro prevenci kriminality bude i nadále vytvářena koncepce preventivní politiky vlády na meziřesortní úrovni a její konkretizace na úrovni místní.

- * Těžiště meziřesortní spolupráce spočívalo ve vytváření preventivní politiky vlády ve vztahu k obecné kriminalitě a koordinace preventivních činností jednotlivých resortů zastoupených v Republikovém výboru pro prevenci kriminality a podněcování aktivit nových.
- * Na rezortní úrovni programy prevence kriminality vycházely z věcné působnosti jednotlivých ministerstev, obohacovaly jejich běžné činnosti o nové přístupy a ovlivňovaly tvorbu příslušné legislativy.
- * Na místní úrovni byla podstatou součinnost státní správy, samosprávy, policie a nestátních neziskových organizací, optimální rozložení působnosti v oblastech sociální a situační prevence s ohledem na místní situaci, potřeby i možnosti. Záběr je podmíněn místní situací v oblasti vývoje sociálně patologických jevů, potřebami, zájmem lidí a finančními prostředky. Prevence kriminality ve městech je dlouhodobá systematická činnost směřující ke snížení kriminality ve městě a zvýšení pocitu bezpečnosti vnímaného občany. Realizuje se ve větších městech nad 10 tis. obyvatel zatížených vysokou mírou trestné činnosti a dalších kriminálně rizikových jevů.

Klíčový význam v oblasti veřejného pořádku má posilování bezpečí občanů, mj. snižováním kriminality a nehodovosti v silničním provozu a jejich negativních dopadů na občany. Nedílnou součástí je

znalost pocitu bezpečí občanů. MV bude monitorovat ve výročních zprávách o situaci v oblasti veřejného pořádku a vnitřní bezpečnosti poznatky z výzkumů zaměřených na vnímání pocitu bezpečí občany.

Pro úspěšné naplňování záměrů v oblasti vnitřní bezpečnosti je důležitá podpora veřejnosti, spolupráce s nevládními organizacemi a bezpečnostní komunitou, tj. dobrovolným, neformálním, ale relativně ustáleným společenstvím zástupců odborné i laické veřejnosti aktivně se vyjadřující k otázkám bezpečnosti státu a k jeho bezpečnostní politice. Pro zajištění profesionálního standardu při řešení koncepčních a strategických úkolů podporuje vláda vědu, výzkum a vzdělávání v problematice vnitřní bezpečnosti. Zkvalitňována bude i nadále vazba odborných pracovišť pro bezpečnostní politiku na akademická, univerzitní a vysokoškolská pracoviště.

SEZNAM ZKRATEK

AČR	Armáda České republiky
AFCOS	Anti-Fraud Coordination Service
AFIS	Automatizovaný systém identifikace otisků prstů (Automated Fingerprint Identification System)
BDL	Styčná kancelář (Bureau de Liaison)
BIS	Bezpečnostní informační služba
BKA	Spolkový kriminální úřad (Bundeskriminalamt), Spolková republika Německo
BRS	Bezpečnostní rada států
CBRN	chemické, biologické, radiologické a nukleární (látky, atd.) - viz rovněž NBCR
COREPER	Výbor stálých zástupců (Comité de Representants Permanents) je jedním z nejvýznamnějších spojovacích článků mezi členskými státy a ES, podléhá mu zhruba 200 pracovních skupin.
CIS	Cizinecký informační systém
CITES	Úmluva o mezinárodním obchodu ohroženými druhy volně žijících živočichů a rostlin (The Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora)
č.	číslo
ČIŽP	Česká inspekce životního prostředí
čl.	článek
ČNB	Česká národní banka
ČLR	Čínská lidová republika
ČOI	Česká obchodní inspekce
ČP	Česká pošta
ČR	Česká republika
DN	Evidence dopravních nehod
DNA	Kyselina deoxyribonukleová
EC	Evropské společenství (European Community - jako kód v oficiálním názvu dokumentů)
ECAC	Evropská konference pro civilní letectví (European Civil Aviation Conference)
EEA	Evropský hospodářský prostor
EFQM	Evropská nadace pro řízení kvality
EMVO	Evidence motorových vozidel
ES	Evropské společenství
ESSK	Evidenčně statistický systém kriminality
EU	Evropská unie (European Union)
EURODAC	Mezinárodní systém správy a identifikace otisků prstů členských států Evropské unie
FTF	Pracovní skupina pro finanční akci (Financial Action Task Force)
FAÚ	Finančně analytický útvar Ministerstva financí
GŘ	Generální ředitelství
GŘC	Generální ředitelství cel
GSI	Generální sekretariát Interpolu
HZS	Hasičský záchranný sbor
ICAO	Mezinárodní organizace pro civilní letectví (International Civil Aviation Organisation)
ICT	Informační a komunikační technologie
IS	Informační systémy
IT	Informační technologie
IZS	Integrovaný záchranný systém
JHA	Záležitosti spravedlnosti a vnitra (Justice and Home Affairs), jedno z generálních ředitelství Evropské komise
Kč	Koruna česká
KÚP	Kriminalistický ústav Praha
LRV	Legislativní rada vlády
MD	Ministerstvo dopravy
MF	Ministerstvo financí
MI	Ministerstvo informatiky
MK	Ministerstvo kultury
MKDS	Městské kamerové dohlížecí systémy
MMF	Mezinárodní měnový fond
MO	Ministerstvo obrany
MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MS	Ministerstvo spravedlnosti
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
MV	Ministerstvo vnitra
MZd	Ministerstvo zdravotnictví
MZe	Ministerstvo zemědělství
MZV	Ministerstvo zahraničních věcí
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
NBÚ	Národní bezpečnostní úřad
NSZ	Nejvyšší státní zastupitelství
NÚI	Národní ústředna Interpol Praha

OBSE (OSCE)	Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (Organisation for Security and Cooperation in Europe)
odst.	odstavec
OECD	Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (Organisation for Economic Cooperation and Development)
OPL	Omamné a psychotropní látky
OSN	Organizace spojených národů
OVSPPŠ	odbor vzdělávání a správy policejního školství Ministerstva vnitra
PA ČR	Policejní akademie České republiky
PATRMV	Pátrání po odcizených vozidlech
PATROS	Pátrání po osobách
PČR	Policie České republiky
PHARE	Polsko a Maďarsko: pomoc pro hospodářskou přeměnu (Poland and Hungary Assistance for Economic Restructuring), klíčový předvstupní program EU pro země střední a východní Evropy
PP ČR	Policejní presidium České republiky
PIS	Preventivně informační skupina Policie ČR
PMS	Probační a mediační služba
PROFEM	Konzultační středisko pro ženské projekty
PS	Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky
PWGT	Policejní pracovní skupina pro terorismus (Police Working Group on Terrorism)
P-ZBRANĚ	Centrální evidence odcizených a ztracených zbraní
RE	Rada Evropy
resp.	respektive
RFE	Rádio Svobodná Evropa (Radio Free Europe)
RVPPK	Republikový výbor pro prevenci kriminality
Sb.	Sbírky
SCPP	Služba cizinecké a pohraniční policie
SEUD	Systém evidence uměleckých děl
SH	státní hranice
SIS	Schengenský informační systém (Schengen Information System)
SITCEN	Situační centrum (propojující země EU, NATO a WEU)
SPŠ MV	Střední policejní škola Ministerstva vnitra
SRN	Spolková republika Německo
SSHR	Správa státních hmotných rezerv
SSSR	bývalý Svaz sovětských socialistických republik
SVI	Systém včasné intervence pro obec s rozšířenou působností
tis.	tisíc
tr. č.	trestný čin
tr. řád	trestní řád
tr. z.	trestní zákon
ÚFDŘ	Úřad finančního daňového ředitelství
ÚDV	Úřad dokumentace a vyšetřování zločinů komunismu Služby kriminální policie a vyšetřování
UN	Spojené národy (United Nations)
ÚOKFK SKPV	Útvar odhalování korupce a finanční kriminality Služby kriminální policie a vyšetřování
ÚONVDK SKPV	Útvar odhalování nelegálních výnosů a daňové kriminality Služby kriminální policie a vyšetřování
ÚOOZ SKPV	Útvar pro odhalování organizovaného zločinu Služby kriminální policie a vyšetřování
ÚPV	Úřad průmyslového vlastnictví
USA	Spojené státy americké (United States of America)
USD	Americký dolar
ÚSKPV	Úřad Služby kriminální policie a vyšetřování Policejního prezidia ČR
VPS	Všeobecná pokladní správa
VS	Vězeňská služba
zák.	zákon
ZÚ	zastupitelský úřad

Tabulková a grafická část

(tabulky, grafy, mapky)

Tato část byla zpracována ze statistických dat Policie ČR, pokud není uveden jiný zdroj. Zjištěná kriminalita je totožná s počtem trestných činů evidovaných Policií ČR v daném roce. Pod pojmem pachatelé trestné činnosti se rozumí jen počty tzv. známých pachatelů objasněné trestné činnosti.

SEZNAM VYOBRAZENÍ

TABULKY A GRAFY

VÝVOJ CELKOVÉ KRIMINALITY V ČR	1
VÝVOJ POČTU ZJIŠTĚNÝCH A OBJASNĚNÝCH TRESTNÝCH ČINŮ V ČR V LETECH 2003 A 2004 A MEZIROČNÍ ZMĚNA	2
ZJIŠTĚNÉ A ZAJIŠTĚNÉ ŠKODY	3
PŘESTUPKY EVIDOVANÉ POLICÍ ČR V LETECH 2000 AŽ 2004 PODLE JEDNOTLIVÝCH SLUŽEB	8
VÝSLEDKY ČINNOSTI OBCENÍCH POLICÍ V ČESKÉ REPUBLICE V ROCE 2004	9
PACHATELÉ TRESTNÉ ČINNOSTI	10-12
TRESTNÁ ČINNOST RECIDIVISTŮ	13
TRESTNÁ ČINNOST PÁCHANÁ CIZÍMI STÁTNÍMI PŘÍSLUŠNÍKY	14
TRESTNÁ ČINNOST DĚTÍ (VĚK DO 15 LET)	15
TRESTNÁ ČINNOST MLADISTVÝCH (VĚK 15 AŽ 18 LET)	16
TRESTNÁ ČINNOST PÁCHANÁ NA MLÁDEŽI	17
TRESTNÁ ČINNOST POLICISTŮ	18-19
OBĚTI TRESTNÉ ČINNOSTI	20-21
MAJETKOVÁ KRIMINALITA V ČR	22
KRIMINALITA NA MOVITÉM KULTURNÍM DĚDICTVÍ	23
HOSPODÁŘSKÁ KRIMINALITA V ČR	24-28
KORUPCE	29-30
NÁSILNÁ KRIMINALITA V ČR	31
TRESTNÁ ČINNOST SE ZBRANÍ	32-33
MRAVNOSTNÍ KRIMINALITA V ČR	34
NELEGÁLNÍ MIGRACE	35
DROGOVÁ KRIMINALITA	36
NEHODOVOST V SILNIČNÍM PROVOZU	37-40
OBLAST PERSONÁLNÍ PRÁCE	41
KRIMINALITA V KRAJÍCH (VÚSC) ČR	42-65

MAPKY

ZATÍŽENÍ KRAJŮ ČR (V ČLENĚNÍ DLE VÚSC) V ROCE 2004 PODLE POČTU ZJIŠTĚNÝCH TRESTNÝCH ČINŮ	4
ZATÍŽENÍ KRAJŮ ČR (V ČLENĚNÍ DLE VÚSC) V ROCE 2004 PODLE POČTU ZJIŠTĚNÝCH TRESTNÝCH ČINŮ NA 10 TISÍC OBYVATEL	5
ZATÍŽENÍ KRAJŮ ČR (V ČLENĚNÍ DLE VÚSC) V ROCE 2004 PODLE PROCENTA OBJASNĚNOSTI TR. ČINŮ	6
ZATÍŽENÍ KRAJŮ ČR (V ČLENĚNÍ DLE VÚSC) V ROCE 2004 PODLE POČTU OBJASNĚNÝCH TR. ČINŮ	7

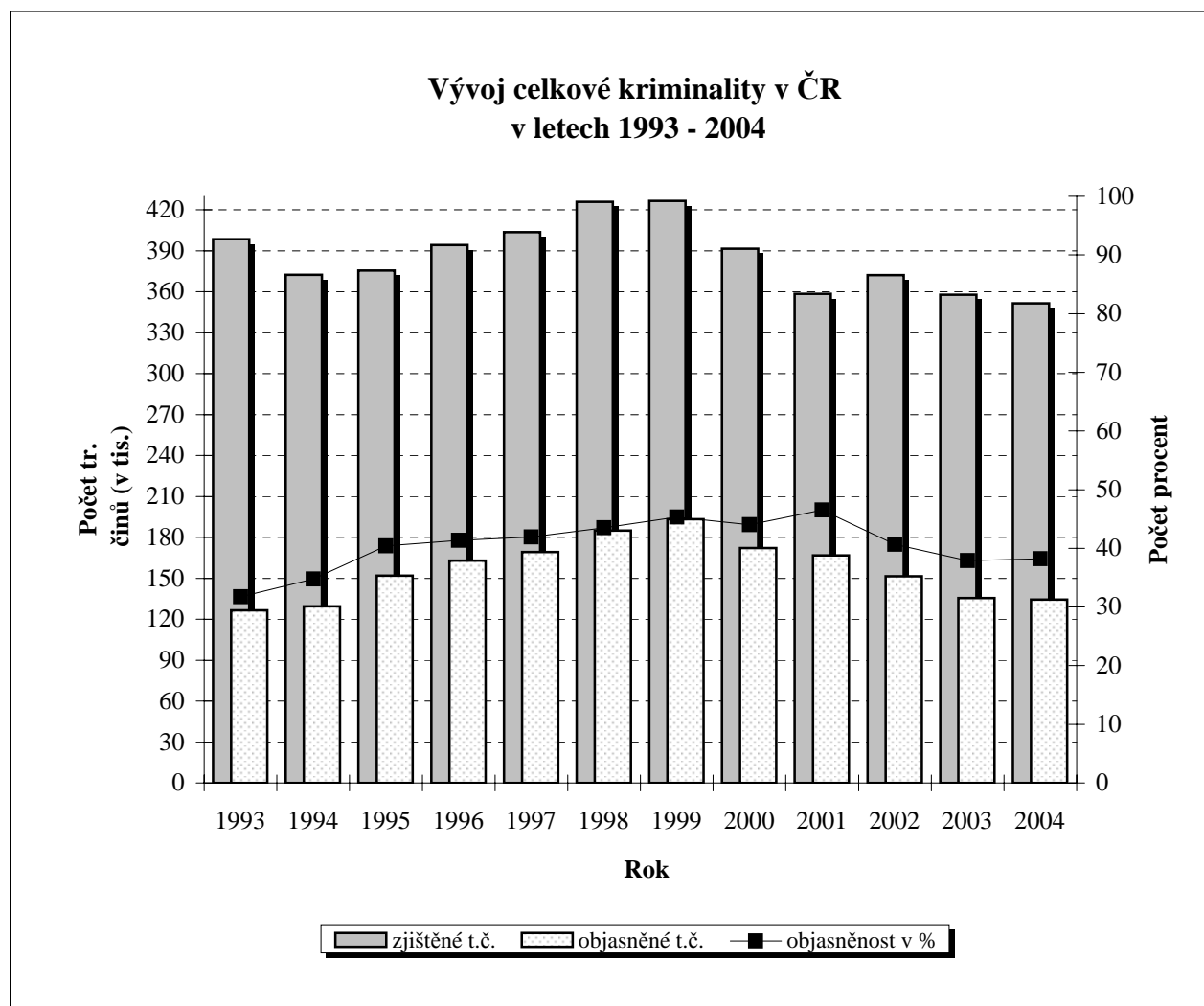
Celková kriminalita v České republice

Rok	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Zahájeno tr. řízení	nesledováno					414 326	377 301	370 470
Kriminalita								
zjištěno *	403 654	425 930	426 626	391 469	358 577	372 341	357 740	351 629
objasněno	169 177	185 093	193 354	172 245	166 827	151 492	135 581	134 444
objasněnost v %	41,9	43,5	45,3	44,0	46,5	40,7	37,9	38,2
ukončeno jako tr. čin **	379 441	402 109	402 402	369 426	340 788	336 425	328 483	323 038
tj. % ze zjištěno	94	94,4	94,3	94,4	95,1	90,3	91,8	91,9

Poznámka:

* Jedná se o počet skutků, kdy byla stanovena trestně právní kvalifikace a ve věci se vede řízení, probíhá prověřování, případně prověřování bylo již ukončeno.

** Kategorie „ukončeno jako trestný čin“ značí, že Policií ČR již ukončené prověřování potvrdilo, že se jedná o trestný čin.

Vývoj počtu zjištěných a objasněných trestných činů v ČR v letech 2003 a 2004 a meziroční změna vývoje								
TSK	§§ tr. zákona	Název	2 003		2 004		Změna	
			Zjištěno	Objas.	Zjištěno	Objas.	Zjištěno fakt.	v %
101	§ 219/	Vraždy loupežné	53	46	39	35	-14	-26,4
102	§ 219/	Vraždy sexuální	3	3	2	2	-1	-33,3
103	§ 219/	Vraždy motiv. osob. vztahy	106	105	120	117	14	13,2
104	§ 219/	Vraždy na objednávku	6	3	3	2	-3	-50,0
105	§ 220/	Vraždy novorozence matkou	3	1	0	0	-3	-100,0
106	§ 219/	Vraždy ostatní	61	41	63	49	2	3,3
101-106		Vraždy celkem:	232	199	227	205	-5	-2,2
111	§ 227/	Usmrcení lidského plodu	0	0	0	0	0	-
112	§ 228/	Usmrcení lidského plodu	0	0	0	0	0	-
121	§ 212/	Opuštění dítěte	9	7	14	12	5	55,6
122	§ 216/	Únos	14	14	15	11	1	7,1
131	§ 234/	Loupeže	5 443	2 303	5 931	2 537	488	9,0
132	§ 234/	Loupeže na finančních institucích	65	31	176	61	111	170,8
141	§§ 153, 154/1, 155, 156/1,2/	Násilí na veř. čin. mimo pol.	124	116	110	104	-14	-11,3
142	§§ 153, 154/1, 155, 156/1,2/	Násilí na veř. čin. - policistovi	716	700	840	826	124	17,3
143	§§ 153, 154/1, 155, 156/1,2/	Násilí na veř. čin. - obec. policistovi	267	255	263	260	-4	-1,5
151	§§ 221, 222/	Úmyslné ublížení na zdraví	6 853	5 694	7 180	5 998	327	4,8
161	§ 225/	Rvačky	14	13	24	24	10	71,4
171	§ 196/	Násilí a vyhrož. proti skup. obyvatel	126	111	116	93	-10	-7,9
172	§ 234a/	Braní rukojmí	4	4	2	1	-2	-50,0
173	§ 197a/	Nebezpečné vyhrožování	2 552	2 352	2 700	2 544	148	5,8
181	§ 235/	Vydírání	1 835	1 500	1 786	1 471	-49	-2,7
182	§§ 231, 232/	Omez. a zbavení os. svobody	521	401	457	337	-64	-12,3
183	§ 238/	Porušování domovní svobody	2 604	1 806	2 540	1 799	-64	-2,5
184	§ 249a	Neopr. zásahů práva domu, bytu...	809	730	807	742	-2	-0,2
185	§ 215/	Týránění svěžené osoby	137	130	185	167	48	35,0
186	(§ 215a)	Týránění osoby žijící ve společném obydlí (N)	-	-	161	138	-	-
187	§ 236/	Omezování svobody vyznání	0	0	0	0	0	-
188	§ 237/	Útisk	29	26	31	30	2	6,9
189	§ 238a/	Porušování svob.srdruž. a shrom.	0	0	0	0	0	-
190	§ 230, 233./	Ostatní násilné trestné činy	4	4	14	4	10	250,0
101-190		Násilné činy celkem:	22 358	16 396	23 579	17 364	1221	5,5
201	§ 241/	Znásilnění	646	494	687	508	41	6,3
211	§§ 242/2, 243/	Pohlavní zneužívání v závislosti	111	107	114	109	3	2,7
212	§ 242/	Pohlavní zneužívání ostatní	778	694	686	609	-92	-11,8
213	§§ 242/2, 243/	Komerč.forma sex. zneuž. v závisl.	1	1	2	2	1	100,0
214	§§ 242/1,3,4/	Komerč.forma sex.zneuž. ostatní	4	2	13	13	9	225,0
231	§ 202/	Ostatní pohlavní úchytky	205	161	249	187	44	21,5
241	§ 205/	Ohrožování mravností	26	12	43	36	17	65,4
251	§ 226/	Ohrožování pohlavní nemocí	1	1	4	4	3	300,0
252	§§ 221, 222/	Ublížení na zdraví pohl. nem.	2	2	0	0	-2	-100,0
253	§§ 223, 224/	Ublížení na zdr. pohl. nem. z nedb.	0	0	3	1	3	-
271	§ 204/	Kuplířství	101	96	83	83	-18	-17,8
280	§ 245/	Soulož mezi příbuznými	11	11	8	7	-3	-27,3
281	§ 246/	Obchodování s lidmi za úč. pohl. styku	10	9	13	12	3	30,0
290	§ 210/	Ostatní mravnostní trestné činy	2	1	4	3	2	100,0
201-290		Mravnostní činy celkem:	1 898	1 591	1 909	1 574	11	0,6
311	§ 247/	Krádeže vloupáním do obch.	5 307	1 365	4 856	1 328	-451	-8,5
312	§ 247/	Krádeže vloup. do výkl. skříní	744	155	589	125	-155	-20,8
321	§ 247/	Kr. vl. do restaurací a hostinců	3 232	896	2 970	795	-262	-8,1
322	§ 247/	Kr. vl. do bytovacích objektů	754	151	741	119	-13	-1,7
323	§ 247/	Krádeže vloupáním do kiosků	1 751	658	1 378	490	-373	-21,3
324	§ 247/	Kr. vl. do jíd.záv.kuch.strav.zař.	192	68	180	44	-12	-6,3
331	§ 247/	Kr. vl. do obj. st. uměl. př.-ne 332	197	48	173	56	-24	-12,2
332	§ 247/	Kr. vl. do kult. objektů - ne 331	210	60	208	56	-2	-1,0
341	§ 247/	Kr. vl. do pokladen a panc. skříní	190	39	209	37	19	10,0
350	§ 247/	Kr. vl. do výpočet. středisek	70	10	67	4	-3	-4,3
351	§ 247/	Krádeže vloupáním do škol	1 011	288	1 054	269	43	4,3
371	§§ 247, 238/	Krádeže vloupáním do bytů	6 565	1 408	6 193	1 410	-372	-5,7
372	§§ 247, 238/	Kr. vl. do vík. chat soukr. osob	10 128	2 842	8 452	2 599	-1676	-16,5
373	§§ 247, 238/	Krádeže vloup. do rod. domků	5 599	1 307	5 477	1 307	-122	-2,2
390	§§ 247, 238/	Kr. vl. do ostatních objektů	32 951	5 541	32 148	5 330	-803	-2,4
311-390		Krádeže vloupáním celkem:	68 901	14 836	64 695	13 969	-4206	-6,1

Vysvětlivka:

Je-li za názvem uvedena značka (N), jedná se o nově zavedené TSK.

TSK	§§ tr. zákona	Název	2 003		2 004		Změna	
			Zjištěno	Objas.	Zjištěno	Objas.	fakt.	v %
411	§ 247/	Krádeže prosté - kapesní	13 928	1 264	15 804	1 387	1876	13,5
412	§ 247/	Krádeže prosté - při pohlavním styku	7	4	5	3	-2	-28,6
413	§ 247/	Krádeže prosté - jiné na osobách	7 615	986	8 762	1 115	1147	15,1
421	§ 247/	Krádeže prosté - mezi zaměstnanci na pracovišti *	383	98	318	61	-65	-17,0
431	§§ 247, 249/	Krádeže motorových vozidel dvoustupých*	24 174	3 565	23 133	3 509	-1041	-4,3
432	§§ 247, 249/	Krádeže motorových vozidel jednostupých *	1 157	400	1 097	277	-60	-5,2
433	§ 247/	Krádeže věcí z aut *	65 877	6 582	59 459	5 468	-6418	-9,7
434	§ 247/	Krádeže součástek motorových vozidel *	6 336	791	6 344	807	8	0,1
435	§§ 247, 249/	Krádeže jízdních kol *	6 605	1 257	6 360	1 039	-245	-3,7
441	§ 247/	Krádeže domácího zvířectva *	232	46	225	41	-7	-3,0
451	§ 247/	Krádeže prosté - v bytech	5 268	2 523	5 409	2 395	141	2,7
461	§ 247/	Krádeže věcí na nádražích - mimo zásilek	214	64	343	115	129	60,3
462	§ 247/	Krádeže věcí během jízdy v DP	426	31	460	28	34	8,0
471	§ 247/	Krádeže v objektech se starožit. a uměl. předměty	313	60	313	84	0	0,0
480	§ 247/	Krádeže prosté v jiných objektech	25 742	9 375	24 807	8 835	-935	-3,6
490	§ 247/	Krádeže prosté ostatní	8 377	2 100	9 300	2 677	923	11,0
411-490		Krádeže prosté celkem:	166 654	29 146	162 139	27 841	-4515	-2,7
511	§ 250/	Podvod	6 093	4 362	4 875	3 107	-1218	-20,0
521	§ 248/	Zpronevěra	1 472	1 254	1 292	1 109	-180	-12,2
530	§ 249/	Neoprávněné užívání cizí věci	423	187	358	135	-65	-15,4
588	§ 254/	Zatajení věci	455	183	565	238	110	24,2
589	§ 257/	Poškození cizí věci	9 374	1 560	9 884	1 539	510	5,4
590	§ 178a/	Ostatní majetkové trestné činy	0	0	0	0	0	-
311-590		Majetkové činy celkem:	253 372	51 528	243 808	47 938	-9564	-3,8
611	§ 202, 202a/	Výtržnictví	3 146	2 843	3 519	3 203	373	11,9
612	§ 202/	Výtrž. na sport. a veřej. akcích	50	46	106	97	56	112,0
613	§ 257b/	Sprejerství	2 747	1 175	2 637	899	-110	-4,0
630	§ 218a/	Podávání anabol. látek mládeži	0	0	0	0	-	-
631	§ 205, 217, 217a/	Ohroz. mravní vých. mládeže**	660	639	671	644	11	1,7
632	§ 218/	Podávání alk. nápojů mládeži	64	58	104	95	40	62,5
633	§ 216a/	Obchodování s dětmi	1	1	5	4	4	400,0
634	§§ 171a, 171b, 171c/	Nedovolené překročení st. hr.	146	120	149	130	3	2,1
635	§ 187/	Nedovol. výr. a držení psych. l. a jedů pro J	2 818	2 652	2 301	2 148	-517	-18,3
636	§ 188a/	Šíření toxikomanie	367	356	239	231	-128	-34,9
637	§ 158/	Zneuž. pravomoci veřej. činitele	268	220	160	124	-108	-40,3
639	§ 178/	Neoprávněné nakl. s os. údajmi	54	26	26	7	-28	-51,9
640	§ 159/	Maření úkolu veřej. činitele z nedb.	18	18	6	6	-12	-66,7
641	§ 187a/	Ned.výr. a d.psych.l. a jedů pro S	312	291	263	237	-49	-15,7
642	§ 188/	Ned.výr. a d.psych.l. a jedů pro V	263	246	283	266	20	7,6
651	§§ 179, 180, 257/	Požáry	863	201	749	144	-114	-13,2
652	§§ 179, 180, 257/	Výbuchy	24	8	29	15	5	20,8
662	§ 185/	Nedovolené ozbrojování	609	570	556	513	-53	-8,7
663	§ 171/	Maření výkonu úředního rozh.	9 642	9 496	10 946	10 807	1304	13,5
664	§§ 251, 252/	Překup. a přechov. - podlétnictví	1 131	1 107	1 145	1 121	14	1,2
611-664		Ostatní krim. činy celkem:	23 183	20 073	23 894	20 691	711	3,1
721	§ 166/	Nadržování	12	12	25	23	13	108,3
730	§§ 179, 201, 201a, 257/	Veškeré nehody ... - úmyslné	9	8	23	21	-	-
731	§§ 180, 184, 201/d, 201a, 223, 224/	Dopr. nehody silniční - z nedbalosti	6 400	5 458	6 242	5 438	-158	-2,5
732	§§ 180, 184, 201/d, 201a, 223, 224/	Dopr. nehody letecké - z nedbalosti	12	10	6	5	-6	-50,0
733	§§ 180, 184, 201/d, 201a, 223, 224/	Dopr. nehody vodní - z nedbalosti	1	1	2	2	1	100,0
741	§§ 180, 184, 201/d, 201a, 223, 224/	Železniční nehody - z nedbalosti	33	25	39	38	6	18,2
742	§§ 180, 184, 201/d, 201a, 223, 224/	Nehody kombi. - žel.- sil. - z nedbal.	49	47	43	41	-6	-12,2
750	§§ 223, 224, 201/	Ublíž. na zdr. z nedbal. - prac.úr.	113	89	136	113	23	20,4
751	§§ 223, 224, 201/	Ublíž. na zdr. z nedbal. - ostatní	285	204	317	230	32	11,2
762	§ 256/	Poškoz. a zvýhod. věř., pletichy	80	79	39	37	-41	-51,3
763	§ 256a/	Zvýhodňování věřitele	5	4	1	1	-4	-80,0
771	§§ 201, 201a/	Ohrožení pod vl. náv. l., opilství	665	654	825	814	160	24,1
772	§ 213/	Zanedbání povinné výživy	12 671	12 667	13 094	13 093	423	3,3
781	§ 180a/	Ohrožení bezp. VDP, civ. pl.	0	0	1	1	1	-
782	§ 180b/	Sdělení nepravdivé informace	1	0	0	0	-1	-
783	§ 180c/	Zavlečení VDP do ciziny	0	0	0	0	0	-
784	§ 203/	Týrání zvířat	54	40	57	46	3	5,6
785	§ 199/	Šíření poplašné zprávy	686	243	495	149	-191	-27,8
786	§§ 163a/	Zločinné spolčení	14	9	24	22	10	71,4
787	§ 198/	Hanobení nár., přesvědč. a rasy	71	53	101	83	30	42,3
788	§ 198a/	Podněcování k nár. a ras. nenáv.	11	6	13	4	2	18,2
789	§§ 260, 261, 261a/	Podpora a propag. hnutí směř. k potlač. práv.	177	148	137	108	-40	-22,6
790	§§ 154/2, 164, 165, 167, 168, aj.)	Ostatní trestná činnost	2 106	1 436	2 419	1 683	313	14,9
721-790		Zbývající kriminalita celkem	23 455	21 193	24 039	21 952	584	2,5

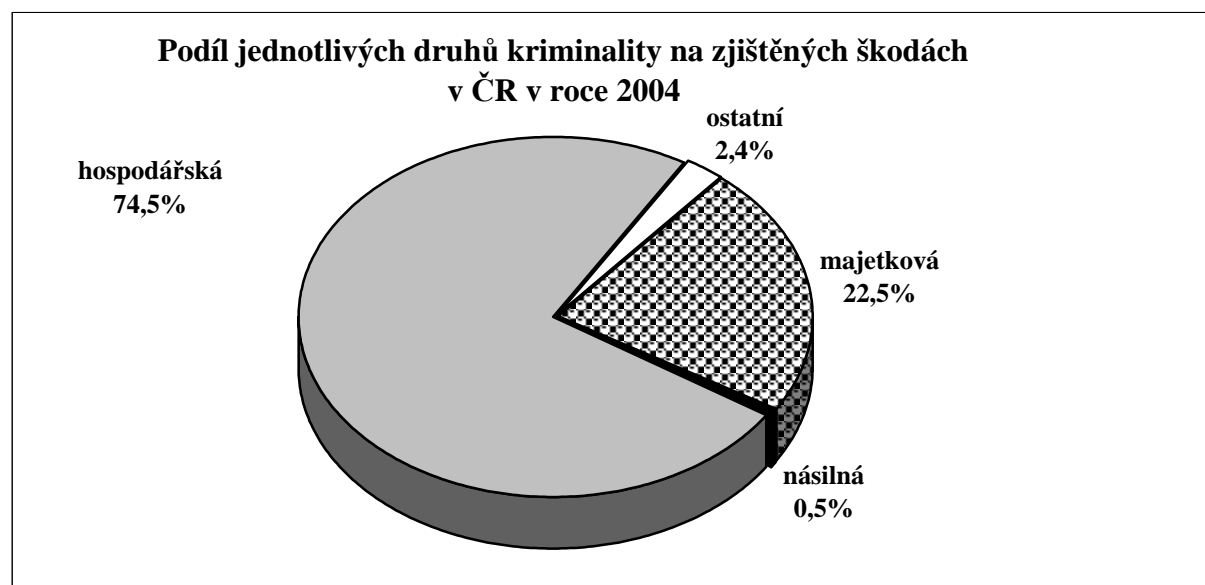
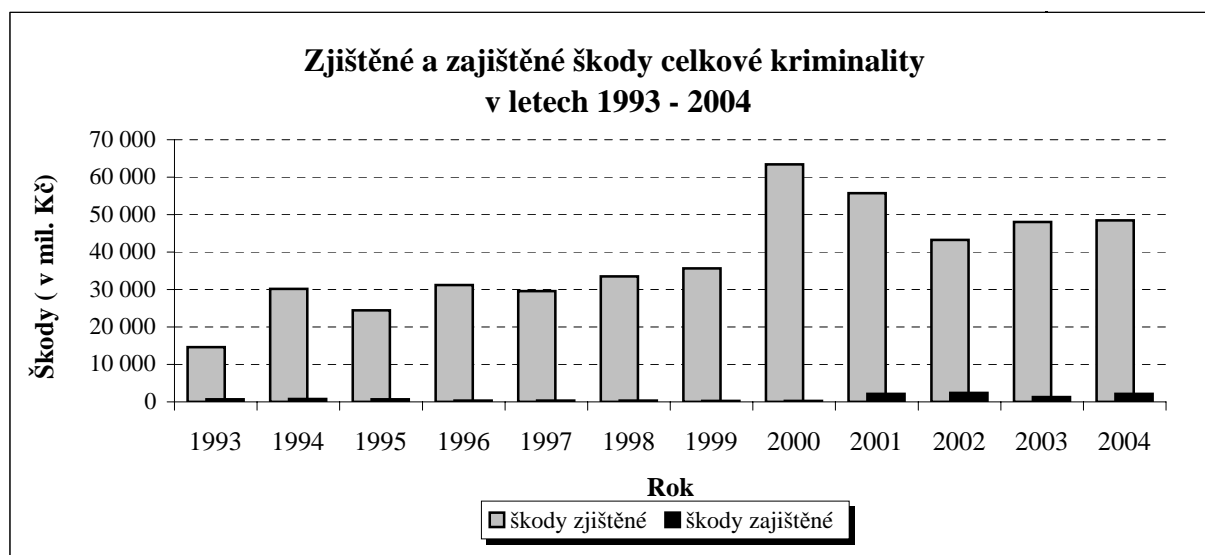
Vysvětlivka:

* TSK zahrnují od roku 2004 explicitně i krádeže vloupáním.

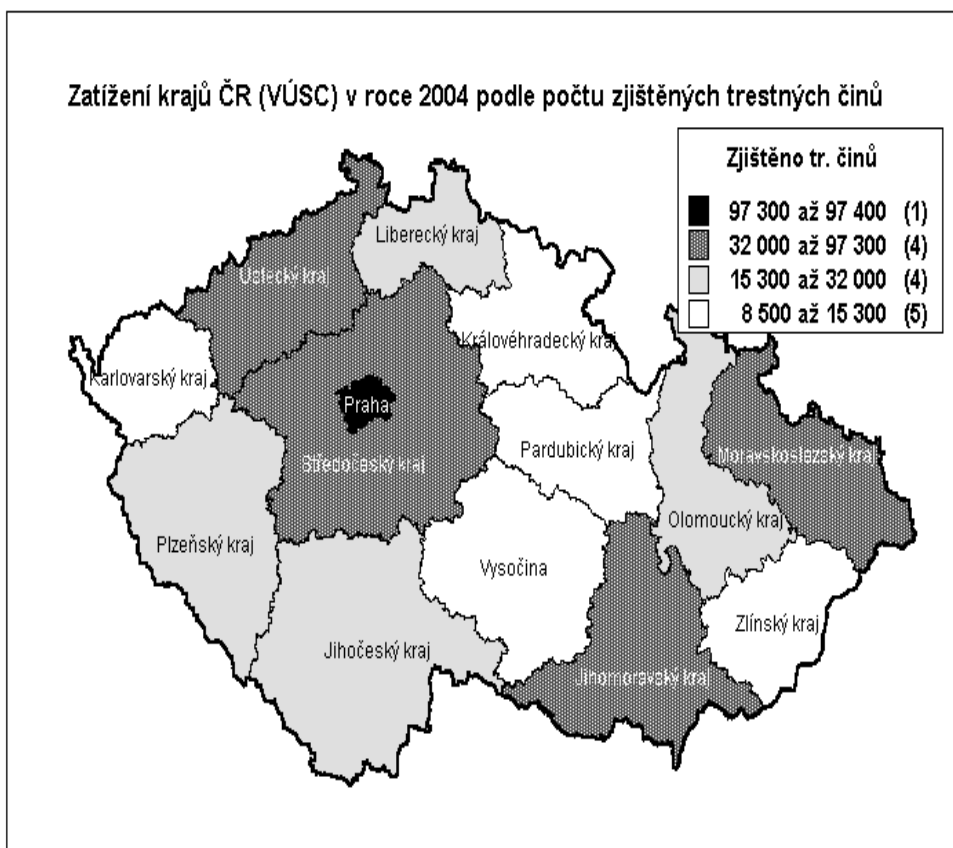
** TSK nejsou plně srovnatelná, protože od roku 2004 byla změněna jejich skladba §§ tr.z.

TSK	§§ tr. zákona	Název	2 003		2 004		Změna	
			Zjištěno	Objas.	Zjištěno	Objas.	fakt.	v %
801	§ 149/	Tr.č. proti př. o nekalé soutěži	12	6	16	7	4	33,3
803	§ 118/	Neoprávněné podnikání	147	134	142	129	-5	-3,4
806	§ 121/	Poškozování spotřebitele	8	7	8	6	0	0,0
807	§ 124/	Pašování a krácení cla	8	7	3	3	-5	-62,5
808	§ 125/	Zkresl. údajů o stavu hosp. a jmění	380	354	366	344	-14	-3,7
809	§ 127/	Poruš. závaz. pravidel hosp. styku	16	15	9	7	-7	-43,8
810	§ 126/	Poruš. povin. v řízení o konkursu a vyrovnání	311	271	294	270	-17	-5,5
811	§ 255/	Poruš. pov. při správě ciz. majetku	208	171	201	166	-7	-3,4
812	§ 247/	Krádež	593	553	574	522	-19	-3,2
813	§ 249/	Neoprávněné užívání cizí věci	17	10	10	4	-7	-41,2
814	§ 257/	Poškozování cizí věci	19	8	19	11	0	0,0
815	§ 250/	Podvody proti soc. zab. a nem. pojištění	551	520	693	679	142	25,8
816	§ 140/	Ochrana měny	1 915	114	2 894	170	979	51,1
817	§§ 145, 145a/	Padělání známek a kolků	11	2	5	3	-6	-54,5
819	§ 148/	Krácení daně	693	626	595	533	-98	-14,1
820	§ 158/	Zneuž. pravomoci veř. činitele	116	104	88	78	-28	-24,1
821	§ 160/	Úplakářství - přijímání úplatku	49	42	126	123	77	157,1
822	§ 256/	Poškozování věřitele	225	191	222	200	-3	-1,3
823	§ 176/	Paděl. a pozměň. veř. listiny	936	776	951	814	15	1,6
824	§ 176a/	Nedov. výr. a drž. st. pečeti a úředního razítka	16	7	25	17	9	56,3
825	§§ 193, 194/	Ohrožování zdraví závad. potr.	4	2	2	2	-2	-50,0
826	§ 129/	Vystavení neprav. potvrzení	0	0	2	1	2	-
827	§ 249/	Neoprávněné užívání mot. voz.	68	60	74	67	6	8,8
828	§§ 239/2, 240/2/	Poruš. tajemství doprav. zpráv	76	73	23	21	-53	-69,7
829	§ 248/	Zpronevěra	3 753	3 484	4 005	3 749	252	6,7
830	§ 250/	Podvod	7 037	6 258	6 752	5 911	-285	-4,1
831	§§ 128a, 128b, 128c/	Pletichy při veř. soutěži a dražbě	9	5	5	4	-4	-44,4
832	§§ 124a, 124b, 124c/	Poruš. předpisů o nakl. s kontrolovaným zbožím a t.	0	0	1	0	1	-
833	§ 128/	Zneuž. informací v obch. styku	52	31	43	30	-9	-17,3
834	§ 118a/	Neoprávněné provozování loterie	5	4	10	7	5	100,0
835	§ 148a/	Poruš. předp. o nálepkách	50	47	59	51	9	18,0
836	§ 178/	Neoprávněné nakládání s osobními údaji	13	10	29	21	16	123,1
837	§§ 141, 142, 144/	Ostatní tr. činy proti měně	66	10	43	11	-23	-34,8
838	§ 249b/	Neoprávněné držení plat. karty	5 310	1 148	5 510	1 349	200	3,8
839	§§ 124d, 124e, 124f/	Poruš. předpisů o zahr. ob. s voj. materiálu	3	2	8	7	5	-
840	§§ 247, 248, 250/	Rozkr. přepr. zás. - železnič.	138	16	58	9	-80	-58,0
841	§§ 247, 248, 250/	Rozkr. přepr. zás. - poštovních	16	9	35	18	19	118,8
842	§§ 247, 248, 250/	Rozkr. přepr. zás. - silničních	31	3	47	11	16	51,6
843	§§ 247, 248, 250/	Rozkr. přepr. zás. - leteckých	18	0	8	2	-10	-55,6
844	§§ 247, 248, 250/	Rozkr. přepr. zás. - lodních	0	0	0	0	0	-
845	§ 159/	Maření úkolu veř. činitele z nedb.	5	5	12	12	7	140,0
846	§ 161/	Úplakářství - podplácení	102	101	149	147	47	46,1
847	§ 162/	Úplakářství - nepřímé	4	4	12	11	8	200,0
848	§ 256a/	Zvýhodňování věřitele	228	210	108	96	-120	-52,6
849	§ 256b/	Pletichy při řízení konk. a vyr.	1	0	0	0	-1	-100,0
850	§ 181a, 181c, 181e, 181f, 181h/	Ohrožení životního prostředí - úmysl	35	23	32	12	-3	-8,6
851	§ 181b, 181c, 181e, 181g, 181h/	Ohrožení život. prostředí - nedbalostní	16	10	27	11	11	68,8
852	§ 256c/	Předlužení	31	31	31	29	0	0,0
855	§ 186/	Nedovolená výr. a držení radioaktivního mat.	2	1	1	0	-1	-50,0
860	§§ 251, 252/	Podílnictví	62	57	76	75	14	22,6
861	§ 150/	Por. práv k ochranné známce	257	231	418	390	161	62,6
862	§ 151/	Por. průmyslových práv	7	5	3	3	-4	-57,1
863	§ 152/	Por. autorského práva	485	459	462	430	-23	-4,7
864	§ 252a/	Zastření původu věci, tzv. praní špin. peněz	27	24	31	22	4	14,8
865	§ 257a/	Pošk.a zneuž. zás. na nos. infor.	33	5	35	16	2	6,1
866	§ 250c/	Provoz. nepoct. her a sázek	25	23	11	10	-14	-56,0
870	§§ 180, 181b, 184/	Havárie a provoz. poruchy ... - z nedbalosti	51	42	42	36	-9	-17,6
871	§§ 179, 181a, 182, 257/	Havárie a provoz. poruchy ... - úmyslné	4	0	1	0	-3	-75,0
880	§ 250a/	Pojistný podvod	617	577	611	576	-6	-1,0
881	§ 250b/	Úvěrový podvod	4 131	3 672	5 652	5 137	1 521	36,8
885	§ 148b/	Nesplnění oznamovací povin. v daň. řízení	1	1	1	0	0	0,0
886	§ 147/	Neodvedení daně, pojistného a příspěv. ...	1 762	1 667	1 143	1 091	-619	-35,1
890	§§ 171, 189, 190, 194a aj./	Ostatní hosp. trestné činy	685	575	651	534	-34	-5,0
801-890		Hospodářské činy celkem:	31 451	22 803	33 464	23 995	2 013	6,4
901	§§ 266-295/	Vojenské trestné činy	2 022	1 996	933	928	-1 089	-53,9
902	§§ 91-101, 104-115/	Trestné činy proti ústav. zřízení	1	1	3	2	2	200,0
101-664		Obecná kriminalita celkem:	300 811	89 588	293 190	87 567	-7 621	-2,5
101-902		CELKOVÁ KRIMINALITA:	357 740	135 581	351 629	134 444	-6 111	-1,7

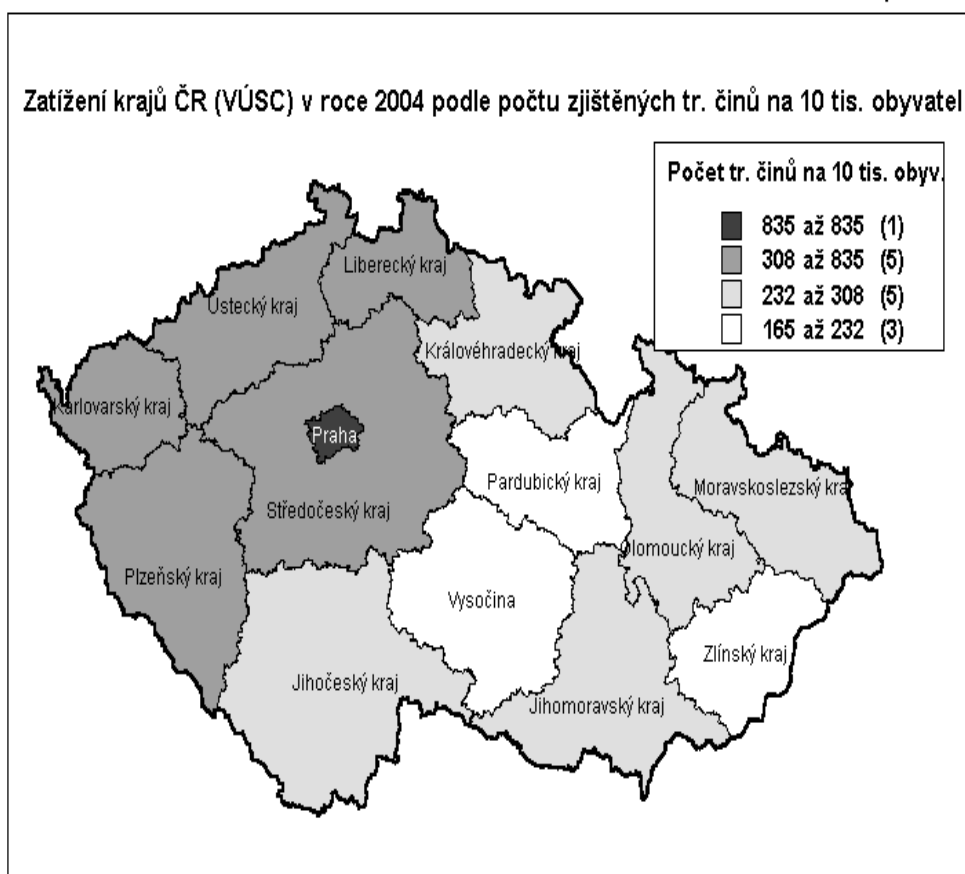
Vývoj počtu zjištěných a zajištěných škod (v mil. Kč) celkové kriminality v ČR v letech 1993 až 2004		
Rok	zjištěné	zajištěné
1993	14 595	697
1994	30 133	803
1995	24 409	681
1996	31 190	347
1997	29 604	363
1998	33 475	317
1999	35 653	267
2000	63 409	249
2001	55 741	2 118
2002	43 289	2 394
2003	48 037	1 318
2004	48 456	2 179

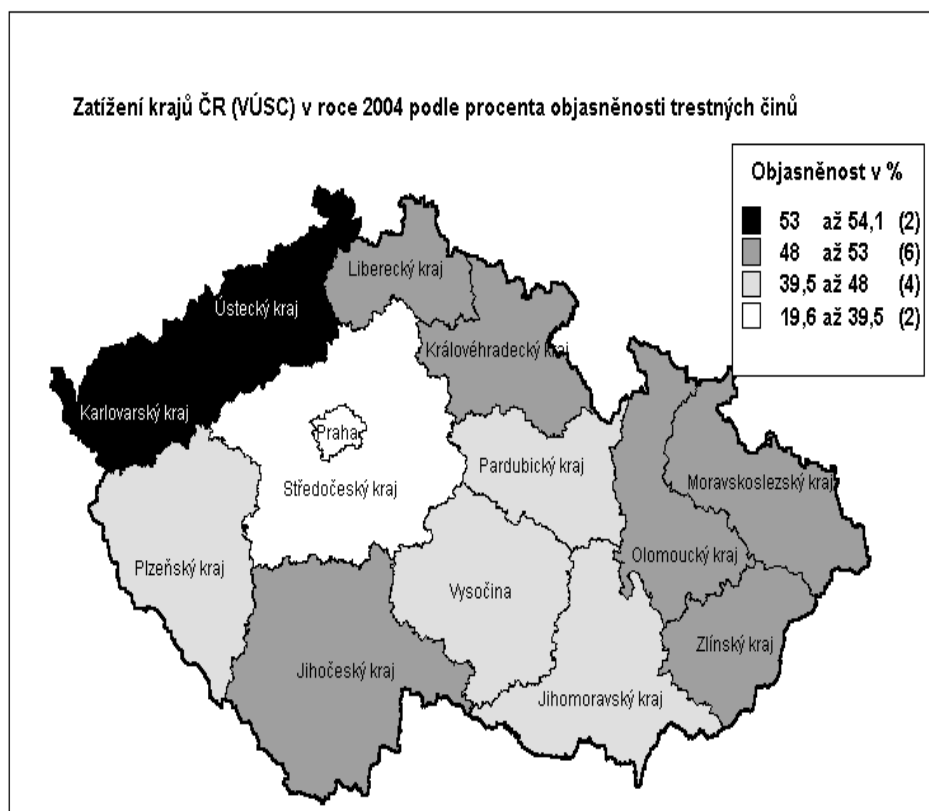
Mapka č. 4

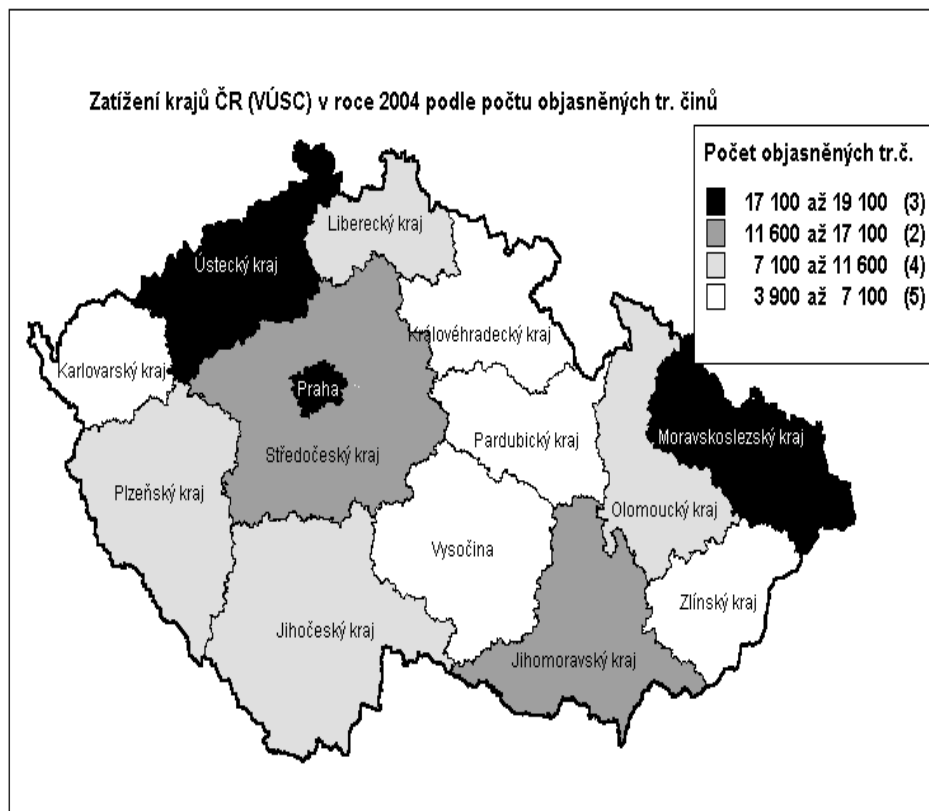
Mapka č. 5

Mapka č. 6

Mapka č. 7

Přestupky evidované Policií ČR v letech 2001 až 2004 podle jednotlivých služeb

Služba Policie ČR	Rok			
	2001	2002	2003	2004
Služba pořádkové policie				
celkem	1 090 157	1 115 383	1 173 086	1 138 370
z toho na úseku:				
- bezpečnosti s plynulostí silničního provozu (§ 22)	789 858	758 943	838 064	794 171
- proti majetku (§ 50)	129 963	185 163	166 874	172 401
- veřejného pořádku (§ 47-49)	127 936	126 776	114 622	111 956
- alkoholismu a toxikomanie (§ 30)	22 115	24 259	30 765	35 722
Služba správních činností policie				
- na úseku zbrojních průkazů	1973	4 991	5 497	6 080
Služba železniční policie				
celkem	42 051	45 129	36 179	40 760
Služba dopravní policie				
- přestupky spáchané řidiči motor. vozidel	1 005 851	834 703	1 003 701	1 007 117
- přestupky spách. ostatními účastníky silničního provozu	32 261	26 430	25 672	22 830
Služba cizinecké a pohraniční policie				
celkem	183 398	167 091	174 081	141 815
z toho zejména:				
- dle zákona č. 326/1999 Sb. o pobytu cizinců na území ČR	53 278	54 256	54 623	38 284
- dle zákona 200/1999 Sb. o přestupcích	127 912	111 041	117 074	102 393

Výsledky činnosti obecních policí v České republice v roce 2003 a 2004*

	2003	2004
Počet obyvatel z měst, ve kterých působí MP	6 173 764	6 236 699
Počet obecních policí celorepublikově	310	313
Počet obecních policí, které poskytly informace	228	256
Počet strážníků ze všech MP	6 900	7 134
Počet zaměstnanců celkem	7 391	7 793
Počet strážníků z MP, které poskytly informace	6 555	6 950
Z toho odhad kolik strážníků se podílí na výslednosti MP*	5 698	6 032
Počet přestupků vyřešených v dopravě	1 374 860	1 483 716
Z toho řešeno blokově	830 132	860 933
Z toho postoupeno správnímu orgánu	160 704	219 170
Z toho řešeno domluvou	384 024	403 613
Uloženo blokových pokut (v Kč)	173 380 750 Kč	198 893 200 Kč
Počet přestupků - ostatní	395 950	393 663
Z toho řešeno blokově	184 446	162 159
Z toho postoupeno správnímu orgánu	45 514	55 282
Z toho řešeno domluvou	165 990	176 222
Uloženo blokových pokut (v Kč)	51 434 800 Kč	50 634 250 Kč
Celkem řešeno přestupků	1 770 810	1 877 379
Celkem uloženo blokových pokut (v Kč)	224 815 550 Kč	249 527 450 Kč
Zadrženo pachatelů tr. činnosti	5 583	5 992
Zadrženo hledaných osob	1 939	2 062
Nalezeno vozidel v pátrání	706	745
Předvedeno osob dle § 13 odst. 1) a 2) zák. o obecní policii	8 169	2 923
Předvedeno osob dle § 13 odst. 3)	1 493	5 468
Odchyceno zvířat	16 798	22 618
Nařízený odtah vozidla (pouze statutární města)	neuvezeno	24 291

Poznámka: * Ve smyslu zákona č. 553/1991 Sb. ve znění pozdějších předpisů.

Údaje poskytlo Kolegium ředitelů Statutárních měst a hl. města Prahy.

Přehled sice není kompletní, údaje však zahrnují významnou část.

Zde jsou uvedeny výsledky všech statutárních měst, všech bývalých okresních měst a všech městských policí s počtem strážníků větším než dvacet. Z větší části nejsou úplně údaje obecních policí s počtem strážníků menším než 4.

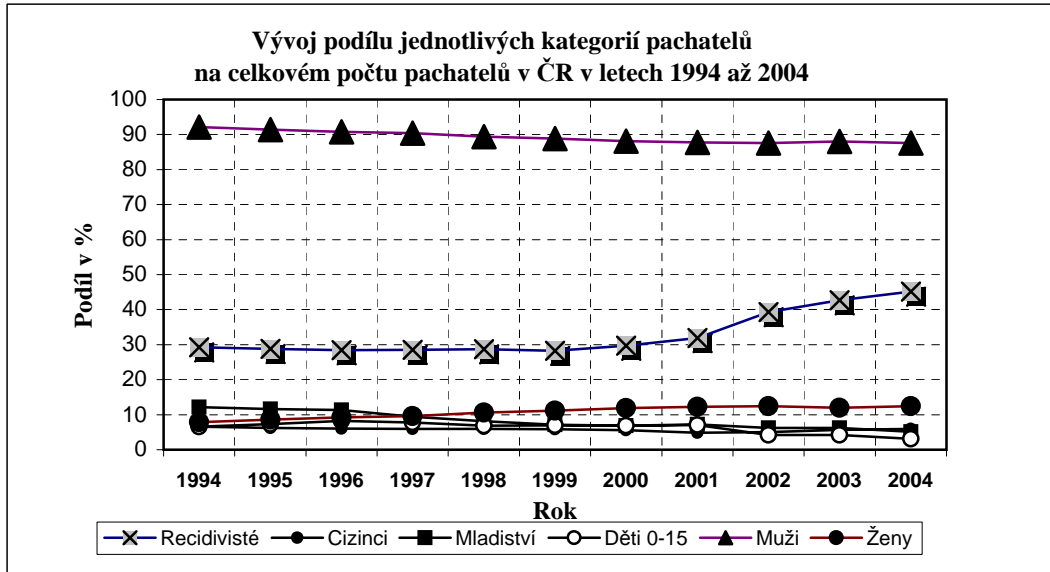
Pachatelé trestné činnosti

Vývoj počtu pachatelů celkové kriminality v ČR v letech 1993 - 2004													
Rok	pachatelé celkem	muži	tj.%	ženy	tj.%	recidivisté	tj.%	děti do 15 let	tj.%	mladiství 15-18 let	tj.%	cizinci	tj.%
		1993	106 874	98 037	91,7	8 837	8,3	35 213	32,9	7 425	6,9	11 891	11,1
1994	103 094	94 969	92,1	8 125	7,9	30 179	29,3	8 353	8,1	12 547	12,2	6 801	6,6
1995	114 791	104 953	91,4	9 838	8,6	33 035	28,8	8 342	7,3	13 269	11,6	7 167	6,2
1996	118 456	107 480	90,7	10 976	9,3	33 727	28,5	9 747	8,2	13 392	11,3	7 181	6,1
1997	118 395	106 997	90,4	11 398	9,6	33 732	28,5	9 217	7,8	11 125	9,4	6 981	5,9
1998	129 271	115 609	89,4	13 662	10,6	37 095	28,7	8 824	6,8	10 549	8,2	7 698	6,0
1999	127 887	113 589	88,8	14 298	11,2	36 096	28,2	8 832	6,9	9 146	7,2	7 491	5,9
2000	130 234	114 751	88,1	15 483	11,9	38 664	29,7	8 899	6,8	8 905	6,8	7 261	5,6
2001	127 856	112 141	87,7	15 715	12,3	40 736	31,9	9 032	7,1	9 273	7,3	6 166	4,8
2002	123 964	108 572	87,6	15 392	12,4	48 764	39,3	5 185	4,2	7 698	6,2	6 238	5,0
2003	121 393	106 816	88,0	14 577	12,0	51 838	42,7	5 148	4,2	7 558	6,2	6 923	5,7
2004	121 531	106 460	87,6	15 071	12,4	54 880	45,2	3 734	3,1	6 197	5,1	7 215	5,9

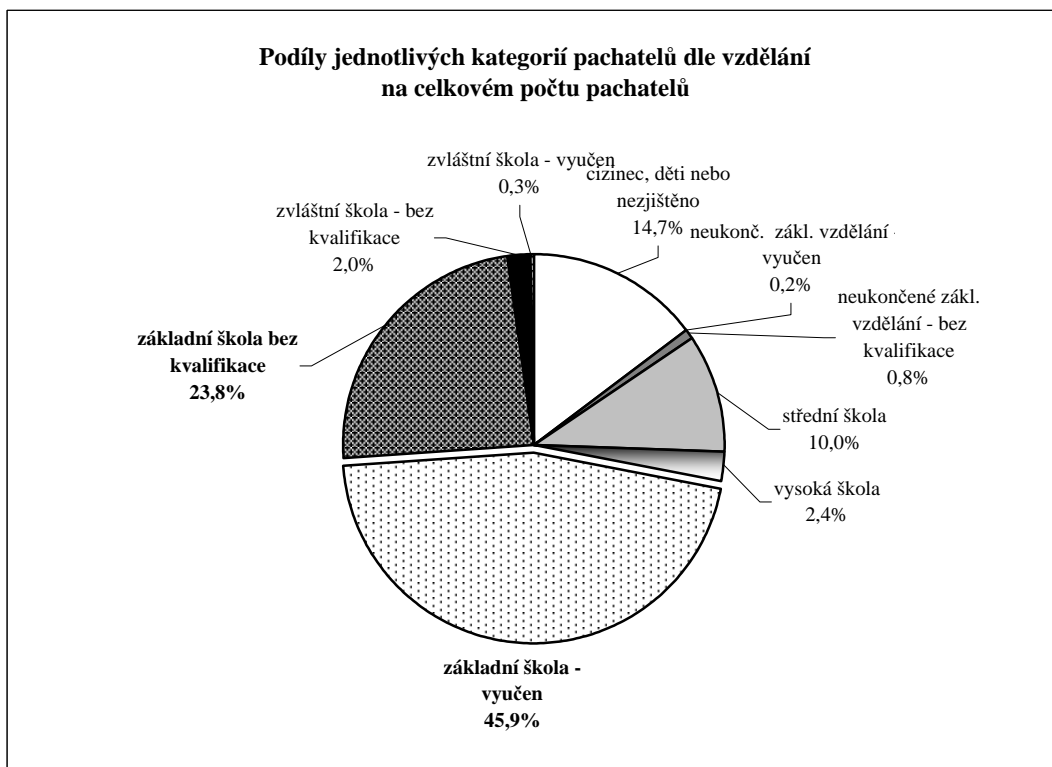
Meziroční změna (v %) v počtech pachatelů celkové kriminality v ČR v letech 1994- 2004													
Rok	pachatelé celkem	muži	%	ženy	%	recidivisté	%	děti do 15 let	%	mladiství 15-18 let	%	cizinci	%
		podílu	podílu	podílu	podílu	podílu	podílu	podílu	podílu	podílu	podílu	podílu	
1994	-3,5	-3	0,4	-8	-0,4	-14	-3,7	12	1,2	6	1,0	207	4,5
1995	11,3	11	-0,7	21	0,7	9	-0,5	0	-0,8	6	-0,6	5	-0,4
1996	3,2	2	-0,7	12	0,7	2	-0,3	17	1,0	1	-0,3	0	-0,2
1997	-0,1	0	-0,4	4	0,4	0	0,0	-5	-0,4	-17	-1,9	-3	-0,2
1998	9,2	8	-0,9	20	0,9	10	0,2	-4	-1,0	-5	-1,2	10	0,1
1999	-1,1	-2	-0,6	5	0,6	-3	-0,5	0	0,1	-13	-1,0	-3	-0,1
2000	1,8	1	-0,7	8	0,7	7	1,5	1	-0,1	-3	-0,3	-3	-0,3
2001	-1,8	-2	-0,4	1	0,4	5	2,2	1	0,2	4	0,4	-15	-0,8
2002	-3,0	-3	-0,1	-2	0,1	20	7,5	-43	-2,9	-17	-1,0	1	0,2
2003	-2,1	-2	0,4	-5	-0,4	6	3,4	-1	0,1	-2	0,0	11	0,7
2004	0,1	0	-0,4	3	0,4	6	2,5	-27	-1,2	-18	-1,1	4	0,2

Vývoj počtu obžalovaných a odsouzených osob v ČR v letech 1995- 2004											
Rok	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	
obžalováno	84 066	85 347	84 066	73 905	84 973	86 071	84 855	77 210	78 733	75 861	
odsouzeno	54 957	57 974	59 777	54 083	62 594	63 211	60 182	65 099	66 131	68 442	

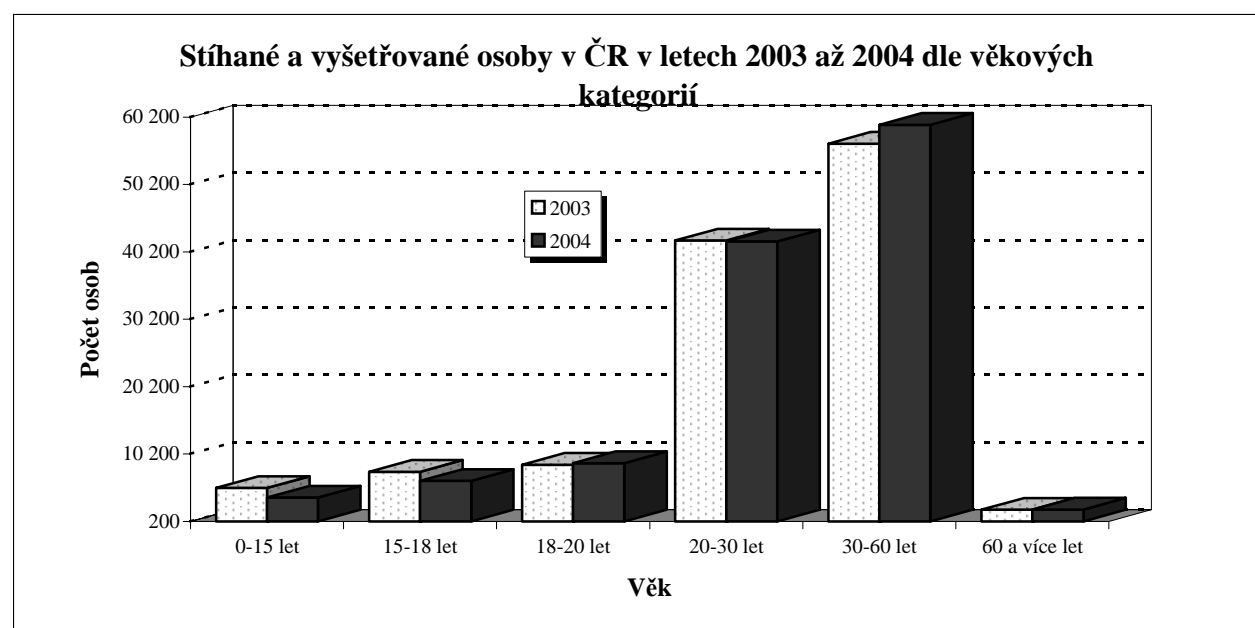
Graf č. 11

Rok	Recidivisté	Cizinci	Mladiství	Děti 0-15	Muži	Ženy
1994	29,3	6,6	12,2	6,5	92,1	7,9
1995	28,8	6,2	11,6	7,3	91,4	8,6
1996	28,5	6,1	11,3	8,2	90,7	9,3
1997	28,5	5,9	9,4	7,8	90,4	9,6
1998	28,7	6,0	8,2	6,8	89,4	10,6
1999	28,2	5,9	7,2	6,9	88,8	11,2
2000	29,7	5,6	6,8	6,8	88,1	11,9
2001	31,9	4,8	7,3	7,1	87,7	12,3
2002	39,3	5,0	6,2	4,2	87,6	12,4
2003	42,7	5,7	6,2	4,2	88,0	12,0
2004	45,2	5,9	5,1	3,1	87,6	12,4

Vývoj podílu stíhaných a vyšetřovaných osob na celkovém počtu obyvatel dle stanovených věkových kategorií v ČR v roce 2001 až 2004								
Stíhané a vyšetř. osoby	Věk/ let							
	do 6	6-15	0-15	15-18	18-20	20-30	30-60	60 a více
Rok 2002								
Počet	nesledováno		5 185	7 698	8 804	43 241	57 232	1 804
Tj. % z pachatelů celkem			4,18	6,21	7,10	34,88	46,17	1,46
Tj. % z počtu obyvatel příslušné věkové kategorie celkem			0,32	1,92	3,19	2,52	1,32	0,09
Počet obyvatel k 1.1.2002			1 631 771	401 534	276 236	1 716 550	4 331 178	1 912 457
Rok 2003								
Počet	18	5 130	5 148	7 558	8 595	41 895	56 278	1 919
Tj. % z pachatelů celkem	0,01	4,23	4,24	6,23	7,08	34,51	46,36	1,58
Tj. % z počtu obyvatel příslušné věkové kategorie celkem	0,00	0,49	0,32	1,91	3,19	2,49	1,30	0,10
Počet obyvatel k 1.1.2003	540 473	1 049 293	1 589 766	395 721	269 561	1 680 251	4 335 772	1 932 198
Rok 2004								
Počet	11	3 723	3 734	6 197	8 834	41 745	59 064	1 957
Tj. % z pachatelů celkem	0,01	3,06	3,07	5,10	7,27	34,35	48,60	1,61
Tj. % z počtu obyvatel příslušné věkové kategorie celkem	0,00	0,37	0,24	1,57	3,26	2,53	1,35	0,10
Počet obyvatel k 1.1.2004	545 164	1 009 311	1 554 475	393 465	270 576	1 648 275	4 373 439	1 971 225

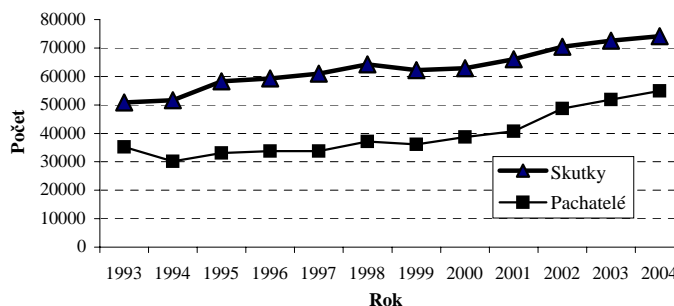
Trestná činnost recidivistů

Trestná činnost recidivistů v roce 2004

Objasněno: 74 097 tr.č.

Tj.% z objas. celkem: 52,6%

Vývoj trestné činnosti recidivistů v ČR v letech 1993 až 2004

Vývoj počtu tr. činů spáchaných recidivisty v ČR dle jednotlivých druhů kriminality

Rok	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Druh kriminality								
Vraždy celkem:	99	98	66	70	60	85	89	111
Loupeže	873	833	837	799	857	1 258	1 228	1 374
Úmyslné ublížení na zdraví	1 805	1 867	1 635	1 693	1 804	2 113	2 267	2 396
Nebezpečné vyhrožování	735	769	761	759	869	974	939	1 073
Násilné činy :	5 841	5 766	5 369	5 310	5 730	6 875	7 217	7 864
Mravnostní činy :	584	720	588	508	567	630	637	606
Kr. vl. do vl. chat soukr. osob	3 581	3 589	3 014	2 981	2 496	2 268	2 266	2 249
Krádeže vloupáním :	13 324	12 649	11 615	10 804	10 732	11 072	11 432	11 197
Krádeže mot. voz. dvoustopých	2 253	2 005	1 603	1 567	1 760	2 038	2 315	2 308
Krádeže věcí z automobilů	3 446	3 874	3 873	3 933	3 797	4 600	5 049	4 467
Krádeže prosté :	16 450	17 773	16 743	18 265	19 919	20 195	20 940	20 463
Majetkové činy :	34 714	35 733	33 994	35 496	36 091	35 288	36 401	34 961
Výtržnictví	929	1 065	950	976	1 082	1 295	1 423	1 570
Ned.výr. a d.psych.l. a jedů	659	1 533	2 118	1 022	1 432	1 173	1 485	1 336
Zanedbání povinné výživy	4 479	5 258	5 385	5 242	5 474	6 712	7 242	7 872
Zpronevěra	1 458	1 357	1 401	1 491	1 572	1 431	1 231	1 381
Podvod	4 470	4 227	3 480	3 949	3 288	3 887	2 922	2 766
Por. autorského práva	97	280	401	228	1 226	94	46	46
Hospodářské činy celkem:	7 779	7 378	7 090	7 723	9 118	10 008	8 549	9 278
CELKOVÁ KRIMINALITA:	61 012	64 217	62 216	62 919	66 096	70 473	72 556	74 097

Vysvětlivka: * samostatně neevádováno

Vývoj počtu stíhaných osob-recidivistů v ČR a jejich podílu na stíhaných osobách celkem dle vybraných druhů kriminality*

Rok	2001	tj.%	2002	tj.%	2003	tj.%	2004	tj.%
Druh kriminality								
Vraždy celkem:	64	27,8	91	38,6	84	40,2	113	45,9
Úmyslné ublížení na zdraví	1 624	25,7	1 954	31,5	2 163	34,8	2 322	35,8
Násilné činy :	4 662	27,8	5 855	33,7	6 371	36,8	7 001	39,1
Mravnostní činy :	403	28,6	486	33,4	474	34,1	476	34,6
Kr. vl. do vl. chat soukr. osob	755	44,4	826	51,1	876	53,6	802	59,9
Krádeže vloupáním :	4 460	37,9	5 375	46,5	5 759	49,7	5 651	52,4
Krádeže věcí z automobilů	1 287	40,7	1 786	52,3	1 804	57,8	1 603	61,8
Krádeže prosté :	11 657	39,3	13 096	54,7	13 622	57,9	13 752	60,4
Majetkové činy :	19 122	36,6	20 690	49,4	21 716	53,0	21 591	55,5
Podvod	2 240	29,3	2 659	34,8	2 299	38,4	2 403	42,1
Hospodářské činy celkem:	5 555	24,6	7 234	29,5	6 783	31,5	7 783	33,9
CELKOVÁ KRIMINALITA:	40 736	31,9	48 764	39,3	51 838	42,7	54 880	45,2

* Poznámka: Podíl se vztahuje k osobám stíhaným celkem výhradně v rámci určitého druhu kriminality

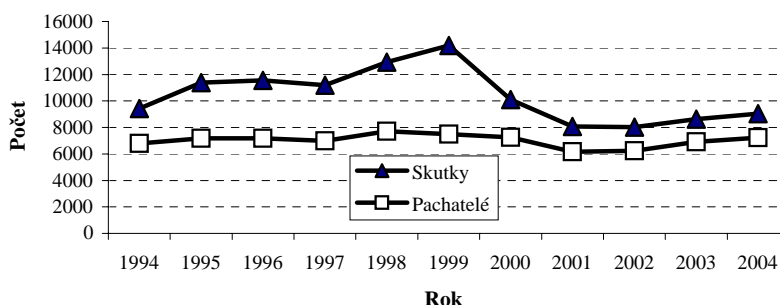
Trestná činnost páchaná cizími státními příslušníky

Trestná činnost cizinců v roce 2004

Objasněno: 9 028

Tj.% z objas. celkem: 6,4

Vývoj trestné činnosti cizinců v ČR v letech 1994 až 2004

Vývoj počtu tr. činů spáchaných cizinci v ČR dle jednotlivých druhů kriminality

Rok	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Druh kriminality								
Vraždy celkem:	26	57	57	44	37	39	24	33
Loupeže	327	307	302	276	238	341	285	316
Úmyslné ublížení na zdraví	287	277	273	238	209	265	288	307
Násilné činy :	1 212	1 363	1 303	1098	939	1177	1093	1123
Mravnostní činy :	137	168	110	116	116	128	103	139
Krádeže vloupáním :	1 468	1 377	1 178	884	686	707	706	884
Krádeže prosté :	1 964	1 934	1 779	1778	1454	1277	1319	1611
Krádeže kapesní	207	171	230	301	142	160	191	229
Majetkové činy :	5 580	5 277	5 366	3568	2677	2346	2742	2898
Maření výkonu úředního rozhodnutí	874	1 276	1 271	1292	1032	1219	1678	1823
Hospodářské činy celkem:	1 715	3 195	3 663	2535	1896	1644	1545	1624
CELKOVÁ KRIMINALITA:	11 200	12 935	14 192	10 098	8 073	8 014	8 618	9 028

Vývoj počtu stíhaných osob-cizinců v ČR a jejich podílu na stíhaných osobách celkem dle vybraných druhů kriminality*

Rok	2001	tj.%	2002	tj.%	2003	tj.%	2004	tj.%
Druh kriminality								
Vraždy celkem:	40	17,4	42	17,8	27	12,9	36	14,6
Loupeže	235	10,8	361	11,9	331	10,5	302	9,6
Úmyslné ublížení na zdraví	192	3,0	271	4,4	301	4,8	302	4,7
Násilné činy :	852	5,1	1 125	6,5	1 095	6,3	1 018	5,7
Mravnostní činy :	104	7,4	99	6,8	88	6,3	109	7,9
Krádeže vloupáním :	338	2,9	385	3,3	373	3,2	394	3,7
Krádeže kapesní	139	15,4	154	14,8	232	19,2	183	14,8
Krádeže prosté :	1 216	4,1	993	2,4	1 120	2,7	1 231	5,4
Majetkové činy :	1 950	3,7	1 634	3,9	1 799	4,4	1 903	4,9
Maření výkonu úředního rozhodnutí	896	17,5	1 100	15,3	1 515	17,9	1 685	17,5
Hospodářské činy celkem:	1 190	5,3	1 082	4,4	1 187	5,5	1 177	5,1
CELKOVÁ KRIMINALITA:	6 166	4,8	6 238	5,0	6 923	5,7	7 215	5,9

* Poznámka: Podíl se vztahuje k osobám stíhaným celkem výhradně v rámci určitého druhu kriminality

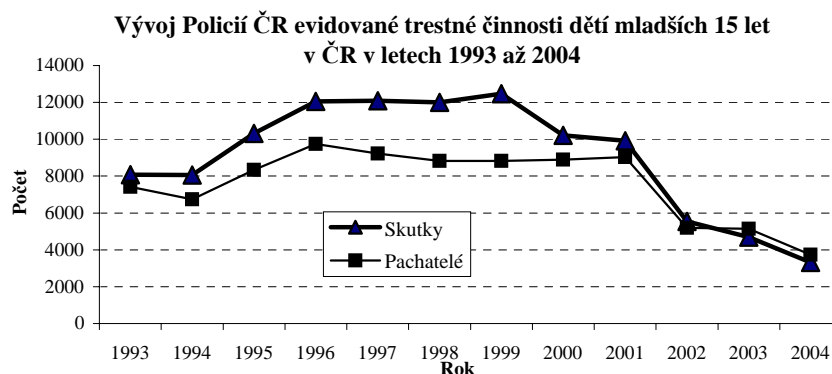
Policíí ČR evidovaná trestná činnost dětí mladších 15 let

Evidovaná tr. činnost dětí v roce 2004

Zjištěno: 3 319

Na 10 tis. dětí ml. 15 let: 21,4

Tj.% z objas. celkem: 2,4

Vývoj počtu Policíí ČR evidovaných tr. činů spáchaných dětmi mladšími 15 let v ČR

Rok	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Druh kriminality								
Vraždy celkem:	3	2	4	0	3	0	0	4
Loupeže	250	217	224	201	245	251	315	287
Úmyslné ublížení na zdraví	278	270	341	264	283	231	221	174
Vydírání	386	456	512	340	399	258	169	122
Násilné činy :	1 339	1 276	1 486	1 083	1 285	982	873	705
Mravnostní činy :	149	133	168	171	141	119	120	92
Krádeže vloupáním do bytů	311	263	394	203	153	99	64	60
Krádeže vloupáním :	2 847	2 588	2 525	2 178	1 871	1 163	1 027	808
Krádeže věcí z automobilů	2 821	2 567	2 570	1 696	1 338	816	340	182
Krádeže jízdních kol	421	339	407	272	281	73	66	40
Krádeže prosté :	5 739	5 699	5 744	4 624	4 310	2 005	1 468	994
Majetkové činy :	9 320	9 312	9 409	7 762	7 214	3 419	2 731	1 953
Výtržnictví	160	206	226	276	306	166	140	89
Ned.výr. a d.psych.l. a jedů	58	193	428	149	150	155	107	68
Šíření toxikomanie	60	127	134	122	102	70	56	14
CELKOVÁ KRIMINALITA:	12 086	11 999	12 464	10 216	9 926	5 541	4 692	3 319

Vývoj počtu vyšetřovaných osob-dětí mladších 15 let v ČR

a jejich podílu na vyšetřovaných a stíhaných osobách celkem dle vybraných druhů kriminality *

Rok	2001	tj. %	2002	tj. %	2003	tj. %	2004	tj. %
Druh kriminality								
Vraždy celkem:	2	0,9	0	0,0	0	0,0	4	1,6
Úmyslné ublížení na zdraví	276	4,4	250	4,0	242	3,9	202	3,1
Násilné činy :	1 218	7,3	1 024	5,9	1 014	5,9	806	4,5
Mravnostní činy :	134	9,5	112	7,7	115	8,3	76	5,5
Krádeže vloupáním do bytů	133	12,8	90	8,6	74	6,8	90	8,7
Krádeže vloupáním :	2 148	18,2	1 286	11,1	1 370	11,8	1 053	9,8
Krádeže věcí z automobilů	397	12,6	274	8,0	207	6,6	110	4,2
Krádeže prosté :	3 060	10,3	1 377	5,7	1 316	5,6	953	4,2
Majetkové činy :	6 517	12,5	3 074	7,3	3 083	7,5	2 273	5,8
Výtržnictví	356	9,9	205	5,8	163	4,6	115	3,0
Ned.výr. a d.psych.l. a jedů	93	5,3	85	4,1	73	3,3	62	3,0
CELKOVÁ KRIMINALITA:	9 032	7,1	5 185	4,2	5 148	4,2	3 734	3,1

Poznámka:

* Podíl se vztahuje k osobám stíhaným celkem výhradně v rámci určitého druhu kriminality

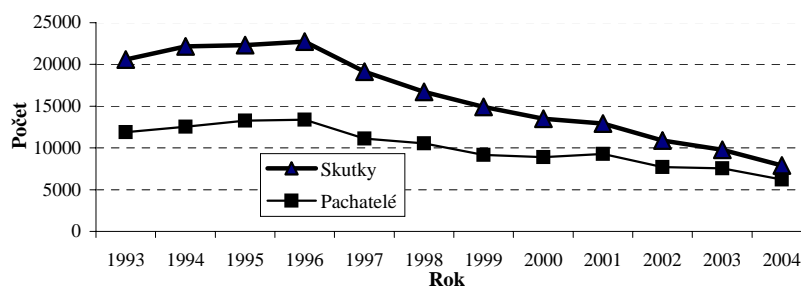
Trestná činnost mladistvých (věk 15 až 18 let)

Trestná činnost mladistvých v roce 2004

Zjištěno: 7 886

Na 10 tis. mladistvých: 200,4

T.j.% z objas. celkem: 5,6

**Vývoj trestné činnosti mladistvých
v ČR v letech 1993 až 2004****Vývoj počtu tr. činů spáchaných mladistvými v ČR dle jednotlivých druhů kriminality**

Rok	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Druh kriminality								
Vraždy celkem:	8	16	6	5	8	5	5	12
Loupeže	512	362	367	366	361	480	538	611
Úmyslné ublížení na zdraví	416	377	334	350	344	313	337	365
Vydírání	252	272	278	183	173	197	147	152
Násilné činy :	1 497	1 334	1 233	1 111	1 141	1 241	1 235	1 341
Mravnostní činy :	193	221	196	204	181	229	194	161
Kr. vl. do vík. chat soukr. osob	900	741	532	534	428	425	327	227
Krádeže vloupáním :	5 105	4 111	3 534	3 024	2 822	2 749	2 323	1 775
Krádeže mot. voz. dvoustopých	1 601	1 212	1 025	821	809	758	731	578
Krádeže věcí z automobilů	3 076	2 754	2 187	1 738	1 259	1 117	850	476
Krádeže prosté :	8 946	7 955	6 999	6 157	5 923	4 206	3 620	2 680
Majetkové činy :	14 992	13 165	11 450	10 260	9 650	7 294	6 229	4 701
Výtržnictví	316	296	293	286	279	213	207	215
Ned.výr. a d.psych.l. a jedů	440	320	455	488	78	368	358	207
Šíření toxikomanie	95	206	237	164	333	116	88	26
CELKOVÁ KRIMINALITA:	19 139	16 730	14 920	13 507	12 913	10 901	9 779	7 886

**Vývoj počtu stíhaných a vyšetř. osob-mladistvých v ČR
a jejich podílu na stíhaných osobách celkem dle vybraných druhů kriminality***

Rok	2001	tj.%	2002	tj.%	2003	tj.%	2004	tj.%
Druh kriminality								
Vraždy celkem:	7	3,0	7	3,0	6	2,9	13	5,3
Loupeže	349	16,0	498	16,4	541	17,2	570	18,0
Úmyslné ublížení na zdraví	339	5,4	307	5,0	348	5,6	362	5,6
Násilné činy :	1 035	6,2	1 157	6,7	1 215	7,0	1 244	6,9
Mravnostní činy :	146	10,4	194	13,3	190	13,7	151	11,0
Kr. vl. do vík. chat soukr. osob	212	12,5	211	13,1	196	12,0	144	10,8
Krádeže vloupáním :	1 831	15,5	1 752	15,2	1 664	14,4	1 312	12,2
Krádeže věcí z automobilů	472	14,9	416	12,2	352	11,3	250	9,6
Krádeže prosté :	4 062	13,7	2 677	11,2	2 510	10,7	1 978	8,7
Majetkové činy :	6 678	12,8	4 703	11,2	4 456	10,9	3 539	9,1
Výtržnictví	263	7,3	219	6,2	206	5,8	204	5,3
Ned.výr. a d.psych.l. a jedů	177	10,0	288	14,0	289	13,2	179	8,6
CELKOVÁ KRIMINALITA:	9 273	7,3	7 698	6,2	7 558	6,2	6 197	5,1

* Poznámka: Podíl se vztahuje k osobám stíhaným celkem výhradně v rámci určitého druhu kriminality

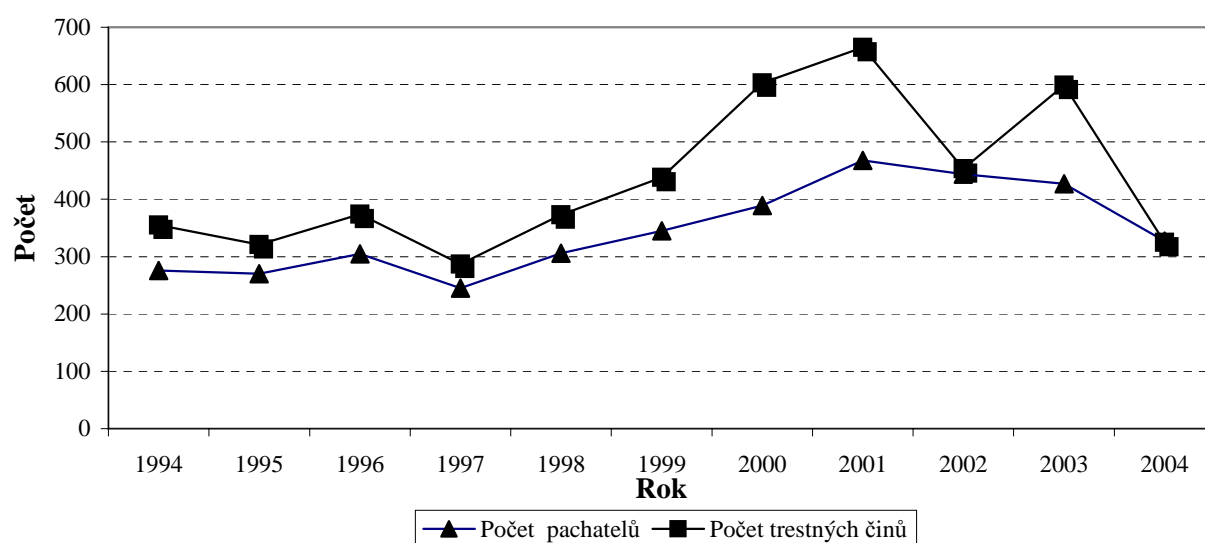
Trestná činnost páchaná na mládeži

TSK	Název	2003	2004
101	vraždy - loupežné /§ 219/		1
102	vraždy - sexuální (§ 219)	-	1
103	vraždy - mot.osobními vztahy /§ 219/	2	9
105	vraždy - novorozence matkou /§ 220/	3	-
106	vraždy - ostatní /§ 219/	5	7
121	opuštění dítěte /§ 212/	8	13
122	únos /§ 216/	14	13
131	loupež /§ 234/	897	1 017
151	úmyslné ublížení na zdraví /§ 221,222/	648	625
172	braní rukojmí (§ 234a)	-	1
173	nebezpečné vyhrožování /§ 197a/	113	127
181	vydírání /§ 235/	366	360
182	omezov. a zbav. osob. svobody /§ 231,232/	125	114
185	týrání svěřené osoby /§ 215/	130	162
Násilná kriminalita celkem:		2 321	2 481
201	znásilnění /§ 241/	165	184
211	pohl. zneužívání v závislosti /§§ 242/2,243/	110	109
212	pohl. zneužívání ostatní /§ 242/	771	681
213	kom.forma sex. zneuž.v závisl./§§ 242/2,243/	1	2
214	kom.forma sex.zneuž.ostatní /§ 242/1,3,4/	4	12
231	ostatní pohlavní úchytky /§ 202/	15	17
241	ohrožování mravnosti /§ 205/	3	25
251	ohrožování pohlavní nemocí /§ 226/	1	1
252	úmysl. ublíž.na zdr.pohlavní nemocí /§ 221,222/	1	-
271	kuplířství /§204/	15	10
281	obchodování s lidmi /§ 246/	1	1
Mravnostní kriminalita celkem:		1 087	1 042
411	krádeže - kapesní /§ 247/	981	1 004
413	krádeže - jiné na osobách /§ 247/	628	678
Majetková kriminalita celkem:		1 609	1 682
631	ohrožení mrav. výchovy mládeže /§ 217/	81	153
Celková kriminalita:		5 207	5 473

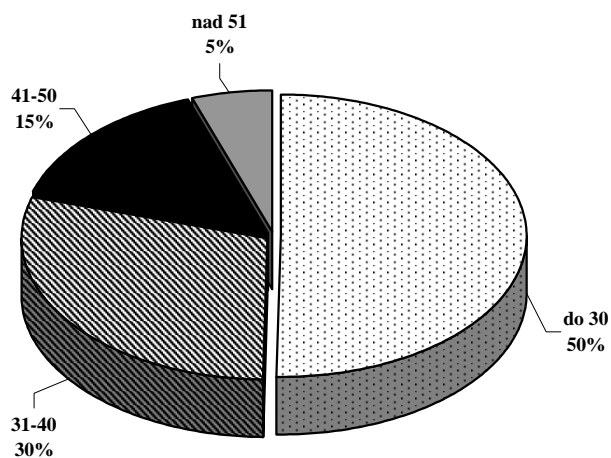
Trestná činnost policistů

	Rok											
	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	
Počet obviněných policistů	276	270	305	245	306	345	389	468	444	427	327	
<i>meziroční změna v%</i>	-4,2	-2,2	13,0	-19,7	24,9	12,7	12,8	20,3	-5,1	-3,8	-23,4	
Počet objasněných trestných činů	355	321	374	287	373	438	603	665	453	599	325	
<i>meziroční změna v%</i>	-5,6	-9,6	16,5	-23,3	30,0	17,4	37,7	10,3	-31,9	32,2	-45,7	
Počet objas. tr. činů / 1000 policistů	7,6	7,1	8,5	6,4	8,3	9,7	13,1	14,5	9,8	12,6	6,8	

Vývoj trestné činnosti policistů Policie ČR v letech 1994 - 2004

Podíl policistů – pachatelů objasněných tr. činů podle věku v ČR v roce 2004

Právní kvalifikace trestných činů policistů v letech 1994 až 2004

SKUTEK	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	v%
Trestné činy proti republice §§ 91-115	0	0	1	0	4	0	0	0	2	1	0	0,0
Neoprávněné podnikání § 118	0	0	0	0	0	2	0	1	1	0	2	0,6
Porušování předpisů o oběhu zboží ve styku s cizinou § 124	0	0	2	0	1	1	0	0	0	0	0	0,0
Porušování závazných pravidel hospodářského styku § 127	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0,0
Trestné činy proti měně §§ 140-144	0	0	0	1	1	2	1	0	0	1	0	0,0
Krácení daně, poplatku a jiné podobné dávky § 148	3	1	6	0	2	1	1	3	1	0	0	0,0
Porušení předpisů o nálepkách k označování zboží § 148a	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0
Porušování autorského práva § 152	1	0	0	0	1	1	0	0	0	0	3	0,9
Násilí na veř. činitele. - na polic. §§ 153, 154/1, 155, 156/1,2	0	0	0	0	2	0	0	3	1	1	1	0,3
Útok na veřejného činitele §§ 155, 156	0	0	3	3	0	0	0	0	0	0	0	0,0
Zneužívání pravomoci veřejného činitele § 158	137	83	140	86	104	166	237	244	176	202	95	29,2
Maření úkolu veřejného činitele z nedbalosti § 159	4	0	0	0	0	5	7	11	12	19	6	1,8
Úplatkářství §§ 160 – 162	10	7	10	11	10	10	14	14	4	15	11	3,4
Účast na zločinném spolčení § 163a/1, 163b, 163c	0	0	0	0	0	4	0	0	0	1	1	0,3
Nadržování § 166	0	1	2	0	1	0	0	3	0	1	0	0,0
Maření výkonu úředního rozhodnutí § 171	2	2	1	2	1	0	3	5	3	4	0	0,0
Nedovolené překročení státní hranice § 171a	0	1	1	0	1	3	0	0	0	3	0	0,0
Křivé obvinění § 174	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0,0
Křivá výpověď a nepravdivý znalecký posudek § 175	1	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0,0
Padělání a pozměňování veřejné listiny § 176	4	1	1	4	1	1	3	1	6	3	4	1,2
Neoprávněné nakládání s osobními údaji § 178	0	0	1	0	1	2	0	7	4	17	6	1,8
Nedovolené ozbrojování § 185	4	9	1	3	1	3	7	4	3	5	2	0,6
Nedovol. výroba a držení omam.a psych. látek a jedů § 187	0	1	0	0	11	1	26	10	3	7	4	1,2
Nedovol. výroba a držení omam.a psych. látek a jedů § 187a	0	0	0	0	0	0	1	0	0	2	0	0,0
Šíření toxikomanie § 188a	0	0	0	0	0	0	1	0	1	1	1	0,3
Násilí proti skupině obyvatel a jednotlivci § 196	0	0	1	0	2	0	0	1	0	0	0	0,0
Nebezpečné vyhrožování § 197a	1	2	5	6	4	5	3	5	5	3	5	1,5
Hanobení národa, rasy a přesvědčení § 198	0	0	0	0	0	1	0	1	2	0	1	0,3
Podněcování k národnostní a rasové nenávisti § 198a	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0,0
Ohrožení pod vlivem návykové látky, opilství §§ 201, 201a	0	0	0	0	1	0	3	0	0	3	1	0,3
Výtržnictví § 202	4	8	9	5	8	14	13	17	10	14	9	2,8
Kuplířství § 204	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0,0
Neposkytnutí pomoci § 208	1	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0,0
Zanedbání povinné výživy § 213	2	0	1	1	1	1	2	4	2	0	1	0,3
Ohrožování mravní výchovy mládeže § 217	0	1	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0,0
Vražda § 219	1	2	1	1	0	0	0	2	1	4	1	0,3
Ublížení na zdraví (úmyslné) §§ 221, 222	10	16	25	16	32	17	39	33	16	26	13	4,0
Ublížení na zdraví (z nedbalosti) §§ 223, 224, 201, 201a	4	4	3	3	6	3	1	6	3	2	5	1,5
Rvačky § 225	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0,0
Omezování a zbavení osobní svobody §§ 231, 232	0	0	2	1	3	1	2	1	1	2	3	0,9
Loupež § 234	4	0	0	1	0	1	4	4	0	3	12	3,7
Vydírání § 235	11	8	1	7	11	7	9	4	13	10	7	2,2
Porušování domovní svobody §§ 238, 249a	2	4	3	3	6	6	3	4	7	17	1	0,3
Ostatní násilné tr. činy §§ 215, 230, 233, 236, 237, 238a,202	0	0	0	1	0	0	0	1	2	2	0	0,0
Znásilnění § 241	0	2	2	0	1	2	0	3	2	1	3	0,9
Pohlavní zneužívání § 242	1	2	3	0	1	0	1	1	1	0	0	0,0
Krádež §§ 247	40	28	22	16	31	20	22	21	16	9	0	0,0
Zpronevěra § 248	8	9	10	7	14	10	15	13	9	6	9	2,8
Neoprávněné užívání cizí věci § 249	0	0	0	0	1	0	0	2	1	0	0	0,0
Neopráv. zásah do práva k domu, bytu, nebyt. prost. § 249a	0	0	0	0	0	0	3	2	0	0	2	0,6
Neoprávněné držení platební karty § 249b	0	0	1	0	0	2	1	0	0	2	0	0,0
Podvod § 250	15	34	25	36	26	44	50	35	19	45	19	5,8
Pojistný podvod § 250a	0	0	0	0	0	12	49	98	47	51	22	6,8
Úvěrový podvod §250b	0	0	0	0	0	0	0	2	3	7	2	0,6
Podílíctví §§ 251, 252	8	12	5	5	2	14	4	6	5	9	4	1,2
Zatajení věci § 254	0	0	0	0	0	0	2	1	0	2	0	0,0
Porušování povinností při správě cizího majetku § 255	0	1	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0,0
Ostatní majetková trestná činnost §§ 257, 257a	5	5	5	2	3	2	1	3	2	2	1	0,3
Tr. činy v dopravě §§ 179, 180, 184, 201, 223, 224, 257	49	48	58	46	53	54	41	52	42	58	49	15,1
Podp. a propag. hnutí směř. k potl. práv a svob. §§ 260, 261	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0,0
Vojenské trestné činy §§ 273 - 295	19	23	12	9	12	12	18	18	16	27	8	2,5
Ostatní trestné činy	0	6	10	11	10	6	14	14	11	7	4	1,2
CELKEM	355	321	374	287	373	438	603	665	453	599	325	100,0

Oběti trestné činnosti

Vývoj počtu obětí trestné činnosti v ČR									
Rok	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Muži	19 238	19 304	18 928	19 214	19 256	18 845	20 411	21 253	23 383
Ženy	18 226	15 605	16 410	16 103	16 253	16 207	17 394	19 515	21 630
Muži a ženy	37 464	34 909	35 338	35 317	35 509	35 052	37 805	40 768	45 013
Skupiny (počet skupin)	3 065	3 020	2 112	2 132	2 207	2 076	2 093	2 164	2 411
Skupiny (počet osob ve skupinách)	7 296	7 154	4 972	5 105	5 491	5 260	5 278	5 469	6 031
Celkem osob	44 760	42 063	40 310	40 422	41 000	40 312	43 083	46 237	51 044

Oběti vybraných druhů trestné činnosti v ČR v letech 2002 až 2004									
TSK	Druh kriminality	2002		2003		2004		změna	
		muži	ženy	muži	ženy	muži	ženy	muži	ženy
101	Vraždy loupežné	23	11	33	19	24	13	-9	-6
102	Vraždy sexuální	2	3	1	1	1	1	0	0
103	Vraždy motiv. osob. vztahy	55	48	49	43	61	51	12	8
104	Vraždy na objednávku	1	2	3	2	3		0	-2
105	Vraždy novorozence matkou	0	1	1	2	0	0	-1	-2
106	Vraždy ostatní	43	25	45	12	51	7	6	-5
101-106	Vraždy celkem:	124	90	132	79	140	72	8	-7
121	Opuštění dítěte	8	6	3	2	6	3	3	1
122	Únos	12	10	7	6	5	8	-2	2
131	Loupeže	3296	1758	3156	1944	3457	2129	301	185
132	Loupeže na finanč. institut.	8	17	4	46	13	137	9	91
141	Násilí na veř. čin. mimo pol.	76	10	86	23	78	13	-8	-10
142	Násilí na veř. čin. - policist.	426	18	448	13	479	8	31	-5
143	Násilí na veř. čin. - obec. pol.	176	7	156	5	173	7	17	2
151	Úmyslné ublížení na zdraví	4706	2269	4527	1975	4774	2010	247	35
172	Braní rukojmí	2	3	3	0	1	1	-2	1
173	Nebezpečné vyhrožování	857	1565	764	1460	791	1492	27	32
181	Vydírání	1297	609	1115	521	1008	585	-107	64
182	Omez. a zbav. os. svobody	175	362	126	369	100	329	-26	-40
185	Týrání svěřené osoby	97	53	53	52	77	72	24	20
187	Omez. svobody vyznání	1	0	0	0	0	0	0	0
188	Útisk	25	15	13	13	15	14	2	1
190	Ostatní násilné trestné činy	8	8	1	3	11	3	10	0
101-190	Násilné činy celkem:	11 294	6 802	10 594	6 511	11 133	7 015	539	504
201	Znásilnění	45	606	32	611	40	644	8	33
211	Pohlavní zneuž. v závislosti	17	94	24	82	9	100	-15	18
212	Pohlavní zneužívání ostatní	123	718	114	632	106	536	-8	-96
214	Komerč. forma sex. zneuž. ostat.	2	4	3	1	0	0	-3	-1
252	Ublížení na zdraví pohl. nem.	3	1	2	0	0	0	-2	0
253	Ubl. na zdr. pohl. nem. z nedb.	1	0	0	0	2	1	2	1
281	Obchodování s lidmi	0	1	1	2	0	3	-1	1
290	Ostatní mravnostní trestné činy	0	0	0	0	0	0	0	0
201-290	Mravnostní činy celkem:	192	1425	182	1361	161	1370	-21	9
411	Krádeže kapesní	6027	5872	6902	6835	7900	7785	998	950

Tabulka č. 21

Oběti tr. činnosti v ČR dle věku a druhu kriminality v roce 2003 a 2004					
TSK Druh kriminality	Věk oběti*	2003		2004	
		muži	ženy	muži	ženy
101 Vraždy loupežné		33	19	24	13
	nezjištěn	-	-	1	-
	0-14 let	-	-	-	-
	15-17 let	-	-	1	-
	18-30 let	4	5	5	3
	31-40 let	9	2	4	1
	41-60 let	11	1	7	4
	61 a více let	9	11	6	5
103 Vraždy motiv. osob. vztahy		49	43	61	51
	nezjištěn	-	-	1	-
	0-14 let	1	-	1	3
	15-17 let	-	-	1	2
	18-30 let	10	9	16	11
	31-40 let	12	14	15	5
	41-60 let	24	15	24	25
	61 a více let	2	5	3	5
106 Vraždy ostatní		45	12	51	7
	nezjištěn	2	2	3	-
	0-14 let	2	2	6	-
	15-17 let	-	1	1	-
	18-30 let	12	2	9	1
	31-40 let	10	1	9	3
	41-60 let	16	3	17	1
	61 a více let	3	1	6	2
131 Loupeže		3 156	1 944	3 457	2 129
	nezjištěn	3	6	9	9
	0-14 let	335	52	378	72
	15-17 let	330	76	357	78
	18-30 let	1 086	593	1 258	621
	31-40 let	492	268	496	328
	41-60 let	708	597	758	605
	61 a více let	202	352	201	416
142 Násilí na veř. čin. - policistovi		448	13	479	8
	nezjištěn	15	-	48	-
	0-14 let	-	-	-	-
	15-17 let	-	-	-	-
	18-30 let	277	9	266	4
	31-40 let	111	3	128	4
	41-60 let	43	1	37	-
	61 a více let	2	-	-	-
151 Úmyslné ublížení na zdraví		4 527	1 975	4 774	2 010
	nezjištěn	4	-	14	1
	0-14 let	229	73	215	48
	15-17 let	255	57	266	66
	18-30 let	1 825	564	1 959	625
	31-40 let	871	531	899	563
	41-60 let	1 135	633	1 221	602
	61 a více let	208	117	200	105
173 Nebezpečné vyhrožování		764	1 460	791	1 492
	nezjištěn	2	2	7	2
	0-14 let	31	13	26	8
	15-17 let	25	18	28	29
	18-30 let	224	387	221	389
	31-40 let	138	418	164	441
	41-60 let	271	525	254	525
	61 a více let	73	97	91	98

TSK Druh kriminality	Věk oběti	2003		2004	
		muži	ženy	muži	ženy
181 Vydírání		1 115	521	1 008	585
	nezjištěn	4	2	8	3
	0-14 let	146	52	124	39
	15-17 let	91	30	107	36
	18-30 let	377	192	337	207
	31-40 let	225	109	187	134
	41-60 let	236	109	209	136
61 a více let	36	27	36	30	
185 Týráním svěžené osoby		53	52	77	72
	nezjištěn	-	-	-	-
	0-14 let	48	41	71	44
	15-17 let	2	8	4	10
	18-30 let	-	2	1	4
	31-40 let	-	-	-	3
	41-60 let	2	-	1	9
61 a více let	1	1	-	2	
201 Znásilnění		32	611	40	644
	nezjištěn	1	-	-	-
	0-14 let	7	62	10	72
	15-17 let	4	90	6	93
	18-30 let	14	264	9	265
	31-40 let	5	100	10	116
	41-60 let	1	81	3	93
61 a více let	-	14	2	5	
211 Pohlavní zneužití v závislosti		24	82	9	100
	nezjištěn	-	-	-	-
	0-14 let	20	66	8	81
	15-17 let	4	15	1	14
	18-30 let	-	1	-	3
	31-40 let	-	-	-	1
	41-60 let	-	-	-	1
61 a více let	-	-	-	-	
212 Pohlavní zneužívání ostatní		114	632	106	536
	nezjištěn	-	1	-	-
	0-14 let	109	609	103	510
	15-17 let	4	18	3	22
	18-30 let	1	4	-	3
	31-40 let	-	-	-	-
	41-60 let	-	-	-	-
61 a více let	-	-	-	1	
411 Krádeže kapesní		6 902	6 835	7 900	7 785
	nezjištěn	7	8	23	24
	0-14 let	114	56	126	52
	15-17 let	344	454	374	434
	18-30 let	2 233	2 164	2 675	2 369
	31-40 let	1 040	995	1 235	1 101
	41-60 let	2 117	2 220	2 304	2 696
	61 a více let	1 047	938	1 163	1 109

* Poznámka: Věková rozmezí jsou zde stanovena tak, že horní hranice je obsažena v rozmezí (např. 0-14 značí věk do 15 let).

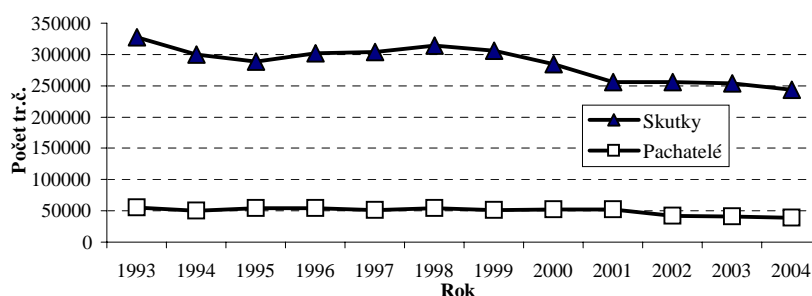
Majetková kriminalita v ČR

Majetková kriminalita v roce 2004

Zjištěno: 243 808

Objasněno: 47 938

Tj. %: 19,7

Vývoj majetkové trestné činnosti
v ČR v letech 1993 až 2004

Vývoj majetkové trestné činnosti v ČR dle jednotlivých druhů kriminality

Rok	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Druh kriminality								
Krádeže vloupáním do obch.	6 691	6 649	5 972	4 920	4 127	5 700	5 307	4 856
Kr. vl. do restaurací a hostinců*	5 506	4 634	4 448	3 565	2 891	3 896	3 232	2 970
Kr. vl. do jídelen, záv. kuchyní, strav.zař.				168	167	224	192	180
Krádeže vloupáním do bytů**	13 068	12 752	12 445	7 077	6 010	6 592	6 565	6 193
Kr. vl. do vík. chat soukr. osob	16 982	16 532	14 785	12 519	10 510	11 426	10 128	8 452
Kr. vl. do rodinných domků				4 217	4 580	5 341	5 599	5 477
Krádeže vloupáním celkem:	94 603	92 029	85 631	74 231	63 167	72 040	68 901	64 695
Krádeže kapesní	10 791	10 354	10 234	11 465	10 854	12 064	13 928	15 804
Krádeže mot. voz. dvoustopých	29 422	27 889	27 092	23 839	22 139	24 977	24 174	23 133
Krádeže věcí z automobilů	64 515	70 194	67 060	62 005	53 472	66 941	65 877	59 459
Krádeže jízdních kol	17 249	17 086	14 467	13 040	8 895	6 848	6 605	6 360
Krádeže prosté celkem:	181 209	189 926	184 341	178 964	164 638	164 631	166 654	162 139
Podvod	11 472	13 761	16 528	11 090	9 463	7 787	6 093	4 875
Zpronevěra	2 982	3 219	3 242	3 022	3 486	2 103	1 472	1 292
Majetkové činy celkem:	304 039	314 249	306 351	284 295	255 897	256 308	253 372	243 808

Vývoj počtu pachatelů majetkové tr. č. v ČR dle jednotlivých druhů kriminality

Rok	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Druh kriminality								
Krádeže vloupáním do obchodů	1 859	1 734	1 443	1 224	989	1 203	1 123	995
Kr. vl. do restaurací a hostinců.*	1 471	1 161	978	824	640	806	695	607
Kr. vl. do jídelen, záv. kuchyní, strav.zař.				49	50	31	53	36
Krádeže vloupáním do bytů**	2 622	2 503	2 163	1 268	1 043	1 046	1 093	1 039
Kr. vl. do vík. chat soukr. osob	2 386	2 366	2 071	2 011	1 702	1 615	1 633	1 338
Kr. vl. do rodinných domků				860	1 045	1 037	1 030	959
Krádeže vloupáním celkem:	16 797	15 865	14 021	13 024	11 778	11 556	11 584	10 783
Krádeže kapesní	761	750	772	858	901	1 038	1 206	1 239
Krádeže mot. voz. dvoustopých	4 357	4 042	3 369	3 137	3 112	3 312	3 303	3 067
Krádeže věcí z automobilů	4 364	4 593	4 332	3 682	3 160	3 412	3 123	2 595
Krádeže jízdních kol	1 842	1 709	1 642	1 517	1 241	733	755	564
Krádeže prosté celkem:	27 113	29 172	26 863	27 999	29 690	23 955	23 519	22 768
Podvod	2 748	3 490	3 959	4 402	3 894	3 044	2 748	2 356
Zpronevěra	1 445	1 755	1 831	2 006	1 975	1 253	1 110	1 010
Majetkové činy celkem:	51 488	54 627	51 560	52 382	52 255	41 879	41 005	38 904

Poznámka:

* Krádeže vloupáním do restaurací a jídelen, závodních kuchyní apod. byly v roce 2000 rozčleněny na :

- Krádeže vloupáním do restaurací a hostinců
- Krádeže vloupáním do jídelen, závodních kuchyní a stravovacích zařízení

** Krádeže vloupáním do bytů byly v roce 2000 rozčleněny na:

- krádeže vloupáním do bytů v činžovních domech
- krádeže vloupáním do rodinných domků

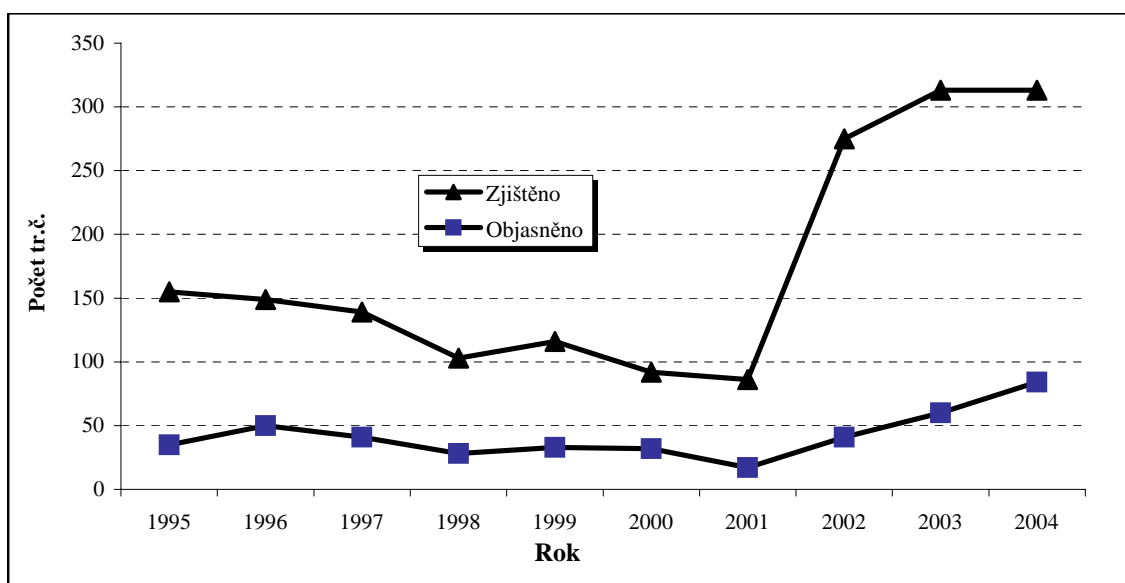
Kriminalita na movitém kulturním dědictví

Krádeže vloupáním do objektů, kde se nacházejí starožitnosti a umělecké předměty

Rok	Zjištěno	Objasněno	Tj. %	Stíháno, vyšetřováno osob		Škody v tis. Kč	
				Celkem	Recidivisté	Celkem	Zajištěno
1995	439	114	25,97	104	53	51 720	637
1996	382	91	23,82	102	49	31 762	841
1997	346	59	17,05	72	41	36 566	271
1998	383	64	16,71	64	30	33 198	892
1999	479	180	37,58	88	39	46 346	2 616
2000	328	95	28,96	73	33	41 534	2 675
2001	201	65	32,34	54	30	30 537	875
2002	236	47	19,92	54	34	35 527	629
2003	197	48	24,37	54	40	32 157	396
2004	173	56	32,37	34	17	20 542	461

Krádeže prosté v objektech, včetně exteriéru i na volném prostranství se starožitnostmi a uměleckými předměty

Rok	Zjištěno	Objasněno	Tj. %	Stíháno, vyšetřováno osob		Škody v tis. Kč	
				Celkem	Recidivisté	Celkem	Zajištěno
1995	155	35	22,58	28	8	6 241	167
1996	149	50	33,56	26	8	8 152	128
1997	139	41	29,50	40	8	38 107	28 112
1998	103	28	27,18	25	14	9 887	299
1999	116	33	28,45	28	16	19 752	533
2000	92	32	34,78	24	12	5 350	185
2001	86	17	19,77	21	8	42 616	514
2002	275	41	14,91	47	25	47 391	549
2003	313	60	19,17	54	33	22 049	296
2004	313	84	26,84	45	30	19 996	500

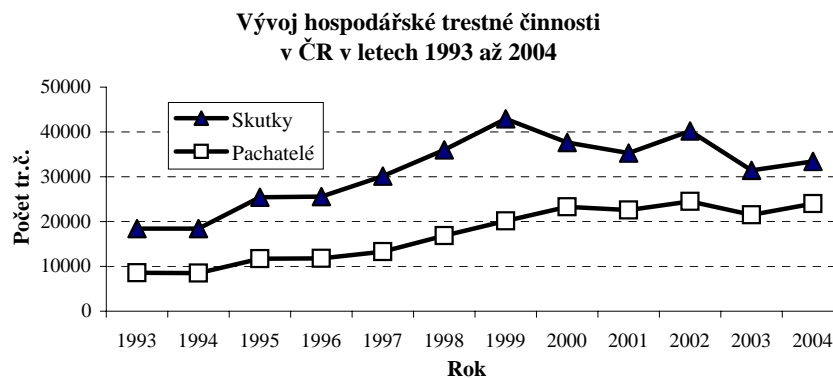
Hospodářská kriminalita v ČR

Hospodářská kriminalita v roce 2004

Zjištěno: 33 464

Objasněno: 23 995

Tj. %: 71,7

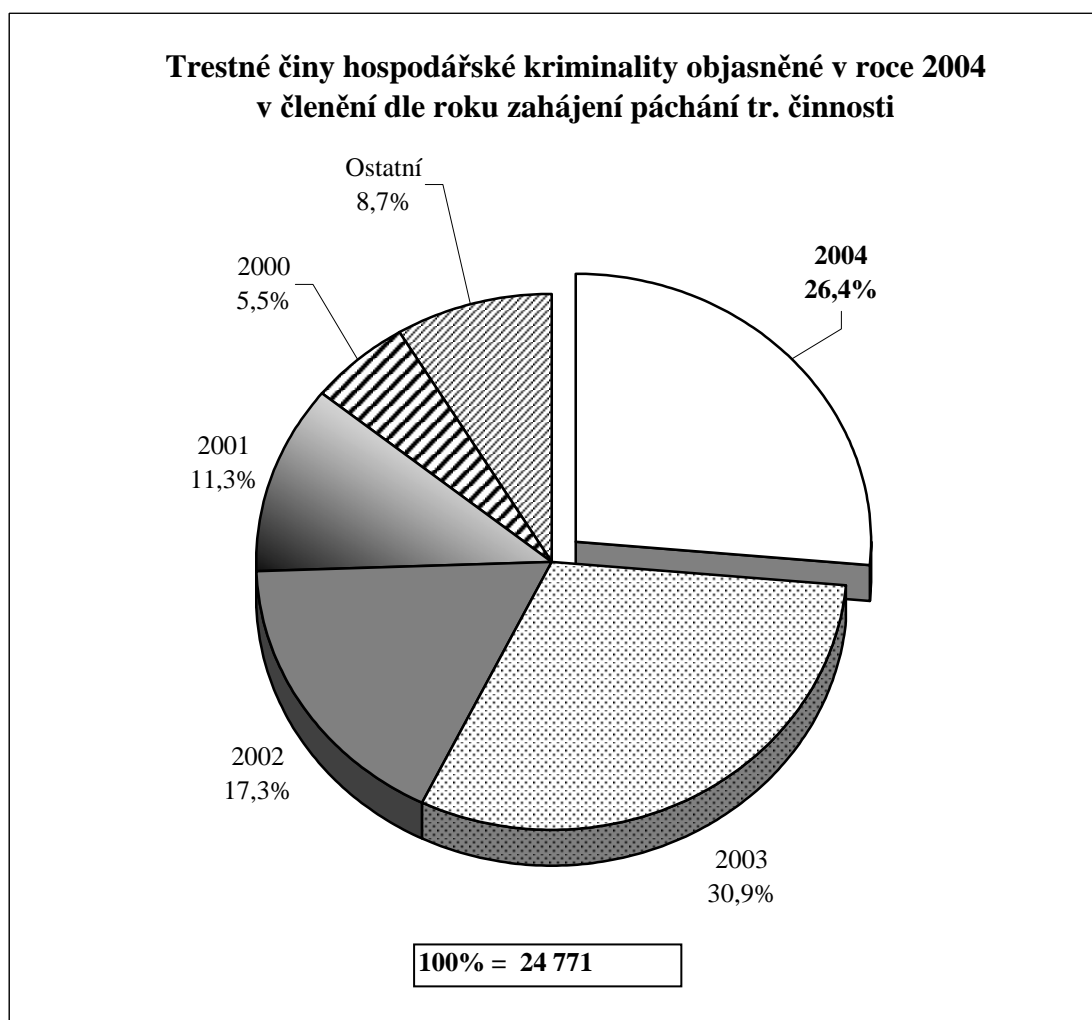

Rok	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Druh kriminality								
Poruš. pov. při správě ciz. maj.	402	670	835	654	858	514	208	201
Krácení daně	911	1 308	1 361	1 133	1 074	1 271	693	595
Paděl. a pozměň. veř. listiny	1 191	1 295	1 142	1 213	1 040	811	936	951
Zpronevěra	6 675	7 160	7 035	6 248	5 899	5 892	3 753	4 005
Podvod	13 357	13 890	16 861	14 526	11 742	11 946	7 037	6 752
Porušování práv k ochranné známce	511	993	1 801	1 048	472	325	257	418
Por. autorského práva	650	1 656	2 520	847	1 750	975	485	462
Hospodářské činy celkem:	30 156	36 031	42 907	37 632	35 262	40 213	31 451	33 464

Rok	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Druh kriminality								
Poruš. pov. při správě ciz. maj.	243	490	478	395	483	329	187	190
Krácení daně	456	675	841	740	669	730	615	621
Paděl. a pozměň. veř. listiny	723	884	725	900	711	525	587	629
Zpronevěra	3 250	3 559	4 106	4 235	4 194	3 843	3 160	3 279
Podvod	4 742	5 601	7 686	9 201	7 634	7 647	5 992	5 710
Porušování práv k ochranné známce	365	606	858	700	358	254	250	228
Por. autorského práva	251	436	385	390	298	285	319	300
Hospodářské činy celkem:	13 287	16 887	20 151	23 295	22 543	24 498	21 518	22 927

Trestné činy hospodářské kriminality objasněné v roce 2004* v členění dle roku zahájení páčání trestné činnosti		
Rok zahájení	Počet TČ	tj. % z celkem
2004	6 541	26,4
2003	7 642	30,9
2002	4 278	17,3
2001	2 792	11,3
2000	1 356	5,5
Ostatní	2 162	8,7
Celkem	24 771	100

Poznámka:* včetně dodatečné objasněnosti

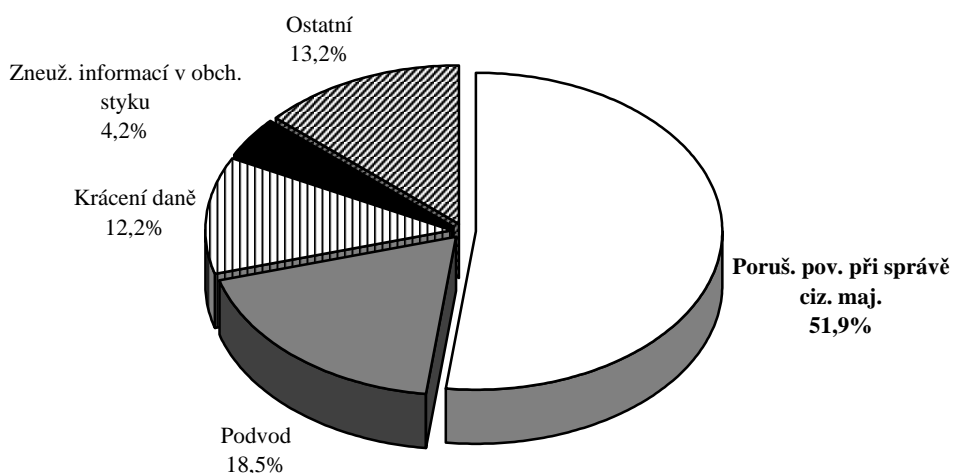

Hospodářská kriminalita (HK) v ČR v roce 2004					
Podíly jednotlivých druhů kriminality na škodách způsobených HK celkem a celkovém počtu zjištěných skutků HK					
TSK	Druh kriminality	Zjištěno		Škody	
		počet tr.č.	podíl v %	v tis. Kč	podíl v %
811	Poruš. pov. při správě ciz. maj.	201	0,60	18 759 780	51,95
830	Podvod	6 752	20,18	6 683 623	18,51
819	Kráčení daně	595	1,78	4 389 660	12,16
833	Zneuž. informací v obch. styku	43	0,13	1 502 940	4,16
829	Zpronevěra	4 005	11,97	1 358 931	3,76
822	Poškození věřitele	222	0,66	646 803	1,79
881	Úvěrový podvod	5 652	16,89	636 727	1,76
809	Poruš. závaz. práv. hosp. styku	9	0,03	398 876	1,10
808	Zkresl. údajů o stavu hosp.a jm.	366	1,09	393 346	1,09
886	Neodved. daně pojist. a přísp. ..	1 143	3,42	332 842	0,92
848	Zvýhodňování věřitele	108	0,32	224 053	0,62
810	Poruš. povin.v řízení o konkur.	294	0,88	153 436	0,42
880	Pojistný podvod	611	1,83	115 035	0,32
812	Krádež	574	1,72	91 083	0,25
861	Por. práv k ochranné známce	418	1,25	62 842	0,17
820	Zneuž. pravomoci veř. činitele	88	0,26	52 115	0,14
852	Předlužení	31	0,09	48 952	0,14
803	Neoprávněné podnikání	142	0,42	46 545	0,13
838	Neoprávněné držení plat. karty	5 510	16,47	33 837	0,09
816	Ochrana měny	2 894	8,65	31 821	0,09
890	Ostatní hosp. trestné činy	651	1,95	28 153	0,08
863	Por. autorského práva	462	1,38	23 110	0,06
815	Podv. proti soc. zab. a nem. p.	693	2,07	21 205	0,06
835	Poruš. předp. o nálepkách	59	0,18	15 175	0,04
870	Havárie a provoz. poruch. - úmysl.	42	0,13	10 695	0,03
850	Ohr. pošk. život. prostř. - úmysl.	32	0,10	9 302	0,03
827	Neoprávněné užívání mot. voz.	74	0,22	6 589	0,02
801	Tr.č. proti př. o nekalé soutěži	16	0,05	5 912	0,02
806	Poškození spotřebitele	8	0,02	4 527	0,01
842	Rozkr. přepr. zás. - silničních	47	0,14	4 047	0,01
840	Rozkr. přepr. zás. - železnič.	58	0,17	3 118	0,01
864	Zastření původu věci	31	0,09	2 880	0,01
823	Paděl. a pozměň. veř. listiny	951	2,84	2 598	0,01
845	Maření úkolu veř.činitele z nedb.	12	0,04	2 346	0,01
841	Rozkr. přepr. zás. - poštovních	35	0,10	2 306	0,01
814	Pošk. cizí věci	19	0,06	1 975	0,01
865	Pošk. a zneuž. zás. na nos. infor.	35	0,10	1 695	0,00
851	Ohr. pošk. život. prostř. - nedbal.	27	0,08	840	0,00
846	Úplatkářství - podplácení	149	0,45	735	0,00
807	Pašování a kráčení cla	3	0,01	466	0,00
843	Rozkr. přepr. zás. - leteckých	8	0,02	462	0,00
813	Neoprávněné užívání cizí věci	10	0,03	425	0,00
847	Úplatkářství - nepříjmé	12	0,04	315	0,00
817	Padělání známek a kolků	5	0,01	168	0,00
837	Ostatní tr. činy proti měně	43	0,13	65	0,00
871	Havárie a provoz. poruch. - nedbal.	1	0,00	41	0,00
866	Provoz. nepoctivých her a sáz.	11	0,03	19	0,00
821	Úplatkářství - přijímání úplatku	126	0,38	0	0,00
824	Nedov. výr. a drž.st.peč. a úř.raz.	25	0,07	0	0,00
825	Ohrožování zdraví závad. potr.	2	0,01	0	0,00
826	Vystavení neprav. potvrzení	2	0,01	0	0,00
828	Poruš. tajemství doprav. zpráv	23	0,07	0	0,00
831	Plet. při veř. soutěži a dražbě	5	0,01	0	0,00
832	Poruš. př. o nakl. s k. zb. a t.	1	0,00	0	0,00
834	Neoprávněné provozování loterie	10	0,03	0	0,00
836	Neoprávněné nakl. s os. údaji	29	0,09	0	0,00
839	Por. př. o zahr. ob. s voj. mat.	8	0,02	0	0,00
844	Rozkr. přepr. zás. - lodních	0	0,00	0	0,00
849	Pletichy při řízení konk. a vyr.	0	0,00	0	0,00
855	Nedovolená výr.rad.mat.	1	0,00	0	0,00
860	Podílnictví	76	0,23	0	0,00
862	Por. průmyslových práv	3	0,01	0	0,00
885	Nesplnění ozn. povin. v daň. říz.	1	0,00	0	0,00
801-890	Hospodářské činy celkem:	33 464	100,00	36 112 416	100,00

**Počty zjištěných skutků hospodářské kriminality v ČR
se škodou 10 mil. a výše za období od 1.1. do 31.12.2003**

Kód	Druh kriminality	zjištěno	objas.	Škoda v tis. Kč	podíl na škodách HK celkem v %
803	neoprávněné podnikání /§ 118/	2	2	26 940	0,07
808	zkreslov. údajů o stavu hospodaření a jmění. /§ 125/	2	2	344 792	0,95
809	porušování závazných pravidel hospodářského styku /§ 126/	2	1	392 792	1,09
810	poruš. povinnosti v řízení o konkurz. /§ 126/	2	2	139 513	0,39
811	poruš. povinnosti při správě ciz. majetku /§ 255/	37	29	18 579 418	51,45
819	krácení daně /§ 148/	25	21	3 821 387	10,58
820	zneužívání pravomoci veř. činitele /§ 158/	1	0	21 765	0,06
822	poškození věřitele /§ 256/	13	13	453 881	1,26
829	zpronevěra /§ 248/	21	12	598 300	1,66
830	podvod /§ 250/	59	42	4 900 955	13,57
833	zneužívání inf. v obch.styku /§ 128/	14	7	1 474 747	4,08
835	Poruš. předp. o nálepkách /§ 148a/	1	0	10 420	0,03
848	zvýhodňování věřitele /§ 256a/	6	5	141 958	0,39
852	Předlužení /§ 256c/	1	0	11 800	0,03
861	Por. práv k ochranné známce /§ 150/	1	0	59 761	0,17
880	pojistný podvod /§ 250 a/	1	1	14 952	0,04
881	úvěrový podvod /§250b/	11	6	288 758	0,80
886	neodvedení daně, pojist.na sociál.zabez..../§ 147/	2	1	36 208	0,10
890	Ostatní hosp. trestné činy /§§ 171, 189, 190, 194a aj./	1	0	17 530	0,05
Celkem se škodou 10 mil. a výše		202	144	31 335 877	86,77

**Podíl jednotlivých druhů hospodářské kriminality (HK) na zjištěné škodě
způsobené HK v ČR v roce 2004**

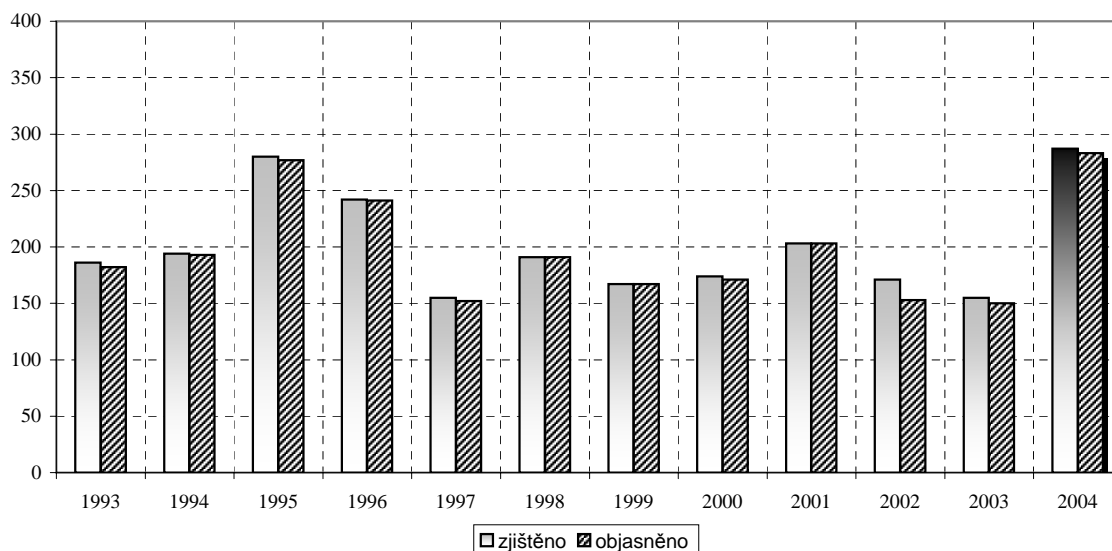
Počet zjištěných a objasněných trestných činů hospodářské kriminality v ČR za období 1.1.2003 až 31.12.2003 a 1.1.2004 až 31.12.2004										
a meziroční změna vývoje										
TSK	Název	2 003			2 004				Změna	
		Zjištěno	Objas. v %	Stíháno a vyš. osob	Zjištěno	Objas.	Objas. v %	Stíháno a vyš. osob	fakt.	v %
801	Tr.č. proti př. o nekalé soutěži	12	50,0	9	16	7	43,8	9	4	33,3
803	Neoprávněné podnikání	147	91,2	111	142	129	90,8	113	-5	-3,4
806	Poškození spotřebitele	8	87,5	8	8	6	75,0	5	0	0,0
807	Pašování a krácení cla	8	87,5	6	3	3	100,0	1	-5	-62,5
808	Zkresl. údajů o stavu hosp. a jmění	380	93,2	237	366	344	94,0	269	-14	-3,7
809	Poruš. závaz. pravidel hosp. styku	16	93,8	31	9	7	77,8	5	-7	-43,8
810	Poruš. pov. v říz. o konk. a vyrovnání	311	87,1	226	294	270	91,8	217	-17	-5,5
811	Poruš. pov. při správě ciz. majetku	208	82,2	187	201	166	82,6	190	-7	-3,4
812	Krádež	593	93,3	655	574	522	90,9	594	-19	-3,2
813	Neoprávněné užívání cizí věci	17	58,8	8	10	4	40,0	4	-7	-41,2
814	Poškození cizí věci	19	42,1	6	19	11	57,9	7	0	0,0
815	Podv. proti soc. zab. a nem. pojištění	551	94,4	550	693	679	98,0	688	142	25,8
816	Ochrana měny	1 915	6,0	114	2 894	170	5,9	190	979	51,1
817	Padělání známek a kolků	11	18,2	2	5	3	60,0	2	-6	-54,5
819	Krácení daně	693	90,3	615	595	533	89,6	621	-98	-14,1
820	Zneuž. pravomoci veř. činitele	116	89,7	100	88	78	88,6	74	-28	-24,1
821	Úplatkářství - přijímání úplatku	49	85,7	22	126	123	97,6	83	77	157,1
822	Poškození věřitele	225	84,9	190	222	200	90,1	177	-3	-1,3
823	Paděl. a pozměň. veř. listiny	936	82,9	587	951	814	85,6	629	15	1,6
824	Nedov. výr. a drž. st. pečeti a úř. razítka	16	43,8	4	25	17	68,0	3	9	56,3
825	Ohrožování zdraví závad. potr.	4	50,0	3	2	2	100,0	1	-2	-50,0
826	Vystavení neprav. potvrzení	0	-	0	2	1	50,0	1	2	-
827	Neoprávněné užívání mot. voz.	68	88,2	57	74	67	90,5	60	6	8,8
828	Poruš. tajemství doprav. zpráv	76	96,1	8	23	21	91,3	13	-53	-69,7
829	Zpronevěra	3 753	92,8	3 160	4 005	3 749	93,6	3 279	252	6,7
830	Podvod	7 037	88,9	5 992	6 752	5 911	87,5	5 710	-285	-4,1
831	Pletichy při veř. soutěži a dražbě	9	55,6	6	5	4	80,0	14	-4	-44,4
832	Poruš. předp. o nakl. s kontrol. zbož. a t.	0	-	0	1	0	0,0	0	1	-
833	Zneuž. informací v obch. styku	52	59,6	47	43	30	69,8	53	-9	-17,3
834	Neoprávněné provozování loterie	5	80,0	4	10	7	70,0	6	5	100,0
835	Poruš. předp. o nálepkách	50	94,0	37	59	51	86,4	56	9	18,0
836	Neopr. nakládání s osobními údaji	13	76,9	4	29	21	72,4	13	16	123,1
837	Ostatní tr. činy proti měně	66	15,2	10	43	11	25,6	8	-23	-34,8
838	Neoprávněné držení plat. karty	5 310	21,6	799	5 510	1 349	24,5	951	200	3,8
839	Poruš. předp. o zahr. ob. s voj. mater.	3	66,7	7	8	7	87,5	9	5	166,7
840	Rozkr. přepr. zás. - železnič.	138	11,6	21	58	9	15,5	10	-80	-58,0
841	Rozkr. přepr. zás. - poštovních	16	56,3	7	35	18	51,4	16	19	118,8
842	Rozkr. přepr. zás. - silničních	31	9,7	3	47	11	23,4	11	16	51,6
843	Rozkr. přepr. zás. - leteckých	18	0,0	0	8	2	25,0	1	-10	-55,6
844	Rozkr. přepr. zás. - lodních	0	-	0	0	0	-	0	0	-
845	Maření úkolu veř. činitele z nedb.	5	100,0	5	12	12	100,0	10	7	140,0
846	Úplatkářství - podplácení	102	99,0	79	149	147	98,7	118	47	46,1
847	Úplatkářství - nepřímé	4	100,0	3	12	11	91,7	9	8	200,0
848	Zvýhodňování věřitele	228	92,1	87	108	96	88,9	93	-120	-52,6
849	Pletichy při řízení konk. a vyr.	1	0,0	0	0	0	-	0	-1	-100,0
850	Ohrožení životního prostředí - úmysl	35	65,7	29	32	12	37,5	11	-3	-8,6
851	Ohrožení život. prostředí - nedbalostní	16	62,5	12	27	11	40,7	13	11	68,8
852	Předlužení	31	100,0	5	31	29	93,5	19	0	0,0
855	Nedovol. výr. a drž. radioaktiv. mat.	2	50,0	2	1	0	0,0	0	-1	-50,0
860	Podílnictví	62	91,9	52	76	75	98,7	70	14	22,6
861	Por. práv k ochranné známce	257	89,9	250	418	390	93,3	228	161	62,6
862	Por. průmyslových práv	7	71,4	6	3	3	100,0	3	-4	-57,1
863	Por. autorského práva	485	94,6	319	462	430	93,1	300	-23	-4,7
864	Zastř. pův. věci, tzv. praní špin. peněz	27	88,9	7	31	22	71,0	19	4	14,8
865	Pošk. a zneuž. záz. na nos. infor.	33	15,2	4	35	16	45,7	11	2	6,1
866	Provoz. nepoct. her a sázek	25	92,0	32	11	10	90,9	11	-14	-56,0
870	Havárie a provoz. por. ... - z nedbal.	51	82,4	50	42	36	85,7	40	-9	-17,6
871	Havárie a provoz. por. ... - úmyslné	4	0,0	0	1	0	0,0	3	-3	-75,0
880	Pojistný podvod	617	93,5	822	611	576	94,3	731	-6	-1,0
881	Úvěrový podvod	4 131	88,9	4 224	5 652	5 137	90,9	5 755	1 521	36,8
885	Nesplnění oznam. povin. v daň. řízení	1	100,0	1	1	0	0,0	0	0	0,0
886	Neodvedení daně, pojistného a přisp. ...	1 762	94,6	1 064	1 143	1 091	95,5	871	-619	-35,1
890	Ostatní hosp. trestné činy	685	83,9	632	651	534	82,0	519	-34	-5,0
801-890	Hospodářské činy celkem:	31 451	72,5	21 518	33 464	23 995	71,7	22 927	2 013	6,4
101-902	CELKOVÁ KRIMINALITA:	357 740	37,9	121 393	351 629	134 444	38,2	121 531	-6 111	-1,7
ŠKODY (v tis. Kč)		Rok 2003			Rok 2004				Změna fakt.	
801-890	Škody - hospodářské činy celkem :	35 309 328			36 112 416				803 088	
101-902	Škody - celková kriminalita:	48 037 003			48 455 947				418 944	

Korupce

**Počet zjištěných a objasněných trestných činů souvisejících s korupcí
spáchaných v ČR v letech 1993-2004**

Rok	§ 158 zneužívání pravomoci veřejného činitele		§ 159 maření úkolu veř. činitele z nedbalosti		§ 160 přijímání úplatku		§ 161 podplácení		§ 162 nepřímé úplatkářství		úplatkářství celkem	
	zjištěno	objas.	zjištěno	objas.	zjištěno	objas.	zjištěno	objas.	zjištěno	objas.	zjištěno	objas.
	1993	189	144	5	4	52	52	127	123	7	7	186
1994	321	299	21	20	54	53	138	138	2	2	194	193
1995	370	355	7	7	77	77	200	197	3	3	280	277
1996	334	325	23	23	51	50	185	185	6	6	242	241
1997	356	354	16	16	40	39	107	105	8	8	155	152
1998	365	346	16	15	49	50	138	137	4	4	191	191
1999	403	384	19	16	55	55	109	109	3	3	167	167
2000	367	350	18	18	38	37	133	131	3	3	174	171
2001	390	381	18	18	28	28	171	171	4	4	203	203
2002	376	269	33	31	48	38	116	109	7	6	171	153
2003	384	335	23	23	49	43	102	103	4	4	155	150
2004	248	205	18	18	126	125	149	147	12	11	287	283

Vývoj počtu zjištěných a objasněných trestných činů úplatkářství

Poznámka:

Pojem "trestný čin" v policejní statistice je třeba chápat jako "zjištěnou skutečnost nasvědčující tomu, že byl spáchan trestný čin" a byla stanovena trestně právní kvalifikace.

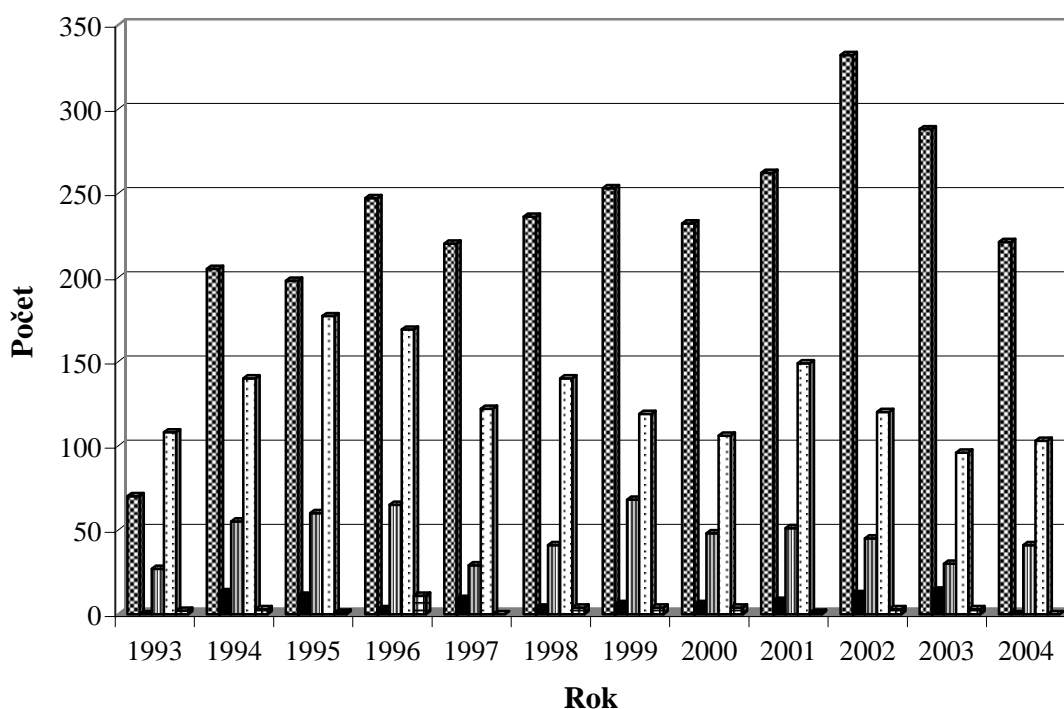
V položce objasněno jsou uvedeny počty skutků objasněné v příslušném roce, a to včetně skutků vykázaných v letech předcházejících. Jedná se o tzv. dodatečnou objasněnost. Nejde tedy o chybu, je-li v tabulce v některých případech uveden vyšší počet objasněných trestných činů (skutků) než počet zjištěných.

Trestní postihy za korupci v ČR v letech 1993-2004

Přehled počtu obžalovaných a odsouzených osob podle vybraných paragrafů tr. zákona

Rok	§ 158		§ 159		§ 160		§ 161		§ 162	
	obžal.	odsouzeno	obžal.	odsouzeno	obžal.	odsouzeno	obžal.	odsouzeno	obžal.	odsouzeno
1993	70	18	0	0	27	6	108	47	2	0
1994	205	86	13	2	55	18	140	68	3	3
1995	198	78	11	0	60	23	177	88	1	1
1996	247	79	3	0	65	24	169	111	11	2
1997	220	69	9	3	29	34	122	98	0	1
1998	236	100	4	4	41	20	140	88	4	1
1999	253	85	6	9	68	19	119	88	4	3
2000	232	100	6	3	48	49	106	68	4	1
2001	262	99	8	1	51	28	149	83	1	3
2002	332	104	12	6	45	26	120	108	3	3
2003	288	110	14	11	30	20	96	53	3	2
2004	221	127	7	5	41	23	103	74	6	0

Vývoj počtu obžalovaných osob dle § 158 až 162 v ČR v letech 1993-2004

- ▨ § 158 zneužívání pravomoci veřejného činitele
- § 159 maření úkolu veřejného činitele z nedbalosti
- ▤ § 160 úplatkářství
- ▥ § 161 podplácení
- ▧ § 162 nepřímé úplatkářství

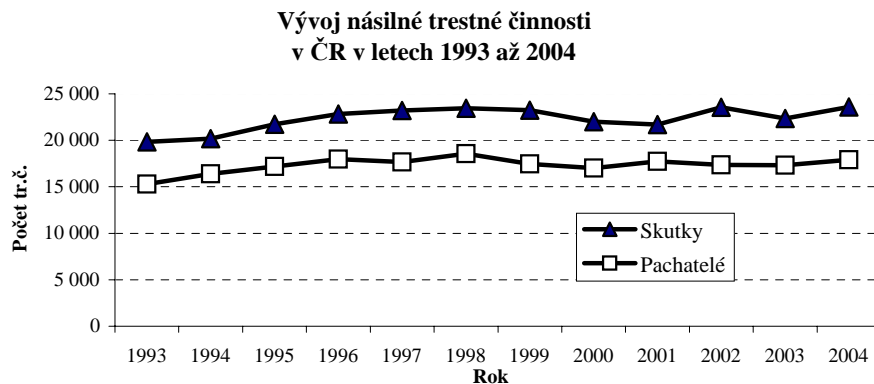
Násilná kriminalita v ČR

Násilná kriminalita v roce 2004

Zjištěno: 23 579

Objasněno: 17 364

Tj. %: 73,6

Vývoj násilné trestné činnosti v ČR dle jednotlivých druhů kriminality

Rok	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Druh kriminality								
Vraždy celkem:	291	313	265	279	234	234	232	227
Loupeže	4 751	4 306	4 817	4 644	4 321	5 434	5 443	5 931
Loupeže na finančních institucích*				55	51	34	65	176
Úmyslné ublížení na zdraví	7 654	7 943	7 390	7 194	7 065	7 321	6 853	7 180
Nebezpečné vyhrožování	2 344	2 711	2 730	2 878	3 124	2 770	2 552	2 700
Vydírání	2 255	2 519	2 554	1 979	1 908	2 093	1 835	1 786
Násilné činy celkem:	23 223	23 464	23 228	21 996	21 709	23 555	22 358	23 579

Vývoj počtu pachatelů násilné trestné činnosti v ČR dle jednotlivých druhů kriminality

Rok	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Druh kriminality								
Vraždy celkem:	274	307	273	262	230	236	209	246
Loupeže	2 576	2 400	2 441	2 298	2 177	3 037	3 140	3 161
Loupeže na finančních institucích*				17	21	11	29	42
Úmyslné ublížení na zdraví	6 612	7 054	6 496	6 445	6 310	6 201	6 222	6 483
Nebezpečné vyhrožování	1 788	2 080	2 091	2 261	2 483	2 087	2 010	2 158
Vydírání	1 620	1 798	1 728	1 499	1 447	1 529	1 411	1 428
Násilné činy celkem:	17 662	18 546	17 444	17 003	16 790	17 356	17 314	17 920

Poznámka:

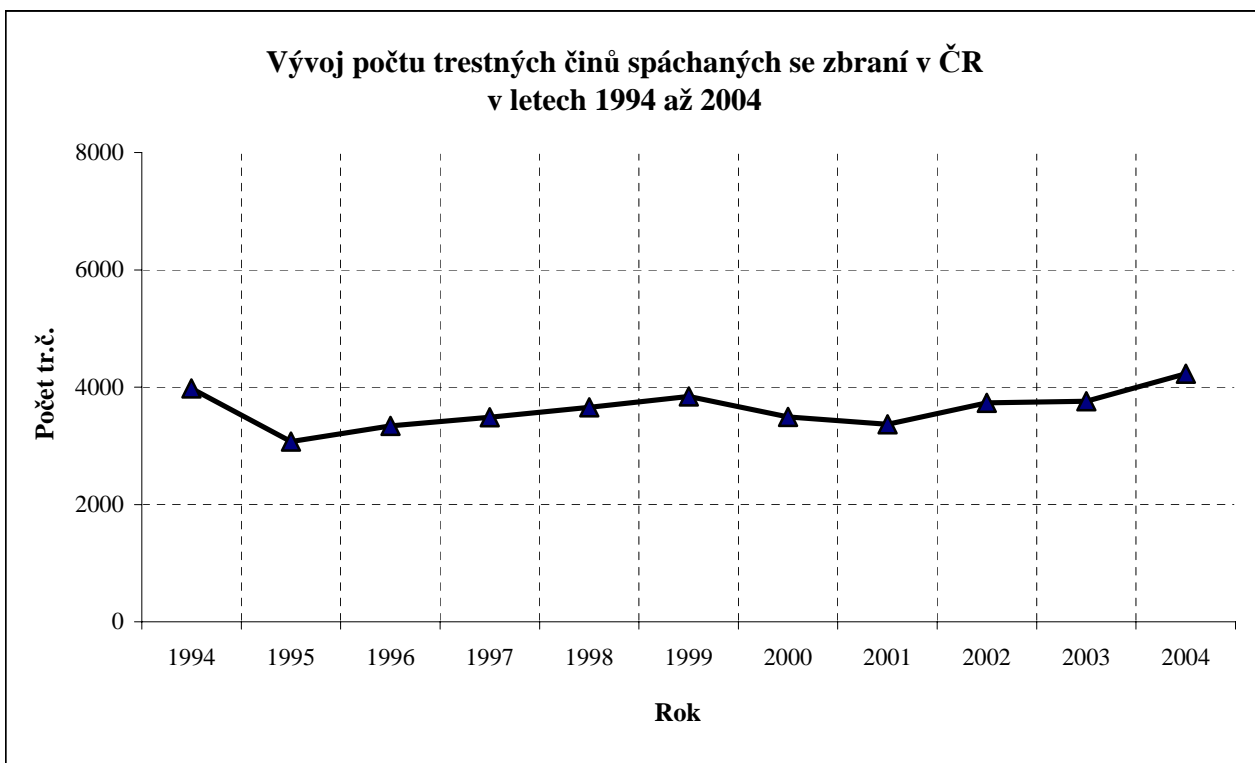
* Vykazováno jako samostatný druh kriminality až od roku 2000.

Trestná činnost se zbraní

Podíl počtu spáchaných tr. činů se zbraní na celkové kriminalitě v ČR a meziroční změna vývoje v % ¹⁾	Rok									
	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Podíl v %	0,82	0,85	0,86	0,86	0,90	0,97	0,94	1,00	1,05	1,20
Meziroční změna podílu	-	0,03	0,01	0,00	0,04	0,07	-0,03	0,06	0,05	0,15
Vývoj počtu trestných činů v ČR spáchaných se zbraní celkem ²⁾	3 072	3 337	3 487	3 655	3 844	3 491	3 368	3 734	3 762	4 228

Pozn: ¹⁾ ze zjištěno

²⁾ zahrnuje: "jiné předměty", tj. předměty, které svým charakterem nejsou zbraní, ale pomocí kterých lze učinit útok proti tělu důraznějším (např. kuchyňský nůž, sekera, dopravní prostředek), napodobeniny zbraní způsobily pouze k výhružce, dále tzv. "jiné zbraně", které jsou svým charakterem určeny k tomu, aby za použití jiné než mechanické energie způsobily zranění nebo usmrcení (např. el. paralyzátor, plyn, tekutina), chladné zbraně bodné, sečné, nebo úderné, dále zbraně střelné (krátké, dlouhé, automatické nebo jiné zakázané zbraně), výbušniny a střelné zbraně neurčené.

Trestná činnost se zbraní v ČR v roce 2004 - celková kriminalita					
druh držení zbraně	zjištěno celkem 4228 tr.č			objas. ¹⁾ celkem 3009	
	z toho spácháno střelnou zbraní a výbušninou ²⁾	tj.% ze zjištěno se zbraní celkem	tj.% ze spácháno se střelnou zbraní	z toho se střelnou zbraní ³⁾	tj.% z objasněno se střelnou zbraní
	1063	25,14	-	478	100,0
nelegálně drženou zbraní podléhající registraci či ohlášení (kategorie A,B,C)	180	4,3	17,8	180	37,7
nelegálně drženou zbraní nepodléhající registraci (kategorie D)	9	0,2	0,9	9	1,9
nelegálně drženou zbraní celkem	189	4,5	18,7	189	39,5
legálně drženou zbraní podléhající registraci či ohlášení (kategorie A,B,C)	78	1,8	7,7	78	16,3
legálně drženou zbraní nepodléhající registraci (kategorie D)	105	2,5	10,4	99	20,7
legálně drženou zbraní celkem	183	4,3	18,1	177	37,0

Vysvětlivky:

1) Včetně dodatečně objasněných.

2) 790 (-24) skutků bylo spácháno se střelnou zbraní, která podléhá regulaci podle zákona o zbraních č. 119/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů. 220 (+50) skutků bylo spácháno neurčenou střelnou zbraní.

Výbušninou podléhající regulaci dle báňského zákona bylo spácháno 53 tr.č.

Zjištěné tr.č. s nelegálně a legálně drženou střelnou zbraní jsou vykazovány souhrnně včetně tr.č. s výbušninou.

3) Pouze u objasněných tr.č. jsou vykazovány tr.č. s (ne)legálně drženou zbraní bez výbušnin.

Do sumy objasněných tr.č. se střelnou zbraní jsou zahrnuty i tr.č. s neurčenou střelnou zbraní.

Poznámka: Většina (celkem zjištěno 3165 tr.č., tj. 74,9 %) z trestné činnosti se zbraní je spáchána

ostatními druhy zbraní, mimo kategorii legální či nelegální. Jedná se o zbraně chladné (805 (+63) tr.č.),

jiné, např. el. paralyzér, plyn, tekutina (190 (+56) tr.č.),

zbraně způsobilé pouze k výhrůžce (123 (+14) tr.č.) a zejména jiné předměty, např. dopravní prostředek,

sekera aj. (2047 (+323) tr.č.).

Zdroj: OSŘI PP PČR

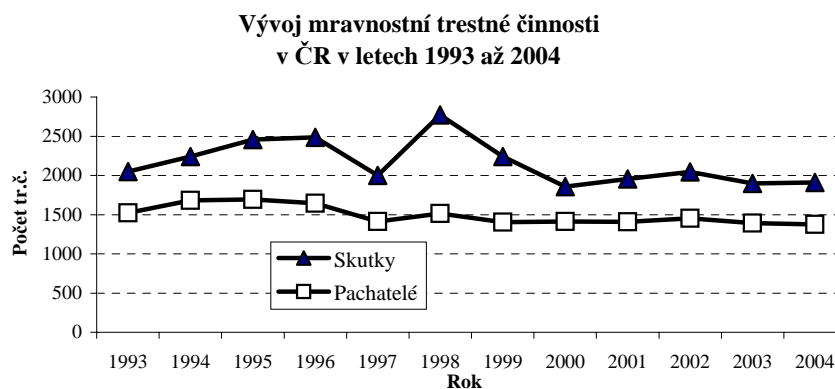
Mravnostní kriminalita v ČR

Mravnostní kriminalita v roce 2004

Zjištěno: 1 909

Objasněno: 1 574

Tj. %: 82,5

Vývoj mravnostní kriminality v ČR dle jednotlivých druhů kriminality

Rok	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Druh kriminality								
Znásilnění	655	675	634	500	562	653	646	687
Pohlavní zneužívání v závislosti	224	477	196	141	101	117	111	114
Pohlavní zneužívání ostatní	768	927	915	799	812	894	778	686
Kuplířství	120	353	247	130	150	116	101	83
Mravnostní činy celkem:	2 000	2 771	2 239	1 856	1 955	2 046	1 898	1 909

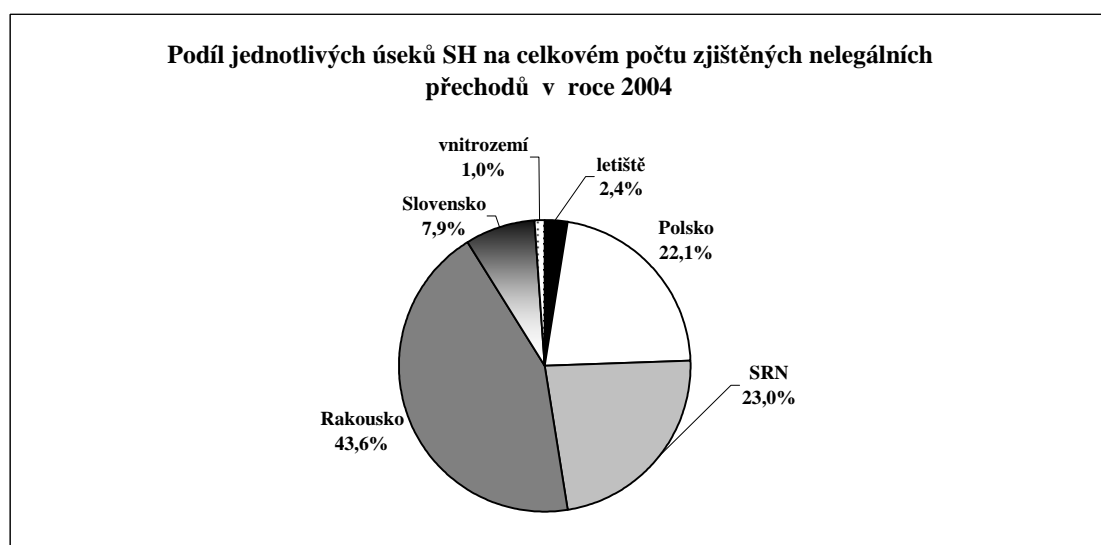
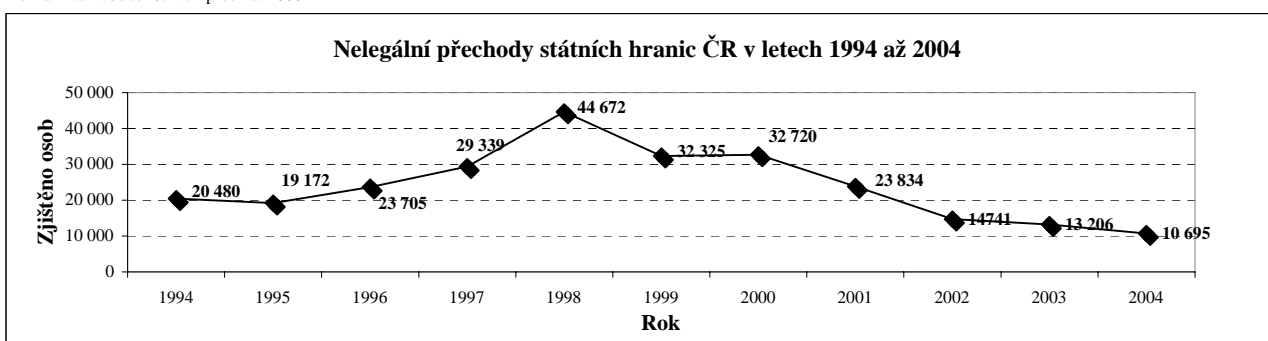
Vývoj počtu pachatelů mravnostní kriminality v ČR dle jednotlivých druhů kriminality

Rok	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Druh kriminality								
Znásilnění	436	474	427	360	407	422	417	432
Pohlavní zneužívání v závislosti	152	164	116	91	75	74	78	88
Pohlavní zneužívání ostatní	553	536	591	610	608	678	622	541
Kuplířství	125	135	122	163	133	107	103	105
Mravnostní činy celkem:	1 414	1 514	1 406	1 414	1 408	1 454	1 391	1 377

Nelegální migrace

Nelegální migrace	Rok										
	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
zjištěno osob na hranicích	20 480	19 172	23 705	29 339	44 672	32 325	32 720	23 834	14 741	13 206	10 695
ve směru z ČR	17 030	15 374	18 680	22 011	37 142	26 951	27 586	16 978	9 232	9 406	7 943
ve směru do ČR	3 450	3 798	5 025	7 328	7 530	5 374	5 134	6 856	5 509	3 800	2 752
žadatelé o azyl zjištěni orgány ochrany hranic při NM přes SH	nesledováno			403	490	3204	2805	5056	2067	3489	2 129
porušování pobytového režimu	nesledováno					11970*	22 355	18 309	19 573	21 350	16 696

Poznámka: *období červen-prosinec 1999

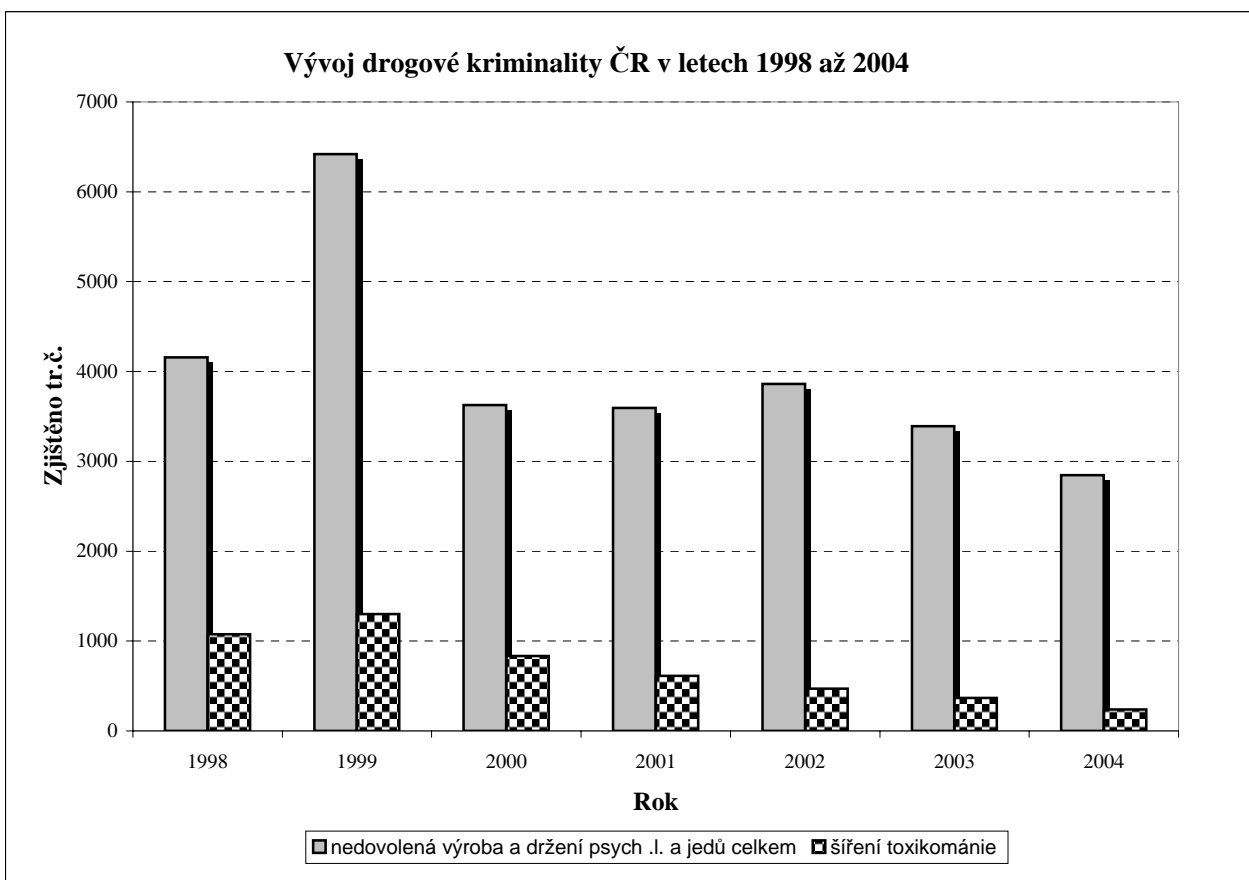
Počet cizinců s povoleným pobytem*	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
pobyt na vízum nad 90 dnů	71 230	120 060	152 767	153 516	155 836	162 108	134 060	140 978	156 359	159 577	154 827
trvalý pobyt	32 468	38 557	45 837	56 281	63 919	66 754	66 891	69 816	75 249	80 844	99 467
celkem	104 343	159 207	199 152	210 311	220 187	228 862	200 951	210 794	231 608	240 421	254 294
Žadatelé o azyl v ČR											
Žadatelé o azyl v ČR	1187	1417	2211	2109	4086	7220	8788	18082	8480	11 396	5 459
azyl udělen	116	59	162	96	78	80	134	83	98	208	142
% udělených azylů k počtu žadatelů	9,8	4,2	7,3	4,6	1,9	1,1	1,5	0,5	1,2	1,8	2,6

Vysvětlivka: Osoby, které se zdržují na území ČR legálně

Drogová kriminalita

Vývoj drogové kriminality v ČR v letech 1998 až 2004									
§ Tr.zák.	Název	Rok							změna v %
		1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	
187	nedovol. výroba a držení psych .l. a jedů - nedovol. nakládání a přechovávání pro jiného	4 056	6 100	3 292	3 198	3 359	2 818	2 301	-18,35
187a *	nedovolená výroba a držení psych .l. a jedů - přechovávání pro sebe	-	228	212	241	285	312	263	-15,71
188	nedovol. výroba a držení psych .l. a jedů - předmět k nedovol. výrobě	101	90	122	157	216	263	283	7,60
	nedovolená výroba a držení psychotropních látek a jedů celkem	4 157	6 418	3 626	3 596	3 860	3 393	2 847	-16,09
188a	šíření toxikománie	1 077	1 302	832	613	470	367	239	-34,88

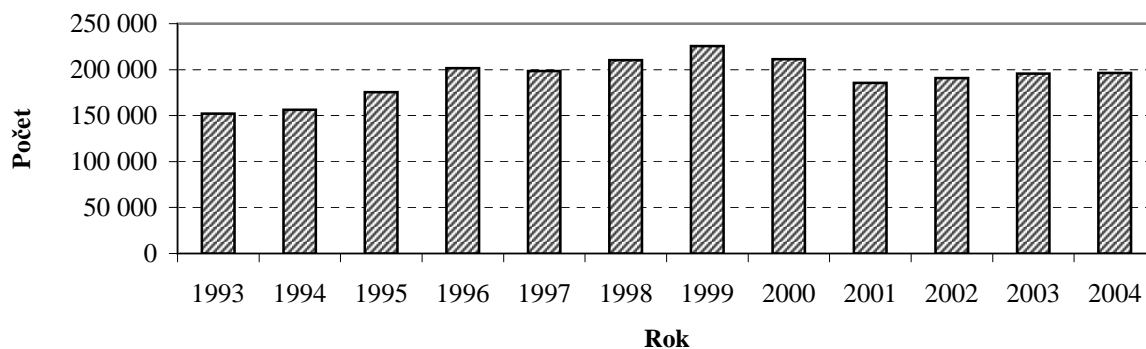
Vysvětlivka: * § 187a zaveden až od roku 1999

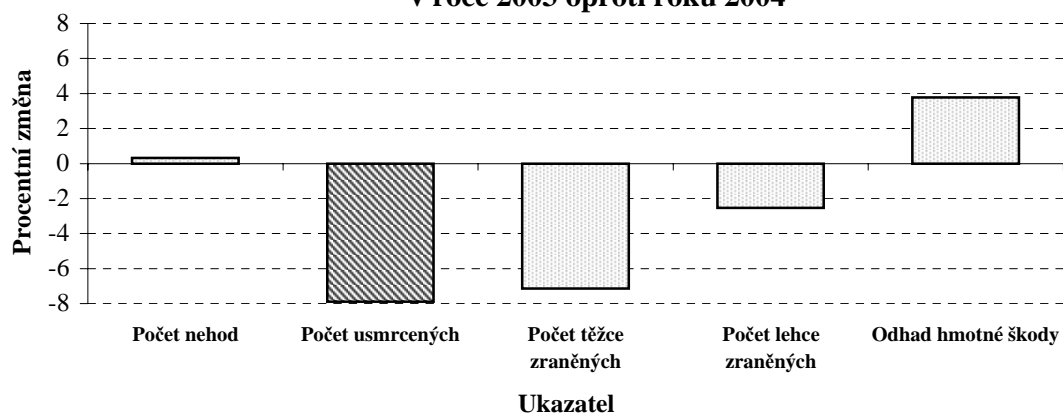
Nehodovost v silničním provozu

Nehody a jejich následky v ČR v letech 1993 až 2004					
Rok	Počet nehod	Usmrceno	Těžce zraněno	Lehce zraněno	Hmotná škoda v mil. Kč
1993	152 157	1 355	5 629	26 821	2 988,3
1994	156 242	1 473	6 232	29 590	4 262,9
1995	175 520	1 384	6 298	30 866	4 877,2
1996	201 697	1 386	6 621	31 296	6 054,4
1997	198 431	1 411	6 632	30 155	5 981,6
1998	210 138	1 204	6 152	29 225	6 834,0
1999	225 690	1 322	6 093	28 747	7 148,8
2000	211 516	1 336	5 525	27 063	7 095,8
2001	185 664	1 219	5 493	28 297	8 243,9
2002	190 718	1 314	5 492	29 013	8 891,2
2003	195 851	1 319	5 253	30 312	9 334,3
2004	196 484	1 215	4 878	29 543	9 687,4

Vývoj počtu dopravních nehod v ČR v letech 1993-2004

Procentní změny základních ukazatelů dopravní nehodovosti v ČR v roce 2003 oproti roku 2004

**Přehled dopravních nehod v ČR v roce 2003 a 2004
dle zavinění a následků**

Zaviněno / následky	Rok	2003	2004	rozdíl
Řidičem motorového vozidla				
počet nehod		180 527	180 402	-125
usmrceno		1 176	1 104	-72
zraněno těžce		4 451	4 163	-288
zraněno lehce		26 110	25 581	-529
Řidičem nemotorového vozidla				
počet nehod		3 037	2 833	-204
usmrceno		65	45	-20
zraněno těžce		424	355	-69
zraněno lehce		2 156	2 003	-153
Chodcem				
počet nehod		1 937	1 911	-26
usmrceno		60	49	-11
zraněno těžce		310	311	1
zraněno lehce		1 524	1 478	-46
Lesní zvěří, domácími zvířaty				
počet nehod		7 526	8 484	958
usmrceno		0	0	0
zraněno těžce		18	16	-2
zraněno lehce		135	129	-6
Jiným účastníkem silničního provozu				
počet nehod		253	233	-20
usmrceno		0	0	0
zraněno těžce		10	10	0
zraněno lehce		65	78	13
Závadou komunikace				
počet nehod		487	603	116
usmrceno		0	0	0
zraněno těžce		0	2	2
zraněno lehce		34	25	-9
Technickou závadou vozidla				
počet nehod		1 414	1 298	-116
usmrceno		5	1	-4
zraněno těžce		32	12	-20
zraněno lehce		201	167	-34
Jiné zavinění				
počet nehod		670	720	50
usmrceno		13	16	3
zraněno těžce		8	9	1
zraněno lehce		87	82	-5

**Přehled nehod podle hlavní příčiny a následku v ČR
v roce 2003 a 2004**

Příčina/následek	2003	2004	Rozdíl
Nepřiměřená rychlost			
Počet nehod	27 499	29 890	2 391
Počet s usmrcením	454	408	-46
Počet s těžce zraněno	1 342	1 329	-13
Počet s lehce zraněno	5 349	5 442	93
Počet s hm. škodou	20 354	22 711	2 357
Usmrceno	496	461	-35
Těžce zraněno	1 754	1 699	-55
Lehce zraněno	8 406	8 477	71
Škoda (v tis. Kč)	1 950 837	2 162 476	211 638
Nesprávné předjíždění			
Počet nehod	4 297	4 224	-73
Počet s usmrcením	58	57	-1
Počet s těžce zraněno	182	166	-16
Počet s lehce zraněno	761	710	-51
Počet s hm. škodou	3 296	3 291	-5
Usmrceno	74	74	0
Těžce zraněno	278	245	-33
Lehce zraněno	1 224	1 172	-52
Škoda (v tis. Kč)	281 277	282 318	1 041
Nedání přednosti			
Počet nehod	32 043	32 225	182
Počet s usmrcením	138	151	13
Počet s těžce zraněno	853	832	-21
Počet s lehce zraněno	4 971	4 941	-30
Počet s hm. škodou	26 081	26 301	220
Usmrceno	161	191	30
Těžce zraněno	1 005	987	-18
Lehce zraněno	7 186	6 996	-190
Škoda (v tis. Kč)	1 912 903	2 017 044	104 141
Nesprávný způsob jízdy			
Počet nehod	116 688	114 063	-2 625
Počet s usmrcením	379	344	-35
Počet s těžce zraněno	1 143	1 005	-138
Počet s lehce zraněno	6 898	6 626	-272
Počet s hm. škodou	108 268	106 088	-2 180
Usmrceno	445	378	-67
Těžce zraněno	1 414	1 232	-182
Lehce zraněno	9 294	8 936	-358
Škoda (v tis. Kč)	4 794 882	4 795 802	920

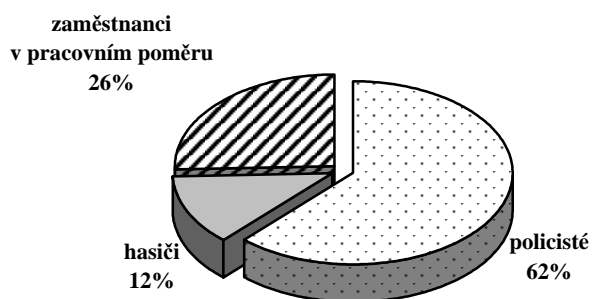
**Přehled nehod zaviněných pod vlivem alkoholu v ČR
v roce 2003 a 2004**

	2003	2004	Rozdíl
Alkohol zjištěn u viníka nehody:			
Počet nehod	9076	8445	-631
Počet s usmrcením	97	49	-48
Počet s těžce zraněno	593	380	-213
Počet s lehce zraněno	2714	2358	-356
Počet s hm. škodou	5672	5658	-14
Usmrceno	111	59	-52
Těžce zraněno	726	432	-294
Lehce zraněno	3860	3242	-618
Škoda (v tis. Kč)	442 101	407 809	-34 291
Z toho u řidiče mot. vozidla - viníka nehody :			
Počet nehod	8187	7721	-466
Počet s usmrcením	84	48	-36
Počet s těžce zraněno	461	293	-168
Počet s lehce zraněno	2065	1833	-232
Počet s hm. škodou	5577	5547	-30
Usmrceno	98	58	-40
Těžce zraněno	592	344	-248
Lehce zraněno	3174	2699	-475
Škoda (v tis. Kč)	435 869	403 285	-32 584
Z toho u chodce - viníka nehody:			
Počet nehod	252	215	-37
Počet s usmrcením	5	1	-4
Počet s těžce zraněno	54	32	-22
Počet s lehce zraněno	167	155	-12
Počet s hm. škodou	26	27	1
Usmrceno	5	1	-4
Těžce zraněno	55	33	-22
Lehce zraněno	174	162	-12
Škoda (v tis. Kč)	2 678	1 824	-854

Oblast personální práce

Početní stavy policistů a občanských zaměstnanců v resortu MV a PČR					
	2001	2002	2003	2004	meziroční změna
Policisté	45 779	46 770	47 908	48 273	365
hasiči	8 442	9 421	9 530	9 692	162
zaměstnanci v pracovním poměru	18 747	19 632	20 108	19 863	-245
Celkem	72 968	75 823	77 546	77 828	282

Početní stavy policistů, hasičů a občanských zaměstnanců
v resortu MV a PČR v roce 2004

Zdroj: Odbor personální MV

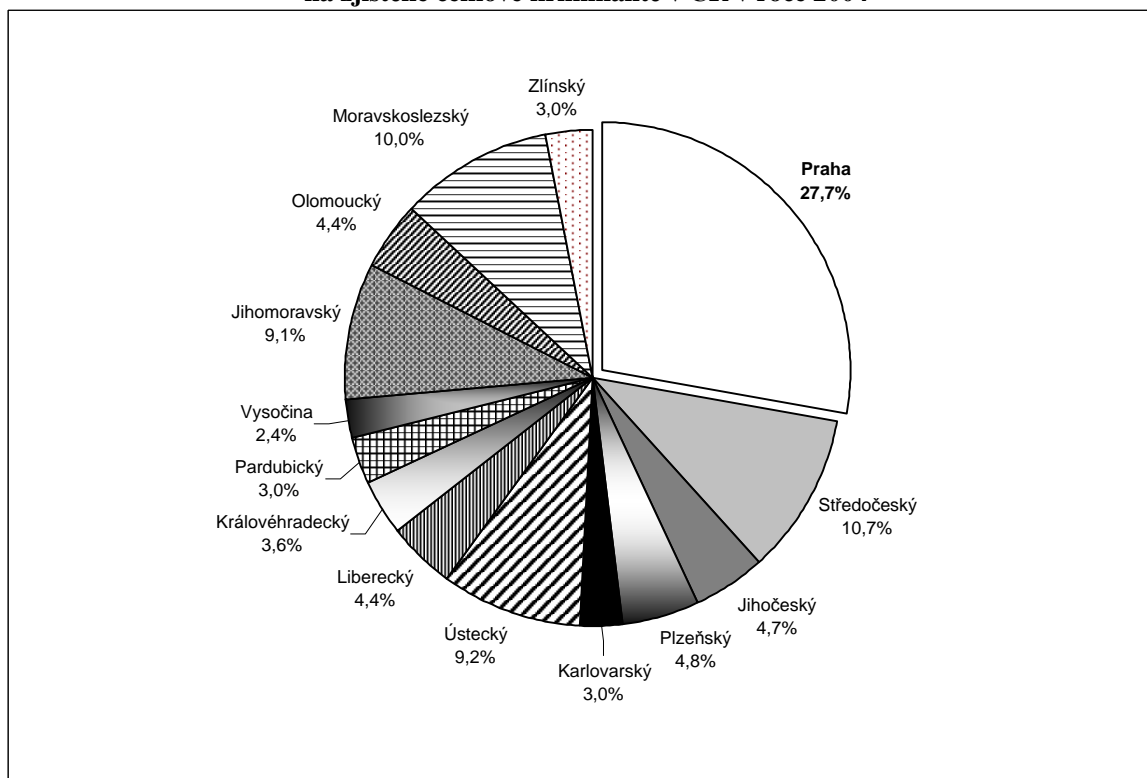
Policisté zemřelí ve službě (v souvislosti s výkonem služby)		
Rok	Počet	Z toho při dopravních nehodách
1990	4	2
1991	9	8
1992	9	8
1993	7	5
1994	4	2
1995	8	5
1996	6	5
1997	10	6
1998	5	2
1999	5	4 (2 havárie vrtulníku)
2000	2	2
2001	4	1
2002	3	2
2003	8	6
2004	3	3

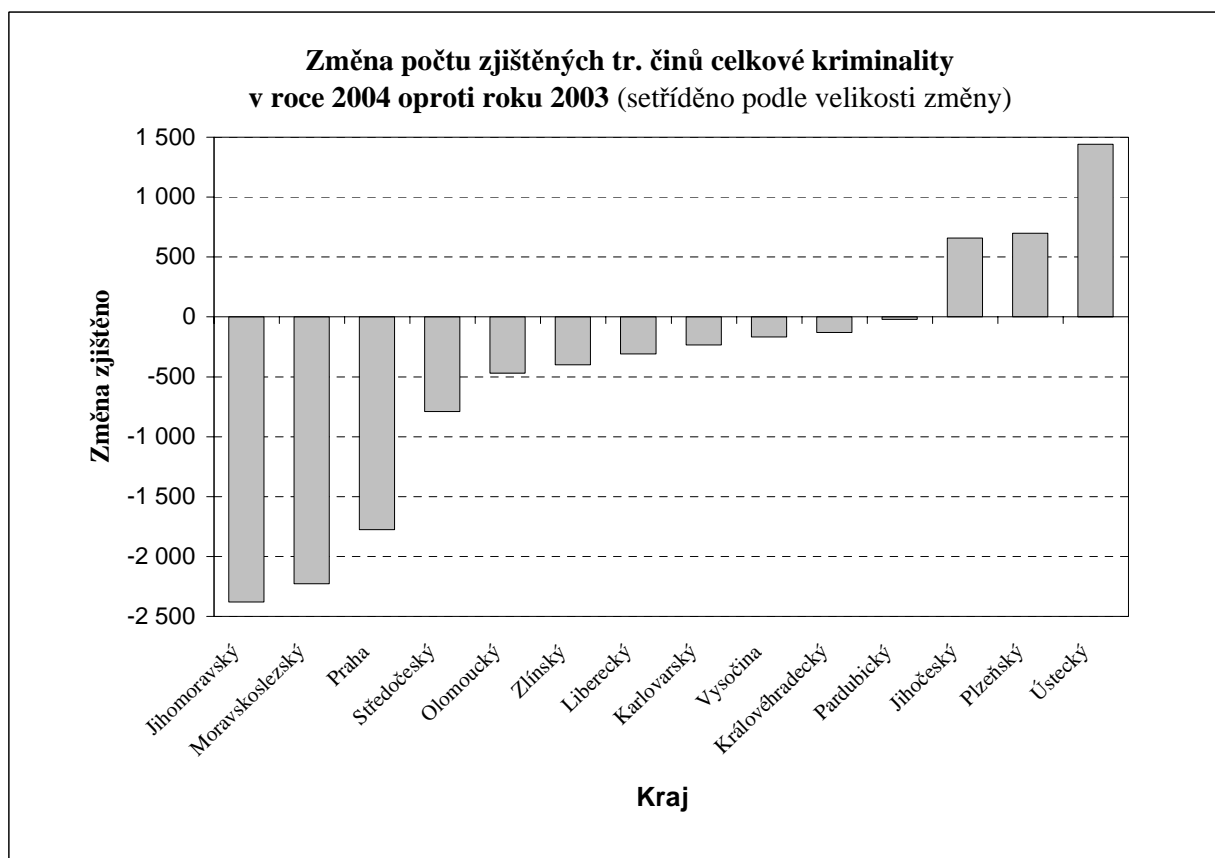
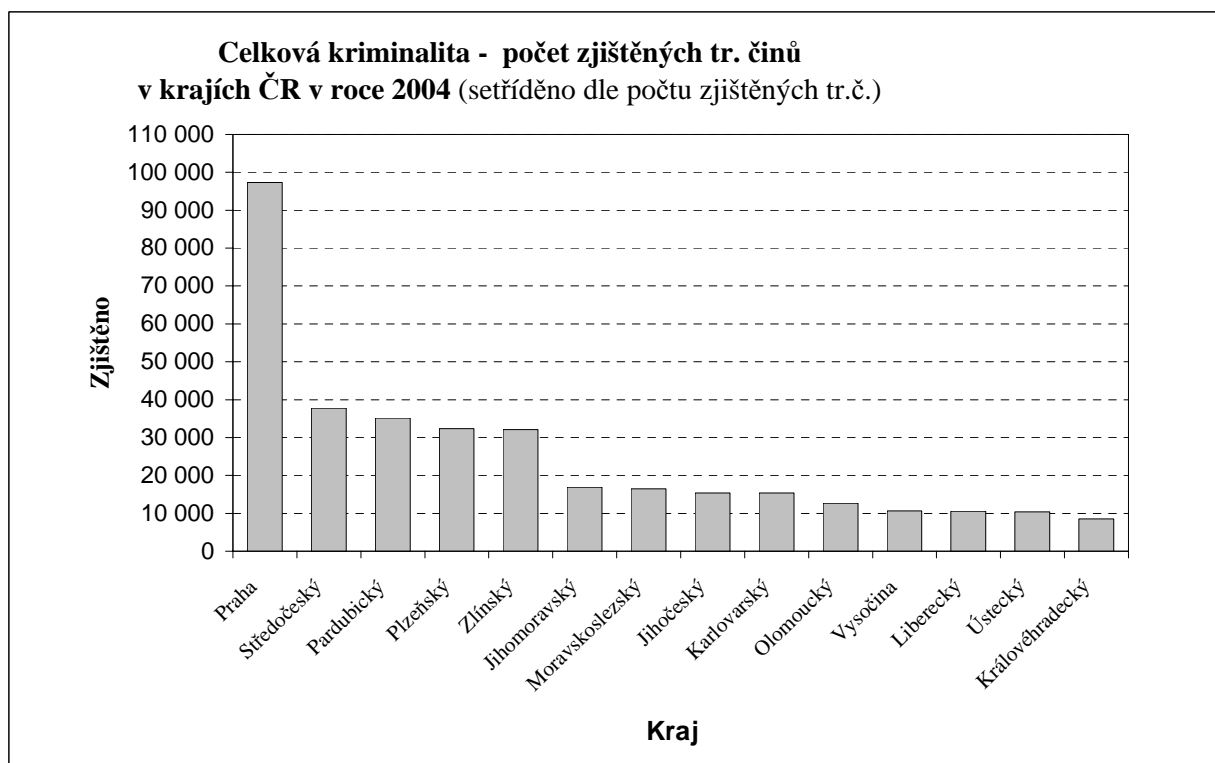
Zdroj: KPP PČR

Celková kriminalita v krajích (VÚSC*) České republiky v letech 2003a 2004 a meziroční změna vývoje										
kraj	2003				2004				změna	
	zjištěné TČ	objas. TČ	zjištěno/ 10 tis. obyv.	objas. v %	zjištěné TČ	objas. TČ	zjištěno/ 10 tis. obyv.	objas. v %	zjištěné TČ	tj.%
Praha	99 119	21 949	853	22,1	97 343	19 050	835	19,6	-1 776	-1,8
Středočeský	38 567	11 313	342	29,3	37 776	11 615	333	30,7	-791	-2,1
Jihočeský	15 837	7 652	253	48,3	16 494	7 915	264	48,0	657	4,15
Plzeňský	16 236	6 931	296	42,7	16 935	7 194	308	42,5	699	4,31
Karlovarský	10 609	5 977	349	56,3	10 374	5 611	341	54,1	-235	-2,2
Ústecký	30 934	16 121	377	52,1	32 375	17 143	394	53,0	1 441	4,66
Liberecký	15 667	6 901	367	44,0	15 357	7 620	359	49,6	-310	-2
Královéhradecký	12 822	6 267	234	48,9	12 692	6 344	232	50,0	-130	-1
Pardubický	10 540	4 654	208	44,2	10 519	4 724	208	44,9	-21	-0,2
Vysočina	8 693	3 982	168	45,8	8 526	3 951	165	46,3	-167	-1,9
Jihomoravský	34 463	13 142	307	38,1	32 084	12 675	286	39,5	-2 379	-6,9
Olomoucký	15 822	7 694	248	48,6	15 352	7 795	241	50,8	-470	-3
Moravskoslezský	37 391	17 596	296	47,1	35 163	17 454	279	49,6	-2 228	-6
Zlínský	11 040	5 402	186	48,9	10 639	5 353	180	50,3	-401	-3,6
ČR	357 740	135 581	351	37,9	351 629	134 444	344	38,2	-6111	-1,7

Vysvětlivka: * dle zákona č. 347/1997 o vytvoření vyšších územních samosprávných celků a zák. 176/2001.

**Podíly jednotlivých krajů
na zjištěné celkové kriminalitě v ČR v roce 2004**

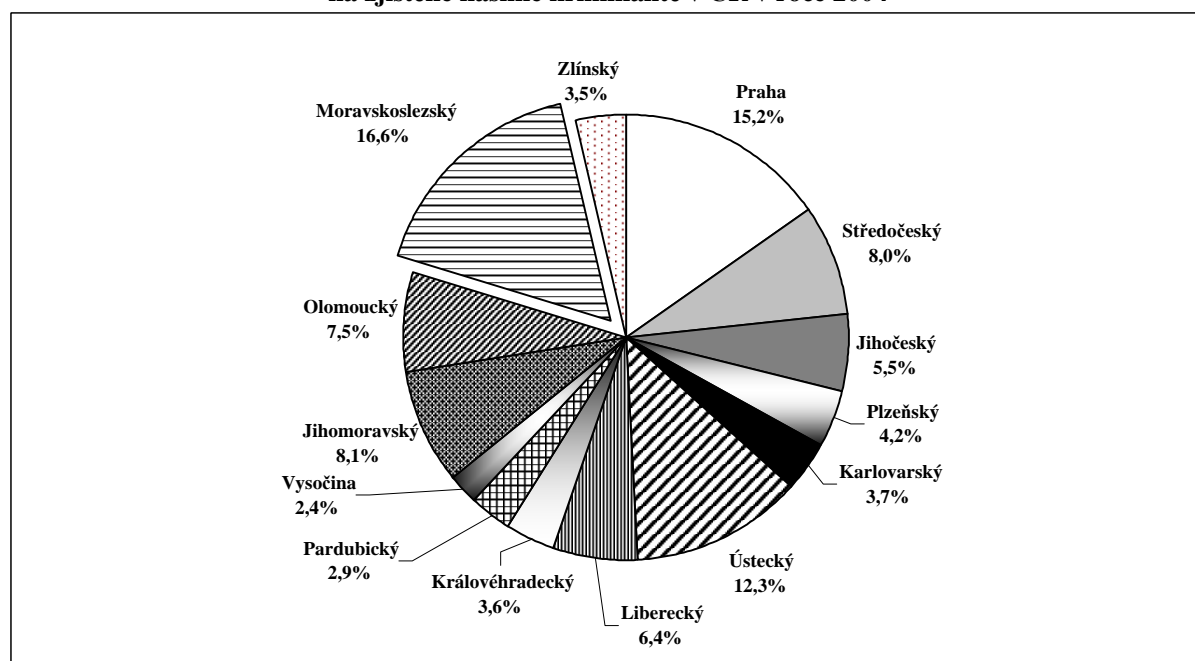

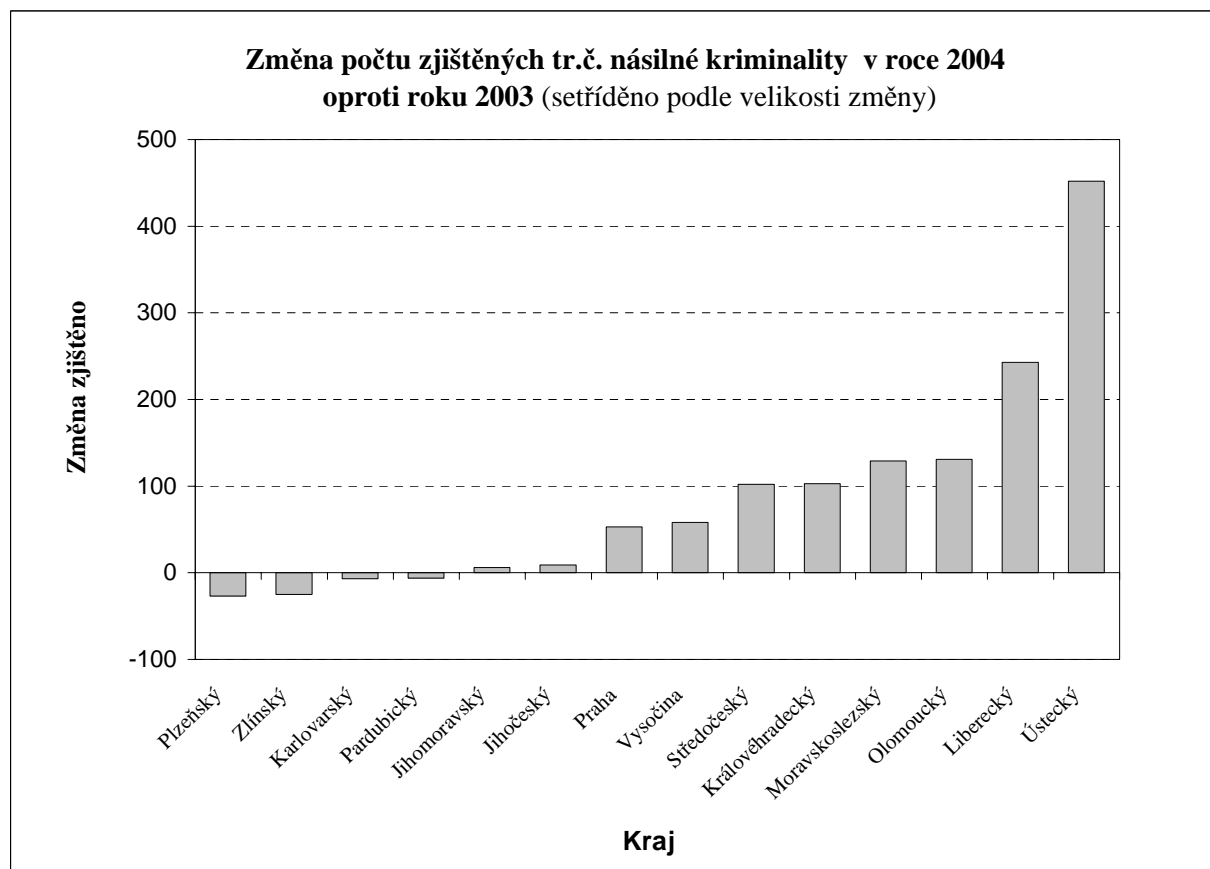
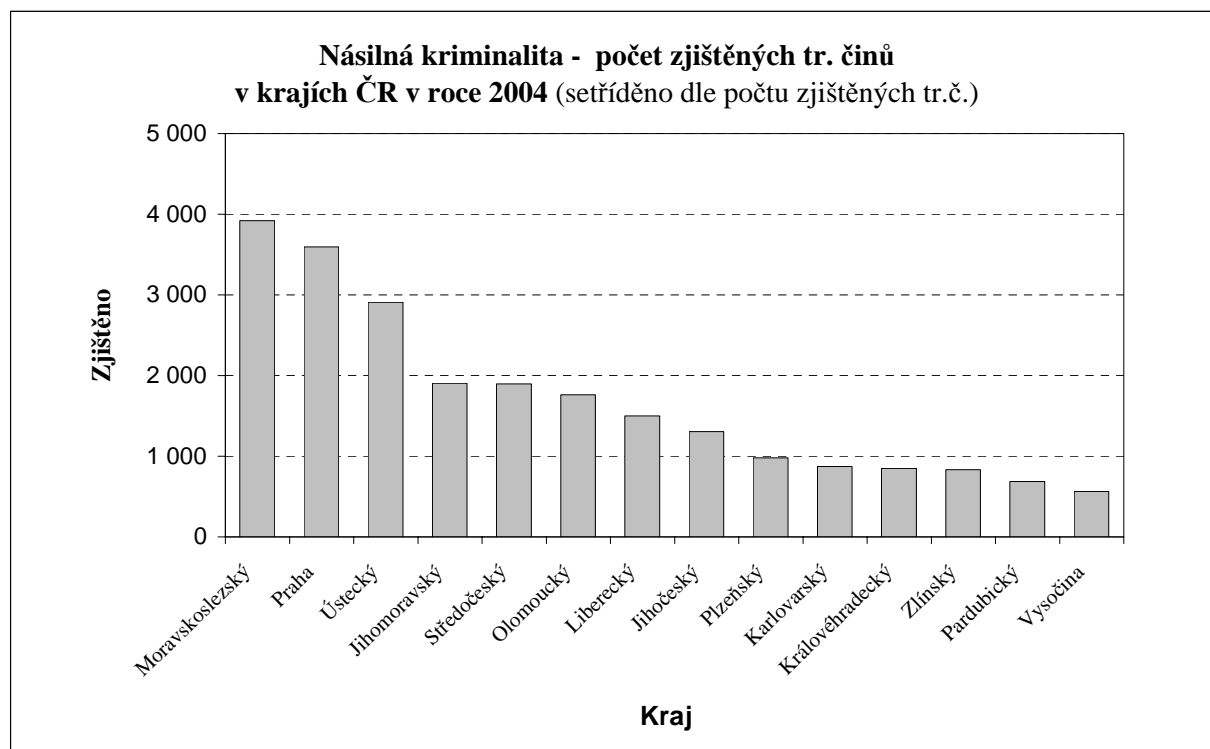
Násilná kriminalita v krajích (VÚSC*) České republiky v letech 2003 a 2004 a meziroční změna vývoje										
kraj	2003				2004				změna	
	zjištěné TČ	objas. TČ	zjištěno/ 10 tis. obyv.	objas. v %	zjištěné TČ	objas. TČ	zjištěno/ 10 tis. obyv.	objas. v %	zjištěné TČ	tj. %
Praha	3 541	1 807	30	51,0	3 594	1 734	31	48,2	53	1,5
Středočeský	1 796	1 193	16	66,4	1 898	1 261	17	66,4	102	5,7
Jihočeský	1 298	1 124	21	86,6	1 307	1 069	21	81,8	9	0,7
Plzeňský	1 009	778	18	77,1	982	768	18	78,2	-27	-2,7
Karlovarský	879	732	29	83,3	872	703	29	80,6	-7	-0,8
Ústecký	2 457	1 902	30	77,4	2 909	2 300	35	79,1	452	18,4
Liberecký	1 257	977	29	77,7	1 500	1 271	35	84,7	243	19,3
Královéhradecký	746	579	14	77,6	849	704	16	82,9	103	13,8
Pardubický	692	562	14	81,2	686	546	14	79,6	-6	-0,9
Vysočina	505	401	10	79,4	563	466	11	82,8	58	11,5
Jihomoravský	1 898	1 424	17	75,0	1 904	1 422	17	74,7	6	0,3
Olomoucký	1 632	1 341	26	82,2	1 763	1 436	28	81,5	131	8,0
Moravskoslezský	3 791	2 930	30	77,3	3 920	3 019	31	77,0	129	3,4
Zlínský	857	646	14	75,4	832	665	14	79,9	-25	-2,9
ČR	22 358	16 396	22	73,3	23 579	17 364	23	73,6	1221	5,5

Vysvětlivka: * dle zákona č. 347/1997 o vytvoření vyšších územních samosprávných celků a zák. 176/2001

Přepočet nápadu kriminality na 10 tis. obyvatel je prováděn v relaci k počtu obyvatel ke dni 1.1.2001.

Podíly jednotlivých krajů na zjištěné násilné kriminalitě v ČR v roce 2004

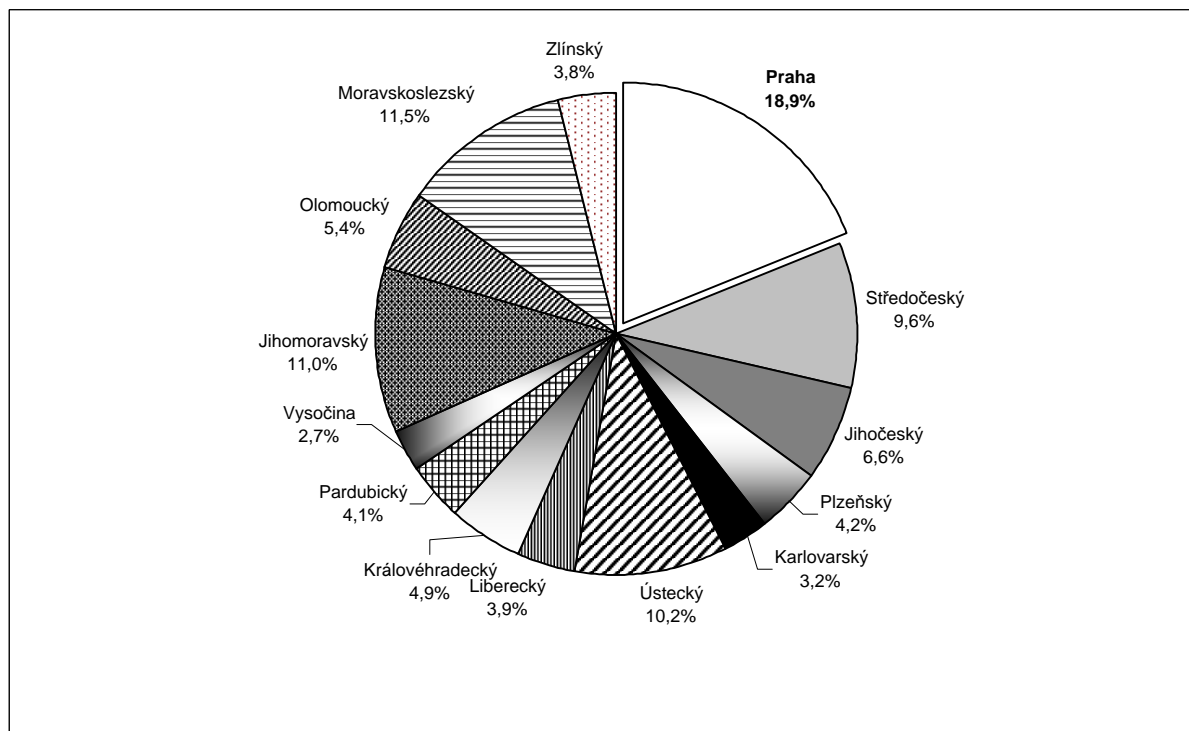

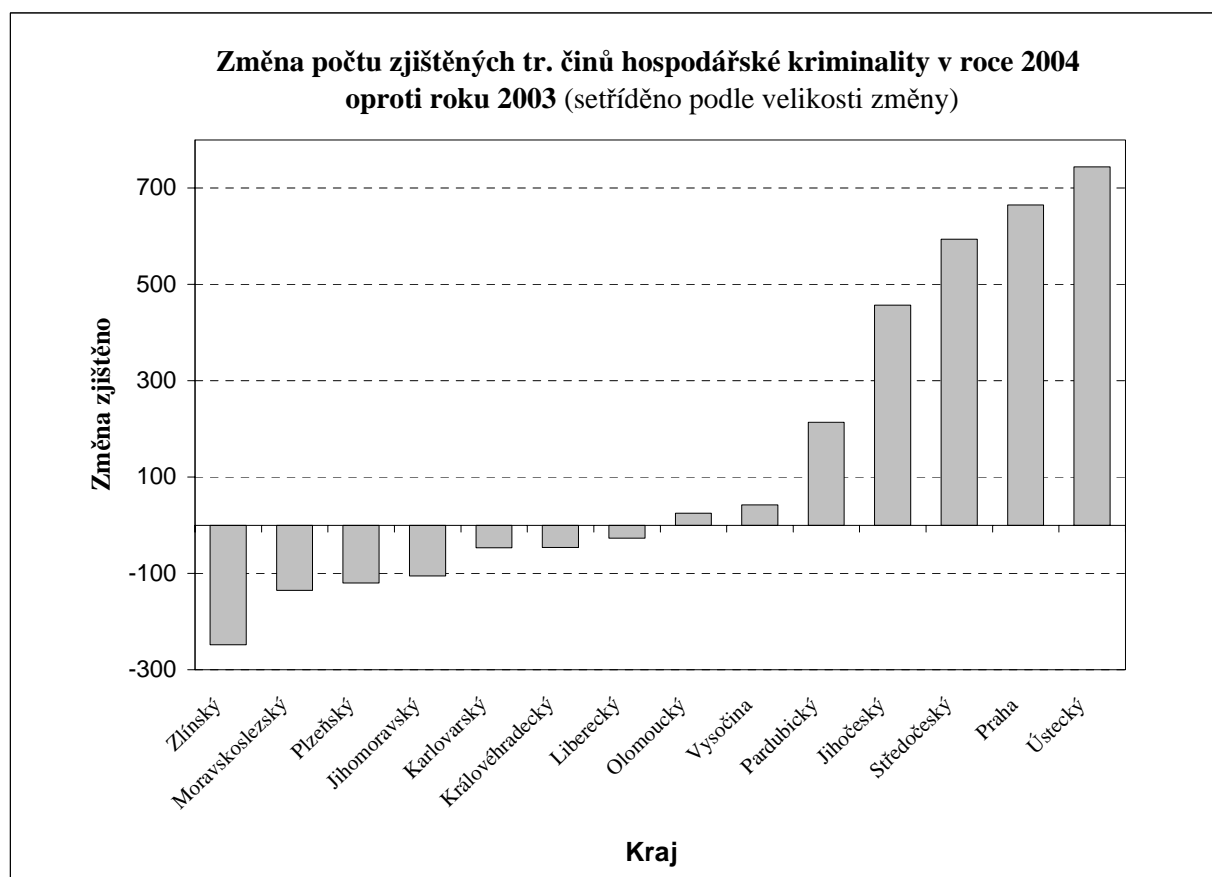
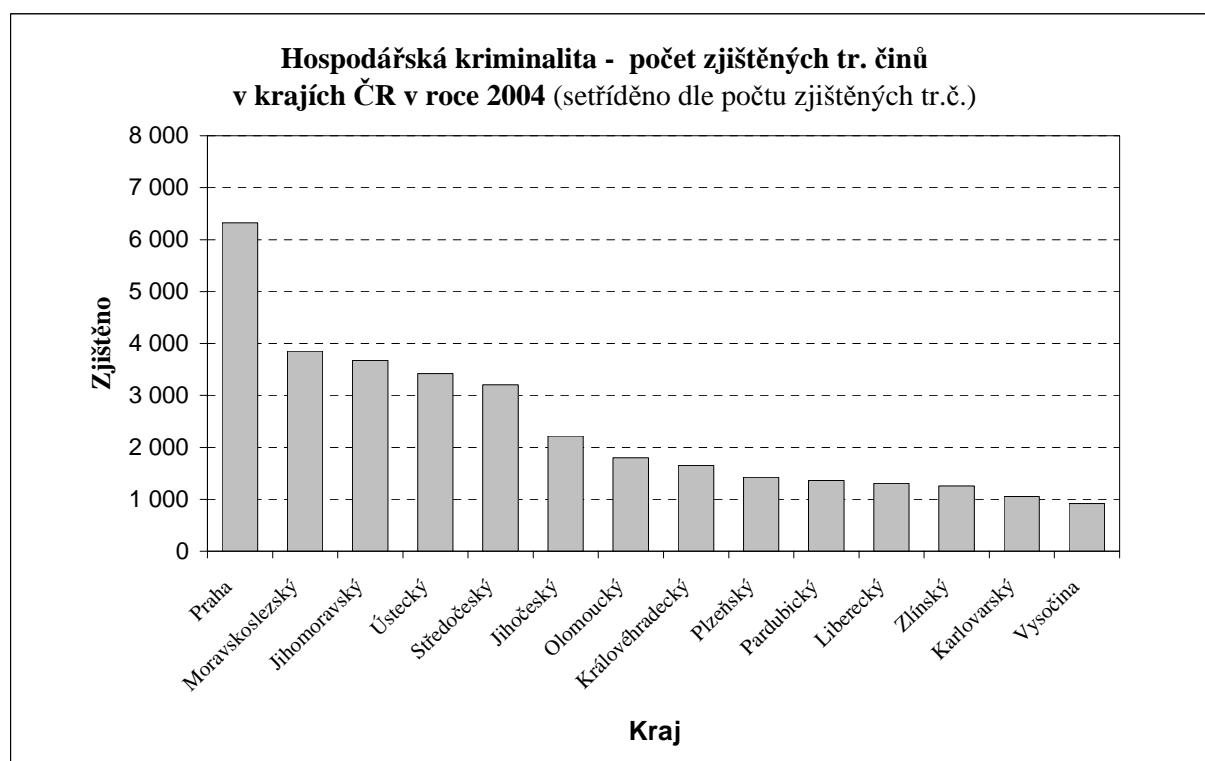

Hospodářská kriminalita v krajích (VÚSC*) České republiky v letech 2003 a 2004 a meziroční změna vývoje										
kraj	2003				2004				změna	
	zjištěné TČ	objas. TČ	zjištěno/ 10 tis. obyvv.	objas. v %	zjištěné TČ	objas. TČ	zjištěno/ 10 tis. obyvv.	objas. v %	zjištěné TČ	tj.%
Praha	5 661	4 339	49	76,6	6 326	4 457	54	70,5	665	11,7
Středočeský	2 609	1 870	23	71,7	3 203	2 217	28	69,2	594	22,8
Jihočeský	1 762	1 381	28	78,4	2 219	1 745	35	78,6	457	25,9
Plzeňský	1 541	1 147	28	74,4	1 421	1 213	26	85,4	-120	-7,8
Karlovarský	1 104	902	36	81,7	1 057	894	35	84,6	-47	-4,3
Ústecký	2 674	2 152	33	80,5	3 418	2 794	42	81,7	744	27,8
Liberecký	1 333	996	31	74,7	1 306	1 014	31	77,6	-27	-2,0
Královéhradecký	1 698	1 238	31	72,9	1 652	1 208	30	73,1	-46	-2,7
Pardubický	1 147	663	23	57,8	1 361	882	27	64,8	214	18,7
Vysočina	877	665	17	75,8	919	668	18	72,7	42	4,8
Jihomoravský	3 778	2 656	34	70,3	3 673	2 465	33	67,1	-105	-2,8
Olomoucký	1 777	1 262	28	71,0	1 802	1 247	28	69,2	25	1,4
Moravskoslezský	3 984	2 423	32	60,8	3 849	2 293	31	59,6	-135	-3,4
Zlínský	1 506	1 109	25	73,6	1 258	898	21	71,4	-248	-16,5
ČR	31 451	22 803	31	72,5	33 464	23 995	33	71,7	2 013	6,4

Vysvětlivka: * dle zákona č. 347/1997 o vytvoření vyšších územních samosprávných celků a zák. 176/2001

**Podíly jednotlivých krajů
zjištěné hospodářské kriminalitě v ČR v roce 2004**

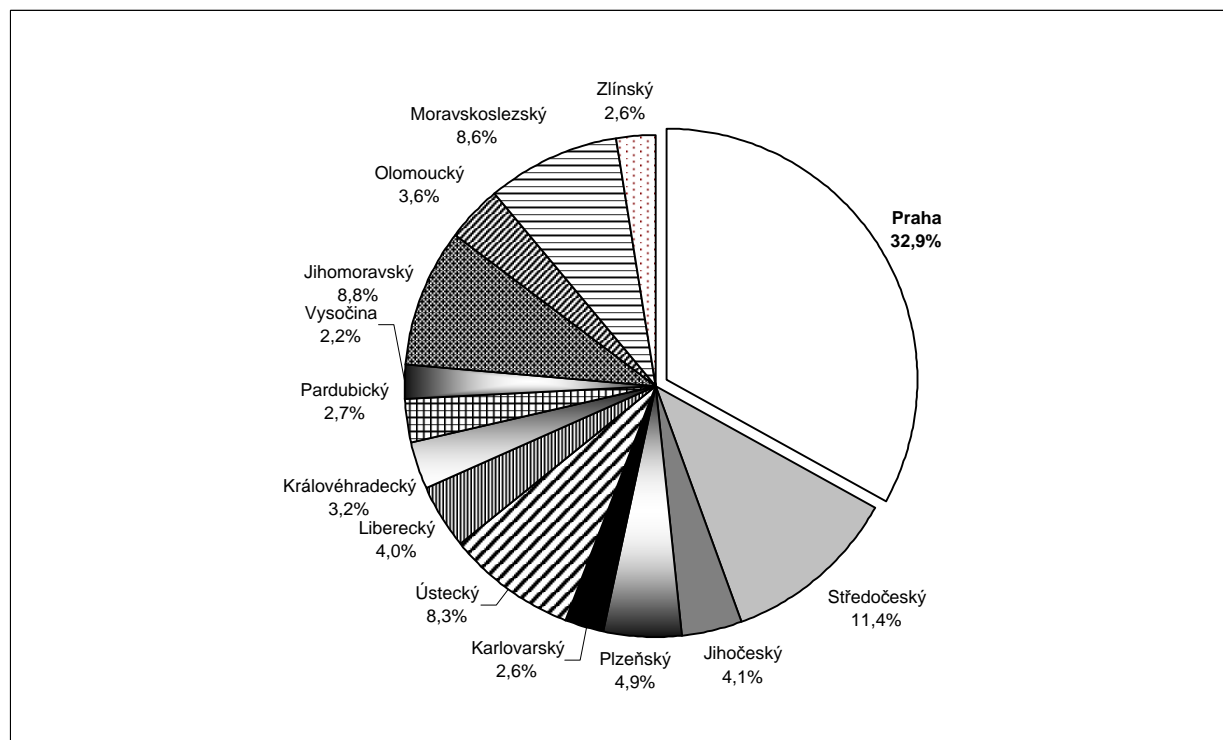

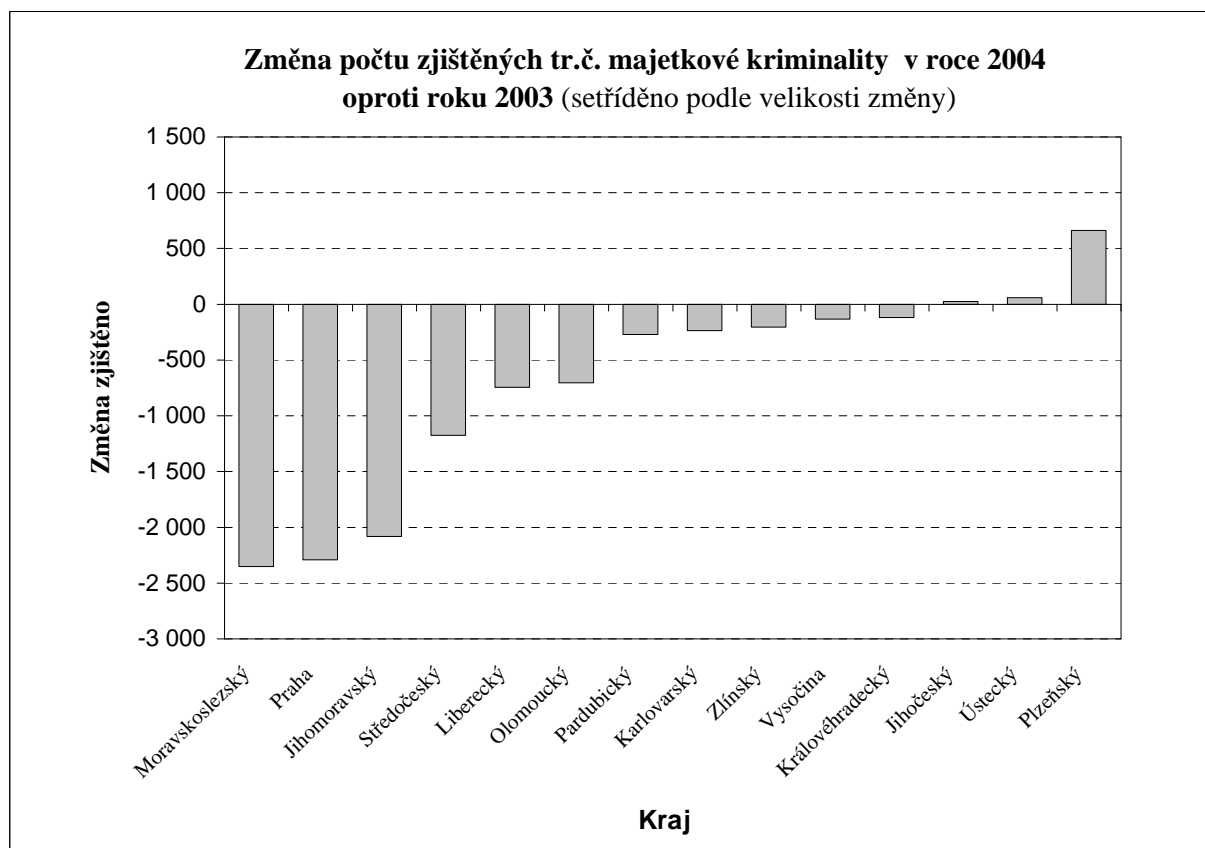
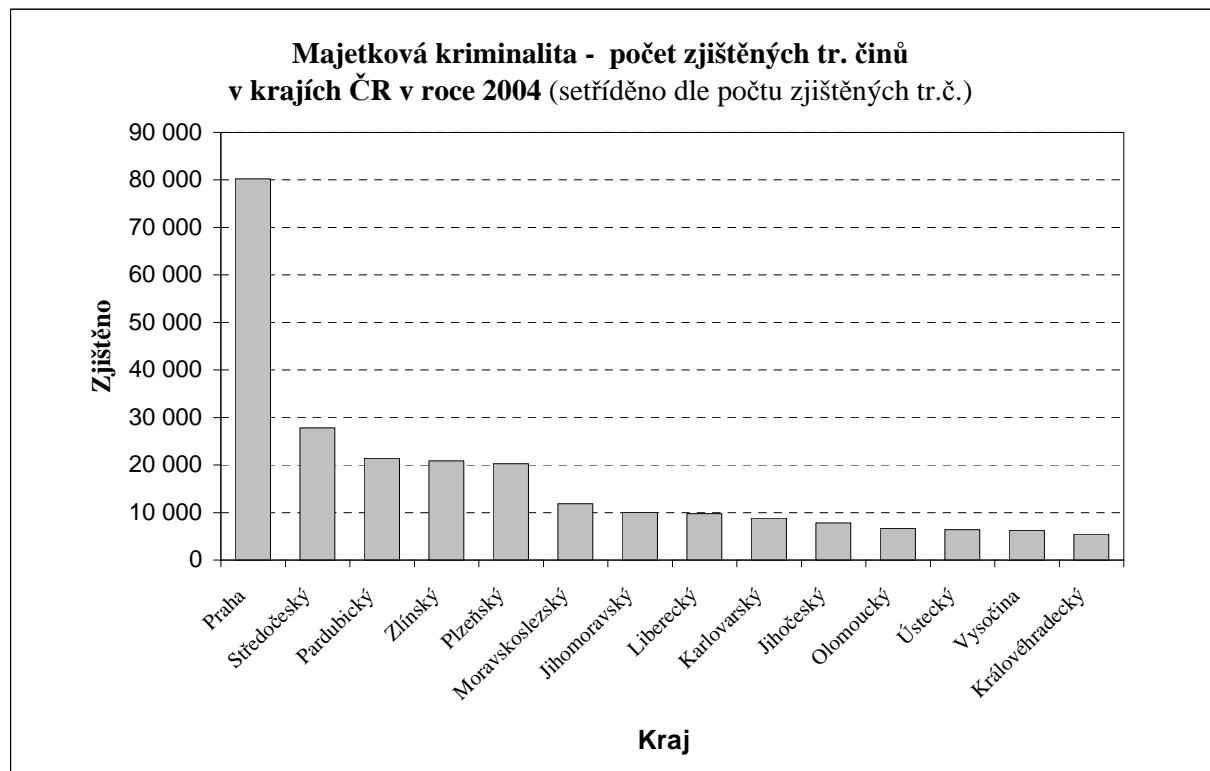

Majetková kriminalita v krajích (ÚSC*) České republiky v letech 2003 a 2004 a meziroční změna vývoje										
kraj	2003				2004				změna	
	zjištěné TČ	objas. TČ	zjištěno/ 10 tis. obyv.	objas. v %	zjištěné TČ	objas. TČ	zjištěno/ 10 tis. obyv.	objas. v %	zjištěné TČ	tj. %
Praha	82 548	9 494	710	11,5	80 257	6 679	689	8,3	-2 291	-2,8
Středočeský	29 024	3 706	257	12,8	27 850	3 786	245	13,6	-1 174	-4,0
Jihočeský	9 990	2 652	160	26,5	10 015	2 503	160	25,0	25	0,3
Plzeňský	11 196	2 723	204	24,3	11 858	2 724	216	23,0	662	5,9
Karlovarský	6 657	2 463	219	37,0	6 422	2 092	211	32,6	-235	-3,5
Ústecký	20 235	6 932	247	34,3	20 293	6 775	247	33,4	58	0,3
Liberecký	10 525	2 674	246	25,4	9 781	2 770	229	28,3	-744	-7,1
Královéhradecký	7 964	2 273	145	28,5	7 846	2 289	143	29,2	-118	-1,5
Pardubický	6 942	1 834	137	26,4	6 672	1 640	132	24,6	-270	-3,9
Vysočina	5 603	1 456	108	26,0	5 469	1 444	106	26,4	-134	-2,4
Jihomoravský	23 474	4 570	209	19,5	21 392	4 509	191	21,1	-2 082	-8,9
Olomoucký	9 513	2 531	149	26,6	8 808	2 535	138	28,8	-705	-7,4
Moravskoslezský	23 243	6 545	184	28,2	20 891	6 424	166	30,8	-2 352	-10,1
Zlínský	6 458	1 675	109	25,9	6 254	1 768	106	28,3	-204	-3,2
ČR	253 372	51 528	248	20,3	243 808	47 938	239	19,7	-9 564	-3,8

Vysvětlivka: * dle zákona č. 347/1997 o vytvoření vyšších územních samosprávných celků a zák. 176/2001

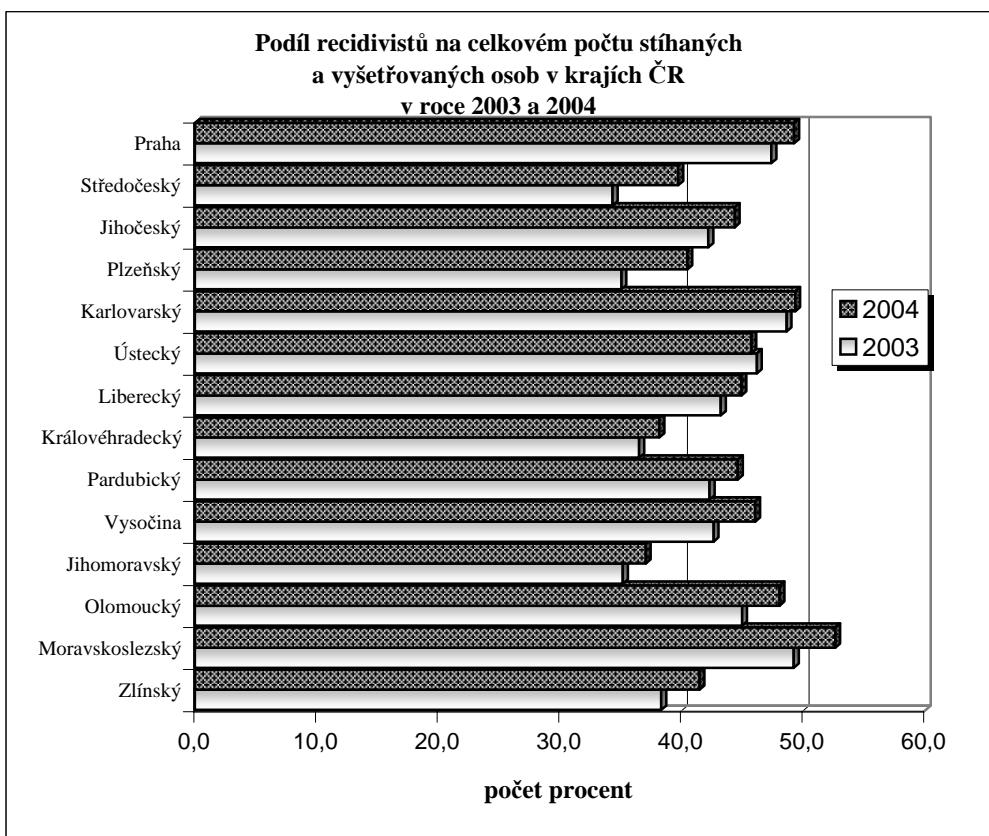
Podíly jednotlivých krajů (VÚSC) na zjištěné majetkové kriminalitě v ČR v roce 2004

Podíly (v %) vybraných skupin pachatelů na celkovém počtu stíhaných a vyšetřovaných osob v jednotlivých krajích ČR v letech 2003 a 2004						
kraj	2003			2004		
	recidivisté	děti	mladiství	recidivisté	děti	mladiství
Praha	47,4	2,0	3,8	49,3	1,3	2,7
Středočeský	34,3	3,1	5,5	39,7	2,4	3,9
Jihočeský	42,2	4,6	5,8	44,4	3,4	4,2
Plzeňský	35,1	4,2	5,8	40,5	2,9	5,0
Karlovarský	48,6	3,7	6,2	49,4	2,8	5,9
Ústecký	46,2	5,1	6,7	45,7	3,3	4,8
Liberecký	43,2	5,7	6,7	44,9	4,4	6,6
Královéhradecký	36,5	4,1	5,7	38,2	3,6	5,6
Pardubický	42,3	3,8	4,9	44,6	3,1	5,6
Vysočina	42,6	5,3	6,8	46,1	3,2	6,3
Jihomoravský	35,2	4,1	6,9	37,1	3,0	5,1
Olomoucký	45,0	5,2	6,7	48,1	2,9	5,2
Moravskoslezský	49,2	5,7	8,3	52,6	4,4	7,1
Zlínský	38,3	2,7	5,9	41,5	2,2	5,1
ČR	42,7	4,2	6,2	45,2	3,1	5,1

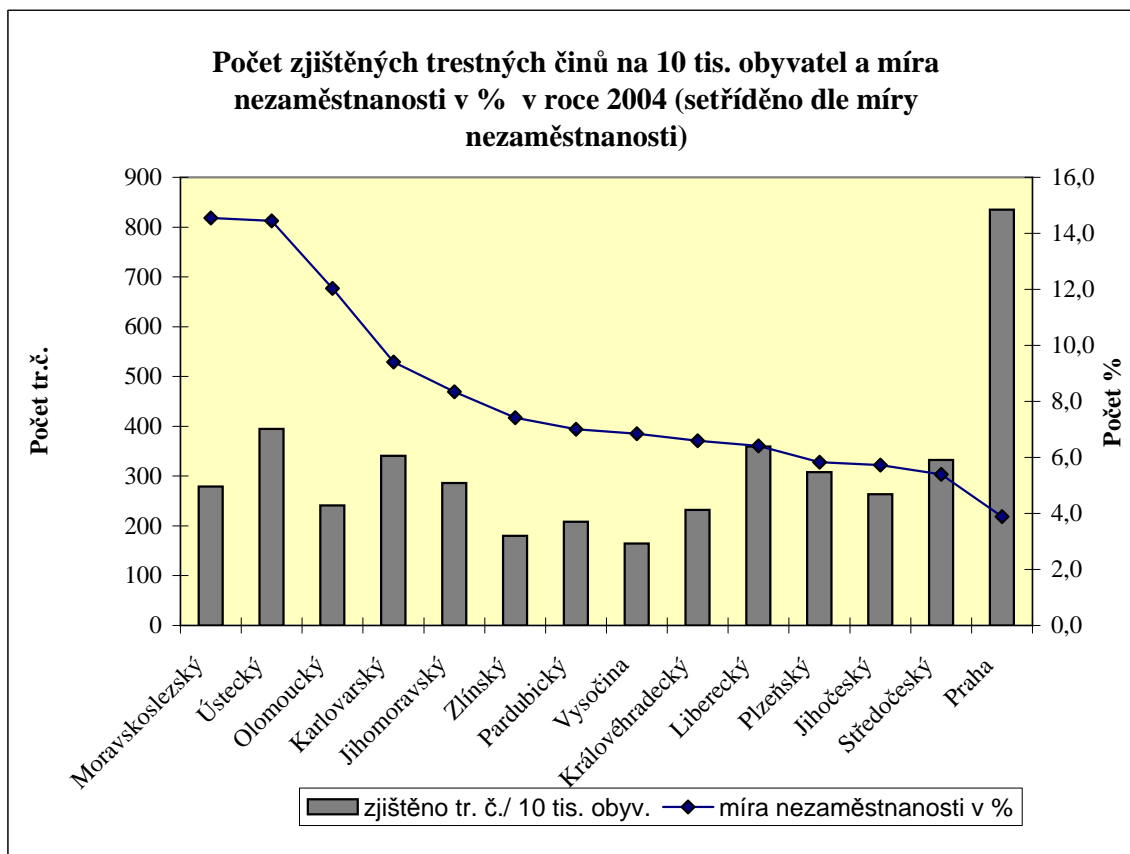
Vysvětlivka: * dle zákona č. 347/1997 o vytvoření vyšších územních samosprávných celků a zák. 176/2001.

Celková kriminalita v krajích (ÚSC) České republiky v roce 2004 a míra nezaměstnanosti v %			
kraj	2004		míra nezaměstnanosti v % (*)
	zjištěné TČ	zjištěno/ 10 000 obyv.	
Praha	97 343	835	3,9
Středočeský	37 776	333	5,4
Jihočeský	16 494	264	5,7
Plzeňský	16 935	308	5,8
Karlovarský	10 374	341	9,4
Ústecký	32 375	394	14,4
Liberecký	15 357	359	6,4
Královéhradecký	12 692	232	6,6
Pardubický	10 519	208	7,0
Vysočina	8 526	165	6,8
Jihomoravský	32 084	286	8,3
Olomoucký	15 352	241	12,0
Moravskoslezský	35 163	279	14,5
Zlínský	10 639	180	7,4
ČR	351 629	344	8,3

* Vysvětlivka:

Jedná se o průměrnou nezaměstnanost za 1. až 4. čtvrtletí roku 2004

Hlavní město Praha - vývoj kriminality v roce 2003 a 2004

Druh kriminality	2003	2004	změna v % +/-
Vraždy	45	48	6,7
Loupeže	1 774	1 825	2,9
Loupeže na finančních institucích	11	90	718,2
Úmyslné ublížení na zdraví	656	648	-1,2
Nebezpečné vyhrožování	222	181	-18,5
Vydírání	281	219	-22,1
Násilná kriminalita celkem	3 541	3 594	1,5
Objasněné trestné činy	1 807	1 734	-4,0
Tj. v %	51,03	48,25	-
Znásilnění	113	120	6,2
Kuplířství	36	20	-44,4
Mravnostní kriminalita celkem	268	301	12,3
Objasněné trestné činy	196	209	6,6
Tj. v %	73,13	69,44	-
<i>Krádeže vloupáním:</i>			
do obchodů	734	635	-13,5
do bytů (v činžovních domech)	2 767	2 767	0,0
do rekreačních objektů	380	324	-14,7
do rodinných domků	735	796	8,3
Krádeže vloupáním celkem	11 959	12 154	1,6
Objasněné trestné činy	1 001	949	-5,2
Tj. v %	8,37	7,81	-
<i>Krádeže prosté:</i>			
kapesní	7 053	7 317	3,7
motorových vozidel dvoustopých	10 349	9 657	-6,7
věcí z automobilů	28 580	26 585	-7,0
jízdních kol	710	630	-11,3
Krádeže prosté celkem	64 367	63 028	-2,1
Objasněné trestné činy	5 513	4 246	-23,0
Tj. v %	8,6	6,7	-
Podvody	2 757	1 384	-49,8
Majetková kriminalita celkem	82 548	80 257	-2,8
Objasněné trestné činy	9 494	6 679	-29,7
Tj. v %	11,5	8,3	-
<i>Ostatní kriminalita:</i>			
Výtržnictví	420	477	13,6
Nedov. výr. a d. psychotrop. látek a jedů	1 149	702	-38,9
Šíření toxikomanie	22	8	-63,6
Maření výkonu úředního rozhodnutí	1 379	1 707	23,8
Kráčení daně	237	167	-29,5
Zpronevěra	653	760	16,4
Podvody	951	1 169	22,9
Porušování práv k ochrané známce	37	216	483,8
Porušování autorského práva	115	101	-12,2
Pojistný podvod	205	179	-12,7
Úvěrový podvod	474	525	10,8
Hospodářská kriminalita	5 661	6 326	11,7
Objasněné trestné činy	4 339	4 457	2,7
Tj. v %	76,6	70,5	-
Škody zjištěné (v tis. Kč)	15 244 098	22 800 461	49,6
Zjištěné trestné činy celkem	99 119	97 343	-1,8
Objasněné trestné činy	21 949	19 050	-13,2
Tj. v %	22,1	19,6	-
Škody zjištěné celkem (v tis. Kč)	20 747 311	27 830 624	34,1
Zajištěné škody (v tis. Kč)	1 176 451	1 832 687	55,8

Středočeský kraj - vývoj kriminality v roce 2003 a 2004

Druh kriminality	2003	2004	změna v % +/-
Vraždy	33	32	-3,0
Loupeže	496	635	28,0
Loupeže na finančních institucích	4	4	0,0
Úmyslné ublížení na zdraví	460	453	-1,5
Nebezpečné vyhrožování	178	182	2,2
Vydírání	156	143	-8,3
Násilná kriminalita celkem	1 796	1 898	5,7
Objasněné trestné činy	1 193	1 261	5,7
Tj. v %	66,43	66,44	-
Znásilnění	63	63	0,0
Kuplířství	3	3	0,0
Mravnostní kriminalita celkem	168	161	-4,2
Objasněné trestné činy	133	129	-3,0
Tj. v %	79,17	80,12	-
<i>Krádeže vloupáním:</i>			
do obchodů	689	563	-18,3
do bytů (v činžovních domech)	513	463	-9,7
do rekreačních objektů	2 646	2 202	-16,8
do rodinných domků	1 187	1 290	8,7
Krádeže vloupáním celkem	11 748	10 777	-8,3
Objasněné trestné činy	1 468	1 433	-2,4
Tj. v %	12,50	13,30	-
<i>Krádeže prosté:</i>			
kapesní	567	437	-22,9
motorových vozidel dvoustopých	2 563	2 590	1,1
věcí z automobilů	5 994	5 956	-0,6
jízdních kol	453	415	-8,4
Krádeže prosté celkem	15 060	14 861	-1,3
Objasněné trestné činy	1 564	1 705	9,0
Tj. v %	10,4	11,5	-
Podvody	364	405	11,3
Majetková kriminalita celkem	29 024	27 850	-4,0
Objasněné trestné činy	3 706	3 786	2,2
Tj. v %	12,8	13,6	-
<i>Ostatní kriminalita:</i>			
Výtržnictví	287	329	14,6
Nedov. výr. a d. psychotrop. látek a jedů	384	239	-37,8
Šíření toxikomanie	7	10	42,9
Maření výkonu úředního rozhodnutí	875	1 006	15,0
Krácení daně	60	59	-1,7
Zpronevěra	423	512	21,0
Podvody	564	572	1,4
Porušování práv k ochraně známce	20	14	-30,0
Porušování autorského práva	61	72	18,0
Pojistný podvod	36	52	44,4
Úvěrový podvod	233	399	71,2
Hospodářská kriminalita	2 609	3 203	22,8
Objasněné trestné činy	1 870	2 217	18,6
Tj. v %	71,7	69,2	-
Škody zjištěné (v tis. Kč)	645 791	654 800	1,4
Zjištěné trestné činy celkem	38 567	37 776	-2,1
Objasněné trestné činy	11 313	11 615	2,7
Tj. v %	29,3	30,7	-
Škody zjištěné celkem (v tis. Kč)	2 385 727	2 404 698	0,8
Zajištěné škody (v tis. Kč)	49 219	63 882	29,8

Jihočeský kraj - vývoj kriminality v roce 2003 a 2004

Druh kriminality	2003	2004	změna v % +/-
Vraždy	18	13	-27,8
Loupeže	141	198	40,4
Loupeže na finančních institucích	2	15	650,0
Úmyslné ublížení na zdraví	427	398	-6,8
Nebezpečné vyhrožování	268	266	-0,7
Vydírání	131	113	-13,7
Násilná kriminalita celkem	1 298	1 307	0,7
Objasněné trestné činy	1 124	1 069	-4,9
Tj. v %	86,59	81,79	-
Znásilnění	36	43	19,4
Kuplířství	8	4	-50,0
Mravnostní kriminalita celkem	95	96	1,1
Objasněné trestné činy	86	83	-3,5
Tj. v %	90,53	86,46	-
<i>Krádeže vloupáním:</i>			
do obchodů	302	279	-7,6
do bytů (v činžovních domech)	156	154	-1,3
do rekreačních objektů	631	588	-6,8
do rodinných domků	210	230	9,5
Krádeže vloupáním celkem	3 303	3 339	1,1
Objasněné trestné činy	890	857	-3,7
Tj. v %	26,95	25,67	-
<i>Krádeže prosté:</i>			
kapesní	302	370	22,5
motorových vozidel dvoustopých	669	665	-0,6
věcí z automobilů	1 428	1 337	-6,4
jízdních kol	437	490	12,1
Krádeže prosté celkem	5 961	5 955	-0,1
Objasněné trestné činy	1 421	1 344	-5,4
Tj. v %	23,8	22,6	-
Podvody	228	225	-1,3
Majetková kriminalita celkem	9 990	10 015	0,3
Objasněné trestné činy	2 652	2 503	-5,6
Tj. v %	26,5	25,0	-
<i>Ostatní kriminalita:</i>			
Výtržnictví	161	172	6,8
Nedov. výr. a d. psychotrop. látek a jedů	149	162	8,7
Šíření toxikomanie	7	3	-57,1
Maření výkonu úředního rozhodnutí	520	580	11,5
Kráčení daně	30	8	-73,3
Zpronevěra	271	242	-10,7
Podvody	426	477	12,0
Porušování práv k ochraně známce	9	9	0,0
Porušování autorského práva	16	18	12,5
Pojistný podvod	50	71	42,0
Úvěrový podvod	180	532	195,6
Hospodářská kriminalita	1 762	2 219	25,9
Objasněné trestné činy	1 381	1 745	26,4
Tj. v %	78,4	78,6	-
Škody zjištěné (v tis. Kč)	326 425	302 855	-7,2
Zjištěné trestné činy celkem	15 837	16 494	4,1
Objasněné trestné činy	7 652	7 915	3,4
Tj. v %	48,3	48,0	-
Škody zjištěné celkem (v tis. Kč)	785 107	711 083	-9,4
Zajištěné škody (v tis. Kč)	12 892	10 567	-18,0

Plzeňský kraj - vývoj kriminality v roce 2003 a 2004

Druh kriminality	2003	2004	změna v % +/-
Vraždy	16	16	0,0
Loupeže	228	253	11,0
Loupeže na finančních institucích	3	11	266,7
Úmyslné ublížení na zdraví	263	248	-5,7
Nebezpečné vyhrožování	98	82	-16,3
Vydírání	98	99	1,0
Násilná kriminalita celkem	1 009	982	-2,7
Objasněné trestné činy	778	768	-1,3
Tj. v %	77,11	78,21	-
Znásilnění	20	40	100,0
Kuplířství	7	5	-28,6
Mravnostní kriminalita celkem	101	122	20,8
Objasněné trestné činy	91	108	18,7
Tj. v %	90,10	88,52	-
<i>Krádeže vloupáním:</i>			
do obchodů	328	431	31,4
do bytů (v činžovních domech)	229	259	13,1
do rekreačních objektů	791	699	-11,6
do rodinných domků	295	294	-0,3
Krádeže vloupáním celkem	3 661	3 786	3,4
Objasněné trestné činy	842	886	5,2
Tj. v %	23,00	23,40	-
<i>Krádeže prosté:</i>			
kapesní	707	809	14,4
motorových vozidel dvoustopých	962	1 097	14,0
věcí z automobilů	2 262	2 418	6,9
jízdních kol	463	531	14,7
Krádeže prosté celkem	6 910	7 406	7,2
Objasněné trestné činy	1 615	1 586	-1,8
Tj. v %	23,4	21,4	-
Podvody	158	168	6,3
Majetková kriminalita celkem	11 196	11 858	5,9
Objasněné trestné činy	2 723	2 724	0,0
Tj. v %	24,3	23,0	-
<i>Ostatní kriminalita:</i>			
Výtržnictví	137	128	-6,6
Nedov. výr. a d. psychotrop. látek a jedů	150	131	-12,7
Šíření toxikomanie	13	1	-92,3
Maření výkonu úředního rozhodnutí	539	757	40,4
Krácení daně	34	29	-14,7
Zpronevěra	167	165	-1,2
Podvody	245	291	18,8
Porušování práv k ochraně známce	24	30	25,0
Porušování autorského práva	15	18	20,0
Pojistný podvod	65	48	-26,2
Úvěrový podvod	170	178	4,7
Hospodářská kriminalita	1 541	1 421	-7,8
Objasněné trestné činy	1 147	1 213	5,8
Tj. v %	74,4	85,4	-
Škody zjištěné (v tis. Kč)	274 183	171 125	-37,6
Zjištěné trestné činy celkem	16 236	16 935	4,3
Objasněné trestné činy	6 931	7 194	3,8
Tj. v %	42,7	42,5	-
Škody zjištěné celkem (v tis. Kč)	610 239	556 762	-8,8
Zajištěné škody (v tis. Kč)	1 151	1 940	68,5

Karlovarský kraj - vývoj kriminality v roce 2003 a 2004

Druh kriminality	2003	2004	změna v % +/-
Vraždy	12	7	-41,7
Loupeže	217	199	-8,3
Loupeže na finančních institucích	2	1	-50,0
Úmyslné ublížení na zdraví	202	214	5,9
Nebezpečné vyhrožování	114	101	-11,4
Vydírání	84	69	-17,9
Násilná kriminalita celkem	879	872	-0,8
Objasněné trestné činy	732	703	-4,0
Tj. v %	83,28	80,62	-
Znásilnění	35	31	-11,4
Kuplířství	14	5	-64,3
Mravnostní kriminalita celkem	97	76	-21,6
Objasněné trestné činy	90	67	-25,6
Tj. v %	92,78	88,16	-
<i>Krádeže vloupáním:</i>			
do obchodů	146	156	6,8
do bytů (v činžovních domech)	142	112	-21,1
do rekreačních objektů	405	311	-23,2
do rodinných domků	154	110	-28,6
Krádeže vloupáním celkem	2 081	1 817	-12,7
Objasněné trestné činy	723	551	-23,8
Tj. v %	34,74	30,32	-
<i>Krádeže prosté:</i>			
kapesní	362	388	7,2
motorových vozidel dvoustopých	657	589	-10,4
věcí z automobilů	1 371	1 400	2,1
jízdních kol	188	201	6,9
Krádeže prosté celkem	4 162	4 198	0,9
Objasněné trestné činy	1 532	1 374	-10,3
Tj. v %	36,8	32,7	-
Podvody	78	98	25,6
Majetková kriminalita celkem	6 657	6 422	-3,5
Objasněné trestné činy	2 463	2 092	-15,1
Tj. v %	37,0	32,6	-
<i>Ostatní kriminalita:</i>			
Výtržnictví	166	172	3,6
Nedov. výr. a d. psychotrop. látek a jedů	99	96	-3,0
Šíření toxikomanie	2	3	50,0
Maření výkonu úředního rozhodnutí	533	576	8,1
Krácení daně	23	17	-26,1
Zpronevěra	109	119	9,2
Podvody	169	201	18,9
Porušování práv k ochraně známce	25	22	-12,0
Porušování autorského práva	28	24	-14,3
Pojistný podvod	17	22	29,4
Úvěrový podvod	245	235	-4,1
Hospodářská kriminalita	1 104	1 057	-4,3
Objasněné trestné činy	902	894	-0,9
Tj. v %	81,7	84,6	-
Škody zjištěné (v tis. Kč)	105 840	191 575	81,0
Zjištěné trestné činy celkem	10 609	10 374	-2,2
Objasněné trestné činy	5 977	5 611	-6,1
Tj. v %	56,3	54,1	-
Škody zjištěné celkem (v tis. Kč)	374 517	434 826	16,1
Zajištěné škody (v tis. Kč)	2 865	65 548	2187,9

Ústecký kraj - vývoj kriminality v roce 2003 a 2004

Druh kriminality	2003	2004	změna v % +/-
Vraždy	23	22	-4,3
Loupeže	662	720	8,8
Loupeže na finančních institucích	2	2	0,0
Úmyslné ublížení na zdraví	655	796	21,5
Nebezpečné vyhrožování	278	387	39,2
Vydírání	169	240	42,0
Násilná kriminalita celkem	2 457	2 909	18,4
Objasněné trestné činy	1 902	2 300	20,9
Tj. v %	77,41	79,06	-
Znásilnění	60	86	43,3
Kuplířství	8	16	100,0
Mravnostní kriminalita celkem	200	254	27,0
Objasněné trestné činy	179	201	12,3
Tj. v %	89,50	79,13	-
<i>Krádeže vloupáním:</i>			
do obchodů	423	472	11,6
do bytů (v činžovních domech)	789	552	-30,0
do rekreačních objektů	804	630	-21,6
do rodinných domků	506	407	-19,6
Krádeže vloupáním celkem	6 592	6 285	-4,7
Objasněné trestné činy	2 208	1 948	-11,8
Tj. v %	33,50	30,99	-
<i>Krádeže prosté:</i>			
kapesní	876	1 023	16,8
motorových vozidel dvoustopých	2 207	1 967	-10,9
věcí z automobilů	4 254	4 638	9,0
jízdních kol	783	552	-29,5
Krádeže prosté celkem	12 383	12 831	3,6
Objasněné trestné činy	4 216	4 308	2,2
Tj. v %	34,0	33,6	-
Podvody	386	333	-13,7
Majetková kriminalita celkem	20 235	20 293	0,3
Objasněné trestné činy	6 932	6 775	-2,3
Tj. v %	34,3	33,4	-
<i>Ostatní kriminalita:</i>			
Výtržnictví	316	339	7,3
Nedov. výr. a d. psychotrop. látek a jedů	268	320	19,4
Šíření toxikomanie	31	19	-38,7
Maření výkonu úředního rozhodnutí	1 365	1 502	10,0
Krácení daně	68	74	8,8
Zpronevěra	275	321	16,7
Podvody	451	698	54,8
Porušování práv k ochrané známce	12	25	108,3
Porušování autorského práva	65	65	0,0
Pojistný podvod	22	47	113,6
Úvěrový podvod	701	982	40,1
Hospodářská kriminalita	2 673	3 418	27,9
Objasněné trestné činy	2 152	2 794	29,8
Tj. v %	80,5	81,7	-
Škody zjištěné (v tis. Kč)	6 742 765	817 446	-87,9
Zjištěné trestné činy celkem	30 934	32 375	4,7
Objasněné trestné činy	16 121	17 143	6,3
Tj. v %	52,1	53,0	-
Škody zjištěné celkem (v tis. Kč)	7 409 551	1 488 010	-79,9
Zajištěné škody (v tis. Kč)	14 702	46 017	213,0

Liberecký kraj - vývoj kriminality v roce 2003 a 2004

Druh kriminality	2003	2004	změna v % +/-
Vraždy	11	10	-9,1
Loupeže	208	184	-11,5
Loupeže na finančních institucích	1	4	-
Úmyslné ublížení na zdraví	398	557	39,9
Nebezpečné vyhrožování	134	172	28,4
Vydírání	129	134	3,9
Násilná kriminalita celkem	1 257	1 500	19,3
Objasněné trestné činy	977	1 271	30,1
Tj. v %	77,72	84,73	-
Znásilnění	48	41	-14,6
Kuplířství	6	11	83,3
Mravnostní kriminalita celkem	152	131	-13,8
Objasněné trestné činy	133	121	-9,0
Tj. v %	87,50	92,37	-
<i>Krádeže vloupáním:</i>			
do obchodů	394	313	-20,6
do bytů (v činžovních domech)	219	265	21,0
do rekreačních objektů	815	610	-25,2
do rodinných domků	241	228	-5,4
Krádeže vloupáním celkem	3 595	3 366	-6,4
Objasněné trestné činy	943	1 000	6,0
Tj. v %	26,23	29,71	-
<i>Krádeže prosté:</i>			
kapesní	332	361	8,7
motorových vozidel dvoustopých	1 485	1 441	-3,0
věcí z automobilů	2 098	1 591	-24,2
jízdních kol	306	340	11,1
Krádeže prosté celkem	6 375	5 793	-9,1
Objasněné trestné činy	1 511	1 523	0,8
Tj. v %	23,7	26,3	-
Podvody	134	176	31,3
Majetková kriminalita celkem	10 525	9 781	-7,1
Objasněné trestné činy	2 674	2 770	3,6
Tj. v %	25,4	28,3	-
<i>Ostatní kriminalita:</i>			
Výtržnictví	206	281	36,4
Nedov. výr. a d. psychotrop. látek a jedů	107	149	39,3
Šíření toxikomanie	18	28	55,6
Maření výkonu úředního rozhodnutí	550	667	21,3
Krácení daně	12	16	33,3
Zpronevěra	162	163	0,6
Podvody	253	281	11,1
Porušování práv k ochrané známce	5	5	0,0
Porušování autorského práva	19	20	5,3
Pojistný podvod	51	29	-43,1
Úvěrový podvod	258	270	4,7
Hospodářská kriminalita	1 333	1 306	-2,0
Objasněné trestné činy	996	1 014	1,8
Tj. v %	74,7	77,6	-
Škody zjištěné (v tis. Kč)	397 373	350 670	-11,8
Zjištěné trestné činy celkem	15 667	15 357	-2,0
Objasněné trestné činy	6 901	7 620	10,4
Tj. v %	44,0	49,6	-
Škody zjištěné celkem (v tis. Kč)	959 287	847 020	-11,7
Zajištěné škody (v tis. Kč)	5 814	7 008	20,5

Královéhradecký kraj - vývoj kriminality v roce 2003 a 2004

Druh kriminality	2003	2004	změna v % +/-
Vraždy	8	9	12,5
Loupeže	129	156	20,9
Loupeže na finančních institucích	5	4	-20,0
Úmyslné ublížení na zdraví	225	284	26,2
Nebezpečné vyhrožování	69	86	24,6
Vydírání	76	74	-2,6
Násilná kriminalita celkem	746	849	13,8
Objasněné trestné činy	579	704	21,6
Tj. v %	77,61	82,92	-
Znásilnění	23	22	-4,3
Kuplířství	-	7	-
Mravnostní kriminalita celkem	78	68	-12,8
Objasněné trestné činy	76	60	-21,1
Tj. v %	97,44	88,24	-
<i>Krádeže vloupáním:</i>			
do obchodů	259	239	-7,7
do bytů (v činžovních domech)	102	124	21,6
do rekreačních objektů	582	527	-9,5
do rodinných domků	171	238	39,2
Krádeže vloupáním celkem	2 732	2 656	-2,8
Objasněné trestné činy	796	763	-4,1
Tj. v %	29,14	28,73	-
<i>Krádeže prosté:</i>			
kapesní	154	257	66,9
motorových vozidel dvoustopých	548	614	12,0
věcí z automobilů	1 428	1 213	-15,1
jízdních kol	537	544	1,3
Krádeže prosté celkem	4 669	4 659	-0,2
Objasněné trestné činy	1 192	1 278	7,2
Tj. v %	25,5	27,4	-
Podvody	221	171	-22,6
Majetková kriminalita celkem	7 964	7 846	-1,5
Objasněné trestné činy	2 273	2 289	0,7
Tj. v %	28,5	29,2	-
<i>Ostatní kriminalita:</i>			
Výtržnictví	118	144	22,0
Nedov. výr. a d. psychotrop. látek a jedů	66	63	-4,5
Šíření toxikomanie	7	1	-85,7
Maření výkonu úředního rozhodnutí	602	600	-0,3
Krácení daně	16	14	-12,5
Zpronevěra	224	259	15,6
Podvody	327	301	-8,0
Porušování práv k ochrané známce	1	1	0,0
Porušování autorského práva	11	10	-9,1
Pojistný podvod	13	23	76,9
Úvěrový podvod	357	294	-17,6
Hospodářská kriminalita	1 698	1 652	-2,7
Objasněné trestné činy	1 238	1 208	-2,4
Tj. v %	72,9	73,1	-
Škody zjištěné (v tis. Kč)	1 557 919	368 713	-76,3
Zjištěné trestné činy celkem	12 822	12 692	-1,0
Objasněné trestné činy	6 267	6 344	1,2
Tj. v %	48,9	50,0	-
Škody zjištěné celkem (v tis. Kč)	1 897 388	838 984	-55,8
Zajištěné škody (v tis. Kč)	5 230	5 926	13,3

Pardubický kraj - vývoj kriminality v roce 2003 a 2004

Druh kriminality	2003	2004	změna v % +/-
Vraždy	16	5	-68,8
Loupeže	88	94	6,8
Loupeže na finančních institucích	4	6	-
Úmyslné ublížení na zdraví	228	226	-0,9
Nebezpečné vyhrožování	111	98	-11,7
Vydírání	28	42	50,0
Násilná kriminalita celkem	692	686	-0,9
Objasněné trestné činy	562	546	-2,8
Tj. v %	81,21	79,59	-
Znásilnění	22	12	-45,5
Kuplířství	-	2	-
Mravnostní kriminalita celkem	68	57	-16,2
Objasněné trestné činy	62	52	-16,1
Tj. v %	91,18	91,23	-
<i>Krádeže vloupáním:</i>			
do obchodů	234	249	6,4
do bytů (v činžovních domech)	96	86	-10,4
do rekreačních objektů	521	351	-32,6
do rodinných domků	191	176	-7,9
Krádeže vloupáním celkem	2 240	2 054	-8,3
Objasněné trestné činy	623	512	-17,8
Tj. v %	27,81	24,93	-
<i>Krádeže prosté:</i>			
kapesní	277	387	39,7
motorových vozidel dvoustopých	340	448	31,8
věcí z automobilů	1 209	1 095	-9,4
jízdních kol	610	349	-42,8
Krádeže prosté celkem	4 310	4 167	-3,3
Objasněné trestné činy	1 057	971	-8,1
Tj. v %	24,5	23,3	-
Podvody	108	143	32,4
Majetková kriminalita celkem	6 942	6 672	-3,9
Objasněné trestné činy	1 834	1 640	-10,6
Tj. v %	26,4	24,6	-
<i>Ostatní kriminalita:</i>			
Výtržnictví	139	183	31,7
Nedov. výr. a d. psychotrop. látek a jedů	55	53	-3,6
Šíření toxikomanie	1	1	0,0
Maření výkonu úředního rozhodnutí	270	271	0,4
Krácení daně	10	25	150,0
Zpronevěra	111	144	29,7
Podvody	207	229	10,6
Porušování práv k ochrané známce	3	1	-66,7
Porušování autorského práva	6	11	83,3
Pojistný podvod	11	14	27,3
Úvěrový podvod	148	213	43,9
Hospodářská kriminalita	1 147	1 361	18,7
Objasněné trestné činy	663	882	33,0
Tj. v %	57,8	64,8	-
Škody zjištěné (v tis. Kč)	116 363	184 276	58,4
Zjištěné trestné činy celkem	10 540	10 519	-0,2
Objasněné trestné činy	4 654	4 724	1,5
Tj. v %	44,2	44,9	-
Škody zjištěné celkem (v tis. Kč)	341 010	420 046	23,2
Zajištěné škody (v tis. Kč)	1 458	3 227	121,3

Vysočina - vývoj kriminality v roce 2003 a 2004

Druh kriminality	2003	2004	změna v % +/-
Vraždy	7	5	-28,6
Loupeže	72	114	58,3
Loupeže na finančních institucích	9	9	-
Úmyslné ublížení na zdraví	159	179	12,6
Nebezpečné vyhrožování	59	59	0,0
Vydírání	49	53	8,2
Násilná kriminalita celkem	505	563	11,5
Objasněné trestné činy	401	466	16,2
Tj. v %	79,41	82,77	-
Znásilnění	20	14	-30,0
Kuplířství	1	1	0,0
Mravnostní kriminalita celkem	71	61	-14,1
Objasněné trestné činy	65	57	-12,3
Tj. v %	91,55	93,44	-
<i>Krádeže vloupáním:</i>			
do obchodů	234	237	1,3
do bytů (v činžovních domech)	78	80	2,6
do rekreačních objektů	442	413	-6,6
do rodinných domků	121	153	26,4
Krádeže vloupáním celkem	2 059	1 930	-6,3
Objasněné trestné činy	515	477	-7,4
Tj. v %	25,01	24,72	-
<i>Krádeže prosté:</i>			
kapesní	193	248	28,5
motorových vozidel dvoustopých	324	344	6,2
věcí z automobilů	992	907	-8,6
jízdních kol	193	200	3,6
Krádeže prosté celkem	3 075	3 112	1,2
Objasněné trestné činy	718	763	6,3
Tj. v %	23,3	24,5	-
Podvody	165	160	-3,0
Majetková kriminalita celkem	5 603	5 469	-2,4
Objasněné trestné činy	1 456	1 444	-0,8
Tj. v %	26,0	26,4	-
<i>Ostatní kriminalita:</i>			
Výtržnictví	86	111	29,1
Nedov. výr. a d. psychotrop. látek a jedů	65	120	84,6
Šíření toxikomanie	21	24	14,3
Maření výkonu úředního rozhodnutí	253	223	-11,9
Krácení daně	12	16	33,3
Zpronevěra	106	112	5,7
Podvody	247	202	-18,2
Porušování práv k ochrané známce	1	12	1100,0
Porušování autorského práva	9	9	0,0
Pojistný podvod	10	12	20,0
Úvěrový podvod	106	144	35,8
Hospodářská kriminalita	877	919	4,8
Objasněné trestné činy	665	668	0,5
Tj. v %	75,8	72,7	-
Škody zjištěné (v tis. Kč)	746 190	456 341	-38,8
Zjištěné trestné činy celkem	8 693	8 526	-1,9
Objasněné trestné činy	3 982	3 951	-0,8
Tj. v %	45,8	46,3	-
Škody zjištěné celkem (v tis. Kč)	990 633	701 980	-29,1
Zajištěné škody (v tis. Kč)	6 244	6 926	10,9

Jihomoravský kraj - vývoj kriminality v roce 2003 a 2004

Druh kriminality	2003	2004	změna v % +/-
Vraždy	16	15	-6,3
Loupeže	358	392	9,5
Loupeže na finančních institucích	5	15	200,0
Úmyslné ublížení na zdraví	492	505	2,6
Nebezpečné vyhrožování	267	266	-0,4
Vydírání	180	159	-11,7
Násilná kriminalita celkem	1 898	1 904	0,3
Objasněné trestné činy	1 424	1 422	-0,1
Tj. v %	75,03	74,68	-
Znásilnění	64	59	-7,8
Kuplířství	3	2	-33,3
Mravnostní kriminalita celkem	172	155	-9,9
Objasněné trestné činy	129	130	0,8
Tj. v %	75,00	83,87	-
<i>Krádeže vloupáním:</i>			
do obchodů	527	394	-25,2
do bytů (v činžovních domech)	561	502	-10,5
do rekreačních objektů	926	725	-21,7
do rodinných domků	678	597	-11,9
Krádeže vloupáním celkem	6 385	5 545	-13,2
Objasněné trestné činy	1 500	1 273	-15,1
Tj. v %	23,49	22,96	-
<i>Krádeže prosté:</i>			
kapesní	1 496	1 657	10,8
motorových vozidel dvoustopých	1 865	1 844	-1,1
věcí z automobilů	7 081	5 680	-19,8
jízdních kol	635	483	-23,9
Krádeže prosté celkem	15 525	14 255	-8,2
Objasněné trestné činy	2 561	2 665	4,1
Tj. v %	16,5	18,7	-
Podvody	417	432	3,6
Majetková kriminalita celkem	23 474	21 392	-8,9
Objasněné trestné činy	4 570	4 509	-1,3
Tj. v %	19,5	21,1	-
<i>Ostatní kriminalita:</i>			
Výtržnictví	394	355	-9,9
Nedov. výr. a d. psychotrop. látek a jedů	326	345	5,8
Šíření toxikomanie	70	53	-24,3
Maření výkonu úředního rozhodnutí	731	712	-2,6
Krácení daně	69	35	-49,3
Zpronevěra	496	460	-7,3
Podvody	987	816	-17,3
Porušování práv k ochrané známce	71	53	-25,4
Porušování autorského práva	76	64	-15,8
Pojistný podvod	37	27	-27,0
Úvěrový podvod	354	539	52,3
Hospodářská kriminalita	3 778	3 673	-2,8
Objasněné trestné činy	2 656	2 465	-7,2
Tj. v %	70,3	67,1	-
Škody zjištěné (v tis. Kč)	861 948	1 844 803	114,0
Zjištěné trestné činy celkem	34 463	32 084	-6,9
Objasněné trestné činy	13 142	12 675	-3,6
Tj. v %	38,1	39,5	-
Škody zjištěné celkem (v tis. Kč)	1 955 561	2 969 652	51,9
Zajištěné škody (v tis. Kč)	19 038	19 606	3,0

Olomoucký kraj - vývoj kriminality v roce 2003 a 2004

Druh kriminality	2003	2004	změna v % +/-
Vraždy	7	14	100,0
Loupeže	210	215	2,4
Loupeže na finančních institucích	6	7	-
Úmyslné ublížení na zdraví	588	644	9,5
Nebezpečné vyhrožování	318	377	18,6
Vydírání	155	128	-17,4
Násilná kriminalita celkem	1 632	1 763	8,0
Objasněné trestné činy	1 341	1 436	7,1
Tj. v %	82,17	81,45	-
Znásilnění	41	31	-24,4
Kuplířství	5	-	-100,0
Mravnostní kriminalita celkem	111	95	-14,4
Objasněné trestné činy	92	79	-14,1
Tj. v %	82,88	83,16	-
<i>Krádeže vloupáním:</i>			
do obchodů	293	279	-4,8
do bytů (v činžovních domech)	183	155	-15,3
do rekreačních objektů	379	303	-20,1
do rodinných domků	325	295	-9,2
Krádeže vloupáním celkem	3 272	2 942	-10,1
Objasněné trestné činy	825	771	-6,5
Tj. v %	25,21	26,21	-
<i>Krádeže prosté:</i>			
kapesní	352	534	51,7
motorových vozidel dvoustopých	673	526	-21,8
věcí z automobilů	1 894	1 455	-23,2
jízdních kol	389	375	-3,6
Krádeže prosté celkem	5 498	5 051	-8,1
Objasněné trestné činy	1 391	1 414	1,7
Tj. v %	25,3	28,0	-
Podvody	295	349	18,3
Majetková kriminalita celkem	9 513	8 808	-7,4
Objasněné trestné činy	2 531	2 535	0,2
Tj. v %	26,6	28,8	-
<i>Ostatní kriminalita:</i>			
Výtržnictví	252	284	12,7
Nedov. výr. a d. psychotrop. látek a jedů	103	133	29,1
Šíření toxikomanie	26	22	-15,4
Maření výkonu úředního rozhodnutí	419	496	18,4
Krácení daně	36	36	0,0
Zpronevěra	218	245	12,4
Podvody	553	427	-22,8
Porušování práv k ochrané známce	7	4	-42,9
Porušování autorského práva	6	15	150,0
Pojistný podvod	43	17	-60,5
Úvěrový podvod	210	365	73,8
Hospodářská kriminalita	1 777	1 802	1,4
Objasněné trestné činy	1 262	1 247	-1,2
Tj. v %	71,0	69,2	-
Škody zjištěné (v tis. Kč)	1 635 436	626 836	-61,7
Zjištěné trestné činy celkem	15 822	15 352	-3,0
Objasněné trestné činy	7 694	7 795	1,3
Tj. v %	48,6	50,8	-
Škody zjištěné celkem (v tis. Kč)	2 024 149	1 000 233	-50,6
Zajištěné škody (v tis. Kč)	8 367	8 007	-4,3

Moravskoslezský kraj - vývoj kriminality v roce 2003 a 2004

Druh kriminality	2003	2004	změna v % +/-
Vraždy	11	27	145,5
Loupeže	724	820	13,3
Loupeže na finančních institucích	4	7	75,0
Úmyslné ublížení na zdraví	1 849	1 785	-3,5
Nebezpečné vyhrožování	292	296	1,4
Vydírání	229	251	9,6
Násilná kriminalita celkem	3 791	3 920	3,4
Objasněné trestné činy	2 930	3 019	3,0
Tj. v %	77,29	77,02	-
Znásilnění	82	98	19,5
Kuplířství	10	6	-40,0
Mravnostní kriminalita celkem	260	274	5,4
Objasněné trestné činy	212	231	9,0
Tj. v %	81,54	84,31	-
<i>Krádeže vloupáním:</i>			
do obchodů	571	444	-22,2
do bytů (v činžovních domech)	638	605	-5,2
do rekreačních objektů	480	448	-6,7
do rodinných domků	521	489	-6,1
Krádeže vloupáním celkem	7 025	6 103	-13,1
Objasněné trestné činy	1 911	1 988	4,0
Tj. v %	27,20	32,57	-
<i>Krádeže prosté:</i>			
kapesní	1 006	1 658	64,8
motorových vozidel dvoustopých	1 204	1 038	-13,8
věcí z automobilů	6 070	4 249	-30,0
jízdních kol	499	791	58,5
Krádeže prosté celkem	14 663	13 128	-10,5
Objasněné trestné činy	3 998	3 761	-5,9
Tj. v %	27,3	28,6	-
Podvody	576	565	-1,9
Majetková kriminalita celkem	23 243	20 891	-10,1
Objasněné trestné činy	6 545	6 424	-1,8
Tj. v %	28,2	30,8	-
<i>Ostatní kriminalita:</i>			
Výtržnictví	357	385	7,8
Nedov. vyr. a d. psychotrop. látek a jedů	349	231	-33,8
Šíření toxikomanie	118	47	-60,2
Maření výkonu úředního rozhodnutí	1 232	1 448	17,5
Krácení daně	53	67	26,4
Zpronevěra	354	347	-2,0
Podvody	1 274	818	-35,8
Porušování práv k ochrané známce	19	12	-36,8
Porušování autorského práva	22	19	-13,6
Úvěrový podvod	520	787	51,3
Hospodářská kriminalita	3 984	3 849	-3,4
Objasněné trestné činy	2 423	2 293	-5,4
Tj. v %	60,8	59,6	-
Škody zjištěné (v tis. Kč)	5 324 833	6 747 111	26,7
Zjištěné trestné činy celkem	37 391	35 163	-6,0
Objasněné trestné činy	17 596	17 454	-0,8
Tj. v %	47,0	49,6	-
Škody zjištěné celkem (v tis. Kč)	5 968 519	7 381 764	23,7
Zajištěné škody (v tis. Kč)	11 296	104 423	824,4

Zlínský kraj - vývoj kriminality v roce 2003 a 2004

Druh kriminality	2003	2004	změna v % +/-
Vraždy	9	4	-55,6
Loupeže	136	126	-7,4
Loupeže na finančních institucích	7	1	-85,7
Úmyslné ublížení na zdraví	251	243	-3,2
Nebezpečné vyhrožování	144	147	2,1
Vydírání	70	62	-11,4
Násilná kriminalita celkem	857	832	-2,9
Objasněné trestné činy	646	665	2,9
Tj. v %	75,38	79,93	-
Znásilnění	19	27	42,1
Kuplířství	-	1	#DIV/0!
Mravnostní kriminalita celkem	57	58	1,8
Objasněné trestné činy	47	47	0,0
Tj. v %	82,46	81,03	-
<i>Krádeže vloupáním:</i>			
do obchodů	173	165	-4,6
do bytů (v činžovních domech)	92	69	-25,0
do rekreačních objektů	326	321	-1,5
do rodinných domků	264	174	-34,1
Krádeže vloupáním celkem	2 249	1 941	-13,7
Objasněné trestné činy	591	561	-5,1
Tj. v %	26,28	28,90	-
<i>Krádeže prosté:</i>			
kapesní	251	358	42,6
motorových vozidel dvoustopých	328	313	-4,6
věcí z automobilů	1 216	935	-23,1
jízdních kol	402	459	14,2
Krádeže prosté celkem	3 696	3 695	0,0
Objasněné trestné činy	857	903	5,4
Tj. v %	23,2	24,4	-
Podvody	206	266	29,1
Majetková kriminalita celkem	6 458	6 254	-3,2
Objasněné trestné činy	1 675	1 768	5,6
Tj. v %	25,9	28,3	-
<i>Ostatní kriminalita:</i>			
Výtržnictví	107	159	48,6
Nedov. výr. a d. psychotrop. látek a jedů	123	103	-16,3
Šíření toxikomanie	24	19	-20,8
Maření výkonu úředního rozhodnutí	374	401	7,2
Krácení daně	33	32	-3,0
Zpronevěra	184	156	-15,2
Podvody	383	270	-29,5
Porušování práv k ochrané známce	23	14	-39,1
Porušování autorského práva	36	16	-55,6
Pojistný podvod	11	6	-45,5
Úvěrový podvod	175	189	8,0
Hospodářská kriminalita	1 506	1 258	-16,5
Objasněné trestné činy	1 109	898	-19,0
Tj. v %	73,6	71,4	-
Škody zjištěné (v tis. Kč)	1 327 122	595 419	-55,1
Zjištěné trestné činy celkem	11 040	10 639	-3,6
Objasněné trestné činy	5 402	5 353	-0,9
Tj. v %	48,9	50,3	-
Škody zjištěné celkem (v tis. Kč)	1 585 005	870 317	-45,1
Zajištěné škody (v tis. Kč)	2 833	3 457	22,0

**Ministerstvo vnitra ČR
Odbor bezpečnostní politiky**

**INFORMACE
O PROBLEMATICE EXTREMISMU
NA ÚZEMÍ ČESKÉ REPUBLIKY
V ROCE 2004**

Praha 2005

Informace o problematice extremismu na území České republiky v roce 2004 byla předložena vládě ČR jako samostatná příloha *Zprávy o situaci v oblasti veřejného pořádku a vnitřní bezpečnosti na území České republiky v roce 2004*, kterou vzala vláda ČR na vědomí usnesením č. 827 ze dne 29. června 2005.

Předkládaná Informace o problematice extremismu na území České republiky v roce 2004 kontinuálně navazuje na předchozí samostatné vládní zprávy zabývající se problematikou extremismu.

Text neprošel jazykovou a stylistickou úpravou.

**INFORMACE
O PROBLEMATICE EXTREMISMU
NA ÚZEMÍ ČESKÉ REPUBLIKY
V ROCE 2004**

OBSAH

I. Úvod	1
II. Situace v České republice po vstupu do Evropské unie	1
2.1 Zabezpečení problematiky extremismu na území České republiky	1
2.2 Hodnocení České republiky mezinárodními organizacemi z hlediska dodržování lidských práv v roce 2004	2
2.2.1 Organizace spojených národů	2
2.2.2 Evropské monitorovací středisko rasismu a xenofobie	3
2.2.3 Rada Evropy: Evropská komise proti rasismu a nesnášenlivosti	3
2.2.4 Hodnotící mise Rady Evropy	3
2.2.5 U.S. State Department	4
III. Problematika extremismu v České republice v roce 2004	4
3.1 Stručná charakteristika extremistické scény	4
3.1.1 Pravicový extremismus	4
3.1.1.1 Neonacistická scéna	4
3.1.1.2 Nacionalistické skupiny	5
3.1.2 Levicový extremismus	6
3.1.2.1 Anarchoautonomní hnutí	6
3.1.2.2 Marxisticko – leninské skupiny	7
3.1.3 Shrnutí	7
3.2 Trestná činnost s extremistickým podtextem	8
3.2.1 Situace v ČR a v jednotlivých krajích	8
3.2.2 Nejzávažnější případy z hlediska Policie ČR	9
3.2.3 Problematika antisemitismu	9
3.2.4 Problematika koncertů pravicově extremistických hudebních skupin	10
3.2.5 Zneužívání Internetu	11
3.2.6 Trestná činnost páchaná prostřednictvím tiskovin, symbolik a zástupných znaků	11
3.2.7 Trestná činnost spjatá s diváckým násilím	12
IV. Situace ve středoevropském geopolitickém regionu	13
V. Nejvýznamnější aktivity státních orgánů v roce 2004	16
5.1 Vláda ČR	16
5.2 Ministerstvo vnitra a Policie ČR	17
5.2.1 Zabezpečení mezinárodní spolupráce v boji proti extremismu	17
5.2.2 Poradní orgány působící v rámci Ministerstva vnitra	19
5.2.3 Ostatní	20
5.2.4 Zabezpečení problematiky extremismu v rámci Policie ČR	24
5.3 Ministerstvo spravedlnosti a Nejvyšší státní zastupitelství	24
5.3.1 Ministerstvo spravedlnosti	24
5.3.2 Nejvyšší státní zastupitelství	27
5.4 Ministerstvo zahraničních věcí	29
5.5 Ministerstvo obrany	29
5.6 Preventivní aktivity	30
5.6.1 Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	30
5.6.2 Ministerstvo kultury	32
5.6.3 Ministerstvo práce a sociálních věcí	33
VI. Závěr	35

Přílohy: grafy (č. 1 a 2), tabulka (č. 1) a mapa.

I. Úvod

Jedním z předpokladů prevence fenoménu extremismu je informovanost veřejnosti o podobách manifestace tohoto jevu. O vývoji a charakteru projevů v oblasti extremismu na území ČR v předchozích letech informuje souvislá řada šesti zpráv za období let 1996/1997 – 2002.

V r. 2004 došlo ke změně ve zpracování zprávy o této problematice. Byla zpracována v nové, stručnější podobě jako samostatná příloha ke „Zprávě o situaci v oblasti veřejného pořádku a vnitřní bezpečnosti na území České republiky“ (dále jen „Zpráva“) pod názvem „Informace o problematice extremismu na území České republiky v roce 2003“ (dále jen „Informace“). Informace představuje zredukovanou podobu původní Zprávy o problematice extremismu na území ČR, plnohodnotně a kontinuálně navazuje na předchozí zprávy. Redukce textu se dotkla všech kapitol. Některé podkapitoly byly vypuštěny zcela (např. tzv. nebezpečné sekty a pseudonáboženské organizace či poznámky ke vztahu některých subkultur k projevům extremismu), podstatnou redukci doznala kapitola třetí, vztahující se k popisu české extremistické scény. V novém pojetí je tento popis generalizující, uvádí jen některá nejdůležitější fakta a odkazuje na podrobný popis pravicově a levicově extremistických organizací, obsažený v předchozích zprávách. U aktivit jednotlivých resortů byly zohledněny pouze aktivity vztahující se k běžnému roku. V důsledku těchto hlavních redukcí byl text oprostěn od jinak potřebných poznámek pod čarou. V této podobě byla Informace v rámci Zprávy schválena Bezpečnostní radou státu a 30. června 2004 vzata na vědomí usnesením vlády č. 662.

Předkládaná **Informace o problematice extremismu na území České republiky v roce 2004** (dále jen „Informace“) představuje souhrnný, konsensuální pohled orgánů státní správy. Byla zpracována Ministerstvem vnitra ČR ve spolupráci s Ministerstvem spravedlnosti ČR. Na její přípravě se dále podíleli zástupci Bezpečnostní informační služby, Úřadu pro zahraniční styky a informace, resortů zahraničních věcí, obrany, školství, mládeže a tělovýchovy, kultury, práce a sociálních věcí, Nejvyššího státního zastupitelství a Rady vlády ČR pro lidská práva.¹ **Pojetí extremismu, kriminality s extremistickým podtextem a dalších používaných pojmů je identické s vymezením pojmů tak, jak byly tyto formulovány v předchozích zprávách zabývajících se problematikou extremismu.**² Údaje uváděné v Informaci se vztahují k situaci v oblasti extremismu v r. 2004.

Informace je předkládána v souladu s požadavky Evropského monitorovacího centra rasismu a xenofobie (EUMC), zdůrazňujícími potřebu výročních zpráv jednotlivých států EU z této oblasti.

II. Situace v České republice po vstupu do Evropské unie v r. 2004

V r. 2004, stejně jako v r. 2003, byly informace k situaci v České republice v oblasti lidských práv, extremismu a národnostních menšin nadále prezentovány veřejně dostupnými dokumenty:

- Zpráva o stavu lidských práv na území ČR (1998, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004),
- Informace o problematice extremismu na území České republiky (dříve Zpráva o problematice extremismu na území ČR a Zpráva o postupu státních orgánů při postihu trestných činů motivovaných rasismem a xenofobií nebo páchaných příznivci extremistických skupin a o aktivitách extremistických uskupení na území České republiky) za období let 1996/1997, 1998, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003),
- Zpráva o situaci národnostních menšin na území ČR (2001, 2002, 2003).

2.1 Zabezpečení problematiky extremismu na území České republiky

Opakovaně lze konstatovat, že problematika extremismu je zabezpečena na úrovních vládní, jednotlivých resortů, státních zastupitelství a dalších orgánů státní správy. Slouží k tomu soubor trvalých opatření, uplatňovaných v rámci působnosti těchto subjektů.³

¹ V textu Informace bylo rovněž zohledněno několik faktografických, doplňujících poznámek JUDr. PhDr. Miroslava Mareše, PhD (Masarykova univerzita, Brno).

² Naposledy Zpráva o problematice extremismu na území České republiky v roce 2002, k níž přijala vláda ČR dne 9. července 2003 usnesení č. 669. Viz www.mvcr.cz

³ Zabezpečení této problematiky je charakterizováno v Informaci o problematice extremismu na území ČR v roce 2003 (kap. II).

Česká republika vnímala zesílený mezinárodní rozměr problematiky extremismu, jemuž v r. 2004 věnovaly značnou pozornost jak Evropská unie a mezinárodní instituce, tak nevládní organizace.⁴ „Výroční zpráva Evropské unie o lidských právech“ (za období 1.7.2003 – 30.6.2004) jasně deklarovala mezi oblastmi zvláštního zájmu EU rasismus, xenofobii, antisemitismus, postavení osob patřících k menšinám⁵ Evropské monitorovací středisko rasismu a xenofobie (European Monitoring Centre on Racism and Xenophobia – EUMC), jehož monitoringu podléhají unijní státy, v r. 2004 zdůrazňovalo, a i nadále zdůrazňuje, potřebu komplexního zabezpečení sledované problematiky v těchto státech. V tomto směru, v rámci politiky jednotlivých vlád, klade důraz např. na vydávání každoročních zpráv k dané problematice, zavedení monitorovacího systému, policejních a soudních statistik tohoto druhu trestné činnosti, monitoring a kategorizaci obětí rasistických trestných činů a násilí apod., upozorňuje rovněž na nezbytnost monitoringu případů spjatých s antisemitismem.

V souvislosti s reflexí celoevropského vývoje, pro nějž byly charakteristické především silící antisemitismus, volební úspěchy ultrapravicových stran v některých unijních státech, nadnárodní kontakty extremistů, ale i hrozba islámského extremismu, se orgány státní správy v r. 2004 zabývaly touto problematikou průběžně, důraz kladly na preventivní aktivity. Na aktuální situaci reagovaly na počátku roku vytýčením priorit v oblasti extremismu na rok 2004 na úrovni Meziresortní komise pro boj s extremismem, rasismem a xenofobií a následně na úrovni mezinárodní, v rámci Pracovní skupiny pro boj s extremismem zemí V4 a Rakouska. Reflektována byla i zvyšující se rizika využívání počítačové sítě Internet k páčání trestné činnosti, nevýmaje extremistickou trestnou činnost. K 1. listopadu 2004 bylo zřízeno na Policejním prezidiu ČR oddělení informační kriminality Úřadu služby kriminální policie a vyšetřování, v němž působí i specialista na problematiku extremismu.

Přestože i v roce 2004 lze hodnotit protixtremistickou politiku ČR jako úspěšnou, profilovaly se právě v tomto roce oblasti, které si budou vyžadovat zvýšenou pozornost a aktivní přístup všech subjektů státní správy zainteresovaných v boji s extremismem.

2.2 Hodnocení České republiky mezinárodními organizacemi z hlediska dodržování lidských práv v roce 2004

2.2.1 Organizace spojených národů (OSN)

Některými aspekty boje proti rasismu a netoleranci se v rámci kontrolních mechanismů OSN zabýval v r. 2004 Výbor proti mučení při projednávání Třetí periodické zprávy ČR o opatřeních přijatých k implementaci Úmluvy proti mučení a jinému krutému, nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání. Výbor byl zejména znepokojen přetrvávajícím výskytem násilných činů vůči Romům a „údajnou neochotou policie poskytovat přiměřenou ochranu a vyšetřovat takové trestné činy i přes snahu účastnického státu předcházet takovým činům“. Doporučil v tomto ohledu posílit stávající snahy o omezení výskytu špatného zacházení ze strany policie a jiných veřejných činitelů, včetně etnicky motivovaných případů. Znepokojen byl rovněž obviněními týkajícími se několika případů „nedobrovolné sterilizace neinformovaných romských žen, jakož i neschopností vlády provést příslušné šetření vzhledem k nedostatečné identifikaci jednotlivých stěžovatelek“. V souvislosti s tím doporučil ČR „prošetřit stížnosti na nedobrovolné sterilizace při využití lékařských a osobních záznamů a vyzvat stěžovatele, aby podle možností napomáhali při dokazování těchto obvinění“.

2.2.2 Evropské monitorovací středisko rasismu a xenofobie (EUMC)

EUMC pravidelně zpracovává výroční zprávu o situaci v oblasti rasismu a xenofobie v unijních státech.⁶ V této zprávě byly v r. 2004 dílčím způsobem prezentovány informace o situaci v ČR v souhrnné kapitole věnované „novým“ členským zemím pod názvem „Minority a vzdělávací sektor“. V textu byly zmíněny zákon o národnostních menšinách a připravovaný školský zákon.

⁴ Jednalo se např. o mezinárodní konference uspořádané OBSE, Doporučení Evropské komise proti rasismu a intolercanci –ECRI č. 8 přijaté dne 17.3.2004 (ECRI General Recommendation No. 8 on Combating Racism while Fighting Terrorism) a č. 9 přijaté dne 25. června 2004 (ECRI General Policy Recommendation No. 9 on the Fight Against Antisemitism).

⁵ Annual Report on Human Rights. Council of European Union. Office for Official Publications of the European Communities, Luxembourg 2004.

⁶ Racism and Xenophobia in the EU Member States, Trends, developments and good practice. Annual Report.

Z příkladů dobré praxe byly uvedeny aktivity organizace Člověk v tísni. Strukturálně, ale i obsahově bylo pojetí této prvotní informace o nových členských zemích značně odlišné od textu k zemím patnáctky, prezentované informace o nových členských zemích, včetně ČR, se de facto omezily na oblast vzdělávání. Text k ČR byl informativní, nevyzníval kriticky. *V současné době připravuje EUMC informaci o situaci v ČR, která bude mít již standardizovanou podobu. Podkladem k ní je národní zpráva zaštitěná organizací „Člověk v tísni“, která je národním kontaktním bodem EUMC pro ČR.*

2.2.3 Rada Evropy: Evropská komise proti rasismu a nesnášenlivosti (dále jen „ECRI“)

Třetí zpráva o České republice byla přijata dne 5. prosince 2003 a zveřejněna 8. prosince 2004.⁷ Zpráva ECRI zkoumá, zda hlavní doporučení, obsažená v předchozí zprávě, byla implementována, a pokud ano, nakolik úspěšně a s jakým účinkem. V této souvislosti hodnotí např. ústavní ustanovení a další základní předpisy, ustanovení trestního zákona nevyjímaje, problematiku antisemitismu, rasově motivovaného násilí, chování policistů či úroveň monitorování situace ve sledovaných oblastech. ECRI konstatovala, že od zveřejnění Druhé zprávy o České republice (18.6.1999) bylo dosaženo pokroku v řadě oblastí. Za znepokojující problém však i nadále považuje rasově motivované násilí a špatné zacházení s Romy, včetně dětí, ze strany Policie ČR. Doporučuje proto českým úřadům, mimo jiné, aby posílily opatření na potírání rasově motivovaného násilí, včetně důslednějšího uplatňování ustanovení trestního zákona. Rovněž vybízí k důslednému postupu proti případům hrubého zacházení s příslušníky menšinových skupin ze strany Policie ČR.

Dne 17. března 2005 přijala ECRI Deklaraci k používání rasistických, antisemitských a xenofobních prvků v politických projevech (ECRI Declaration on the Use of racist, antisemitic and xenophobic elements in political discourse).

2.2.4 Hodnotící mise Rady Evropy

V listopadu 2004 se uskutečnila návštěva hodnotící mise Rady Evropy, která posuzovala, jak Česká republika naplňuje *Evropskou úmluvu k diváckému násilí a nevhodnému chování při sportovních utkáních, zvláště při fotbalových zápasech*. Delegation byla přijata vedením Ministerstva vnitra a Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, senátorem Jařabem a dále jednala se zástupci Policie ČR a ČMFS. Delegation také shlédla dva rizikové zápasy (Sparta - Teplice, Slávie - Baník Ostrava). Na závěr svého pobytu členové delegace ocenili opatření, která Česká republika v posledních letech přijala a **konstatovali**, že s ohledem na stále se zlepšující činnost Ministerstva vnitra, Policie ČR, ČMFS a dalších subjektů, podílejících se na zajišťování bezpečnosti při sportovních akcích, zejména pak při fotbalových utkáních, se v posledních letech podařilo výrazně potlačit projevy diváckého násilí na stadionech a stabilizovat scénu diváckého násilí, která je pod kontrolou Policie ČR. Rovněž ocenili aktivity Policie ČR při mezinárodní spolupráci směřující k bezpečnostnímu zajištění velkých mezinárodních turnajů. Větší pozornost je třeba zejména věnovat dalšímu prohlubování spolupráce všech zainteresovaných složek při bezpečnostní přípravě domácích zápasů.

Dosavadní aktivní přístup České republiky vedl ke zvolení zástupce Ministerstva vnitra předsedou Stálého výboru Rady Evropy k diváckému násilí.

⁷http://www.coe.int/T/E/Human_Rights/Ecri/1-ECRI/2-Country-by-country_approach/Czech_Republic_CBS-3.asp. (česká verze). Dle vyjádření ECRI Zpráva popisuje situaci k datu 5.12.2003 a jakékoli změny nastalé po tomto datu tudíž nejsou zahrnuty do následující analýzy, ani vzaty v úvahu v předložených doporučeních a návrzích. Zpráva byla předmětem důvěrného dialogu s českými úřady, mnoho jejich připomínek vzala ECRI v úvahu a zařadila do textu. V návaznosti na tento dialog však česká strana požádala, aby jakožto příloha ke zprávě ECRI byla zaznamenána stanoviska Ministerstva vnitra ČR, Ministerstva spravedlnosti ČR a Ministerstva práce a sociálních věcí ČR (*Addendum to the Draft Third Report on the Czech Republic adopted by the European Commission against Racism and Intolerance on 5 December 2003*).

2.2.5 U.S. State Department⁸

Každoroční zpráva zabývající se situací v oblasti lidských práv zmínila kriticky Českou republiku především ve spojitosti s kauzou tzv. nucených sterilizací romských žen. Rovněž kriticky zmínila situaci romského etnika v ČR - nadále trpí chudobou, nezaměstnaností, negramotností a nemocemi, je vystaveno diskriminaci a interetnickému násilí. V této souvislosti byly zmíněny některé konkrétní případy, k nimž došlo v r. 2004, anebo v r. 2003. Zpráva dále konstatovala, že došlo ke zvýšení počtu hlášených incidentů s extremistickým podtextem, které policie a státní zástupci kvalifikují jako trestné činy s rasistickým či extremistickým podtextem.

Ke konci r. 2004 byla vydána také Zpráva o situaci antisemitismu ve světě. V případě České republiky zmiňovala několik konkrétních případů, které Policie ČR zaevidovala.

III. Problematika extremismu v České republice v roce 2004

3.1 Stručná charakteristika extremistické scény⁹

3.1.1 Pravicový extremismus

3.1.1.1 Neonacistická scéna

Neonacistická scéna byla v roce 2004 nadále decentralizovaná. Většina jejích příznivců působila v rámci neformálních regionálních skupin a organizací, z nichž nejvýznamnější byl Národní odpor (NO) podílející se na organizaci koncertů tzv. „white power music“ a jiných akcí. Pokračoval trend utajování míst, kde jsou koncerty pořádány.

Podle prohlášení na internetových stránkách obnovila činnost od 1. září 2004 také militantní skinheadská rasistická organizace Bohemia Hammer Skins (BHS).¹⁰

Dlouhodobým cílem neonacistického hnutí v ČR je odstranění stávajícího demokratického uspořádání společnosti a jeho nahrazení společností nacionálně socialistickou. Čeští neonacisté po několika neúspěšných pokusech o vstup do politického života v minulých letech již ustoupili od snah prosadit se politickou cestou a začali využívat při svých aktivitách konspirativní metody. V této souvislosti byly, stejně jako v minulém roce, zaznamenány i diskuse o ozbrojeném boji. V rámci kampaně ANTI-ANTIFA neonacisté pokračovali v napadání ideologických odpůrců z řad extrémní levice, kterých se často dopouštěli společně s fotbalovými hooligans. **Násilné protisystémové aktivity, které by svědčily o nárůstu radikálních tendencí, však zaznamenány nebyly.**

Aktivita

I v roce 2004 přetrvával v neonacistickém prostředí útlum v pořádání veřejných akcí s politickým podtextem. Ojedinelou veřejnou akcí neonacistů byl dne 21. srpna 2004 „Vzpomínkový pochod k uctění památky obětem komunismu“ v Jeseníku, který byl ve skutečnosti věnován památce Rudolfa Hesse. Pochodu se zúčastnilo pouze 30 osob, neboť téhož dne dala řada českých neonacistů přednost pochodu k hrobu Rudolfa Hesse v bavorském městečku Wunsiedel, kde je Hess pohřben. Druhou větší veřejnou neonacistickou akcí byla demonstrace, kterou uspořádala dne 28. října 2004 při příležitosti Dne české státnosti v Ostravě organizace Národní odpor Slezsko. Akce, na které se sešlo přibližně 80 příznivců Národního odporu (NO), byla nejpočetnější ohlášenou veřejnou akcí neonacistů v uplynulém roce.

⁸ U.S. Department of State: Country Reports on Human Rights Practices – 2004. Czech Republic. Released by the Bureau of Democracy, Human Rights and Labor. February 28, 2005.

⁹ Podrobný popis pravicové a levicové extremistických organizací, včetně těch, které přestaly existovat, anebo nevyvíjely činnost, je obsažen v předchozích Zprávách o problematice extremismu na území ČR, veřejně přístupných na webových stránkách Ministerstva vnitra. Viz www.mvcr.cz

¹⁰ Podle stanoviska politologa a znalce Miroslava Mareše bylo důvodem znovuoživení této organizace, hlásící se ke svaté rasové válce - „Rahowa“, ukázat mladým skinům elitu skinheads a přivést je k propracovanějšímu neonacismu. Současný vliv BHS však považuje za mnohem menší než tomu bylo v polovině 90. let.

Na rozdíl od politických akcí došlo k patrnému nárůstu počtu společenských aktivit neonacistů. Skinheadských koncertů a párty s hudební produkcí organizovaných neonacisty bylo v roce 2004 více než v roce 2003. Na tento nárůst má vliv, mimo jiné, i rozšíření mobilních telefonů a internetové komunikace, které usnadňují organizování akcí a zvyšují operativnost a flexibilitu organizátorů.

V roce 2004 byl zaznamenán vzrůstající trend, kdy většina účastníků koncertů upouští od veřejných, trestně postižitelných extremistických projevů jako je hajlování, vykřikování fašistických hesel, nošení pravicově extremistických symbolů na oblečení a podobně. Policie ČR pak zpravidla nemá zákonný důvod proti akci zasáhnout. Některým koncertům předcházely také sportovní akce a pietní akty.¹¹

Skinheadské koncerty jsou spolu s přidruženým prodejem extremistických materiálů pro neonacistické hnutí hlavním zdrojem příjmů. Většina finančních prostředků je využívána k soukromým účelům, ale část slouží i na financování další činnosti hnutí nebo na pomoc uvězněným extremistům.

V ČR existovaly i malé skupiny osob, které nemají žádný název, neorganizují se dohromady s ostatními subjekty na pravicově extremistické scéně a jsou vyhraněně neonacistické. Jedná se o bývalé členy Národní aliance (*stávající Pravá alternativa –PA*) v západních Čechách, severní Moravě a v Praze, mající velmi dobré kontakty na obdobně zaměřené skupiny a jednotlivce v zahraničí. Vydávají jednorázové tiskoviny, časopisy v elektronické podobě a někdy pořádají besedy a pochody, neorganizují však skinheadské koncerty ani demonstrace. Elektronicky nebo osobním kontaktem, pouze mezi „prověřenými“ osobami, distribuují rasistické a antisemitské texty, které velmi často oslavují tzv. „Třetí říši“ a propagují nacionální socialismus jako ideální státní politicko – ekonomický systém. Příkladem elektronické tiskoviny, vydávané jednou z uvedených skupin, je rasisticky zaměřená „*Poslední generace*“, jejíž čísla z roku 2004 jsou ke stažení na webových stránkách www.nsec-88.org. Stránky jsou umístěny v USA, na serveru v Atlantě jako hosting. Tvůrci časopisu mají stále spojení s „nacionálně socialistickou společností Ahnenerbe“, která se podílí na propagaci a distribuci neonacistických a rasistických tiskovin.¹²

Komunikace

Ke komunikaci využívají neonacisté stále více možnosti Internetu, který se pro ně, mimo jiné, stává i důležitým prostředkem pro propagaci a šíření neonacistické ideologie. Komunikace byla uskutečňována prostřednictvím počítačové sítě, šifrována pomocí softwarového šifrovacího nástroje PGP. Existovaly rovněž chatové nebo boardové diskusní skupiny, v jejichž rámci byly předávány informace nebo popisován průběh pravicově extremistických akcí. Autoři těchto textů využívali různé způsoby k zamezení identifikace své totožnosti jako jsou např. proxy servery, anonymizéry a další. Tyto skutečnosti znesnadňovaly odhalení pachatelů této extremistické činnosti.

Zahraniční kontakty

V roce 2004 udržovali čeští neonacisté i nadále rozsáhlé kontakty do zahraničí. Jednalo se však spíše o jednotlivé osobní kontakty na extremisty ze sousedních zemí než o systematickou spolupráci v rámci nadnárodních skupin. Tyto kontakty nevedly k radikalizaci domácí extremistické scéně.

3.1.1.2 Nacionalistické skupiny

Druhá část pravicově extremistické scéně, reprezentovaná krajně pravicovými nacionalistickými subjekty, v roce 2004 naopak vyvíjela zejména aktivity politického charakteru. Vzhledem k tomu, že neregistrované nacionalistické organizace jsou v současnosti nevýznamné nebo nečinné, byly na

¹¹ Politolog a znalec Miroslav Mareš podotýká, že část neonacistů se schází na koncertech, které jsou navenek deklarovány jako koncerty apolitických skinheads či punkerů. Tyto koncerty jsou pro neonacisty přitažlivé díky předchozímu angažmá členů skupin v neonacistických strukturách a tomu, že zde mohou utužovat své vazby a posilovat vědomí kolektivní identity. Reálně dochází k projevům rasistických tendencí i na skinheadské scéně prohlašující se za apolitickou - v některých jejích zinech se objevují i recenze white power skupin. Podle M. Mareše se řada neonacistů snaží maskovat jako apolitičtí skinheadi.

¹² V této souvislosti M. Mareš poukazuje na vznik lokální neonacistické buňky Bruderschaft Brünn, která se v Brně prezentuje letákovými akcemi a má i vlastní webovou stránku. Hlásí se k nacionálnímu socialismu a je orientována na nacistickou esoteriku a na neonacistický pohanský metal. Zdůrazňuje i moravskou identitu a neskrývá svůj obdiv k německému národu.

ultranacionalistické scéně v roce 2004 činné především řádně zaregistrované nacionalistické politické strany nebo občanská sdružení.

V důsledku snahy o získání nových voličů z řad široké veřejnosti se představitelé těchto subjektů ve veřejných projevech vyjadřovali velmi obecně a populisticky, čímž zakrývali své skutečné cíle. Přestože na veřejnosti prezentovali odstup od radikálně neonacistických či fašistických postojů, existuje stále, vzhledem k osobním kontaktům hlavních představitelů obou scén, užší propojení celé pravicově extremistické scény. Za příklad tiché spolupráce lze označit účast militantních neonacistů a příznivců hnutí skinheads na veřejných akcích krajně nacionalistických subjektů, kde sloužili jako ochrana před útoky ze strany radikálních příznivců extrémní levice.

Vzhledem k tomu, že převážná většina nacionalistů v České republice se však snaží působit legálně, využili volby v roce 2004 k získání politického vlivu. Veškerou činnost v průběhu roku 2004 zaměřili proto na prezentaci nacionalistických subjektů před volbami. Žádná z krajně nacionalistických stran však ve volbách neuspěla. Důvodem mohla být, mimo jiné, i skutečnost, že tyto subjekty, vzhledem k přetrvávajícím názorovým neshodám jejich hlavních představitelů, nedokážou efektivně spolupracovat. I přesto však vedl volební neúspěch na konci roku 2004 nacionalisticky orientované politické strany k obnově jednání o vzájemné spolupráci a o vytvoření jednotného nacionalistického subjektu, který by kandidoval v parlamentních volbách v roce 2006.

K hlavním veřejným akcím, na nichž se nacionalisté snažili prezentovat svůj program, patřily demonstrace politické strany Národní sjednocení (NSJ) a občanského sdružení Vlastenecká fronta (VF) dne 1. května 2004 v Praze, které nacionalisté uspořádali jako vyjádření nesouhlasu se vstupem ČR do EU. VF tradičně uspořádala demonstraci také dne 28. října 2004.

Mezi nejvýznamnější aktivity nacionalistů v rámci mezinárodní spolupráce jednoznačně patřilo upevňování kontaktů politické strany Národní sjednocení (NSJ) v rámci neformální organizace EVROPSKÝ NÁRODNÍ FRONT, kterou mimo českých zástupců tvoří nacionalisté z Polska, Rumunska, Slovenska, Itálie, Španělska, Portugalska, Ruska či Srbska.

3.1.2 Levicový extremismus

3.1.2.1 Anarchoautonomní hnutí

Na anarchoautonomní scéně se během roku 2004 nepodařilo zastavit stagnaci v činnosti hnutí. Celá scéna je bez výrazných osobností, výraznějších aktivit či známek radikalizace. Přestože anarchoautonomní hnutí zůstává v útlumu, snaží se aktivisté z této situace najít nějaké východisko.¹³ Zejména členové Československé anarchistické federace (ČSAF) si pasivitu svého hnutí plně uvědomují.

Aktivity

Hlavní pozornost anarchoautonomních skupin byla začátkem roku 2004 nadále zaměřena na protesty proti válce v Iráku. Protiválečné demonstrace organizované anarchisty v Praze a Brně proběhly dne 20. března 2004, který byl vyhlášen mezinárodním Dnem proti válce a okupaci Iráku. V porovnání se zahraničím se jednalo o pokojné a relativně nepočetné demonstrace.

Anarchistická organizace ČSAF se počátkem dubna zúčastnila kongresu Internacionály anarchistických federací v Itálii a stala se jejím plnohodnotným členem. Situaci v organizaci ČSAF to však žádným zásadním způsobem neovlivnilo. Pokračující pasivita většiny členů federace a odchod hlavního představitel z ČSAF, ke kterému došlo v polovině května, celkový, neutěšený stav organizace spíše prohloubily. Moravský region ČSAF je v podstatě dlouhodobě neaktivní a slovenský region ČSAF začal na konci roku 2004 diskutovat o možnosti získat v rámci organizace buď větší autonomii, anebo se přímo osamostatnit.

Veřejné aktivity ČSAF byly pouze sporadické a nepřilíš úspěšné. Všechny probíhaly bez násilných excesů. Letošní anarchistický 1. máj, patřící k tradičním akcím anarchistů, sami účastníci označili za „nejlínější“.

¹³ Podle politologa a znalce Miroslava Mareše je hlavním propagačním orgánem anarchoautonomního spektra časopis A-Kontra, který je registrován u Ministerstva kultury a je šířen i v běžné distribuční síti. Čeští anarchisté se podle něho podílejí i na vydávání východoevropského anarchistického periodika Abolishing the Borders from Below, které vychází v Berlíně.

Ani fúze mezi skupinami Antifašistická akce a Federace anarchistických skupin, k níž došlo v polovině loňského roku, nevedla v r. 2004 k prohloubení aktivit či k radikalizaci na anarchoautonomní scéně. Hlavní akce této skupiny patřily mezi tzv. tradiční, např. prvomájová demonstrace v Jihlavě, nebo nepřilíhově provedený ANTIFA CAMP v červenci 2004.

V posledních měsících roku 2004 došlo k aktivizaci členů anarchistické Organizace revolučních anarchistů – Solidarita (ORAS), která začala vydávat internetový časopis *Kladivo na Kapitál*, v němž se prezentuje pod novým názvem -1155 KPK¹⁴.

Po odchodu hlavních aktivistů z pobočky Independent Media Centre (IMC) působící v Praze a útlumu činnosti došlo 1. července 2004 k ukončení její činnosti a Praha byla vymazána z nabídky měst na mezinárodní internetové stránce IMC.

3.1.2.2 Marxisticko – leninské skupiny (nebolševismus, trockismus)

Marxisticko-leninské skupiny pokračovaly v roce 2004 v realizaci projektu sociálních fór v ČR. Již od počátku roku docházelo k úzké spolupráci hlavních subjektů, které se v lednu spojily v rámci Iniciativy za sociální fóra (ISF) s cílem vytvořit jednotnou „antikapitalistickou“ platformu, inspirovanou antiglobalizačním hnutím sociálních fór. Představitelé ISF se pak během roku soustředili zejména na mediální propagaci svých postojů a myšlenky sociálních fór. Pod hlavičkou ISF zorganizovali levicoví aktivisté demonstraci dne 20. března 2004 v Praze, který byl vyhlášen účastníky II. ESF mezinárodním Dnem proti válce a okupaci Iráku.

Svoji činnost završili aktivisté z řad ISF uspořádáním prvního Českého sociálního fóra (ČSF) v Praze, které předcházelo III. Evropskému sociálnímu fóru (ESF) v Londýně v říjnu 2004. ČSF přispělo k tomu, že oproti II. ESF v Paříži se III. ESF zúčastnil z České republiky dvojnásobný počet aktivistů. Tvořili je zástupci ortodoxních komunistů, trockisté z REVO, Socialistické organizace pracujících či Socialistické solidarity a zúčastnili se jej i zástupci hlavních mírových skupin a některých nevládních organizací.

Průběh III. ESF ukázal, že v antiglobalizačním hnutí působí i nadále dvě názorová křídla, alterglobalizační a revoluční, která se prozatím nedomluvila na společné strategii, podle níž by činnost ESF měla v budoucnu pokračovat.

Rezoluce mládeže vytvořená na III. EFS, prezentovaná i v tisku, mimo jiné vyzvala k organizaci protestů a k zastavení Evropského summitu v Bruselu v březnu 2005, jednání G8 ve Skotsku v červenci 2005 a k protestům proti evropské Ústavě. Prohlášení rovněž vyzvalo k přímé akci k zastavení útoků EU na sociální péči a pracujícím a k solidaritě se skupinami, účastníky se národně osvobozenecy bojů.

3.1.3 Shrnutí

- V roce 2004 nebyly na extremistické scéně zaznamenány podstatné změny. Přetrvávaly nejednotnost a roztržitost jak pravicově, tak levicově extremistického spektra, zejména pak u anarchoautonomního segmentu scény, a absence vedoucích osobností, zaznamenané již v r. 2003. Obecně lze stávající situaci charakterizovat útlumem, neaktivitou a ideologickými rozkoly.
- V důsledku uvedených faktorů není prozatím reálné spojení více názorových proudů v zastřešení jedním subjektem, a to jak na pravicově, tak levicově extremistické scéně., zejména pak v případě anarchoautonomního hnutí
- Přetrvává riziko vzájemných střetů mezi militantními, antifašisticky orientovanými anarchisty a neonacisticky orientovanými příznivci hnutí skinheads.
- Na území České republiky:

¹⁴ Tato číslice má znamenat datum první doložené stávky ve starém Egyptě a KPK – „kolektivně proti kapitálu“. Politolog a znalec Miroslav Mareš však poukazuje i na organizaci Anarchokomunistická alternativa (AKA), která se v r. 2003 odštěpila z ORAS a má základnu v Brně a Lipníku n/Bečvou. Vydává odborné texty k dějinám anarchismu a letáky. V r. 2004 se začala, spolu s organizací Uherskohradištská anarchistická skupina (UHAS), podílet na vydávání časopisu Permanent Revolt. Obě organizace tvoří pouze několik jedinců. Podle M. Mareše militantní tendence podporuje i hudební skupina Edelweiss Piraten, která je blízká Antifašistické akci (AFA). Blíže v článku M. Mareše v časopisu REXTER „Anarchistický terorismus po roce 1989 v ČR“ viz <http://www.strat.cz/Rexter/infor.php?id=26>

- a) nebylo zaznamenáno působení nebezpečných náboženských sekt či nových náboženských hnutí,
- b) nebyly získány poznatky o působení islámských extremistů,
- c) nebyla zjištěna existence nebo činnost extremistických skupin v ozbrojených složkách ČR.

Prognóza

Za současné situace není pravděpodobná náhlá výrazná aktivizace extremistické scény, doposud nebyly zaznamenány významnější signály nasvědčující její výrazné radikalizaci.

3.2 Trestná činnost s extremistickým podtextem

3.2.1 Situace v ČR a v jednotlivých krajích¹⁵

Z celkového počtu 351 629 zjištěných trestných činů na území České republiky bylo v r. 2004 zaevidováno 366 tr. činů s extremistickým podtextem, tj. 0,1% (0,09% v r. 2003) z celkového objemu zjištěné kriminality.

V roce 2004 byl, ve srovnání s r. 2003, zaevidován nárůst zjištěných trestných činů s extremistickým podtextem o 31 tr. činů, tj. o 9,3%, (366 v r. 2004, 335 v r. 2003). Objasněno bylo 289 tr. činů, tj. 79%. Za spáchání výše uvedených trestných činů bylo stíháno 401 osob (+67; 334 osob v r.2003). Nejvíce těchto trestných činů bylo zaznamenáno v Severomoravském kraji (132, tj. 36,1%), hl. městě Praze (61, tj. 16,7%) a v krajích Severočeském (60, tj. 16,4%) a Jihomoravském (32, tj. 8,7%).

Skladba trestných činů

Ve skladbě trestných činů s extremistickým podtextem nedošlo k podstatným změnám. Převažovaly tr. činy dle § 260, § 261, § 261a tr. z. (podpora a propagace hnutí směřujících k potlačení práv a svobod člověka) – 137, za něž bylo stíháno 132 osob a tr. činy dle § 198 tr.z. (hanobení národa, etnické skupiny, rasy a přesvědčení) – 101, za něž bylo stíháno 126 osob. Dále bylo zjištěno 48 tr. činů dle § 196 tr.z. (násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci) a 17 tr. činů dle §§ 221, 222 tr.z. (ublížení na zdraví). Nebyl spáchán trestný čin vraždy s rasistickým motivem nebo trestný čin ublížení na zdraví s následkem smrti s rasistickým motivem. Ve spojitosti s extremismem nedošlo k páčání teroristické trestné činnosti.

Ve způsobu ukončení trestního řízení s pachateli tr. činů s rasovým či jiným extremistickým podtextem převažoval návrh na podání obžaloby – 238 pachatelů (58,6%), ve zkráceném přípravném řízení ve smyslu § 179c odst.1 tr.ř. bylo řešeno 49 pachatelů (12,1%), v šetření zůstávalo 88 pachatelů (21,7%), odloženo dle § 159a odst.2 a § 159a odst.3 tr.ř. bylo 18 pachatelů (4,4 %). Zastaveno dle § 172 odst.1 písm. d) tr.ř. bylo v trestním řízení stíhání 5 pachatelů (1,2%) a podmíněně zastaveno dle § 307 tr.ř. bylo stíhání 5 pachatelů (1,2%).

Pachatelé

V r. 2004 rovněž struktura pachatelů nedoznala změn. Pachateli byli jak příznivci hnutí skinheads, tak příslušníci majoritního obyvatelstva bez vazby na pravicově extremistické subjekty, v ojedinělých případech však i Romové. Stejně jako v předchozích letech, i v r. 2004, se pachatelé trestné činnosti s extremistickým podtextem rekrutovali z nižších vzdělanostních kategorií. Bylo mezi nimi 187 absolventů základní školy s výučním listem (46,1%) a 112 absolventů základní školy bez kvalifikace (27,6%). Pachatelů se středoškolským vzděláním bylo 37 (9,1%) a pachatelů - cizinců, u nichž nebylo vzdělání zjištěno, 59 (14,5%).

Ve věkové skladbě převažovaly osoby ve věku 21 – 29 let (160, tj. 36,7 %), 18 – 20 let (87, tj. 20%), 30 – 39 let (67, tj. 15,4%) a 15 – 17 let (51, tj. 11,7%).

Trestná činnost policistů s extremistickým podtextem

¹⁵ Viz zákon č. 36/1960 Sb., o územním členění státu ve znění pozdějších předpisů.

Z celkové trestné činnosti policistů PČR byl v roce 2004 objasněn jeden trestný čin s rasovým podtextem. Jednalo se o trestný čin hanobení národa, etnické skupiny, rasy a přesvědčení podle § 198 odst. 1 písm. a) tr. zákona, pro který byl státním zástupcem stíhán policista Jihomoravského kraje, a to proto, že prostřednictvím sítě Intranet na webových stránkách PČR Správy Jihomoravského kraje v rámci diskusního fóra „Rasismus u policie“ uváděl výroky hrubým způsobem znevažující romský národ. Případ je nadále v šetření.

Tento druh trestné činnosti se vzhledem k celkové kriminalitě policistů vyskytuje poměrně zřídka a nelze proto vyvozovat žádné obecné konkluze.

3.2.2 Nejzávažnější případy z pohledu Policie ČR

V roce 2004 byly z hlediska Policie ČR zaznamenány nejen závažné případy napadení Romů, anebo cizinců, ale i občanů majority. Potvrdil se rovněž trend vzájemných útoků mezi příznivci hnutí skinheads a anarchisty.

V této souvislosti lze např. zmínit napadení dvou romských žen v Ostravě (17.4.), anebo útok na romskou osádku vozidla v Krnově (7.5.). Oba případy Policie ČR ukončila návrhem na podání obžaloby. Přestože nedošlo ke zranění či škodě na majetku, byl za závažný rovněž považován útok neznámého pachatele z projíždějícího auta se zhasnutými světly zápalnými lahvemi na dům v Brně - Židenicích, obývaný Romy (19.7.). V prvních třech měsících roku docházelo k opakovaným fyzickým útokům skinheadů z tzv. tvrdého jádra na romské etnikum v Jeseníku. K závažnějším fyzickým útokům na Romy došlo rovněž v Praze (27.2.; 19.6.), kde bylo také vyšetřováno verbální a fyzické napadení japonského turistu (12.5.). Značnou mírou brutality se vyznačovalo napadení občana majority v Billiard klubu v Praze 10 (25.7.), který vyzval pachatele, aby zanechal nacistických pozdravů. Poškozený utrpěl mnohačetné zlomeniny obličejových kostí, pohmoždění mozku a další zranění s následnou hospitalizací. Na podezřelého pachatele byla uvalena vazba a jsou vyšetřováni pro podezření ze spáchání tr. činů dle §§ 9/2 k 222/1, 9/2 k 202/1 a 260/1 tr. zákona. K brutálnímu napadení aktivisty anarchistického hnutí došlo v Praze (5.3.) a v Severočeském kraji (7.2.); další útok příznivců hnutí skinheads proběhl ve Vtelnu, okr. Most (9.10.) proti punkovému koncertu, i zde došlo ke zraněním napadených. V závěru roku (31.12.), rovněž v Severočeském kraji, zaútočilo 7 pachatelů, pravděpodobně z řad skinheads, v restauraci Tisportbar v Mostě. Byli maskováni kuklami, k útoku použili gumová kladiva, tomfy a baseballové pátky.

Mezi nejzávažnější případy zařadila Policie ČR i hromadný organizovaný útok ostravských hooligans a výtržnosti spáchané při utkání mezi celky FC Opava – FC Baník Ostrava (15.5.) jak na opavském stadionu, tak na příjezdových trasách a v samotném městě Opava. Došlo nejen k velkému počtu zranění na straně policistů, ale i řadových občanů, byly způsobeny škody na majetku ČD, klubu, majetku občanů města Opava, jakož i města Opava. Policie Jihomoravského kraje upozornila rovněž na závažný případ diváckého násilí, kdy při napadení fanouška FC Vysočina Jihlava došlo k těžkému poranění hlavy.

3.2.3 Problematika antisemitismu

V České republice nebyly zaznamenány závažné antisemitské útoky, případně nárůst počtu takovýchto útoků¹⁶. K projevům antisemitismu dochází především ve spojitosti s pravicovým spektrem extremistické scény (tiskoviny, webové stránky na síti Internet, distribuce MC, CD s rasistickými a antisemitskými texty, koncerty pravicově extremistických hudebních skupin atd.). Většinou se jednalo o verbální projevy fotbalových fanoušků tzv. hooligans, anebo příznivců hnutí skinheads. V některých případech došlo k poškození budov židovské obce nápisy a symboly, byly zaznamenány případy znesvěcování židovských hřbitovů či památníků. V souvislosti s válkou proti terorismu a politikou USA a Izraele byly, zejména při demonstracích proti válce v Iráku, zaznamenány projevy antipatií k těmto státům. Zde je však třeba citlivě odlišovat, kdy se jedná o antisemitismus a kdy o kritiku konkrétních politických kroků nebo koncepcí státu Izrael.

¹⁶ K 1. lednu 2005 byly v rámci Evidenčně statistického systému Policejního prezidia ČR (ESSK) rozšířeny číselníky o kódy umožňující zvlášť identifikovat tr. činy motivované náboženskou a národnostní nesnášenlivostí vůči Židům a židovské víře, včetně útoků proti objektům židovských obcí a jejich zařízení, synagogám, židovským hřbitovům a jejich zařízení.

Cílem extremistických útoků byli v České republice především příslušníci romské komunity, případně cizinci tmavší barvy pleti, útoky na osoby pro jejich skutečnou či domnělou židovskou národnost nebyly, z hlediska Policie ČR, časté.

Ve výše uvedených souvislostech lze např. zmínit případ, kdy došlo v Praze (6.-8.2.2004) k popsání vstupních dveří synagogy Na Palmovce protizidovskými hesly: „*Málo vás chcíplo v ziklonu B*“, „*Jude raus*“ a dále nacistickým symbolem hákového kříže. Věc byla oznámena na místní oddělení PČR Libeň a vzhledem k tomu, že k podobným útokům na tuto synagogu došlo již několikrát v minulosti, byla věc postoupena odboru terorismu a extremismu Útvaru pro odhalování organizovaného zločinu PP ČR. Probíhá šetření pro důvodné podezření ze spáchání tr. činu hanobení národa, etnické skupiny, rasy a přesvědčení dle § 198 odst. 1, písm. a) tr. z. Obdobný byl případ v Severomoravském kraji (Krnov, okr. Bruntál) z května 2004, kdy neznámý pachatel vyryl na zeď krnovské synagogy symboly hákového kříže, tzv. „svastiku“, celkem bylo těchto symbolů na zeď budovy vyryto šest o různé velikosti. Do zdi byl dále vyryt symbol hákového kříže tzv. „oregon“, ve dvou případech nápis „*Fuck of jude*“ a dále nápis „*I.S.D. Jude*“. Dne 16.5.2004 byly zahájeny dle § 158/3 tr. z. úkony trestního řízení proti neznámému pachateli pro podezření ze spáchání tr. činu dle § 260/1 tr. z. (podpora a propagace hnutí směřujících k potlačení práv a svobod člověka). V průběhu prováděného šetření, které bylo zaměřeno na příslušníky a příznivce hnutí skinheads, a to zejména na ty, kteří se již v minulosti dopustili podobné trestné činnosti, se nepodařilo zjistit pachatele uvedeného tr. činu. Šetřená věc byla proto dne 31.5.2004 dle ust. § 159 a/4 tr. ř. odložena. I nadále je jí věnována pozornost, za účelem zjištění pachatele/pachatelů byly aktivovány informační zdroje. Obdobný byl i případ zaznamenaný v Jihomoravském kraji (Boskovice, okr. Blansko), kde neznámý pachatel poškodil fasádu domu nápisy „*OJ*“, „*FUCK OFF*“ a dále poškodil stěny synagogy nápisem „*JUDE RAUS*“, po jehož stranách vyobrazil hákový kříž a pěticípu hvězdu. Případ je šetřen pod čj.: ORBK-1069-1/BO-TČ-2004 pro podezření ze spáchání tr. činu dle § 257b odst. 1 tr. z. (poškození cizí věci) a dle § 261 tr. z. (podpora a propagace hnutí směřujících k potlačení práv a svobod člověka). K poničení židovského hřbitova došlo např. v Teplicích (Sčk), kde bylo poveleno deset náhrobních kamenů a další škody byly způsobeny pokusem o vloupání do hrobky (14./15.3.).

3.2.4 Problematika koncertů pravicově extremistických hudebních skupin

V roce 2004 došlo na území České republiky k dalšímu zvýšení počtu pravicově extremistických hudebních produkcí, pokračoval tak trend zaznamenaný již v druhém pololetí r. 2003. Koncerty „white power music“ se uskutečňovaly po celé České republice. Příznačné pro ně bylo utajování místa pořádání, rozptylování pozornosti policejních složek záměrnými dezinformacemi o těchto akcích a jejich zabezpečování vlastními hlídkami. Vzhledem k tomu, že jsou koncerty a různé oslavy vždy prezentovány jako „uzavřené“ akce, nelze se jich obvykle zúčastnit bez osobní pozvánky (na základě telefonického rozhovoru, konkrétní sms). V uplynulém roce došlo rovněž k posunu při pořádání koncertů, jednak se vyprofilovaly české skinheadské kapely, jednak vystupovaly ve větší míře zahraniční kapely. V této souvislosti lze zmínit koncert ruské hudební skupiny KOLOVRAT, který se uskutečnil dne 24.1. 2004 v Chroustovicích (okr. Chrudim). Její frontman Denis Andrejevič Gerasimov je za svou činnost vazebně stíhán.

Dne 30.1.2004 byl předán k realizaci pro tr. čin podpory a propagace hnutí směřující k potlačení práv a svobod občanů dle § 260/1,2 Denis A. Gerasimov (*1976). Dne 23.8.2003 se jako člen hudební skupiny Kolovrat na neztotožněném místě nedaleko Prahy memoriálu pořádaného na počest I. Stuarta, kde skupina hrála hudbu s neonacistickými texty. Dne 24.1.2004 opětovně vystoupil se skupinou Kolovrat na koncertě pořádaném českým hnutím skinheads. Byla zde opět reprodukována hudba s rasově nesnášenlivými texty, kdy docházelo jako v prvním případě k hajlování posluchačů těchto koncertů. Dne 30.1.2004 byl zadržen při odletu do Moskvy, v jeho zavazadlech bylo nalezeno množství propagačních materiálů vztahujících se k neonacistickému hnutí.

Dne 13.4.2005 proběhlo odvolací soudní řízení na Obvodním soudu pro Prahu 6, kde byl Denis A. Gerasimov, na základě rozsudku, v plném rozsahu zproštěn obžaloby. Státní zástupkyně se však na místě odvolala, obviněný nadále zůstává ve vazbě, jednání bude pokračovat.

Z dalších koncertů lze zmínit např. koncert příznivců hnutí skinheads, konaný dne 4.9.2004 v Praze (restaurace „U Karla Hašlera“), na němž vystoupily české skupiny Squad 96, Randall Gruppe, B.S.E. Šest účastníků bylo policií předvedeno z důvodu podezření ze spáchání tr. činu dle § 261 tr.z. (podpora a propagace hnutí směřujících k potlačení práv a svobod člověka). Při ukončení akce a následném rozchodu účastníků došlo k napadení televizního štábu a potyčce s policií, při níž byli tři útočníci policií zadrženi. *Ve čtyřech případech došlo k odložení věci dle § 159 tr.ř., ve dvou případech státní zástupkyně OSZ pro Prahu 5 zrušila usnesení o zahájení tr. stíhání a vrátila věc k došetření Policii ČR.. V souvislosti s tímto koncertem je veden další spisový materiál, týkající se anonymního oznámení na linku 158 v době konání koncertu o uložení výbušniny v restauraci .Případ zůstává v šetření.*

V r. 2004 se několikrát podařilo v předstihu získat operativní cestou informace o organizátorech, vystupujících hudebních skupinách, datu i místu konání akce. Tyto informace následně umožnily přijmout nejen adekvátní bezpečnostní opatření, ale konání některých akcí znemožnit. Operativní informace měly význam i při zahraniční spolupráci. Naposledy tomu tak bylo v souvislosti s koncertem pravicově extremistických hudebních skupin konaném dne 4.12.2004 na Slovensku (obec Zohor, okr. Malacky), jehož se zúčastnily i osoby z České republiky a hudební skupina Agrese 95. Slovenská policie provedla represivně bezpečnostní akci, při níž byli perlustrováni čeští státní příslušníci a jeden z nich obviněn z tr. činu podpory a propagace hnutí směřujících k potlačení práv a svobod občanů.

Pro omezení nárůstu pravicově extremistických akcí na území ČR má nadále prioritní význam aplikace „*Pravidel pro zajištění spolupráce orgánů státní správy a samosprávy s orgány Policie České republiky při potírání extremistických hromadných akcí*“ (jednání participujících subjektů se uskutečnila v gesci resortu vnitra 29.3. a 14.12. 2004) a důsledné uplatňování všech zákonných možností Policií ČR při realizaci preventivně bezpečnostních opatření.

3.2.5 Zneužívání Internetu

V průběhu roku 2004 se ukázalo jako stěžejní vyhledávání trestné činnosti na Internetu spjaté s extremismem. Specifičnost této trestné činnosti je daná řadou faktorů. Extremističtí uživatelé Internetu počali využívat specifické a daleko složitější metody při vzájemné komunikaci. Jsou vytvářeny jednotlivé úrovně podle hierarchie přesvědčení a důvěrnosti jednotlivých uživatelů.

Pružnost a snahu o nepostížitelnost ve využívání sítí Internet lze v současné době spatřovat i v tom, že některé stránky mění své internetové adresy, a v souvislosti s tím se dokonce přestěhují z určitého serveru do jiného serveru (poskytovatele stránky), a to např. kvůli trestním oznámením podaným občany, anebo medializaci v tisku, televizi či rádiu. Internet se tak stává místem, kde se neustále rozrůstají nové a znovu obnovené stránky, v minulosti zrušené, které se zde objevují pod novým názvem, ale se stejným obsahem. V současné době extremisté počítačovou síť Internet používají: k propagačním a náborovým aktivitám (vytváření webových stránek s extremistickou tematikou, které mají sloužit nejen k vzájemnému informování mezi extremisty, ale ve stále rostoucí míře i k získávání nových příznivců); k získávání finančních prostředků, např. ve spojitosti se šířením extremistické, zejména neonacistické a rasistické kultury (prostřednictvím Internetu lze např. objednat kompaktní disky s extremistickými hudebními nahrávkami, neonacistické materiály nebo obdržet datový soubor pro domácí výrobu takového kompaktního disku); jako spolehlivý prostředek komunikace mezi jednotlivými skupinami - je využíván ke svolávání srazů, demonstrací či koncertů (např. o místě konání akce bývají účastníci informováni až těsně před jejím zahájením, což slouží k utajování akcí až do poslední chvíle před nepovolanými osobami, tedy i před policií). Ve velké většině případů jsou využíváni zahraniční provideři (např. USA, Indie), anebo internetové kavárny, čímž je ztěžována možnost získání poznatků ke konkrétnímu pachateli. Zvýšil se rovněž počet informací zasílaných touto komunikační sítí s použitím šifrovacích algoritmů. Vybraní jedinci jak z pravicově, tak levicově extremistického spektra průběžně monitorují, případně softwarově kontrolují tzv. „check.domens“ svých webových stránek a v případě, že se na ně bez krytí připojí jako „zákazník“ Policie ČR, zpravidla ihned zjistí, že je jejich činnost monitorována. To obvykle vede k okamžitému odpojení navázaného kontaktu s webovou stránkou extremistické organizace či zájmového jedince. Nástrojem pro šíření extremistických myšlenek se může stávat i elektronická pošta, původně určená pouze pro komunikaci (rozesílání extremistické propagandy adresátům, kteří si korespondenci tohoto druhu nevyžádali.

Nejdůležitějším úkolem při sledování trestné činnosti extremistických skupin na Internetu je sledování souvisejících informací k připravovaným akcím, demonstracím a zejména pak sledování guestbooků, chatu maillistů a ostatních diskusních klubů a auditorií. Při sledování rozličných chatů extremistických skupin jsou zachytávány důležité informace. Ty jsou poté v součinnosti se specializovanými pracovišti, zabývajícími se problematikou extremismu, realizovány jako důkazní podklad pro prokázání skutkové podstaty trestného činu nebo přestupku, anebo jsou využity při preventivních opatřeních k udržení veřejného pořádku a zamezení protiprávního jednání. Setrvávajícím problémem při vyšetřování tohoto druhu trestné činnosti je rozdílnost daná různými právními odlišnostmi v jurisdikcích jednotlivých zemí. Znemožňuje to získat relevantní informace k pachatelům této trestné činnosti, využívajícím zahraniční servery. Jedná se např. o webovou stránku www.combat18.org, která se nachází na území USA, propaguje fašismus a hlásá rasovou a národnostní nenávisť, ale i další webové stránky. Nově se na počítačové síti Internet objevovaly stránky extremistických skupin, obsahující řadu polopravd a dezinformací, jejichž primárním cílem je „čtenáře“ přesvědčovat o potřebě změny myšlení. Jsou upraveny tak, aby činnost extremistických subjektů byla veřejností vnímána pozitivně a jejich argumenty vyznívaly oprávněně.

3.2.6 Trestná činnost páchaná prostřednictvím tiskovin, symbolik a zástupných znaků

V r. 2004 nedošlo k podstatným změnám v charakteru této trestné činnosti. Úbytek pravicově extremistických tiskovin, projevující se od r. 2002, pokračoval úměrně s narůstajícím využíváním Internetu k jejich prezentaci. Policie ČR v této souvislosti prováděla šetření ve věcech podezření ze spáchání tr. činu prostřednictvím tiskovin, anebo textů zveřejňovaných na Internetu. Nadále byla věnována pozornost problematice zástupných znaků, především v průběhu pravicově extremistických akcí, a vedeno trestní stíhání proti konkrétním osobám. Stejně jako v předchozích letech, zůstávalo problémem šetření případů rozličné fašistické a neonacistické symboliky např. na zdech objektů, kde se nedařilo zjistit pachatele, anebo prodejního sortimentu tzv. Army shopů, kde jsou odznaky a jiné relikvie tzv. Třetí říše deklarovány jako předměty sběratelského zájmu.

V r. 2004 proběhl na Městském soudu v Brně proces s podnikatelem P.O., který byl obžalován za to, že v brněnském Army shopu prodával součásti uniforem a odznaky, obsahující nacistické symboly. Městský soud v Brně podnikatele zprostil obžaloby.

V rámci organizované extremistické trestné činnosti s mezinárodním prvkem byl šetřen jeden případ ve spojitosti s vyšetřováním vedeným BKA Spolková republika Německo ve věci tr. činu podpora a propagace hnutí směřujících k potlačení práv a svobod člověka dle § 260/1,2 českého tr. zákona. V letech 2001 – 2003 byly po Evropě, např. do Rakouska, Spolkové republiky Německo a Polska, zasílány předem domluveným odběratelům CD nosiče s rasistickým obsahem. Obsah CD byl vytvořen v Německu, výroba probíhala v Polsku a jedním z distribučních kanálů vedl přes české území. Na základě šetření Útvaru pro odhalování organizovaného zločinu ÚSKPV PP ČR byl jako pachatel zjištěn J.P. z Děčína. Ten dodané CD rozesílal podle seznamu na předem dané adresy, přičemž zpětně inkasoval na anonymní poste restante finanční hotovost, kterou, po odečtení své provize, předával do Spolkové republiky Německo pravicově extremistické skupině.

V šetření Policie ČR zůstává případ několika kopií výtisků exilového časopisu „VLASTENECKÉ ZPRÁVY“, které dle výtisku vydává V.Š. v Toulonu. Tato věc je šetřena dle § 158/1 tr.č. z důvodu možného naplnění skutkové podstaty tr. činu dle § 198 tr.z. Spisový materiál bude cestou Městského státního zastupitelství postoupen k šetření příslušným francouzským orgánům.

V r. 2005 byla ukončena soudní kauza nakladatele M. Zítka, který vydal v r. 2000 český překlad knihy Adolfa Hitlera „Mein Kampf“ bez komentáře v nákladu 100 000 výtisků, které distribuoval k volnému prodeji (90 000 ks prodal, 10 000 ks zabavila Policie ČR, když zahájila jeho trestní stíhání). Dne 10. března 2005 Nejvyšší soud M. Zítka zprostil viny.

3.2.7 Trestná činnost spjatá s diváckým násilím

V roce 2004 se plně potvrdil trend zaznamenaný již v r. 2003. Pokračoval nárůst počtu českých fanoušků cestujících na zápasy národního týmu, anebo na zápasy svých klubů do zahraničí, včetně tzv. rizikových fanoušků.¹⁷ V České republice byly opět nejrizikovějšími zápasy FC Baník Ostrava, AC Sparta Praha a 1. FC Brno. Došlo k výrazným změnám v chování diváků, především k radikalizaci chování fanoušků FC Baník Ostrava.). Jako nejčastější porušování veřejného pořádku se v souvislosti s fotbalovými a hokejovými zápasy objevovaly fyzické útoky, poškozování majetku a projevy rasismu.¹⁸ Při mezinárodních klubových zápasech (poháry UEFA) bylo zaznamenáno 34 závažných tr. činů, mezi něž jsou řazeny tr. činy s rasistickým podtextem, závažné ublížení na zdraví, napadení veřejného činitele a výtržnictví. Při zápasech národní ligy, a v souvislosti s nimi, bylo zaznamenáno 162 závažných tr. činů.

K nejzávažnějším porušením zákona došlo při fotbalových utkáních FC Baník Ostrava – AC Sparta Praha (Ostrava, 8.5.2004); FC Opava – FC Baník Ostrava (Opava, 15.5.2004); FC Baník Ostrava-AC Sparta Praha (Praha, 18.5.2004 – finále Poháru ČMFS); FC Slovan Liberec-FC Schalke 04, SRN (Liberec, 24.8.2004 – zápas finále Intertoto Cupu); FC Baník Ostrava – Middlesbrough FC, Anglie (Ostrava, 30.9.2004 – pohár UEFA, 1.kolo); FC Olympique Lyon, Francie – AC Sparta Praha

¹⁷ Díky přímé účasti a součinnosti Policie ČR na bezpečnostních opatřeních v zahraničí, dochází k závažnějším incidentům, vyvolaným českými fanoušky, v minimální míře.

¹⁸Specialista na problematiku diváckého násilí v r. 2004 celkem zaevidoval ve spojitosti s diváckým násilím 205 tr. činů, což představovalo nárůst o 206% (67 tr.č. v r. 2003). Rovněž zaznamenal nárůst tr. činnosti páchané mladistvými - 59 tr. činů, což představovalo 28,8% zaevidovaných tr. činů (26 tr. č. v r. 2003). Uvedené statistiky mají informativní charakter, jsou vedeny specialistou ÚSKPV PP ČR, který je pracovníkem Národního informačního fotbalového bodu. Nejedná se o tr. činy s extremistickým podtextem, nýbrž o tr. činy páchané v souvislosti s diváckým násilím obecně.

(Lyon, 8.12.2004 – Liga mistrů). V posledním uvedeném případě skupina šesti fanoušků Sparty verbálně a fyzicky napadla občana Francie tmavé pleti.

Celkový počet trestných činů s extremistickým podtextem zaevidovaných na území ČR v letech 1996 – 2004
(dle Evidenčně statistického systému kriminality Policejního prezidia ČR - ESKK)

ROK	Zaevidováno TČ	Podíl na celkové Kriminalitě (%)	objasněno TČ	stíháno osob
1996	131	0,03	58	152
1997	159	0,04	132	229
1998	133	0,03	100	184
1999	316	0,07	273	434
2000	364	0,09	327	449
2001	452	0,1	406	506
2002	473	0,1	374	483
2003	335	0,09	265	334
2004	366	0,1	289	401
Celkem	2729	-	2124	3172

Tabulka č. 1 poskytuje údaje o počtu trestných činů zaregistrovaných na území ČR v letech 1996 – 2004.

Přehled extremistických trestných činů, u nichž byl veden útok na národ, národnost nebo rasu či pro příslušnost k nim anebo hlásáním národnostní nebo rasové zášti - celkový nápad v letech 1996 – 2004 podle skutkových podstat
(dle Evidenčně statistického systému kriminality Policejního prezidia ČR – ESKK)

§	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
§196 odst. 2	85	76	85	80	41	61	71	41	45
§ 198	62	46	69	85	111	86	105	71	101
§198 a	11	11	15	18	11	16	18	11	13
§219 odst.2g	0	2	3	1	0	1	0	0	0
§221 odst.2b	20	19	23	7	11	8	6	14	9
§222 odst.2b	4	10	10	4	5	7	4	7	5
§235 odst.2f	0	5	0	3	1	3	2	1	4
§ 236	5	1	2	0	1	1	1	0	0
§ 238 a	28	30	28	0	1	1	0	1	0
§257 odst.2b	82	51	82	38	11	6	14	4	4
§ 259	0	0	0	0	0	0	0	0	0
§ 260	33	20	32	70	53	88	95	77	50
§ 261	50	62	104	107	95	174	123	123	87

Tabulka č. 2 dává přehled o celkovém počtu trestných činů s extremistickým podtextem podle jednotlivých skutkových podstat v uplynulých devíti letech. Potvrzuje pokračování trendu nastoleného v r. 1998 – nejvíce trestných činů se vztahovalo k §§260, 261 a §198.

IV. Situace ve středoevropském geopolitickém prostoru

V *Rakousku, Maďarsku, Slovensku* a v *Polsku* nedošlo v r. 2004, ve srovnání s r. 2003, k podstatným změnám na jejich extremistických scénách., které by ohrožovaly vnitřní bezpečnost.¹⁹

V *Rakousku* byl v roce 2004 reálný vliv rakouských pravicově extremistických stran a organizací – Nacionálně demokratické strany Rakouska, Hnutí Stop cizincům, zákazané organizace Národovecká mimoparlamentní opozice - ve společnosti nízký. Totéž platilo o vlivu hnutí skinheads. Protičeské nálady bylo možné zaznamenat především v malých městech při hranicích Rakouska s ČR, anebo v místech, kde žije větší

¹⁹ Základní popis středoevropské extremistické scény viz www.mvcr.cz - Zpráva o problematice extremismu na území ČR (v r. 2002, 2001).

množství poválečných vysídlelců z tehdejší ČR a působí tam jejich organizace. V průběhu ledna a února 2004 se pokusil Sudetoněmecký landsmanschaft v Rakousku (SLÓ) znovu otevřít otázku nemovitostí zabraných českým státem po odsunu německého obyvatelstva. Dne 25. září 2004 proběhly ve Vídni oslavy tzv. Sudetských dnů vlasti. Předseda organizace nevybíravě útočil proti ČR a jejímu prezidentovi.

Ve spojitosti s levicovým extremismem lze zmínit Komunistickou stranu Rakouska (KPÖ), která se však nacházela ve stagnačním stadiu. Prakticky působila pouze ve Vídni, Linci a Vorarlbergsku. Měla vliv na rakouské antiglobalizační hnutí, které pomáhala založit. Ve dnech 3.-6. června 2004 se uskutečnil druhý sjezd antiglobalistického Rakouského sociálního fóra (ASF), v jehož čele stojí člen komunistické mládeže T. Hubmayer. Hlavním účelem sjezdu bylo dotvoření ASF. Akce byla pokračováním zasedání Světového sociálního fóra, konaného v lednu 2004 v Bombaji.

V r. 2004, ve srovnání s r. 2003, nebyly zaznamenány žádné změny, vztahující se k oblasti islámského extremismu. Celkově zůstával však obraz islámu v rakouské společnosti vysoce negativní, zvláště po zavraždění nizozemského režiséra Theo van Gogha muslimským fanatikem v listopadu 2004.

Scientologové se v r. 2004 prakticky neprojevovali. Scientologická centra existují ve Vídni, Salzburgu a ve Wolfsbergu, činnost scientologů ve státní správě byla zakázána zákonem již r. 1999, jsou objektem sledování státních orgánů a policie, jejich počet se proto snížil.

V **Maďarsku** nedošlo v r. 2004, ve srovnání s r. 2003, k výrazným změnám v oblasti extremismu, přetrvávala marginálnost maďarské extremistické scény. Na pravicově extremistické byla zaznamenán vznik skupiny nadnárodní organizace Hammerskins.

Na **Slovensku** tvořili jádro extrémní pravice skinheadi, neonacisté a neofašisté v počtu asi 500 osob, jejichž centrem je Prešovský kraj. Mezi organizace pravicových extremistů patří především Blood&Honour (B&H), mající spojení do Rakouska, Maďarska, Polska, Srbska a ČR, dále Slovakia Hammer Skins (SHS), Slovak Skin Action Group (SSAG), Slovenská národná liga, Slovenský úsvit a Árijský národ. Nelegálně vychází více než deset pravicově extremistických časopisů, např. Biele víťazstvo, Biely odpor, Naša stráž, Právo bielych, Edelweiss, Zákrok. Jejich ideologií je upravený řád Hlinkovy gardy a jejich pohotovostních oddílů. B&H má ústředí v Bratislavě, širší anglický magazín Blood&Honour, slovenský časopis „1939“ a další tiskové materiály. Lokální pobočky B&H, které vyvíjejí vlastní aktivity, jsou i v dalších městech, např. v Nitře, Žilíně či Popradu. Autonomně na bratislavském ústředí dále v ilegalitě existují B&H Tatra Slovakia (Prešov), B&H Engerau (Bratislava-Petržalka), B&H Cassovia (Košice). I tyto skupiny mají mezinárodní kontakty (SRN, Rakousko, Skandinávie, Polsko, Rusko, Bělorusko, Srbsko, Kanada). Skupiny Combat 18, SS AG Slovakia (nyní pod upraveným názvem Security Servis Action Group- Slovakia) a hooligans svou činnost pod vlivem několika soudních procesů omezily. V r. 2004 působila na Slovensku neofašistická občanská sdružení Slovenská pospolitost se sídlem v Banské Bystrici, Nové Slobodné Slovensko a Biela Slovenská Jednota. Programem těchto skupin je xenofobie, rasismus a ideologie tzv. Slovenského státu. V r. 2004 vzrostla aktivita organizace Nové Slobodné Slovensko (NSS), která má kontakty s krajně pravicovými organizacemi v ČR. NSS má pět místních organizací (Košice, Prešov, Vranov nad Topľou, Trebišov a obec Hnúšť). Dne 17. a 20. května 2004 vydala NSS výzvy na podporu Palestinců a proti Izraeli a USA. Toto občanské sdružení má v úmyslu přeregistrovat se na politickou stranu a zúčastnit se parlamentních voleb v r. 2006.

Levicové spektrum slovenské extremistické scény bylo zanedbatelné, aktivity islámských skupin nebyly zaznamenány.

Scientologové mají svá centra v Bratislavě, Martině, Bánské Bystrici a Levicích. Vystupují rovněž jako občanská sdružení, jazykové školy a soukromé firmy a usilují o rozšiřování své působnosti a získávání nových členů. Odhadovaný počet členů se pohybuje kolem cca 10 000 osob, je však, díky fluktuaci, značně proměnlivý.

Na pravicově extremistické scéně v **Polsku** bylo aktivních více než 10 000 skinheadů. Tzv. tvrdé jádro (asi 3000 osob) vyhrožovalo výstražnými akcemi – obzvláště vůči polským židům, neustálým letákovým vyhlásováním rasové války a též se dopouštělo hrubého násilí. Centrem polských skinheadů se ve druhé polovině r. 2004 stalo především město Sandoměř (ležící na tzv. skinheadské ose Kielce – Ostrowiec Swietokrzyski – Sandoměř). Zvýšená aktivita byla zaměřena proti soudům, školám, kulturním a někdy i církevním institucím. Nejvíce se jejich přičiněním objevovaly na zdech objektů nápisy „Juden raus!“, „Polsko Polákům“, „White Power“ a „Skinheads 88“. V r. 2004 rovněž pokračovaly legální politické strany Liga polských rodin (LPR) a Samoobrona v politické agitaci proti Evropské unii, spojené zvláště s projevy antisemitismu a vulgárního antikomunismu. Nositelem těchto názorů je Všepolská mládež (Młodzież Wszechpolska - MW) a též extrémně nacionalistická strana Republikánská liga (LR). Během r. 2004 se LPR pod vedením Romana Giertycha postupně měnila ve stranu vůdcovského typu, stále větší roli v jejím vedení hrají vzdělaní a ambiciózní příslušníci Všepolské mládeže. Wojciech Wierzejski a Sylwester Chruszcz vyhráli volby do Evropského parlamentu, dále nejméně 5 osob z MW působí v Giertychově osobním štábu.

Levicově extremistické subjekty (Polská komunistická strana, Polská socialistická strana, Anarchistická federace a Nová levice) se omezily na pietní demonstraci za účasti komunistů a socialistů, konanou dne 19.4.2004 ve Varšavě k výročí povstání ve varšavském ghettu a při oslavách 1. máje ve Varšavě, Lublinu,

Vratislavi, Opoli, Białystoku, v němž na oslavách participovali i anarchisté. Antiglobalistické hnutí se ve sledovaném období v Polsku výrazněji neprojevovalo.

Legální organizace polských muslimů (Sdružení muslimských studentů-SSM, Islámské shromáždění Ahl-ul Bayt-IZAuB a Svaz polských muslimů-ZMP) jsou sledovány bezpečnostní službou ABW, neboť během r. 2004 šířily protiizraelské a rasistické názory, nabízely odznaky a trička se symboly teroristických organizací. Jako osoba nebezpečná státu byl z Polska vypovězen velkopolský imám, jemenský občan Ahmad Ammar, pobýval v Poznani celkem čtrnáct let, do 24.5.2004.

Scientologové v Polsku nevyvíjejí prakticky žádnou činnost, varšavské centrum není aktivní.

Ve *Spolkové republice Německo* pokračovala ve své činnosti pod vedením Udo Voigta Nacionálně demokratická strana Německa (Nazionaldemokratische Partei Deutschland-NPD), mající nejsilnější členskou základnu v Sasku a Bavorsku. Její spojení se skinheadskými organizacemi v r. 2004 poněkud ochablo. Od počátku r. 2004 se NPD soustředila na hlavní cíl, jímž bylo získání míst na radnicích v komunálních volbách. V Sasku a Braniborsku NPD společně s Německou lidovou unií (DVU) při volbách do zemských vlád v září 2004 uspěla. Součástí politiky neonacistů z NPD je rovněž návrat k otevřenému antisemitismu. Za účasti funkcionářů NPD se dne 21. srpna 2004 ve Wunsiedelu konalo další tzv. pietní shromáždění na počest Rudolfa Hesse, tentokrát za účasti českých neonacistů a skinheadů, pochodujících pod českou státní vlajkou. Nepředpokládá se, že by NPD měla, kromě styků s organizacemi českých skinheadů výraznější kontakty směřující do ČR. Středisky neonacistického extremismu bývají především maloměsta (Greifswald, Stralsund, Frankfurt n/Odrou, Riesa, Pirna, Gera, Coburg, Deggendorf), kde existuje i protipolská a protičeská zášť. Koncem roku 2004 se NPD aktivně neprojevovala. Přestože byla německá sekce **B&H-Division Deutschland** v r. 2000 (14.9.) zakázána, její část nadále i během roku 2004 působila v ilegalitě. Programem organizace bylo šíření neonacistické ideologie, a to zvláště prostřednictvím rockové hudby a internetových časopisů. Uvedené skupiny byly vytvářeny tak, aby z nich a z okruhu jejich prověřených příznivců mohly být ihned sestaveny polovojeenské organizace. Cílem je uskutečnění tzv. světové érijské nacionálně socialistické revoluce, která má proběhnout formou tzv. svaté rasové války. Pozornost si rovněž zaslouží organizace bývalých sudetoněmeckých nacistů – Witikobund, který v prostředí landsmanschaftů šíří protičeské názory.²⁰ Programem organizace je odstranění tzv. „zločinných Benešových dekretů“ a odčinění údajných válečných zločinů Spojenců a jejich stoupenců na německém národě. Dále program obsahuje vymýcení tzv. lží o zločinech Němců za druhé světové války a pranýřování tzv. holocaustové kultury jakožto projevu neněmeckého způsobu myšlení. Kromě Bavorska je na německém území jeho nejsilnější složkou organizace v Severním Porýní – Vestfálsku. Od r. 2001 je Witikobund považován ze strany německé zpravodajské služby BfV za extremistickou organizaci. Působí též v Rakousku, kde provádí patrně nejostřejší protičeskou propagandu. Vliv Witikobundu ve Spolkové republice Německo v poslední době vzrostl. Činnost ostatních neonacistických organizací, např. kameradschaftů, se orientovala především na štvání proti přistěhovalcům, antisemitismus a projevy xenofobie obecně.

V r. 2004 výrazně poklesla činnost levicově extremistických skupin. Pokračovala nicméně aktivita organizace ANTIFA (frakce AAB a ALB), orgánem frakce ALB je internetový časopis Arranca!- linke Zeitschrift (Na start!-levicový časopis), jehož redakce sídlí v Berlíně. Obě frakce organizují pouliční srážky mimořádně brutálního charakteru (např. v Berlíně a na severu Německa od 30. dubna do 2. května 2004.²¹ V ČR má AAB i ALB stoupence v anarchistických organizacích (ČAF, časopis A-Kontra). Kontakty s názorově spřízněnými aktivisty v ČR má rovněž ATTAC-Deutschland, organizace, která v r. 2004 reprezentovala německé antiglobalistické hnutí.

V Německu pokračovala aktivita nejpočetnější organizace militantního tureckého politického islámu – Islámského společenství Milli Görüs (IGMG), které předešlo svému zákazu tím, že se stalo kolektivním členem zastřešující umírněné Islámské rady pro Spolkovou republiku Německo. Na západě Německa pokračovala činnost laických kurdských skupin, včetně zakázané PKK, resp. Kongra-Gel, a to formou demonstrací a protestních akcí proti turecké vládě, NATO a USA. V prosinci 2004 byla v Německu odhalena síť kurdských islamistů Ansar al-Islam. Z území SRN byli vypovězeni

²⁰ Organizace sídlí v Mnichově, počet členů je odhadován na cca 1 000 osob. Tiskovým orgánem je časopis Witiko-Brief, který je však interní publikací.

²¹ Strategie zmírňování napětí mezi policií a extremistickými demonstranty, kterou např. v Berlíně uplatňuje senát složený z příslušníků SPD a PDS, prozatím nebyla úspěšná.

duchovní turecké národnosti tzv. kalif z Kolína n/Rýnem Metin Kaplan (v říjnu 2004 byl deportován do Turecka, kde s ním byl v prosinci zahájen proces) a dále imám mešity Mevlana v Berlíně – Kreuzbergu, který vedl štvavá kázání šířením náboženské zášti proti tzv. nevěřícím, dával za příklad sebevražedné atentátníky, přičemž vyzýval muslimy, aby byli připraveni k takovýmto činům a dále vyzýval k nepřátelství vůči židům.

Centrálními organizacemi scientologů v Německu jsou registrované církve Scientology Kirche Deutschland e.V. (SKD) a Scientology Kirche Berlin (SKB). Organizace se orientují zvláště na úředníky, manažery a svobodné profese, resp. též na osoby disponující velkým majetkem, anebo s určitým vyšším společenským vlivem. Od 5.6.1997 je činnost scientologů sledována BfV, neboť byli podezřelí z ohrožování svobodných, demokratických a bezpečnostních principů státu. Dne 22. září 2004 sdělili prostřednictvím svých tiskových orgánů, že v letech 1998 – 2004 došlo ve Spolkové republice Německo k nejméně 1 500 případům sledování jejich členů BfV.

V. Nejvýznamnější aktivity státních orgánů

Průběžně byla plněna opatření trvalého charakteru vyplývající z vládních usnesení č. 198 ze dne 19. března 1998, č. 720 ze dne 14. července 1999, č. 684 ze dne 12. července 2000, č. 498 ze dne 21. května 2001, č. 903 ze dne 12. září 2001, č. 994 ze dne 14. října 2002, č. 83 ze dne 22. ledna 2003, č.800 ze dne 25. srpna 2004.²²

5.1. Vláda ČR

V roce 2004, stejně jako v letech předchozích, řadila vláda ČR problematiku extremismu mezi bezpečnostní rizika a důsledný postup proti tomuto fenoménu patřil mezi její priority.²³ Nemaou úlohu připisovala preventivním opatřením na ochranu příslušníků národnostních a etnických menšin s cílem podporovat bezkonfliktní a tolerantní multikulturní soužití. Významným příspěvkem k prevenci xenofobních postojů veřejnosti byly vzdělávací aktivity v oblasti lidských práv a multikulturní výchovy a systémový přístup státních orgánů k integraci cizinců. Důraz rovněž klade na možnost veřejnosti seznámit se se situací v oblastech extremismu, každoročně je zveřejňována Informace o problematice extremismu na území ČR.

Z konkrétních aktivit lze především zmínit projekt zaměřený na posílení tolerance a porozumění mezi etnickými menšinami a majoritou - vládní **“Kampaň proti rasismu – Projekt tolerance“**. Ve srovnání s r. 2003 byla kampaň roku 2004 rozčleněna do tří, resp. čtyř samostatných bloků za zachování kontinuity některých aktivit z předchozích let. Jsou jimi projekty „*Rozmanitost do knihoven III*“ (Multikulturní centrum Praha) „*Monitorování českého pravicového extremismu pro účely cílenější a efektivnější vládní kampaně proti rasismu*“ (občanské sdružení Tolerance a občanská společnost); *Národní vzdělávací kampaň proti rasismu* (Národní vzdělávací fond) a konečně celoplošná preventivně informační kampaň „*Všichni jsme oběti*“ (Creative Baazar)kladoucí si za cíl prostřednictvím seznámení s vybranými případy rasově motivovaného násilí nebo diskriminace s důrazem na oběti působit na změnu názorů a postojů majority. Druhým cílem je snaha ovlivnit postoje pachatelů této trestné činnosti, včetně potencionálních pachatelů.

V souladu se svými prioritami v dané oblasti vláda ČR projednala a vzala na vědomí např. následující materiály:

- usnesením č. 800 ze dne 25.8.2004 „Zprávu o postupu a průběžných výsledcích zavádění Národní strategie pro práci Policie ČR ve vztahu k etnickým menšinám,
- usnesením č. 968 ze dne 6. října 2004 k návrhu na podpis Úmluvy o počítačové kriminalitě vyslovila s podpisem Úmluvy s výhradou její ratifikace,
- usnesením č. 1171 ze dne 24.11.2004 „Závěrečná doporučení Výboru proti mučení – kontrolního orgánu Úmluvy proti mučení a jinému krutému, nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání,
- usnesením č.1193 ze dne 1.12.2004 návrh zákona o rovném zacházení a o právních prostředcích ochrany před diskriminací (antidiskriminační zákon)

²² Viz www.vlada.cz, www.mvcr.cz (zprávy o problematice extremismu)

²³ Více informací k aktivitám vlády ČR viz www.vlada.cz

Z oblasti zákonodárné lze např. zmínit:

- zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), který nabyl účinnosti dnem 1.1.2005
- zákon č. 34/2004, kterým se mění zákon č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů

5.2 Ministerstvo vnitra a Policie ČR (MV a PČR)

V r. 2004 patřily mezi nejvýznamnější aktivity resortu v oblasti extremismu jak aktivity na mezinárodní úrovni (Pracovní skupina pro boj s extremismem zemí V4 a Rakouska), tak činnost poradních orgánů ministra vnitra (Komise pro boj s extremismem, rasismem a xenofobií, Pracovní skupina Rady vlády ČR pro záležitosti romské komunity pro oblast vnitra a Policie ČR a Komise ministra práce a sociálních věcí pro integraci cizinců (navazující na práci Komise ministra vnitra pro přípravu a realizaci politiky vlády ČR v oblasti integrace cizinců a rozvoje vztahů mezi komunitami) a implementace Národní strategie pro práci Policie ČR ve vztahu k etnickým menšinám. Kromě zmíněných hlavních oblastí se činnost resortu vnitra a Policie ČR zaměřovala na některé dílčí aktivity či aspekty problémů.

5.2.1 Zabezpečení mezinárodní spolupráce v boji proti extremismu

Smlouvy o policejní spolupráci

Problematika extremismu a rasismu byla v r. 2004, stejně jako v předchozích letech, zohledňována při přípravě nových smluv o policejní spolupráci. Tyto smlouvy zpravidla mezi oblastmi spolupráce výslovně zmiňují boj proti extremismu, rasové nesnášenlivosti a xenofobii.

V platnost vstoupila *Smlouva mezi Českou republikou a Moldavskou republikou o spolupráci v boji proti organizovanému zločinu, nedovolenému obchodu s omamnými a psychotropními látkami, terorismu a dalším druhům závažné trestné činnosti* ze 7.8.2003 (platnost od 9.9.2004); dne 27.1.2004 byla v Bratislavě podepsána *Smlouva mezi Českou republikou a Slovenskou republikou o spolupráci v boji proti trestné činnosti, při ochraně veřejného pořádku a při ochraně státních hranic* (platnost od 24.2.2005); byla ukončena expertní jednání o návrhu *Smlouvy mezi Českou republikou a Polskou republikou o spolupráci policejní orgánů v boji proti trestné činnosti a při ochraně veřejného pořádku a o spolupráci v příhraničních oblastech* (v současné době probíhá vnitrostátní projednávání návrhu na sjednání Smlouvy); byla ukončena expertní jednání o návrhu *Smlouvy mezi Českou republikou a Rakouskou republikou o policejní spolupráci a o druhém dodatku k Evropské úmluvě o vzájemné pomoci ve věcech trestních z 20. dubna 1959* (v současné době probíhá vnitrostátní projednávání návrhu na sjednání Smlouvy)

Pracovní skupina pro boj s extremismem zemí V4 a Rakouska

Tato pracovní skupina se schází jedenkrát ročně pod gescí ČR, respektive Ministerstva vnitra ČR. Její jednání jsou pro veřejnost uzavřená.

Na zasedání v únoru 2004 bylo rozhodnuto o další činnosti Pracovní skupiny po vstupu zemí V4 do EU jako expertní skupiny na nadnárodní úrovni, která bude nadále zabezpečovat vzájemnou informovanost, vyhodnocování bezpečnostních rizik spjatých s fenoménem extremismu ve středoevropském geopolitickém prostoru a spolupráci expertů zabývajících se danou problematikou. Byly stanoveny priority na rok 2004.²⁴

Další řádné zasedání Pracovní skupiny se uskutečnilo ve dnech 2. až 3. února 2005. Jednalo se o první zasedání Pracovní skupiny po vstupu zemí V4 do Evropské unie. Hlavní náplní jednání byly otázky spjaté se situací v oblasti extremismu ve střední Evropě, respektive na území zemí V4, s

²⁴ Viz www.mvcr.cz Informace o problematice extremismu na území ČR v r. 2003, kap.V: Nejvýznamnější aktivity státních orgánů.

vyhodnocením priorit roku 2004 a stanovením priorit na rok 2005 a rovněž s uskutečňováním výměnných pracovních stáží specialistů na úrovních ministerstev vnitra a policejních útvarů v dané problematice. V samostatném bloku se dále členové pracovní skupiny seznámili se situací v oblasti sportovního násilí ve svých zemích a se systémem práce a postupů policejních složek. Důležitým bodem programu bylo projednání participace polských, slovenských a maďarských zástupců na projektu „Bezpečnostní rizika extremismu ve středoevropském geopolitickém prostoru“, který hodlá česká strana předložit v rámci AGIS Programme na podzim r. 2005. Dále byla diskutována témata společná pro policejní složky obecně (problematika vztahu policie a médií, policie a nevládních organizací či způsoby zabezpečení detekce osob, zájímajících se o práci v policejních složkách a zastávajících extremistické názory). V průběhu dvoudenního jednání se účastníci dotkli i dílčích problémů a vyměnili si řadu konkrétních poznatků.

Potvrdily se některé, již identifikované, shodné trendy extremistických scén zemí V4, ale i některé odlišnosti. V zabezpečení sledované problematiky jsou země V4 již srovnatelné, v každé z nich působí specializované útvary, zabývající se extremismem²⁵. V rámci polského Ministerstva vnitra a informací bylo např. navíc zřízeno malé pracoviště pro spolupráci s Evropským monitorovacím střediskem rasismu a xenofobie. Zodpovídá za zpracovávání a analýzu informací a dat, vztahujících se k rasismu, xenofobii a antisemitismu na polském území. Diskuse potvrdila odlišnou praxi policejních složek např. u využívání soudních znalců či trestnosti symbolik. Nejpodstatnější rozdíl byl zaznamenán u zabezpečení problematiky diváckého násilí, kdy, na rozdíl od ČR, na Slovensku, v Polsku ani v Maďarsku nespadá tato problematika do působnosti policejních složek a specialistů zabývajících se problematikou extremismu, hlavním jejím gestorem je pořádková policie. Opětovně byla zmíněna např. problematika soukromých akcí a koncertů pořádaných pravicově extremistickými příznivci a možnostmi, ale i limity, policejních zásahů v těchto případech a řada dalších otázek.

V souhrnném vyhodnocení stávající situace, se účastníci shodli na tom, že v zemích V4 (a v Rakousku) nedošlo v oblasti extremismu v roce 2004, ve srovnání s rokem 2003, ke změnám, protagonisté extremismu nadále nepředstavují ohrožení pro demokratické základy těchto států. Účastníci zohlednili rovněž požadavky mezinárodních organizací a mezi své priority zařadili problematiku rasistických a extremistických útoků ohrožujících azylanty, migranty a zahraniční pracovníky. Zároveň se dohodli, že Pracovní skupina pro boj s extremismem zemí V4 a Rakouska každoročně vydá společné komuniké k situaci v oblasti extremismu, zveřejňující hlavní závěry jejího jednání. Dále se vyslovili pro zpracování finální podoby návrhu projektu „Bezpečnostní rizika extremismu ve středoevropském geopolitickém prostoru“ a pro pokračování v konzultacích ohledně upřesnění jeho podoby. Rovněž se vyjádřili pro uskutečňování vzájemných pracovních stáží na úrovni ministerstev vnitra a policejních složek.

Mezinárodní seminář k problematice postihu rasistické, antisemitské a jiné nenávistné propagandy na Internetu

V závěru roku 2004 (16. – 17. prosince) uspořádal resort vnitra mezinárodní seminář k problematice zneužívání Internetu extremisty za účasti policejních expertů ze Spolkové republiky Německo, Španělska, Řecka a Slovenska. Na přípravě tématického zaměření semináře participovaly Bezpečnostní informační služba a Policejní prezidium ČR. Čeští policejní specialisté si zde vyměnili zkušenosti se zahraničními policejními experty. Semináře se zúčastnili i zástupci Nejvyššího státního zastupitelství, Českého telekomunikačního úřadu a akademické sféry. Účastníci se navzájem seznámili se situací v jednotlivých zemích a jejich legislativním zázemím pro postih tohoto druhu kriminality, zabývali se problémy, které postih internetové kriminality v praxi provázejí, a v diskusi se dotkli řady otázek specifického, technického charakteru. Výstupy semináře potvrdily, že problémy, s nimiž se policejní složky potýkají, jsou do značné míry identické, stejně jako obdobné jsou možnosti a limity pro potírání tohoto druhu kriminality.

²⁵ V Polsku se extremismem zabývá Sekce II, Division IV, Central Bureau of Investigation, General Police Headquarters; v Maďarsku k 1.6.2004 zřízený National Bureau of Investigation, Hungarian National Police, v jehož rámci působí specializovaný útvar zabývající se problematikou extremismu; na Slovensku působí oddělení boje proti rasismu a extremismu v rámci odboru boje proti terorismu Úřadu boje proti organizované kriminalitě Prezidia policejního sboru.

Na závěr dvoudenního jednání se účastníci dohodli, že na tento seminář naváže obdobné setkání, které však bude zaměřeno především na užší okruh technicko bezpečnostních opatření a technologických otázek. Seminář podtrhl význam expertní policejní spolupráce na úrovni struktur Evropské unie, ale i potřebu společných projektů za využití některých komunitárních programů.

5.2.2 Poradní orgány působící v rámci Ministerstva vnitra

Meziresortní Komise pro boj s extremismem, rasismem a xenofobií (dále jen „Komise“)

V roce 2004 se uskutečnila dvě zasedání meziresortní Komise (leden a červenec 2004). Na lednovém zasedání byly schváleny priority na rok 2004 a přiřazení Zprávy o problematice extremismu na území ČR v podobě zredukované „Informace o problematice extremismu na území ČR v roce 2003“ jako samostatné přílohy ke Zprávě o situaci v oblasti veřejného pořádku a vnitřní bezpečnosti.²⁶ V červenci 2004 Komise projednala stávající stav v oblasti extremismu za uplynulé pololetí. Byly schváleny návrhy resortu vnitra – zřízení „horké linky“, na níž bude možné nahlásit webové stránky s rasistickým, antisemitským a jiným nenávistným obsahem²⁷; uspořádání pracovního semináře k problematice postihu rasistické, antisemitské a jiné nenávistné propagandy na internetu za účasti zahraničních expertů a konečně uspořádání kulatého stolu v r. 2005 k problematice antisemitismu, islámského extremismu a islámofobie a jejich případných projevů na území ČR.

Další jednání Komise se uskutečnilo v roce 2005 (8.3.). Byli na něj přizváni Ing. Petr Uhl, který je členem řídicího výboru Evropského monitorovacího centra rasismu a xenofobie (EUMC), a Mgr. Andrea Baršová, ředitelka odboru lidských práv Úřadu vlády ČR, která zabezpečuje kontakt státních orgánů s EUMC z titulu funkce tzv. styčného úředníka. Seznámili členy se svou působností v rámci EUMC a nejnovějšími aktivitami této organizace, monitorující situaci v jednotlivých státech EU. Komise vytýčila prioritní témata na rok 2005. Mezi zásadní závěry jednání Komise patří rozhodnutí, že bude tvořit expertní zázemí styčnému úředníkovi ČR pro kontakt s EUMC a členové Komise s ním budou podle potřeby spolupracovat.

Pracovní skupina Rady vlády ČR pro záležitosti romské komunity pro oblast vnitra a Policie ČR²⁸

Tato pracovní skupina, která je jedinou oficiální pracovní skupinou sdružující romské koordinátory krajských úřadů si stanovila na počátku roku 2004 „Plán činnosti pro období 2004 – 2005“. Plán zohledňuje řadu aktuálních témat jakými jsou migrace Romů, práce Policie ČR ve vztahu k národnostním a etnickým menšinám, diskriminace a rasismus, specifické problémy romské komunity (lichva, sociální vyloučení, drogy), role územní veřejné správy, činnost romských koordinátorů krajských úřadů, práce romských poradců na úrovni obcí s rozšířenou působností a koncepční opatření.

V r. 2004 se pracovní skupina zabývala např. rasově motivovanými trestnými činy, při nichž je obětí Rom a zkvalitněním činnosti Policie ČR v této oblasti, migrací Romů ze Slovenska, migrací Romů do zemí EU, zkvalitněním výběru a profesní přípravy budoucích i stávajících policistů, systémem prevence kriminality na místní úrovni či výzkumnými aktivitami. Na výjezdním zasedání do Pardubického kraje byly primárně řešeny problémy kraje a představeny pozitivní aktivity Policie ČR, krajského úřadu, obcí i nestátních neziskových organizací v oblasti integrace romských komunit. Pracovní skupina představuje cennou platformu pro komunikaci státní správy se zástupci územní veřejné správy, pro výměnu informací, formulaci postojů a společných návrhů opatření k řešení problémů.

Komise ministra vnitra pro přípravu a realizaci politiky vlády ČR v oblasti integrace cizinců a rozvoje vztahů mezi komunitami (Komise)

²⁶ Viz www.mvcr.cz Informace o problematice extremismu na území ČR v roce 2003, V. Nejvýznamnější aktivity státních orgánů.

²⁷ Za tímto účelem je na Policejním prezidiu ČR pro veřejnost zřízena emailová schránka počítačové sítě Internet ukpvextr@mvcr.cz

²⁸ Předsedou této pracovní skupiny je první náměstek ministra vnitra, členy jsou odborní pracovníci Ministerstva vnitra a Policie ČR, zástupci Rady vlády pro záležitosti romské komunity, kanceláře této Rady a především romští koordinátoři.

Tato Komise ministra vnitra **byla zrušena** Pokynem ministra vnitra č. 52 ze dne 24. září 2003 a s účinností od 1.1.2004 byla převedena pod Ministerstvo práce a sociálních věcí.²⁹

V r. 2004 resort vnitra plnil v této oblasti úkoly na podporu integrace cizinců v ČR v rámci *Koncepce integrace cizinců na území ČR*. Přestože tato činnost s řešením problematiky extremismu přímo nesouvisela, část aktivit na podporu integrace cizinců byla důležitým příspěvkem k prevenci extremismu. Týkalo se to především zpracování a realizace některých částí *Plánu integrační politiky Ministerstva vnitra v letech 2004 – 2006*. Kromě podpory projektů právního poradenství pro dlouhodobě a legálně žijící cizince na území České republiky, zaměřených na pobytové aspekty cizinců, byly v r. 2004, v rámci Koncepce integrace cizinců na území ČR a v souladu se zmíněným plánem resortu vnitra podpořeny i projekty k prevenci rasismu a xenofobie ve vztahu k cizincům a projekty na podporu rozvoje vzájemných vztahů mezi komunitami na území ČR. Pozornost byla rovněž věnována podpoře prosazování principů moderní policejní práce v multikulturní společnosti.

5.2.3 Ostatní

Uplatňování státní moci na úseku práva sdružovacího

Ve spojitosti se subjekty registrovanými podle zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, ve znění pozdějších předpisů, nezaznamenalo Ministerstvo vnitra v r. 2004, stejně jako v r. 2003, nedovolené aktivity vztahující se k problematice extremismu. Nevyskytl se ani případ, kdy by bylo třeba uplatnit zásah do jejich činnosti ve smyslu zákonné úpravy na základě nepřipustné změny stanov z hlediska proklamovaného cíle činnosti.

Problematika diváckého násilí

V roce 2004 bylo cílem Ministerstva vnitra zapojit do řešení problematiky diváckého násilí jednotlivá města a obce a další relevantní subjekty. Ministerstvo vnitra na základě dobrých zkušeností některých měst vypracovalo návrh obecně závazné vyhlášky obce o stanovení podmínek pro pořádání a průběh veřejnosti přístupných sportovních podniků. Proběhla jednání se Svazem měst a obcí, který se stal významným partnerem státní správy, policie a fotbalových klubů při přípravě potřebných opatření. Dále probíhala jednání o nahrazení „*Dohody o vzájemné spolupráci při zajišťování veřejného pořádku, ochraně bezpečnosti osob a majetku při fotbalových utkáních mezi Policií ČR a Českomoravským svazem*“ z roku 1995 tzv. „*Organizačním ujednáním mezi Českomoravským fotbalovým svazem a Policií ČR*“, které by zohlednilo aktuální požadavky na stavebně technické vybavení stadionů, roli pořadatelské služby jednotlivých klubů a vymezilo zásady společné mediální politiky policie a fotbalových klubů.

Ministerstvo vnitra rovněž iniciovalo a podporovalo výchovné, informační a výzkumné programy, mající za cíl snížit a eliminovat divácké násilí.

V rámci úsilí o eliminaci **incidentů diváckého násilí při sportovních utkáních** uspořádalo v březnu 2004 Ministerstvo vnitra ve spolupráci s velvyslanectvím Spojeného království Velké Británie a Severního Irsku a Českomoravským fotbalovým svazem seminář „*Bezpečnost na fotbalových stadionech*“ pro zástupce měst, kde se hrají zápasy první (a částečně druhé) ligy, představitele fotbalových klubů a zástupce místně příslušné Policie ČR. Seminář se věnoval dvěma hlavními tématům: 1) roli a možnostem obcí při zajišťování veřejného pořádku a bezpečnosti v souvislosti se sportovními utkáními a 2) možnostem spolupráce obcí a klubů při preventivní práci s fanoušky a mládeží všeobecně. Obě témata byla konfrontována se zkušenostmi Velké Británie, mající bohatou praxi jak v oblasti státního a municipálního dohledu nad bezpečností na stadionech, tak v oblasti využití přitažlivosti fotbalu pro preventivní práci s mládeží. Semináře se účastnili tři experti z Velké Británie, promluvili zde rovněž experti Ministerstva vnitra, zástupci Policie ČR a některých měst a klubů.

V roce 2004 schválilo Ministerstvo vnitra sociálně preventivní projekt s názvem „*Pozitivní fandovství*“, zaměřený na mladé fotbalové příznivce ve věku 10 – 20 let. Cílem projektu je vytvořit seskupení mladých fotbalových fanoušků na principu pozitivního fandovství a zamezit jejich infiltraci do chuligánských skupin. Projekt zahrnuje systémovou, cílenou preventivní práci s fanoušky na bázi klubového

²⁹ Text k této Komisi viz podkapitola 5.6.3 Ministerstvo práce a sociálních věcí

zařízení, nabídku volnočasových aktivit, podporu pozitivních fanouškovských akcí a výchovu k pozitivnímu fandovství. Projekt probíhá ve městě Liberec a byl podpořen částkou 100 000 Kč.

Vzhledem k účasti českého národního celku na Mistrovství Evropy v kopané 2004 v Portugalsku byl Ministerstvem vnitra finančně podpořen (částkou 15 000 Kč) projekt české fan ambasády. Fan ambasáda v průběhu šampionátu zajišťovala pro fanoušky informace v českém jazyce o jeho průběhu, možnostech dopravy, ubytování, stravování, místních zvyklostech atd. Jako součást fan ambasády byl připraven také tištěný průvodce pro fanoušky.

V uplynulém roce byly rovněž za spoluúčasti resortu realizovány projekty na dovybavení některých měst kamerovým systémem v okolí stadionů (Liberec, Teplice, Pardubice).

Jako důležité opatření v boji proti diváckému násilí vnímá Ministerstvo vnitra a Policie České republiky navázání užší spolupráce s kolegy ze sousedních států. Jedním z prvních konkrétních kroků bylo uskutečnění služební cesty českých expertů na problematiku diváckého násilí do Polska v listopadu 2004. Čeští zástupci se setkali s reprezentanty polské pořádkové a kriminální policie ve městech, ze kterých pravidelně dojíždí polští chuligáni do České republiky (Wrocław, Kraków, Katowice). V průběhu služební cesty byla česká strana seznámena se strukturou, činností a výbavou polských policejních složek, zapojených do potlačování diváckého násilí. Byla dohodnuta pravidla budoucí spolupráce policejních expertů, zejména pokud se týká výměny operativních informací o pohybu polských, resp. českých chuligánů či výměny informačních databází o fotbalových chuligánech a extremistech.

Národní strategie pro práci Policie ČR ve vztahu k etnickým menšinám (Strategie)³⁰

Strategie je základním koncepčním materiálem, který se dotýká problematiky vztahu národnostních a etnických menšin a Policie ČR a oblasti práce Policie ČR ve vztahu k národnostním a etnickým menšinám. *Zpráva o postupu a průběžných výsledcích zavádění Strategie* (dále jen „Zpráva“) byla vládou ČR přijata dne 25. srpna 2004 usnesením č. 800.

V průběhu r. 2004 byly postupně naplňovány střednědobé i dlouhodobé strategické cíle resortu vnitra v oblasti policejní práce ve vztahu k národnostním a etnickým menšinám. V oblasti vzdělávání a formování kariéry policistů došlo během let 2003 a 2004 k významnému pokroku. Menšinová problematika, otázky rasové rovnosti a lidských práv jsou zařazeny do vzdělávání studentů středních policejních škol a do průběžného proškolení učitelů těchto škol, stejně tak jako do vzdělávacího programu frekventantů základní odborné přípravy. Od druhé poloviny roku 2004 probíhá v rámci celoživotního vzdělávání policistů při všech krajských policejních správách kurz zaměřený na problematiku policejní práce ve vztahu k menšinám, kterým postupně projdou policisté všech služeb Policie ČR. Ve výhledu následujících dvou let bude nezbytně nutné doplnit menšinovou problematiku do programu vzdělávání policejního managementu a vytvořit specializační kurzy pro příslušníky Služby cizinecké a pohraniční policie.

Ministerstvo vnitra ČR a Policie ČR zintenzivní nábor příslušníků menšin k Policii ČR, přičemž využijí vhodných prostředků k propagaci své zaměstnanecké politiky vůči příslušníkům minoritních skupin. I nadále bude důsledně uplatňovat antidiskriminační postupy v policejní práci a zavede systém kontroly chování policistů v rámci základní odborné přípravy s ohledem na případné xenofobní a rasistické projevy.

Na základě vyhodnocení pilotních projektů realizovaných v rámci Správy Policie ČR Severomoravského a Západočeského kraje („*Plán činnosti Policie ČR ve vztahu k národnostním a etnickým menšinám*“, „*Styčný důstojník pro problematiku menšin*“, *Asistent Policie ČR pro potírání lichvy v sociálně vyloučených romských komunitách*“)³¹ uložil policejní prezident na poradě konané

³⁰ Viz usnesení vlády č.85 ze dne 22.1.2003. K implementaci tohoto dokumentu byl vydán Rozkaz policejního prezidenta č. 78 ze dne 6.6.2003, kterým se určují organizační články Policejního prezidia ČR a útvary Policie ČR odpovědné za plnění Na projektech spjatých s jejím uváděním v život se podíleli policejní specialisté zabývající se problematikou extremismu a s ním spjatou trestnou činností.

³¹ Realizaci pilotního projektu styčného důstojníka byla rozkazem policejního prezidenta č. 78 ze dne 6. června 2003 pověřena Správa Policie ČR Západočeského kraje. Na základě Rozkazu ředitele Správy Západočeského kraje č.72/2003 byla vytvořena pracovní skupina složená ze šesti policistů (4 pracovníci Služby kriminální policie a vyšetřování z okresů Domažlice, Karlovy Vary, Sokolov a 2 pracovníce Preventivně informační skupiny ze Správy PČR Západočeského kraje a Okresního ředitelství PČR Cheb). Styčným důstojníkem byl ustanoven specialista na problematiku extremismu Správy PČR Západočeského kraje, který vypracoval „*Plán Správy PČR Západočeského kraje ve vztahu k národnostním a etnickým menšinám*“. V rámci realizovaného projektu vznikl v Chebu specializovaný tým „EGER“, který se, ve spolupráci s dvěma romskými asistentkami

dne 17.12.2004 ředitelům správ jednotlivých krajů stanovit interním aktem řízení na každé Správě Policie ČR styčného důstojníka pro problematiku menšin a organizačně zajistit podmínky jeho činnosti v termínu do 31. ledna 2005. Při všech krajských policejních správách byli na zřízené funkce styčných důstojníků pro práci s menšinami vyčleněni policejní specialisté z úseku boje proti extremistické kriminalitě Služby kriminální policie a vyšetřování. Pro plnění jednotlivých úkolů byly následně sestaveny týmy z pracovníků Služby kriminální policie a vyšetřování zabývajících se problematikou extremismu při okresních ředitelství Policie ČR, doplněné o pracovníky Preventivně informačních skupin.

Styční důstojníci nesou zodpovědnost za sestavení „*Plánu činnosti příslušné krajské správy Policie ČR ve vztahu k menšinám*“ a za systematickou realizaci a koordinaci záměrů plynoucích z tohoto dokumentu.

Styčný důstojník je specializovaným pracovníkem na problematiku policejní práce ve vztahu k národnostním a etnickým menšinám a jeho služeb mohou využívat různé policejní složky pro řešení problému ve své působnosti. Styčný důstojník je pověřen realizací následujících činností:

- sestavení a realizace „*Plánu činnosti Policie ČR ve vztahu k národnostním a etnickým menšinám*“ v dané lokalitě, což je dokument stanovující konkrétní priority činnosti Policie ČR ve vztahu k příslušníkům či komunitám menšin.
- systematický monitoring struktury příslušníků či komunit národnostních menšin a cizinců v lokalitě
- pro-aktivní policejní práce ve vztahu k menšinám ve všech oblastech, které se dotýkají působnosti Policie ČR
- specializace na kriminogenní potenciály menšinových komunit v regionu
- systematická spolupráce se samosprávou, státní správou a nevládními organizacemi při řešení konkrétních problémů spojených s životem menšiny, spadajících do zákonné působnosti Policie ČR
- systematické plnění funkce kompetentního zprostředkovatele mezi policií a minoritní komunitou
- budování důvěry mezi Policií ČR a příslušníky či komunitami národnostních a etnických menšin
- asistence při vyšetřování všech závažných deliktů, které jsou s životem menšinových komunit spojeny atd.

Východiskem pro návrhy na další opatření v dané oblasti budou údaje získané na základě sociologického šetření vztahu Policie ČR a národnostních a etnických menšin.

Problém extremismu v systému prevence

V r. 2004 Ministerstvo vnitra, nesoucí gesci za činnost meziresortního poradního orgánu Republikového výboru pro prevenci kriminality, pokračovalo v realizaci programu na pomoc městům zasaženým vysokou mírou trestné činnosti a dalšími sociálně patologickými jevy. Konkrétní systém pomoci byl zajištěn „*Programem prevence kriminality na místní úrovni – Partnerství*“ (dále Program Partnerství). Program Partnerství je jednou z nerepresivních metod, jehož prostřednictvím je možné již od roku 1996 systémovým způsobem přistupovat k zlepšení interetnických vztahů, k překonání předsudků, omezení xenofobie, zvýšení tolerance a trpělivosti na straně majority a k emancipaci, vzdělání a nalezení svého místa ve společnosti pro romskou minoritu. Jejich smyslem je odstranit nebo zmírnit sociální vyloučení romských komunit jehož následkem je i zvýšené nebezpečí rasových a extremistických nálad. Projekty se zaměřují především na děti a mládež, jejíž hodnotový a návykový systém je pozitivním **změnám nejprístupnější**.

Prioritou Programu Partnerství je proto národnostní menšina Romů, vykazující dlouhodobě nejvyšší rizika z hlediska bezpečnosti. Program se snaží snížit sociální handicap Romů a podpořit jejich plnohodnotnou integraci. Obecnými cíly Programu Partnerství je minimalizace rizik a následků

Policie ČR pro spolupráci s romskou komunitou, zabýval údajnou „*velkou prostitucí romských dětí*“, nepodloženým tvrzením německé nevládní organizace KARO. Na základě práce týmu se zlepšila spolupráce s romskou komunitou a bylo zde vytvořeno komunitní centrum pro Romy. V předstihu, v r. 2004, Správa PČR Severomoravského kraje ustanovila do funkce styčného důstojníka pro romskou etnickou menšinu policejního specialistu na problematiku extremismu Služby kriminální policie a vyšetřování. Ten vypracoval projekt „*Společný svět*“, navázal spolupráci s vládními a nevládními organizacemi. Byly vytypovány problematické okresy a obvodní oddělení, na nichž byli proškoleni policisté, a byly vytvořeny funkce romských policejních asistentek, které pomáhaly policistům při potírání lichvy a plnění dalších úkolů. V rámci projektu „*Společný svět*“ nešlo o získávání operativních informací, nýbrž o navázání důvěry mezi Policií ČR a romskou komunitou. K tomu přispělo i uskutečnění velmi úspěšného romského dětského tábora. V rámci projektu styčného důstojníka se bude tato spolupráce rozvíjet i v r. 2005.

souvisejících s kriminalitou, zvyšování pocitu bezpečí občanů a posilování důvěry v policii a instituce veřejné správy. Do Programu Partnerství jsou zařazována města s nejvyšší mírou spáchané trestné činnosti a s kumulací dalších sociálně patologických jevů - nezaměstnanost, chudoba, extremistické projevy, sociálně vyloučené romské komunity apod. V roce 2004 bylo v 31 městech (obcích) realizováno 41 projektů vztažených k romské komunitě, které byly dotovány částkou 2 919 000,- Kč. Finanční prostředky byly uvolňovány na základě usnesení vlády z kapitoly Všeobecná pokladní správa, nejednalo se o rozpočet Ministerstva vnitra. Podmínkou podpoření projektů byla finanční spoluúčast obce a aktivní participace Romů na jejich realizaci.

Projekty v oblasti vzdělávání

Cíl vzdělávacích projektů a výcvikových aktivit se v r. 2004 rozšířil a specifikoval.

V r. 2004 pokračovaly standardní aktivity. V rámci kurzu „*Extremismus-rasismus-předsudky-drogy*“ bylo vyškolen 12 lektorů školních policejních středisek krajských správ Policie ČR, celkový počet vyškolených policistů tak dosáhl 144 osob. V nově koncipované základní odborné přípravě policistů byla problematika rasismu a extremismu implementována ve třech ze čtyřech témat integrovaných předmětů. Po celý rok 2004 pokračoval dlouhodobý projekt „*Zařazení lidských práv, práv menšin a jejich ochrany a profesní etiky do výcvikových programů české policie a práce Policie ČR*“ školením školitelů, pracovní skupiny uživatelů a pracovní skupiny managementu a konečně vydáním 4 výukových manuálů³². Manuály „*Rasismus a rasově motivovaná trestná činnost*“, „*Policejní pravomoci a respektování lidských práv*“, „*Navázání kontaktu policisty České republiky v romské komunitě*“ a „*Uprchlíci a práce Policie ČR*“ zpracovala SPŠ MV Praha. Pro zájemce z řad policie a pracovníky státní správy uspořádala v červnu 2004 Policejní akademie ČR kurz „*Extremismus v rámci celoživotního vzdělávání*“ seznamující se současným stavem zkoumání fenoménu extremismu, s kořeny a projevy extremistických projevů v kontextu evropské integrace, včetně opatření demokratického státu vůči tomuto fenoménu.³³

Ve spolupráci s Amnesty International byly získány a poskytnuty Školícím policejním střediskům audiovizuální materiály s tematikou lidských práv a společenské tolerance a azylové politiky. Dále byl zabezpečen CD ROM „*Příručka sociologie rasismu*“, zpracovávaný od ledna 2004 v rámci projektu Fakulty sociálních studií Masarykovy univerzity v Brně „*Etnika, minority a marginalizované skupiny v České republice*“ který je rovněž zaštitěn Multikulturním centrem Praha a společností Člověk v tísni. Autorům byl nápomocen odbor vzdělávání a správy policejního školství zprostředkováním kontaktů na odborníky z resortu i mimo něj. Na přípravě příručky se rovněž spolupodílely občanské sdružení ISKE, orientované na studium kulturní plurality, etnických vztahů a různých podob etnocentrismu, zvláště nacionalismu a rasismu.

Pod odbornou záštitou Asociace mediátorů České republiky byl zajištěn pro zástupce Preventivně informačních skupin okresních ředitelství Policie ČR, vedoucích obvodních oddělení Policie ČR a Službu cizinecké a pohraniční policie PČR, na jejichž územní působnosti jsou umístěna zařízení pro uprchlíky, dvoudenní vzdělávací a výcvikový kurz na téma tolerance a prevence xenofobie „*Tolerance odlišnosti*“.

V r. 2004 se rovněž uskutečnil jeden přípravný kurz pro občany národnostních menšin k přijetí do služebního poměru příslušníka Policie ČR. Z počtu 9 uchazečů kurz úspěšně absolvovali dva posluchači.

Mediální aktivity

Ministerstvo vnitra průběžně informovalo veřejnost o problematice extremismu jak na webových stránkách resortu (www.mvcr.cz), tak na internetovém Radiu vnitro, které v r. 2004 odvysílalo 12 informačních příspěvků reagujících na aktuální události z oblasti extremismu. Nejčastěji se jednalo o informace o akcích pravicových extremistů a diváckém násilí při sportovních akcích. Na webových stránkách byly zveřejňovány dokumenty v rubrice „*Extremismus*“. V rámci monitoringu

³² Ve spolupráci s holandskými lektory se na projektu podílejí Policejní prezidium ČR, Střední policejní škola MV Praha, Školící policejní střediska a odbor vzdělávání a policejního školství MV ČR. V r. 2005 se v rámci projektu uskuteční jednání pracovních skupin, hodnotící seminář a pracovní konference.

³³ Díky velkému zájmu se kurz v rozšířené podobě („*Extremismus a protixtremistická politika*“ uskuteční opakovaně v červnu 2005.

médií byly evidovány příspěvky vybraných předních českých tištěných a elektronických médií vztahující se k Ministerstvu vnitra a problematice extremismu.

Ve snaze spolupůsobit na utváření pozitivního postoje posluchačů k žadatelům o azyl a etnickým menšinám Radio vnitro v odvysílaných příspěvcích přibližovalo jejich odlišné zvyky a tradice a informovalo o projektech a aktivitách určených čekatelům na azyl (rubriky „Zajímavosti“, „Víte, že“, „Zeptali jsme se“). Průběžně byly zodpovídaný dotazy občanů i novinářů vztahující se k extremistické a azylové problematice či k cizincům žijícím v České republice. Novinářská obec a široká veřejnost byly i v r. 2004 zvány na výstavy výtvarných prací dětí žadatelů o azyl, dny otevřených dveří v azylových zařízeních, multikulturní akce či sportovní dny pořádané Správou uprchlických zařízení.

Ministerstvo vnitra komunikovalo s veřejností mj. prostřednictvím resortních časopisů Policista a Kriminalistika, Tiskového servisu odboru prevence kriminality a jeho internetových stránek, výstupy v médiích a distribucí osvětových a informačních materiálů.

V časopise Policista byly v roce 2004 třikrát prezentovány informace vztahující se k předmětné problematice. Bylo vydáno celkem 20 Tiskových servisů, distribuovaných na téměř 600 míst v České republice, v nichž se 13 příspěvků věnovalo tématice extremismu, rasismu a xenofobie. S informacemi v Tiskovém servisu pracují především žurnalisté, policisté a spolupracovníci prevence kriminality na místní úrovni, pedagogové a pracovníci, kteří se zabývají sociálně patologickými jevy. Pro informaci jsou Tiskové servisy zasílány starostům měst a obcí a dalším zájemcům. Tiskový servis má také svou internetovou podobu.

5.2.4 Zabezpečení problematiky extremismu v rámci Policie ČR

Jak organizační zázemí, tak personální zabezpečení problematiky extremismu nedoznaly v r. 2004 podstatných změn. Daná problematika je v rámci Policie ČR i nadále zabezpečena na dobré úrovni jak na krajských správách Policie ČR, tak na okresech. V rámci Úřadu služby kriminální policie a vyšetřování Policejního prezidia ČR (ÚSKPV PP ČR) se jí zabývají policejní specialisté oddělení mládeže, mravnostní trestné činnosti a extremistické kriminality a policisté oddělení extremismu odboru terorismu a extremismu Útvaru pro odhalování organizovaného zločinu.

K 30. lednu 2005 byli ze 140 pracovníků Služby kriminální policie a vyšetřování specializovaných na problematiku extremismu vyčleněni na všech krajských správách styční důstojníci pro problematiku menšin a jako členové jejich týmů pracovníci Služby kriminální policie a vyšetřování okresních ředitelství Policie ČR..

5.3 Ministerstvo spravedlnosti a Nejvyšší státní zastupitelství

5.3.1 Ministerstvo spravedlnosti (MS)

Soudní statistiky

V roce 2004 bylo soudy ČR celkem pravomocně odsouzeno 68.442 osob, z toho 160 osob za trestné činy s extremistickým podtextem, tj. 0,23% z celkového počtu pravomocně odsouzených osob (v roce 2003 – 158 odsouzených).

Pravomocně odsouzené osoby v ČR v roce 2004 za trestné činy s extremistickým podtextem³⁴

Druh	§§ tr. zákona	Počet osob
Podpora a propagace hnutí směřujících k potlačení práv a svobod člověka	260,261	50
Hanobení národa, etnické skupiny, rasy a přesvědčení	198, 198a	37
Násilí proti skupině obyvatelů a jednotlivci	196	22
Ublížení na zdraví s rasovým kontextem	221 odst.2	16
Ublížení na zdraví	222 odst.2	9
Výtržnictví	202	11
Vydírání	235	2
Porušování domovní svobody	238	2
Krádež	247	1
Poškození cizí věci	257	1
Neoprávněné užívání cizí věci	249	1

Z celkového počtu pravomocně odsouzených za tyto trestné činy bylo 88 mužů, 20 žen, 28 mladistvých osob a 24 recidivistů označených soudem pravomocně odsouzeno.

Za uvedené trestné činy byl uložen 16 osobám nepodmíněný trest odnětí svobody z toho 14 do 1 roku a 2 osobám od 1 do 5 let, trest odnětí svobody s podmíněným odkladem byl uložen 91 osobám, trest obecně prospěšné práce 30 osobám a jiný trest 23 osobám. U 12 osob - mladistvých bylo upuštěno od potrestání. Pod vlivem alkoholu se trestné činnosti dopustilo 47 osob. Nejčastěji byli tito pachatelé odsouzeni soudy Severomoravského kraje - 84 osob a Severočeského kraje - 42 osob.

Aktivita Ministerstva spravedlnosti

Ministerstvem spravedlnosti jsou průběžně plněny úkoly stanovené vládními usneseními, neboť trestné činnosti s rasovým kontextem je věnována soustavná pozornost ve zpracovaných vyhodnoceních činnosti soudů každoročně za období I. pololetí i celoročního vyhodnocení, která jsou předmětem pracovních porad vedení ministerstva s předsedy krajských soudů. Tato agenda je sledována i v průběžné dohledové činnosti Ministerstva spravedlnosti a při prověrkách plynulosti vyřizování trestních věcí.

Probační a mediální služba (PMS)**Případy**

Z celkového počtu případů, řešených středisky PMS v r. 2004, bylo **87 případů extremisticky motivovaných trestných činů, což představuje 0,3% z celkového počtu nově evidovaných případů**. Již třetím rokem zůstává toto číslo procentuálně velmi nízké. Z hlediska trestněprávní kvalifikace se ve většině případů jednalo o trestné činy veřejného projevení sympatií k hnutím uvedeným v § 260 tr. z. (podpora a propagace hnutí směřujících k potlačení práv a svobod člověka) a tzv. jiné trestné činy s extremistickým podtextem (§ 257/1, § 202/1, § 197a, § 199/1). Nejčastější konkrétní skutky, které se staly předmětem trestního stíhání, souvisely s §§ 196, 197a tr.z. (násilí proti skupině obyvatelů a jednotlivci), dále s výhrůžkami násilím a zabitím, včetně napadení, s § 261 tr. z. (podpora a propagace hnutí směřujících k potlačení práv a svobod občanů), kdy se jednalo o veřejné projevení sympatií s fašistickou ideologií, anebo s § 198 tr.z.(hanobení národa, etnické skupiny, rasy a přesvědčení), kdy šlo o slovní a fyzické útoky proti příslušníkům jiných etnik.

³⁴ Trestné činy krádeže (§ 247 tr.z.), poškození cizí věci (§ 257 tr.z.) a neoprávněného užívání cizí věci (§ 249 tr.z.) jsou mezi trestné činy s extremistickým podtextem zařazeny na základě konkrétních skutkových okolností a po posouzení odpovědným pracovníkem vyhotovujícím statistické výkazy. Ve sledovaném období byly statisticky vykázané jako trestné činy s extremistickým podtextem ještě tr. čin podvodu dle § 250 tr.z. (1 osoba) a tr. čin zanedbávání povinné výživy dle § 213 tr.z. (1 osoba). Jejich statistické zařazení mezi tr. činy s extremistickým podtextem je odůvodněno souběhem s jinými tr. činy.

Počty případů evidovaných PMS v jednotlivých soudních krajích v letech 2002 - 2004

soudní kraje	celkem případů 2002	z toho s rasistickým podtextem	celkem případů 2003	z toho s rasistickým podtextem	celkem případů 2004	z toho s rasistickým podtextem
Praha	3 229	16 (0,5%)	3 207	7 (0,2%)	2 698	3 (0,1%)
Středočeský	2 993	9 (0,3%)	2 812	8 (0,3%)	2 558	5 (0,2%)
Jihočeský	1 970	2 (0,2%)	1 993	4 (0,2%)	2 208	8 (0,4%)
Západočeský	3 329	7 (0,2%)	3 242	4 (0,1%)	3 328	11 (0,3%)
Severočeský	5 106	2 (0,0%)	4 284	21 (0,5%)	4 212	14 (0,3%)
Východočeský	2 834	14 (0,5%)	2 931	12 (0,4%)	2 791	12 (0,4%)
Jihomoravský	4 284	7 (0,2%)	4 503	19 (0,4%)	4 970	18 (0,4%)
Severomoravský	5 546	18 (0,3%)	5 393	27 (0,5%)	5 638	16 (0,3%)
celkem ČR	29 291	69 (0,3%)	28 365	102 (0,4%)	28 403	87 (0,3%)

Opatření PMS

Probační a mediační služba i v roce 2004 plnila úkoly, vyplývající jednak z „Koncepce probační a mediační služby ČR v oblasti postupu a řešení trestné činnosti spojené s extremismem“, jednak z usnesení vlády č. 789/1999, o opatřeních proti hnutím směřujícím k potlačení práv a svobod občanů. Informace o plnění těchto úkolů byly v určených termínech podávány odboru dohledu a stížností Ministerstva spravedlnosti.

Ředitelství PMS průběžně mapuje situaci v oblastech probačních a mediačních činností s pachateli extremisticky motivovaných trestných činů, včetně využívání alternativních postupů a trestů pro tyto pachatele. Z průběžných informací z praxe probačních úředníků a asistentů vyplývá, že pracovníci PMS s pachateli a oběťmi extremisticky motivovaných trestných činů pracují jednak v průběhu přípravného řízení (nejčastěji v rámci zpracování zprávy před rozhodnutím nebo v rámci institutu náhrady vazby dohledem) a dále v průběhu vykonávacího řízení v rámci výkonu trestu obecně prospěšných prací a také výkonu uloženého dohledu. V rámci výkonu dohledu pracují probační úředníci s pachateli tohoto typu trestné činnosti individuálním způsobem, zařazení pachatelů do resocializačního nebo jiného programu je zcela výjimečné.

S ohledem na to, že střediska PMS vykazují pouze výjimečnou zkušenost z práce s pachateli extremisticky motivovaných trestných činů, opírá se PMS při řešení tohoto sociálně patologického jevu zejména o poznatky z činnosti zahraničních kolegů.

Ze zahraniční zkušenosti práce s pachateli extremisticky motivovaných trestných činů vyplývá, že více než skupinová forma práce se osvědčuje individuální přístup. **Vytváření specifických programů zaměřených na změnu chování pachatelů trestných činů spojených s extremismem (např. dlouhodobá práce se skupinou mladých skinheadů v Německu) se podle dosavadních zkušeností nejeví jak efektivní způsob práce, neboť je obtížné v takové skupině dosáhnout změny v postojích a chování těchto pachatelů.** Současná praxe ze zemí jako Severní Irsko, Holandsko nebo Austrálie prezentuje jiný přístup v práci s pachateli extremisticky motivovaných trestných činů – řešení složitých konfliktních situací se orientuje na využívání nástrojů restorativní justice, kterými může být mediace nebo také rodinné konference (prováděné např. v Kanadě). Tento model je využíván zejména proto, že není zaměřen pouze na osobu pachatele, ale i na poškozeného a přispívá také k zohlednění potřeb a zájmů komunity, kde k trestnému činu spojeného s extremismem došlo. Další osvědčenou zkušeností ze zahraničí je fakt, že k řešení trestné činnosti s extremistickým podtextem se přistupuje formou realizace cílených projektů, které předpokládají úzkou součinnost policie, státních zástupců, soudců, probačních pracovníků a doprovodných sociálních služeb. V průběhu projektů je detailně mapována cílová lokalita, kde k trestné činnosti tohoto typu dochází, definují se cílové skupiny pachatelů a vybírají se možné strategie jejich řešení. Aby tato praxe mohla být i v ČR efektivně uskutečňována, předpokládá to **intenzivnější součinnost PMS s orgány činnými v trestním řízení a s dalšími subjekty, zejména sociálními službami a programy.**

5.3.2 Nejvyšší státní zastupitelství (NSZ)³⁵

<i>Trestné činy rasově či jinak nenávislně motivované</i>	<i>Stíháno celkem osob</i>	<i>Obžalováno celkem osob</i>
1995	508	461
1996	616	552
1997	569	495
1998	535	439
1999	580	510
2000	535	451
2001	529	369
2002	467 (+51 ZPŘT)	435 (+50 ZPŘT)
2003	325 (+44 ZPŘT)	286 (+44 ZPŘT)
2004	351 (+48 ZPŘT)	326 (+47 ZPŘT)

Údaje za rok 2004 svědčí o tom, že byl zaznamenán vzestup (a to poměrně výrazný) u tr. činu hanobení národa, etnické skupiny, rasy a přesvědčení dle § 198 tr. z., tr. podpory a propagace hnutí směřujících k potlačení práv a svobod člověka dle § 260 a § 261 tr. z., méně výrazný byl vzestup u tr. činu násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci dle § 196 odst. 2 a 3 tr. z. Naproti tomu v případě tr.činů podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod dle § 198a tr. z., ublížení na zdraví dle § 221 odst. 1, 2 písm. b) a § 222 odst. 1, 2 písm. b) tr. z. nastal naopak pokles - jedná se však o velmi nízké absolutní počty a i snížení příslušných ukazatelů je zcela minimální. Oproti velmi nízkým počtům výskytu těchto tr.činů v roce 2003 (nejnižší počty od počátku 90. let) nastal v roce 2004 - pokud jde o celkový objem této trestné činnosti - opětovný vzestup, byť zdaleka nebylo dosaženo stavu zaznamenaného v polovině 90. let, kdy byla tato forma kriminality na nepřetržitě vzestupu. Trendu vývoje spočívajícímu v určitému nárůstu osob stíhaných, obžalovaných (i těch, jimž bylo sděleno podezření nebo byl na ně podán návrh na potrestání ve zkráceném přípravném řízení) neodpovídají údaje policejní statistiky.

Podíl všech rasově, národnostně či jinou nenávistí motivovaných tr. činů na celkovém objemu kriminality zůstal však i v r. 2004 stále poměrně minimální a nedosahoval ani zdaleka **1 %**. Skladba trestné činnosti zůstala od roku 2003 nezměněná.

U trestné činnosti dle § 260 a § 261 tr. z. lze předpokládat značnou latenci, což souvisí zejména s poznatkami o organizování koncertů hudebních skupin ze strany příznivců nebo sympatizantů hnutí skinheads, přičemž se nedaří důkazně zajistit podklady pro uplatnění trestní odpovědnosti organizátorů akcí či alespoň vystupujících kapel. Činnost policie se na těchto akcích zaměřuje na pořádková opatření, dokumentaci pro trestní řízení se s ohledem na konspirativní metody jednání podezřelých nepodařilo opatřit v potřebném rozsahu a i do budoucna bude naděje na objasnění těchto případů až po dlouhodobém nasazení operativních prostředků a techniky.

Státní zastupitelství nadále postupují podle Pokynu obecné povahy č. 3/1995, který má nepochybně značný význam z hlediska ujasnění si této formy trestné činnosti jako jedné z priorit státních zastupitelství i z toho pohledu, že této formě trestné činnosti je i v oblasti procesu (tedy při výkonu dozoru, v řízení před soudem, při přezkoumávání věcí v souvislosti s možností podat dovolání nebo vypracovat nástin stížnosti pro porušení zákona) věnována maximální pozornost.

³⁵ Podrobné údaje k činnosti státních zastupitelství budou zveřejněny na přelomu května a června ve výroční zprávě za rok 2004, zpracovávané Nejvyšším státním zastupitelstvím.

Přehled o stíhaných a obžalovaných osobách pro trestné činy spáchané z rasových, národnostních a jiných pohnutek ³⁶												
ČR	§ 196/2		§ 196/3		§ 198		§ 198a		§ 219/2g		§ 221/2b	
	stíháno	obžal.	Stíháno	obžal.	stíháno	obžal.	stíháno	obžal.	stíháno	obžal.	stíháno	obžal.
1989					44	25						
1990					14	1						
1991					6	4	0	0				
1992					1	1	1	0			3	2
1993					15	9	8	4			1	0
1994					40	36	13	12			3	3
1995	177	162	18	17	112	108	28	22	0	0	13	12
1996	210	179	18	17	74	66	30	29	1	1	90	82
1997	150	119	29	19	107	103	25	20	0	0	56	55
1998	126	111	3	0	124	90	7	6	3	2	40	36
1999	139	123	24	24	103	91	12	11	2	2	42	42
2000	98	84	24	24	150	129	19	14	0	0	22	13
2001	95	92	0	0	127	118	19	16	0	0	28	27
2002	85	81	3	3	105	98	4	3	2	2	21	20
2003	64	56	0	0	81	77	8	7	0	0	28	27
2004	67	63	8	8	105	101	5	5	1	0	21	21
+ - 2003	4,7%	12,5%	100%	100%	29,6%	31,2%	-37,5%	-28,6%	100%	0	-25,0%	-22,2%

ČR	§ 222/2b		§ 235/2f		§ 257/2b		§ 260		§ 261		§261a	
	stíháno	obžal.	stíháno	obžal.	stíháno	obžal.	stíháno	obžal.	stíháno	obžal.	stíháno	Obžal
1989							6	4	33	30	0	0
1990							3	1	7	2	0	0
1991							1	0	3	1	0	0
1992	0	0					2	0	14	12	0	0
1993	3	1					8	5	11	6	0	0
1994	13	12					34	32	13	13	0	0
1995	23	23	0	0	6	5	13	11	118	101	0	0
1996	42	41	1	1	27	25	30	27	93	84	0	0
1997	45	43	5	5	18	15	29	18	105	98	0	0
1998	28	28	6	6	16	16	27	15	155	129	0	0
1999	30	28	1	0	16	16	52	37	159	136	0	0
2000	12	12	0	0	7	6	79	67	124	102	0	0
2001	6	6	3	3	2	2	51	41	198	164	1	0
2002	24	24	2	2	3	3	75	67	143	132	1	1
2003	13	13	0	0	6	4	28	17	96	84	1	1
2004	9	5	4	4	1	1	31	25	96	90	3	3
+ - 2003	-30,8%	-61,5%	100%	100%	-83,3%	-75,0%	10,7%	47,1%	0,0%	7,1%	200%	200%

³⁶ Statistika Nejvyššího státního zastupitelství, stejně jako statistiky soudní, má jiný horizont vykazování než statistika policejní. Není pro ní rozhodná doba, kdy se skutek stal, ale kdy státní zástupce zpracoval obžalobu, rozhodnutí o zastavení apod.

5.4 Ministerstvo zahraničních věcí (MZV)

V r. 2004 informoval ministr zahraničních věcí, zástupci resortu i zastupitelské úřady ČR v zahraničí na mezinárodních fórech, v rámci bilaterálních vztahů či při multilaterálních setkáních o opatřeních přijímaných v ČR k postihu rasově, národnostně či jinak extremisticky motivované trestné činnosti a o snaze eliminovat veškeré projevy rasové diskriminace ve společnosti. Zahraničním partnerům MZV předkládalo „Informaci o problematice extremismu na území ČR“. O nejrůznějších opatřeních přijatých v ČR na podporu integrace příslušníků romské komunity informovali zástupci MZV také na zasedáních OBSE.

Zástupci MZV se rovněž zúčastnili tří mezinárodních konferencí OBSE, z nichž vyplynula pro účastnické státy řada doporučení.

Konference OBSE k problematice antisemitismu (Berlín 28.-29.4.2004) vyzvala vlády členských států zejména k posilování vnitrostátních právních norem zaměřených na postih extremistické kriminality, ke spolupráci s nevládní sférou, k podpoře vzdělávání a připomínání historických příčin holocaustu, včetně zařazení příslušného předmětu do základních školních osnov. Zdůraznila potřebu konkrétní strategie bojující s antisemitismem v podobě koordinovaného monitoringu (sběru a vyhodnocení relevantních statistických dat), společných informačních aktivit v médiích, boj s antisemitskými projevy na Internetu nevyjímaje, celkového zaměření vzdělávacího procesu, posílení legislativy a podpory nevládních organizací. Na zvláštním zasedání Lidské dimenze OBSE k tématu „*Vztah mezi rasovou, xenofobní a antisemitskou propagandou na internetu a rasově motivovanými trestnými činy*“ (Paříž 16. –17. červne 2004). Byla zde zdůrazněna nutnost stíhat zneužívání internetu k páchání trestné činnosti tak, aby současně byla respektována svoboda médií, projevu a volné výměny názorů na internetu. Státy by měly usilovat o rozšíření přístupu k internetu za současné podpory internetového průmyslu při vytváření uživatelských filtrů, dobrovolných etických kodexů a všeobecných pravidel užívání. Závěrečná doporučení vyzývají k připojení se k Úmluvě Rady Evropy o zločinu na internetu, k výrazné podpoře projektů nevládních organizací v této oblasti a ke zřizování „horkých linek“, kam lze hlásit webové stránky s rasistickým obsahem. *Konference OBSE k problematice rasismu* (Brusel, 13. – 14. září 2004) byla zaměřena na extrémní projevy netolerance.

V návaznosti na Konferenci k antisemitismu proběhla v rámci OBSE diskuse o vytvoření implementačního mechanismu k boji proti antisemitismu. Bulharským předsednictvím byli nakonec jmenováni tři osobní představitelé předsedy OBSE pro otázky netolerance, jejichž mandáty byly prodlouženy i úřadujícím slovinským předsednictvím. Jedná se o představitele pro rasismus, xenofobii a diskriminaci, rovněž se zaměřením na diskriminaci z důvodů náboženství, představitele pro boj s netolerancí a diskriminací vůči muslimům a představitele pro boj s antisemitismem.

Resort zahraničních věcí se rovněž účastnil diskusí o přeměně Evropského monitorovacího střediska rasismu a xenofobie na Agenturu Evropské unie pro lidská práva. ČR tuto přeměnu podporuje, zdůrazňuje však, že agendu boje proti rasismu a nesnášenlivosti je třeba podržet mezi prioritami činnosti nově vzniklé agentury.

Značné úsilí věnoval resort v r. 2004 vyvracení tvrzení o nečinnosti orgánů ČR v případech obvinění z provádění nucených sterilizací zejména romských žen.. Na implementačním zasedání Lidské dimenze OBSE (Varšava, říjen 2004) využili zástupci resortu tzv. „right of reply“ k vyvracení obvinění ČR z nevyšetřování případů nucených sterilizací romských žen. Poté, co byly veřejnému ochránci práv předloženy podněty obsahující konkrétní informace, které je již možno prošetřit, informuje MZV zahraniční partnery o probíhajícím šetření.

5.5 Ministerstvo obrany (MO)

V r. 2004 byla resortem obrany, jako v předchozím roce, věnována pozornost ochraně lidských práv a prevenci sociálně patologických jevů. Témata rasismu, xenofobie a extremismu byla zařazena do výuky prevence v různém rozsahu. V závěru r. 2004 byl ministrem obrany schválen klíčový dokument „*Koncepce prevence sociálně nežádoucích jevů na období 2005 – 2009*“. Definuje základní východiska a směry řešení problematiky prevence sociálně nežádoucích jevů v resortu, mezi něž, mimo jiné, řadí diskriminaci, rasovou nesnášenlivost, projevy extremismu, terorismus. Vytýčuje cíle, stanovuje priority a definuje úkoly jednotlivých subjektů resortu.

Problematice rasistických projevů v Armádě ČR věnovala v r. 2004 odpovídající pozornost Vojenská policie ve své preventivní činnosti. Tuto problematiku pravidelně zařazovala do programu besed a přednášek s vojáky základní služby a s vojáky z povolání s cílem předcházet těmto sociálně nežádoucím jevům. K včasnému odhalování signálů o páchání jakékoliv trestné činnosti nadále pokračovala spolupráce Vojenské policie s Otevřenou linkou armády a s pracovníky Inspekce MO, zejména s hlavním inspektorem ochrany lidských práv v resortu MO.

V r. 2004 nebyl Vojenskou policií šetřen žádný skutek s projevy rasismu mezi vojenským i civilním personálem a romskou populací v Armádě ČR. Byl však zaznamenáno 5 případů, kdy bylo vedeno trestní řízení pro podezření z trestných činů s rasovým podtextem, poškozenými však nebyli vojáci romského původu.

Pozornost si zaslouží výsledky reprezentativního výzkumu „Vojenský profesionál 2004“, který sice ukázal, že u vojenských profesionálů je mizivá podpora hnutí skinheads (3,9%) a anarchistického hnutí (1,4%), ale zároveň upozornil na existenci xenofobních tendencí. Výzkum poukázal na skutečnost, že xenofobie v armádě s příchodem mladých vojáků s nižším vzděláním bude nadále sílit a tomuto problému bude zapotřebí věnovat zvýšenou pozornost.

Latentní nepřátelství vůči romskému etniku projevují téměř 2/3 vojenských profesionálů, šedesát procent vojáků se domnívá, že proti Romům by se mělo postupovat tvrději než dosud, přičemž pětina s tímto tvrzením rozhodně souhlasí. Nadpoloviční většina vojenských profesionálů nabádá také k ostrážitosti vůči cizincům, 13% tento postoj vyjadřuje s naprostým přesvědčením. Zásadu „Čechy Čechům“ považuje za správnou přibližně třetina vojáků, 11% se s ní zcela identifikuje. Nejčastěji se k uvedeným názorům kloní praporčíci a nižší důstojníci, vojáci se vzděláním bez maturity a s maturitou, příznačnější jsou tyto názory pro mladší ročníky.

5.6 Preventivní aktivity

5.6.1 Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT)

Oblast legislativní

Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), a zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů. Rovný přístup všech osob ke vzdělávání a respektování individuálních potřeb jednotlivců při vzdělávání je v novém zákoně deklarován již v úvodních obecných ustanoveních (a to v Preambuli) a prolíná celým zákonem. Zákon obsahuje speciální ustanovení ke vzdělávání národnostních menšin, vyučování náboženství, vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a mimořádně nadaných žáků. Zákon neobsahuje žádné ustanovení, které by bylo možno vykládat jako diskriminující. Zákon nabyl účinnosti dne 1. ledna 2005.

Oblast koncepční

Rámcové vzdělávací programy

Problematika lidských práv, multikulturního vzdělávání je komplexně řešena v Rámcovém vzdělávacím programu pro základní vzdělávání (dále RVPZV), který v návaznosti na školský zákon schválilo MŠMT v roce 2004. Výše vedený materiál v úplném znění je zveřejněn na www.msmt.cz. Problematika lidských práv je explicitně obsažena ve vzdělávací oblasti „Člověk a společnost“, kde se zaměřuje na utváření pozitivních občanských postojů, upevňování žádoucí hodnotové orientace a integruje znalosti a dovednosti z různých oborů, především humanitních. Rozvíjí vědomí příslušnosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu a podporuje přijetí hodnot, na nichž je současná demokratická Evropa budována. Důležitou součástí vzdělávání v dané vzdělávací oblasti je prevence rasistických, xenofobních a extrémistických postojů, výchova k toleranci a respektování lidských práv a výchova k úctě k přírodnímu a kulturnímu prostředí. Vzdělávací oblast Člověk a společnost zahrnuje obory dějepis a výchova k občanství a zároveň se promítá i do ostatních vzdělávacích oblastí a do celého života školy. Ve svém vzdělávacím obsahu navazuje přímo na oblast Člověk a jeho svět, který přibližuje „svět společnosti“ žákům 1. stupně základní školy.

V návrzích rámcových vzdělávacích programů pro střední vzdělávání (dále RVPSV), které se v současné době průběžně zpracovávají pro jednotlivé směry a stupně vzdělávání ve středních školách, jsou v návaznosti na stanovené cíle vzdělávání formulovány kompetence absolventa, vymežující cílové požadavky na jeho všeobecné i odborné vědomosti, dovednosti, návyky, popř. na další potřebné vlastnosti. V RVPSV, v obecné části pro všechny směry vzdělávání, je zařazeno povinné průřezové téma „Občan v demokratické společnosti“, které výrazně posiluje v celém kurikulu výchovu k lidským právům, k demokracii, tím i k multikulturnímu soužití a přispívá k eliminaci extremismu.

Při vytváření strategických materiálů v **oblasti dějepisu** se MŠMT zaměřuje na dějiny 20. století, v souladu s Doporučením 15 „o výuce dějepisu v Evropě 21. století“ výboru ministrů Rady Evropy Z pohledu školního dějepisu jsou dějiny 20. století nezastupitelné pro poznání současnosti a pro pochopení současných vztahů ve společnosti. Důležitou součástí vzdělávání je prevence rasistických, xenofobních a extrémistických postojů, výchova k toleranci a respektování lidských práv a výchova k úctě k přírodnímu a kulturnímu prostředí a k ochraně uměleckých a kulturních hodnot.

Oblast dotační

MŠMT podporuje formou dotací občanským sdružením celou řadu těchto subjektů. Programy podpory jsou financovány jednak přímo ze zdrojů MŠMT, jednak ze zdrojů vlády, které jsou na MŠMT účelově převedeny.

Program státní podpory práce s dětmi a mládeží pro nestátní neziskové organizace - byly finančně podpořeny aktivity pro děti a mládež zajišťované romskými občanskými sdruženími ve výši 466 000 Kč. Tyto finanční prostředky byly určeny na zabezpečení celoroční práce s dětmi v zájmových útvarech převážně hudebního, kulturního zaměření (úhrada nájmu, materiální vybavení) a podporu pobytů na letních táborech.

Dále lze zmínit *Program podpory vzdělávání v jazycích národnostních menšin a multikulturní výchovy* a *Program MŠMT na podporu integrace romské komunity*.

Podpora romských studentů středních škol

V I. pololetí roku 2004 poskytlo MŠMT dotaci na podporu 1069 studentů ve výši 5 021 063 Kč. Ve II. pololetí roku 2004 v řádném termínu bylo podpořeno 895 žáků a studentů ve výši 4 054 700 Kč.

Vzdělávání Romů

V novém školském zákoně je systémově řešena potřebná podpora ve vzdělávání i pro romské žáky. Tento zákon neodděluje základní a zvláštní školy, vytváří však v rámci základního vzdělávání podmínky pro to, aby všem žákům bylo poskytováno vzdělání a podpora odpovídající jejich specifickým vzdělávacím potřebám (§ 16 (výše uvedeného. zákona č. 561/2004 Sb.).

V roce 2004 doporučilo MŠMT zřizovatelům škol 52 nových žádostí o zřízení funkce asistenta pro děti ze sociokulturně znevýhodňujícího prostředí.

Vzdělávání cizinců

MŠMT se problematikou vzdělávání cizinců v rámci **Koncepce integrace cizinců na území ČR** průběžně systematicky zabývá od roku 2000 a v souladu s platnými právními předpisy průběžně vydává a aktualizuje i potřebné pokyny v oblasti vzdělávání zejména dětí cizinců.

Důsledná pozornost je věnována *multikulturní výchově na základních a středních školách a odborných učilištích*. Multikulturní výchova je na velmi dobré úrovni rozvíjena zejména ve školách s většími počty žáků cizinců, které mají dlouhodobější zkušenosti s jejich vzděláváním. Všestranné podmínky k postupné realizaci efektivní multikulturní výchovy celé české školní populace jsou vytvářeny zejména podporou *programů* směřujících k multikulturní výchově žáků.

Vzdělávání učitelů

MŠMT podpořilo vydání následujících informačních materiálů pro školy:

- Ochrana autorských práv (text je zveřejněn na www.msmt.cz)
- Extremismus (text je předáván na seminářích pro učitele)

- Sborník z letní školy pro učitele občanské výchovy (text byl zaslán všem účastníkům LŠ)

5.6.2 Ministerstvo kultury (MK)

Regionální a národnostní kultura

Resort kultury tradičně podporoval veškeré kulturní aktivity zaměřené k eliminaci negativních společenských jevů jakými jsou rasismus, xenofobie či antisemitismus. Prioritním zůstával grantový program na podporu kulturních aktivit příslušníků národnostních menšin žijících v České republice. V r. 2004 byly z tohoto programu poskytnuty dotace na podporu projektů občanských sdružení českých občanů národnosti maďarské, německé, polské, ruské, řecké, slovenské a ukrajinské, na realizaci kulturních aktivit příslušníků romské komunity nebo aktivit, které se k romskému etniku vztahovaly. V r. 2004 Ministerstvo kultury rovněž vyhlásilo již počtvrté grantový program na podporu integrace cizinců žijících v ČR, v jehož rámci jsou podporovány nejrozličnější typy kulturních a kulturně vzdělávacích aktivit, nevylučuje aktivity zaměřené na náboženství. Projekty jsou určeny nejen cizincům samotným, ale i majoritní společnosti. Prohlubování znalostí o kulturách jiných etnik a přibližování jejich odlišností vede k odbourávání předsudků a k překonávání rasistických postojů.

Ochrana movitého kulturního dědictví, muzeí a galerií

K 1.1.2005 se Muzeum romské kultury v Brně transformovalo v příspěvkovou organizaci zřízenou Ministerstvem kultury, což by mělo přispět k jeho finanční stabilitě a projevit se soustavnější a kvalitnější prací ve prospěch romského etnika.

Umění a knihovny

Resort kultury podporoval v oblasti umění a knihoven takové činnosti, které mají přispívat ke kultivaci osobnosti, podporovat kulturní dialog i vzájemné poznávání odlišných kultur. V r. 2004 byl vyhlášen grant – program s názvem Knihovna 21. století, určený knihovnám. Jedním z jeho okruhů je podpora práce s národnostními menšinami a integrace cizinců. Finanční prostředky jsou poskytovány na besedy a výstavy, mající za cíl prezentaci jiných kultur, a na nákup knihovního fondu pro národnostní menšiny.

Preventivní aktivity

V r. 2004 resort kultury participoval i na řadě preventivních aktivit. Byly to např. mezinárodní konference „Bezpečné muzeum“, která se mj. zabývala i ochranou kulturního dědictví a muzeí před extremismem, programy Střediska vzdělávání muzea Památník Terežín (seminář „*Jak vyučovat holocaustu*“, semináře k problematice holocaustu, antisemitismu, rasismu a intolerance ve společnosti či prezentace filmových dokumentů), aktivity Židovského muzea v Praze (cyklus přednášek a programů pro základní školy, programy pro školy „*Holocaust v dokumentech*“ a „*Reflexe – viníci, zachránci a ti ostatní*“, přednáška pro dospělé „*Dějiny antisemitismu, perzekuce, šoa, rasismus a xenofobie*“ či filmová prezentace „*Holocaust ve filmu a antisemitismus*“).

Prevenčí proti násilí na fotbalových stadionech je výstava „*Fotbal (1934 – 2004, 70 let od římského finále)*“ otevřená v Národním muzeu v Praze od listopadu 2004 do března 2005. Její význam tkví v tom, že představuje fotbal jako celosvětový fenomén, hodný pozornosti Národního muzea, a připomíná jeho prapodstatu a zejména jeho pozitivní stránky, které bývají v současnosti zastřeny násilím v hledištích.

Hromadné sdělovací prostředky

V roce 2004 byl schválen zákon č. 34/2004 Sb., kterým se mění zákon č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Nová úprava stanoví zákaz reklamy a teleshoppingu obsahujících diskriminaci na základě pohlaví, rasy, barvy pleti, jazyka, národního nebo sociálního původu či příslušnosti k národnostní či etnické menšině.

Na vydávání periodického tisku a provozování rozhlasového či televizního vysílání v jazyce národnostních menšin, případně šíření informací o těchto menšinách byl zaměřen program podpora rozšiřování a přijímání informací v jazycích národnostních menšin.

Círky a náboženský život

V rámci agendy registrace církví a náboženských společností a svazů církví a náboženských společností a evidence církevních právnických osob resort kultury nezaznamenal v r. 2004 žádné problémy s extremistickými či rasistickými projevy registrovaných či evidovaných subjektů.

V r. 2004 bylo dokončeno správní řízení ve věci registrace Ukrajinské řeckokatolické církve v ČR, návrh byl podán v r. 2003, registrace byla zamítnuta. V r. 2004 podaly návrh na registraci náboženská společnost Židovské centrum Chai (návrh byl zamítnut) a náboženská společnost Ústředí muslimských obcí. V průběhu správního řízení o registraci náboženské společnosti Ústředí muslimských obcí bylo zjištěno, že předložený návrh splňuje všechny zákonem stanovené požadavky, nebyly zjištěny žádné extremistické, xenofobní, rasistické či jiné nebezpečné projevy této náboženské společnosti. Ministerstvo kultury proto dne 30.8.2004 vydalo rozhodnutí o registraci náboženské společnosti Ústředí muslimských obcí jako právnické osoby působící na území ČR.

Činnost neregistrovaných náboženských skupin MK nemonitoruje. Avšak podmínky, dané ustanovením § 5 zákona č.3/2002 Sb., jsou závazné nejen pro registrované subjekty, kterým je možné při jejich porušování registraci zrušit, ale i pro náboženská společenství na MK neregistrovaná.

5.6.3 Ministerstvo práce a sociálních věcí (MPSV)

Komise ministra práce a sociálních věcí pro integraci cizinců

Komise ministra práce a sociálních věcí pro integraci cizinců (dále jen „Komise“) byla zřízena v r. 2004 v návaznosti na usnesení vlády č. 126 ze dne 11. února 2004 *k realizaci Konceptce integrace cizinců v roce 2003 a její další rozvoj v souvislosti se vstupem ČR do EU*. Při jejím zřízení se vycházelo ze zkušeností z činnosti předchozí *meziresortní Komise ministra vnitra pro přípravu a realizaci politiky vlády ČR v oblasti integrace cizinců a rozvoje vztahů mezi komunitami*, která byla zrušena v prosinci 2003 v souvislosti s převodem agendy spojené s koordinací realizace Konceptce integrace cizinců na území ČR z Ministerstva vnitra na Ministerstvo práce a sociálních věcí.

Komise plní funkci poradního orgánu ministra práce a sociálních věcí při plnění úkolů uložených usneseními vlády přijatými v oblasti integrace cizinců a napomáhá ministrovi při zajišťování podmínek pro přípravu a realizaci politiky vlády ČR v oblasti integrace cizinců.³⁷ Komise funguje jako tzv. policy-making orgán, zabývá se zejména formulováním zásadních odborných rozhodnutí a politických doporučení v oblasti integrace cizinců. Hlavní těžiště činnosti Komise je však přesunuto na odborné konzultační skupiny, zřízené jako pracovní orgány Komise (Odborná konzultační pro statistiku a výzkum; Odborná konzultační skupina koncepční a legislativní; Odborná konzultační skupina pro nestátní neziskové organizace, regiony a sociální partnery; Ad hoc odborná konzultační skupina ke zmapování potřeb studií a výzkumů). V r. 2004 se uskutečnila tři jednání Komise.

Dotační řízení

Ministerstvo práce a sociálních věcí vyhlásilo další kolo svého dotačního řízení pro rok 2004, v rámci kterého byly podpořeny projekty zaměřené na sociální prevenci a prevenci kriminality v celkové částce 243 019 800 Kč. Dále resort práce a sociálních věcí vyhlásil dne 17.12.2004 výzvu na předkládání projektů v rámci grantového schématu Operačního programu Rozvoj lidských zdrojů, opatření 2.1 – Integrace specifických skupin obyvatelstva ohrožených sociální exkluzí, na dva programy podpory:³⁸

³⁷ Komise má 26 členů. Jsou v ní zastoupena ministerstva podléající se na realizaci *Konceptce integrace cizinců*, Úřad vlády ČR, Český statistický úřad, akademická obec, nestátní neziskové organizace, sdružení cizinců, odborové a zaměstnanecké svazy, Asociace krajů ČR a Svaz měst a obcí ČR.

³⁸ Výzva je k dispozici na internetových stránkách www.mpsv.cz a na www.esfcr.cz.

Odborné vzdělávání pracovníků sociálních služeb

Integrace specifických cílových skupin

Program Integrace specifických cílových skupin je zaměřen na konkrétní projekty, které budou realizovány v celonárodním měřítku a které se snaží řešit problematiku těchto cílových skupin komplexně a systémově.

Za hlavní cílové skupiny jsou považovány:

1. Etnické menšiny a osoby z odlišného sociokulturního prostředí, včetně imigrantů, kteří v současnosti reprezentují nízký podíl v populaci, ale dlouhodobě jejich počet poroste. Charakteristickými jsou pro ně vysoká nezaměstnanost, nízká kvalifikace, nízká motivace k práci a vzdělávání, závislost na sociálních dávkách, dlouhodobá a opakovaná nezaměstnanost. Ve způsobu zaměstnání převládá příležitostná práce. Cesty je potřeba hledat v otevření možnosti lepšího a atraktivnějšího zaměstnání prostřednictvím inovačních opatření, zejména na lokální úrovni.
2. Osoby bez příštěší – bezdomovci, kteří většinou nedisponují žádnými prostředky a příležitostmi, mají ztížený přístup k sociální pomoci, jsou ve společnosti stigmatizováni, mají nízkou sebedůvěru a tendence k sociální izolaci.
3. Osoby po výkonu trestu, které jsou trestem stigmatizovány a stávají se neumístitelnými na trhu práce, i když většina z nich by byla schopna se uživit vlastní prací. Poskytování sociálních služeb není dostatečně propojeno s činností úřadů práce, přestože se problémy musí řešit komplexně (ubytování, hmotné zabezpečení, psychologické poradenství, motivace, rekvalifikace, umístění na trhu práce atd.).
4. Oběti trestné činnosti, domácího násilí a osoby komerčně zneužívané, oběti obchodu s lidmi - handicapem při přístupu na trh práce pro tyto skupiny osob je narušení integrity jejich osobnosti, kumulace psychických a fyzických poruch, životní frustrace, nízké sebehodnocení a ztráta důvěry v orgány státní správy. Při dlouhodobé formě zneužívání (prostitute, oběť obchodu s lidmi) je pravděpodobná ztráta pracovních návyků.

Výše uvedené skupiny jsou považovány za hlavní, avšak předložení projektů i na jiné cílové skupiny, které jsou obtížně integrovatelné zpět do společnosti a zejména na trh práce, je možné. Žadatelé o finanční podporu mohou být kraje, organizace zřizované kraji; obce, organizace zřizované obcemi; svazky obcí; nestátní neziskové organizace působící v sociální oblasti; občanská sdružení vyvíjející činnost podle zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů; obecně prospěšné společnosti zřízené podle zákona č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech; církevní právnické osoby zřízené podle zákona č. 3/2002 Sb., o církvích a náboženských společnostech; organizační složky státu, příspěvkové organizace státu působící v sociální oblasti; vzdělávací instituce – školy, univerzity; zájmová sdružení právnických osob, kde těmito osobami jsou výše uvedené nestátní neziskové organizace – např. asociace. *Doba na předkládání žádostí byla stanovena do 11. 3. 2005. Uznatelné výdaje projektu budou financovány ze 100 %, a to z 80 % z financí Evropského sociálního fondu a z 20 % z národního spolufinancování. Výsledky výběrového řízení k 30.4.2005 jsou následující:*

1. kolo výzvy MPSV v Opatření 2.1 Operačního programu Rozvoj lidských zdrojů

název opatření: Integrace specifických skupin obyvatelstva ohrožených sociální exkluzí
podaných projektů celkem: 70

finanční požadavky celkem: 428411489,00 Kč
Z toho bylo na:

Program podpory A: Vzdělávání poskytovatelů a zadavatelů sociálních služeb
podaných projektů: 52

Finanční požadavky na PpA celkem: 259392158,00 Kč

Program podpory B: Integrace specifických cílových skupin
podaných projektů: 18

Finanční požadavky na PpB celkem: 169019331,00 Kč

V hodnocení přijatelnosti bylo vyřazeno 8 projektů, k věcnému hodnocení bylo předáno 62 projektů. Další kolo výzvy bude vyhlášeno v září 2005.

Opatření pro předcházení a potírání extremismu v působnosti MPSV ČR pro rok 2005

MPSV bude i nadále vyčleňovat prostředky ze své dotační politiky na program sociální prevence a prevence kriminality a tím podporovat projekty k předcházení a potírání extremismu.

V průběhu roku 2005 provede výběr projektů předložených do opatření 2.1 OP RLZ a nadále bude dle Operačního manuálu pro operační program Rozvoj lidských zdrojů provádět kontrolu a hodnocení podpořených projektů. Ve druhé polovině roku 2005 vyhlásí MPSV další výzvu k předkládání projektů do tohoto opatření.

VI. Závěr

V roce 2004 nebyly v České republice zaznamenány vývojové trendy, které by znamenaly aktuální ohrožení demokratických základů státu extremisty. Situace v oblasti extremismu, jak před, tak po vstupu ČR do Evropské unie, byla srovnatelná s ostatními unijními státy.

Na české extremistické scéně nedošlo k výrazným změnám. Pro rok 2004 byla příznačná její marginálnost. Přetrvávající nejednotnost a roztržitést jak pravicově, tak levicově extremistické scény, zejména jejího anarchoautonomního segmentu, zaznamenané již v roce 2003, znemožňovaly sjednocení aktivit extremistických subjektů.

Nejmilitantnějšími organizacemi zůstávaly neonacistická organizace Národní odpor a levicově extremistická Antifašistická akce. Nebyly získány poznatky o působení islámských extremistů na území ČR.

V r. 2004 byl, ve srovnání s r. 2003, zaevidován nárůst zjištěných trestných činů o 9,3% (366 v r. 2004, 335 v r. 2003). Zvýšil se rovněž počet pachatelů o 20% (401 v r. 2004, 334 r. 2003). Ve způsobu ukončení trestního řízení s pachateli převažoval návrh na podání obžaloby. Ve skladbě trestných činů, stejně jako v předchozích letech, převažovaly tr. činy dle §260, § 261, §261a tr.z. (podpora a propagace hnutí směřujících k potlačení práv a svobod člověka) a dle § 198 tr.z. (hanobení národa, etnické skupiny, rasy a přesvědčení). V r. 2004, stejně jako v r. 2003 nedošlo ke spáchání trestného činu pokusu vraždy s rasistickým motivem či trestného činu vraždy s rasistickým motivem.

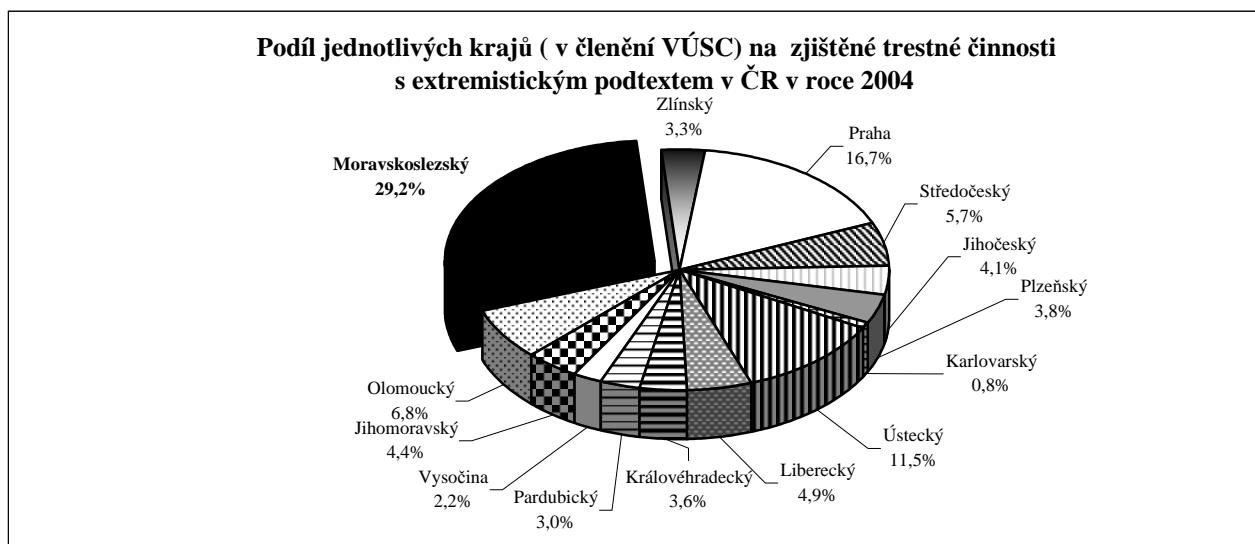
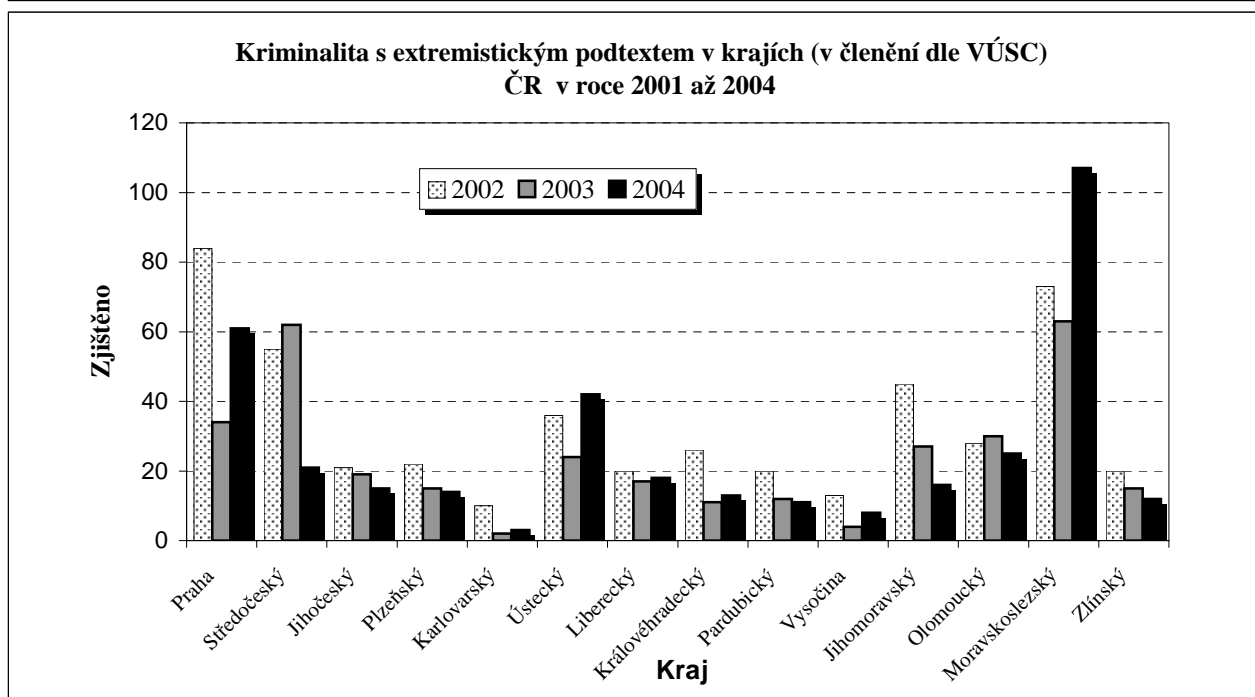
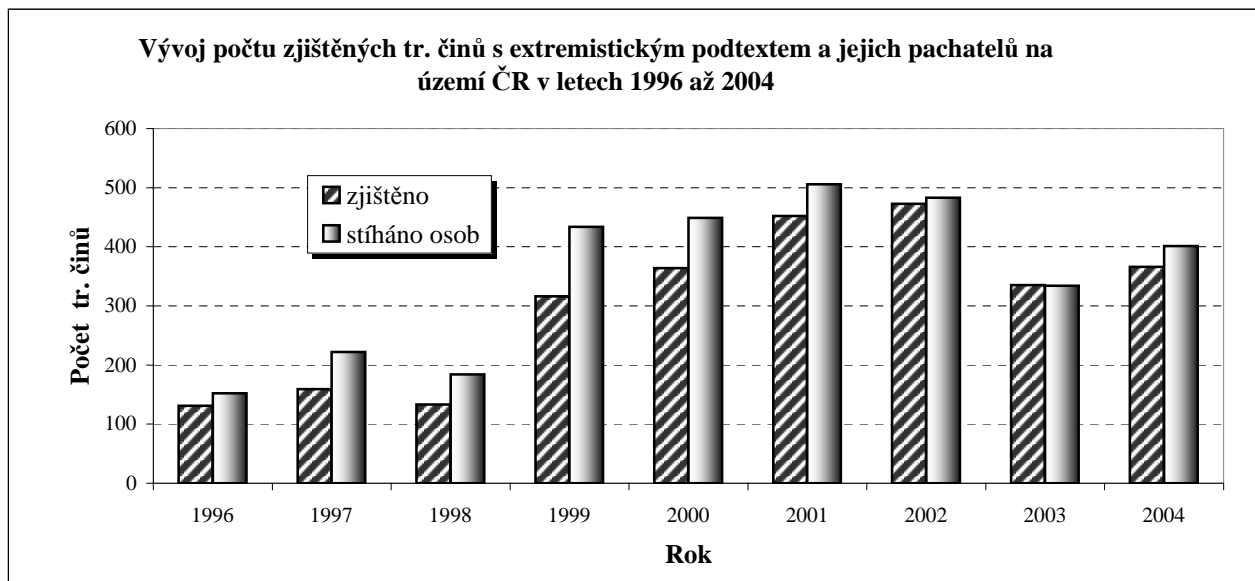
Pachatelé trestné činnosti s extremistickým podtextem, byli, stejně jako v předchozích letech, příznivci hnutí skinheads a příslušníci majoritního obyvatelstva bez vazby na pravicově extremistické subjekty. Ani profil obětí nedoznal změn, jednalo se především o příslušníky romského etnika.

V průběhu roku 2004 se však profilovaly i oblasti, v nichž byly identifikovány negativní trendy, vyžadující zvýšenou pozornost orgánů státní správy. Jednalo se především o pokračující nárůst počtu koncertů pravicově extremistických hudebních skupin na území ČR se zahraniční účastí a zneužívání internetu a dalších komunikačních technologií extremisty, ale i o přetrvávající xenofobní postoje české společnosti či existenci „pasivního“ rasismu. Zvýšená pozornost byla rovněž věnována v obecnosti problematice diváckého násilí, u něhož byl v r. 2004 zaznamenán nárůst. Byl proto kladen nejen důraz na protixtremistickou politiku státu a plnění existujících opatření všemi gestory, ale především na aktivní a nestereotypní přístup k novým problémům, které se v oblasti extremismu objeví. Prioritou zůstávala mezinárodní spolupráce a všestranná výměna zkušeností se zahraničními partnery, reflektující nadnárodní charakter extremismu. Nemalý důraz byl kladen na preventivní aktivity na úrovni všech orgánů státní správy. Pozornost si v tomto směru zaslouží např. implementace „Národní strategie pro práci Policie ČR ve vztahu k národnostním a etnickým menšinám“, na níž se podílejí kriminalisté, zabývající se problematikou extremismu.

Od roku 2004 přistoupily Meziresortní Komise pro boj s extremismem, rasismem a xenofobií, která je poradním orgánem ministra vnitra, a Pracovní skupina pro boj s extremismem zemí V4 a Rakouska ke stanovení ročních priorit, jimž budou věnovat zvýšenou pozornost a vyhodnocovat je. Jako priority pro rok 2005 byly na obou těchto fórech vytýčeny **antisemitismus, antiglobalismus, rasistické a extremistické útoky ohrožující azylanty, migranty a zahraniční pracovníky, zneužívání internetu a moderních informačních technologií extremistickými skupinami a islámský extremismus.**

Potírání extremistické kriminality si i nadále vyžaduje podporu dalších zainteresovaných subjektů, nevyjímaje nevládní a privátní sektor, které mohou nemalou měrou přispět k úspěšnosti protixtremistické politiky.

Graf č. 1

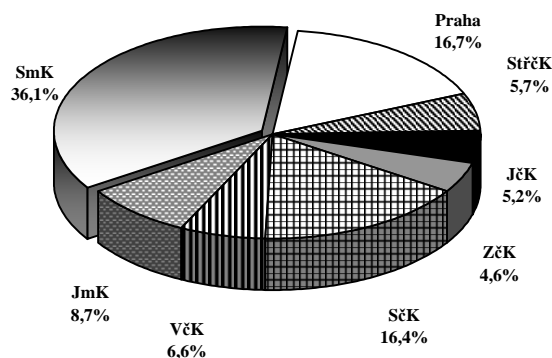
Tabulka č. 1, Graf č. 2

Počet trestných činů s extremistickým podtextem v ČR v letech 2003 a 2004

Rok		2003	2004	změna fakt.
Kraj	okres	počet tr. činů	počet tr. činů	
Praha	Praha	34	61	27
Střčk	Benešov	0	2	2
	Beroun	4	1	-3
	Kladno	7	6	-1
	Kolín	0	0	0
	Kutná Hora	3	0	-3
	Mělník	5	5	0
	Mladá Boleslav	1	2	1
	Nymburk	1	2	1
	Praha - východ	40	0	-40
	Praha - západ	0	0	0
	Příbram	1	3	2
Rakovník	0	0	0	
Celkem		62	21	-41
Jčk	České Budějovice	10	6	-4
	Český Krumlov	0	0	0
	Jindřichův Hradec	0	1	1
	Pelhřimov	0	4	4
	Písek	3	0	-3
	Prachatice	3	2	-1
	Strakonice	1	3	2
	Tábor	2	3	1
	Celkem	19	19	0
Zpčk	Domažlice	3	1	-2
	Cheb	2	0	-2
	Karlovy Vary	0	1	1
	Klatovy	1	0	-1
	Plzeň - město	9	6	-3
	Plzeň - jih	1	0	-1
	Plzeň - sever	1	0	-1
	Rokycany	0	6	6
	Sokolov	0	2	2
	Tachov	0	1	1
	Celkem	17	17	0
Svčk	Česká Lípa	3	4	1
	Děčín	2	4	2
	Chomutov	1	1	0
	Jablonec n. Nisou	1	3	2
	Liberec	12	11	-1
	Litoměřice	5	7	2
	Louny	1	1	0
	Most	8	19	11
	Teplice	1	6	5
	Ústí n. Labem	6	4	-2
	Celkem	40	60	20

Rok		2003	2004	změna fakt.	
Kraj	okres	počet tr. činů	počet tr. činů		
Vchč	Havlíčkův Brod	0	0	0	
	Hradec Králové	3	2	-1	
	Chrudim	3	1	-2	
	Jičín	0	3	3	
	Náchod	5	5	0	
	Pardubice	9	7	-2	
	Rychnov n. Kněžnou	0	1	1	
	Semily	1	0	-1	
	Svitavy	0	1	1	
	Trutnov	3	2	-1	
	Ústí n. Orlicí	0	2	2	
	Celkem	24	24	0	
	Jmk	Blansko	4	4	0
		Brno - město	15	7	-8
Brno - venkov		2	1	-1	
Břeclav		0	0	0	
Hodonín		4	3	-1	
Jihlava		1	2	1	
Kroměříž		2	3	1	
Prostějov		2	1	-1	
Třebíč		1	0	-1	
Uherské Hradiště		4	5	1	
Vyškov		0	0	0	
Zlín		5	3	-2	
Znojmo		2	1	-1	
Žďár n. Sázavou		2	2	0	
Celkem	44	32	-12		
Svmk	Bruntál	4	3	-1	
	Frýdek - Místek	3	2	-1	
	Jeseník	7	8	1	
	Karviná	16	11	-5	
	Nový Jičín	3	5	2	
	Olomouc	12	7	-5	
	Opava	5	35	30	
	Ostrava	32	51	19	
	Přerov	5	6	1	
	Šumperk	4	3	-1	
	Vsetín	4	1	-3	
Celkem	95	132	37		
Česká republika celkem	335	366	31		

Podíl jednotlivých krajů na zjištěné trestné činnosti s extremistickým podtextem v ČR v roce 2004

Informace
o problematice extremismu na území České republiky v roce 2004

Editor PhDr. Ladislava Tejchmanová, CSc.
Grafy, tabulka a mapka Jiří Beneš
Vydalo Ministerstvo vnitra ČR, Odbor bezpečnostní politiky
Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7 – Letná

1. vydání

Praha 2005

Bezpečnostní situace ve střední Evropě¹

Slovensko

Bezpečnostní složky státu evidovaly v roce 2004 celkem 193.856 trestních věcí. Ve srovnání s rokem 2003 to představuje nárůst o 25.000 věcí. Z toho Policejní sbor evidoval 188.972 trestních věcí (97,5%) a zbývajících 4.884 věcí evidovaly další orgány (Železniční policie, Sbor vězeňské a justiční stráže SR, Vojenská policie a Úřad daňového prověřování).

Počet trestních věcí připadajících na 10 tis. obyvatel dosáhl 243,9 (+35,9). Z evidovaných trestních věcí bylo 51 635 objasněných (-48) a dodatečně z minulých let bylo objasněno 5.088 (+320).

Trestnou činností vznikla škoda 18,6 miliard Sk (asi 14,5 mld. Kč; měnový kurs:1,- Kč=1,276,- Sk). Z objasněných trestných činů přijatých v roce 2004 bylo policejními orgány a vyšetřovali Policejního sboru podáno 23.024 návrhů na podání obžaloby a 995 návrhů na podmíněné zastavení trestního stíhání.

V roce 2004 bylo zaznamenáno 13.755 násilných trestných činů, přičemž násilné trestné činy za použití střelné zbraně mají už po několik posledních let stoupající tendenci. Pokračuje trend nárůstu loupežných přepadení osob, ale i objektů. Došlo k výraznému nárůstu loupežných přepadení bank a poštovních úřadů.

Na úseku vydírání došlo k mírnému poklesu zjištěných trestných činů. Nadále pokračuje trend vydírání formou vymáhání pohledávek a hrubého nátlaku v souvislosti s požadováním poplatků za ochranu majetku podnikatelů.

Majetková trestná činnost tvořila dominantní část celkové trestné činnosti (58,7 %). Bylo zjištěno 77.098 trestných činů (+16.064), z toho bylo objasněno 14.415. Pachatelé způsobili škodu ve výši 4,4 miliardy Sk. Došlo k nárůstu krádeží vloupáním do rekreačních chat a do bytů a rodinných domů. Došlo i k napadení nových objektů - hypermarketů (celkem 13 případů), přičemž získané poznatky svědčí o mezinárodním propojení pachatelů, zejména s pachateli z ČR. Na úseku krádeží motorových vozidel bylo odcizeno 6.000 motorových vozidel (+705), což představuje přibližně 17 vozidel denně. Kromě běžných forem na objednávku nebo na základě náhodného výběru byly krádeže vozidel prováděny formou tzv. leasingových podvodů.

Celkem bylo v roce 2004 evidováno 16.414 ekonomických trestných činů, z nichž bylo objasněno 9.239 (+1.333). K výraznému nárůstu došlo u trestných činů zpronevěry (+1.120). Mírný nárůst byl zaznamenán u daňových trestných činů, při poškozování autorského práva, u korupčních trestných činů a u trestných činů falšování a pozměňování měny. U trestných činů podvodu došlo k poklesu, přesto jich bylo evidováno 5.942. Z celkového počtu 207 trestných činů korupčního jednání bylo objasněno 163. Přímo při přebírání úplatků bylo přichyceno 60 osob, z toho 11 policistů a 10 státních úředníků. Korupce se nadále vyskytuje při veřejných soutěžích a výběrových řízeních, při státních zakázkách a při přidělování státních dotací v různých oblastech v úzkém propojení se zneužíváním pravomoci veřejného činitele. Na úseku počítačové kriminality bylo evidováno 185 případů (+91), s celkovou škodou 39 mil. Sk. V převážné míře šlo o neoprávněné rozšiřování pirátských CD a neoprávněnou reprodukci hudebních a zvukových děl.

Na území Slovenska bylo evidováno a monitorováno celkem 22 zločineckých skupin. Přijatými opatřeními se podařilo částečně rozložit 2 zločinecké skupiny a další přijatá opatření byla nasměrována na podstatné stížení jejich aktivit. Hlavním předmětem zájmu organizovaných skupin zůstal finanční zisk a jeho uplatnění v kriminálním prostředí, jakož i v legálních formách podnikání. Zločinecké skupiny měly propojení nejen mezi sebou, ale i se zahraničím. Působily převážně v oblasti násilné, majetkové a ekonomické kriminality s úzkým propojením s legálními způsoby podnikání, jímž kryjí své nelegální aktivity a zisky z nich.

Drogová scéna na Slovensku se dá charakterizovat jako plně rozvinutá, s trhem se všemi druhy

¹ Evidenční systémy kriminality uvedených zemí se někdy méně (Slovensko) obvykle však velmi výrazně liší od českého ESKK, totéž platí i o legislativě. Tato příloha má proto pouze orientační charakter.

drog. Organizovaná drogová kriminalita je páchána organizovanými skupinami založenými na etnických principech, zejména Kosovskými Albánci, kteří představují dominantní drogovou organizaci na Slovensku. Na slovenském území se využívají v převážné míře turecké zdroje a transporty po tzv. „Balkánské cestě“. Roste zájem o laboratorní pěstování marihuany. Byl zaznamenán zvýšený zájem konzumentů o kokain. Celkem bylo evidováno 1.282 trestných činů spojených s výrobou, distribucí a konzumací drog.

Přetrvávající tlak nelegálních migrantů nadále ovlivňoval bezpečnostní situaci na státní hranici. V roce 2004 státní hranici nedovoleně překročilo 8.334 osob (-4.159), z nichž 3.756 směřovalo na území Slovenska (-2.633). Na vnitřní hranici schengenského typu byl opakovaně největší tlak na úseku státní hranice s Rakouskem (2.893) a Českem (1.671).

Policejní sbor hledal v roce 2004 efektivnější formy boje s kriminalitou. Byly vybudovány nové organizační struktury, které řeší nejen požadavky společnosti, ale i mezinárodní závazky státu. O efektivnějších postupech policie svědčí řešení extremistických projevů ve společnosti, potírání organizovaného zločinu, ekonomické kriminality s celospolečenským dosahem, ale i budování efektivních struktur zajištění vnější státní hranice schengenského typu a vnitřní hranice.

Rakousko

Celkově bylo na území Rakouska v roce 2004 spácháno 643.648 trestných činů, což je o 0,06 % více než v roce 2003. V porovnání s loňským rokem mírně klesl počet objasněných trestných činů. V roce 2004 bylo objasněno celkem 245.389 trestných činů, což je o 0,4 % méně než v roce 2003. Stejně jako v předešlých letech, se na spáchaných trestných činech v Rakousku podílejí cizinci jednou čtvrtinou. Podle kriminalistických statistik nedošlo od počátku 3. tisíciletí ke změně v procentuálním podílu pachatelů cizinců trestných činů. Před rokem 1989 bylo spácháno pouze 7 ze 100 trestných činů pachatelů, kteří nebyli rakouskými občany. V polovině 90. let činil tento podíl již 20 %. Největší nárůst trestné činnosti páchané v Rakousku cizinci byl zaznamenán po roce 1989 a přisuzován cizincům ze zemí východní Evropy. Většina pachatelů pocházejících z ciziny nemá v Rakousku žádné bydliště, zdržuje se zde pouze krátkodobě s úmyslem páchat na území Rakouska (občany ČR nevyjímaje) zejména majetkovou trestnou činnost (krádeže, vloupání, příp. loupeže). V roce 2004 pocházelo nejvíce cizinců pachatelů trestné činnosti z Nigérie. Hned následující místa v kriminalistické statistice již tradičně zaujímají cizinci ze zemí bývalé Jugoslávie, Turecka, Rumunska. Nezanedbatelnou část z cizinců pachatelů trestné činnosti tvořili v roce 2004 občané Gruzie, kteří z hlediska počtu spáchaných trestných činů zaujímají čtvrté místo. Tento nárůst je přisuzován zvýšenému přílivu žadatelů o azyl z této země.

V souladu se závěry aktuální studie Institutu IMD v Lausanne patří Rakousko k nejbezpečnějším zemím světa.

Dle evidence zastupitelského úřadu ČR došlo k mírnému nárůstu kriminality páchané občany ČR na území Rakouska oproti roku 2003. ZÚ Vídeň registroval v průběhu roku 2004 68 nových případů trestního stíhání občanů ČR. Na sklonku sledovaného období (k 31. 12. 2004) ZÚ evidoval celkem 92 občanů ČR, kteří byli umístěni do rakouských věznic z důvodu vazebního stíhání či výkonu trestu odnětí svobody, přičemž některým byl trest odnětí svobody uložen již před rokem 2004. Lze však předpokládat, že se jedná jen o menší část z celkového počtu stíhaných osob, neboť většina z nich v souladu s rakouskou ochranou dat nežadá o vyrozumění zastupitelského úřadu. Důvodem trestního stíhání občanů ČR na území Rakouska je obdobně jako v předešlých letech spáchání především majetkových trestných činů (zejména krádež, krádež vloupáním, krádež organizovaným způsobem) či trestných činů převaděčství. V roce 2004 zaznamenal ZÚ Vídeň opětovný nárůst počtu trestných činů převaděčství ve srovnání s rokem 2003. Dle statistik rakouského ministerstva vnitra největší počet lidí, kteří páchali v roce 2004 trestné činy převaděčství, pocházelo z Rumunska. Česká republika je z hlediska počtu převaděčů druhým státem za Rumunskem, z něhož pochází největší počet převaděčů. Páchání majetkové trestné činnosti bylo zhruba na stejné úrovni jako v roce 2003.

Německo

Policie registrovala v roce 2003 celkem 6.572.135 případů trestné činnosti, s počtem obyvatel 82.536.680, což představuje mírný nárůst o 1 %. Pro rok 2004, přestože statistika nebyla uzavřena, se předpokládá, že počet případů trestné činnosti opět přesáhne 6,5 milionů. Míra objasněnosti činila v r. 2003 53,1 %.

V hl. m. Berlíně s počtem 3,4 mil. obyvatel bylo v r. 2003 zjištěno 563.905 trestných činů s poklesem oproti roku 2002 o 3,4 %. Míra objasněnosti v Berlíně mírně poklesla o 1,3 % na 49,7 %. Výrazně o 12 % vzrostla kriminalita ve Frankfurtu n. M., kde na 10 tis. obyvatel připadá 1.716 trestných činů. Počet tr. činů na 10 tis. obyvatel činil v Hamburku 1.570 tr. č., v Mnichově 918 tr. č.

Rozsah škod způsobených trestnou činností v Berlíně za rok 2003 činí přes 1,3 mld. Eur, což je o 18 % více než v roce předcházejícím. Celkový počet pachatelů v Berlíně poklesl o 6,3 % na 154.294; na tomto počtu se děti do 14 let věku podílely 4,5 %, mladiství ve věku 14-18 let 10,4 %, dospívající ve věku 18-21 let 9,3 %. 29 % pachatelů bylo cizího státního občanství. Odečteme-li osoby, které ilegálně pobývají na německém území, osoby transitující územím SRN a běžné turisty a trestné činy proti právním normám upravujícím pobytový režim cizinců v SRN, podíl cizinců činí 24,7 %.

V r. 2003 bylo podle údajů Zemského kriminální úřadu v Berlíně vyšetřováno 655 pachatelů ze sféry organizované kriminality, kteří pocházeli ze 36 států; 31,6 % mělo německé státní občanství. Mezi cizinci dominovali občané Vietnamu s 13 %, následováni polskými a litevskými občany se stejným podílem 10,2 %, státní občané Turecka s 5,7 %, bývalé Jugoslávie s 5,2 % a další.

Berlínské policejní orgány registrovaly za rok 2003 pokles násilných trestných činů na 68.904, pokles případů krádeží na 235.879, nárůst trestných činů spojených porušením protidrogového zákona na 13.475 a nárůst hospodářských trestných činů na 9.278.

V r. 2003 byla zřízena datová banka registrující kriminalitu v oblasti veřejné přepravy osob. Databáze rozlišuje trestné činy spáchané v jednotlivých dopravních prostředcích, tedy v autobusové přepravě, v rychlodráze, v tramvajové dopravě a v metru. K posílení bezpečnosti osob ve veřejné přepravě berlínské dopravní společnosti ukončily v r. 2003 instalaci 653 kamerových systémů s možností videového záznamu situace na 170 nádražích a významnějších zastávkách s výskytem vyššího počtu cestujících. Od r. 2004 jsou kamerovým systémem dovybavovány zbylé tunely, podchody a odstavné plochy.

V r. 2003 došlo k zásadním změnám ve struktuře berlínské policie: Policejní ředitelství byla zredukována na 6 útvarů, byl vytvořen nový řídicí štáb, zřízeno ředitelství centrálních úkolů a centrální servisní jednotka, podstatné změny byly provedeny ve struktuře berlínského Zemského kriminálního úřadu. Dnem 1. července 2003 zahájil činnost nově zřízený štáb Zemského kriminálního úřadu. Současně v rámci štábu zahájilo činnost pracoviště, zabývající se kriminální prevencí. Mimořádně velký důraz je kladen na posílení pracoviště, které se zabývá vyhodnocováním a analytickou činností.

V roce 2004 požádalo v SRN o azyl celkem 35.607 cizích státních občanů, tj. oproti roku 2003 pokles o 29,6 %. Nejčetnějšími žadateli byli občané Turecka, dále Srbska a Černé Hory, občané Ruska, Vietnamu ad. Od r. 1977 první místo v čele skupiny žadatelů o azyl patří Turecku, kdy obdobně jako v minulých letech téměř 80 % tvoří Kurdové. Z celkového počtu občanů Srbska a Černé Hory tvoří 38-41 % Albánci. Téměř jednu polovinu občanů Ruské federace tvoří Čečenci. Právo azylu v SRN bylo přiznáno pouze 960 osobám, tj. 1,5 %.

V SRN byl přijat kontroverzní Zákon na ochranu bezpečnosti vzdušného prostoru. H. Kohler obratem požádal Spolkový ústavní soud o přezkoumání, zda tento zákon je v souladu s ústavou. Bezprostředně po reakci spolkového prezidenta podali bývalý viceprezident německého spolkového sněmu B. Hirsch a bývalý spolkový ministr vnitra G. Baum proti přijatému zákonu ústavní žalobu s tím, že zákon hrubým způsobem porušuje lidskou důstojnost a právo na život.

Polsko

V porovnání s rokem 2003 klesl počet vražd (z 1.039 na 980), krádeží automobilů (z 54.291 na 51.150), pouličních přepadení (z 51.688 na 48.636), krádeží spojených s vloupáním (z 294.654 na 266.591) a znásilnění (z cca 2.300 na cca 2.100); vzrostl naopak počet výtržností a fyzických napadení (asi o 2 %) a drobných krádeží (asi o 0,9 %). Posledně uvedený typ trestné činnosti v Polsku má přitom v posledních letech stoupající tendenci. Celkový počet trestných činů v Polsku v roce 2004 v porovnání s předchozím rokem pravděpodobně klesl, když za období od ledna do října 2004 jich bylo zaznamenáno 871.246, za stejné období r. 2003 pak 886.183.

V roce 2004 však bylo současně zaznamenáno více případů korupce, dalších hospodářských deliktů a tzv. pirátské produkce digitálních nosičů zvuku a obrazu (CD, DVD) a programového vybavení. V období leden – říjen 2004 bylo zaznamenáno 129.782 hospodářských trestných činů (o 23.349 více než v r. 2003), kdy současně bylo zadrženo a vyšetřováno 42.602 osob (o 2.894 více než v r. 2003), a 3.369 případů korupce (o 463 více než v r. 2003). Trestných činů namířených proti intelektuálnímu a průmyslovému vlastnictví přibylo z 9.498 v roce 2003 na 13.584 o rok později. Podobné nárůsty byly registrovány i u trestné činnosti spojené s užíváním nelegálních návykových látek: v daném období r. 2004 činil jejich počet 48.917 (o 9.991 více než v r. 2003) a zadrženo bylo 17.871 osob (tj. o 4.723 osob více než v roce 2003). Policejní prezidium hodnotí boj proti narkomanii jako jednu z nejúspěšnějších sfér působnosti polské policie. Produkce narkotik (a jmenovitě tradičně již v Polsku amfetaminu) je běžně spojena s organizovaným zločinem; v r. 2004 se policii podařilo zlikvidovat 16 velkých laboratoří na výrobu této látky.

Velkým a chronickým problémem na polských silnicích zůstává řízení motorových vozidel pod vlivem alkoholu, související s těžkými nehodami a smrtí jejich účastníků. V roce 2004 policie zadržela 173 tisíc podnapilých řidičů (sic!), tzn. o téměř 30 tisíc více než rok předtím. Počet smrtelných obětí jimi způsobených nehod činil loni více než čtyři sta osob. Trestné řízení bylo jen za první pololetí r. 2004 zahájeno proti 37.000 osobám (pro srovnání: za celý rok 2003 proti 71 tis., za r. 2002 proti 56 tis. a za r. 2001 proti 46 tis. osobám). V polském parlamentu se proto objevily návrhy na další zpřísnění trestů podnapilých řidičů – zaplacení pokuty ve výši 1 % ročních příjmů netto, a pokud by tak řidič neučinil do jednoho měsíce, přišel by o vozidlo.

V období I.–X.2004 činila úspěšnost policie při odhalování pachatelů 90,9 % u vražd, více než 53 % u přepadení (nárůst v porovnání s r. 2003), 10,2 % u krádeží automobilů (nárůst v porovnání s r. 2003), 20,9 % u krádeží cizí věci (nárůst v porovnání s r. 2003) a 22,7 % u krádeží spojených s vloupáním (nárůst v porovnání s r. 2003). Míra odhalenosti nelegálních činů sumárně stoupla z 57,2 % v r. 2003 na 61,2 % v r. 2004 a míra odhalenosti zločinů stoupla z 45,8 % na 47,8 %. V obou případech jsou to zřetelně nejvyšší čísla za období od roku 2000 a současně pozitivní zvraty po poklesech v roce 2003.

V rámci modernizace vybavení policie došlo v r. 2004 k výměně cca 1.600 služebních vozů. Bylo zakoupeno asi 6.000 neprůstřelných vest a moderní výzbroj. (Na období 2005–2010 byl připraven plán modernizace ozbrojených složek MSWiA.) V první polovině r. 2004 odešlo až o 30 % policistů více než ve stejném období r. 2003; ve druhé polovině roku tento nárůst klesl na 18 %. Příčiny tohoto jevu nejsou přesně známy. Byl proveden masový nábor na přelomu listopadu a prosince loňského roku, majícího za cíl dosažení stavu policistů nad 100 tisíc příslušníků. To představuje nejvyšší absolutní počet policistů v období po r. 1989.

Nejnápadnější bezpečnostní problémy roku 2004 byly korupce a pedofilie.

Prvním skutečně skandálním korupčním případem v Polsku byla tzv. kauza Lwa Rywina, významného a úspěšného filmového producenta, jenž v létě 2002 nabídl vlivnému vydavatelství Agora (vydává mj. nejznámější polský deník, Gazetu Wyborczou), že za mnohamilionový úplatek (téměř 18 mil. zlotých) zajistí Agoře takové znění zákona o médiích, jež by jí umožnil zřízení vlastního televizního vysílání s celostátním pokrytím. Rywin se přitom odvolal na vlivné kontakty na nejvyšších místech státního aparátu. Ohlas tohoto případu byl proto tak veliký, že podle všeho za ním stály špičky vládní strany SLD (kauza co do případných trestněprávních důsledků ještě nebyla definitivně vyřešena).

Od té doby a zvláště v roce 2004 se počet odhalených a vyšetřovaných případů korupce natolik

zmnohonásobil, že v povědomí veřejnosti začal být tento fenomén považován za jednu z hlavních hrozeb, nepřímo i bezpečnostních. Rozměry korupce v Polsku dosáhly mimořádných rozměrů a týkají se stejně tak nejvyšších míst, jako i samosprávných a jiných struktur na regionální a lokální úrovni, ale také všude tam, kde veřejná služba nefunguje dostatečně účinně (zdravotnictví; v r. 2004 se dostalo na pokraj hluboké krize, kdy byla a stále je ohrožena sama podstata veřejně dostupné a státem hrazené zdravotní péče) nebo kde poptávka přesahuje nabídku (ve školství). Korupce navíc dosti citelným způsobem postihla také polské bezpečnostní struktury, včetně policie. Podle Transparency International je Polsko klasifikováno na 67. místě žebříčku míry korupce, z celkem 145 zemí.

Vláda v lednu t. r. přijala novou antikorupční strategii na období 2005–2009. Podle vyjádření ministra vnitra Ryszarda Kalisze jde o druhou etapu programu boje proti korupci, když ta první, zaměřená především na zavádění antikorupční legislativy, skončila ke konci roku 2004. Polsko má podle vyjádření ministra Kalisze brzy ratifikovat antikorupční konvenci OSN, byť polská legislativa již této konvenci odpovídá. Nová polská strategie má spočívat ve vyvíjení nátlaku na tvorbu transparentních a na občana orientovaných pravidel veřejného života a zároveň má klást důraz na společenskou osvětu a vytváření korupci nepříznivé společenské atmosféry. Strategii mají financovat ministerstva z vlastních rozpočtů, regionální samosprávy i nevládní organizace; k dispozici mají být částečně také unijní fondy. Náklady zatím nejsou známy.

V Polsku nově „objevovaným“ fenoménem, jehož rozsah byl donedávna trestuhodně podceňován, je pedofilie. Podle policejních statistik je v Polsku odhalováno každoročně až 10 tisíc případů pedofilie a sexuálního násilí vůči dětem. V Polsku vyvolal téměř zděšení případ váženého vedoucího světoznámého chlapeckého pěveckého sboru z Poznaně (Polští slavíci), který byl vyšetřován a následně odsouzen k vysokému trestu odnětí svobody za dlouhodobé páchání sexuálně motivovaných trestných činů vůči členům sboru. Závažnost jeho chování byla o to větší, že je nositelem viru HIV a že o tom věděl. Obdobný šok provázal odhalení, že této trestné činnosti se dopouštěl i jeden z nejuznávanějších dětských psychologů v Polsku.

Polské úřady proto chystají zavedení speciálních opatření, majících znemožnit kontakt dětí s osobami představujícími v tomto ohledu nebezpečí.

Mezinárodní spolupráce, systémová opatření a prevence

V listopadu 2004 se Polsko stalo plnoprávným členem Europolu. Polsku bylo přitom jako jediné z nových členských zemí nabídnuto řízení akční jednotky (task force) Europolu, v daném případě zaměřené na boj proti východoevropskému organizovanému zločinu. Polsko bude ročně do rozpočtu Europolu přispívat asi 1,3 mil. Euro.

Polsko se i loni nadále intenzivně připravovalo na vstup do Schengenského informačního systému (předpokládaný termín: říjen 2007). V roce 2005 má být dokončen systém jednotné elektronické ochrany hranice a systém ukládání a zpracování informací (jako součást databáze SIS II). V uplynulém roce Polsko vstoupilo do druhé fáze přípravy na zapojení se do doplněné databáze hledaných a nežádoucích osob (obsahující biometrické charakteristiky); k němu má dojít souběžně se vstupem země do schengenského systému.

Uplynulý rok znamenal také zintenzivnění činnosti bezpečnostních složek na východní hranici země, ve zřejmé souvislosti se vstupem Polska do EU. Pro nedovolené překročení hranice bylo zadrženo cca 5.700 osob, z toho zhruba 4.500 cizinců. Většina zadržovaných cestovala ve skupinách (zadrženo 267 skupin). Celková hodnota odhaleného a zadržného pašovaného zboží činila odhadem 101,2 mil. zlotých. I nadále tvoří významnou část migrantů bezpečnostně potenciálně problematictí Čečenci.

Probíhaly akce zaměřené na zvýšení bezpečnosti a veřejného pořádku v polských obcích všeho druhu.

V září 2004 proto vešlo v platnost zákonné ustanovení umožňující v širší míře legitimování fanoušků, vytváření jejich databází a jejich vylučování (jednorázové nebo i dlouhodobé, na 2–6 let) z účasti na sportovních (a obecně masově navštěvovaných) událostech. Databáze stadiónových chuligánů a dalších souvisejících informací budou vznikat pod dohledem policejního prezidenta, jenž je bude zpřístupňovat dalším subjektům, hlavně bezpečnostním, ale také sportovním, včetně některých zahraničních (týká se zahraničních klubů). Organizátoři takových akcí budou kromě toho nuceni prokázat, že jsou k jejich

pořádání dostatečně připraveni a vybaveni a že účastníkům jsou s to zajistit bezpečnost.

Organizovaný zločin včetně terorismu a boj proti němu

V roce 2004 nebyly až na sporadické incidenty nízké bezpečnostní intenzity na počátku roku zaznamenány případy teroristické hrozby, jak tomu bylo nejvýrazněji koncem r. 2003.

Zřejmě největším loňským úspěchem polské policie na poli boje proti organizovanému zločinu bylo rozbití tzv. palivového gangu, specializujícího se na prodej přetvořeného topného oleje za cenu motorové nafty a působícího na území mazowieckého, lodžského a podlaského vojvodství. Od roku 2001 takto zpracoval 30 tis. m³ motorového oleje, přičemž někteří z 19 členů gangu na tom mohli vydělat až po 10 mil. zlotých. Operace proti palivovému gangu probíhala intenzivně od listopadu 2003 a v lednu 2004 se podařilo zadržet poslední podezřelý.

Jedním z nejpalčivějších problémů je výroba a obchod s narkotiky, jak syntetickými, tak i přírodními. Polsko zůstává nadále evropskou „velmocí“ v produkci amfetaminu; výroby na polském území mají téměř průmyslovou kapacitu a zaměstnávají zhusta též recidivisty. Polský amfetamin je určen zejména na zahraniční trhy. Z přírodních drog se největšímu zájmu těší marihuana. Údaje ze świętokrzyského vojvodství svědčí o tom, že více než 10 % domácích „pěstitelů“ konopí tvoří nezletilí; zároveň zde v r. 2004 bylo denně hlášeno v průměru 7 nelegálních činů spojených s výrobou, držním či distribucí drog, tedy více než krádeží vozidel nebo přepadení.

Maďarsko

Podobně jako v posledních pěti letech pokračovala v Maďarské republice (MR) v roce 2004 tendence nenarůstání obecné zločinnosti, a to i přesto, že počet zjištěných trestných činů se v roce 2004 oproti roku 2003 mírně zvýšil, a to o 1,3 %, tj. z 413.343 na 418.883. V předcházejících letech byl totiž počet registrovaných trestných činů vždy vyšší než v roce 2004. Současnou celkovou bezpečnostní situaci v Maďarsku lze hodnotit jako dobrou, přičemž pravděpodobnost stát se obětí trestného činu je zde stejná jako v ostatních státech Evropy. Počet trestných činů v MR přepočtený na 10 tisíc obyvatel se mírně zvýšil z 407 na 414. Tradičně je kriminalitou nejvíc postiženou oblastí hlavní město Budapešť, kde na 10 tisíc obyvatel připadá 676 trestných činů. Počet závažných trestných činů se zvýšil o 3,9 % a dosáhl 172 700. Počet přečinů dosáhl 246 183, což znamená snížení o 0,4 %.

V roce 2004 nadále pokračoval mírný růst počtu násilných trestných činů a výtržnictví. Tento trend započal již v roce 2000. Evidováno bylo 33 364 trestných činů (v roce 2003 to bylo 31 484). Z násilných trestných činů a výtržnictví činí 35-38% úmyslné ublížení na zdraví, nárůst z 11 000 na 12 500. Naopak mírným tempem klesá podíl loupeží, z 12% na 9,7%. Oproti předcházejícím létům se zvýšil o 3,3 % počet trestných činů spáchaných na veřejném prostranství. Právě pro zvýšení subjektivního pocitu bezpečnosti obyvatelstva chce policie v dalším období klást důraz na objasňování trestných činů spáchaných na veřejném prostranství, zaměřených proti peněžním ústavům a při objasňování ozbrojených loupeží.

Při zkoumání skladby trestných činů lze konstatovat, že z 200 typů trestných činů evidovaných trestním řádem se pouhých 25 podílí na celkové statistice trestných činů z 91,8 %. Mírně klesající tendenci vykazují porušení zákona typu loupež, popř. vloupání s loupeží (z 47 269 případů na 44 679), pašování (z 1 661 na 1 353) a přechovávání (z 2 121 na 1 801). Výrazně klesl počet podvodů, z 33 151 na 26 367.

Značných změn doznala trestná činnost v oblasti pašování lidí. V roce 2001 to bylo ještě 10 266 případů pašování lidí, avšak v roce 2004 počet těchto trestných činů nedosáhl ani 700 (tj. 658). Naopak zatímco v roce 2003 byla zaznamenána stagnace zneužívání omamných a psychotropních látek, v roce 2004 došlo k prudkému nárůstu těchto trestných činů, a to z 3381 případů na 6675. V roce 2004 pokračoval mírný růst počtu zneužívání a padělání veřejných a soukromých dokumentů, a to z 51 137 na 54 702.

Trestná činnost proti státu a lidskosti. Zaznamenán byl jeden trestný čin proti státu a lidskosti. Počet trestných činů spáchaných proti osobám – bylo evidováno 18 872 případů, z toho počet vražd činil 208 (oproti r. 2003 pokles o 19 vražd) a počet pokusů o vraždu 153 (+6).

Počet trestných činů v dopravě vykazuje 9,8 % nárůst. Bylo zaznamenáno celkem 22 112 porušení předpisů. Nehledě na častější a přísnější kontroly na silnicích vzrostl o 8 % počet případů řízení pod vlivem alkoholu (z 12 737 na 13 758) a paralelně s tím i počet dopravních nehod. Pokud jde o porušení dopravních předpisů, bylo zaznamenáno 15,5 % zvýšení (z 3891 na 4507) a 8,4 % nárůst dopravních nehod s následkem smrti (z 491 na 532).

Výrazně vzrostl počet trestných činů proti rodině, mládeži a mravnosti, a to z 5256 na 11 919. V průběhu roku 2004 proto policie věnovala zvýšenou pozornost zabránění násilí v rodině a zneužívání dětí, a to i prováděním osvětové činnosti mezi dětmi a mládeží. Neuvěřitelně velký je nárůst případů zneužívání pornografických snímků s dětmi. Počet zjištěných případů byl v roce 2003 pouze 80, avšak v roce 2004 již 5 832. Velký nárůst byl zaznamenán nejenom v Budapešti (z 60 na 3 287), ale i v regionech Szabolcs, se sídlem v Nyíregyháza (z 0 na 2 050) a Somogy, se sídlem v Kaposváru (z 0 na 328). Trestná činnost spojená s prostitucí zůstává na stejné úrovni jako vloni.

Snížil se počet trestných činů namířených proti státní správě, jurisdikci a proti pořádku ve věcech veřejných, a to z 6980 na 6 036. Poklesl počet pašování lidí z 1481 na 658 v roce 2004. Z toho 63% těchto trestných činů bylo zaregistrováno v severozápadní župě Győr. O 11,2 %, z 841 na 935, vzrostl počet útoků na veřejné činitele. Počet útoků na policisty vzrostl z 401 na 409. Trestná činnost spojená se zneužíváním úřední moci vykazovala od roku 1999 klesající tendenci, avšak v roce 2004 se pokles zastavil. Z hlediska veřejného mínění jsou trestné činy spojené s podplácením, korupcí považovány za velice citlivé. Počet těchto trestných činů v období od 2001 a 2003 stagnoval na hodnotě kolem 700 případů, v roce 2004 jejich počet poklesl na 536. Trestných činů proti pořádku ve věcech veřejných bylo evidováno celkem 80 685, což znamená nárůst oproti roku 2003 (71 667 případů).

V Maďarsku v posledních deseti letech postupně roste (přes dočasnou stagnaci v některých obdobích) trestná činnost spojená se zneužíváním (výroba, držení) omamných a psychotropních látek a jedů (drog). Případy tohoto druhu trestné činnosti jsou však mírnějšího charakteru. Jejich počet vzrostl z 3 387 na 6675, z nichž většina (2710, tj. 40,6 %) byla spáchána v hlavním městě. V budoucnu se však očekává v této oblasti zvýšení počtu případů trestné činnosti a policie si je vědoma, že boj proti šíření drog na území Maďarska bude nutno dále zintenzívnit a zesílit.

Počet případů výtržnictví vykazuje v uplynulých pěti letech již tradičně rostoucí tendenci. V roce 2004 jejich počet vzrostl o 9,1 %, z 9 858 na 10 757.

Trestná činnost namířená proti veřejnému pořádku v některých případech poklesla, jedná se např. o poškozování přírody, pašování zbraní, zneužívání výbušnin, organizování různých podvodných her apod., a v některých případech vzrostla - zneužívání zbraní, ohrožování bezpečnosti veřejnosti atd.

Údaje posledních pěti let ukazují, že hospodářská kriminalita postupně rostla. Nárůst vykazovala i v loňském roce, kdy počet případů vzrostl z 15 088 na 16 661. Důvodem má být rychlý růst hospodářství, který není doprovázen odpovídajícím tempem vytváření právního rámce hospodářské činnosti. Situace se však již postupně konsoliduje a očekává se, že boj proti této trestné činnosti bude v dalších letech efektivnější. Např. počet trestných činů padělání peněz vzrostl z 760 na 1 640, udávání falešných peněz do oběhu z 318 na 599, počítačového pirátství z 484 na 1 017 apod. Zároveň však klesl počet případů trestné činnosti spojené s daňovými podvody (z 4 478 na 3 113).

Značná část majetkových trestných činů vykazuje na základě údajů posledních pěti let klesající tendenci, přičemž v loni šlo o pokles z 275 891 na 262 082 případů. Podíl těchto trestných činů na celkové kriminalitě je také tradičně největší a přibližně polovinu z něj tvoří krádeže (138 519). Z nich počet kapesních krádeží vzrostl o 21,2 %, z 6 061 na 7 347 (z toho v Budapešti bylo evidováno 5 065 případů). Počet krádeží aut v letech 2000 a 2002 poklesl z 10 022 na 7 570, v roce 2003 došlo opět ke zvýšení nad 8 000 případů a v roce 2004 byl naopak zaznamenán značný pokles na 6968 případů. Z 80% byly krádeže aut v posledních třech letech hlášeny z regionu středního Maďarska, z čehož rozhodující podíl má zase Budapešť, kde je velký počet aut, ale nedostatek chráněných parkovišť. Přesto se zde v roce 2004 dařilo účinně bránit odcizování aut a tím snížit počet krádeží z 6384 na 5276. Počet vloupání nadále klesá. V roce 2004 klesl o 5,5%, z 47 269 na 44 679 případů. Počet zpronevěr klesl z 9865 na 4651, počet loupeží – z 3289 na 3227.

Počet trestných činů proti vojenským závazkům vzrostl z 347 na 515 případů.

Oběti trestných činů

Počet obětí trestných činů vykazuje mírně klesající tendenci – z 235 760 na 235 406 osob v roce 2004, což představuje 2326 postižených na 100 tisíc obyvatel. Roste však počet dětských obětí trestných činů – z 3815 na 8365 osob, což souvisí s rozšířením dětské pornografie, a také počet obětí z řad starších lidí nad 60 let (z 31 550 na 33 729 osob).

Klesající tendenci má v posledních pěti letech počet obětí trestných činů z řad cizinců: v roce 2000 se stalo obětí trestného činu celkem 13 066 cizinců, v roce 2004 tento počet klesl na 7914. Nejvíce cizinců se stalo obětmi kriminality v Budapešti (3 905), dále v župě Somogy (1 087), Zala (578), Veszprém (399), Győr (274). K nejčastějším případům trestných činů spáchaných na cizincích, převážně turistech, patří vykrádání aut na dálnicích a parkovištích, podvody s platebními kartami, kapesní krádeže.

Škoda způsobená majetkovými trestnými činy klesla z 153,7 mld. HUF na 99,5 mld. HUF. Celkové škody způsobené hospodářskou kriminalitou rovněž klesly z 67,5 mld. HUF na 35,7 mld. HUF.

V uplynulých letech se policejním orgánům podařilo každoročně vypátrat přibližně 120 tisíc pachatelů trestných činů. V roce 2004 se díky účinnější pátrací činnosti podařilo zadržet o 10,2 % pachatelů trestných činů více (130 182), což činí v přepočtu na 10 tisíc obyvatel 128,6 pachatelů.

V roce 2004 vzrostl naopak počet pachatelů trestné činnosti na území Maďarska z řad cizinců, a to z 5301 na 6513.

Činnost policejních orgánů

Činnost policejních orgánů byla v roce 2004 úspěšnější, než v loňském roce. Díky větší přítomnosti policistů v ulicích měst a obcí se podařilo zvýšit počet úspěšných zadržení pachatelů o 5,6 %. Vzrostl také počet započatých a ukončených pátrání. Počet podaných žalob vzrostl o 1,6 %. Lze konstatovat, že úspěšnost pátrání se celostátně zlepšila z 50 % na 54,4 %.

V roce 2004 nedošlo ke změně v rozložení sil organizovaného zločinu v Maďarsku. Ten působí zejména v pohostinství a zábavním průmyslu. Získané prostředky se legalizují investicemi na kapitálovém trhu a při spekulacích s nemovitostmi. Zájem organizovaného zločinu vzrostl v oblasti pašování cigaret, alkoholu, drog, počítačů a podvodů s topnými oleji. Vzrostl vliv organizovaných skupin při obchodování se ženami a provozování prostituce.

Nejvýznamnějším institucionálním krokem policie v boji proti organizovanému zločinu bylo založení Národní pátrací agentury, která svou činnost zahájila 1. července 2004. Jejím hlavním úkolem je pátrání ve věcech zvláštního hospodářského významu, praní špinavých peněz, korupce, obchodování s lidmi, drog a trestných činů souvisejících s terorismem a extremismem.